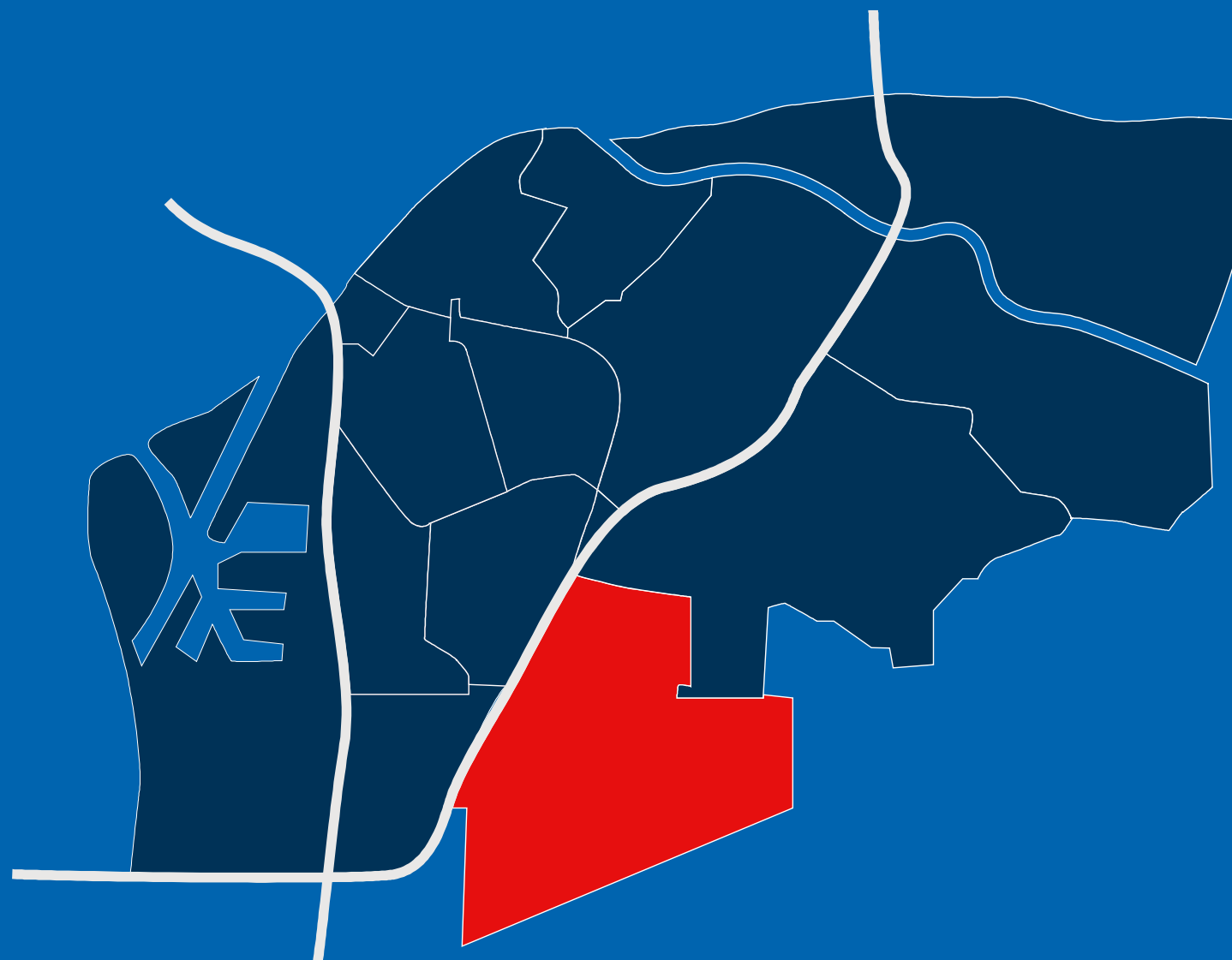

KENSCHETS

WIJK: STERRENBURG

KENSCHETS

Bron: Wikipedia

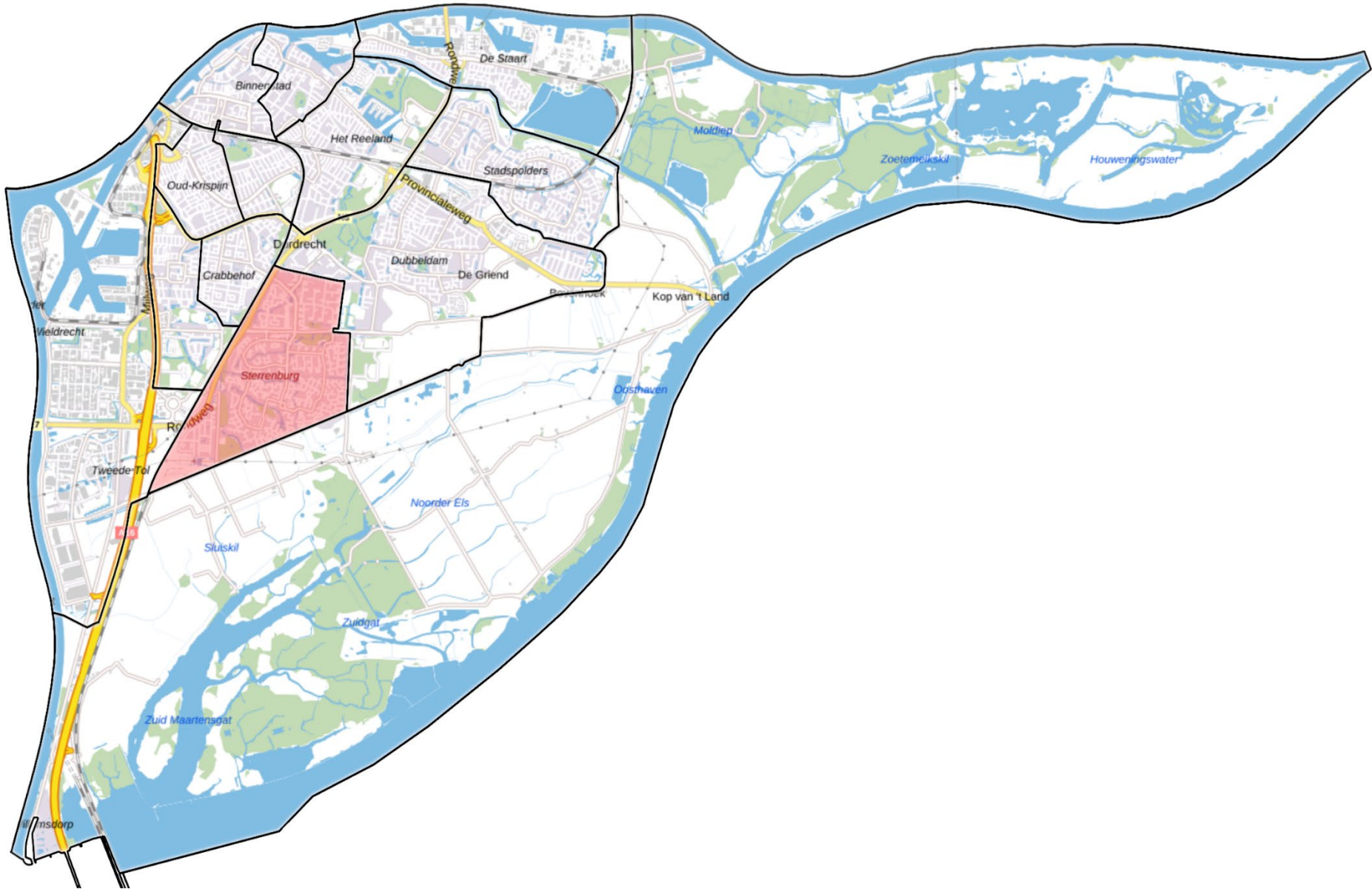
Sterrenburg is een stadswijk in het zuiden van de stad Dordrecht, in de Nederlandse provincie Zuid-Holland. De wijk werd voor het overgrote deel in de jaren zestig en zeventig gebouwd en vertoont duidelijk de kenmerken van de op dat moment heersende trends in de woningbouw. Sterrenburg wordt vanwege zijn grootte verdeeld in drie stukken: Sterrenburg I, II en III. De nummering is chronologisch.

In Sterrenburg I treft men nog veel hoogbouw aan, terwijl in Sterrenburg II en III de laagbouw zeer overheersend is. Hier liggen veel woonerven met soms opmerkelijke bebouwing en stratenpatronen. Ook vind je hier vooral gezinswoningen terwijl in Sterrenburg I het voornamelijk flats zijn. In Sterrenburg I en II zijn de straten vernoemd naar astronomen, hemellichamen en sterrenbeelden, in Sterrenburg III heten ze naar kastelen en burchten.

De bouw van de wijkdelen II en III kon pas op gang komen na de annexatie door de gemeente Dordrecht van Dubbeldam. In deze twee wijken wonen vooral gezinnen. Je ziet er veel kinderen en dan dus ook veel speelvelden. Groener is het beslist ook. In de wijk staat ook de J. Polyanderschool.

Sterrenburg III was in maart 2010 landelijk in het nieuws vanwege de moord op Milly Boele, welke daar plaatsvond.

In Sterrenburg bevinden zich verschillende sportparken en -clubs. Aan de oostkant van de wijk ligt het grote Sportpark Schenkeldijk waar onder meer voetbalclubs EBOH en VV Dubbeldam zijn gevestigd. Aan de Smitsweg, aan de westkant van Sterrenburg III, ligt Sportpark Smitsweg waar voetbalclub VV Wieldrecht gevestigd is.

BUURTEN

Sterrenburg is onderverdeeld in 11 buurten:

1. Sterrenburg 1-Oost
2. Sterrenburg 1-West
3. Waterman
4. Driehoek en omgeving
5. Blaauwweg en omgeving
6. Minnaartweg en omgeving
7. Mildenburg en omgeving
8. Zuilenburg en omgeving
9. Vredenburg en omgeving
10. Wittenstein en omgeving
11. Smitsweg en omgeving

Wij hebben ervoor gekozen om het aantal gepresenteerde buurten in deze analyse te beperken, omdat het simpelweg een overaanbod aan informatie zou zijn en dit de presentatie te onoverzichtelijk zou maken.

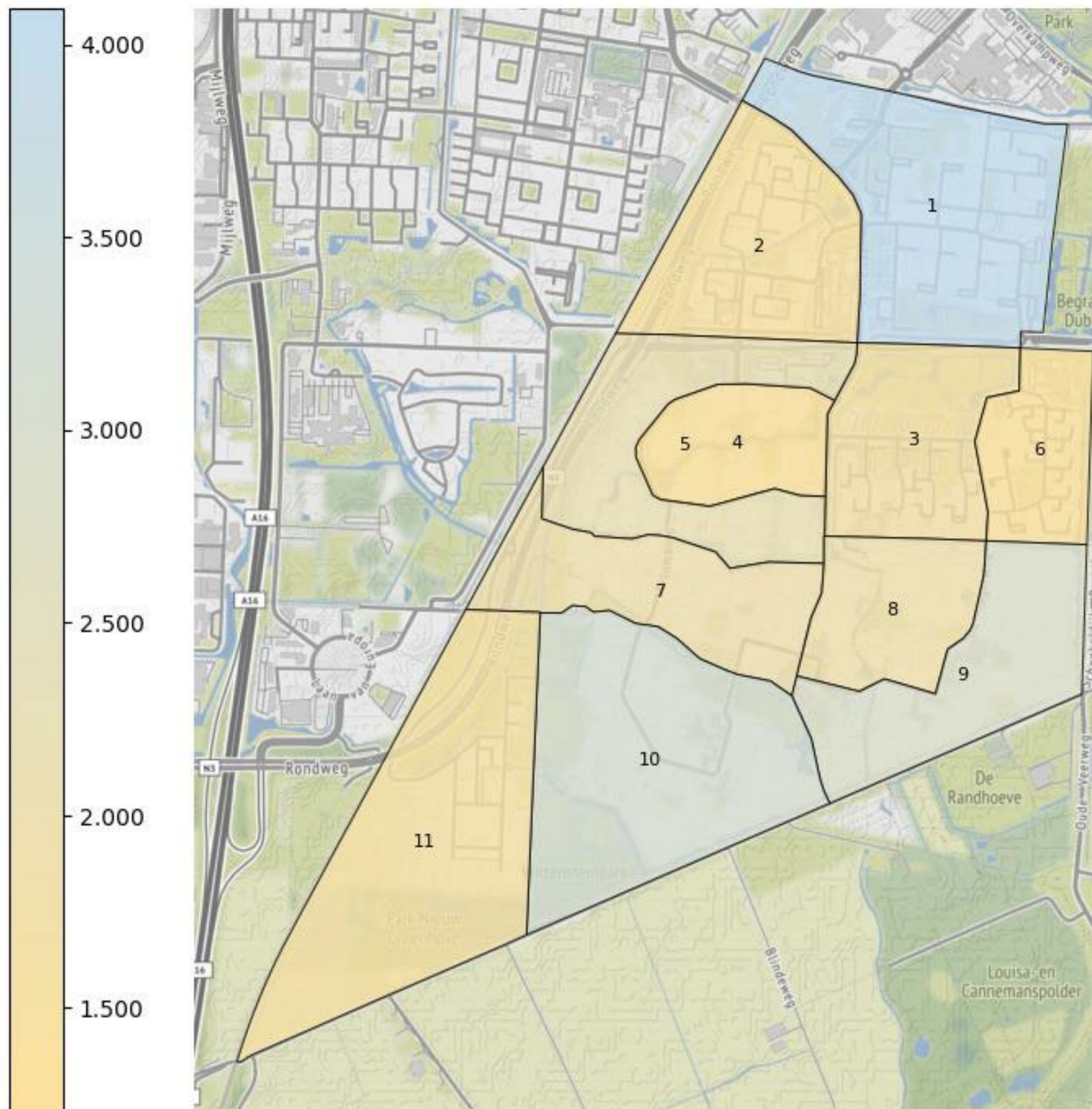
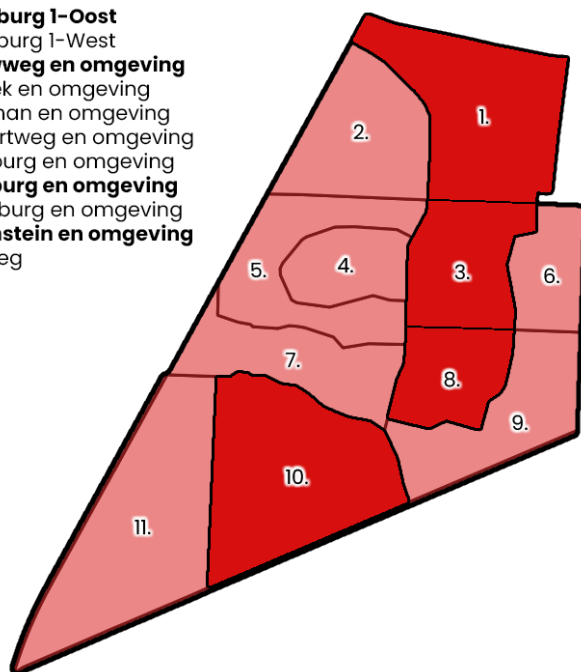
De onderstaande buurten zijn geselecteerd op basis van initiële data-analyses en deze selectie is vervolgens bevestigd door als accuraat door de kennis en ervaringen van gemeentemedewerkers, partners en professionals in de wijk en inwoners van de wijk zelf.

In de initiële analyses is gekeken naar hoe de verschillende buurten zich verhouden tot het gemiddelde van de stad, het gebied en de wijk. Als er grote verschillen waren ten opzichte van dit gemiddelde werd de buurt geselecteerd. Vervolgens zijn we met deze eerst data-analyses bij collega's, partners en inwoners gaan checken of zij dit beeld konden herkennen, maar vooral ook of wij nog iets over het hoofd hadden gezien. Na deze bevestiging en verrijking van de objectieve data is er gekozen voor deze buurten in de wijk:

- Sterrenburg 1-Oost
- Blaauwweg en Omgeving
- Wittenstein en Omgeving
- Zuilenburg en Omgeving

Sterrenburg

1. Sterrenburg 1-Oost
2. Sterrenburg 1-West
3. Blaauwweg en omgeving
4. Driehoek en omgeving
5. Waterman en omgeving
6. Minnaartweg en omgeving
7. Mildenburg en omgeving
8. Zuilenburg en omgeving
9. Vredenburg en omgeving
10. Wittenstein en omgeving
11. Smitsweg

Kaart van de wijk Sterrenburg met het aantal inwoners per buurt in 2023, AlleCijfers.nl.
© Kaartdata van het CBS & ESRI Nederland, kaartachtergrond van Stamen & OSM.

INWONERS

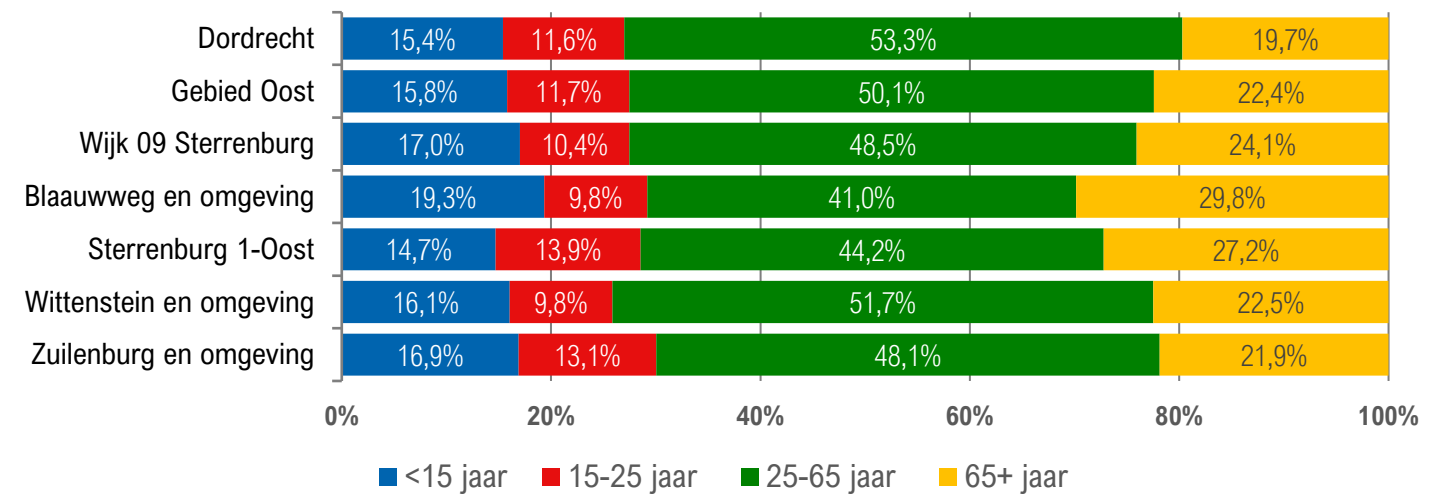
AANTAL INWONERS

Gebied	Aantal Inwoners
Dordrecht	121.430
Gebied Oost	54.110
Wijk 9 Sterrenburg	22.785
Blaauwweg en omgeving	1.525
Sterrenburg 1-Oost	4.150
Wittenstein en omgeving	3.115
Zuilenburg en omgeving	1.715

Wat valt op?

- Mede door de nieuwe buurt Wilgenwende zijn er zo’n 1300 nieuwe mensen bijgekomen in 10 jaar tijd.
- Als we de grootte van de buurt en onbebouwde stukken in acht nemen, dan valt alleen buurt 1 op. De flats zorgen daar voor een hogere dichtheid van inwoners.
- 20% van de inwoners is 68+, dit is meer dan het gemiddelde van 16% in Dordrecht.
- Ongeveer een zesde van de totale inwoners van Dordrecht woont in Sterrenburg.
- De grootste concentraties zijn te vinden in Sterrenburg 1-Oost, Vredenburg en omgeving, en Wittenstein en omgeving.

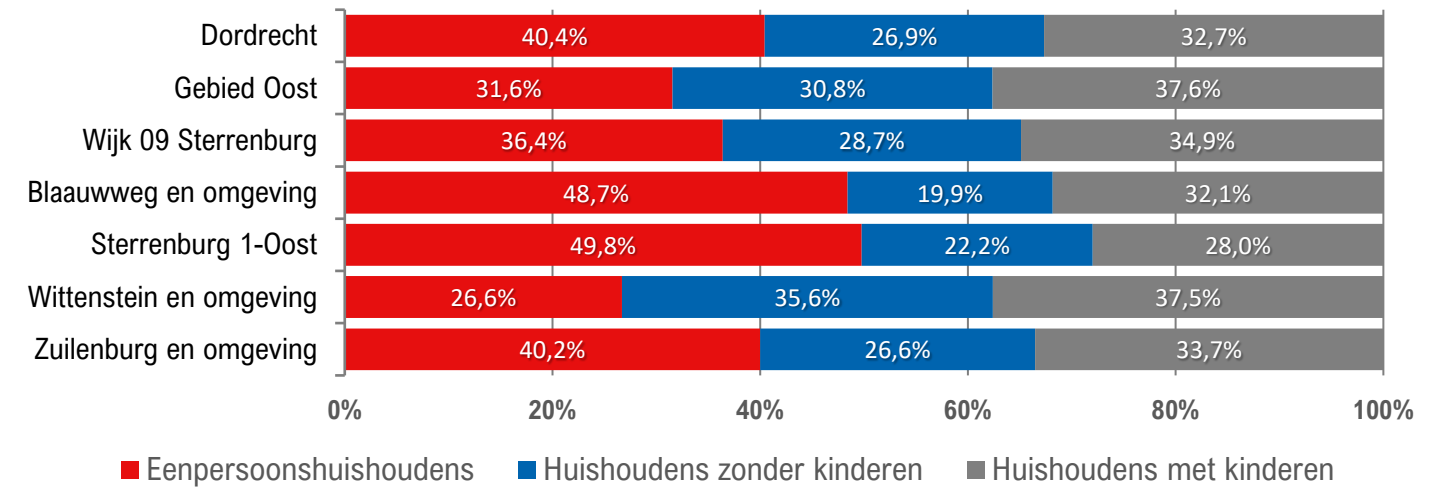
LEEFTIJD INWONERS

Wat valt op?

- Blaauwweg en omgeving en Sterrenburg 1-Oost is er een relatief grote groep van 65-plussers.

HUISHOUDSAMENSTELLING

Wat valt op?

- De gemiddelde huishoudsamenstelling van Sterrenburg komt nagenoeg overeen met het gemiddelde van Dordrecht. In de buurten Blaauwweg en omgeving en Sterrenburg 1-Oost zijn er relatief veel eenpersoonshuishoudens.

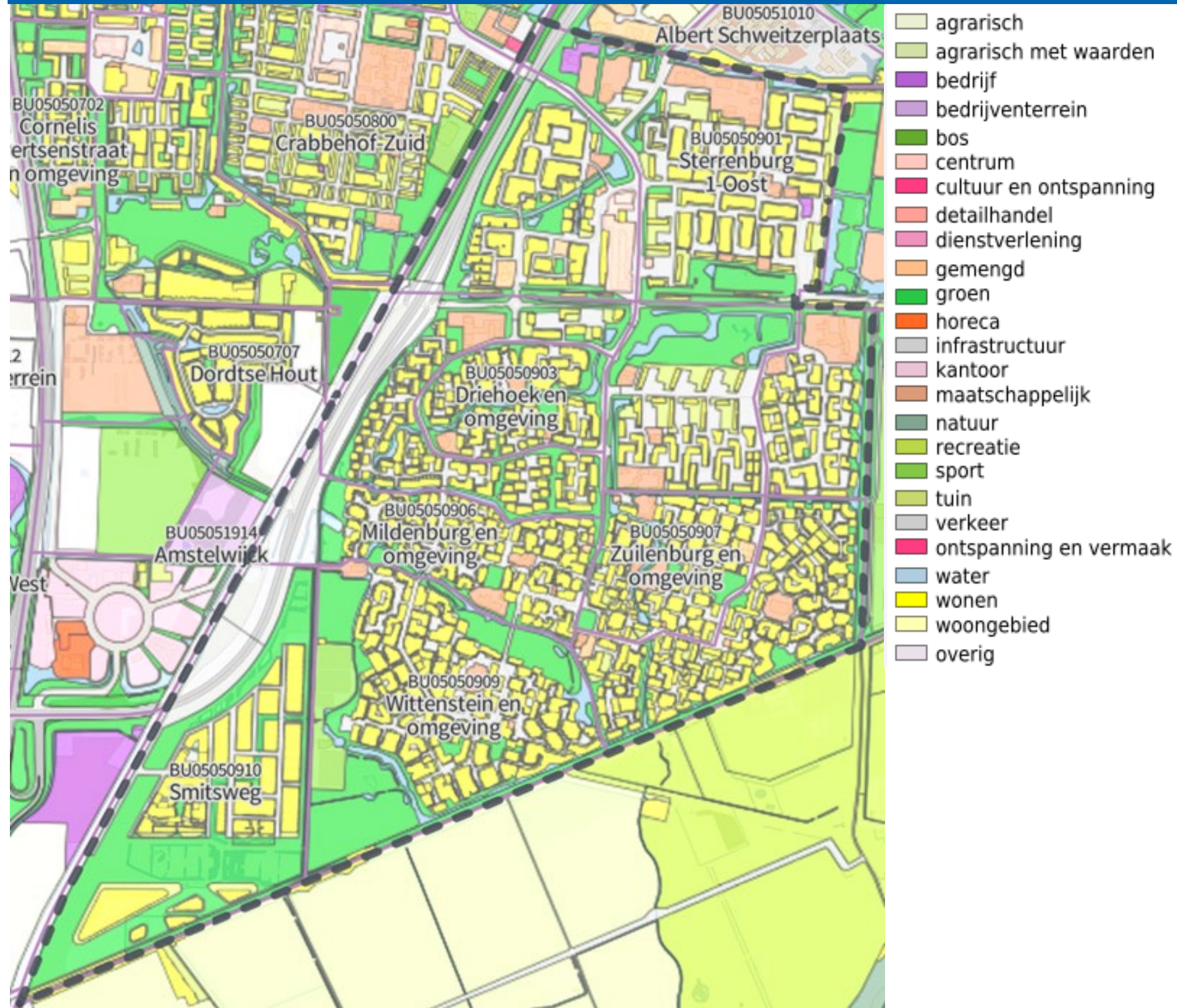
HUISHOUDGROOTTE

Gebied	Gem. Huishoudensgrootte
Dordrecht	2,1
Gebied Oost	2,3
Wijk 9 Sterrenburg	2,2
Blaauwweg en omgeving	2,0
Sterrenburg 1-Oost	1,9
Wittenstein en omgeving	2,3
Zuilenburg en omgeving	2,1

Wat valt op?

- De gemiddelde huishoudensgrootte van is iets hoger dan dat van Dordrecht, maar lager dan dat van Dordrecht Oost. Vooral in Sterrenburg 1-Oost is de gemiddelde huishoudensgrootte lager.
- In Wittenstein en omgeving is deze juist hoger.

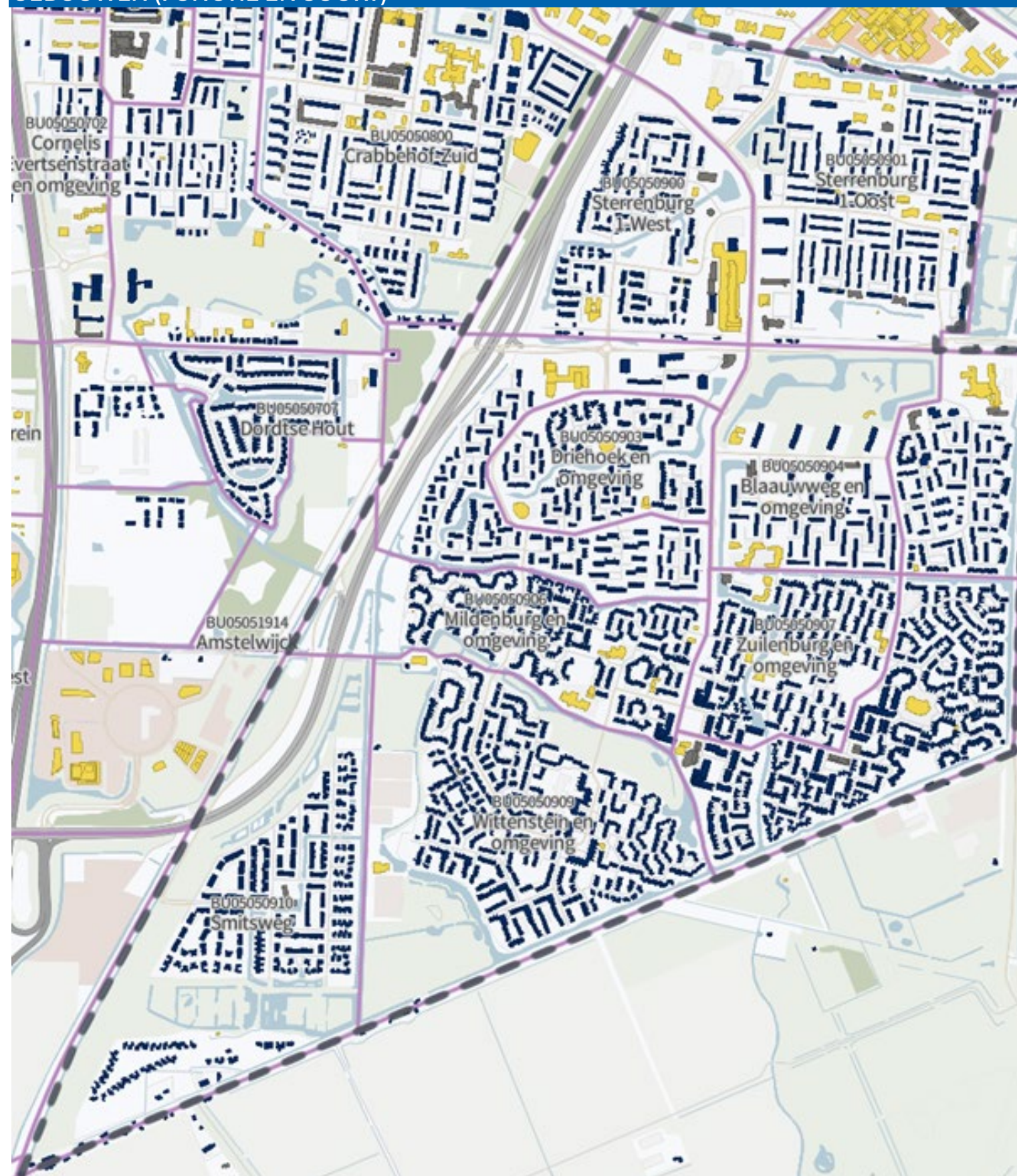
BESTEMMINGSPLANNEN

Wat valt op?

- Sterrenburg ligt naast twee grote groenstructuren: de nieuwe Dordtsezone en het buitengebied
- Het centrum van Sterrenburg ligt relatief ver weg voor mensen in Sterrenburg 2 en 3.
- Weinig binnenstedelijke groenstructuren in het zuidoosten en noordoosten van Sterrenburg.
- Sterrenburg is vooral een Tuinstad en bloemkoolwijk; rustig, speels en groen.

GEBOUWEN (FUNCTIE EN SOORT)

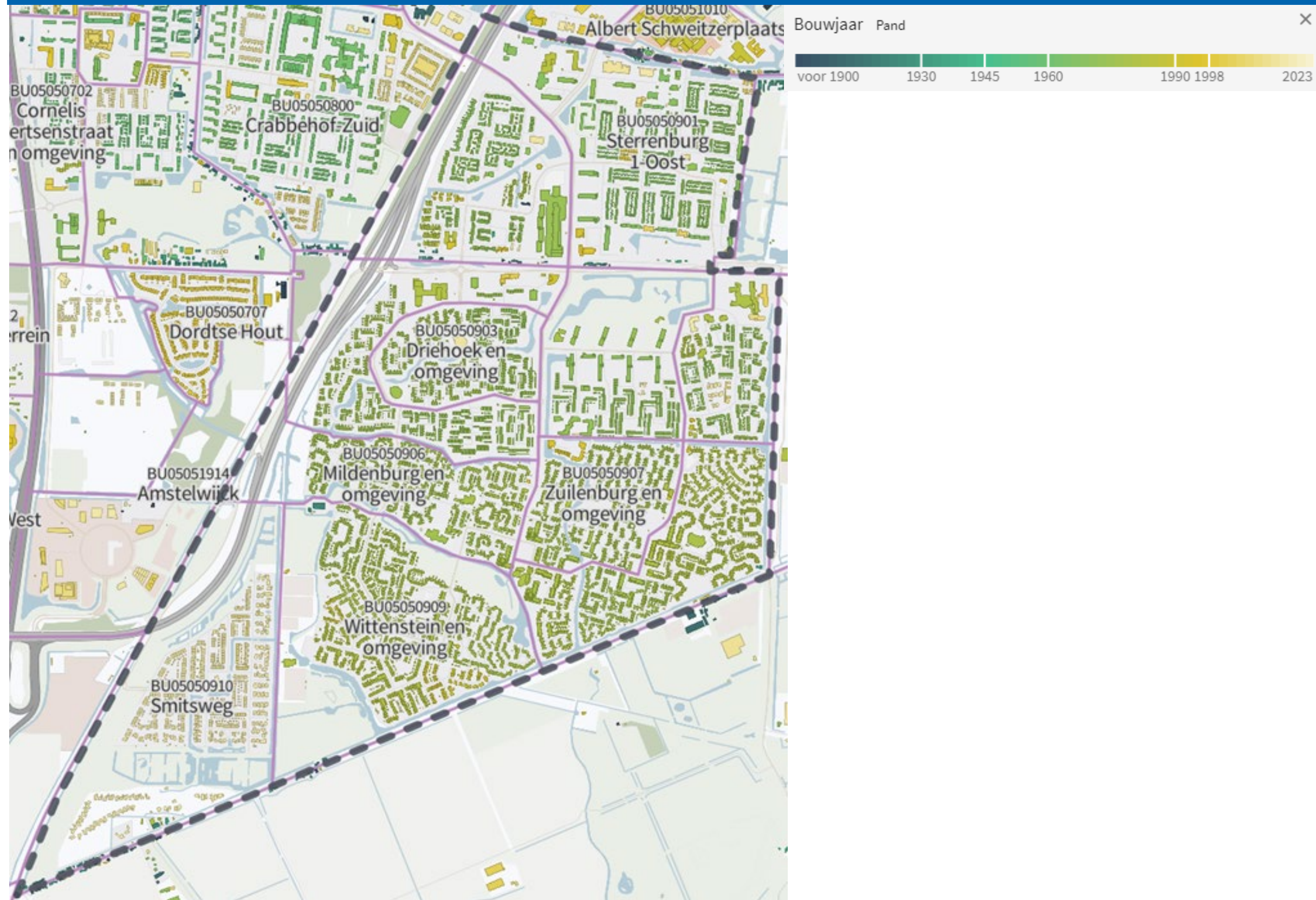
Indicatie woonfunctie Pand

- Geen woonfunctie
- Verschillende functies(waaronder wonen)
- Uitsluitend woonfunctie

Wat valt op?

- Sterrenburg is voornamelijk een woonwijk, er zijn slechts 10 fysieke bedrijven te vinden.
- Maatschappelijke functies zijn verspreid door de buurten te vinden.
- Wilgenwende is relatief ver verwijderd van voorzieningen, wel is er een kinderopvang welke niet zichtbaar is op deze kaart.

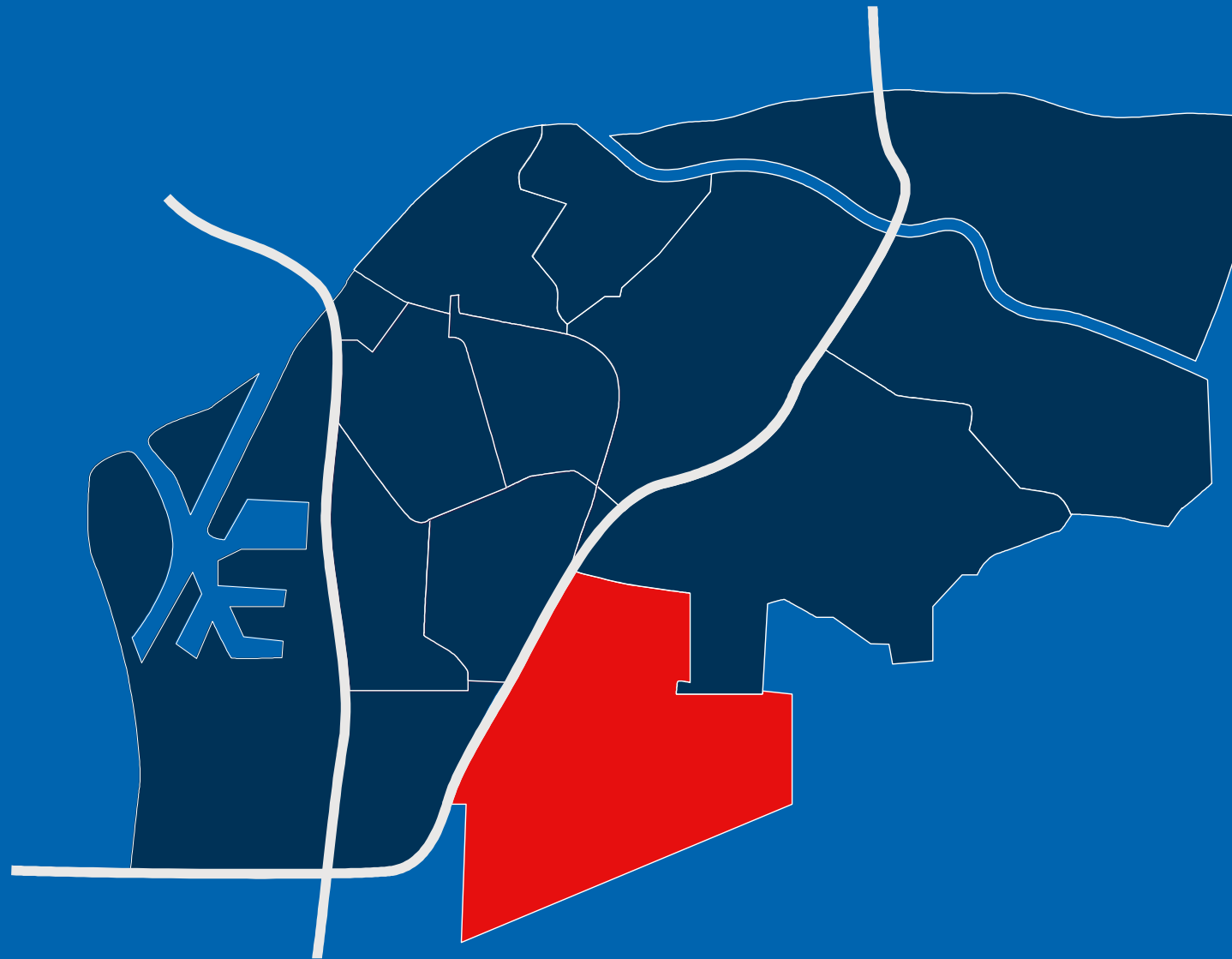
LEEFTIJD VAN GEBOUWEN

Wat valt op?

- Op drie dijklinten zijn 100-jarige huizen te vinden:
 - Oudendijk (noorden)
 - Zuiderdijk (midden)
- Wieldrechtse zeedijk (zuiden)
- Aan de randen van buurten zijn vaak de grotere gebouwen te vinden
- Mix van bloemkoolwijken en stempelbouw.

DOEL: AANTREKKELIJKE STAD

WIJK: STERRENBURG

ALGEMEEN

Uit de gesprekken blijkt dat het winkelcentrum, Sterrenburgpark en de ontmoetingsplekken gewaardeerde voorzieningen zijn.

Wijkprofessionals en bewoners signaleren dat de wijk vergrijsd en vragen aandacht voor de woonsituatie van ouderen, zowel in de vorm van ondersteuning van thuiswonende ouderen als voor een passend woningaanbod voor deze bewonersgroep (denk ook aan hofjes/woongroepen). Voor deze bewonersgroep zijn voorzieningen op “pantoffelafstand” wenselijk.

Tijdige inzet op bewustwording van ouderen over de eigen woonsituatie is nodig, geven wijkprofessionals en bewoners aan. Het is fijn als een WMO-consulent zichtbaar is in de wijk. Ook het verbeteren van de mobiliteitsvoorzieningen voor ouderen heeft prioriteit volgens bewoners en wijkprofessionals.

In gesprekken over de mate van gemeenschapszin in Sterrenburg valt op dat deze in verschillende vormen aanwezig is in de wijk, bv. in de vorm van kerkgemeenschappen, bewonersgroepen, etc. Het leggen van verbindingen tussen deze gemeenschappen/ netwerken kan de sociale structuur in de wijk verstevigen, geven wijkprofessionals en bewoners aan.

Ook wordt prioriteit gegeven aan het (mentale) welzijn van jongeren, o.a. voor de problematiek die voortkomt uit de corona-periode (schooluitval, minder ontwikkeld sociaal netwerk, etc.).

De overlast die ervaren wordt betreft afval, te hard rijden en dealen. De plekken die extra aandacht verdienen volgens wijkprofessionals en bewoners, zijn: het winkelcentrum, Sterrenburgpark, het tunneltje richting het winkelcentrum, de flats aan de Blauwweg en Tweelingen- en Stierstraat.

GROENBLAUWE STAD

Groenblauw speelt in 2030 de hoofdrol in een aantrekkelijke openbare ruimte. In een aantrekkelijke stad zorgt de uitstraling van de openbare ruimte ervoor dat het er prettig wonen, werken en verblijven is. Men voelt zich thuis op het eiland van Dordrecht. Met zijn vele monumenten en het daar aanwezige groen en blauw is de historische binnenstad het visitekaartje van Dordrecht. Daarnaast is Dordrecht een stad met veel groen en water en dat wordt gewaardeerd door bewoners en bezoekers. Er wordt dan ook op ingezet op versterking van de Dordtse karakteristieken via groen en blauw. Water is zichtbaar, beleefbaar, bereikbaar, veilig en waar mogelijk door groen omzoomd. Het groen is verzorgd, veilig, divers, toegankelijk en stimuleert gebruikswaarden. Ook wordt ingezet op structuren die bijdragen

Aan het positieve, vooruitstrevende, groenblauwe imago. Het Getijdenlandschap, de Dordtwijkzone, de historische dijklinten en het Killenlandschap zijn belangrijke structuren die herkenbaarheid geven aan het Eiland van Dordrecht. Overige groenblauwe structuren zijn op deze cultuurhistorische landschapsstructuren gebaseerd en maken de ontstaansgeschiedenis van het Eiland zichtbaar. Het groenblauwe netwerk wordt gekoesterd en verder versterkt. Lijnvormige landschapselementen zoals windsingels en cultuurhistorische lanen worden hiervoor in ere hersteld. Groenblauwe structuren worden met historische plekken verbonden. Het cultureel en landschappelijk groenblauw erfgoed wordt beschermd door belangrijke groenstructuren en -gebieden vast te leggen op kaart en hier beschermingsstatus aan te koppelen. Voor de vier cultuurhistorische landschapsstructuren worden gebiedsvisies uitgewerkt waarmee verbeteringen in inrichting en beheer kunnen worden doorgevoerd.

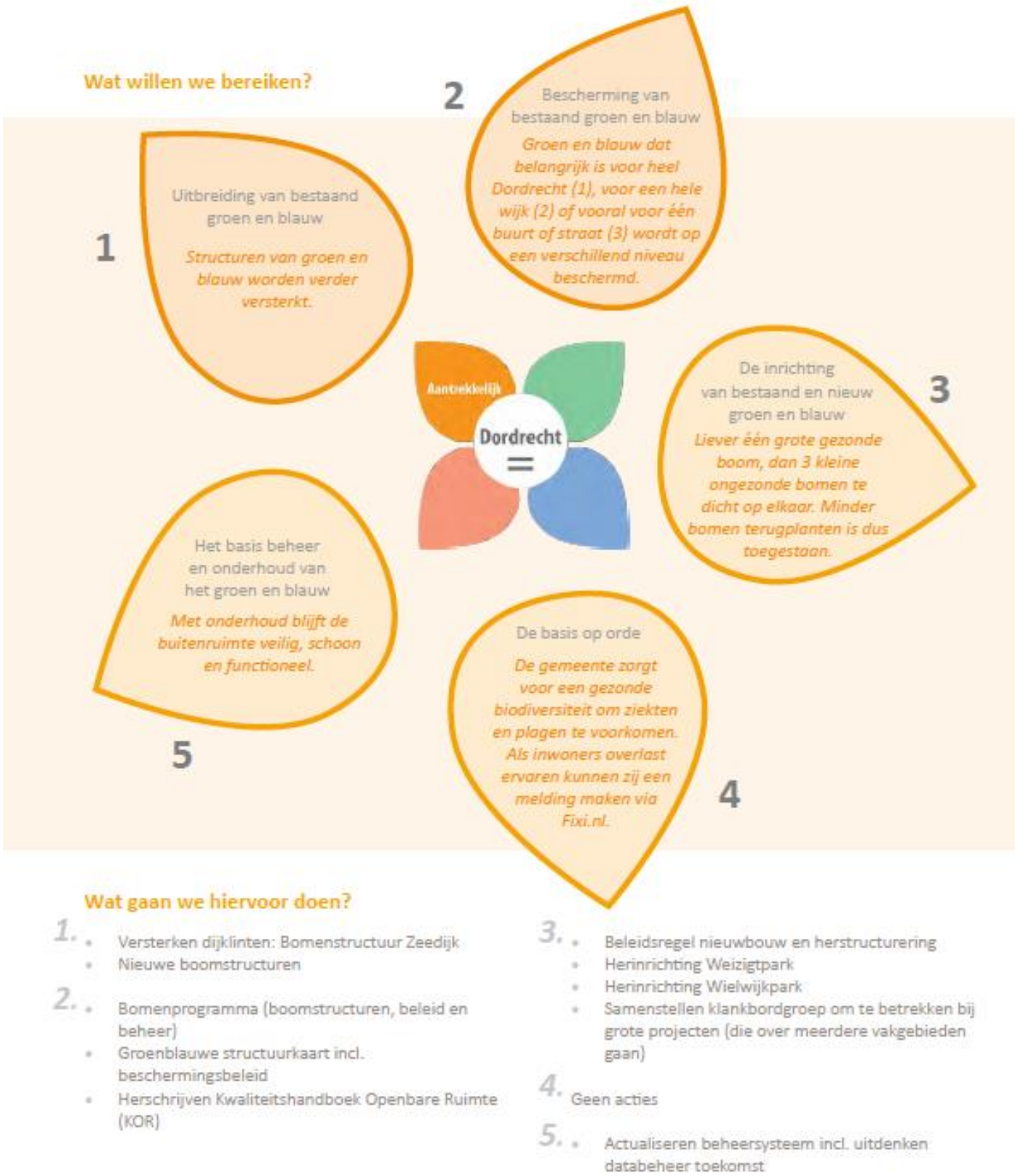
Een aantrekkelijke leefomgeving wordt ook bereikt met hoogwaardige inrichting. Dat betekent dat kwalitatief, bij de locatie passend materiaal wordt gebruikt en dat de juiste plant- en boomsoorten op de juiste plek worden geplant. Een hoogwaardige inrichting, vakkundig beheer en juist gebruik van de openbare ruimte zorgen samen voor een positieve beleving van de stad, wijk en buurt. Juist gebruik wordt gestimuleerd door via groen in te zetten op een sterke sociale cohesie. Over het algemeen wordt in wijken met sterke sociale cohesie minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering. Groenblauwe waarden dragen bij aan versterking van de sociale cohesie (Onderzoek Wageningen Universiteit 'Zeven redenen om te investeren in een groene stad').

Hierdoor voelen bewoners zich veiliger in groene wijken. Naast meer groen en kwalitatief beter groen wordt sociale cohesie versterkt door inwoners meer te betrekken bij het groen. Zowel door inwoners te laten meedenken over inrichting en beheer, als door waar mogelijk gebruiksgroen, zoals groene verblijfsplaatsen, toe te passen. Naast een positieve beleving voor bewoners verhoogt groenblauw ook de aantrekkelijkheid van een gebied voor bedrijven en ondernemers. Groen en water verhogen de economische waarde. Huizen aan water- of natuurgebieden hebben een hogere waarde dan huizen die niet aan dergelijke gebieden grenzen. De aanwezigheid van groen en blauw in de buurt is steeds belangrijker voor een positief vestigingsklimaat. Dit is een interessant gegeven voor een groeiende en ambitieuze stad als Dordrecht en maakt de noodzaak helder om meer aandacht te schenken aan groen en blauw bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Een aantrekkelijke stad

In 2030 is er meer aandacht voor groen en blauw in de buitenruimte. Dordtenaren vinden het groen en blauw belangrijk. Het karakter van Dordrecht wordt erdoor gevormd en door de aantrekkelijke aankleding van de buitenruimte gaan Dordtenaren graag naar buiten om elkaar te ontmoeten. Hierdoor wonen en werken mensen prettiger in Dordrecht.

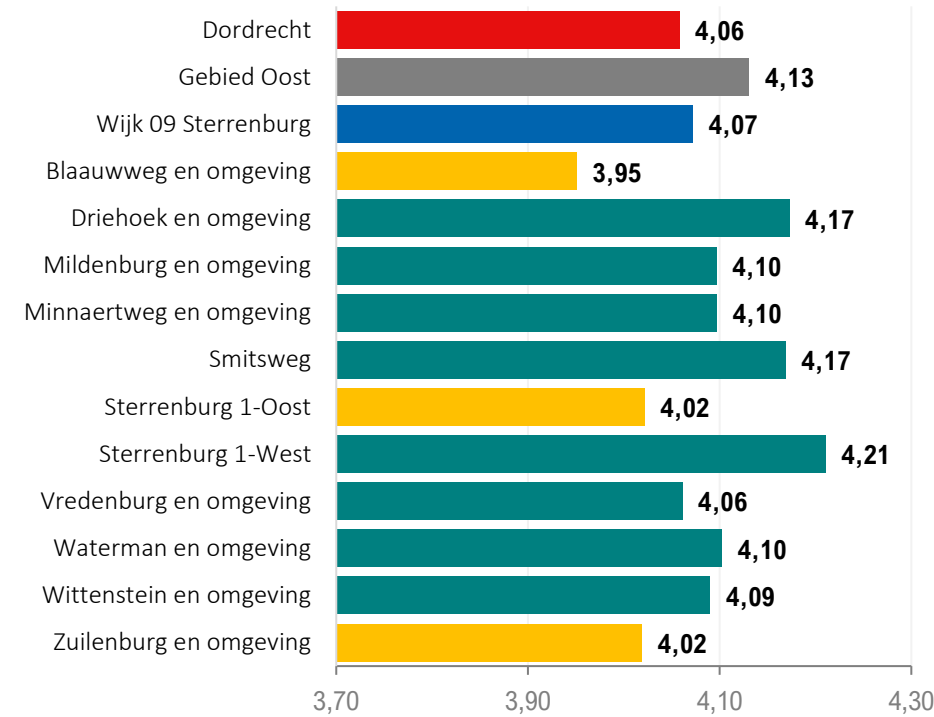

LEEFBAARHEID – TOTAALSCORE

(Let op: om deze verschillen duidelijker in kaart te brengen, start de x-as niet bij 0. Een verschil van 0,13 is voor Dordrecht een afwijking van 1 standaarddeviatie.)

De Leefbaarometer bestaat uit vijf dimensies: woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast & onveiligheid. Het Nederlands gemiddelde is nul. De waarden kunnen variëren van 50 tot en met +50. Een waarde +9 t/m 9 (zoals in alle drie de wijken) betekent een ruim voldoende leefbaarheid;

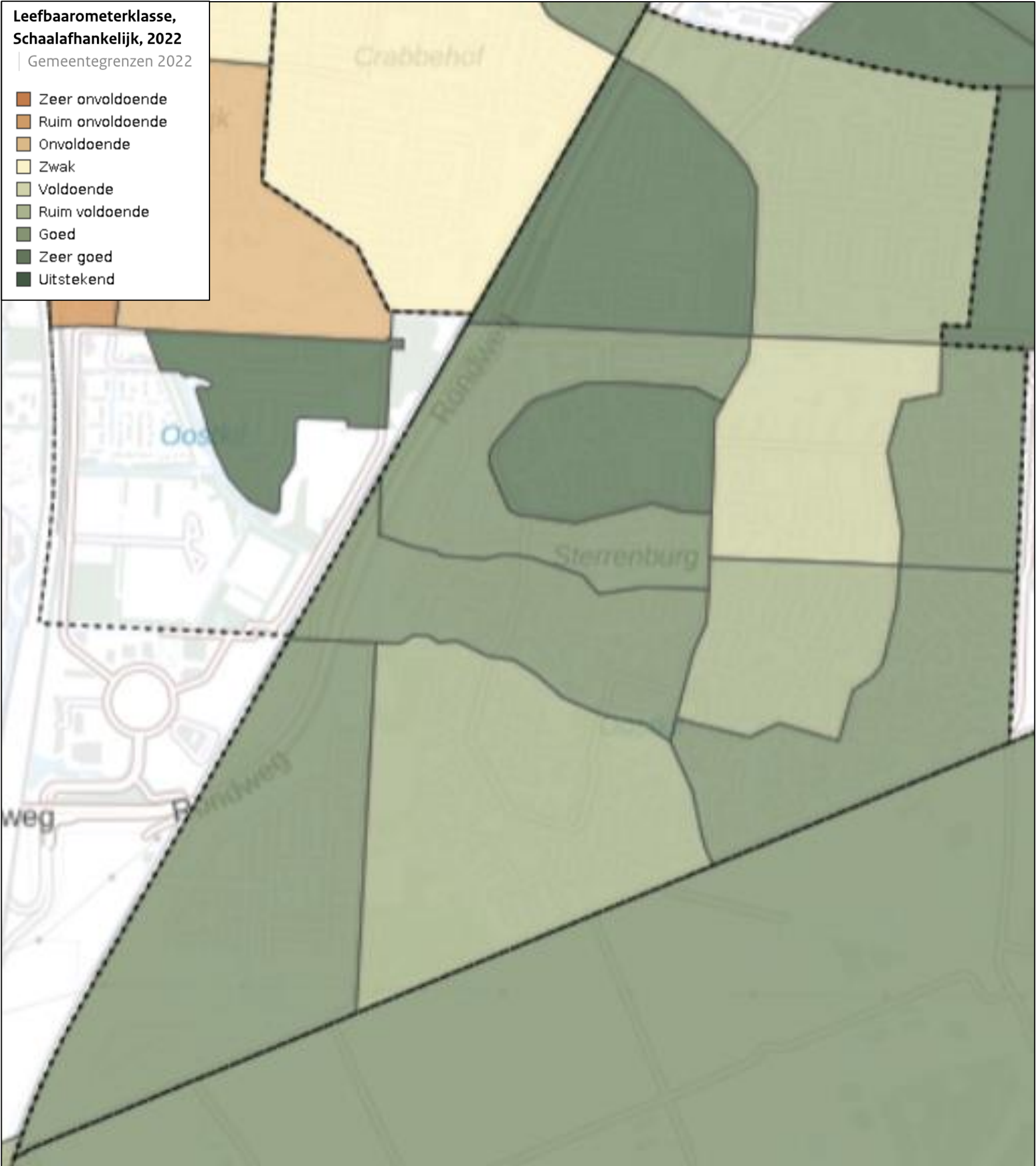
Gemiddeld woont 1/8 van de huishoudens in Nederland in een buurt of wijk met een zwakke of onvoldoende leefbaarheid.

Bron: leefbaarometer.nl

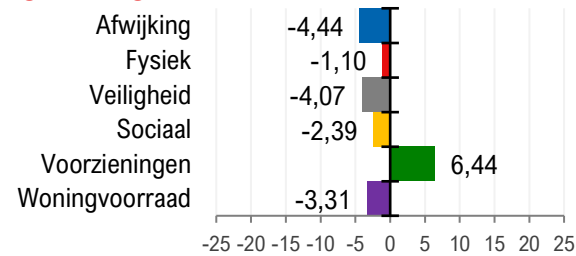
Wat valt op?

- Sterrenburg scoort gemiddelde t.o.v. van Dordrecht, maar laag in relatie tot het gebied oost.
- Op een schaal -50 tot 50 scoort Sterrenburg met -3 ruim voldoende.
- Drie plekken in Sterrenburg scoren relatief minder: Sterrenburg 1-oost, Blaauwweg en Zuilenburg.

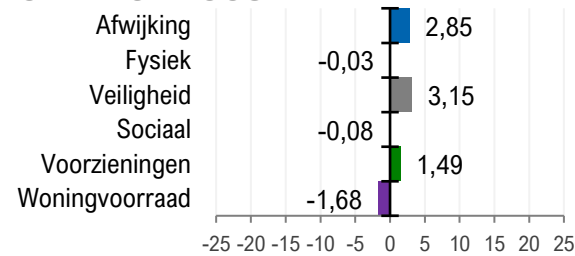

LEEFBAARHEID – BUURTSCORES

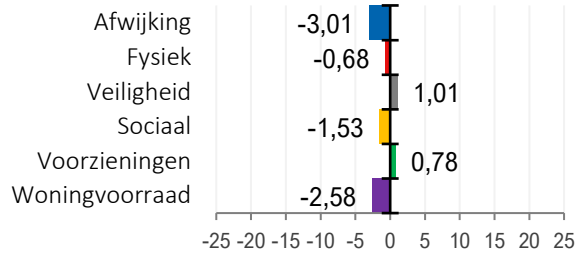
DORDRECHT

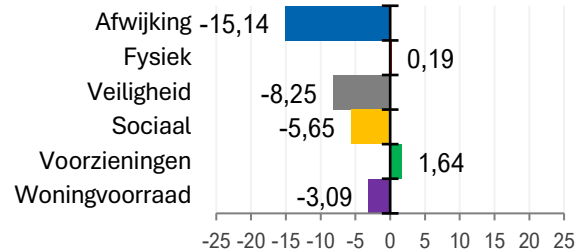
DORDRECHT OOST

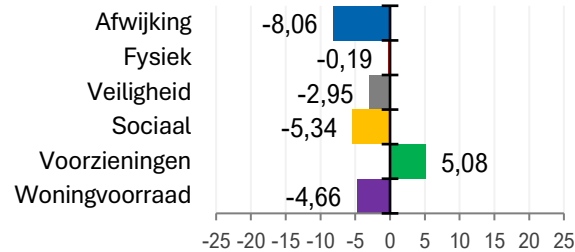
WIJK: STERRENBURG

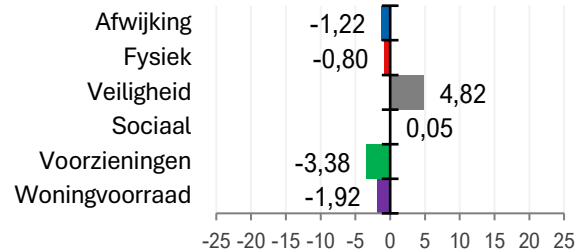
BLAAUWWEG EN OMGEVING

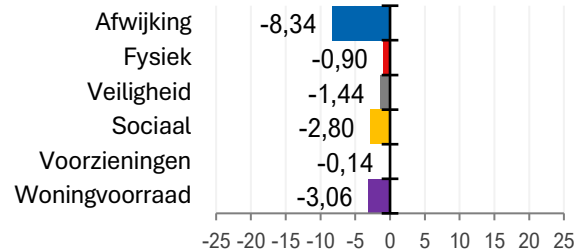
STERRENBURG 1-OOST

WITTENSTEIN EN OMGEVING

ZUILENBURG EN OMGEVING

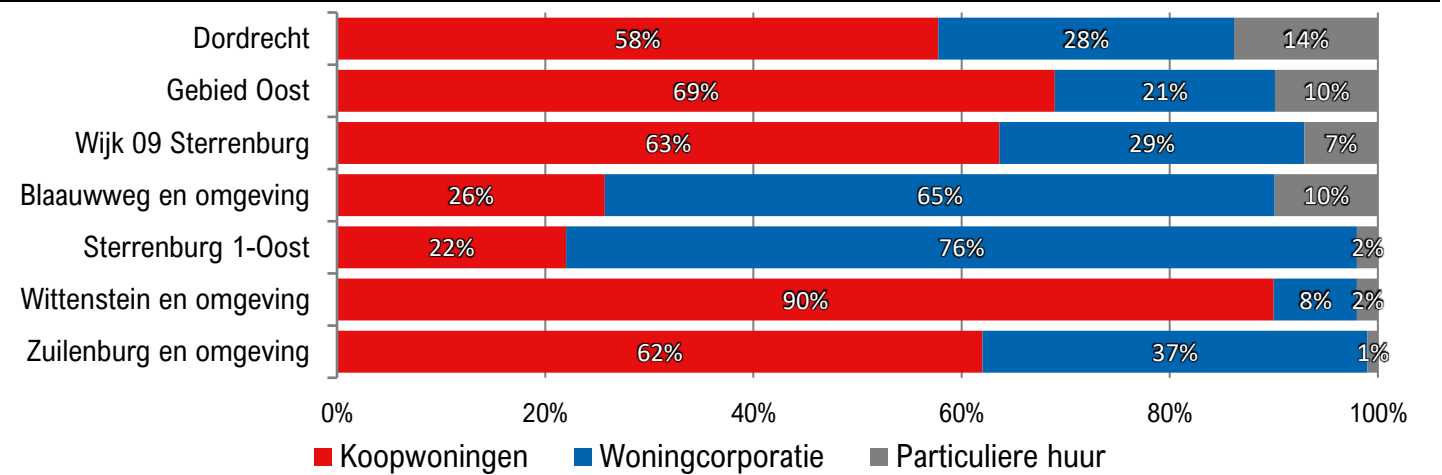

Wat valt op?

- Voor Blaauwweg zien we lagere scores op het gebied van sociaal gebied en veiligheid.
- Sterrenburg 1-oost scoort slechter op het gebied van sociaal en de woningvoorraad.
- Blaauwweg scoort aanzienlijk slechter dan Sterrenburg 1-oost.
- In het algemeen scoort Sterrenburg neutraal; nergens sterk positief dan wel negatief.

WONEN

EIGENDOM HUUR VERSUS KOOP

Wat valt op?

- In Sterrenburg bevinden zich ongeveer 10.350 woningen.
- Sterrenburg heeft ongeveer 62% koopwoningen, 30% sociale huurwoningen en 8% overige huur. Stadsbreed is deze verdeling 57% koop, 32% sociale huur en 11% overige huur, in gebied Oost 68% koop, 24% sociale huur en 8% overige huur.
- Van de sociale huurwoningen is 94% eigendom van woningcorporaties en 6% van particuliere verhuurders.
- Er is relatief veel corporatie bezit in de buurten Blaauwweg en omgeving en Sterrenburg 1-Oost.
- De gemiddelde WOZ-waarde bedraagt € 286.000. In Dordrecht is dit € 290.000

WOONOMGEVING

Hoe tevreden bent u met uw huidige woonomgeving?

Inwoners van Sterrenburg geven hun woonomgeving een ruime voldoende: 7,8. Negen op de tien Sterrenburgers is (erg) tevreden met de woonomgeving.

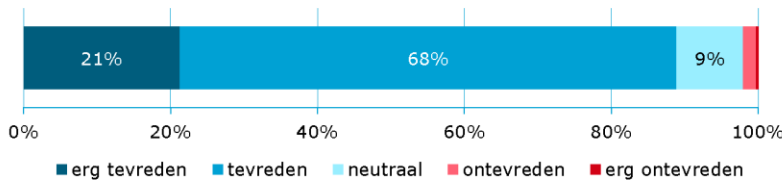
In de toelichting vermelden de bewoners vooral dat het een rustige wijk is (37x genoemd), dat er veel groen is (34x), dat alle voorzieningen dichtbij zijn (20x), maar dat geluidsoverlast is toegenomen (10x).

Woonomgeving

Rapportcijfer woonomgeving

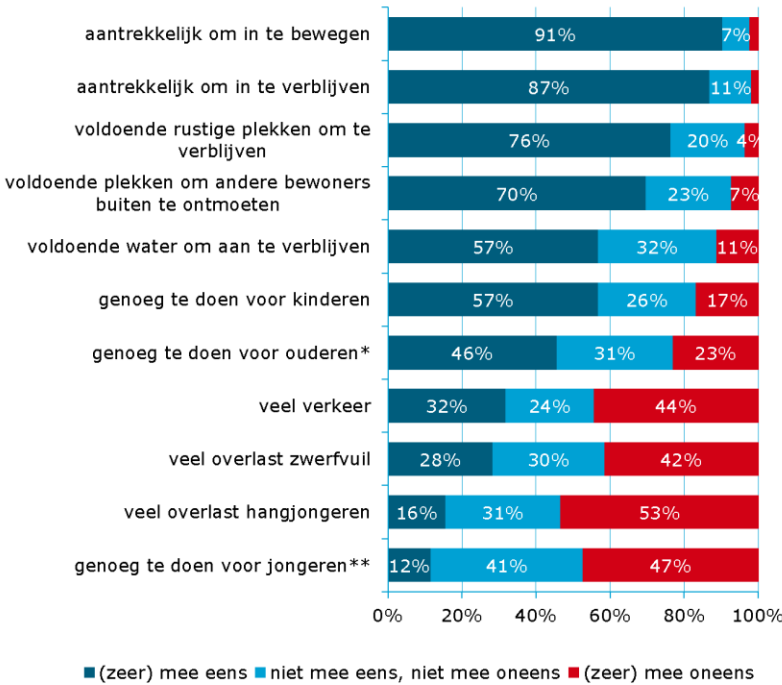

Tevredenheid woonomgeving

Woonomgeving

Waardering woonomgeving

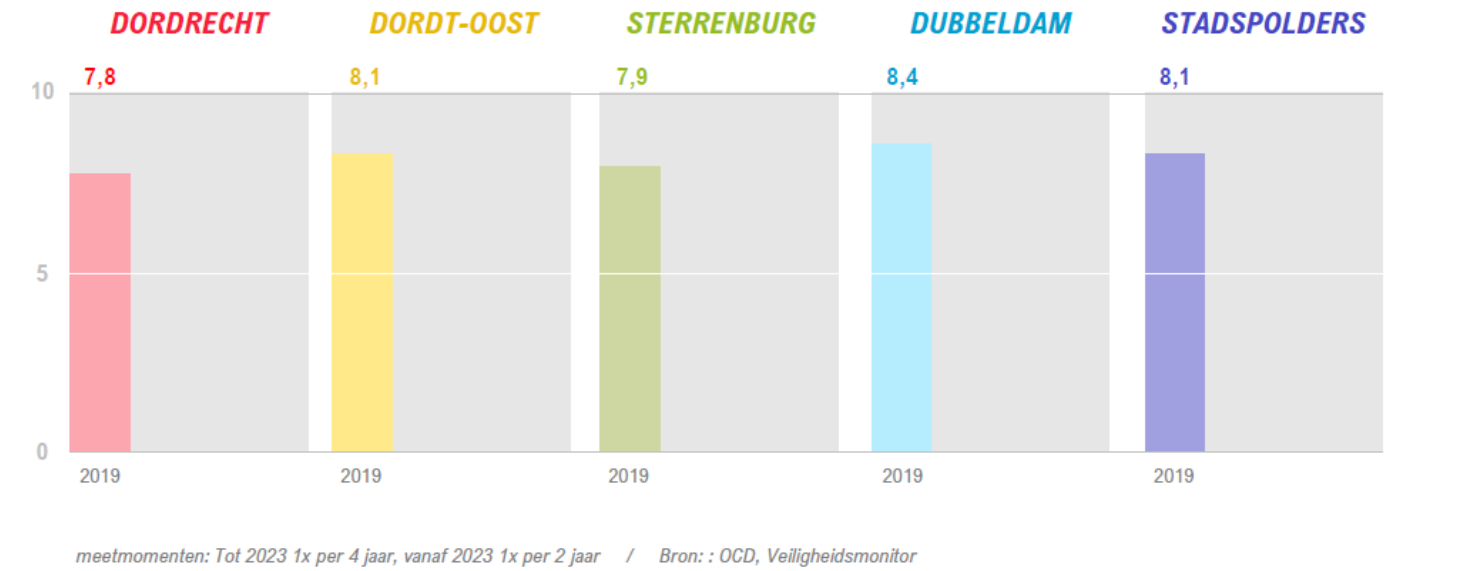

Toelichting: * het percentage 'weet niet' is 26%; ** het percentage 'weet niet' is 30%

RAPPORTCIJFERS WONING

Het wonen in Dordt-Oost wordt goed gewaardeerd, met name in Dubbeldam. De gemiddelde WOZ-waarde ligt hier 13% boven het gemiddelde van Dordrecht en is vooral relatief hoog in Dubbeldam. De woningen in Sterrenburg stegen relatief gezien het meest in waarde. Dat hangt ook samen met het effect van nieuwbouw zoals in Wilgenwende.

Dordt-Oost kent relatief veel koopwoningen. Sterrenburg heeft relatief iets meer sociale huurwoningen in vergelijking tot het Dordt gemiddelde.

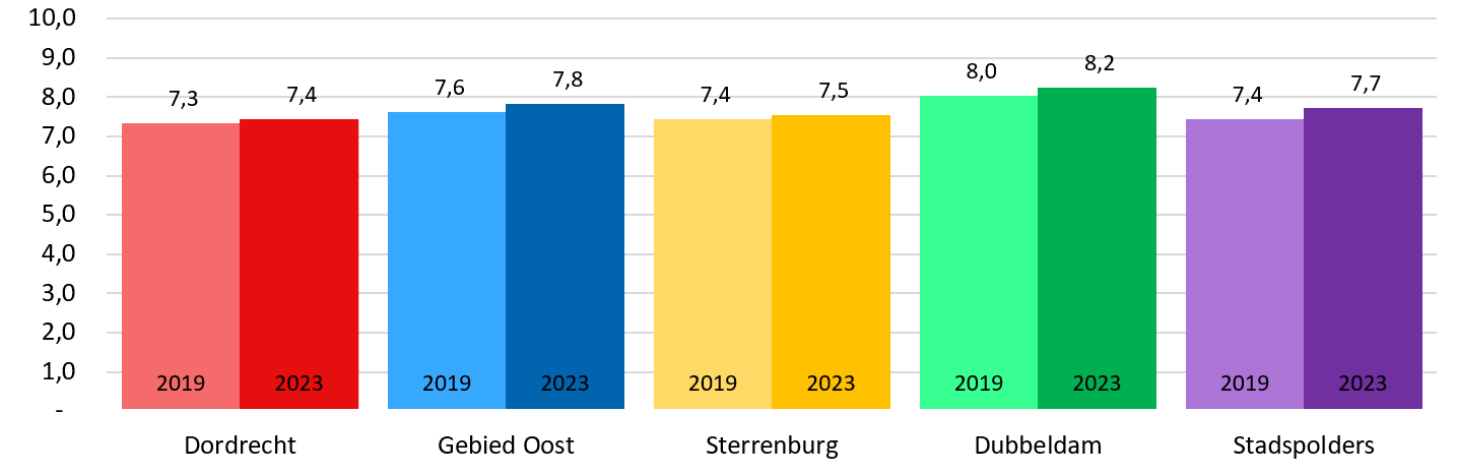

Wat valt op?

- Dordrecht in het algemeen scoort goed en ook Sterrenburg blijft niet achter. Hier liggen dus geen directe opgaven.
- De score dateert uit 2019, in 2024 zou er een nieuwe score kenbaar moeten worden.

RAPPORTCIJFER PRETTIG WONEN

Inwoners waarderen de woonomgeving van Dordt Oost beter dan het gemiddelde in Dordrecht, met name geldt dat voor inwoners van Dubbeldam. De gemiddelde kwaliteit van buurtvoorzieningen (waaronder speelplekken voor kinderen, jongeren en groen) is ook hoger dan gemiddeld in Dordrecht, vooral in Stadspolders en Dubbeldam.

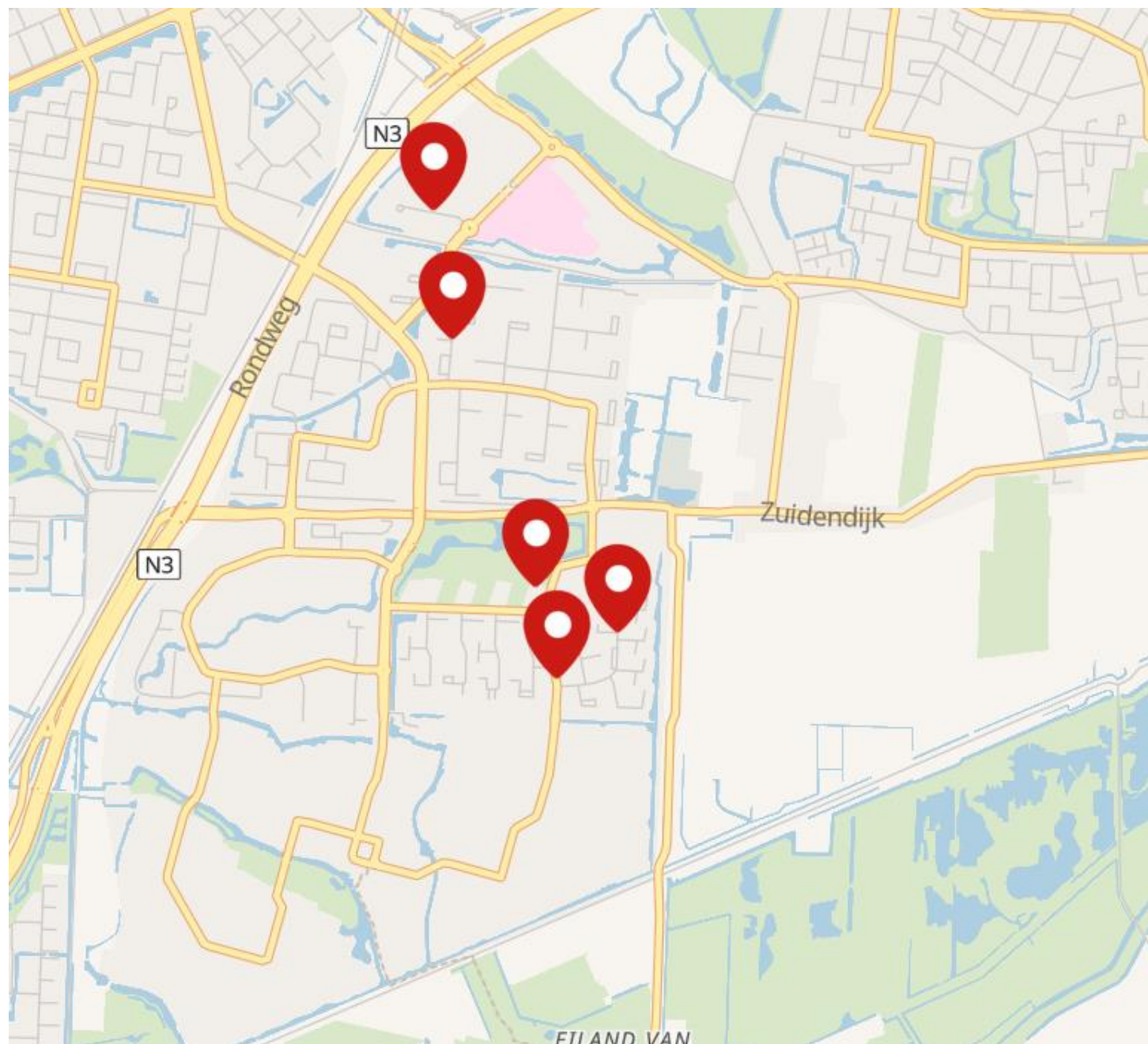

Wat valt op?

- Op de woonomgeving scoort Sterrenburg goed.
- T.o.v. 2019 is Sterrenburg zelfs 0,1 punt verbeterd. Dit zien we ook terug in Dordrecht als geheel.

BESCHERMD WONEN

Beschermd Wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

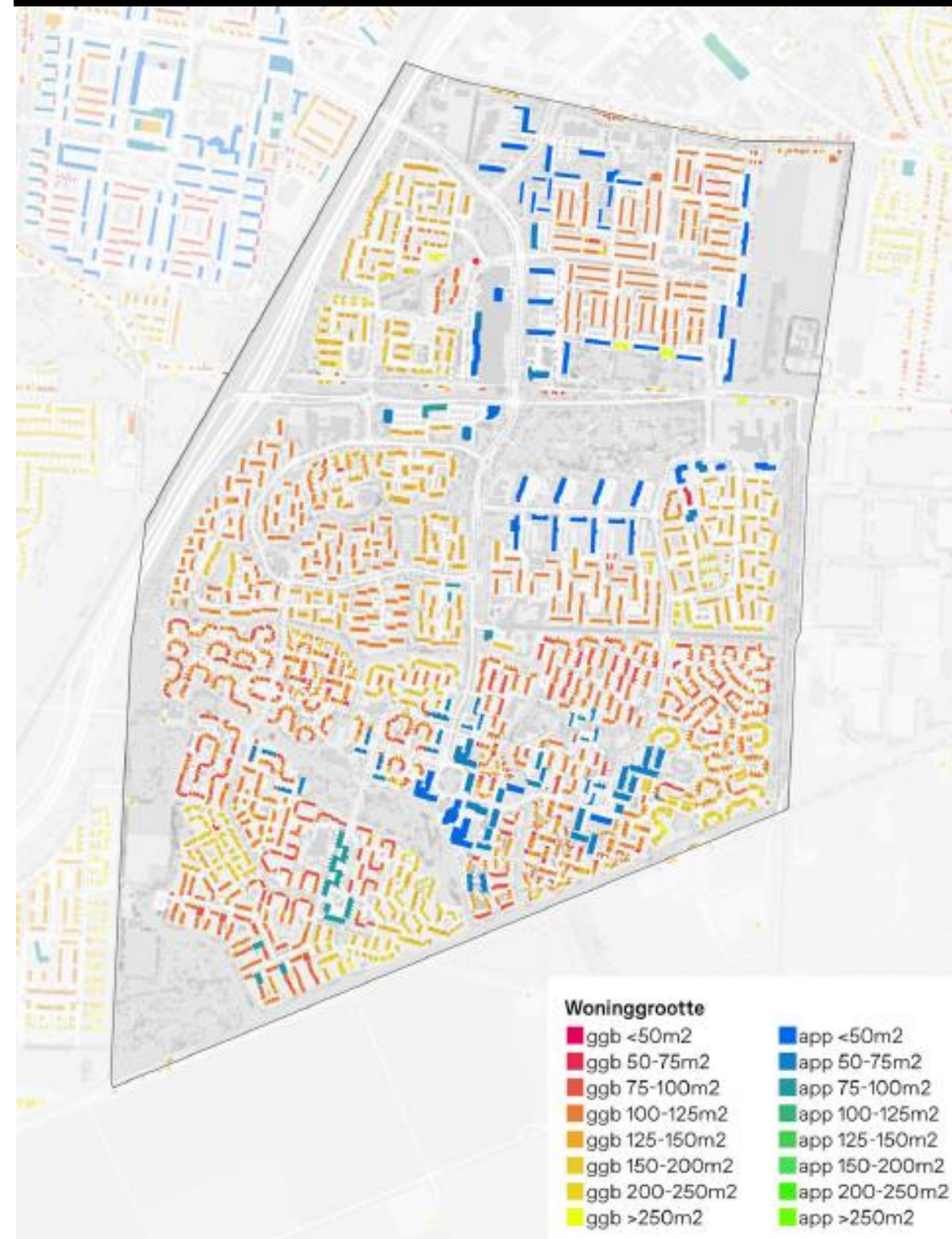

Wat valt op?

In Sterrenburg zijn vijf voorzieningen voor Beschermd Wonen voor in totaal 113 bewoners:

- Leger des Heils – Domus: ruimte voor 25 bewoners met een verslaving en psychiatrische problematiek
- Timon – Tikvah (Tweelingen- en Stierstraat): ruimte voor 15 jongeren, geclusterd wonen met begeleiding naar zelfredzaamheid
- Syndion – Blaauwweg: ruimte voor 11 bewoners met autisme of autisme-verwante stoornis, lichamelijke beperking of verstandelijke beperking
- Syndion – Minnaertweg: ruimte voor 20 bewoners met autisme of autisme-verwante stoornis, lichamelijke beperking of verstandelijke beperking
- Syndion – Jagerweg: ruimte voor 42 bewoners met een lichamelijke beperking of niet-aangeboren hersenletsel

WONINGTYPEN EN -GROOTTEN

Op deze kaart is inzichtelijk gemaakt welke woningtypen (grondgebonden of appartement) en -grootten te vinden zijn in de verschillende wijken in Dordrecht.

Wat valt op?

- Wat betreft Sterrenburg zijn op de kaart monotone opgebouwde buurten te zien.
- Op wijkniveau is wel een gemêleerd beeld te zien.

VERDICHTING

Hierna volgen de belangrijkste conclusies, de gehanteerde verdichtingsstrategie en de bandbreedte voor verdichtingspotentie per wijk zoals beschreven in een ambtelijke studie (2024).

Situatie

Sterrenburg is een grote wijk met monotone buurten. De leeftijd van de woningen, complexiteit van verduurzaming en de leeftijd van inwoners zijn belangrijke aandachtspunten die de wijk kwetsbaar maken. Er is behoefte aan betaalbare woningen voor starters en senioren en een goede menging van alle woonsegmenten.

Conclusies verdichtingsstudie

Sterrenburg heeft twee gebieden met voorzieningen waar grote potentie zit wanneer slimmer met de ruimte wordt omgegaan. Daarnaast bieden de groenstructuren, grote parkeervelden, vele verouderde schoollocaties en de verouderde particuliere voorraad belangrijke aanknopingspunten.

Strategie

Voeg betaalbare woningen toe in de buurt van voorzieningen, gericht op starters en senioren. Daarnaast is het van groot belang - om kwalitatief goede buurten te creëren - te zorgen voor een goede menging van alle woningsegmenten zodat mensen in hun wijk kunnen blijven wonen. Doorstroming draagt bij aan de sociale samenhang en vitaliteit van de wijk. Verder moet de huidige voorraad toekomstbestendig gemaakt worden en ruimtes beter benut door parkeerplaatsen te clusteren.

- Nadruk op kleinere woningen geconcentreerd bij/op voorzieningenclusters
- Scholenschuif
- Private woningvoorraad i.c.m. optopping en verbouwingen verleiden te verduurzamen
- Parkeren clusteren en zo ruimte vrijmaken voor verdichting en het aanpakken van buurtopgaven zoals klimaatadaptatie

Σ Bandbreedte verdichtingspotentie:

- 30 locaties
- + 825 tot 1900 woningen

Belangrijkste verdichtingsprincipes:

- Optoppen, splitsen & verbouwen. Samen met particulieren & corporaties.
- (Leegstaand) vastgoed herontwikkelen. Gemeentelijk, corporatiebezit en privaat.
- Bij (wijk)voorzieningen. Dichtbij de nuttige en leuke dingen.

VOORZIENINGEN / DINGEN TE DOEN

WINKELCENTRA

- Wat valt op?*
- Twee winkelcentra; Sterrenburg Winkelcentrum en Lunenburg
 - Sterrenburg winkelcentrum is de hoofdvoorziening van de wijk en huis vestigt 36 winkels en 10 horecagelegenheden. Onlangs uitgebreid, vernieuwd en voorzien van nieuwe parkeerdek. Tevens goed bereikbaar, vooral per auto.
 - Lunenburg is een stuk kleiner en in het verleden is er al eens spraken geweest dat het zou verdwijnen. Het stelt niet veel voor maar voor veel mensen betekent deze supermarkt dat ze niet altijd de auto hoeven te pakken. Het verdwijnen ervan zou veel betekenen voor het functioneren van Sterrenburg 3.

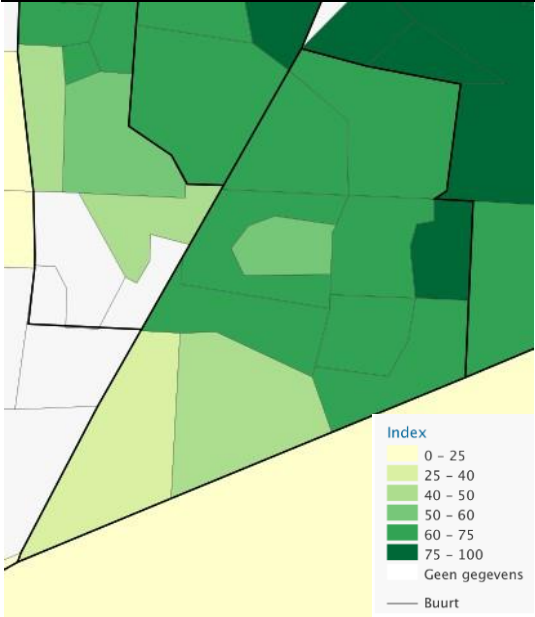
Winkelcentrum Sterrenburg

Lunenburg

NABIJHEID VAN VOORZIENINGEN

Gemeente

Dordrecht
Aantal inwoners
119.537

Nederland

Nederland
Aantal inwoners
17.590.672

Wat valt op?

- Sterrenburg scoort ongeveer het gemiddelde van Dordt.
- Met een 6.4 scoort de wijk voldoende, maar niet bijzonder hoog. Welke ambities hebben we op dit niveau?

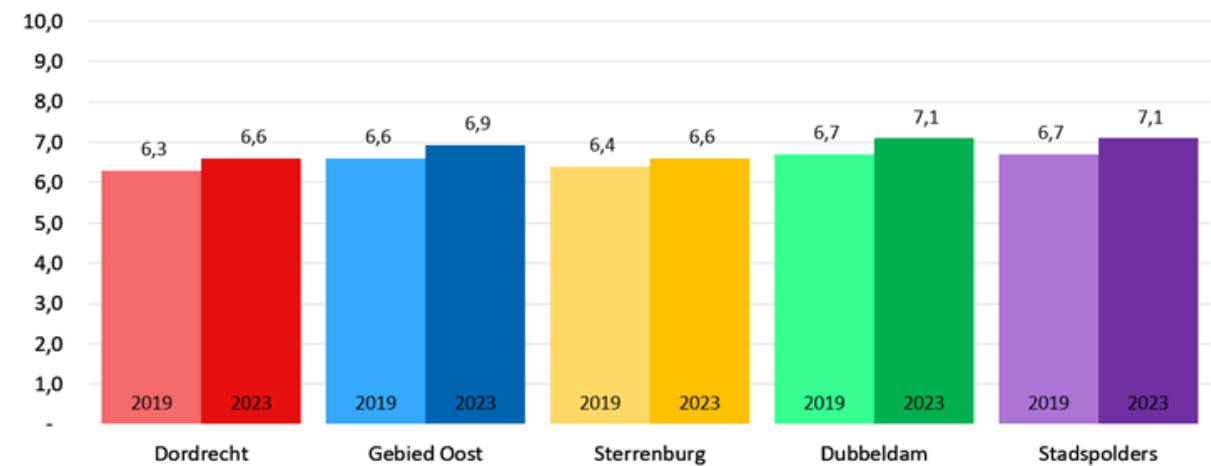
KWALITEIT VAN VOORZIENINGEN

De schaalscore bestaat uit de volgende vragen:

In de buurt is/zijn:

- De wegen, paden en pleintjes goed onderhouden;
- Perken, plantsoenen en parken goed onderhouden;
- Het buiten goed verlicht;
- Goede speelplekken voor kinderen;
- Goede voorzieningen voor jongeren.

Hoe hoger de score op deze schaal van 0-10, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren.

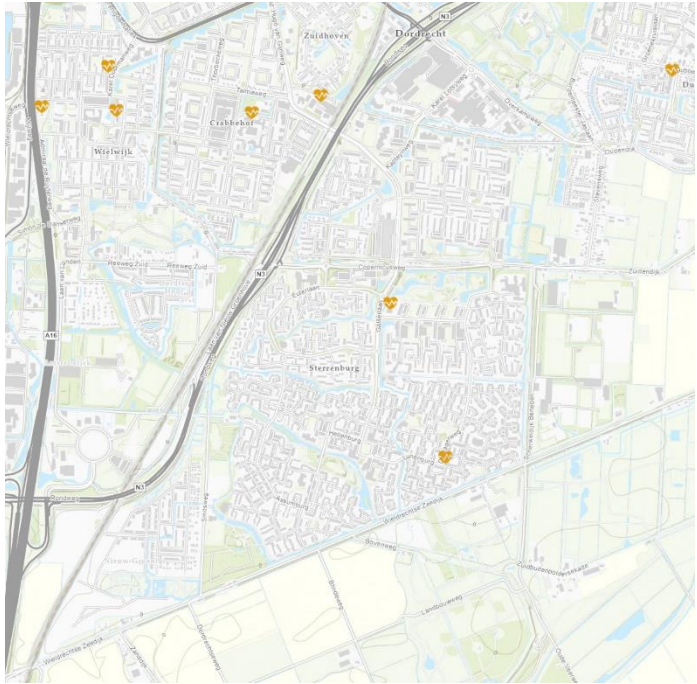

Wat valt op?

- Sterrenburg scoort hetzelfde als het gemiddelde van Dordt.
- Met een 6.6 scoort de wijk voldoende, maar niet bijzonder hoog. Welke ambities hebben we op dit niveau?
- Met een stijging van 0,2 punten sinds 2019 is Sterrenburg gemiddeld hetzelfde toegenomen als Dordrecht als geheel, maar is daarmee wel langzamer gestegen dan de andere wijken in Oost (beiden 0,4 punten).

BASIS VOORZIENINGEN

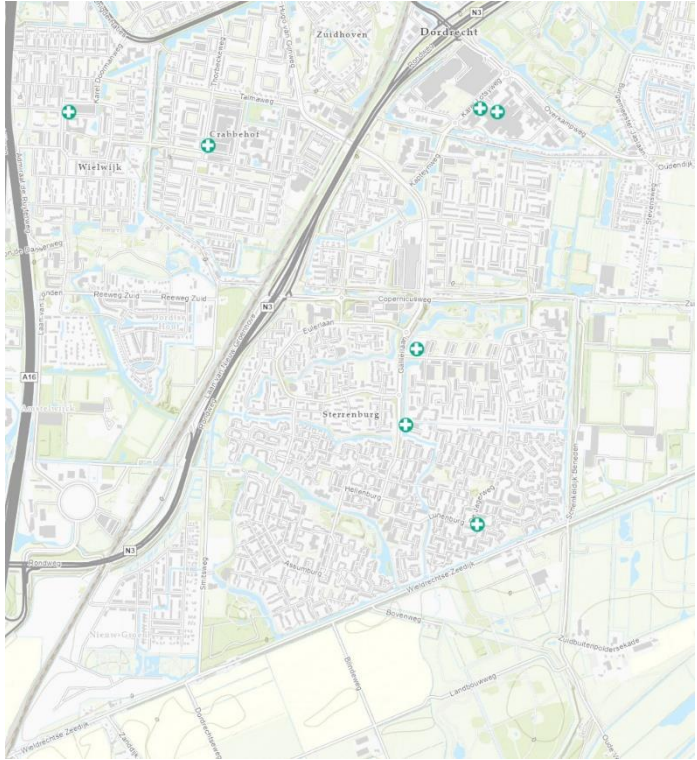
Huisartsen

Wat valt op?

- Twee praktijken, in het midden met vijf artsen en in het zuiden een praktijk met twee artsen.
- 22.800 mensen in de wijk en 2.100 mensen per huisarts. Dit is een tekort van drie à vier huisartsen. Mensen zullen wellicht naar Crabbehof gaan.
- Het tekort bestaat over de gehele stad. Er zijn straks, indien de bouwopgave voltooid is, 140.000 mensen huisvesten in Dordt. We
- Hebben nu voor 115.000 mensen een huisarts. Dat betekent dat we grofweg 12 à 13 huisartsen te kort over geheel Dordt. Op dit moment hebben ongeveer een tekort van 3 huisartsen.

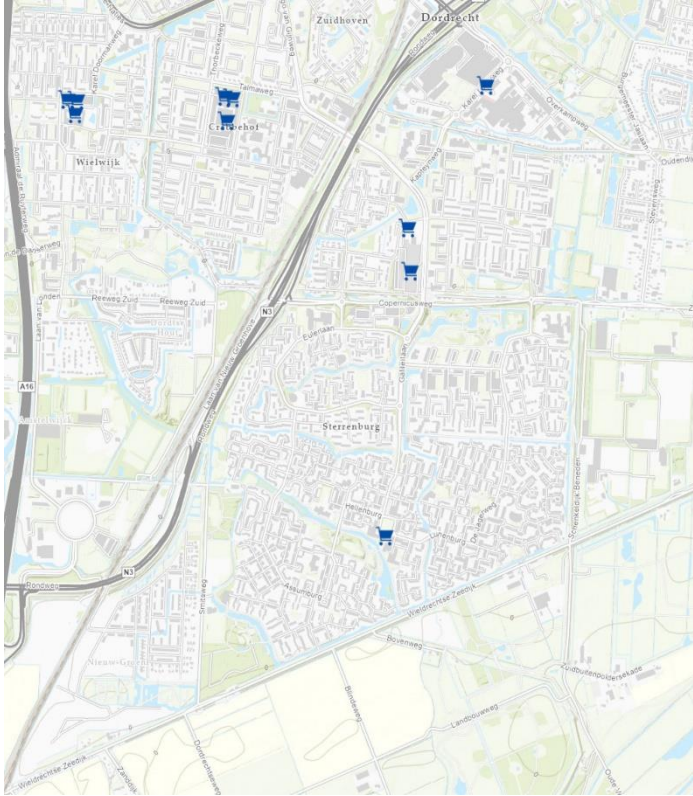
Apotheken

Wat valt op?

- Goede verdeling en genoeg in aantallen.
- Bezorgen en afhalen is goed geregeld tegenwoordig.

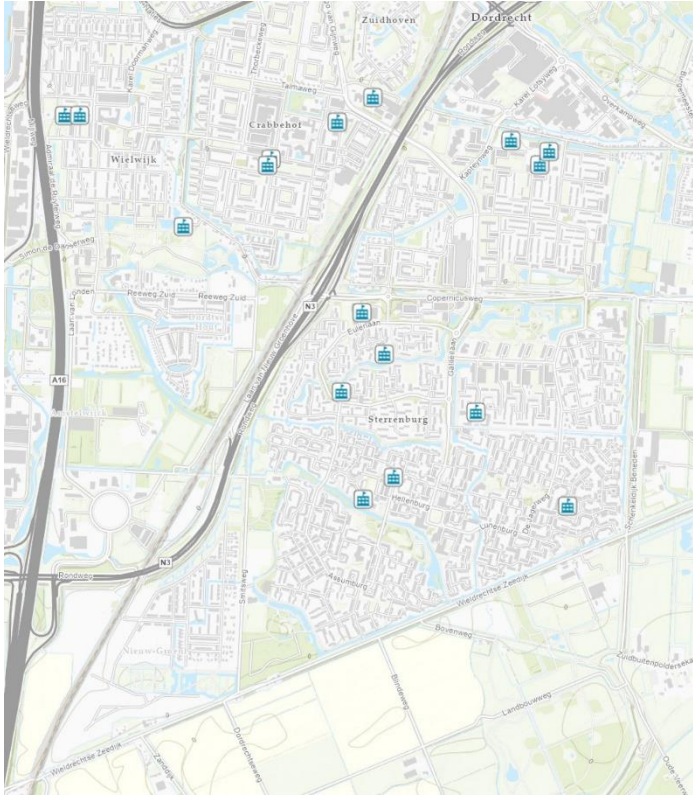
Supermarkten

Wat valt op?

- Verdeelt over de wijk
- Gelegen op de verkeersassen
- Zover we weten zijn er geen problemen.
- Vanwege de grootte van de wijk zou het geheel kwetsbaar worden op het moment dat de supermarkt in Sterrenburg 3 zou sluiten.

Basisonderwijs

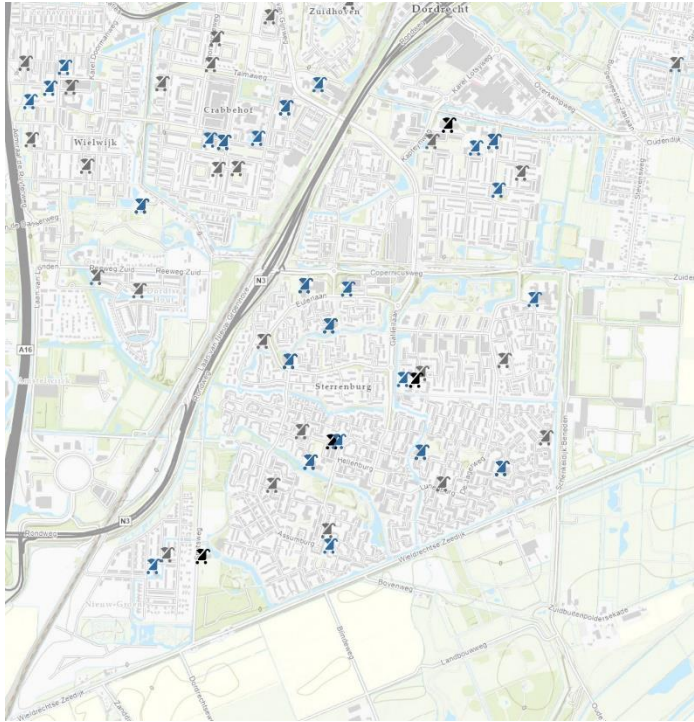

Wat valt op?

- Er is diversiteit in aanbod
- Het is goed verdeelt.
- Scholen moeten fuseren door vergrijzing. Oppassen dat de opzet niet te sterk verstoord raakt.

PLUS VOORZIENINGEN

Kinderopvang

Wat valt op?

- Verdeeld over de wijk
- Kinderopvang (blauw) (0 tot 4 jaar) zijn tekort. Verdeling is goed. Aantal kinderen is groter dan het aantallen plekken op de opvangen. Wel goed verdeelt over de wijk.
- Tekort in heel oost.

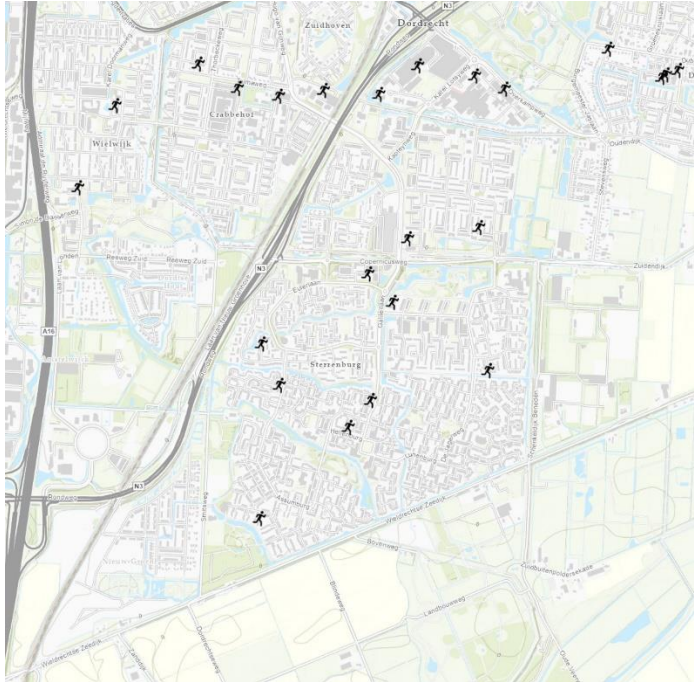
Middelbare Scholen

Wat valt op?

- Sterrenburg heeft meerdere middelbare scholen, van vmbo tot vwo.
- Dichtbij Leerpark

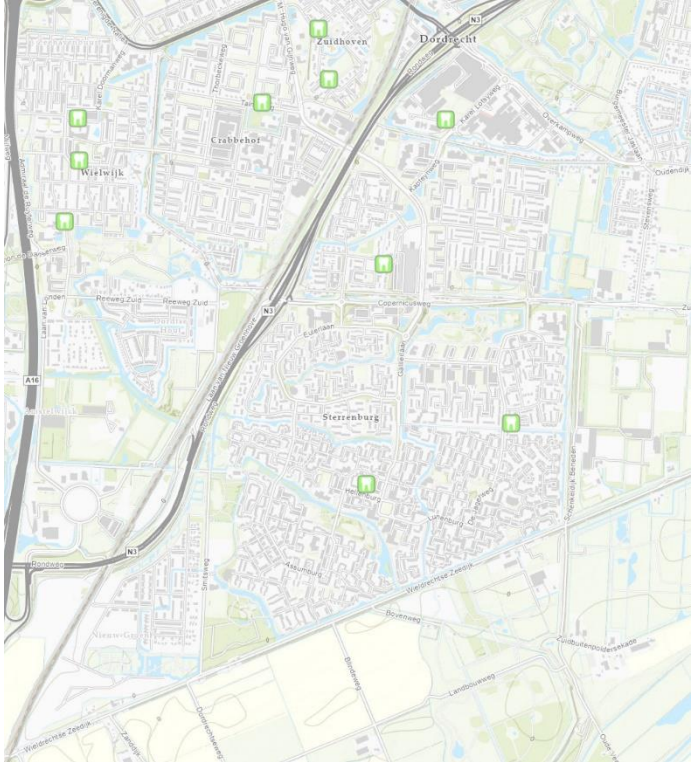
Fysiotherapeuten

Wat valt op?

- Goede verdeling
- Geen tekort zover we weten.
- Zullen in de toekomst meer opduiken

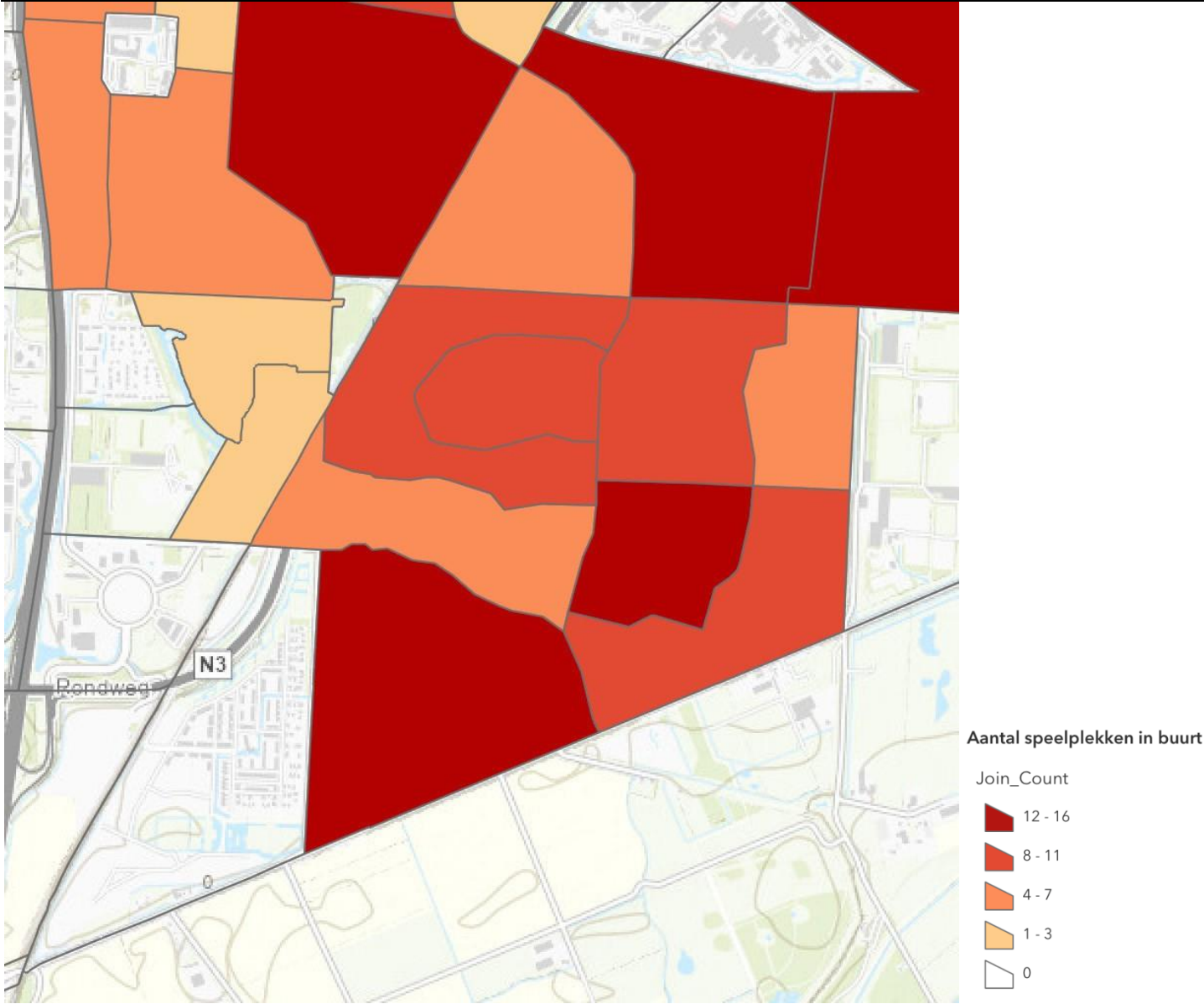
Tandartsen

Wat valt op?

- Goede verdeling
- Geen signalen dat er te weinig zijn.

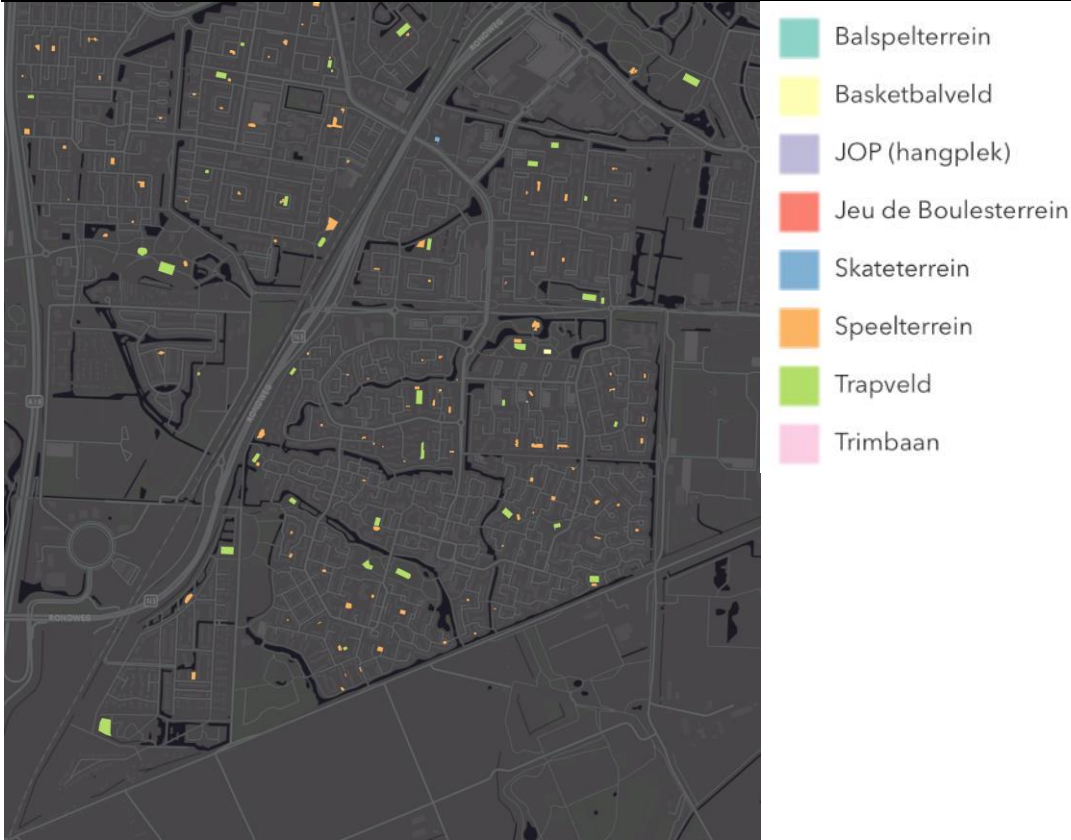
SPEELPLEKKEN PER BUURT

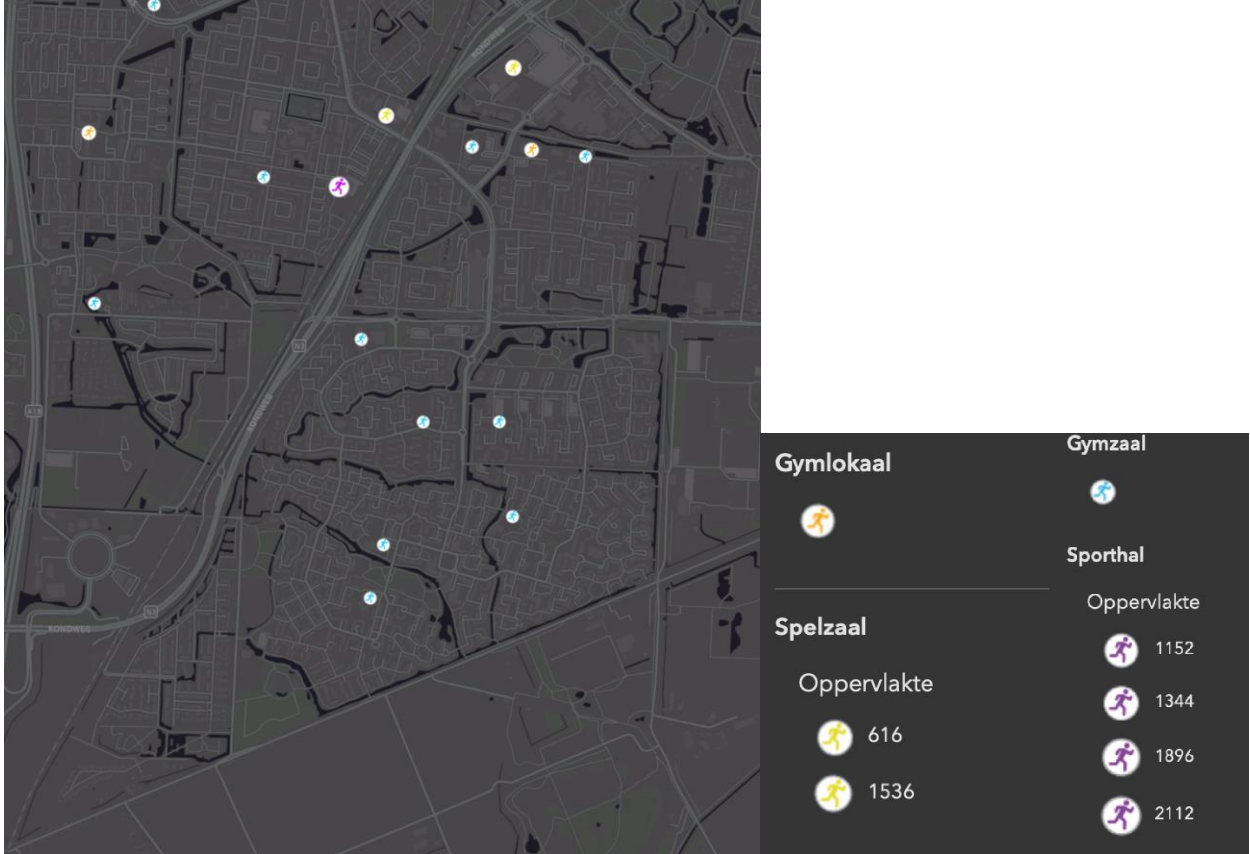
Wat valt op?

- Qua aantal en diversiteit aan speelplekken buiten scoort Sterrenburg bovengemiddeld goed. We weten op dit moment nog niets over de kwaliteit, maar gezien de aantallen, is het onwaarschijnlijk dat hier echte opgaven liggen.
- Er zijn er diverse gymzalen te vinden in Sterrenburg. Op dit moment hebben we geen reden om te denken dat hier opgaven liggen.

SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BUITEN)

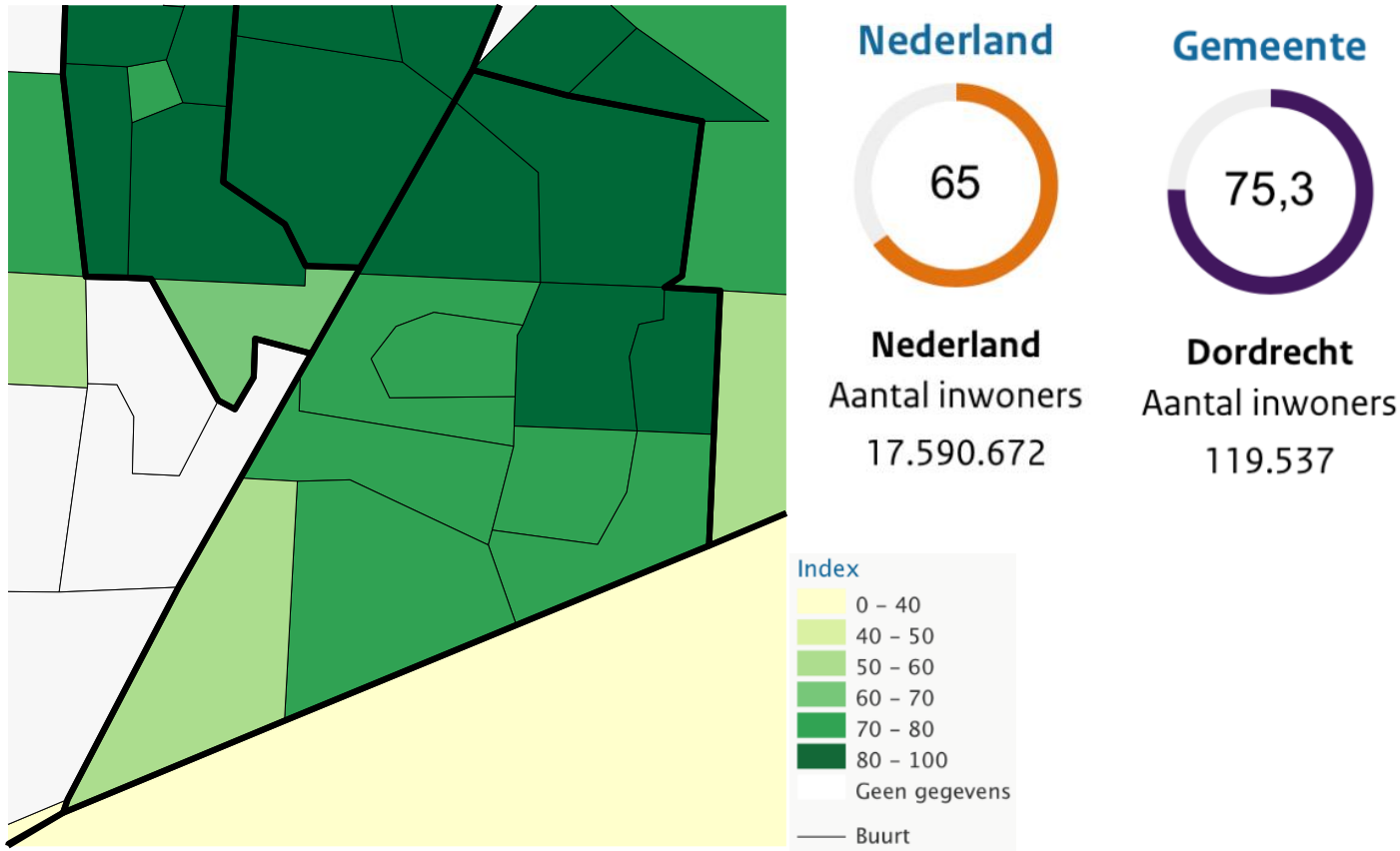

SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BINNEN)

BEWEEGVRIENDELIJKE OMGEVING EN RECREATIEF GROEN/BLAUW

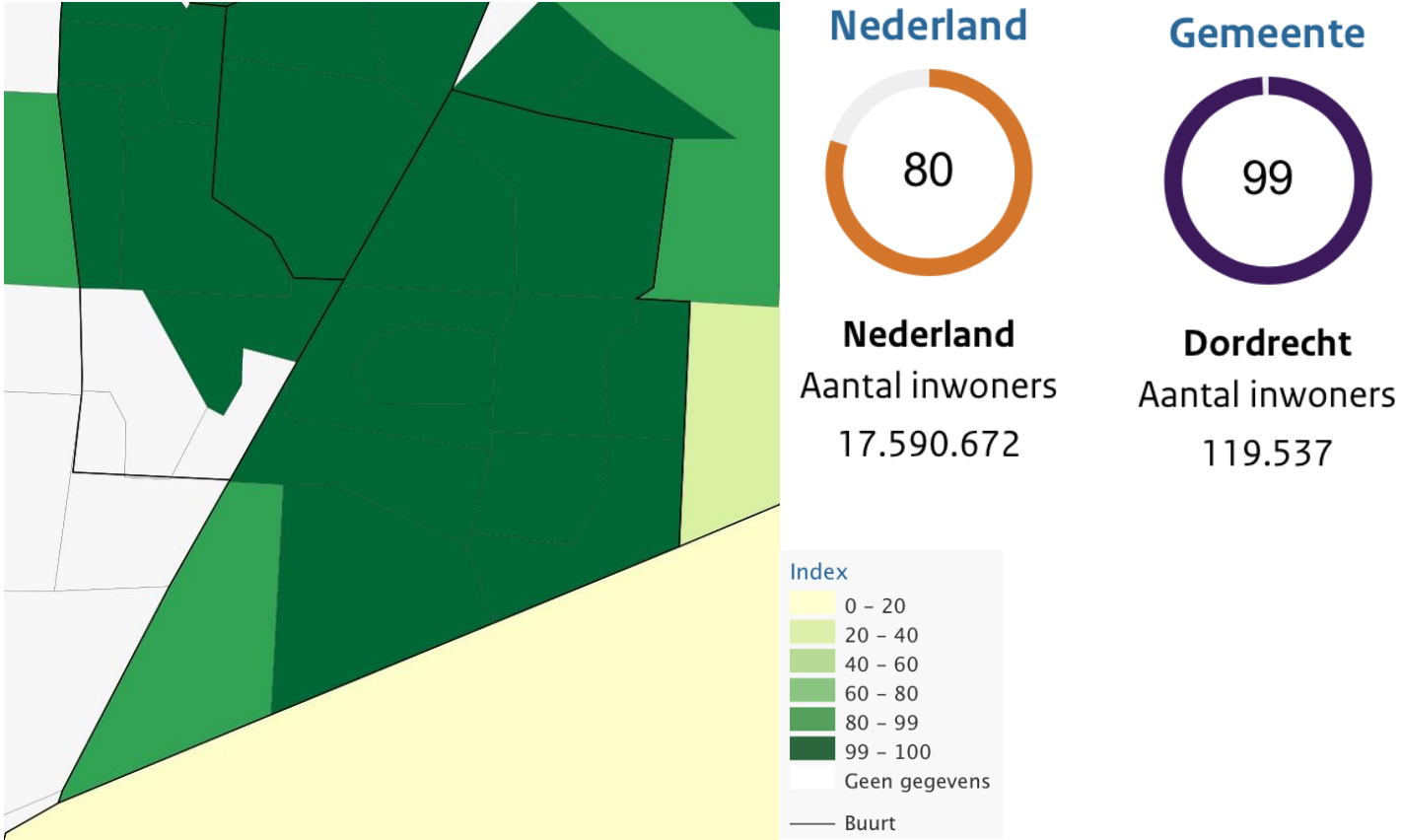
Totaalscore

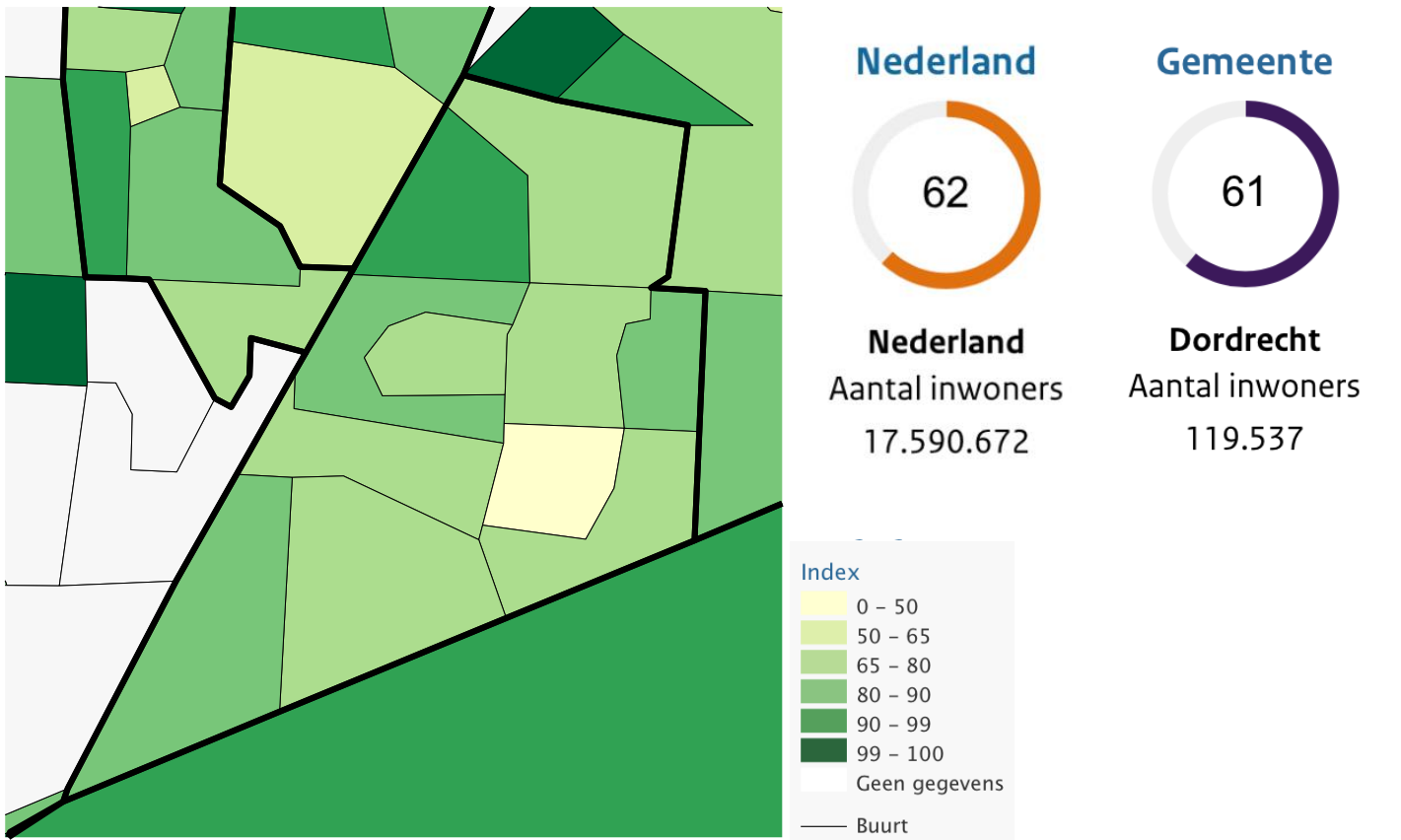
Wat valt op?

- Sterrenburg scoort goed op beweegvriendelijkheid, ook in relatie tot andere wijken. Wilgenwende blijft het meest achter. Dit lijkt te komen door de hoeveelheid sport- en speelplekken in de wijk.
- De minst beweeglijke mensen hebben al de meest beweegvriendelijke omgeving.

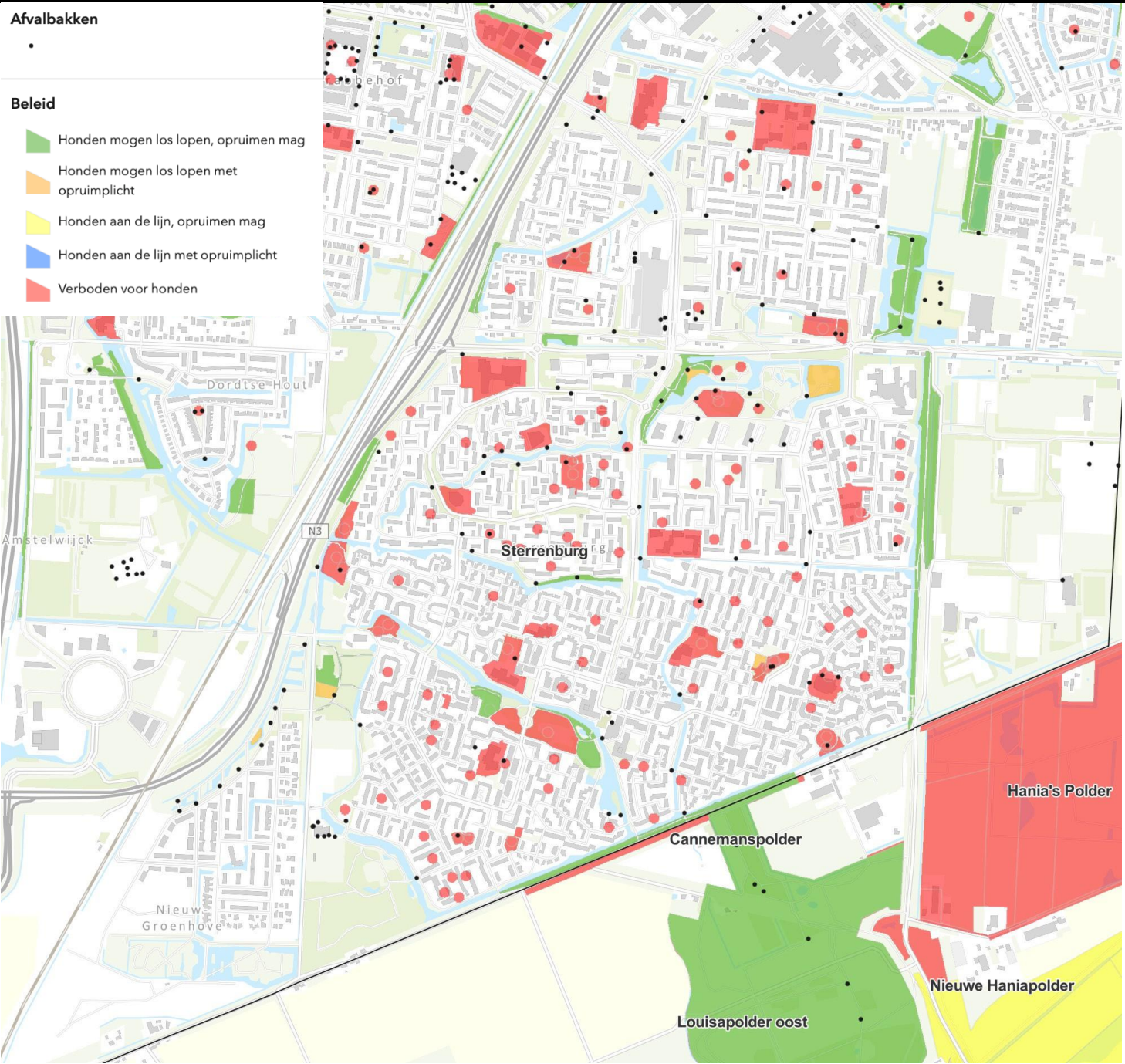
Sport en Speelplekken

Recreatief Groen/Blauw

HONDEN (UITLAATVELDEN)

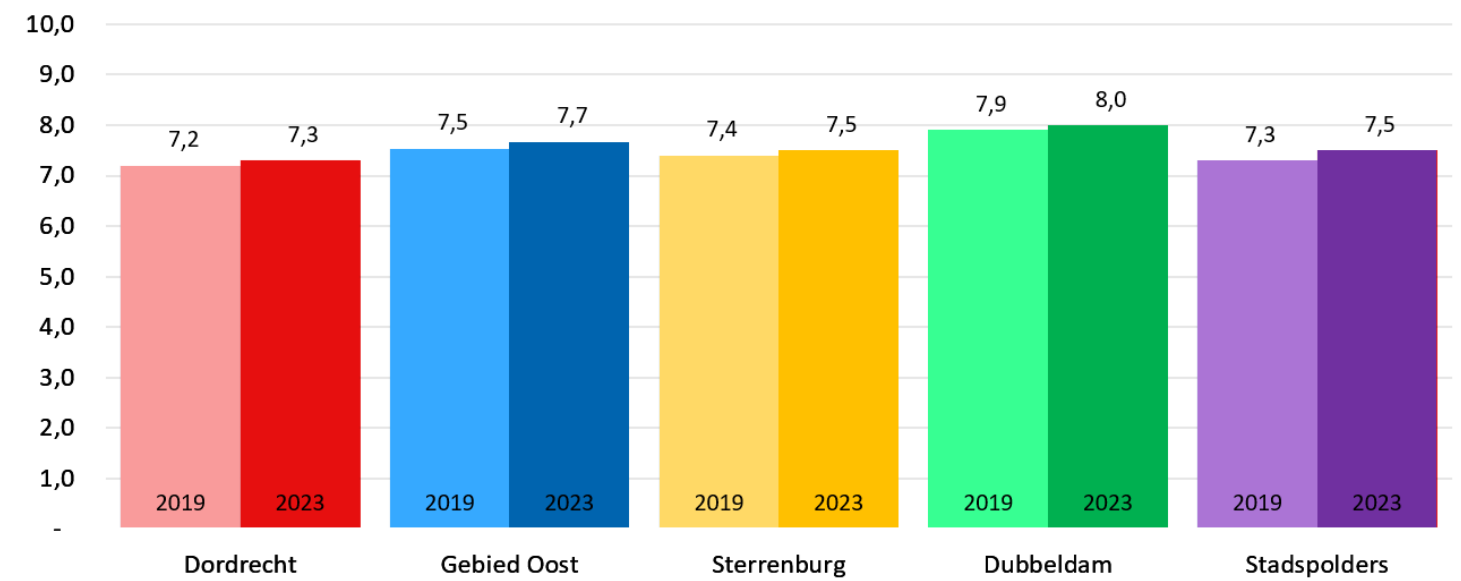
Wat valt op?

- Op diverse plekken mag de hond loslopen in en rondom de wijk.
- In combinatie met recreatief groenblauw valt de buurt Zuilenburg op. De twee plekken waar er groen is, is er een verbod voor honden. Buiten de stoep, is de eerste echte uitwijkmogelijk de Cannemanspolder voor deze mensen.
- Navragen of er inderdaad een extra mogelijkheid in Zuilenburg moet komen voor hondeneigenaren.

ESTHETISCH, SCHOON, HEEL EN VEILIG

RAPPORTCIJFER VEILIGHEID IN DE BUURT

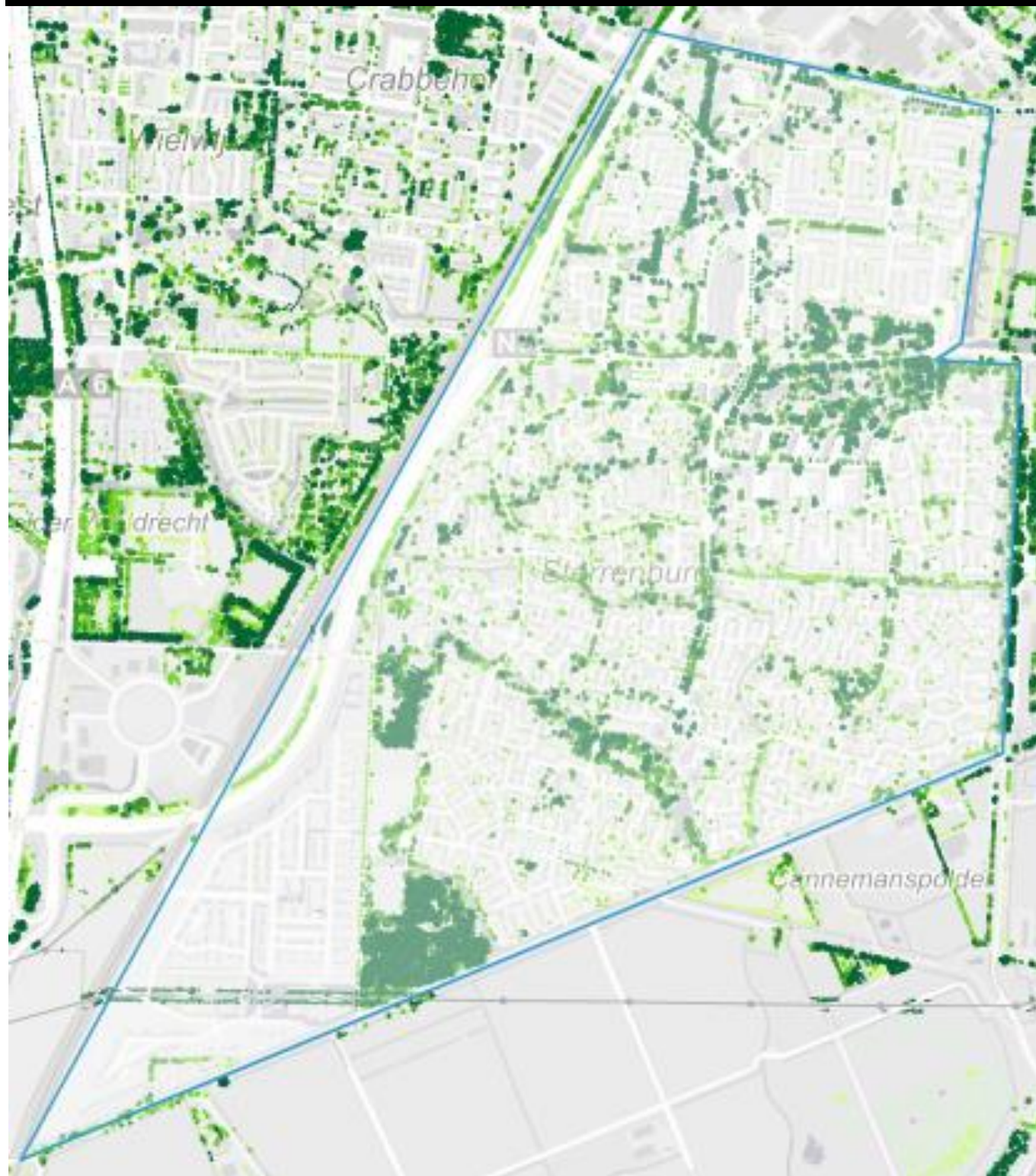
Inwoners van Dordt-Oost voelen zich veiliger als de gemiddelde inwoner van Dordrecht. Dat geldt zeker voor inwoners van de Dubbeldam, waar het rapportcijfer voor de veiligheid relatief hoog is. De sociale overlast in Dordt-Oost ligt onder het gemiddelde, met name in de Dubbeldam. Het vertrouwen in de (toekomst van de) buurt lijkt lager dan gemiddeld. Dat komt omdat de wijken nu al relatief goed gewaardeerd worden. Het is dan moeilijk om te zeggen dat de wijken in de toekomst er nog eens extra op vooruit zullen gaan. In Dubbeldam verwacht een kleiner aandeel dat de wijk achteruit zal gaan.

Wat valt op?

- Sterrenburg scoort boven het gemiddelde van Dordrecht maar iets onder het gemiddelde van gebied Centrum.
- Wat betreft sociale overlast scoort Sterrenburg beter als het gemiddelde van Dordrecht (7% versus 16%) bron OCD-onderzoek

KWALITEIT VAN GROENSTRUCTUREN

Wat valt op?

- Er lijkt volop groen aanwezig in de wijk, wat ook terug te zien is in de enquête; 9 op de 10 bewoners vindt dat er voldoende groen in de buurt te vinden is. Daarvan vindt 73% dat het groen aantrekkelijk is. Slechts 52% vindt dat het goed onderhouden is. Gemiddeld krijgt Sterrenburg een 7.6 voor het groen.
- Aan het Stadspark en het buitengebied wordt veel aandacht besteed. De kwaliteit van deze grotere groenstructuren direct naast de wijk zullen een belangrijke aanvulling zijn.
- In de buurten; Minnaertsweg, Zuilenburg, Vredenburg, Sterrenburg 1-west en Wittenstein zijn op diverse plekken een stuk minder groen te vinden. Vanuit aantrekkelijkheid zouden we kunnen stellen dat hier mogelijk extra vergroend zou kunnen worden.

Sterrenburg

WAARDERING GROEN

In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraken over uw buurt?

Negen op de tien Sterrenburgers vinden dat er voldoende groen is in de buurt en drie kwart dat het groen aantrekkelijk is.

Een kwart vindt dat het groen in de buurt niet goed onderhouden is. Niettemin scoort het groen in de buurt een ruime voldoende: 7,6. Er zijn verbetermogelijkheden met name door onderhoud groen.

Welk rapportcijfer geeft u voor het groen in uw buurt?

Bewoners die een onvoldoende geven, vinden dat het onderhoud niet goed is, er is geen biodiversiteit en veel onkruid.

Bij een voldoende rapportcijfers vindt men zeker dat er voldoende groen is en dat het goed bijgehouden wordt.

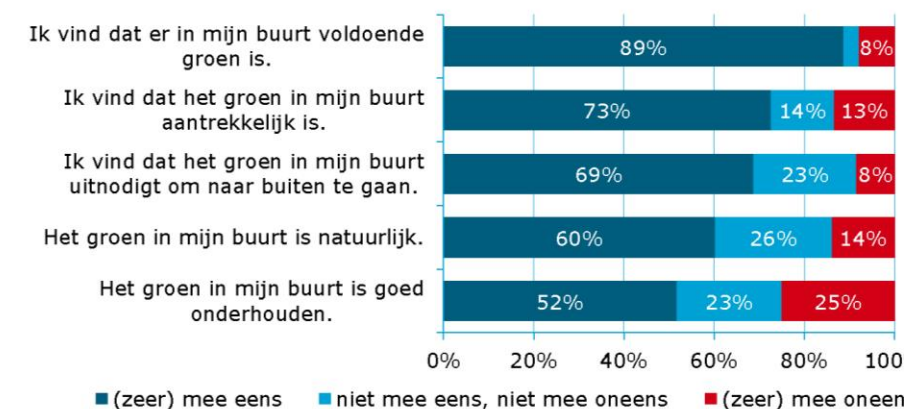
Vindt u dat uw woonomgeving het afgelopen jaar erop vooruit of achteruit is gegaan?

Over de kwaliteit van de woonomgeving denkt men verschillend: vier op de tien vinden de woonomgeving vooruit gegaan, vier op de tien vinden dat het niet veranderd is. Een kwart vindt het achteruit gegaan.

Dat zien we ook in de toelichting die we gevraagd hebben. De een vindt dat het groen in de buurt goed onderhouden wordt, de ander slecht. Bewoners die de woonomgeving verbeterd vinden, zijn blij met het park, het winkelcentrum, de Biesbosch. Degenen die achteruitgang zien, klagen over geluidsoverlast (vuurwerk afsteken/te hard rijden, luidruchtige bewoners/jongeren) en (zwerf)vuil.

Woonomgeving

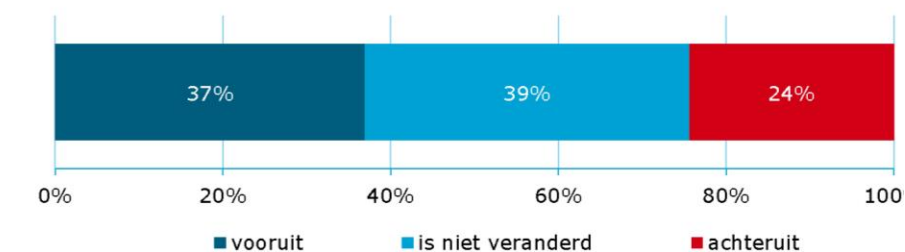
Waardering groen

Rapportcijfer groen in buurt

Kwart vindt woonomgeving achteruit gegaan

Aantrekkelijke Stad

Komt u vaak in het Sterrenburgpark?

De helft bezoekt het Sterrenburgpark vaak. Een vijfde daarvan zelfs meerdere keren per week en een vijfde een paar keer per maand.

Waarom komt u nooit in het Sterrenburgpark?

Van de andere helft gaat een vijfde liever naar een ander park of een andere plek zoals de Biesbosch of heeft geen behoefte aan het bezoeken van Sterrenburgpark.

Bij anders zegt men liever naar de Biesbosch, de Elzen of elders te gaan (9x genoemd) of dat het te ver weg is, niet in de route ligt (8x).

Welke activiteit(en) onderneemt u in het Sterrenburgpark?

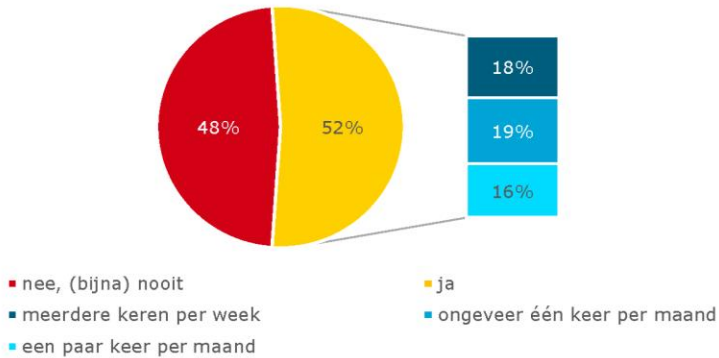
De meeste mensen komen naar het park om te wandelen; daarnaast zijn een bezoek aan het Tuinhuis, picknicken, van de natuur genieten en spelen voor kind(eren) populaire activiteiten. Sommigen gaan via het park naar een andere bestemming (bijvoorbeeld het winkelcentrum)

Wanneer bezoekt u het Sterrenburgpark?

Twee derde bezoeken het park alleen overdag. Een derde overdag en 's avonds.

Sterrenburgpark

Bezoek Sterrenburgpark

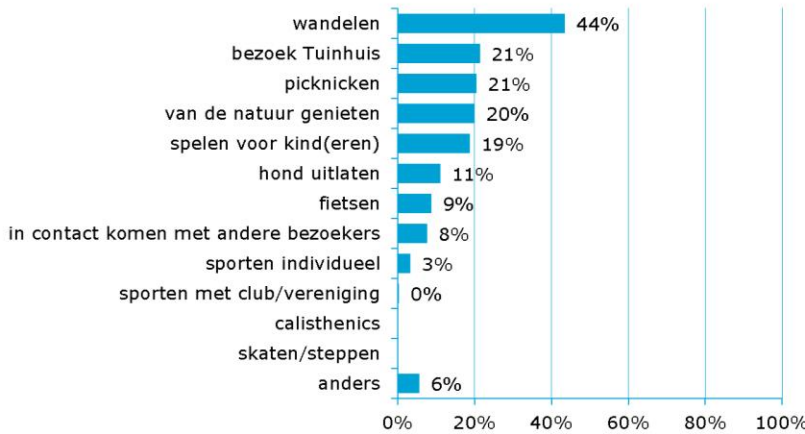

Waarom het park niet bezocht wordt

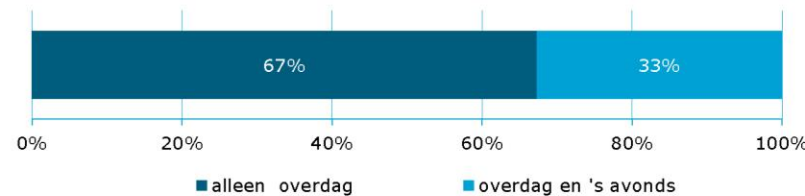

Sterrenburgpark

Welke activiteit onderneemt men in het park?

Tijdstip van bezoek

Wat kan verbeterd worden aan het Sterrenburgpark? Wat vindt u het belangrijkste?

De belangrijkste noodzakelijke verbetering vinden de Sterrenburgers 's avonds verlichting van de centrale paden (22%), ook het park groener/natuurlijker maken (20%) en voldoende zitplekken (19%) zijn belangrijke verbeteringen.

Bij anders noemen twee respondenten verbetering van de waterkwaliteit. En worden genoemd: bruine attractieborden zoals van ANWB, voorziening met hondenpoepzakjes, park moet opener met minder struikgewas, hondenuitlaatstrook vaker maaien, meer natuurlijke oevers, kinderboerderij, beter schoonhouden.

Wat waardeert u het meest aan het Sterrenburgpark ?

Al het groen in het Sterrenburgpark wordt het meest gewaardeerd (35x genoemd) en ook de speeltuin/-mogelijkheden kan op waardering rekenen (21x), lekker wandelen (14x) en het Tuinhuis (10x).

Wat vindt u van de veiligheid van het Sterrenburgpark?

Negen op de tien Sterrenburgers vinden het park (zeer) veilig.

Bij de toelichting heeft een aantal respondenten het over overlast door jongeren, alcoholisten, fietsers en scootmobielen, maar men voelt zich zeker overdag veilig in het park.

Wat vindt u van de bereikbaarheid van het Sterrenburgpark?

95% vindt het park (zeer) goed bereikbaar. Bij de toelichting wordt vooral opgemerkt dat het park meerdere toegangen heeft en dat het lopend, met auto of fiets en zelfs met de bus goed bereikbaar is (beide 13x genoemd).

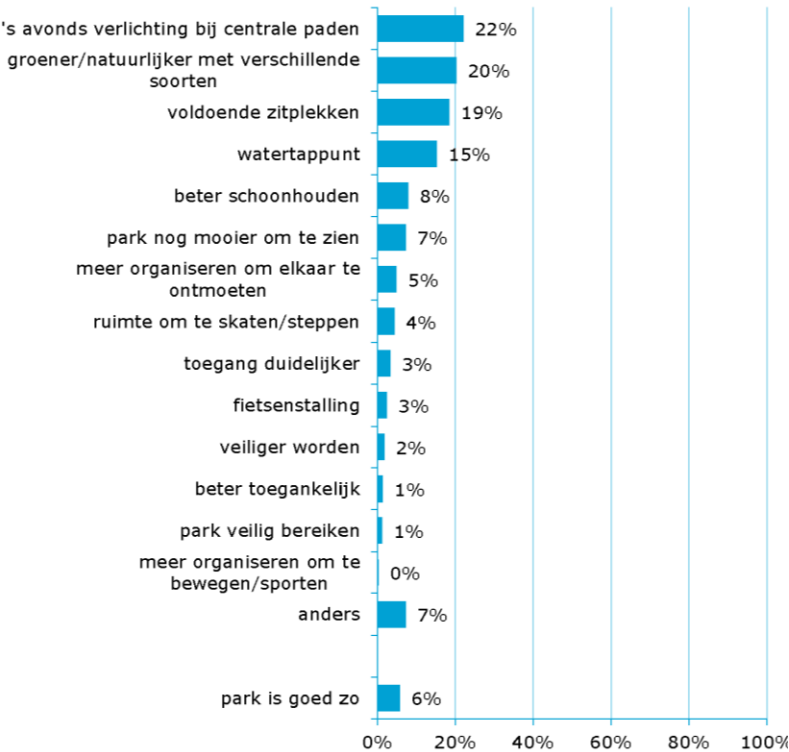
Aandachtspunten: plekken voor parkeren fiets en auto zijn er te weinig, want park is relatief ver vanuit Sterrenburg 3, oversteekplaats ingang park en Tuinhuis; wellicht extra ingang onder viaduct zuidzijde mogelijk?

In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraak? - Het Sterrenburgpark moet verboden worden voor fietsers.

Bijna de helft is het (zeer) oneens met deze stelling. Fietsers blijven welkom. Deze verhouding is voor inwoners van Sterrenburg 1, 2 of 3 vergelijkbaar.

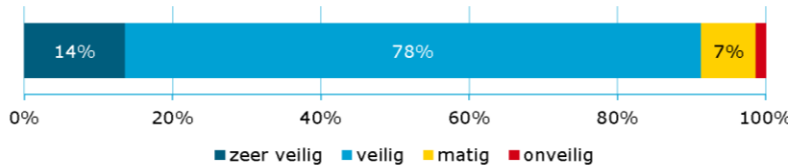
Sterrenburgpark

Wat kan verbeterd worden aan het park?

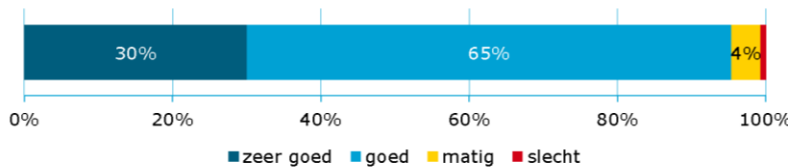
Sterrenburgpark

Veiligheid van het Sterrenburgpark

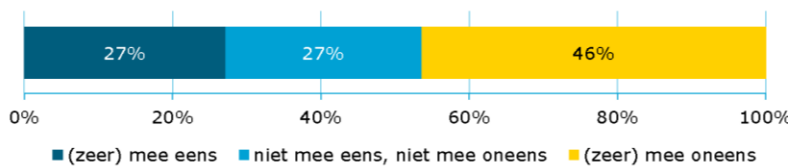

Toelichting: het percentage 'weet niet' is 20%

Bereikbaarheid van het Sterrenburgpark

Opinie over verbieden fietsen in het park

POLITIE – OVERLAST MELDINGEN

De overlast die ervaren wordt betreft afval, te hard rijden en dealen.

De plekken die extra aandacht verdienen volgens wijkprofessionals en bewoners, zijn: het winkelcentrum, Sterrenburgpark, het tunneltje richting het winkelcentrum, de flats aan de Blaauwweg en Tweelingen- en Stierstraat.

	Dordrecht	Gebied Oost	Wijk 09 Sterrenburg	Blaauwweg e.o.	Sterrenburg 1-Oost	Wittenstein e.o.
Overlast Totaal 2020	5000	1195	483	54	124	50
Overlast Totaal 2021	4750-250	1204+9	457-26	46-8	126+2	43-7
Overlast Totaal 2022	4659-91	1078-126	493+36	38-8	138+12	40-3
Overlast Totaal 2023	4281-378	973-105	438-55	93+55	112-26	27-13
Alcohol/Drugs 2020	683	92	30	3	7	2
Alcohol/Drugs 2021	623-60	93+1	27-3	4+1	7+0	3+1
Alcohol/Drugs 2022	659+36	79-14	35+8	4+0	10+3	1-2
Alcohol/Drugs 2023	694+35	101+22	39+4	6+2	10+0	1+0
Jeugd 2020	1123	410	160	20	39	19
Jeugd 2021	944-179	368-42	112-48	12-8	22-17	12-7
Jeugd 2022	848-96	252-116	95-17	8-4	18-4	8-4
Jeugd 2023	707-141	229-23	94-1	12+4	25+7	5-3
Verwarde personen 2020	1134	269	95	13	24	5
Verwarde personen 2021	1371+237	376+107	141+46	10-3	43+19	11+6
Verwarde personen 2022	1353-18	394+18	193+52	17+7	48+5	16+5
Verwarde personen 2023	1371+18	367-27	167-26	57+40	46-2	7-9
Zwervers 2020	528	40	17	0	4	1
Zwervers 2021	301-227	36-4	14-3	2+2	5+1	0-1
Zwervers 2022	348+47	45+9	19+5	0-2	5+0	0+0
Zwervers 2023	308-40	45+0	18-1	1+1	6+1	0+0
Openbare dronkenschap 2020	122	21	12	1	2	3
Openbare dronkenschap 2021	128+6	12-9	6-6	1+0	1-1	1-2
Openbare dronkenschap 2022	137+9	16+4	6+0	1+0	0-1	0-1
Openbare dronkenschap 2023	121-16	11-5	4-2	0-1	1+1	0+0
Geluid Horeca 2020	16	0	0	0	0	0
Geluid Horeca 2021	18+2	0+0	0+0	0+0	0+0	0+0
Geluid Horeca 2022	49+31	0+0	0+0	0+0	0+0	0+0
Geluid Horeca 2023	52+3	1+1	1+1	0+0	1+1	0+0

Wat valt op?

- Aangezien de toename met de app ongeveer met 10% is gestegen kunnen we stellen dat er in het algemeen minder overlast wordt gemeld in 2023 ten opzichte van de vier jaren daarvoor.
- De overlast op de Blaauwweg lijkt toegenomen, maar in het algemeen is de totale overlast afgenomen in de wijk.
- Het aantal meldingen over verwarde mensen is hoog de afgelopen drie jaar. Overige meldingen zijn stabiel of lager geworden.

FIXI – AFVAL EN GROEN MELDINGEN

Afval Meldingen	Dordrecht	Gebied Oost	Wijk 09 Sterrenburg	Blaauwweg e.o.	Sterrenburg 1-Oost	Wittenstein e.o.
Fixi: Afval 2020	7910	1897	956	70	221	169
Fixi: Afval 2021	9363+1.453	2441+544	1211+255	101+31	146-75	146-23
Fixi: Afval 2022	9082-281	2216-225	1178-33	97-4	163+17	163+17
Fixi: Afval 2023	9833+751	2267+51	1230+52	120+23	148-15	148-15
Groen Meldingen						
Fixi: Groen 2020	2924	1593	611	24	72	118
Fixi: Groen 2021	3465+541	1959+366	697+86	28+4	76+4	126+8
Fixi: Groen 2022	3512+47	1856-103	798+101	35+7	75-1	135+9
Fixi: Groen 2023	4091+579	2223+367	911+113	42+7	74-1	130-5

Wat valt op?

- Binnen gebied oost valt op dat er relatief veel meldingen uit de wijk Sterrenburg komen over groen en afval. Het aantal meldingen over groen is het laatste jaar flink toegenomen. Afval is redelijk gelijk gebleven.

VEILIGHEIDSMONITOR 2023

Op basis van politiedata over 2023 (bron: dashboard zichtopwijken.nl) scoort de gehele wijk Sterrenburg vergeleken met de landelijke en gemeentebrede cijfers op geen enkele misdrijf indicator hoger. Echter, binnen de wijk vallen de buurten Sterrenburg 1-West en Blaauwweg negatief op in vrijwel alle misdrijf indicatoren. In de buurten Driehoek e.o., Mildenburg e.o. en Vredenburg e.o. valt het hogere percentage melding overlast jeugd op. In Zuilenburg e.o. de indicator geweldsmisdrijven en binnen Wilgenwende diefstal/inbraak.

Wat valt op?

Sterrenburg scoort over het algemeen vergelijkbaar aan het Dordts gemiddelde op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Het enige verschil is het volgende:

- Inwoners van Sterrenburg zien de politie en handhaving relatief weinig in hun buurt. (Desondanks komt de tevredenheid over de zichtbaarheid van de politie in de buurt wel overeen met het gemiddelde in Dordrecht).
- Relatief weinig inwoners zeggen dat er in hun buurt weleens verdachte situaties voorkomen (signalen van ondermijning).
- Inwoners werden relatief weinig slachtoffer van vernielingen.
- De buurten Sterrenburg 1-West en Blaauwweg scoren op meerdere misdrijf aspecten slecht.

Vindt u dat u in de afgelopen 12 maanden voldoende contacten met andere mensen in uw buurt had?

Negen op de tien inwoners vinden dat ze voldoende contacten hebben gehad, waarvan een vijfde ook meer contacten zou willen. 11% geeft aan te weinig contacten met andere mensen te hebben gehad. Met name inwoners van rond de 30 jaar zouden meer contacten wensen.

Hoe betrokken voelt u zich bij uw buurt?

Acht op de tien voelen zich betrokken bij de buurt, een kwart voelt zich sterk betrokken.

Bent u in de afgelopen 12 maanden in uw buurt vrijwillig actief geweest?

Een kwart van de Sterrenburgers is vrijwillig actief geweest in de buurt. Dat is ruim meer dan gemiddeld in Dordrecht (OCD, monitor Sociaal, 2021)

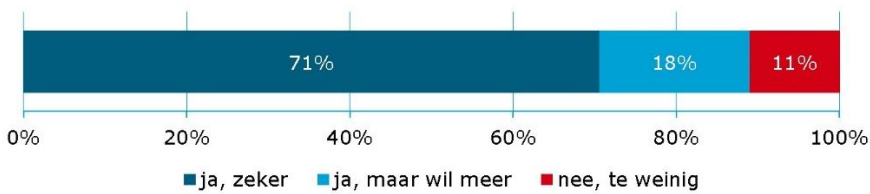
Wat heeft u in het afgelopen jaar gedaan in uw buurt?

Sterrenburgers hebben vooral de buurt schoongemaakt en het groen bijgehouden en andere buurtbewoners geholpen die dat nodig hadden (bijvoorbeeld langs gaan in verband met eenzaamheid, boodschappen doen).

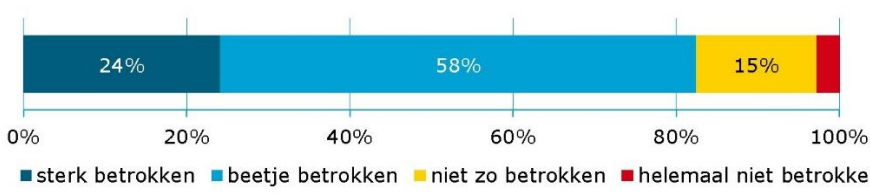
Andere genoemde redenen: vrijwilligerswerk (5x genoemd), lid VvE (2x) en journalist Sterrenburger, deelnemer Tuinmaatjesproject en speelt Sinterklaas.

Sociaal netwerk en participatie

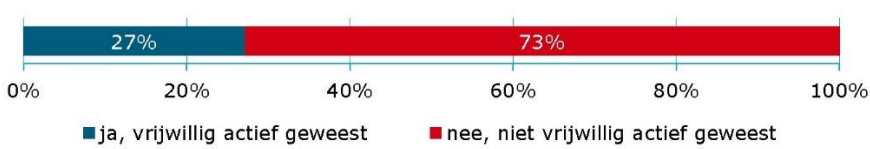
Voldoende contacten afgelopen 12 maanden

Voelt men zich betrokken bij de buurt?

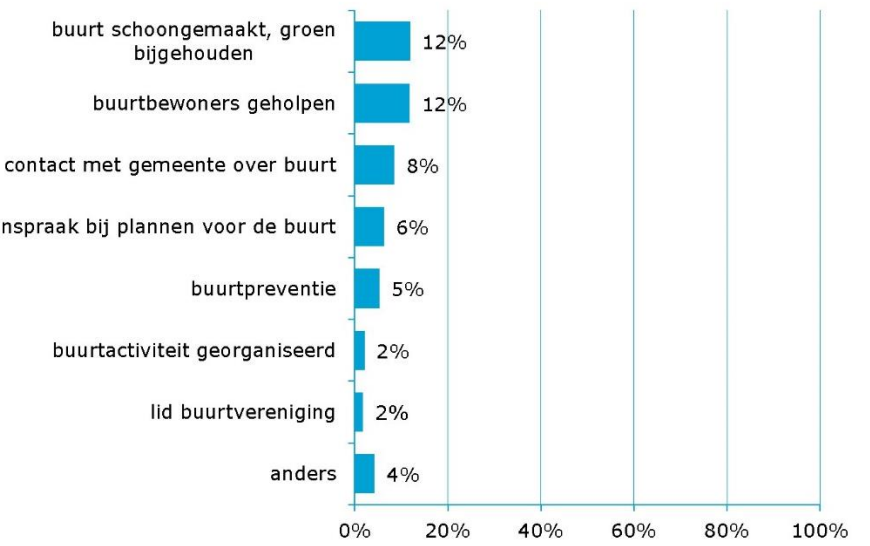

Zelf vrijwillig actief geweest in de buurt?

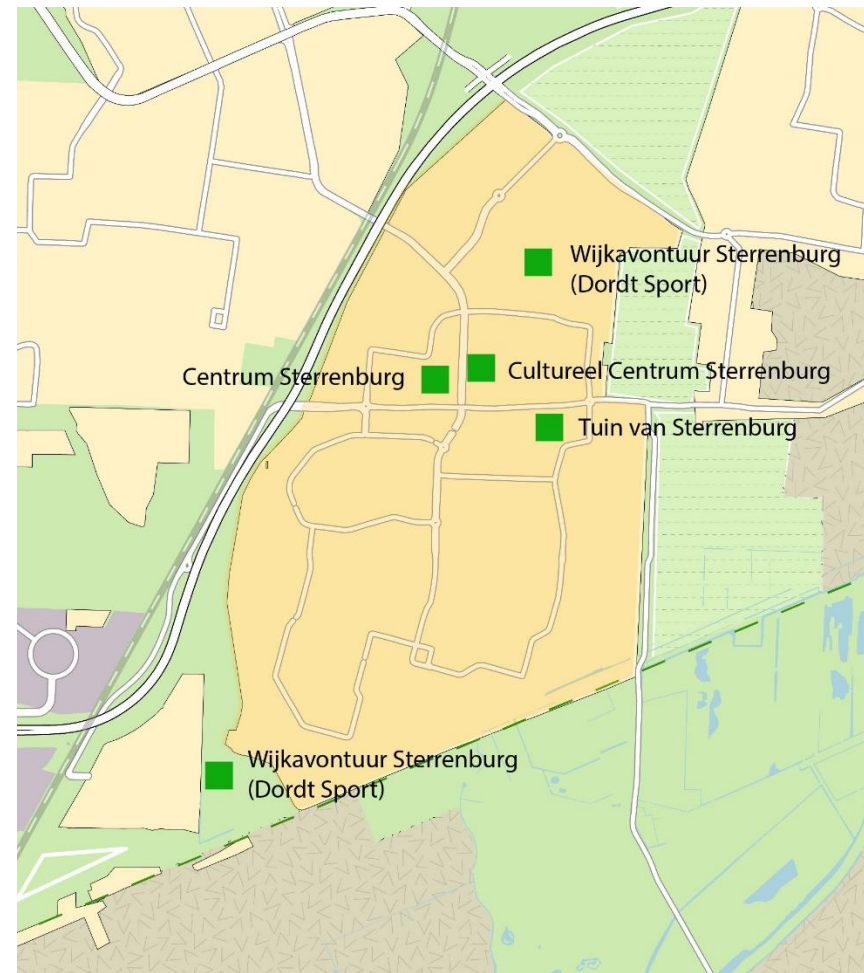
Sociaal netwerk en participatie

Waar in actief geweest?

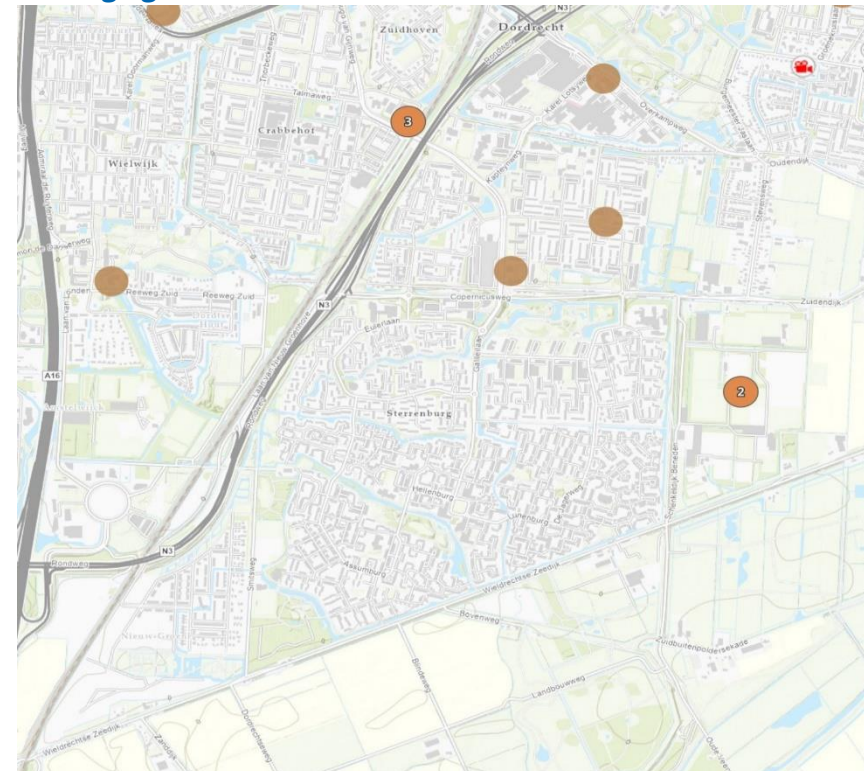

ONTMOETINGSPLEKKEN

Buurtcentra en overige

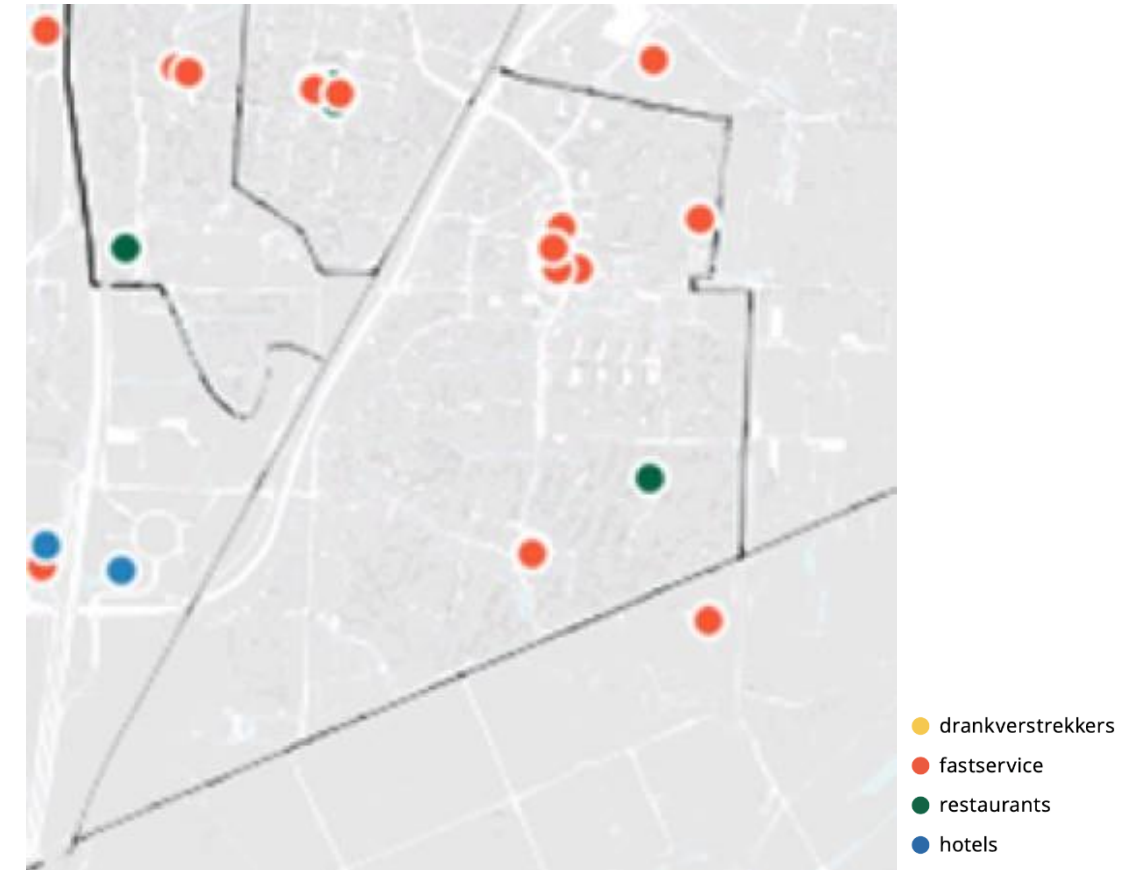

Verenigingen

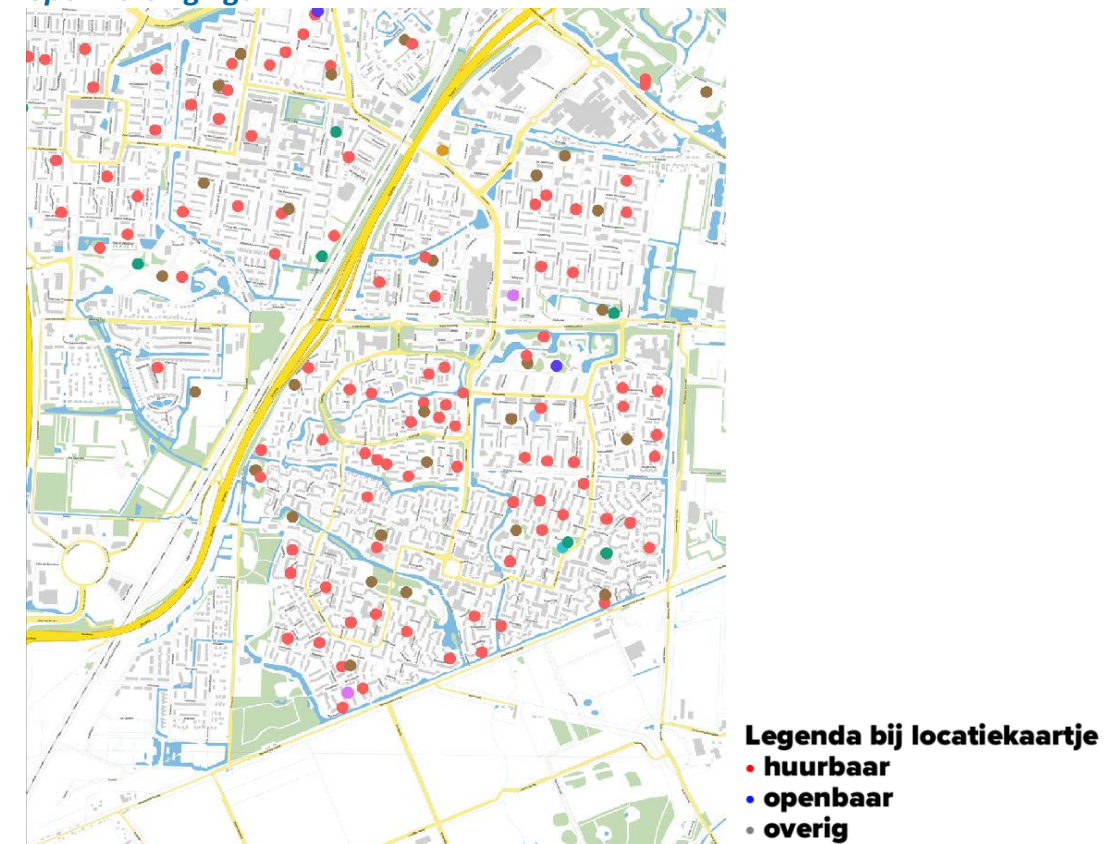

Wat valt op?

- Winkelcentrum Sterrenburg lijkt veel te organiseren. Deze activiteiten vinden door de economische motivatie geregeld plaats.
- Verenigingen en horeca is maar in mondjesmaat te vinden in de wijk. Het is ook minder van deze tijd.
- De vraag is of dit versterkt zou moeten worden of dat op nieuwe vormen van samenkomen moet worden ingezet.
- Voor “ouderen” is er het Cultureel centrum, voor jongeren is er doormiddel van Dordt Sport activiteit.
- 29% van de mensen in Sterrenburg zou meer sociale

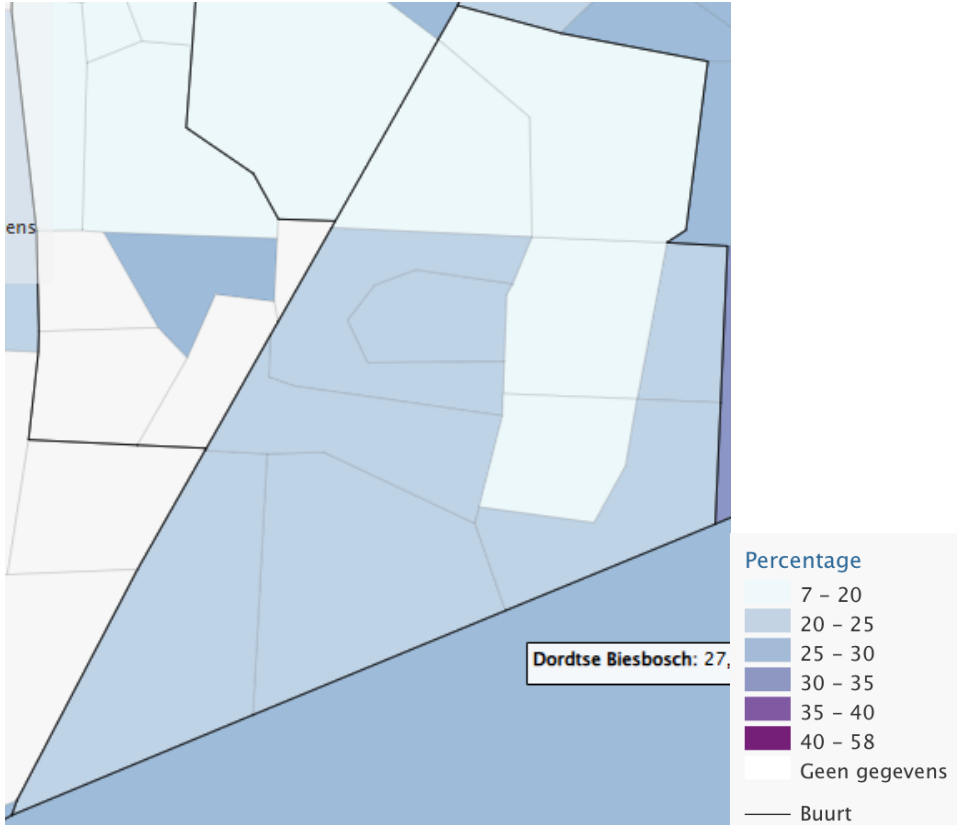
Horeca

Sportverenigingen

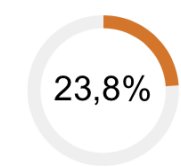

PARTICIPATIE

Vrijwilligerswerk

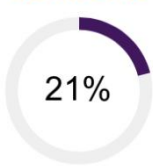

Nederland

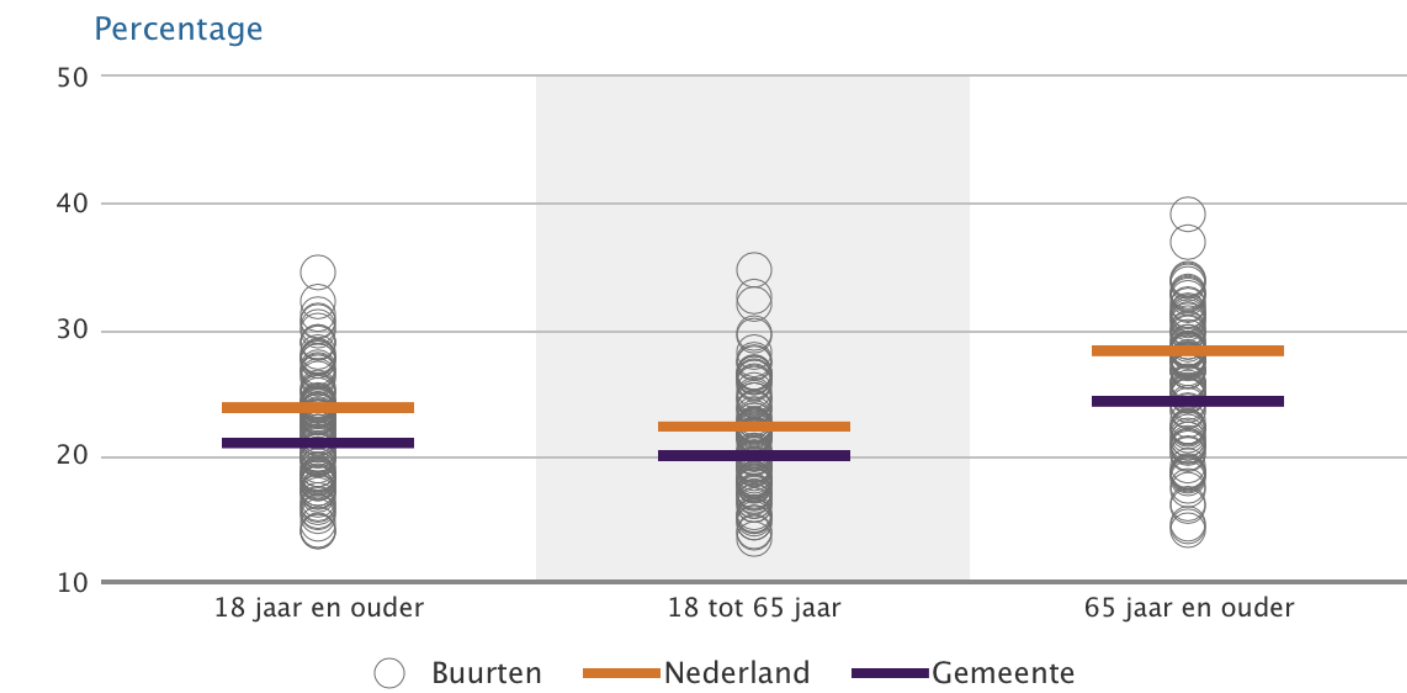
Nederland
Aantal inwoners
17.590.672

Gemeente

Dordrecht
Aantal inwoners
119.537

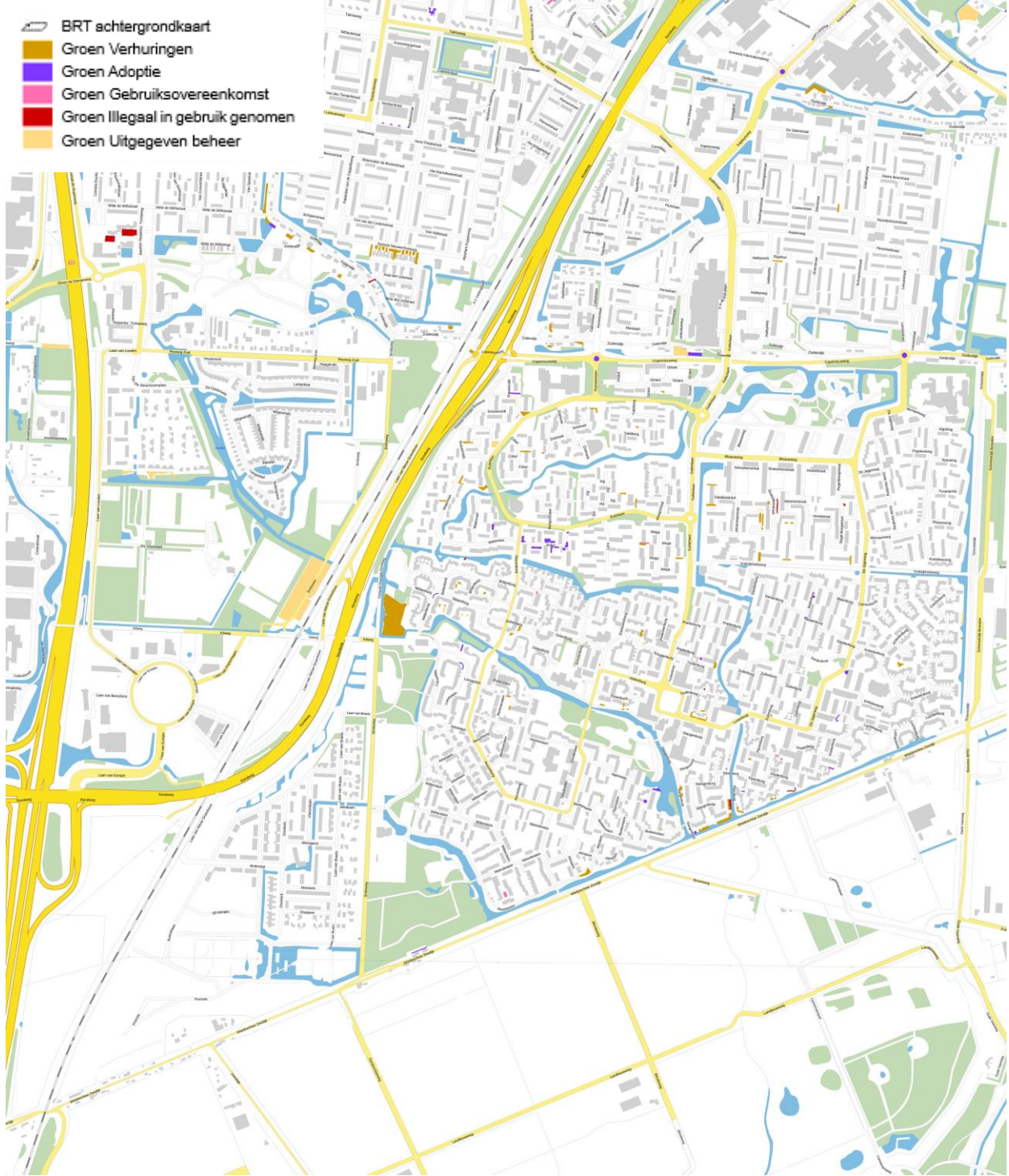
Vrijwilligerswerk naar leeftijd in 2022

Wat valt op?

Op het gebied van groen participatie zijn er vooral plukjes die eruit springen. Mogelijk zijn hier acties geweest of hebben de burens elkaar beïnvloed.

Gemiddeld wordt er in Sterrenburg minder geparticipeerd dan in de rest van Nederland. Ook ten opzichte van Dordrecht scoort Sterrenburg hooguit gemiddeld. Alle leeftijdsgroepen blijven hierbij achter.
Sterrenburg

CONCLUSIES

Op de Leefbaarometer scoort Sterrenburg ruim voldoende, echter iets onder het gemiddelde van Dordrecht en het laagst binnen het gebied Oost. Er zijn drie buurten die relatief lager scoren: Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1 - Oost, vooral op het gebied van sociale aspecten en veiligheid. Sterrenburg 1 - Oost scoort ook slechter op het gebied van sociale aspecten en woningvoorraad. Dit zijn buurten met vooral sociale huur. Binnen deze buurten blijkt Blaauwweg het slechts te scoren. Daarnaast springt Zuilenburg er ook (onverwacht) licht negatief uit in vergelijking met andere delen van Sterrenburg.

VOORZIENINGEN

Het winkelcentrum Sterrenburg speelt een belangrijke rol in het voorzieningenaanbod in de wijk. Met een kwaliteitsscore van 6.4 voor de voorzieningen scoort de wijk echter niet hoog. Het is onduidelijk waarom deze score relatief laag ligt. Het zou aan de reisafstand naar het centrum van Sterrenburg kunnen liggen, want het is een relatief grote wijk. Dit laatste is ook de reden dat het nabijheidsprincipe niet optimaal is in deze wijk. (Nieuwe) voorzieningen zullen meer verspreid moeten worden mochten we dit willen verbeteren. Hierbij zou het in ieder geval belangrijk zijn om het meer kleinschalige winkelcentrum Lunenburg niet kwijt te raken.

Verder is er een grotere vraag naar kinderopvang en huisartsen dan het aanbod momenteel kan dekken. Dit vraagt om een visie over hoe hiermee om te gaan en hoe deze aspecten beter te integreren in de wijk. Verder zijn voldoende scholen en er is een divers aanbod aan sport- en speelmogelijkheden, verspreid over de wijk. Dit laatste is ook sterk aanwezig bij de buurten waar een minder goede gezondheid wordt ervaren; Blaauwweg en Sterrenburg 1-oost. Hier liggen dus ook geen sterke kansen. Verder zijn er ook voor hondeneigenaren voldoende mogelijkheden.

WONEN / VERDICHTEN

Sterrenburg heeft monotone opgebouwde buurten. Dit is ook te zien in de verhouding koop- en huurwoningen per buurt. Op wijkniveau is wel een gemêleerd beeld te zien. Sterrenburg heeft een sterke behoefte aan betaalbare woningen voor starters en senioren en meer diversiteit aan woningen (menging van alle woningsegmenten) binnen de verschillende buurten zodat mensen in hun wijk kunnen blijven wonen. De verdichtingsstrategie richt zich op 1) het optoppen, splitsen en verbouwen van panden, 2) (leegstaand) vastgoed herontwikkelen, en 3) bij (wijk)voorzieningen). Sterrenburg heeft twee gebieden met voorzieningen waar grote potentie zit wanneer slimmer met de ruimte wordt omgegaan: de gebieden nabij beide winkelcentra. De verdichtingspotentie kent een bandbreedte van + 825 tot 1900 woningen.

Er is een aantal woonvoorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met in totaal 113 plaatsen.

ESTHETISCH, SCHOON, HEEL EN VEILIG

Het rapportcijfer 7.8 voor wonen en woonomgeving ligt boven het gemiddelde van Dordrecht. De ervaren sociale overlast ligt met 7% aanzienlijk lager als het gemiddelde van Dordrecht (16%). Ook over het groen is de wijk positief. 9 op de 10 bewoners vindt dan ook dat er voldoende groen in de buurt te vinden is en beoordeelt de kwaliteit met een 7.6. Op de 3-30-300 methode de wijk niet zeer goed, op de 3-regel na. Het noordelijke gedeelte scoort beter dan het zuidelijke gedeelte. Het zuidelijke gedeelte scoort zeer slecht op de 30 regel. Vooral Wilgenwende scoort nog slecht op de 3 regel. Verder valt de omgeving rondom de Regulushof, de heelalstraat en de Weerdestein op vanwege de slechte score. In het algemeen is het relatief diffuus welke huizen slecht en goed scoren.

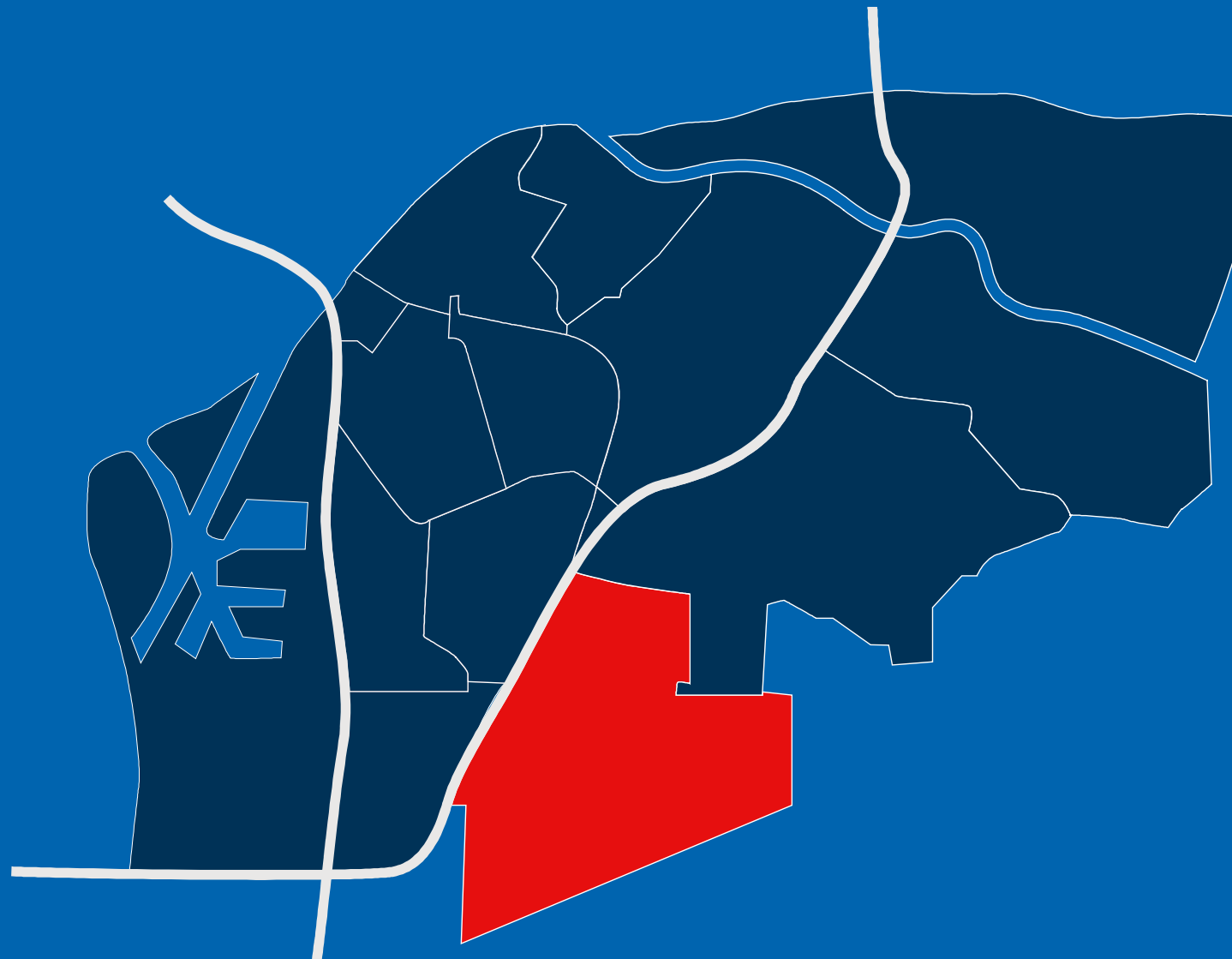
Ook vindt een groot percentage (91%) van de wijkbewoners Sterrenburg aantrekkelijk om in te bewegen. Echter, er zijn ook negatieve aspecten: slechts 12% van de bewoners vindt dat er genoeg te doen is voor jongeren, en 28% klaagt over overlast van zwerfvuil. De overlast en overige meldingen, daarentegen, lijken af te nemen in het algemeen. Bewoners van Sterrenburg voelen zich veiliger als gemiddelde inwoner van Dordrecht. Er wordt weinig sociale overlast ervaren, zoals dronken mensen, drugsgebruik of hangjongeren. Op buurtniveau springen echter de buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1 - Oost er negatief uit, wat we ook terugzien in de Leefbaarometer. De buurten Sterrenburg 1-West en Blaauwweg scoren op meerdere misdrijf aspecten slecht.

SOCIALE COHESIE

Er zijn diverse locaties waar mensen elkaar kunnen ontmoeten in de wijk. Voor de meeste bewoners is dit voldoende, maar extra inzet is nodig om mensen met elkaar en hun buurt te verbinden. Ongeveer 1/3 van de mensen zou meer sociaal contact willen hebben namelijk. Vooral ouderen en jongeren hebben meer behoefte aan goede ontmoetingsvoorzieningen in de buurt of de mogelijkheid om er gemakkelijk te komen.

Verder lijkt de buurt achter te lopen op het percentage dat participeert op een manier. Voor een woonwijk als Sterrenburg is dat enigszins verbazend. Dit zou verder gestimuleerd kunnen worden. Wellicht is er een verbinding te maken met de vergroeningsslag te moet worden geslagen in de wijk.

DOEL: BEREIKBARE STAD

WIJK: STERRENBURG

HOOFDLIJN MOBILITEITSPLAN

Gebied oost, dus ook Sterrenburg is C gebied:
Dit gebied is relatief meer afhankelijk van auto's. Daarom zetten we hier in op het veilig faciliteren van automobilititeit in combinatie met het verbeteren van de voorzieningen voor lopen, fietsen en het gebruik van openbaar vervoer.

We zetten ons in voor voetgangers door het creëren van voldoende veilige en aantrekkelijke routes, zodat mensen kunnen genieten van de groene omgeving en gemakkelijk naar voorzieningen kunnen wandelen. Speciale aandacht wordt besteed aan veiligheid, met extra maatregelen zoals doorsteekjes tussen wijken en een goede bereikbaarheid van OV-haltes, voorzieningen en wijkcentra. Voor fietsers worden snelle routes ontwikkeld die gericht zijn op het stadshart en aansluiten op het doorfietsnetwerk in gebied B. Daarnaast worden goede fietsenstallingen bij OV-hubs gerealiseerd om het gebruik van de fiets te stimuleren. Het openbaar vervoer willen we behouden met frequente en betrouwbare verbindingen naar het stadscentrum en andere belangrijke bestemmingen, waarbij OV-voertuigen voorrang krijgen bij kruisingen. In de woonwijken is geen ruimte voor doorgaand verkeer.

Wijkuitwerkingen volgen nog.

Onderscheid per gebied

Hoogste ruimtelijke dichtheden, ruimtelijke inbreiding, wandelen-OV op 1

Ruimtelijke inbreiding, gemengde stad
Herstel balans wandel-fiets-auto

Suburbane en buitengebieden, relatief meer autoafhankelijk, verbindend e-fiets / OV

Industriegebied

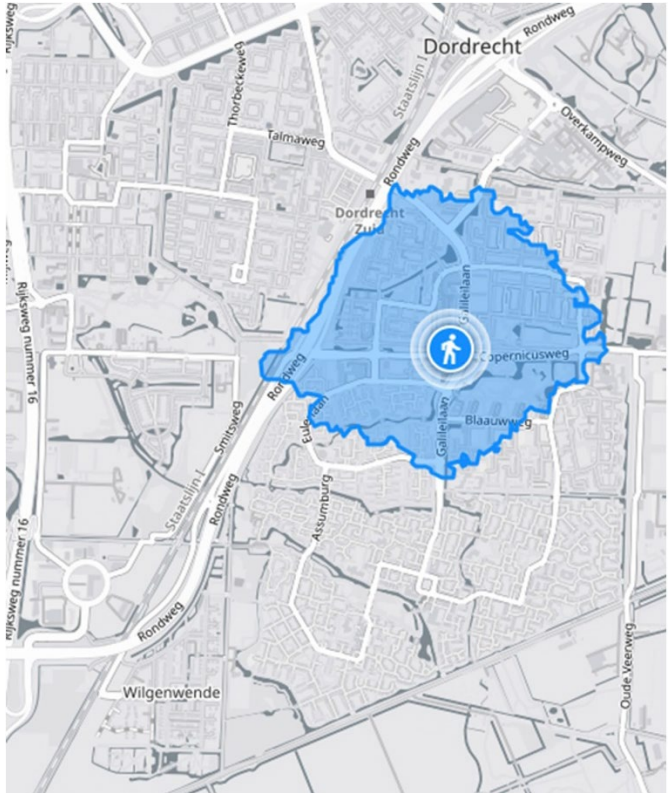
BEREIKBAARHEID BASISVOORZIENINGEN

Wat valt op?

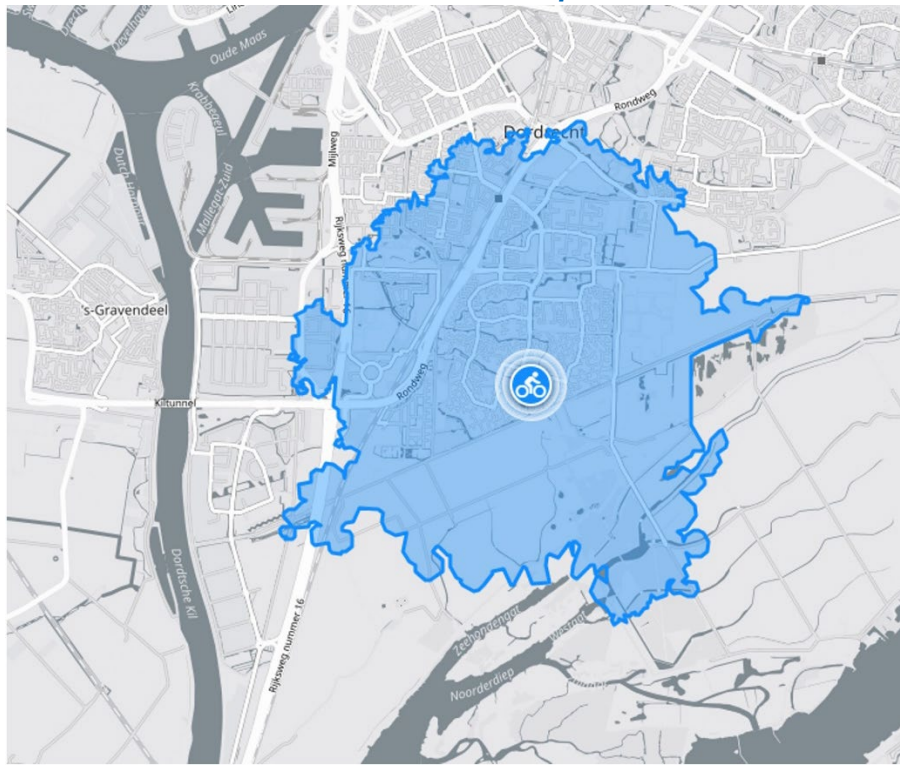
- Alle basisvoorzieningen in Sterrenburg zijn binnen 10 minuten fietsen te bereiken. Lopend is dit niet het geval

WINKELCENTRA

Winkelcentrum Sterrenburg 10 minuten lopen.

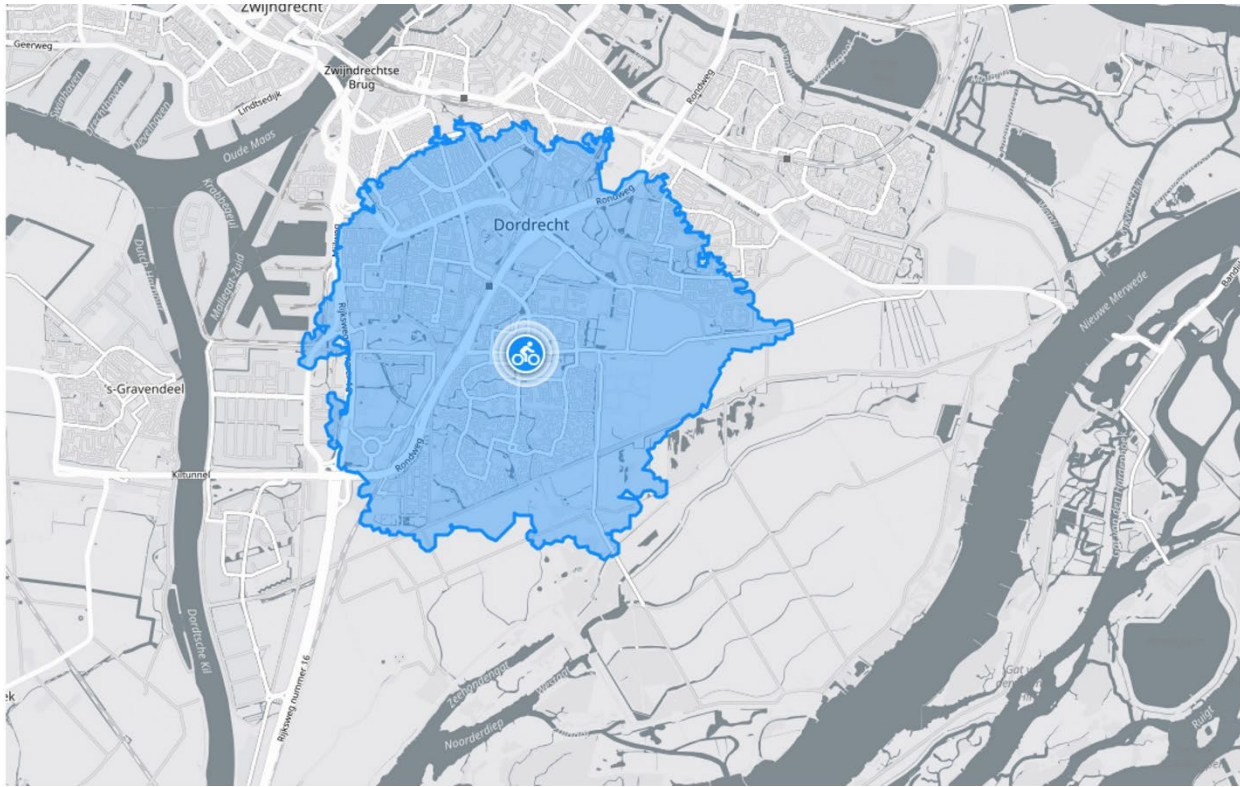

Winkelcentrum De Bieshof 10 minuten lopen

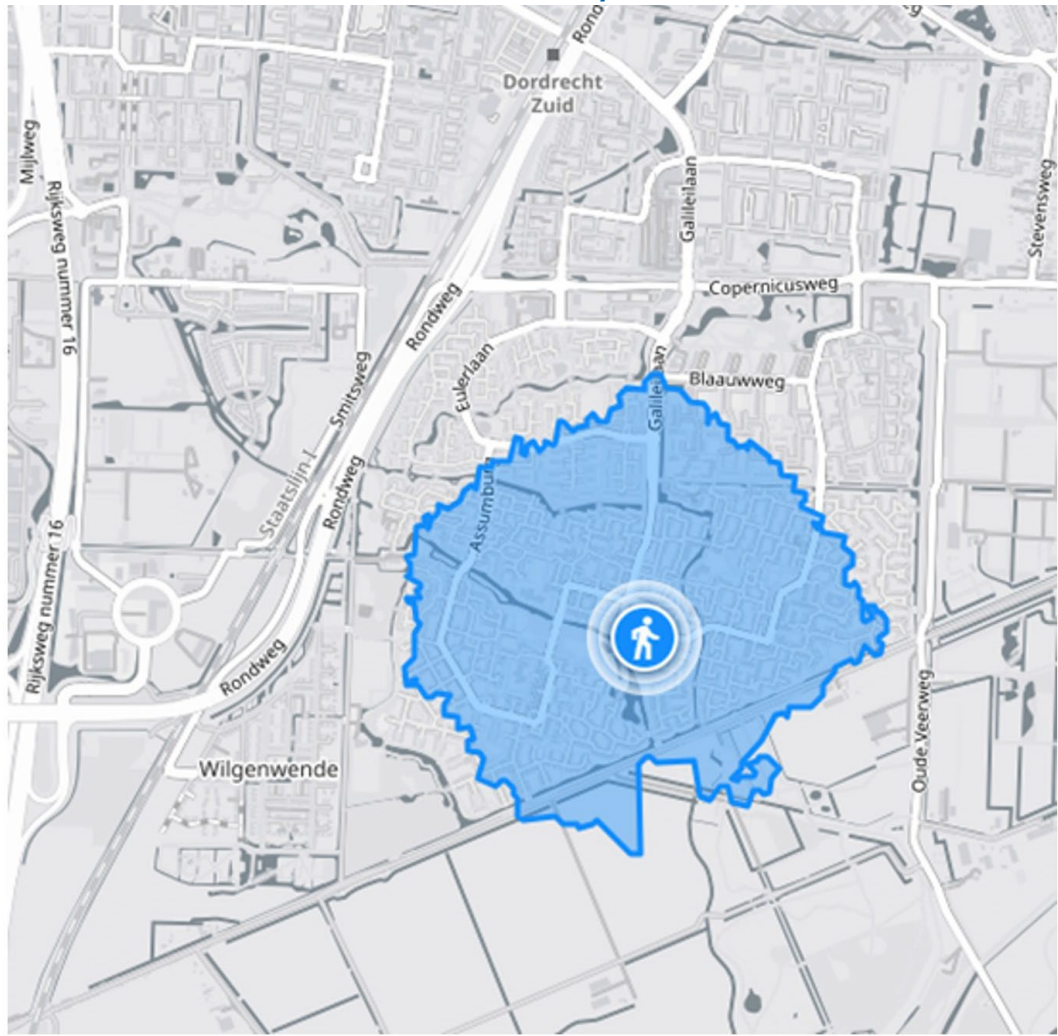

BEREIKBAARHEID BASISVOORZIENINGEN

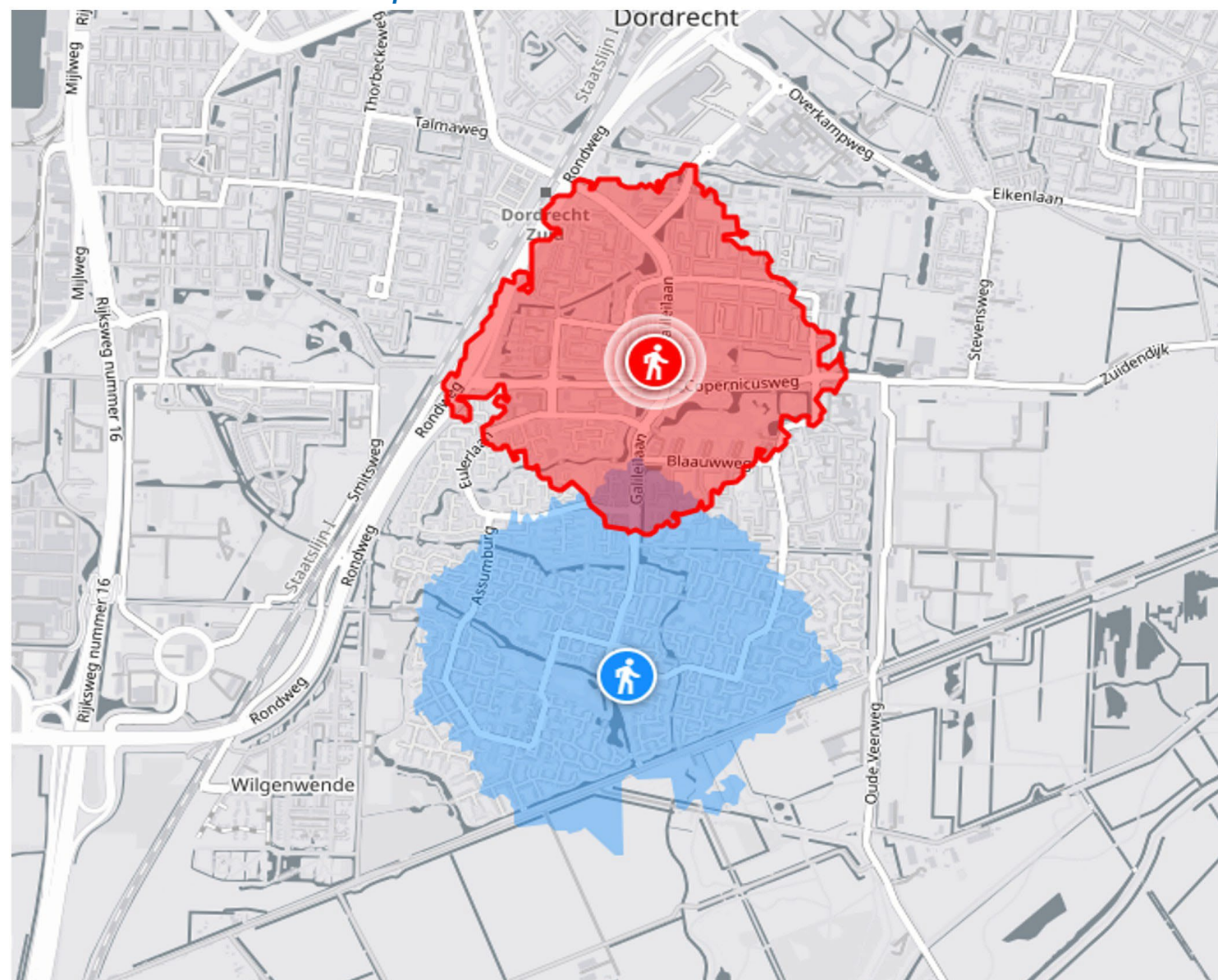
Winkelcentrum Pearl Buck Erf 10 minuten fietsen

Winkelcentrum Pearl Buck Erf 10 minuten lopen

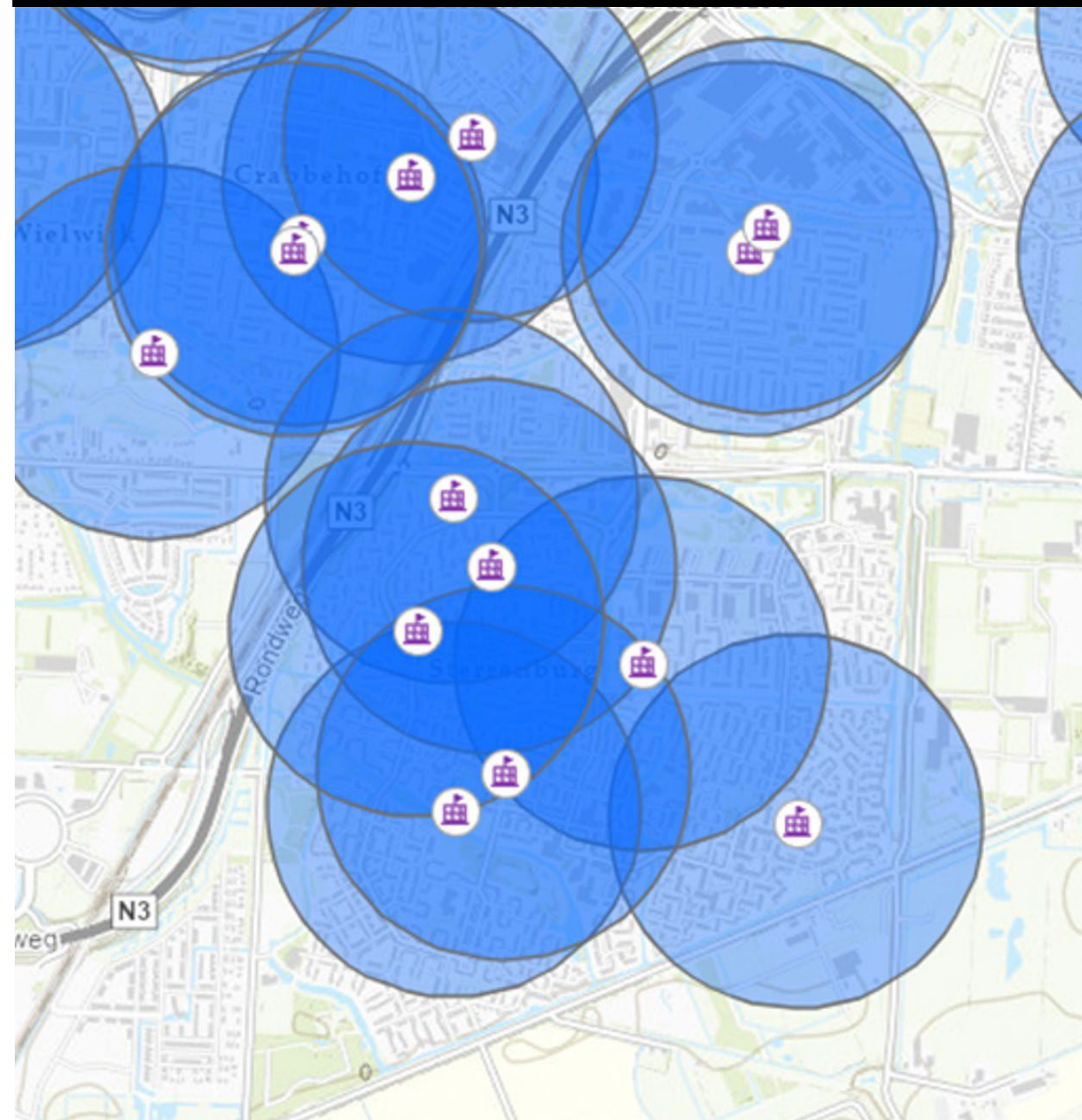
Beiden winkelcentra 10 minuten lopen

Wat valt op?

- Buurten Minnaertweg e.o., deel Vredenburg e.o., Waterman e.o. en Wilgenwende buiten 10 minuten lopen van een van de 2 wijkwinkelcentra.

BASISSCHOOL

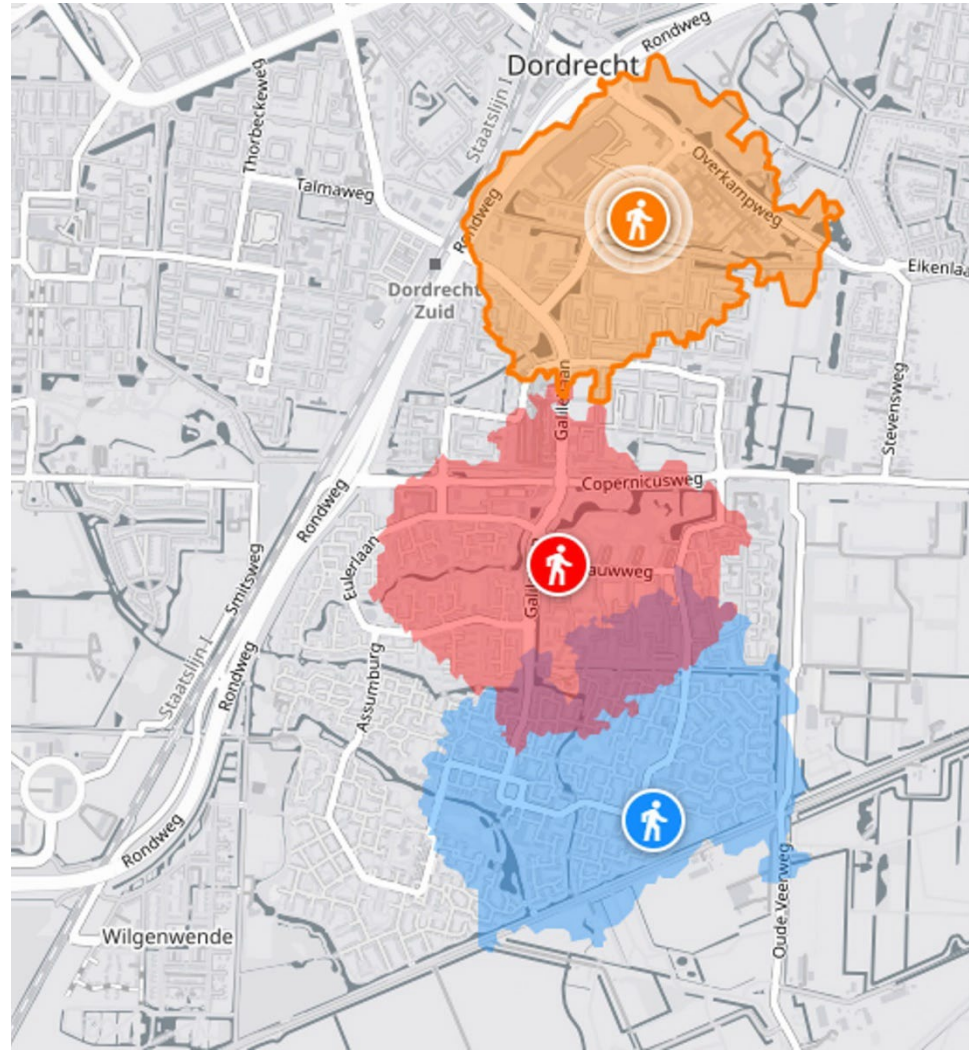

Wat valt op?

- Minnaertweg en omgeving verder ervan af.
- Kinderdagverblijf alleen voor Wilgenwende niet nabij.

HUISARTS EN APOTHEEK

Locatie huisartsen incl. apotheken 10 minuten lopen

Wat valt op?

- Gelokaliseerd centrale as van Sterrenburg. Buurten aan de randen verder ervan af. Figuur laat locaties huisarts gecombineerd met apotheek zien en contour van 10 minuten lopen.
- Buurten Wilgenwende, Wittenstein e.o, Mildenburg e.o, Waterman e.o, Minnaertweg e.o, en delen van Sterrenburg 1 oost en west liggen meer dan 10 minuten lopen van deze locaties af.

AFSTAND TOT BUSHALTES

Locatie bushaltes met buffer van 350 meter

Wat valt op?

- Alle buurten, met uitzondering van Wilgenwende, in Sterrenburg zijn binnen straal van 350 van bushalte. Zelfs vaak van meerdere bushaltes.
- Dit geldt niet voor de wijk Dubbeldam, delen van de buurt Dubbeldam Zuid (Stevensweg en Abeelstraat) en buurten De Hoven en Oudendijk en omgeving bevinden zich niet nabij een bushalte (kaart omgevingsvisie 2.0).

VERKEERSVEILIGHEID

LOCATIES SNELHEIDSOVERTREDINGEN

Op onderstaande kaart zijn locaties te zien waar in de maand oktober in 2023 door meer dan 85% van de automobilisten te hard wordt gereden. Hierbij zijn de paars gekleurde lijnen het meest interessant, want daar wordt ‘standaard’ 10 km te hard gereden.

Wat valt op?

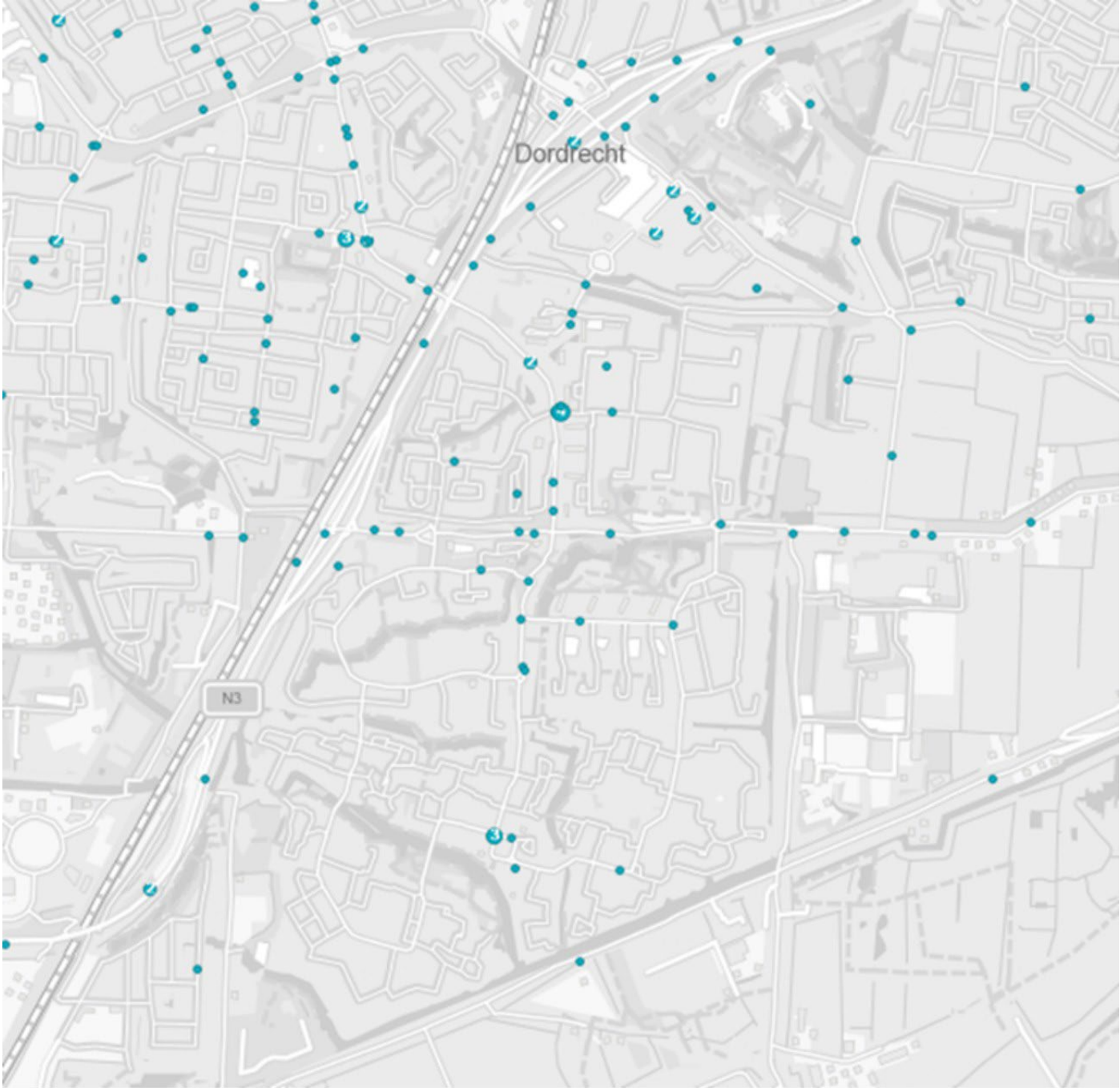
Snelheidsovertredingen (meer dan 10 km te hard) op: Galileilaan (nabij N3), Copernicusweg, Smitsweg en Wieldrechtse Zeedijk, Laan van Nieuw Groenhove.

AANTAL ONGEVALLEN (MET GEWONDEN EN DODEN)

In 2023 totaal 737 ongevallen, waarvan 202 met letselschade en 4 ongevallen met dodelijke afloop slachtoffers. 61 daarvan vonden er plaats in Sterrenburg, waarvan 18 met letselschade. Meeste ongevallen in Dubbeldam (81, waarvan 24 met gewonden). In Stadspolders 29, waarvan 13 met gewonden.

Totaal aantal ongevallen	737
Stadspolders	29
Sterrenburg	61
Dubbeldam	81
Totaal aantal letselschade	202
Stadspolders	13
Sterrenburg	18
Dubbeldam	24
Totaal aantal ongevallen met dodelijke afloop	4
Stadspolders	0
Sterrenburg	0
Dubbeldam	0

LOCATIES ONGEVALLEN

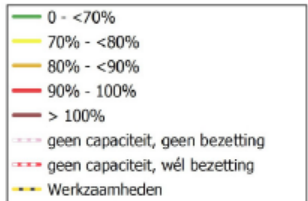
Wat valt op?

Gefocust op locaties met meerdere ongevallen In 2023 vonden er 4 ongevallen plaats bij kruising Galileilaan, Keplerlaan, Planetenlaan en 3 ongevallen bij kruising Galileilaan, Hellenburg, Lunenburgplein.

PARKEERDRUK

Helaas hebben we geen structurele parkeerdata per wijk , alleen van gereguleerd gebied zoals de binnenstad en het Gezondheidspark. Ook wordt de parkeerdruk geteld naar aanleiding van klachten en gebiedsontwikkelingen.

Zo zijn er in februari 2024 tellingen uitgevoerd in de buurt Minnaertweg e.o. en wordt in de omgeving van het Gezondheidspark de situatie ook geregeld bekeken.

Wat valt op?
Gezondheidspark

Bewoners van het noordelijk deel van Sterrenburg geven aan dat in de huidige situatie al sprake is van parkeeroverlast doordat parkeerders met bestemming Gezondheidspark uitwijken naar omliggende woongebieden. Bewoners maken zich zorgen dat bij een verhoging van de parkeerkosten op het Gezondheidspark de parkeeroverlast in Sterrenburg groter wordt.

Minnaertweg e.o.

De parkeerdruk is in de nacht in verschillende delen van deze buurt zeer hoog, zelfs meer dan 100% (meer auto's dan formele parkeerplaatsen). Ook 's middags is in enkele straten de parkeerdruk hoog.

KENSCHETS

AANTAL PERSONENAUTO’S PER HUISHOUDEN

- Gemiddeld hebben huishoudens in Sterrenburg 1 auto. Het gemiddelde in Dordrecht is 1,1 In Wilgenwende is dit aantal 1,3.
- In de buurten Sterrenburg 1 oost en Blaauwweg e.o is dit aantal juist lager dan het gemiddelde, namelijk 0,7
- In de wijk Dubbeldam hebben huishoudens gemiddeld 1,2 auto’s (uitschieter is Visserdijk- beneden met 2,2)
- In de wijk Dubbeldam hebben huishoudens gemiddeld 1,1 auto’s

AANTAL PERSONENAUTO’S PER KM²

Als we het aantal auto’s afzetten tegen de ruimte die er is, dan zien we dat er in Sterrenburg 2.544 personenauto’s per km² aanwezig zijn. In de buurt Vredenburg e.o is de dichtheid het grootst met 4.448 auto’s per km2. Ter vergelijking, gemiddeld in Dordrecht zijn er 777 auto’s per km², in Dubbeldam 924 per km² en in Stadspolders 2.972 per km².

BESCHIKBARE DEELVOERTUIGEN

GEBIED	BESCHIKBARE DEELVOERTUIGEN
Dordrecht	208
Gebied Oost	67
Wijk 09 Sterrenburg	21
Wijk 10 Dubbeldam	25
Wijk 11 Stadspolders	21

In de maand september 2023 waren er gemiddeld per dag 21 deelfietsen beschikbaar in Sterrenburg. Dordrecht breed waren er in totaal 208 deelfietsen beschikbaar. In Dubbeldam was dit aantal 25 en in Stadspolders 21.

FIETSGEBRUIK

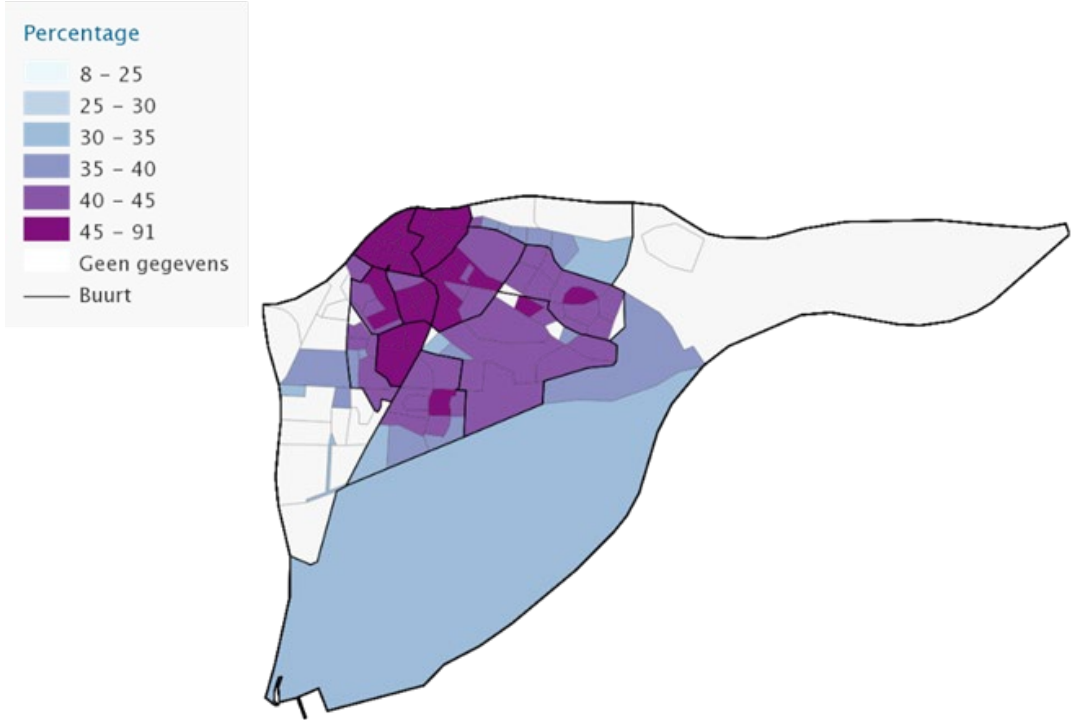
	elke dag	5-6 dagen
wijk		
Binnenstad + Noordflank	20	31
Oud-Krispijn + Nieuw-Krispijn	23	21
Reeland	17	35
Wielwijk + Crabbehof/Zuidhoven	18	19
Sterrenburg	11	33
Dubbeldam	18	32
Stadspolders	19	31
stadsdeel		
Centrum	19	32
West	21	20
Oost	15	32
totaal	18	29

- 11% gebruikt fiets dagelijks.
- 17% fiets vrijwel nooit (redelijk gemiddeld).
- Data is alleen beschikbaar op wijkniveau (en soms wijken bij elkaar).

LOPEND OF FIETSEND NAAR SCHOOL/WERK

De kaart presenteert het percentage personen tussen de 18 en 65 jaar dat minimaal een deel van het traject naar werk of school, lopend en/of op de fiets aflegt.

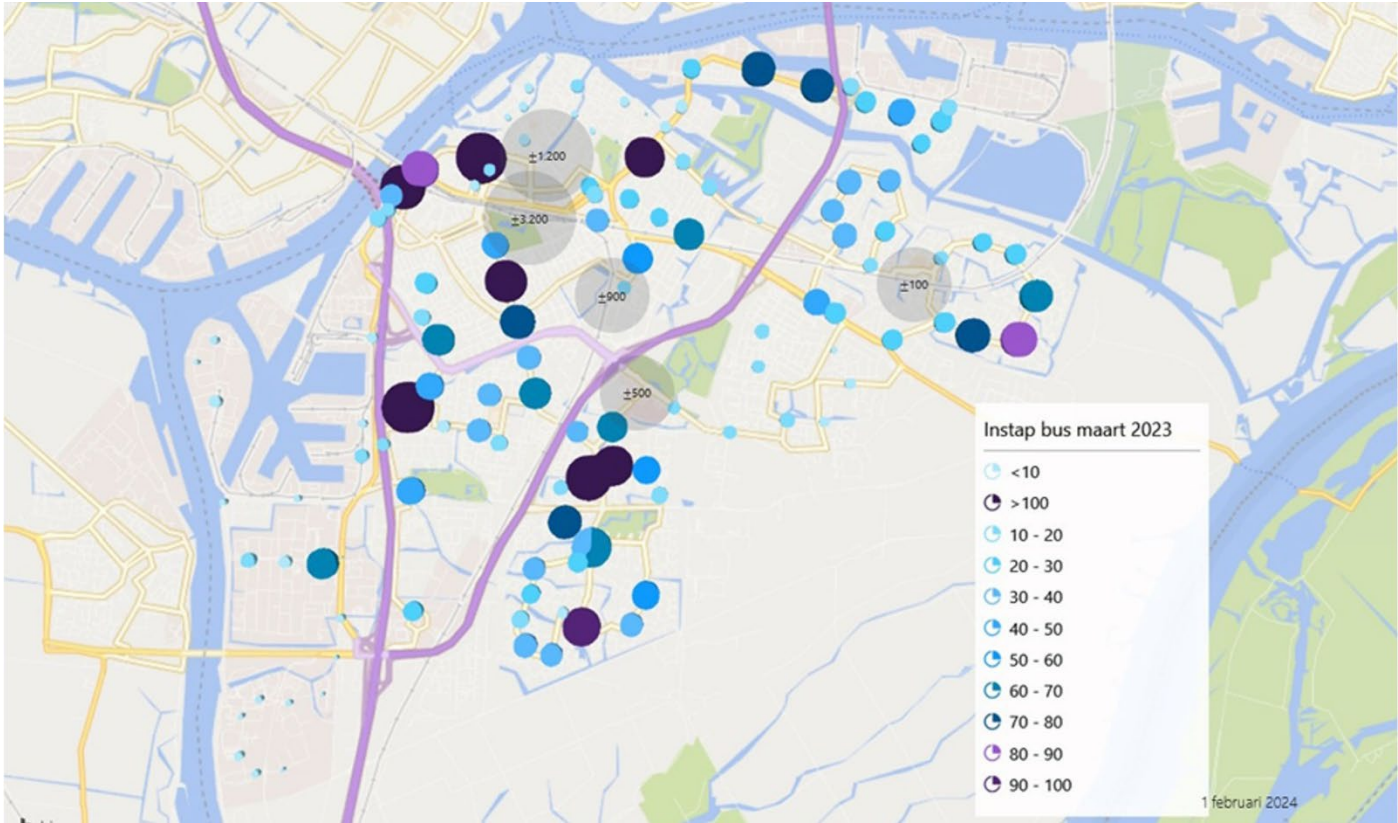
18 tot 65 jaar, per buurt, 2022

OPENBAAR VERVOER (INSTAPPERS PER HALTE / HALTES MET MEESTE INSTAPPERS)

Binnen gebied Oost heeft Sterrenburg relatief veel haltes die goed gebruikt worden. De haltes die er bovenuit steken zijn: Planetenlaan (Winkelcentrum) en Keplerweg (nabij Galileilaan) – meer dan 100 per werkdag, Galileilaan ter hoogte van de Blaauwweg, Lunenburgplein (tussen 90 en 100).

Ook Stadspolders kent een aantal haltes die goed gebruikt worden. Het gebruik van OV in Dubbeldam blijft ver achter. Een uitzondering hierop vormt de halte bij het Gezondheidspark.

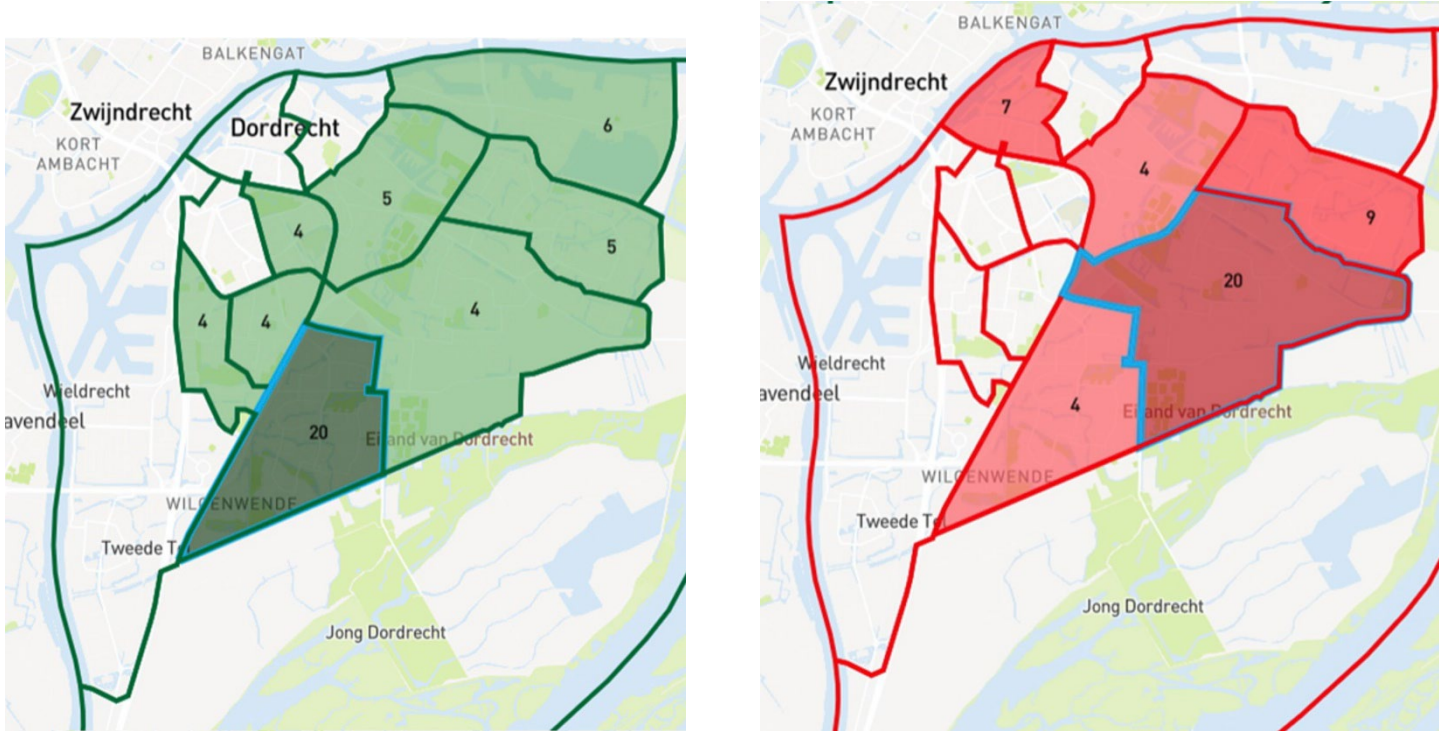
DOELGROEPENVERVOER

Ongeveer 24% van het Dordt totaal aantal gebruikers van deeltaxi (1392) was in maart 2023 woonachtig in Sterrenburg (331). Zij maakten samen 2103 ritten die maand (23% van totaal aantal ritten). Ter vergelijking; in Dubbeldam waren er 123 gebruikers en in Stadspolders 165.

Wat betreft vervoer in het kader van Drechtwerk en naar dagbesteding werden in de maand maart 2023 21% van het totaal aan Dordtse ritten (858 van totaal 4134) gemaakt door deelnemers (48) uit de wijk Sterrenburg. In Stadspolders waren er 35 deelnemers en in Dubbeldam 23.

RITTEN DEELVOERTUIGEN NAAR BESTEMMING EN HERKOMST

Ongeveer 40 ritten in de maand september met deelscooter met herkomst of bestemming Sterrenburg. Ook voor deelfietsen beschikbaar.

AANTAL VERHURINGEN DEELVOERTUIGEN

Gemiddeld aantal verhuringen per dag in september 2023

GEBIED	AANTAL
Dordrecht	63
Sterrenburg	4
Dubbeldam	4
Stadspolders	6

Wat valt op?

Gemiddeld in maand september 2023 4 verhuringen van deellovertuigen per dag. Stadsbreed ging het om 63 verhuringen per dag. Ook in Dubbeldam waren er gemiddeld 4 verhuringen per dag en in Stadspolders 6.

CONCLUSIES

HOE KWALITATIEF BEREIKBAAR IS DE WIJK

De wijk Sterrenburg is goed bereik met de auto en het OV. Binnen de wijk zijn alle basisvoorzieningen goed (binnen 10 minuten) bereikbaar met de fiets. Dit geldt niet te voet: de buurten Wilgenwende en Minnaertweg e.o. liggen meer dan 10 minuten lopen van alle basisvoorzieningen. Ook de buurt Waterman e.o. is verder gelegen van enkele van deze voorzieningen.

VERKEERSVEILIGHEID

De wijk Sterrenburg valt gelukkig niet bijzonder op wat betreft verkeersonveiligheid. Wel moet er aandacht zijn voor dit thema op met name de hoofdwegen in de wijk, te weten: Galileilaan en Copernicusweg

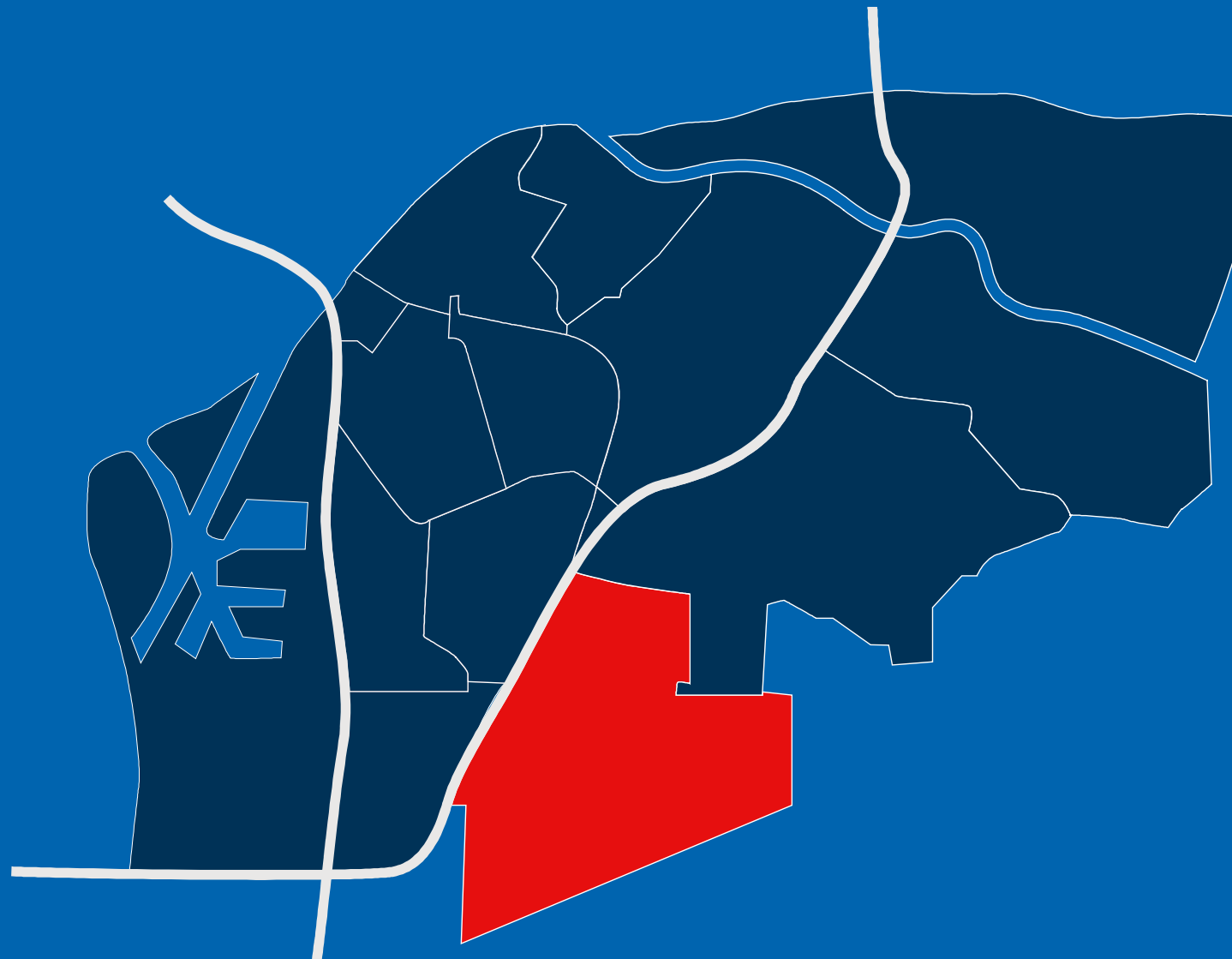
KENSCHETS

Wat opvalt in de wijk Sterrenburg is dat de inwoners relatief veel gebruik maken van het OV, met name de haltes bij de wijkwinkelcentra worden goed gebruikt en in de buurt Blaauwweg e.o. Ook zijn er in absolute zin veel gebruikers van doelgroepenvervoer in de wijk Sterrenburg. Echter, relatief gezien valt dit aantal mee gezien het hoge aantal inwoners van deze wijk.

Het aanbod en gebruik van deelmobiliteit in gebied oost is tot op heden vrij laag. Extra inzet hierop is mogelijk gewenst.

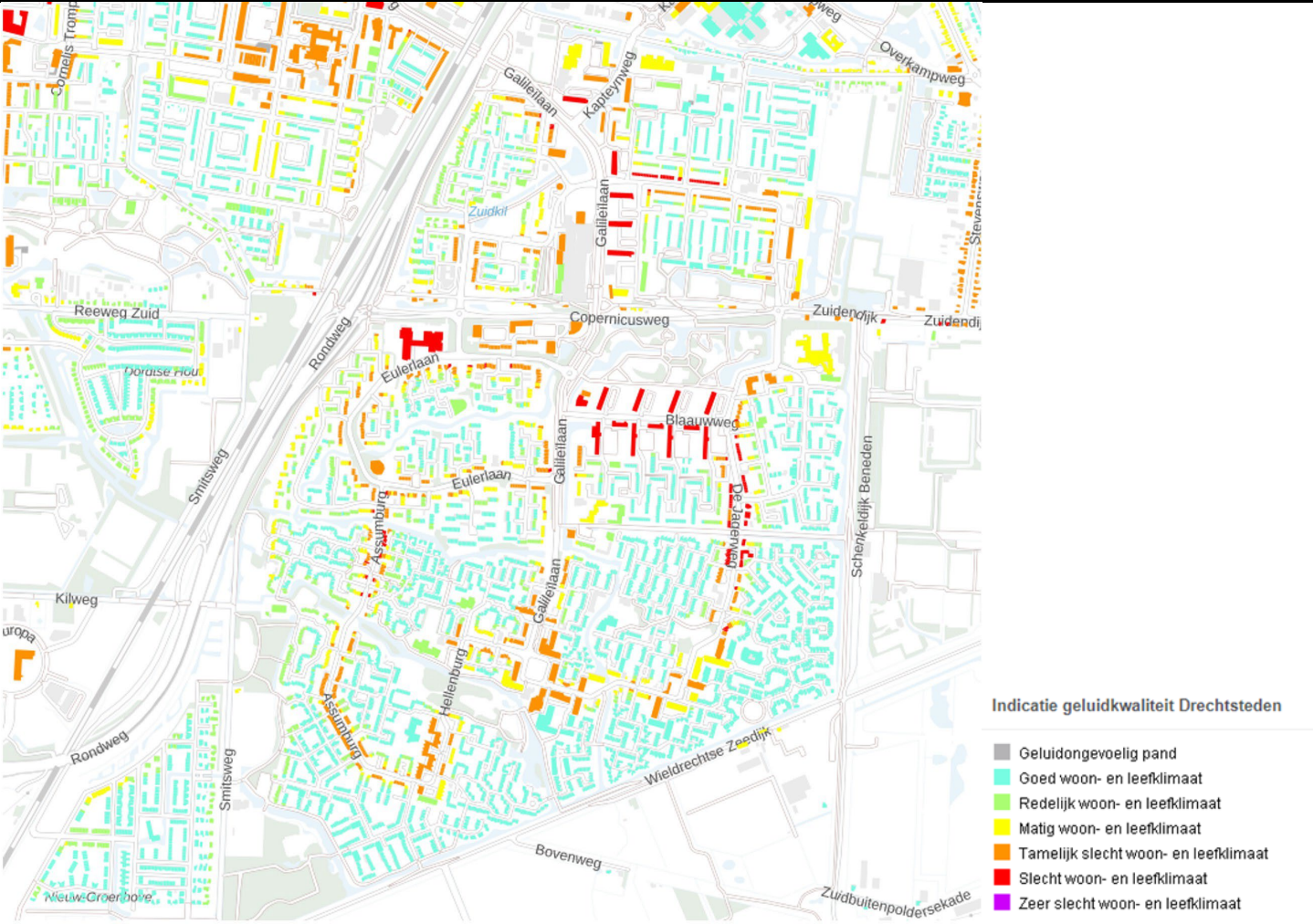
Verder is het gebruik van de fiets en het bezit van een auto per huishouden vrij gemiddeld. In Wilgenwende hebben huishoudens gemiddeld meer auto's en in de buurten Sterrenburg 1 oost en Blaauwweg e.o. juist minder. In de buurt Vredenburg e.o. zijn de meeste auto's te vinden per km2.

DOEL: GEZONDE STAD

WIJK: STERRENBURG

GELUIDSOVERLAST

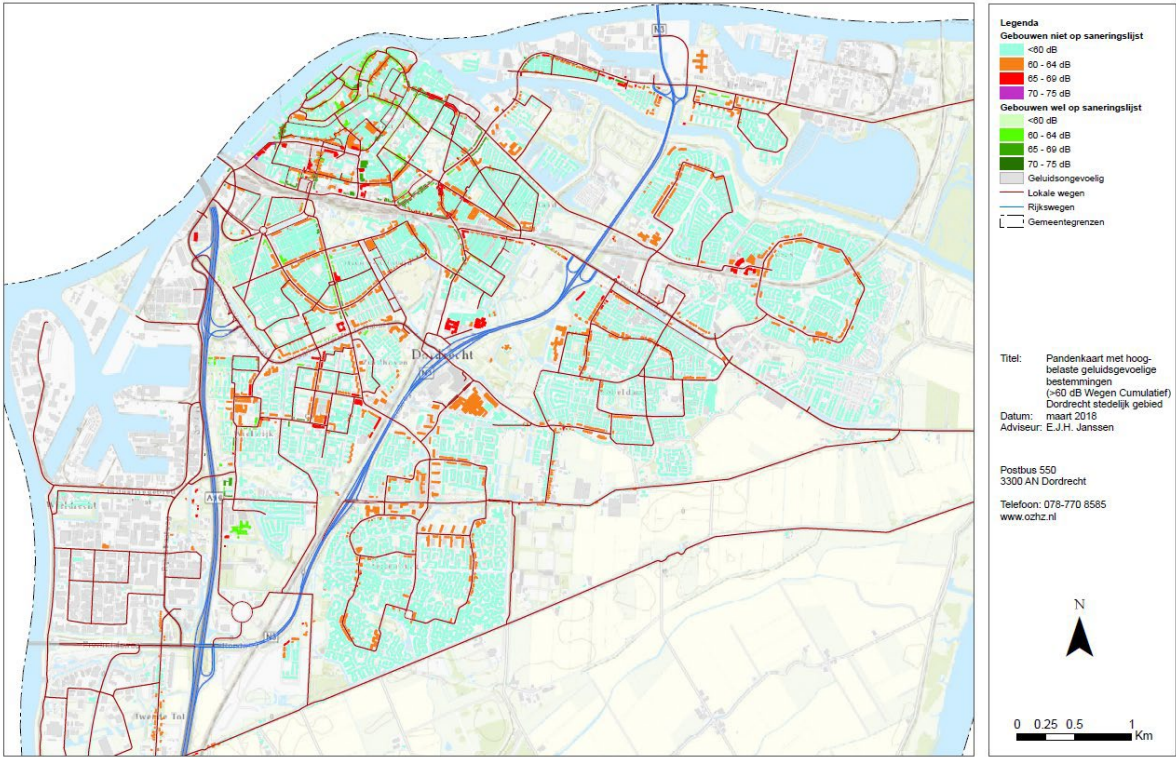
Wat valt op?

- Deze kaart laat de geluidskwaliteit per geluidsgevoelig pand en het daar aan gekoppelde woon- en leefklimaat zien. Op de volgende pagina zijn hoog belaste geluidgevoelige panden inzichtelijk gemaakt.
- De geluidgevoelige panden liggen overwegend langs het hoofdwegennet van de gemeente; de doorstroomwegen en wijkverbindingswegen. In Sterrenburg gaat het om woningen en andere gebouwen langs de volgende wegen: Eulerlaan, Blaauwweg, Keplerweg, Assumburg/Hellenburg, De Jagerweg, Galileilaan (ten noorden van Copernicusweg), Venuslaan/Kometenlaan, Kapteynweg en Buitenplaat.

Achtergrond

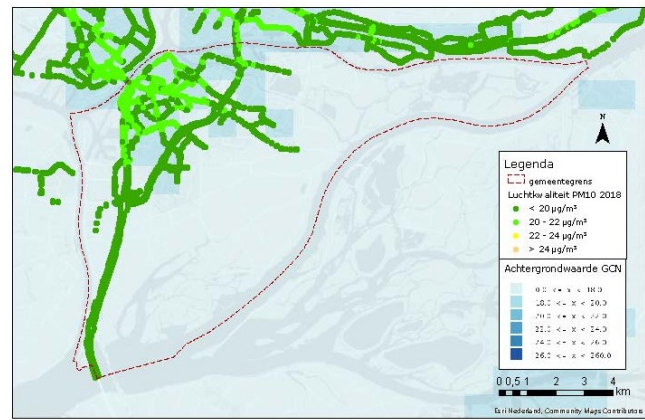
De plandrempel (een soort grenswaarde) is gelegd op 65 dB. Boven deze waarde stelt de gemeente zichzelf tot doel maatregelen te nemen om de geluidbelasting te verlagen. Vanuit gezondheidsoverwegingen wordt algemeen geacht dat beneden de 65 dB er nog geen gezondheidsschade optreedt. Een langdurige blootstelling aan geluid van wegverkeer via lichamelijke stressreacties kan leiden tot een verhoogde kans op hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten en de klachten verergeren bij mensen die al lijden aan een hart- en vaataandoening. Dit kan optreden vanaf 65–70 dB. Dat wil overigens niet zeggen dat er beneden de 65dB geen geluidhinder kan worden ervaren.

Pandenkaart met hoog belaste geluidsgevoelige bestemmingen (>60 dB Wegen Cumulatief)

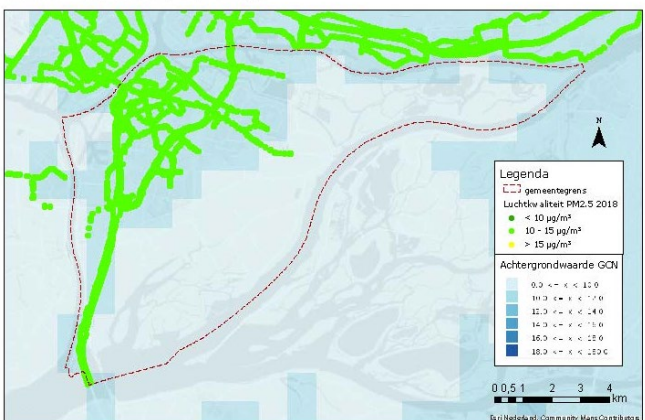

LUCHTKWALITEIT

Luchtkwaliteit - Fijnstof huidig

Luchtkwaliteit - Ultrafijnstof huidig

Wat valt op?

- Deze kaarten laten de huidige situatie van emissies van (ultra)fijnstof zien.
- De concentratie fijnstof rondom de hoofdinfrastructuur bevindt zich in heel Dordrecht rond de oude WHO-adviesnormen (PM10 >20 en PM2,5 >10).
- Er zijn wat betreft luchtkwaliteit nauwelijks verschillen zichtbaar binnen Dordrecht.

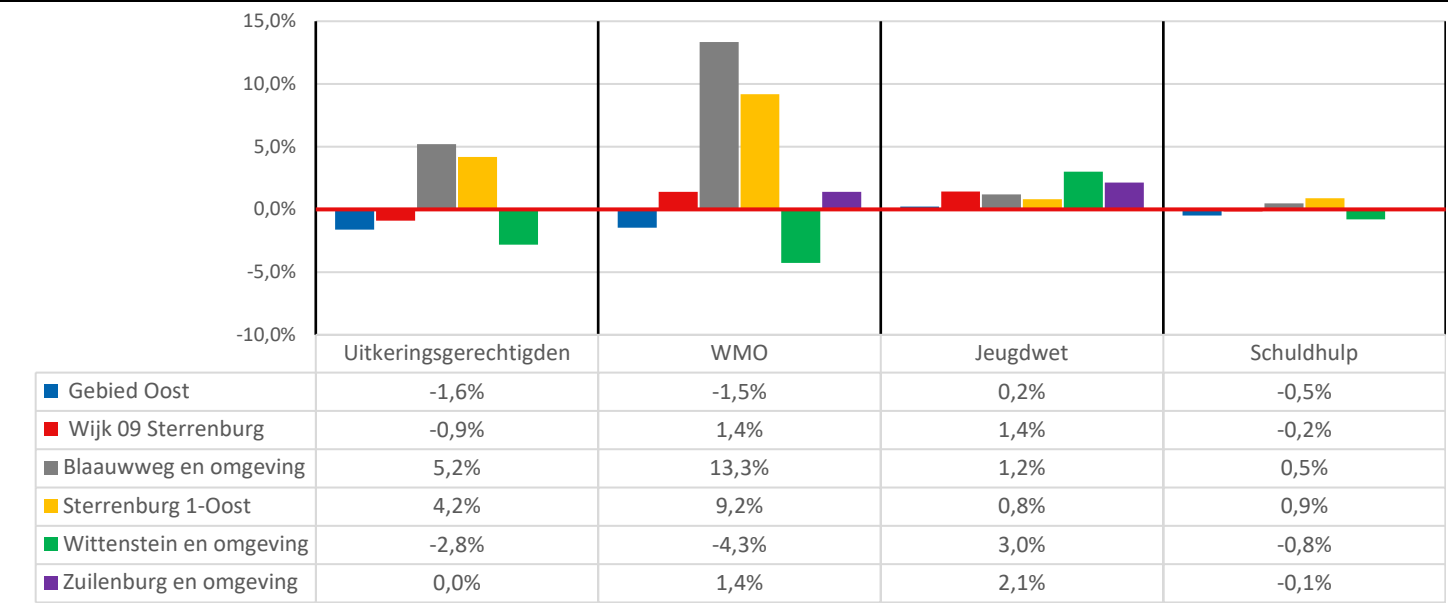
Achtergrond

De belangrijkste bronnen van fijnstof zijn natuurlijke bronnen (opwaaiend bodemstof), fijnstof dat afkomstig is uit het buitenland, het verkeer en de landbouw. Dordrecht streeft, mede door ondertekening van het Schone Lucht Akkoord naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit gericht op het behalen van de WHO-advieswaarden voor schone lucht. In 2021 heeft het WHO nieuwe waarden vastgesteld: voor PM10 lager dan 15 en voor PM2,5 lager dan 5. Door deze aanscherping moeten we stadsbreed harder aan de slag om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit zijn in Dordrecht met name maatregelen op het gebied van automobilititeit en de scheepvaart.

GEZONDHEID INWONERS – MENTAAL EN FYSIEK

Deze datasets geven inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen verschillende indicatoren. De cijfers laten zien hoe deze factoren procentueel variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

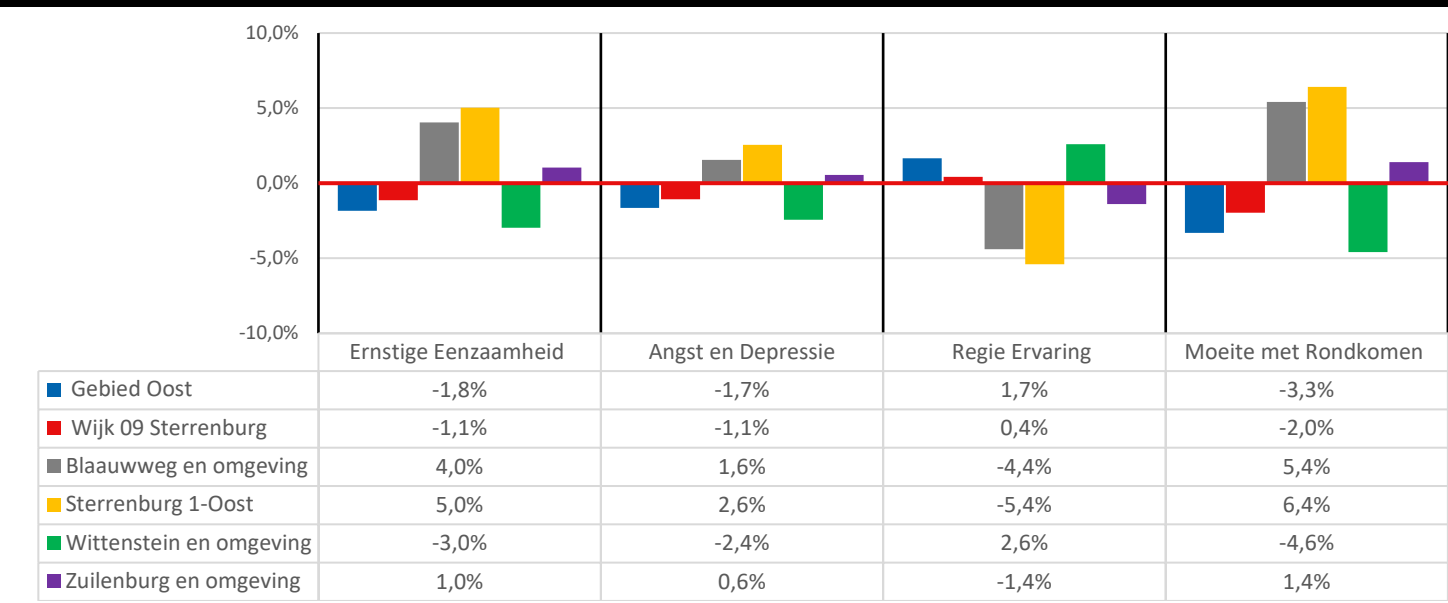
UITKERINGSGERECHTIGDEN, WMO, JEUGDWET EN SCHULDHULP

Wat valt op?

- De wijk Sterrenburg omvat net iets meer WMO-cliënten en kinderen die onder de Jeugdwet vallen dan het Dordts gemiddelde.
- De buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost behoeven meer aandacht voor WMO-ondersteuning.
- De buurt Wittenstein e.o. in het kader van de Jeugdwet.

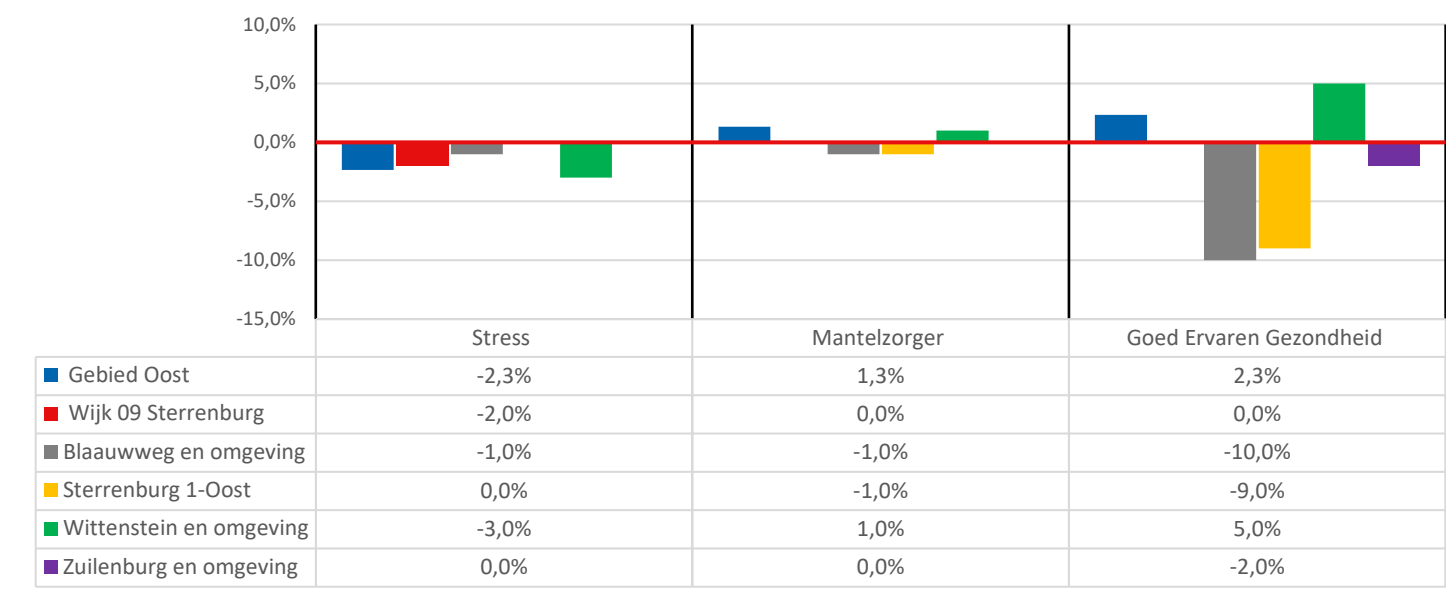
ERNSTIGE EENZAAMHEID, ANGST EN DEPRESSIE, REGIE ERVARING, EN MOEITE MET RONDKOMEN

Wat valt op?

- De wijk Sterrenburg springt er in zijn geheel niet uit in het kader van deze thema's.
- Maar dat geldt niet voor de buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost.

STRESS, MANTELZORGERS, GOED ERVAREN GEZONDHEID

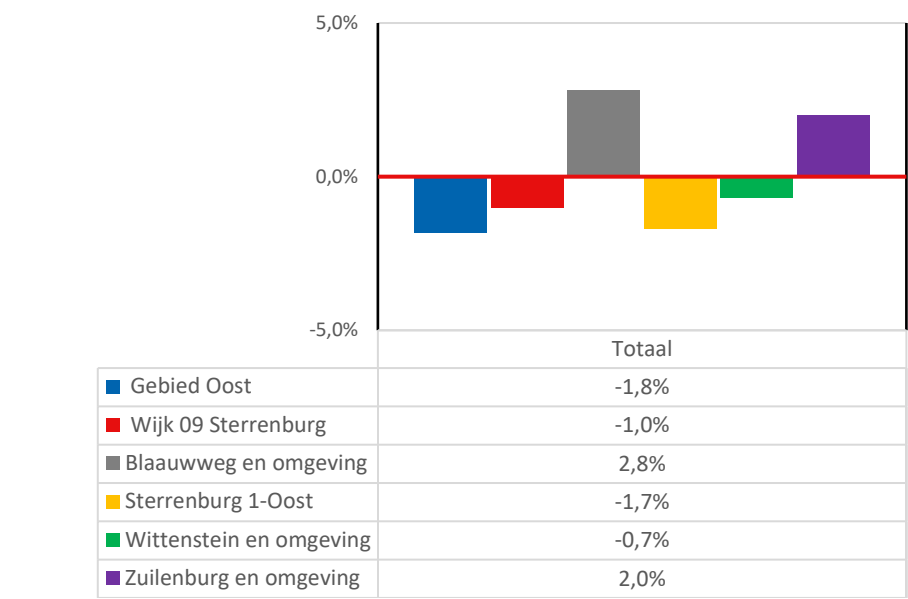

Wat valt op?

- Wederom springen de buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost er negatief uit. Ditmaal in het kader van het thema ‘goede ervaren gezondheid’.

KINDEREN MET JEUGDZORG

Percentage van personen tot 23 jaar die op enig moment in de verslagperiode gebruik gemaakt hebben van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Cijfers zijn ten opzichte van het Dordts gemiddelde.

Wat valt op?

- In de buurten Blaauwweg e.o. en Zuilenburg e.o. ligt het percentage kinderen met jeugdzorg hoger dan het Dordts gemiddelde.

KINDEREN IN HUISHOUDENS MET GGZ

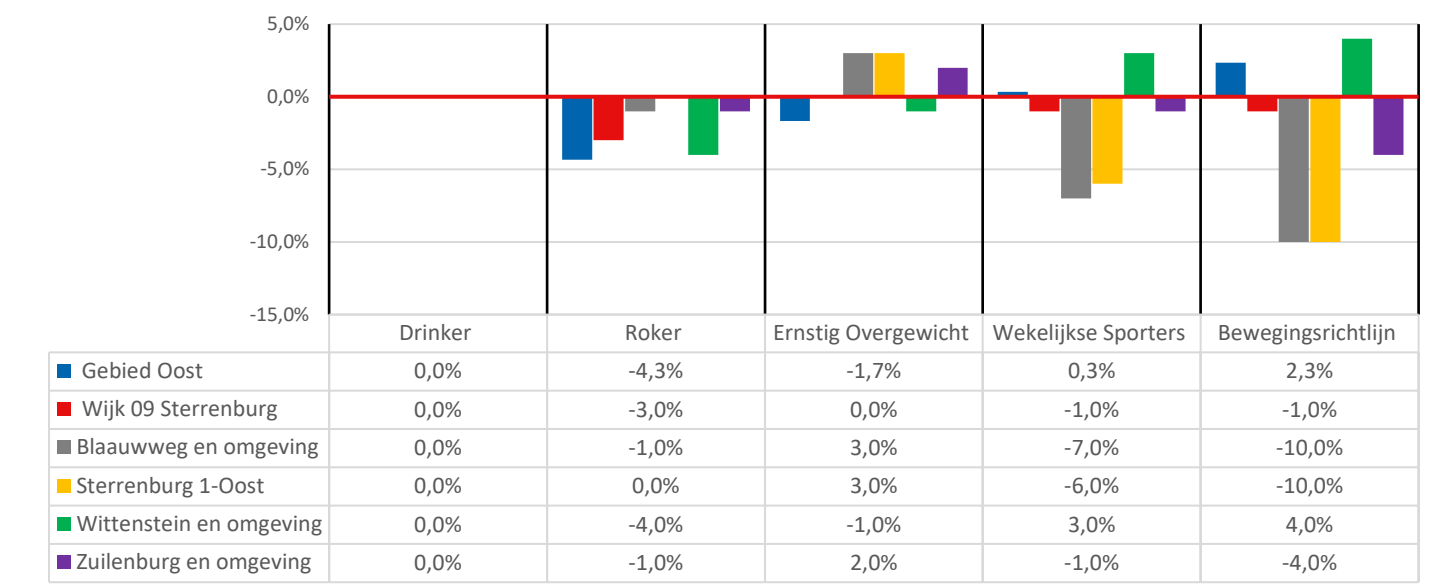
Gebied	Percentage
Dordrecht	9%
Dordt Oost	8%
Dubbeldam	6%
Stadspolders	9%
Sterrenburg	9%
Sterrenburg 1-Oost	7%
Wittenstein en omgeving	9%
Zuilenburg en omgeving	9%

Wat valt op?

- In Dordt-Oost wonen er minderen kinderen in huishoudens die GGZ ontvangen dan gemiddeld. Opvallend is dat in Sterrenburg 1-Oost juist minder kinderen wonen in huishoudens met GGZ.

LEEFSTIJL – GEZONDHEIDSMONITOR 2020

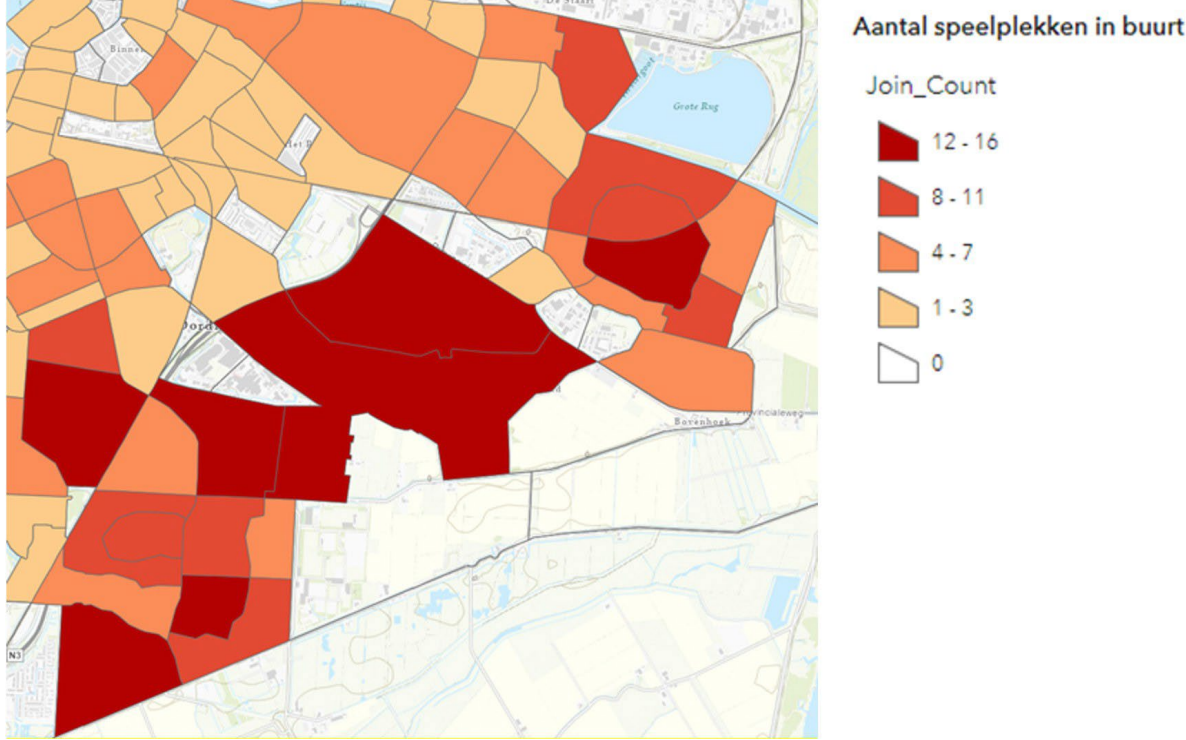
OVERMATIGE DRINKER, ROKER, ERNSTIG OVERGEWICHT, WEKELIJKS SPORTERS, EN BEWEGINGSRICHTLIJN

Wat valt op?

- In het kader van leefstijl behoeven de buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost extra aandacht binnen de wijk Sterrenburg. Er is sprake van meer ernstig overgewicht, minder wekelijkse sporters en de bewegingsrichtlijn wordt minder vaak gehaald.

SPEELPLEKKEN

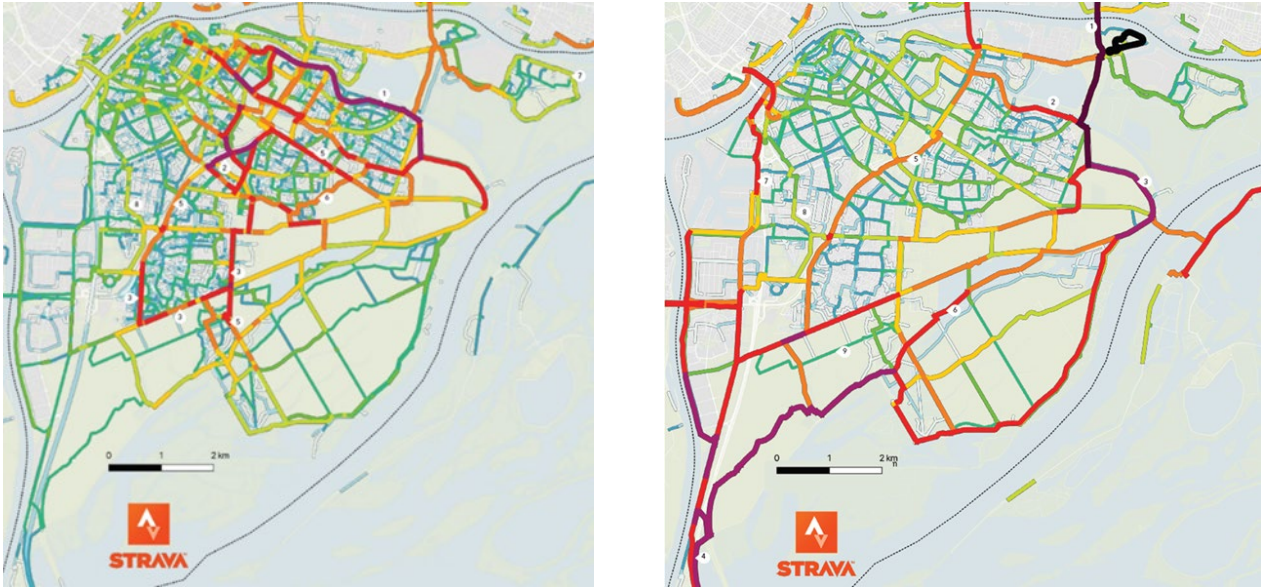
Gebied	Inwoners <15 jaar	Speelplekken in de Buurt	Kinderen per Speelplek
Dordrecht	18697	-	-
Gebied Oost	8555	206	42
Wijk 09 Sterrenburg	3880	99	39
Blaauwweg en omgeving	295	10	30
Driehoek en omgeving	255	11	23
Mildenburg en omgeving	275	6	46
Minnaertweg en omgeving	245	6	41
Smitsweg	480	-	-
Sterrenburg 1-Oost	610	14	44
Sterrenburg 1-West	170	4	43
Vredenburg en omgeving	455	9	51
Waterman en omgeving	305	10	31
Wittenstein en omgeving	500	16	31
Zuilenburg en omgeving	290	13	22

Wat valt op?

- In heel Sterrenburg zijn 99 speelplekken te vinden.
- De meeste daarvan zijn gesitueerd in de buurt Wittenstein (16).
- De minste in Sterrenburg 1-West.

RECREATIEVE ROUTES

De afbeelding links geeft meeste gebruikte hardlooproutes weer en rechts de fietsroutes (sportfiets).

Bron: Rapport 'Kansen voor buitensport in Dordt – Track Landscapes, september 2022

Wat valt op?

- Er wordt veel gewandeld, gelopen en gefietst rondom de wijk.
- De Smitsweg, Wieldrechtse Zeedijk, Schenkeldijk en Zuidendijk zijn de meest gebruikte wegen hiervoor.

CONCLUSIES GEZONDE STAD

GEZONDE LEEFOMGEVING

De concentratie van geluidsgevoelige panden in de wijk Sterrenburg, met name langs wegen als Eulerlaan, Blaauwweg en anderen, benadrukt de noodzaak van maatregelen om de geluidbelasting te verminderen, gezien de potentiële impact op de gezondheid van de bewoners. Het is essentieel dat de gemeente proactief samenwerkt met andere onderhoudsprojecten in de wijk om deze doelstelling te verwezenlijken.

Wat betreft luchtkwaliteit zijn er geen grote verschillen binnen Dordrecht, maar blijft er een algemene behoefte aan verbetering om de geactualiseerde WHO-advieswaarden te halen. Specifieke focus op de wijk Sterrenburg lijkt momenteel niet noodzakelijk.

GEZONDHEID INWONERS

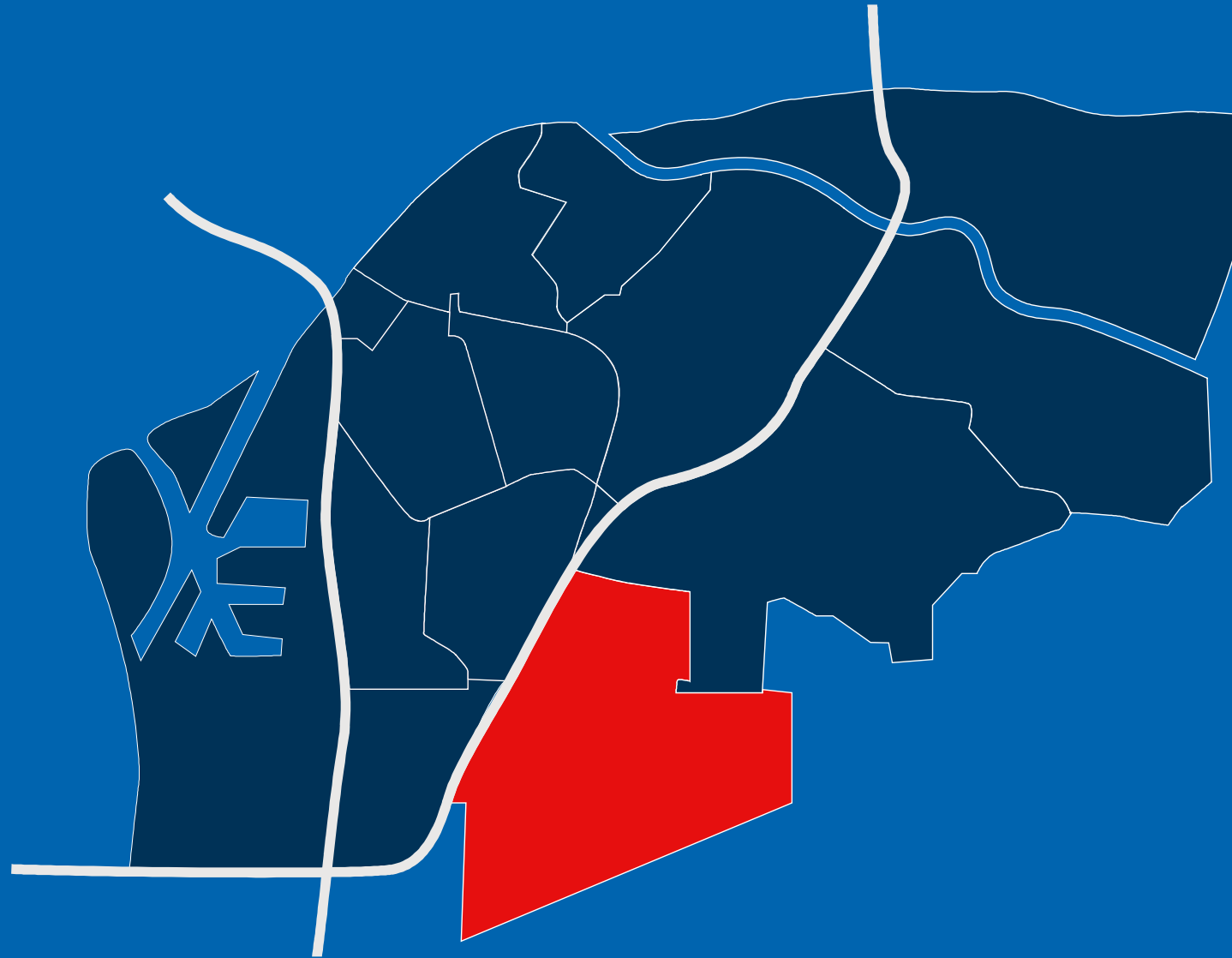
De analyse benadrukt de noodzaak van gerichte aandacht voor de buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost binnen de wijk Sterrenburg. Deze buurten vertonen specifieke uitdagingen op het gebied van mentale en fysieke gezondheid: ze kennen een hogere prevalentie van ernstige eenzaamheid, angst en depressie, lagere ervaren regie over het eigen leven en lagere ervaren gezondheid. Ook het percentage bewoners dat aangeeft moeite te hebben met rondkomen ligt in deze buurten hoger dan het Dordts gemiddelde.

Vergrijzing is hier nog niet belicht

LEEFSTIJL

In het kader van leefstijl behoeven de buurten Blaauwweg e.o., Sterrenburg 1-Oost en Zuilenburg e.o. extra aandacht binnen de wijk Sterrenburg. Er is sprake van meer ernstig overgewicht en de bewegingsrichtlijn wordt minder vaak gehaald. De buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost hebben ook minder wekelijkse sporters. In deze buurten is behoefte aan specifieke interventies om een actieve en gezonde levensstijl te bevorderen.

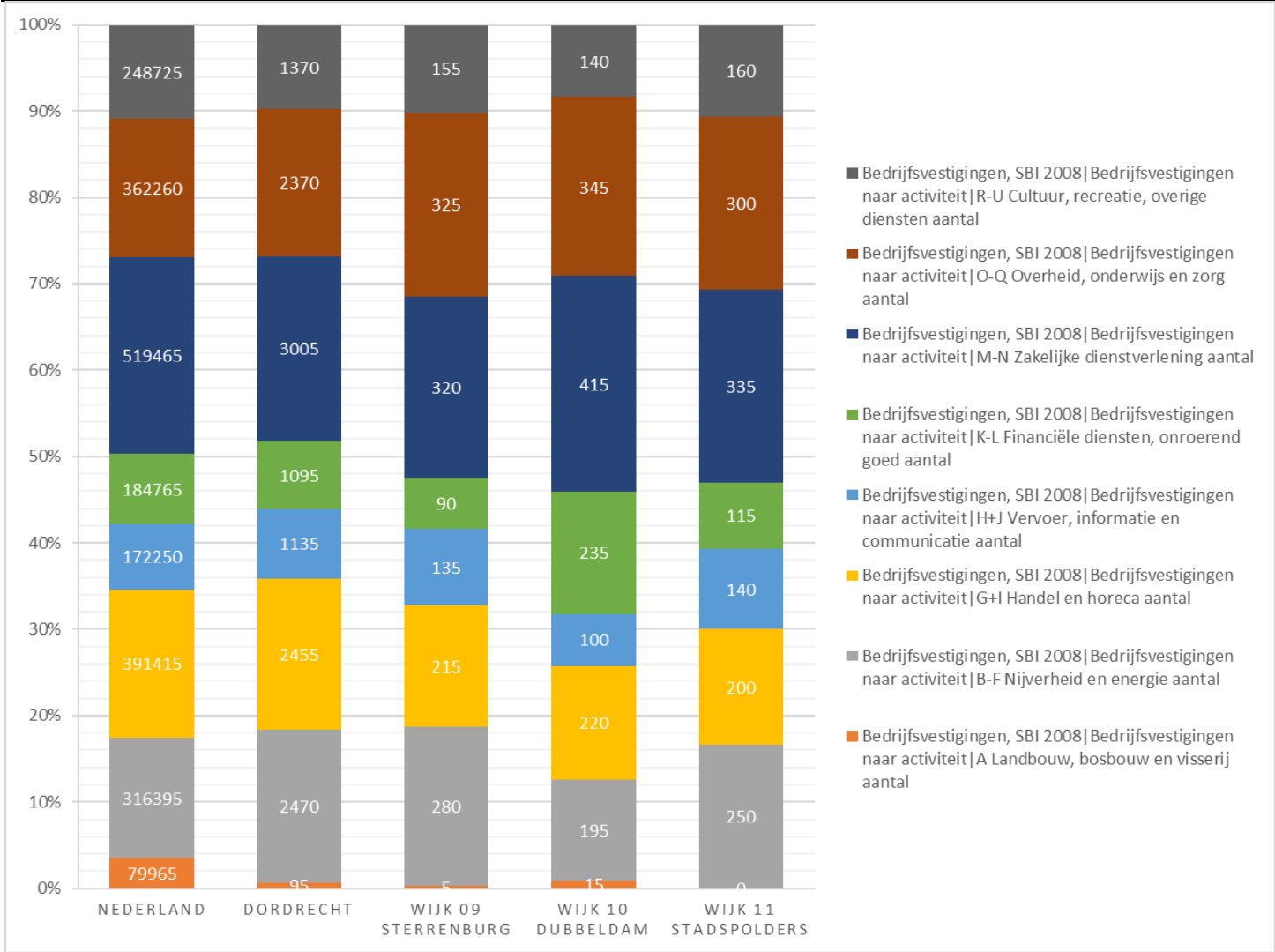
DOEL: TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

WIJK: STERRENBURG

BEDRIJVIGHEID

AANTAL BEDRIJVEN (NAAR BRANCHE)

Wat valt op?

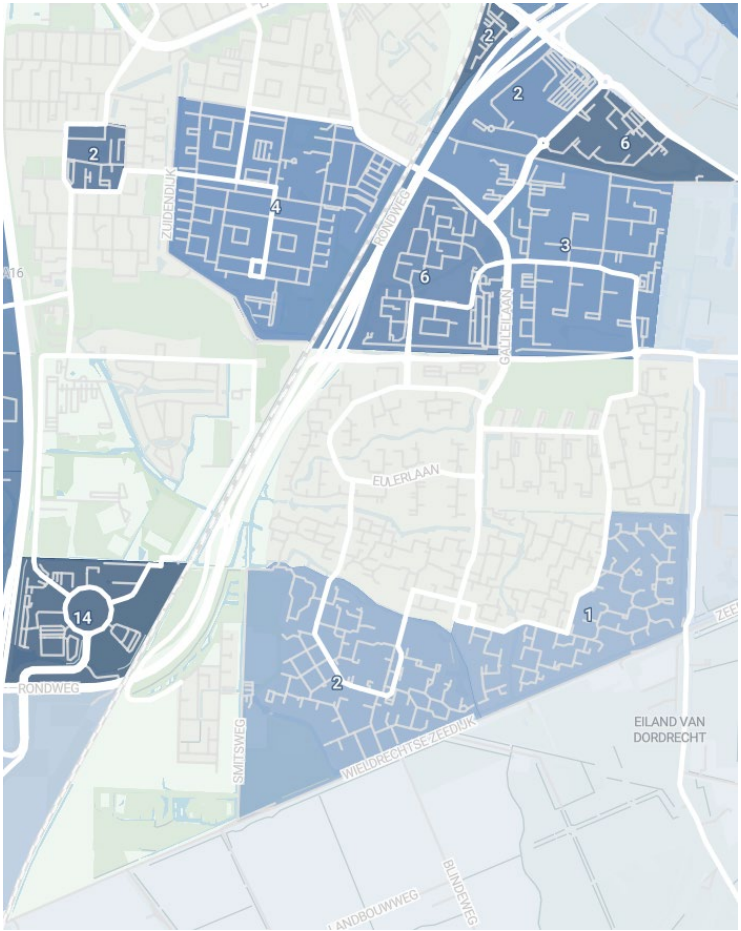
1. In Sterrenburg waren in 2022 in totaal 1.525 ondernemingen geregistreerd. Tekst uit document van Robert: Dit is ver boven het gemiddelde van de gemiddelde wijk in Nederland (wat is bron?). Toch, resulteert dit in weinig fysieke bedrijven.
2. In heel Dordrecht waren dat er in 2022 14.000. Dus ongeveer 10,9 procent daarvan is gevestigd in de wijk Sterrenburg. Ter vergelijking, binnen de Westelijke Dordtse Oever zijn 1365 gevestigd en in de binnenstad 2355. De andere woonwijken binnen Gebied Oost laten een vergelijkbaar aantal zien als Sterrenburg: Dubbeldam 1660 en Stadspolders 1510.
3. Tussen 2021 en 2022 is het aantal bedrijven met 145 gestegen. Stadsbreed is ook groei te zien (1215). De procentuele groei in Sterrenburg is groter dan de andere wijken in gebied oost: Sterrenburg 10,5%, Dubbeldam 8,5% en Stadspolders 5,2%.
4. De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Vredenburg en Wittenstein, gevolgd door Sterrenburg 1 Oost.
5. Binnen Sterrenburg zijn de meeste bedrijven actief in de branches zakelijke dienstverlening en overheid, onderwijs & zorg.
6. In heel Dordrecht zijn de branches zakelijke dienstverlening en nijverheid & energie het meest vertegenwoordigd. Landelijk voeren de branches zakelijke dienstverlening, gevolgd door handel & horeca de boventoon.
7. Enkele bedrijven bij naam noemen? Wat zit er in Vredenburg en Wittenstein?

Conclusies?

Binnen gebied oost en stadsbreed scoort Sterrenburg gemiddeld wat betreft aantal gevestigde bedrijven. Vergeleken met de wijken in gebied west zijn er juist verhoudingsgewijs veel bedrijven (in verhouding tot aantal inwoners of oppervlakte).

Verder is het aantal bedrijven in Sterrenburg relatief sterker gestegen dan in de andere 2 wijken in oost.

AANTAL WERKNEMERS PER BEDRIJF

Wat valt op?

In de buurten Sterrenburg 1-West en Sterrenburg 1-Oost zijn bedrijven gevestigd met het grootste aantal werknemers.

ZZP-ERS

Gebied	Percentage Werknemers	Percentage Zelfstandigen
Nederland	83%	17%
Dordrecht	86%	14%
Gebied Oost	87%	13%
Stadspolders	89%	11%
Sterrenburg	89%	11%
Dubbeldam	82%	18%

Wat valt op?

Binnen Sterrenburg iets minder zelfstandigen dan gemiddeld in Dordrecht. Landelijk gemiddelde is hoger dan Dordts gemiddelde. Cijfers Sterrenburg zijn gelijk aan Stadspolders. In Dubbeldam zijn juist meer zelfstandigen dan landelijk gemiddelde.

KOOPSTROMEN ONDERZOEK WINKELCENTRA 2021

KENSCHETS

- Totaal aantal m² detailhandel in winkelcentrum Sterrenburg: 8.200 m², 48 verkooppunten 3.900 m² dagelijks, 15 verkooppunten
- 3800 m² recreatief, 17 verkooppunten (recreatief = mode, huishoudelijk, sport- en spel, media en hobby)
- 300 m² leegstand, 3 verkooppunten
- Zorgt voor meer dan 500 banen, merendeel in dagelijkse branche
- Detailhandel samen heeft omzet van 55,6 miljoen in een jaar, waarvan 47,6 miljoen voor dagelijkse bestedingen. Dat resulteert in een marktaandeel van 16% binnen totale gemeente Dordrecht wat betreft dagelijks.
- 95% van bezoekers bezoekt supermarkt, 24% vers speciaalzaak

In vergelijking Damplein:

- Omzet 30,9 mln. (marktaandeel van 9,8%)
- 29 verkooppunten, 3700 m²
- 1 verkooppunt staat leeg (100 m²)
- 280 banen

In vergelijking winkelcentrum H-I-Ambacht:

- 59 verkooppunten, 9.200 m²
- 11 verkooppunten leeg, 1.500 m²
- 230 banen
- Omzet van 40,6 mln.

WAARDERING

	2021	Benchmark	2018	2016
totaaloordeel	7,7	7,6	8,0	8,0
winkelaanbod	7,7	7,4	7,8	7,7
sfeer en uitstraling	7,1	7,0	7,9	7,6
veiligheid	7,7	7,5	8,0	7,8
netheid	7,6	7,4	8,0	7,9
aanwezigheid groen	4,8	5,6	-	-
faciliteiten	6,2	4,9	7,3	7,4
parkeren auto	7,6	7,9	7,5	8,2
stalling fiets	6,6	7,2	7,5	7,5
bereikbaar auto	7,9	8,1	8,1	8,7
bereikbaarheid fiets	8,3	8,5	-	8,9
bereikbaar OV	7,7	7,4	8,0	8,5
horeca	6,7	6,0	7,3	7,4

BEZOEKGEDRAG

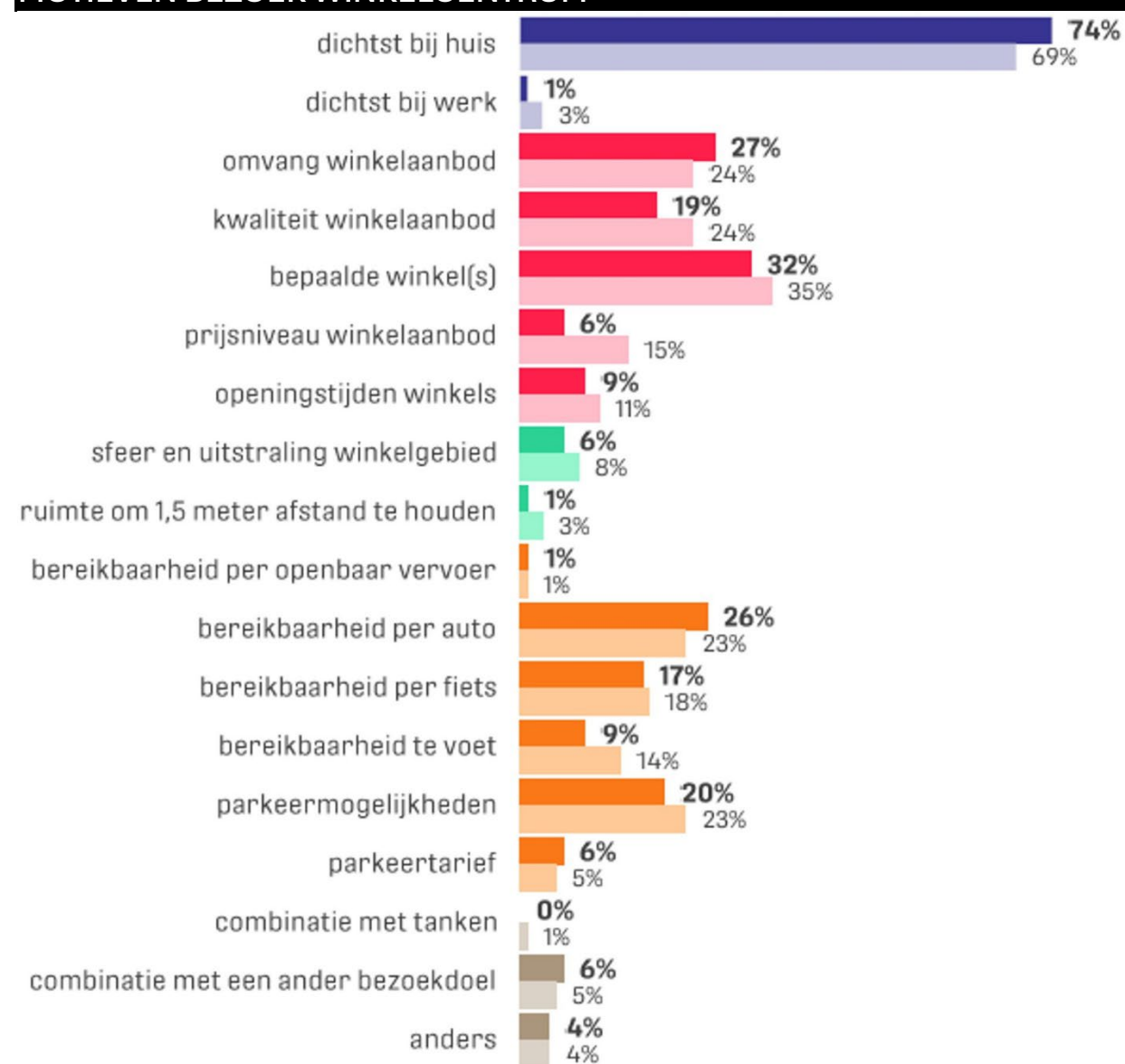
Verblijfsduur

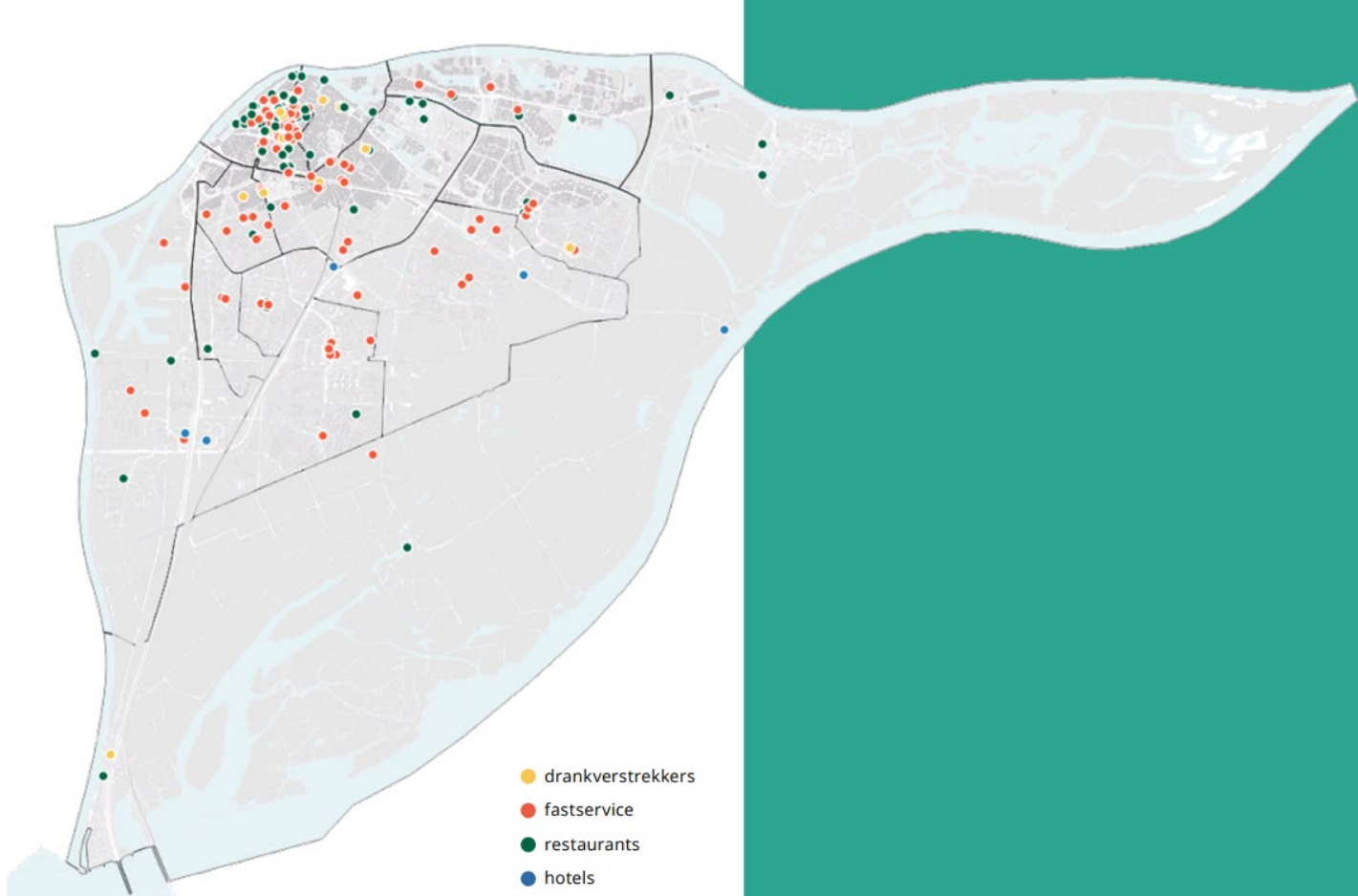
Vervoermiddel

MOTIEVEN BEZOEK WINKELCENTRUM

BELEID

Wat valt op?

De algemene beleidslijn voor horeca in deze gebieden is consolidatie. Nieuwe solitaire horeca in de wijken, op de bedrijventerreinen of in het buitengebied wordt in principe niet ondersteund.

Horecanota Dordrecht: ruimte voor ontwikkeling

Gemeente Dordrecht en haar binnenstad hebben relatief weinig horeca in verhouding tot het inwonertal en in vergelijking met enkele andere steden. Daarbij neemt het inwonertal nog toe de komende jaren. Er zijn dus versterkingskansen om de Dordtse horeca in omvang te laten groeien, zodat het aanbod (beter) aansluit bij de functie die een stad van deze omvang heeft. Ook zijn er kwalitatieve versterkingskansen, zodat de horeca nog beter wordt gewaardeerd en de bezoekduur toeneemt. De opgave is om voor iedere doelgroep aantrekkelijk te zijn.

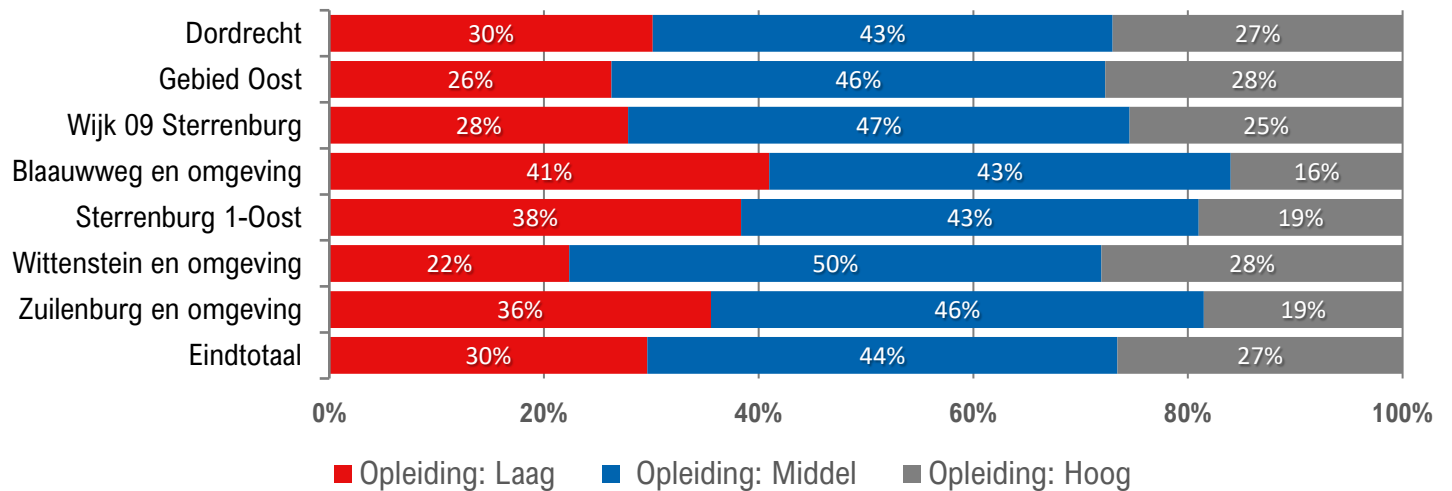
AANTREKKELIJKHEID VOLGENS ONDERNEMERS

Wat valt op?

Aanvullen na participatie

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

OPLEIDINGSNIVEAU

Wat valt op?

Uit de data blijkt dat de buurten Blaauwweg e.o., Sterrenburg 1-Oost en Zuilenburg e.o. een opvallend patroon vertonen wat betreft opleidingsniveau. In deze buurten zijn er significant meer mensen met een laag opleidingsniveau en aanzienlijk minder mensen met een hoog opleidingsniveau in vergelijking met andere buurten.

Conclusies

De buurten Blaauwweg e.o., Sterrenburg 1-Oost en Zuilenburg e.o. kennen specifieke sociaaleconomische en educatieve uitdagingen, die nader onderzoek en gerichte interventies rechtvaardigen om de kloof in opleidingsniveaus te verkleinen en gelijke kansen te bevorderen.

VOORTIJDIGE SCHOOLVERLATERS (WIJKNIVEAU)

Een voortijdig schoolverlater is een jongere die tussen de 12 en 23 jaar is; niet staat ingeschreven op een school; geen startkwalificatie heeft (een diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger); niet uit het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs komt.

	Dordrecht	Sterrenburg
2020	3,4%	3,1%
2021	3,3%	4,2%

Wat valt op?

Uit de gegevens blijkt dat de wijk Sterrenburg een significante toename heeft in het percentage voortijdige schoolverlaters tussen 2020 en 2021, waarbij het percentage met 1,1% is gestegen. Dit staat in contrast met het stedelijk gemiddelde, dat juist een lichte afname vertoont in dezelfde periode.

Conclusies

Het percentage voortijdige schoolverlaters in de wijk Sterrenburg is in de periode tussen 2020 en 2021 met 1,1% fors toegenomen; terwijl het stedelijk gemiddelde iets afgenomen is. Deze bevindingen benadrukken de urgentie van gerichte maatregelen en interventies binnen de wijk Sterrenburg om het aantal voortijdige schoolverlaters te verminderen en de kansen op een succesvolle educatieve loopbaan te vergroten.

18 T/M 30 ZONDER STARTKWALIFICATIE

	Dordrecht	Sterrenburg
2020	15,3%	12,4 %
2021	15,5%	13,7 %

Wat valt op?

Uit de data blijkt dat, hoewel het percentage jongeren zonder startkwalificatie in de wijk Sterrenburg in Dordrecht tussen 2020 en 2021 met 1,3% is toegenomen, dit percentage nog steeds lager ligt dan het stedelijk gemiddelde.

Conclusies

Het percentage jongeren zonder startkwalificatie is in de periode tussen 2020 en 2021 met 1,3% toegenomen in de wijk Sterrenburg, maar ligt lager dan het stedelijk gemiddelde. Dit wijst op een relatief gunstige situatie binnen de wijk in vergelijking met de stad als geheel, ondanks de stijging. Het is echter belangrijk om aandacht te blijven besteden aan het voorkomen van vroegtijdige schoolverlaters en het bevorderen van educatieve kansen en mogelijkheden voor jongeren in de wijk Sterrenburg om een positieve ontwikkeling te waarborgen.

AANTAL INWONERS TUSSEN 18 EN 67

	Inwoners 18 t/m 67	% Totaal
Dordrecht	79.230	65,2%
Stadspolders	13.590	59,6%

Wat valt op?

Sterrenburg heeft een lager percentage inwoners tussen 18 en 67 jaar in vergelijking met het totale aantal inwoners. Deze leeftijdscategorie vertegenwoordigt doorgaans het grootste arbeidspotentieel in een gemeenschap.

Conclusies

Het lagere percentage inwoners tussen 18 en 67 jaar in Sterrenburg duidt op demografische kenmerken die invloed hebben op de arbeidsparticipatie en economische activiteit binnen de wijk. Het is belangrijk om deze factoren verder te onderzoeken en maatregelen te overwegen.

WW

Gebied	Aantal WW	Percentage
Dordrecht	930	0,77%
Gebied Oost	340	0,63%
Wijk 11 Stadspolders	130	0,70%
Blaauwweg en omgeving	10	0,66%
Sterrenburg 1-Oost	30	0,72%
Wittenstein en omgeving	30	0,96%
Zuilenburg en omgeving	10	0,58%

Wat valt op?

Wat opvalt in deze dataset is dat hoewel het percentage mensen in de WW varieert, het over het algemeen lager ligt dan het gemiddelde voor Dordrecht. De enige uitzondering hierop is de buurt Wittenstein e.o., waar het percentage mensen in de WW hoger is dan het gemiddelde voor Dordrecht.

Conclusies

De analyse toont aan dat het percentage mensen in de WW in Sterrenburg varieert tussen verschillende buurten, waarbij de meeste buurten onder het stedelijke gemiddelde liggen, behalve Wittenstein e.o., die hoger dan het gemiddelde scoort. Een aanbeveling voor verder onderzoek zou zijn om demografische factoren nader te onderzoeken, zoals leeftijdsopbouw en opleidingsniveau. Dit kan helpen bij het identificeren van specifieke kwetsbaarheden en behoeften in deze buurt en het ontwikkelen van gerichte interventies en beleidsmaatregelen om werkloosheid te verminderen.

BIJSTAND

Gebied	Aantal Bijstand	Percentage
Dordrecht	3670	3,02%
Gebied Oost	1020	1,89%
Wijk 09 Sterrenburg	600	2,63%
Blaauwweg en omgeving	120	7,87%
Sterrenburg 1-Oost	310	7,47%
Wittenstein en omgeving	30	0,96%
Zuilenburg en omgeving	60	3,50%

Bron: cbs.nl

Wat valt op?

Opvallend in deze data is de aanzienlijke variatie in het aantal mensen in de bijstand binnen Sterrenburg. Terwijl de meerderheid van de gebieden onder het stedelijke gemiddelde ligt, vertonen de buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost aanzienlijk hogere percentages mensen in de bijstand.

Conclusies

De buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost tonen aanzienlijk hogere percentages van bijstandsafhankelijkheid. Een aanbeveling zou zijn om verder onderzoek te verrichten naar de specifieke factoren die bijdragen aan de hogere bijstandspersentages in Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost. Dit onderzoek kan helpen bij het ontwikkelen van gerichte interventies, zoals programma's voor werkgelegenheidstraining en sociale ondersteuning, om de bijstandsafhankelijkheid te verminderen en de economische veerkracht van deze buurten te versterken.

PERCENTAGE WERKENDEN

Gebied	Arbeidsparticipatie	Werkloos
Dordrecht	67%	33%
Gebied Oost	70%	30%
Wijk 09 Sterrenburg	66%	34%
Blaauwweg en omgeving	53%	47%
Sterrenburg 1-Oost	54%	46%
Wittenstein en omgeving	68%	32%
Zuilenburg en omgeving	64%	36%

Wat valt op?

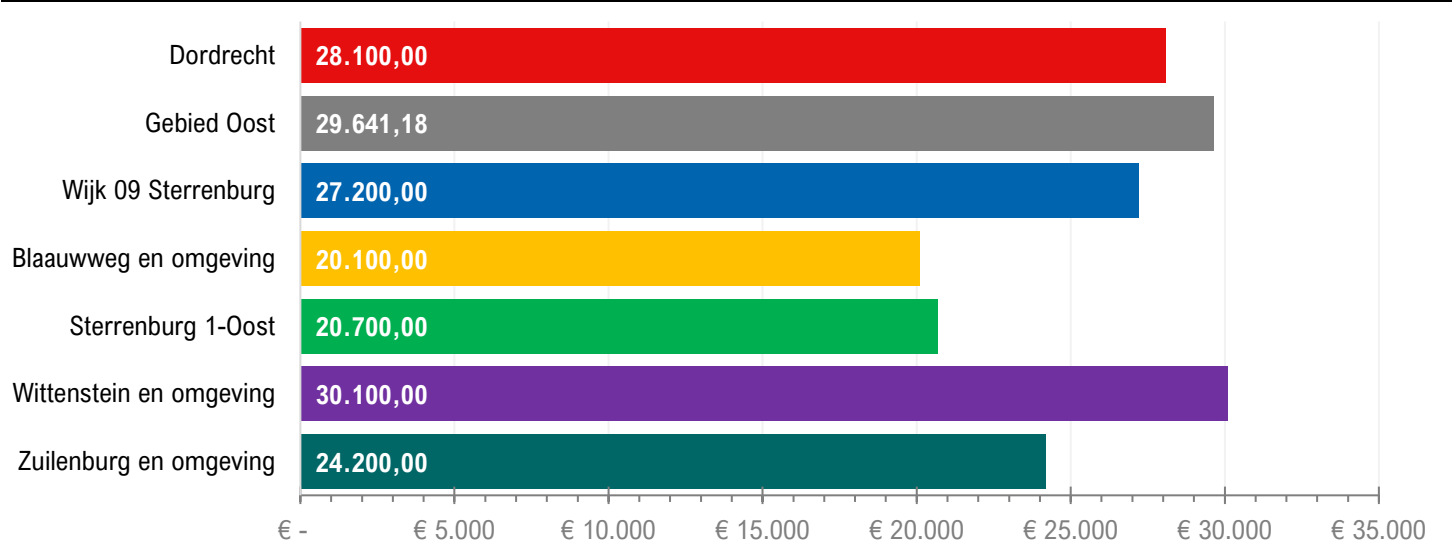
De buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost hebben opvallend lagere arbeidsparticipatiepercentages en hogere werkloosheidspercentages.

Conclusies

Opvallend is de lage arbeidsparticipatie en hoge werkloosheid in de buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost. Deze discrepantie wijst mogelijk op specifieke sociaaleconomische uitdagingen of belemmeringen die de arbeidsmarktdeelname in deze buurten beïnvloeden. Het is belangrijk om nader onderzoek te verrichten om de oorzaken van deze patronen te begrijpen en gerichte interventies te ontwikkelen om de arbeidsparticipatie te bevorderen en werkloosheid te verminderen in deze gemeenschappen.

INKOMEN

GEMIDDELD INKOMEN PER INWONER

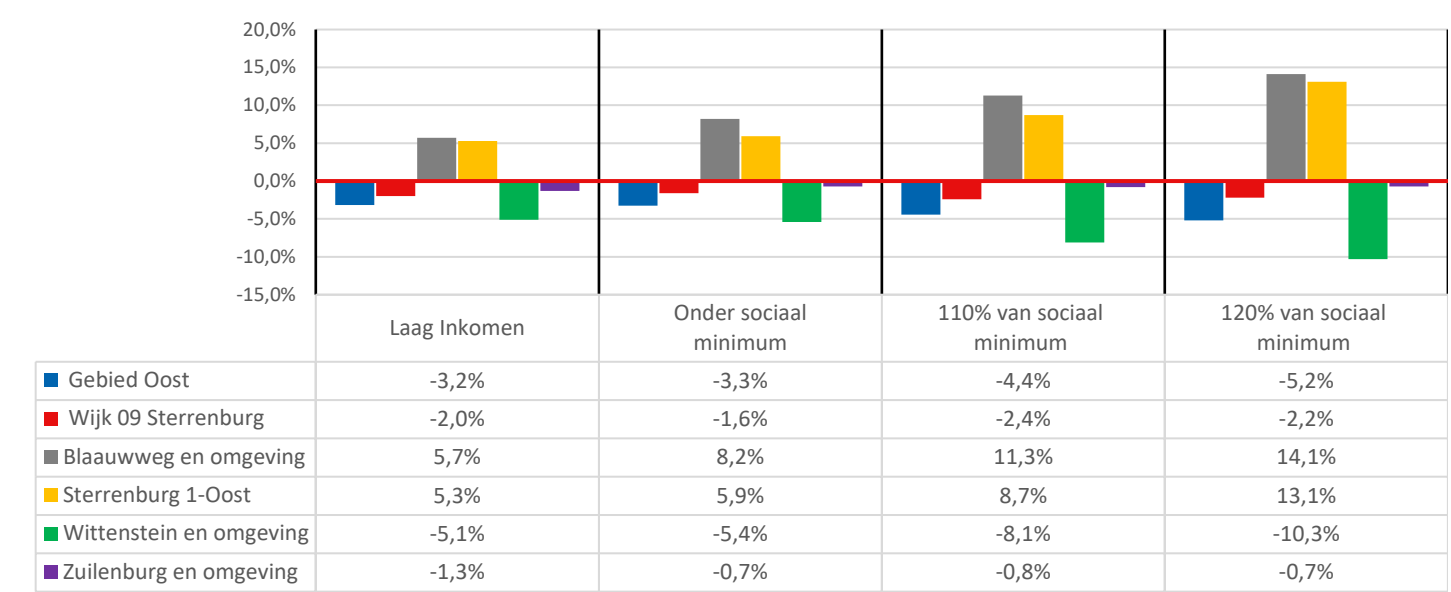
Wat valt op?

In gebied Oost ligt het gemiddelde inkomen per inwoner hoger dan het stedelijke gemiddelde in Dordrecht (+1.541 euro), maar in de wijk Sterrenburg is het lager dan het stedelijk gemiddelde (-900 euro). De buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost hebben het laagste gemiddelde inkomen per inwoner.

Conclusies

De buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost hebben een significant lager gemiddeld inkomen per inwoner.

PERCENTAGES LAAG INKOMEN EN SOCIAAL MINIMUM

Wat valt op?

Het percentage huishoudens met een laag inkomen en huishoudens die zich bevinden onder of rondom het sociale minimum is in de buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost hoger dan het gemiddelde van Dordrecht.

Conclusies

De buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost zijn economisch zwakke buurten.

ONDERWIJS

ONDERWIJSACHTERSTANDEN

Te verwachten onderwijsachterstanden peuters & basisschoolleerlingen met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand

Gebied	Percentage
Nederland:	15%
Dordrecht:	22%
Sterrenburg:	15%
Dubbeldam:	7%
Stadspolders:	15%

Wat valt op?

Binnen Sterrenburg zijn 6 scholen meegenomen in onderzoek naar te verwachten onderwijsachterstanden. Totaal in Dordrecht 35. Van de 6 hebben 2 gemiddelde score en de 4 andere hebben en kleine verwachting op achterstand.

Minste scoort De Driehoek (plek 17), gevolgd door De Keerkring (nr. 20).

Het Kristal (21), De Meridiaan (23), Sterrekijker (32) en Dominee J Polyanderschool (34) volgen daarna.

NIVEAU VAN UITSTROOMPROFIEL

Het gemiddeld eindadvies is een centrummaat om de resultaten tussen wijken te kunnen vergelijken. Het gemiddelde is berekend op basis van de volgende indeling: 10 = vwo, 9 = havo/vwo, 8 = havo, 7 = vmbo gt/havo, 6 = vmbo gt, 5 = vmbo kb/vmbo gt, 4 = vmbo kb, 3 = vmbo bb/vmbo kb, 2 = vmbo bb en 1 = pro.

Gebied	Score
Nederland:	6,78
Dordrecht:	6,63
Sterrenburg:	6,72
Dubbeldam:	7,62
Stadspolders:	6,73

Wat valt op?

De scholen in de wijk Sterrenburg scoren heel gemiddeld vergeleken met landelijk cijfer wat betreft onderwijsachterstand en niveau van uitstroomprofiel. De scores zijn hoger dan Dordts gemiddelde. De scholen die net iets minder goed scoren wat betreft te verwachten onderwijsachterstand liggen in de buurten Driehoek e.o. (Driehoek) en Mildenburg e.o. (De Keerkring).

CONCLUSIES

BEDRIJVIGHEID

Wat betreft bedrijvigheid scoort de wijk Sterrenburg gemiddeld. Deze zijn verspreid over de wijk te vinden. De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Vredenburg en Wittenstein, gevolgd door Sterrenburg 1 Oost. Met de grootste concentratie rond het winkelcentrum Sterrenburg. Deze laatste zorgt voor meer dan 500 banen in ongeveer 48 verkooppunten.

Binnen Sterrenburg zijn de meeste bedrijven actief in de branches zakelijke dienstverlening en overheid, onderwijs & zorg.

Horeca speelt nauwelijks een rol in Sterrenburg. Ook zijn er geen bedrijventerreinen te vinden in Sterrenburg.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

De data onthullen aanzienlijke variaties in sociaaleconomische indicatoren binnen Sterrenburg. Buurten zoals Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost tonen hogere percentages bijstandsafhankelijkheid en een lagere arbeidsparticipatie. Bovendien is binnen Sterrenburg een zorgwekkende stijging in het aantal jongeren zonder startkwalificatie, ondanks een relatief gunstige situatie vergeleken met het stedelijk gemiddelde. Gerichte interventies en verder onderzoek zijn essentieel om de kloof in opleidingsniveaus te verkleinen, de arbeidsmarktaandeelname te bevorderen en werkloosheid te verminderen in deze gemeenschappen.

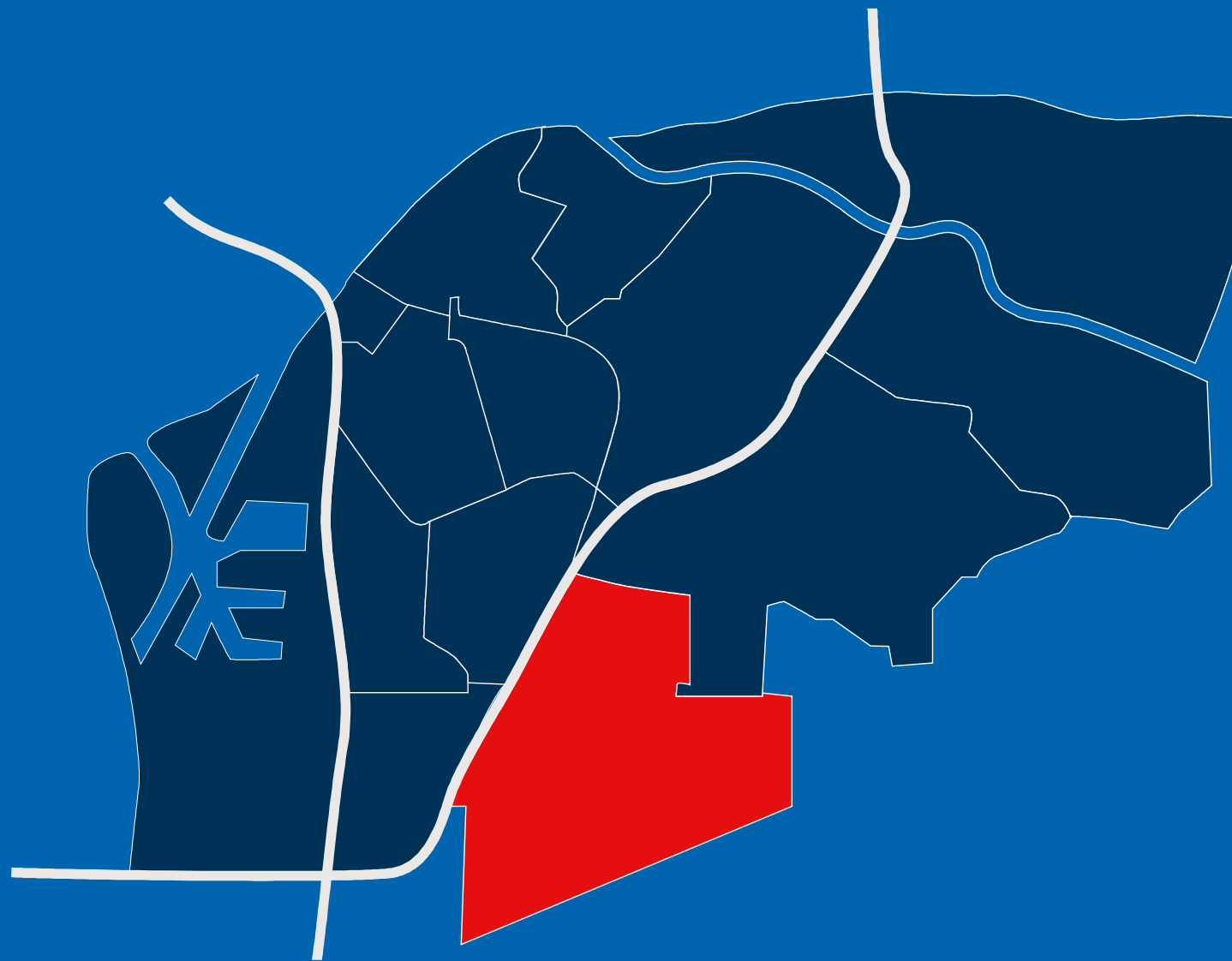
INKOMEN

De buurten Blaauwweg e.o. en Sterrenburg 1-Oost worden gekenmerkt als economisch zwakke buurten, met een significant lager gemiddeld inkomen per inwoner dan het stedelijke gemiddelde en hogere percentages huishoudens met een laag inkomen of die zich rondom het sociale minimum bevinden dan het gemiddelde in Dordrecht. Het is essentieel om gerichte economische stimuleringsprogramma's en sociale ondersteuning te implementeren in deze buurten om de economische veerkracht te versterken, de werkgelegenheid te bevorderen en de kwaliteit van leven voor de bewoners te verbeteren.

ONDERWIJS

De scholen in de wijk Sterrenburg scoren heel gemiddeld vergeleken met landelijk cijfer wat betreft onderwijsachterstand en niveau van uitstroomprofiel. De scores zijn hoger dan Dordts gemiddelde. De scholen die net iets minder goed scoren wat betreft te verwachten onderwijsachterstand liggen in de buurten Driehoek e.o. (Driehoek) en Mildenburg e.o. (De Keerkring).

DOEL: KLIMAATBESTENDIGE STAD

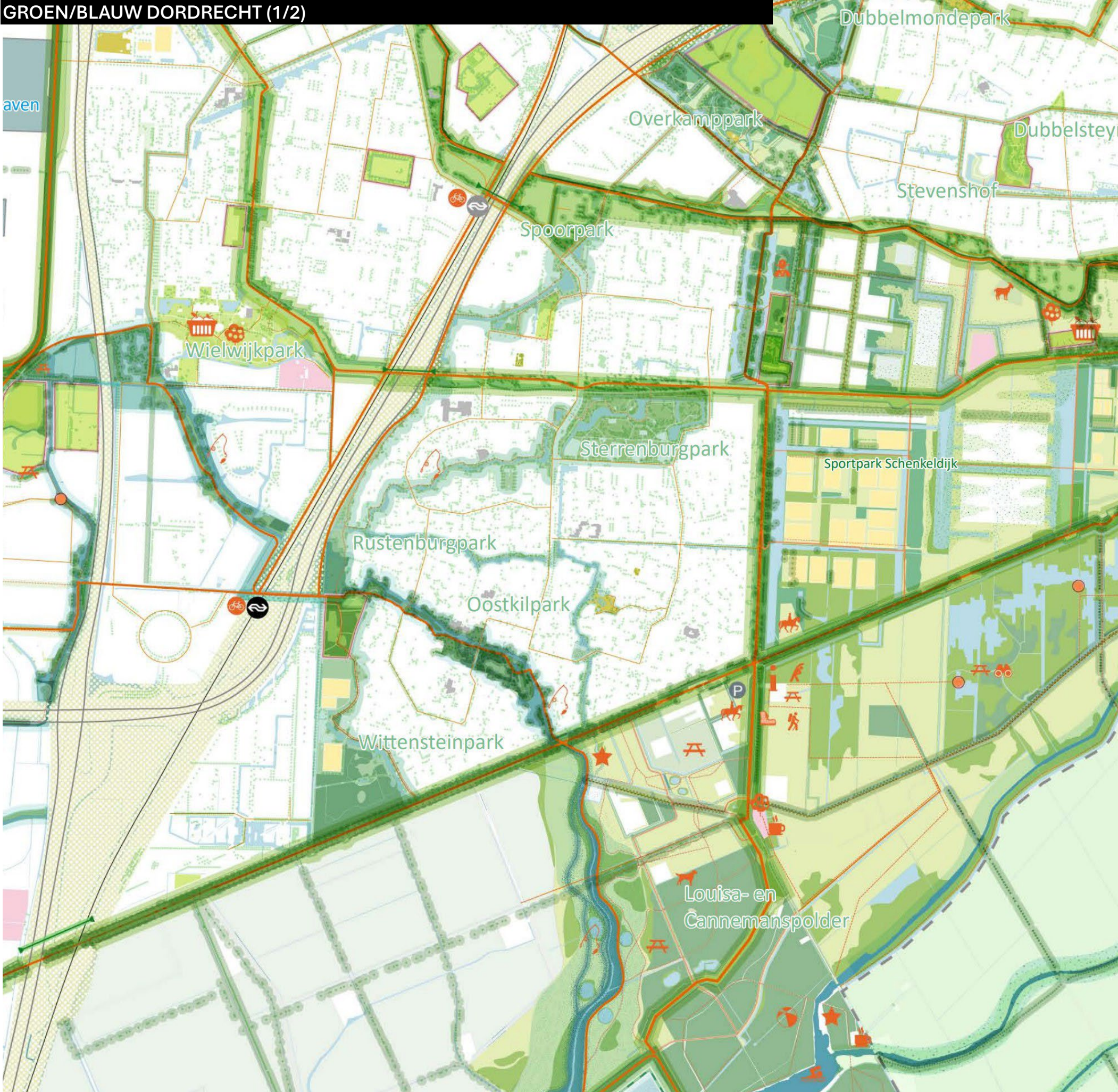

WIJK: STERRENBURG

ALGEMEEN

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden.

En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijddeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

★

Natuurspeeltuin

🚶

Lokale speeltuin

🐎

Stadsboerderij

🚶

Picknickzone

🚶

Buitensporten

🚶

Wandelen

📄

Informatiecentrum

🚶

Jachthaven

🚶

Kanoën

🐦

Vogelspotplek

☕

Café / horeca

🐎

Hondenuitlaatgebied

🏛️

Museum

🏊

Dagrecreatiegebied

🏊

Zwemmen

🐎

Manege

🏠

Scouting

🏠

Camping

🏠

Strand

🚶

Aanmeersteiger

🏠

Golfterrein

🏠

Sterren kijken

🏠

Watersport

🏠

Visvangst

🏠

Markt

🏠

Boomgaard

📄

Dijklijnen

📄

Killen

📄

Het Wantij

📄

Dordwijkzone

📄

Reelijnen

📄

Binnenhoven

📄

Buitenplaatsen

📄

Monumentale boomstructuren

📄

Parel polder de Biesbosch

📄

wijk

📄

Wijkpark

📄

Buurtgroen

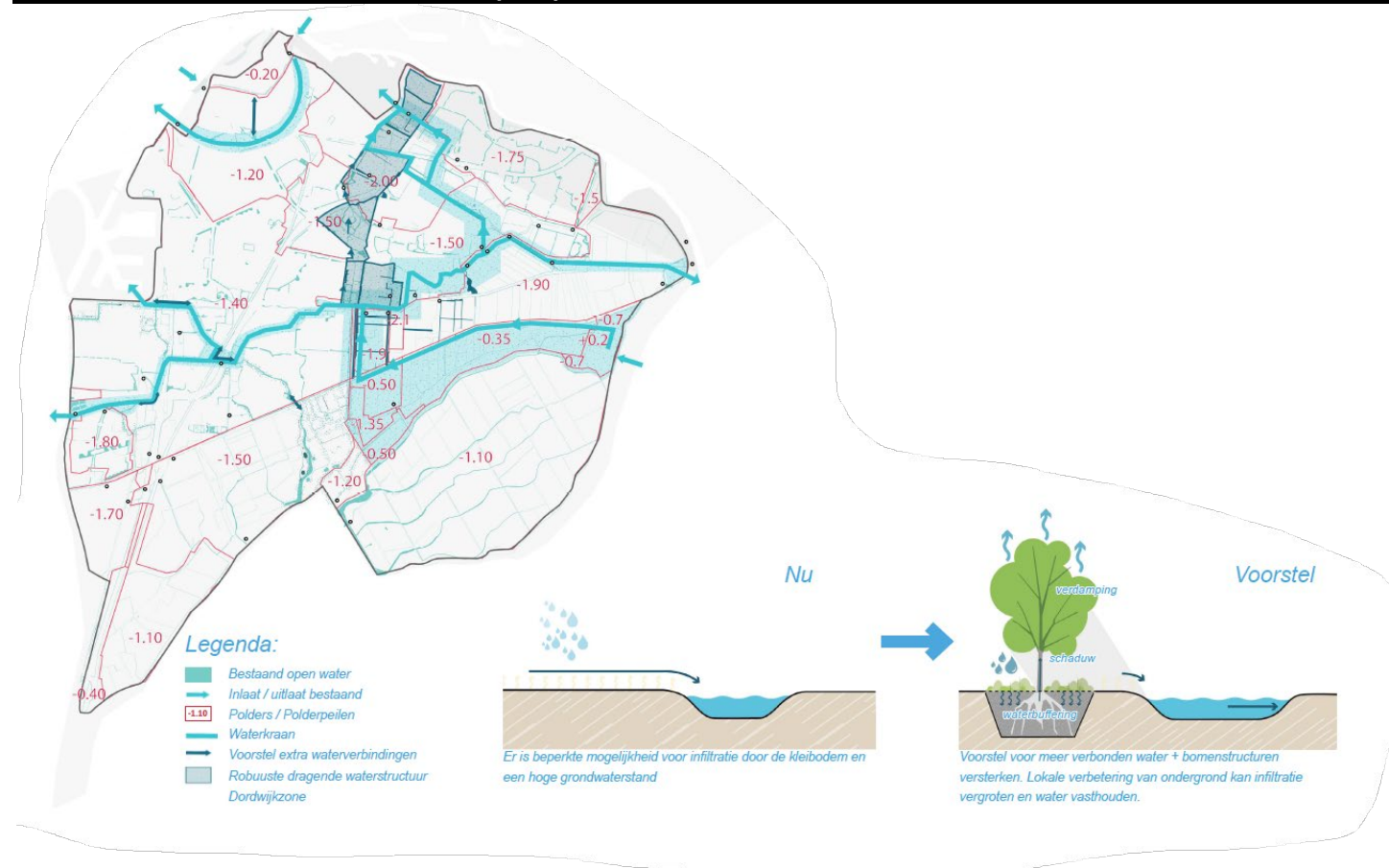
Klimaatbestendige stad

2021	• Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken • Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit • Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen) • Programma Dordwijkzone • Herinrichting Spuiboulevard • Monitoring klimaatlabels	
2022	• Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park • Tuincoach • Operatie Steenbreek acties • Aanpak biodiversiteitstress	€1.350.000 €125.000 €125.000 €20.000
		€1.620.000

Wat valt op?

- Er worden drie nieuwe waterverbinding voorgesteld in Sterrenburg, de vraag is hoe het hiermee staat.
- Er zijn ambities om koppelkansen bij ontwikkelingen te benutten, de vraag is in hoeverre dit gebeurd in de praktijk.
- Op deze kaart wordt de positie van Sterrenburg goed duidelijk. Het stadspark en de polder zijn belangrijke en grote groenstructuren die binnen handbereik liggen.

GROEN/BLAUW DORDRECHT (2/2)

“Het klimaat verandert in Nederland. De gemiddelde temperatuur stijgt, de hoeveelheid en de intensiteit van neerslag zijn toegenomen en perioden van droogte en hitte komen vaker voor. In 2030 is Dordrecht bestand tegen de (nadelige) effecten van de klimaatverandering. Dit wordt bereikt door een drietal onderdelen.

1. Robuuste, groenblauwe structuren te versterken.

De vier groenblauwe hoofdstructuren (De Urbanisten. (2020, februari). Groenblauw Eiland van Dordrecht, beknopte ruimtelijke visie.) worden behouden, beschermt en versterkt. Dit zijn:

- Het Getijdenlandschap dat de rijke randen van het Eiland vormt;
- De Dordwijkzone die opnieuw wordt uitgevonden als centraal park en klimaatbuffer;
- De historische Dijklinten waaruit het eiland in ringen is opgebouwd;
- Het Killenlandschap dat vooral zichtbaar is als grillige (binnendijkse) waterlopen.

2. Klimaatbestendig inrichten en beheren onderdeel te maken van het gemeentelijk beleid en handelen. Robuuste- en kleinschalige structuren tot aan de voordeur, van hoge kwaliteit, zorgen samen voor:

- Voldoende bergingsruimte in de groenstructuren en watersystemen om wateroverlast door piekbuien te voorkomen.
- De juiste soortkeuze, standplaats en diversiteit in het groen om bestand te zijn tegen (extreme) hitte en droogte.
- De juiste inrichting, beheer en stabiliteit in het ecosysteem (gezonde biodiversiteit) in het water om de waterkwaliteit in tijden van (extreme) hitte en droogte op peil te houden.
- Voldoende schaduw en verkoeling om mens en dier comfortabel door de stad te leiden, zonder daarbij overlast of gezondheidsklachten te ervaren door (extreme) hitte.
- Duurzame kwaliteit wordt daarnaast bereikt door circulariteit (hergebruik) toe te passen in inrichting en beheer. Ontstaan van afvalstromen wordt zoveel mogelijk voorkomen om het milieu niet onnodig te belasten.

3. Inwoners te stimuleren tot vergroening.

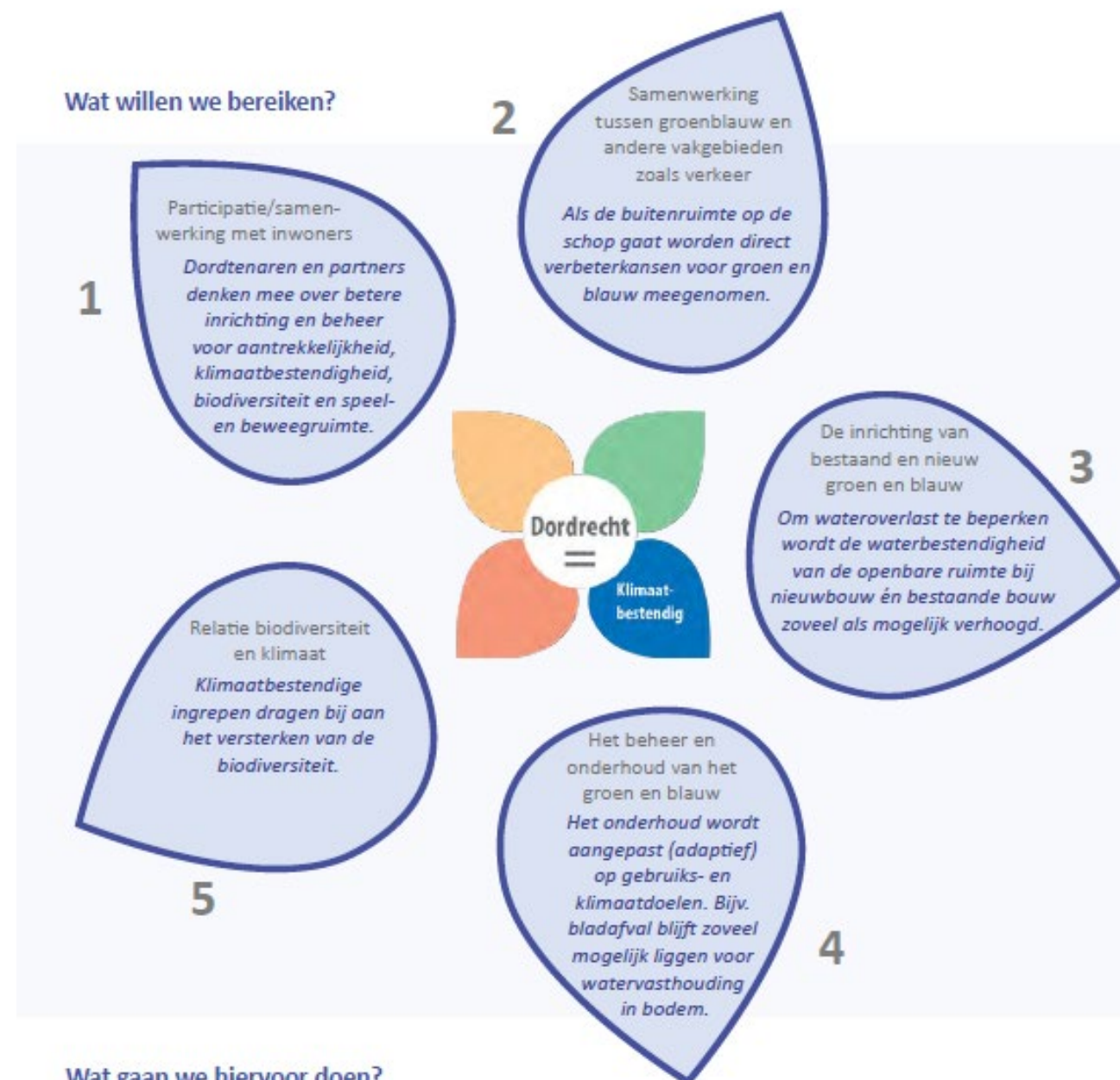
Wat valt op?

- Wat er gedaan moet worden lijkt, hoewel nog wat abstract, duidelijk te zijn. Op welke termijn dit moet gebeuren en waar de prioriteiten liggen lijkt vooralsnog in het midden gehouden.
- Er worden tuincoaches ingezet en steenbreek acties. Graag zouden we weten wat hier de voortgang van is.
- Er zou meer oppervlaktewater in de wijk komen, maar dit is nog niet ingetekend.

Een klimaatbestendige stad

In 2030 beschermt het groen en blauw Dordrecht en Dordtenaren tegen de gevolgen van het veranderende klimaat. Overlast door zware regenval is zoveel mogelijk voorkomen. In droge, hete perioden geven groen en blauw veel verkoeling. Er is meer en kwalitatief beter groen en blauw. Zowel op gemeentegrond, als in tuinen van inwoners.

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we hiervoor doen?

- Tuincoach
• Operatie Steenbreek acties
- Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken
• Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit
• Programma Dordwijkzone
• Herinrichting Spuiboulevard
• Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park
- Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen)
- Monitoring klimaatlabels
- Aanpak biodiversiteitsstress

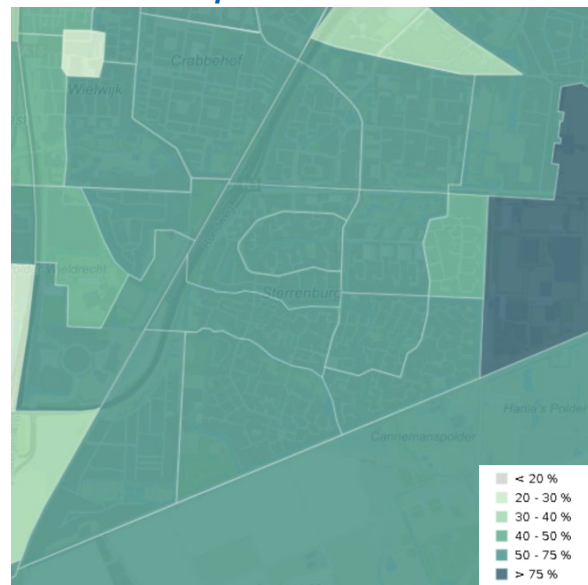
HITTE

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

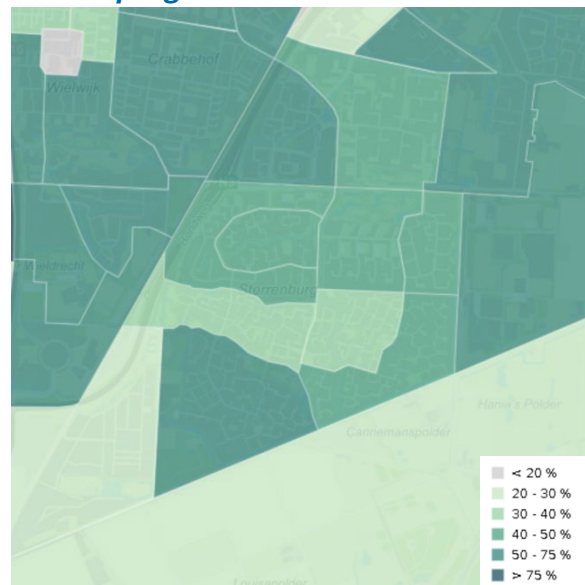
De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden. En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijddeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

GROENSTRUCTUREN

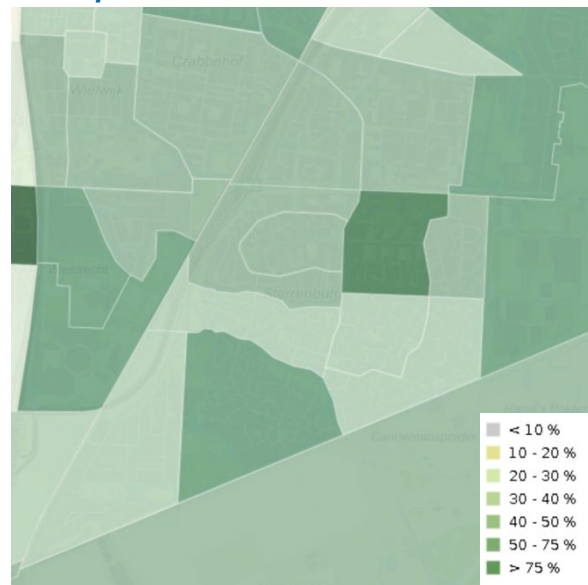
Groen binnen openbare ruimte

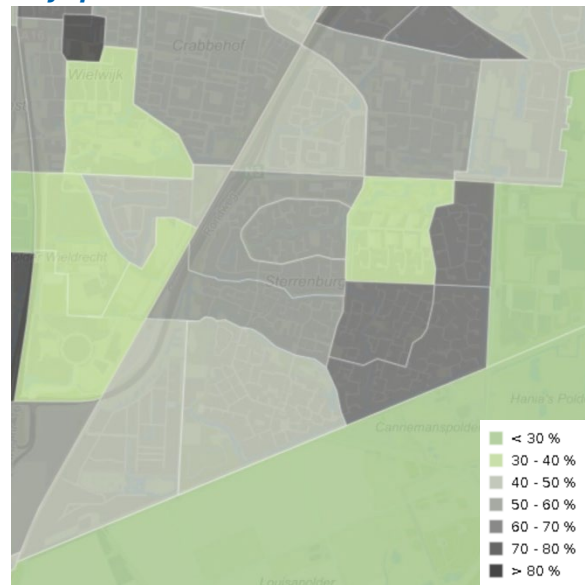
Groen op eigen terrein

Boom per buurt

Grijs per buurt

Wat valt op?

- Groene wijk. 50-75% van de openbare ruimte is groen
- Sterrenburg is relatief groene wijk met veel groen in de openbare ruimte. De totale hoeveelheid groen is lager in de buurten: Mildenburg, Zuilenburg, Vredeburg en Minnaertweg.
- In de wijken Zuilenburg, Wittenstein, Vredeburg, Minnaertweg en Sterrenburg 1-west zijn op een aantal plekken weinig groenstructuren te vinden.
- Mildenburg en Zuilenburg hebben relatief weinig groen op eigen terrein.

REGEL 3-30-300 (TOTAALSCORE)

30 Regeling in Sterrenburg 3

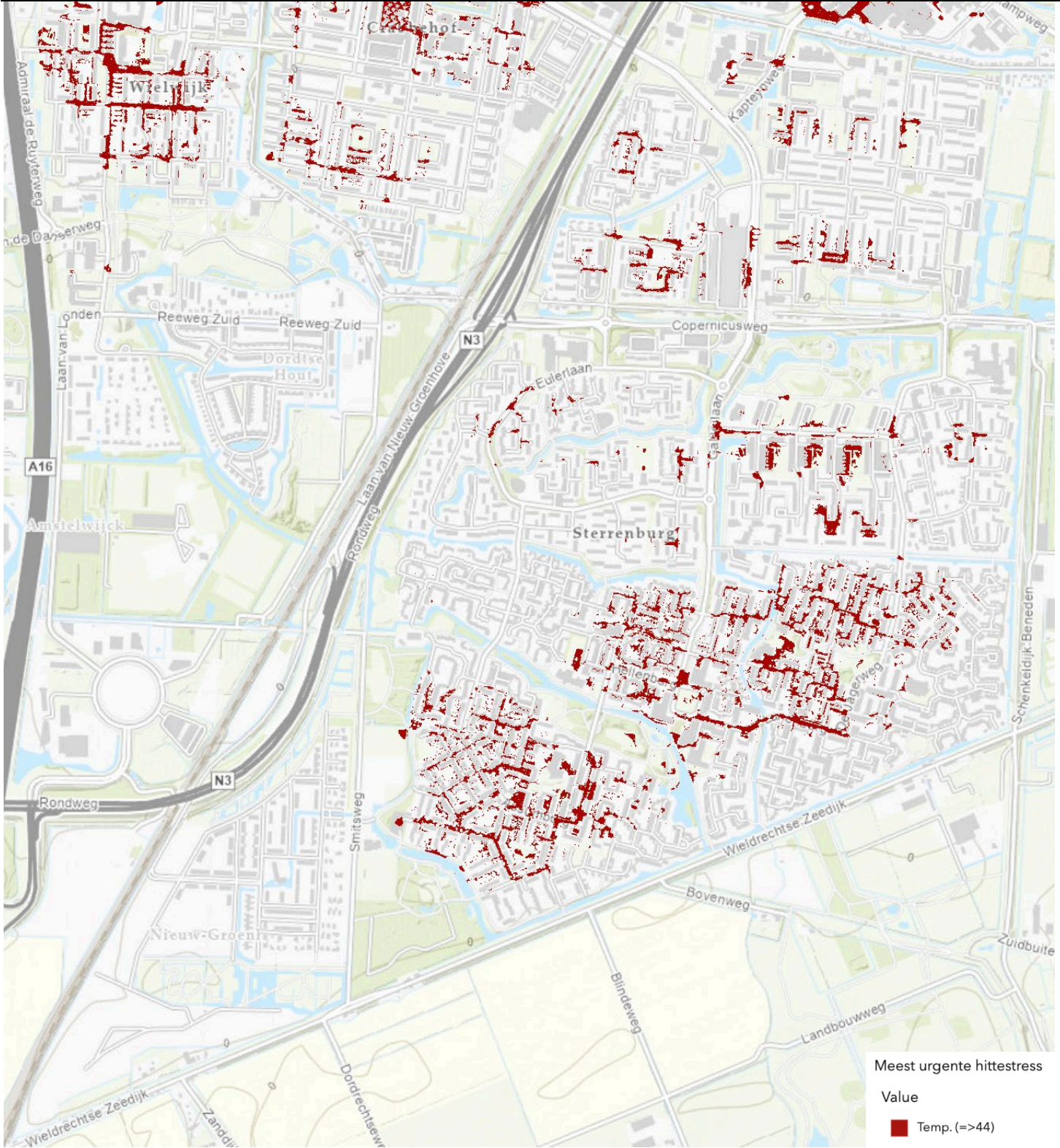
Wat valt op?

- In het algemeen scoort de wijk niet goed op de 3-30-300 regel.
- Het noordelijke gedeelte scoort beter dan het zuidelijke gedeelte.
- Het zuidelijke gedeelte scoort zeer slecht op de 30 regel.
- Vooral Wilgenwende scoort nog slecht op de 3 regel. Verder valt de omgeving rondom de Regulushof, de heelaalstraat en de Weerdestein op vanwege de slechte score. In het algemeen is het relatief diffuus welke huizen slecht en goed scoren. Gemiddeld scoort de wijk goed op de 3 regel.

REGEL 30

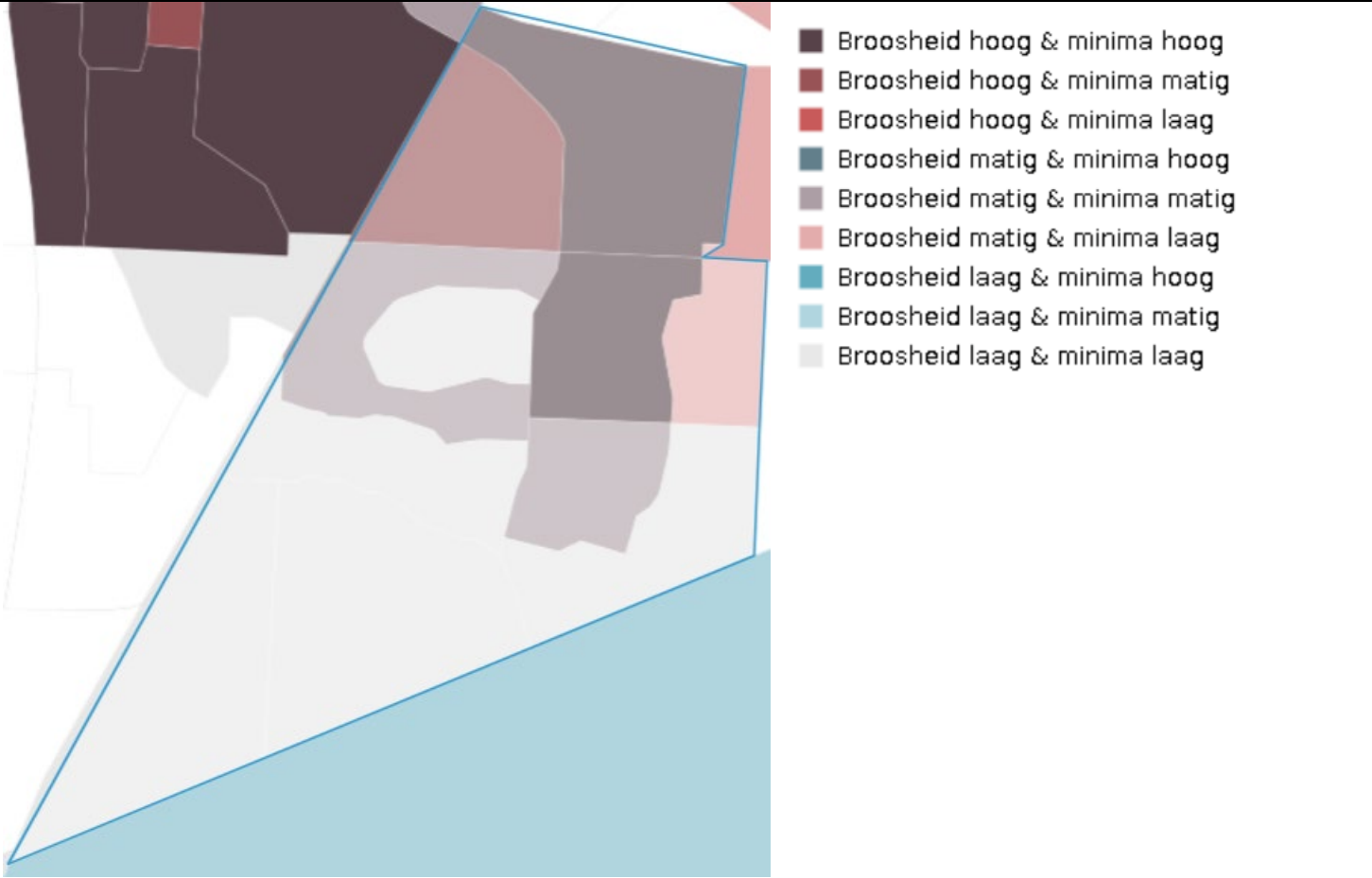
HITTE – MEEST URGENT

Wat valt op?

- De meest urgente hittestress komt daar voor waar we het minste groen vinden. Het vergroenen van de buurten zal dus zeker op de agenda moeten staan voor deze wijk.

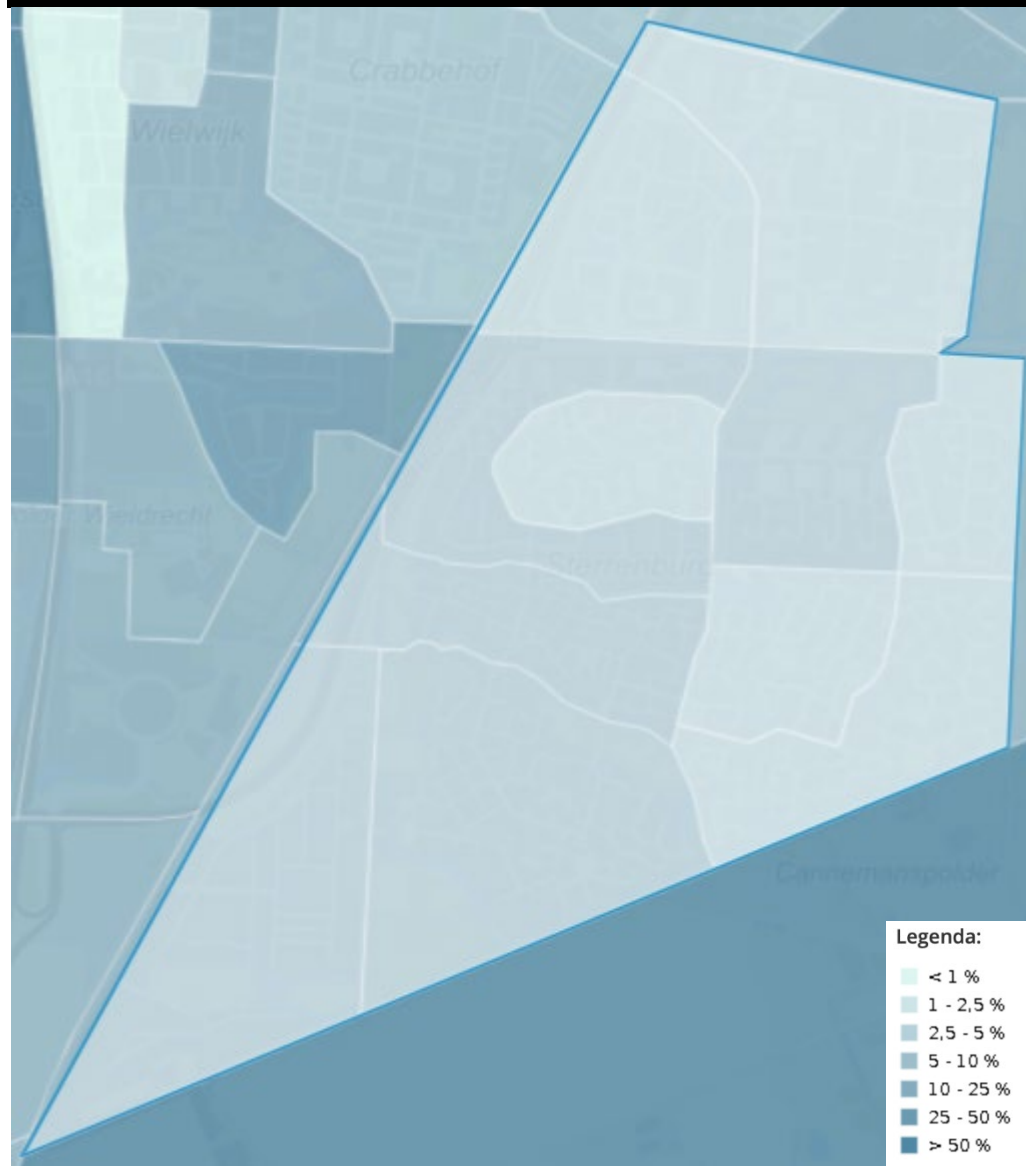
1. SOCIALE KWETSBAARHEID HITTE

Wat valt op?

- De broosheid in Sterrenburg 1-west is hoog, maar hier liggen maar beperkt omgaven qua vergroenen.

WATER PER BUURT

Wat valt op?

- De killen zorgen lokaal voor water in Sterrenburg. In het algemeen is Sterrenburg relatief arm aan water.
- In de overige buurten is water gesitueerd aan de randen. De kernen van deze buurten zullen daardoor niet worden afgekoeld door water, ook zal regenwater niet direct afgewaterd kunnen worden waterstructuren, maar zal dit in de grond moeten gebeuren.
- De buurten Minnaertweg, Zuilenburg en Vredeburg en Sterrenburg 1-oost vallen licht negatief op.

WATER TEKORT OF OVERSCHOT

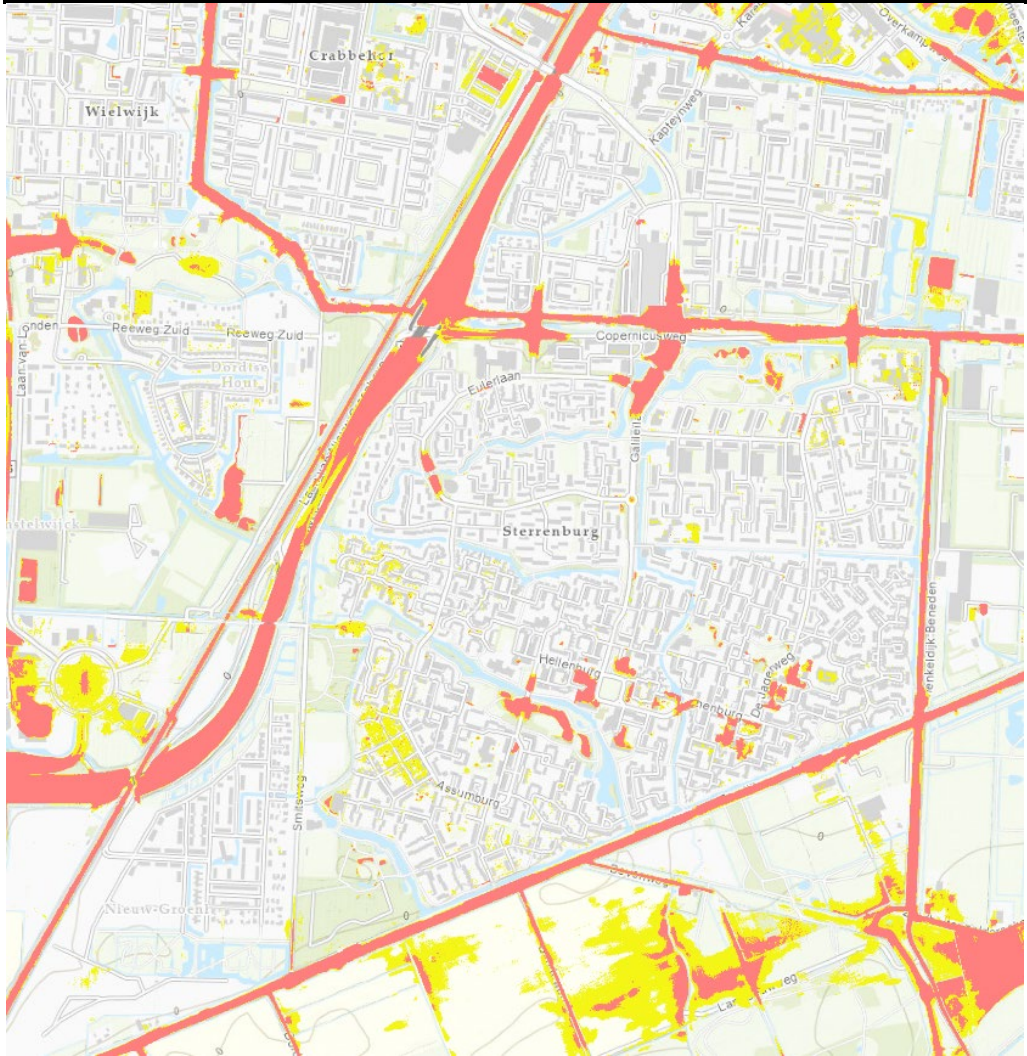
GEMIDDELD LAAGSTE GRONDWATERSTAND (GLG)

Wat valt op?

- De grondwaterstanden zijn gemiddeld in veruit de meest plekken in de wijk.
- Wilgewende valt negatief op, hier is de laagste grondwaterstand zeer hoog. Wateroverlast zal mogelijk een rol gaan spelen als de infiltratiekansen niet goed zijn.
- Ook heeft deze grondwaterstand invloed op de vegetatie. Veel planten zullen “verzuipen”.

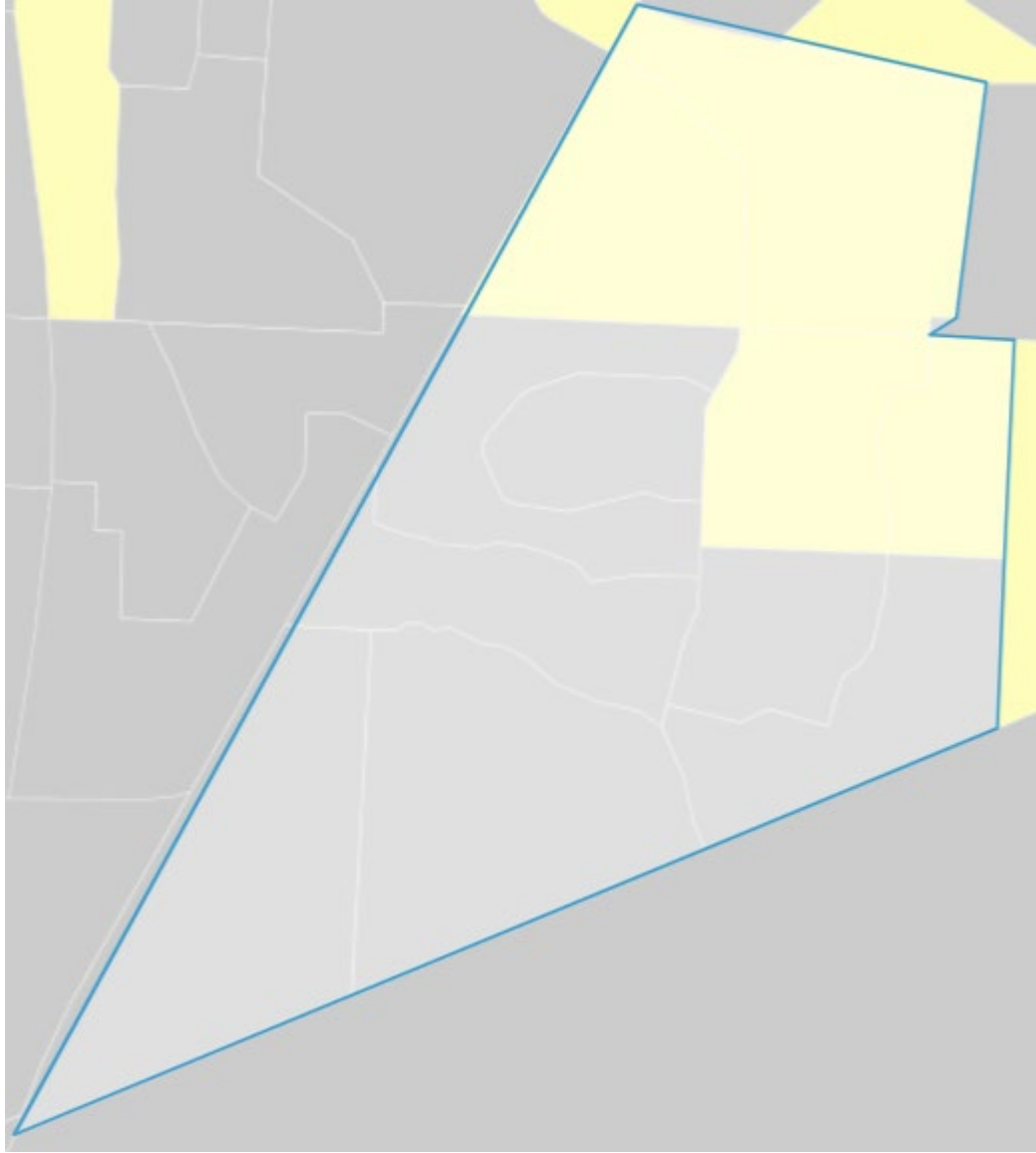
DROOGTE (MEEST URGENTE PLEKKEN)

Wat valt op?

- De hoge laagste grondwaterstanden zorgt ervoor dat droogte niet een probleem vormt voor de wijk.

RISICO PAALROT

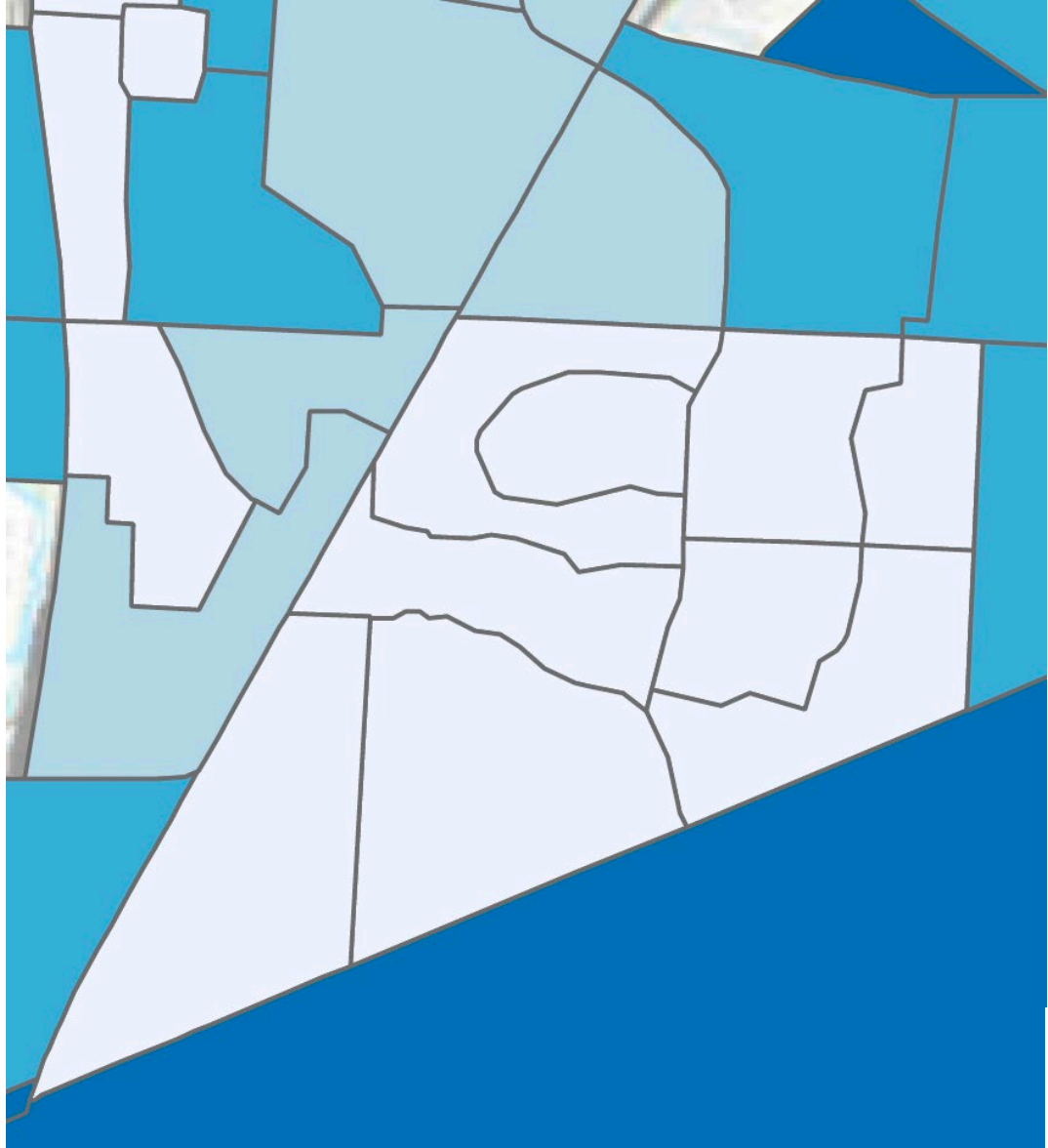

- Legenda:
- Zeer laag
 - Laag
 - Matig
 - Hoog
 - Zeer hoog

Wat valt op?

- In de buurten Sterrenburg 1-oost, Sterrenburg 1-west, Blaauwweg en Minnaertweg is er een aanwezige kans op paalrot. In de overige buurten is deze kans zeer laag.

ONDIEPE FUNDERING

- <1%
- 1% - 5%
- 5% - 30%
- >=30%

Wat valt op?

- Alleen Sterrenburg 1 – oost en west hebben te maken met ondiepe funderingen.

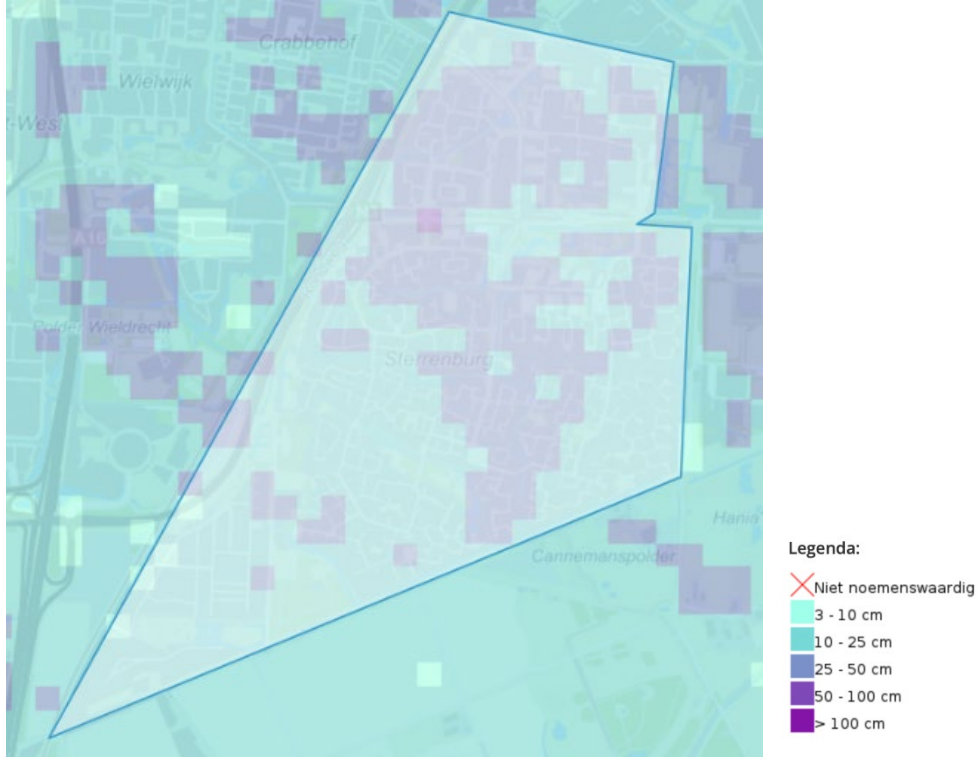
BODEMDALING 2020-2050

Wat valt op?

- In de buurt Sterrenburg 1-West en Waterman speelt dit beperkt (3 tot 10cm).
- Alleen in Sterrenburg 1-west zal dit mogelijk een probleem gaan vormen, omdat hier deels ondiep gefundeerd is.

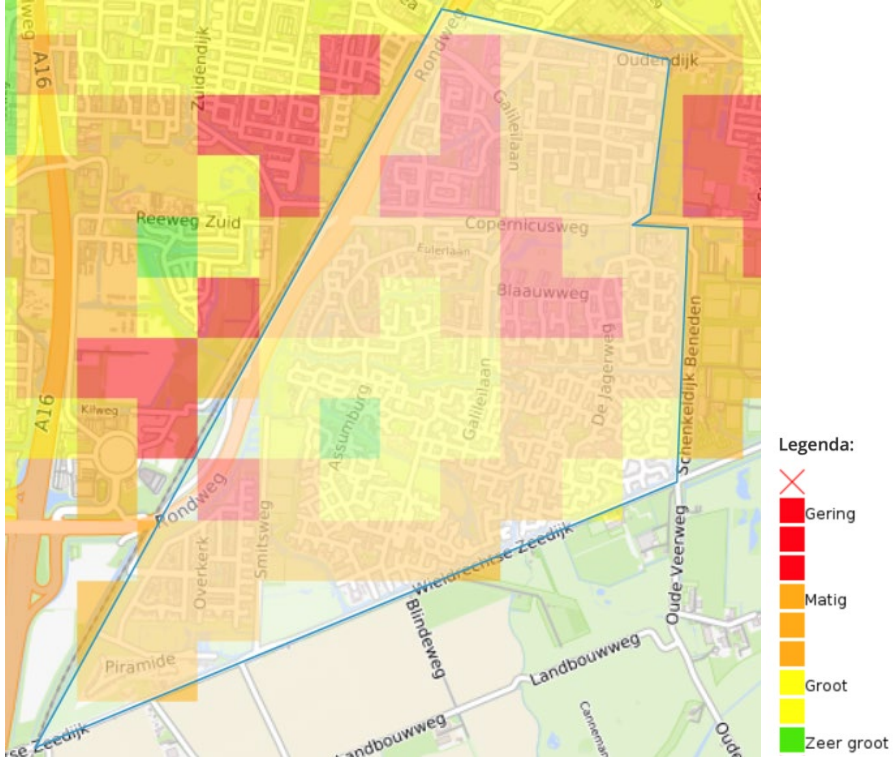
BODEMDALING DOOR OPHOGING

Wat valt op?

- Bodemdaling door ophoging op een slappe bodem lijkt een aanwezig probleem te zijn in Sterrenburg. Het lijkt om grote verzakkingen te gaan tot 100cm.
- In Sterrenburg 1 – west en oost gaat dit mogelijk tot problemen leiden aangezien een deel van de huizen ondiep gefundeerd is.

STEDELIJKE INFILTRATIE KANSEN

Wat valt op?

- De kaart laat zien dat de infiltratiekansen in Sterrenburg niet goed zijn. Dit is verbazend aangezien het best een groene wijk betreft.
- Ook op plekken waar grote groene structuren te vinden zijn is de infiltratie slecht (Sterrenburg park)

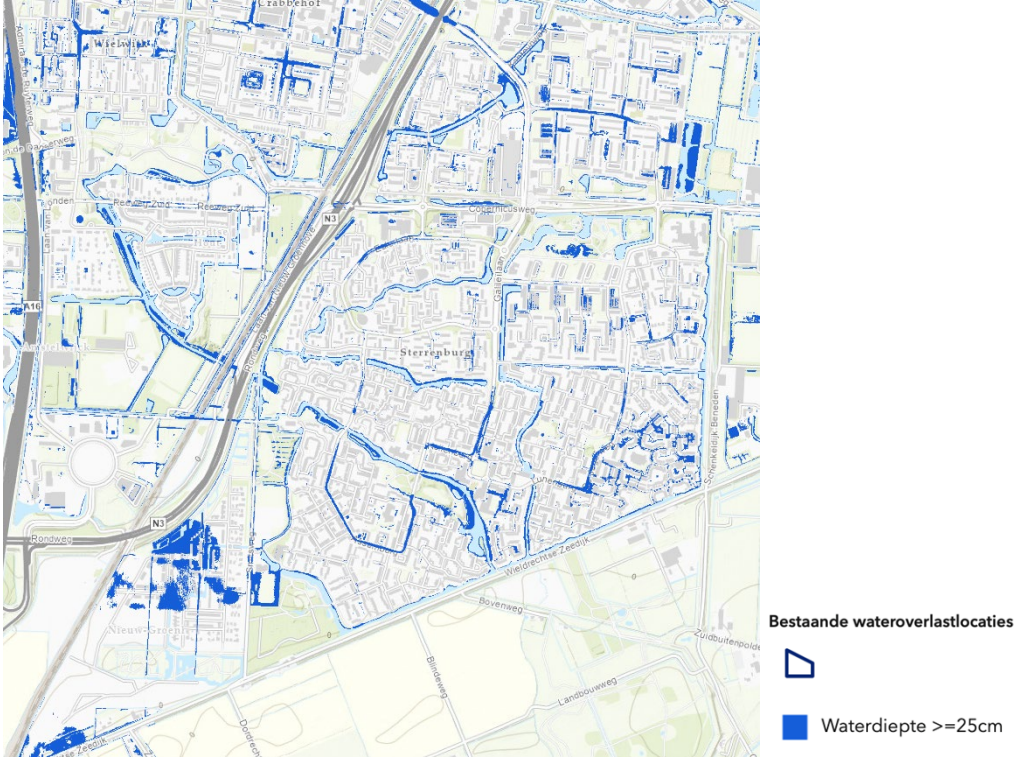
GEMIDDELD HOOGSTE GRONDWATERSTAND (GHG)

Wat valt op?

- De gemiddelde grondwaterstand is vrij gemiddeld op de meeste plekken
- Wilgenwende is de hierop, zoals verwacht, de uitzondering.

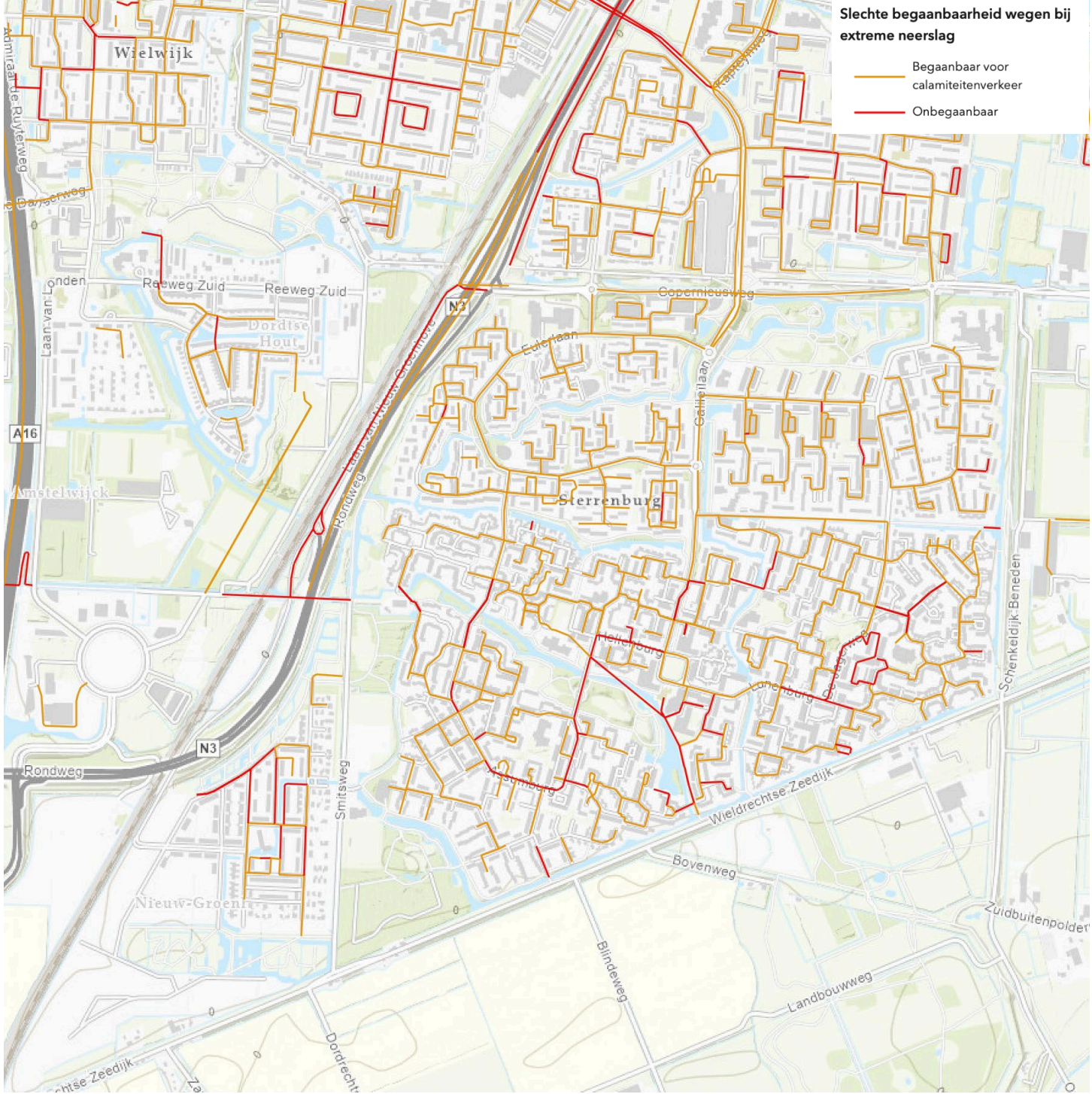
WATERDIEPTE BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

- Het water is dieper op de rondwegen van Sterrenburg. Hier zouden wellicht meer infiltratiemogelijkheden moeten worden gecreëerd.
- Het water is dieper in de wijk Blauwweg, Sterrenburg 1-west en Minnaertweg. Bij een verduurzaming zal hier mogelijk een koppelkans liggen.
- Wilgenwende lijkt de echte uitdaging te zijn. Hier ontstaan grote problemen qua waterdiepte. Het grondwater staat hier in droge en natte periode zo hoog dat de grond maar beperkt water kan opnemen.

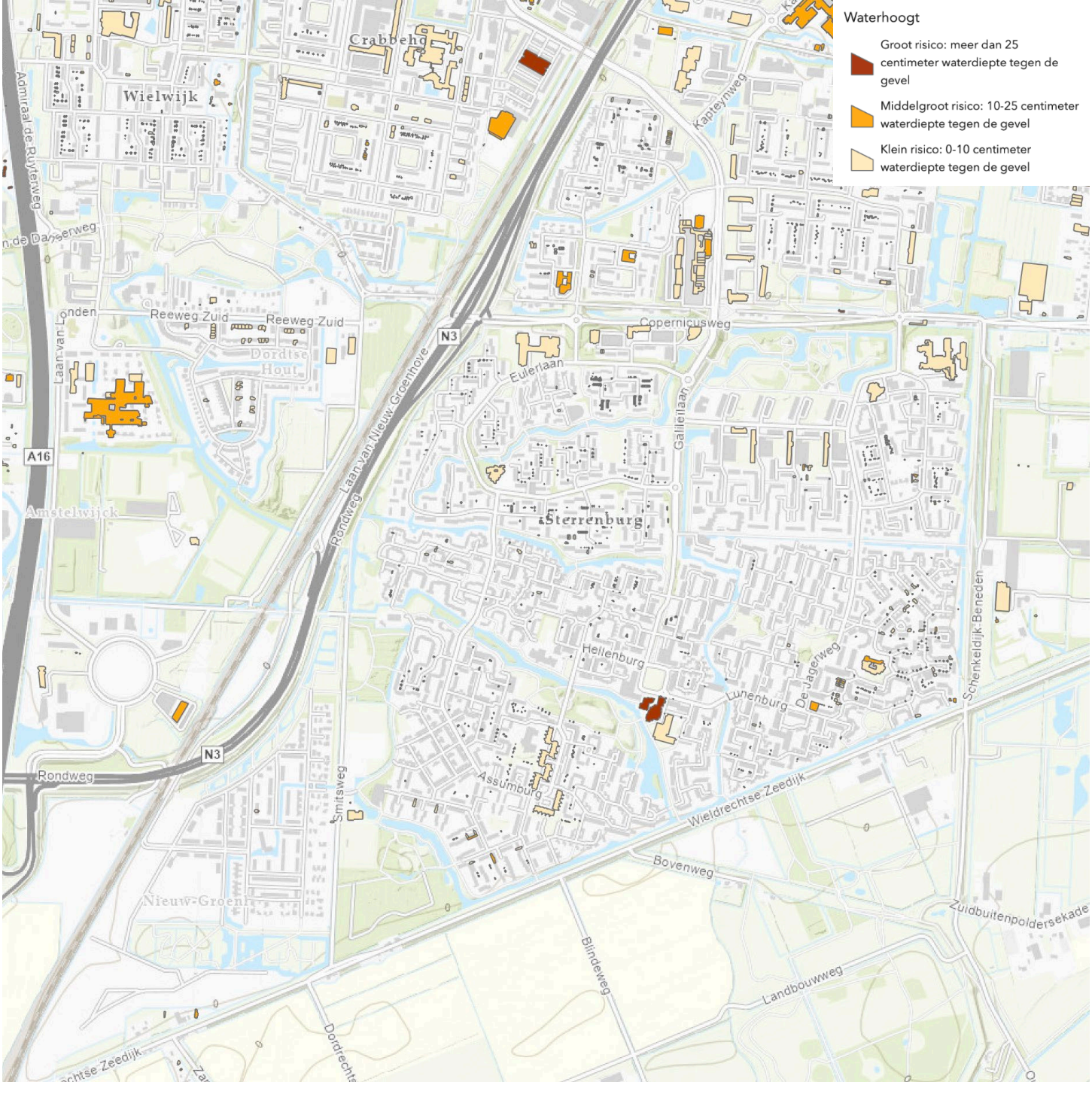
BEGAANBAARHEID WEGEN BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

1. De begaanbaarheid blijft op veel plekken goed in wijk.
2. De uitzonderingen zijn vooral in het zuiden te vinden in de buurten: Vredeburg en Wittenstein.
3. Dat Wilgenwende niet bovengemiddeld slecht eruit springt lijkt te beteken dat er toch op een manier water wordt afgevoerd.

WATERHOOGTE BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

1. Te weinig gegevens om goed een uitspraak te doen.
2. De omgeving Oost Kil lijkt een plek te zijn die in de gaten gehouden moet worden.

CONCLUSIES

Sterrenburg is een relatief groene wijk en ook gunstig gepositioneerd, met het stadspark en de polder als belangrijke groenstructuren binnen handbereik. Ook spelen de killen en dijken een grote rol in de groenstructuur. Er worden voorstellen gedaan voor groen/blauwe verbindingen, maar het is onduidelijk hoe ver de implementatie hiervan gevorderd is. Hoewel de ambities helder zijn, is het van belang te kijken in hoeverre deze doelen daadwerkelijk worden uitgevoerd. Een van de belangrijkste doelen blijft om groen en blauwe structuren met elkaar te verbinden.

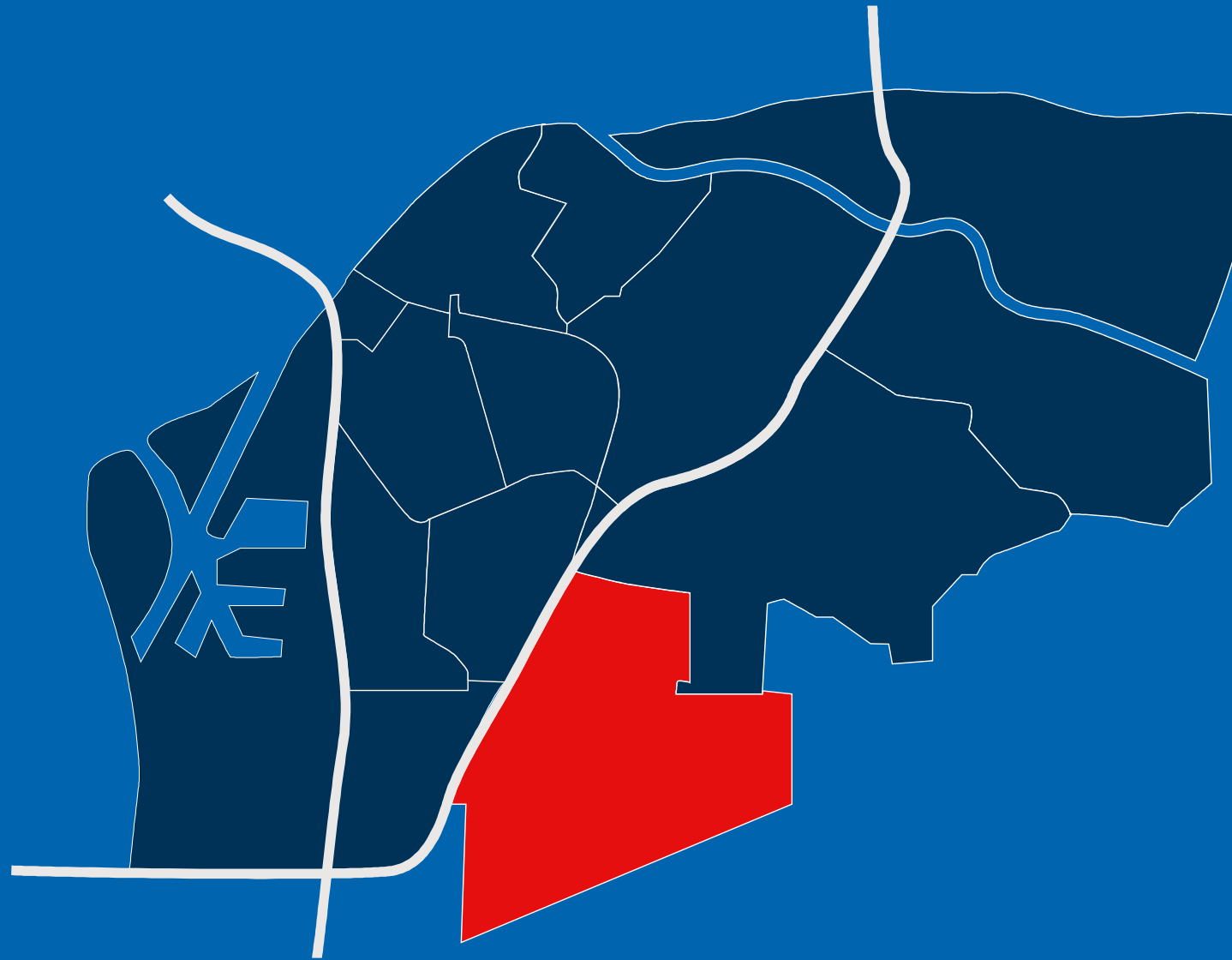
HITTE

Het buitengebied zorgt voor verkoeling, waardoor de buurten Zuilenburg, Mildenburg, Minnaertweg en Vredenburg niet negatief worden beïnvloed. Hier liggen echter wel de opgaves voor groen. Op haast alle aspecten van groen; bomen, plantsoenen, groen op eigen terrein, etc. lopen deze buurten achter op de rest van de wijk. Het voorstel is dan ook om op deze buurten in te zetten en niet te sterk te kijken naar het heat-Island effect. Dit effect is namelijk vertekend door de groene omgeving, maar de wijk kan wel degelijk verkoeld worden. Het is essentieel om voldoende groenvoorzieningen te behouden of te creëren om de negatieve effecten van hitte tegen te gaan en de leefbaarheid te verbeteren.

WATERTEKORT EN OVERSCHOT

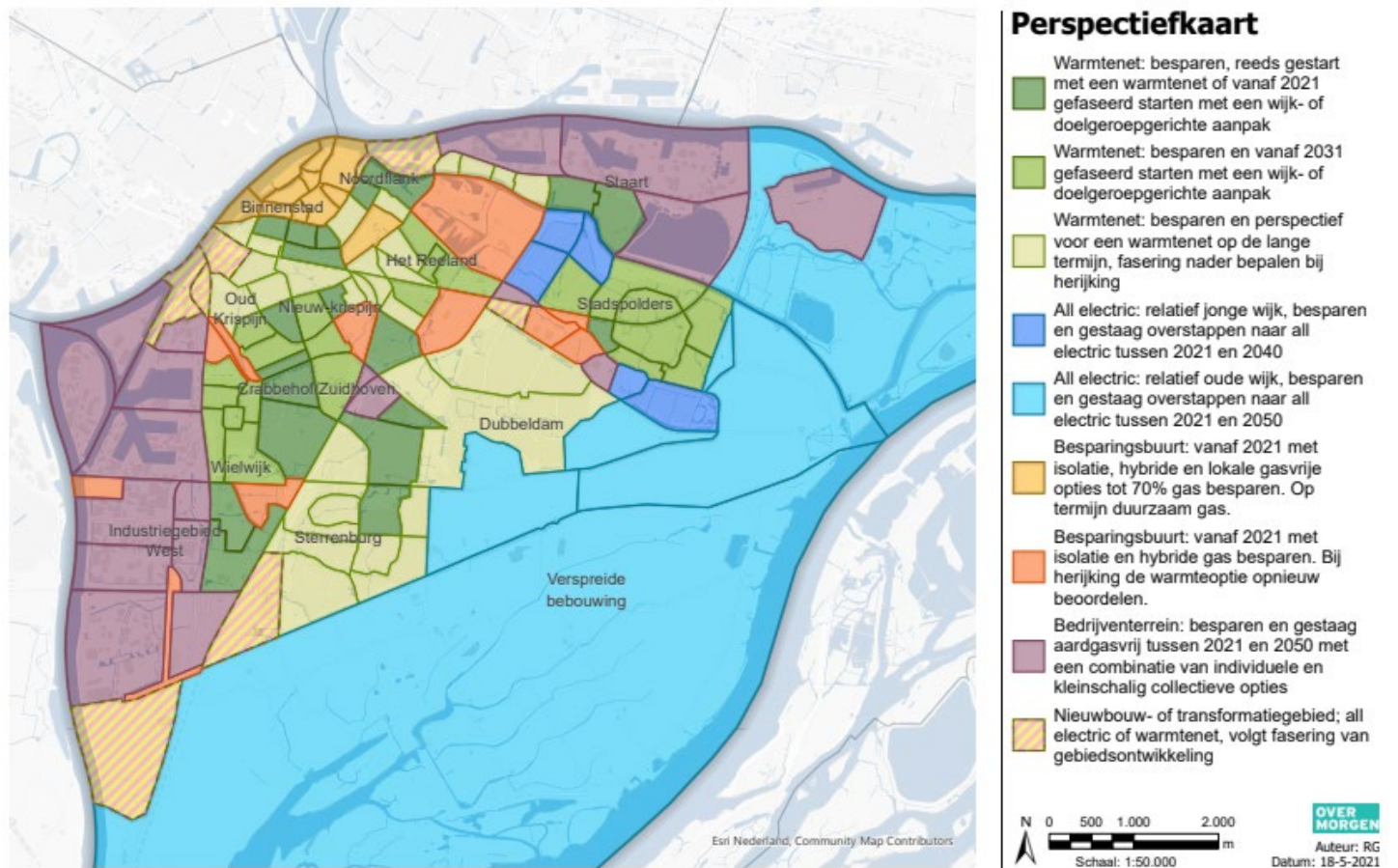
De grondwaterstand is overal in Sterrenburg hoog, er moeten nog worden achterhaalt hoe we hier precies mee om moeten gaan. Ook de bodemdaling door opgehoogde plekken is groot. Natuurlijke bodemdaling is daarentegen minimaal aanwezig. Ook hier is het onduidelijk wat precies de consequenties zijn voor nu.

DOEL: DUURZAME EN KLIMAATNEUTRALE STAD

WIJK: STERRENBURG

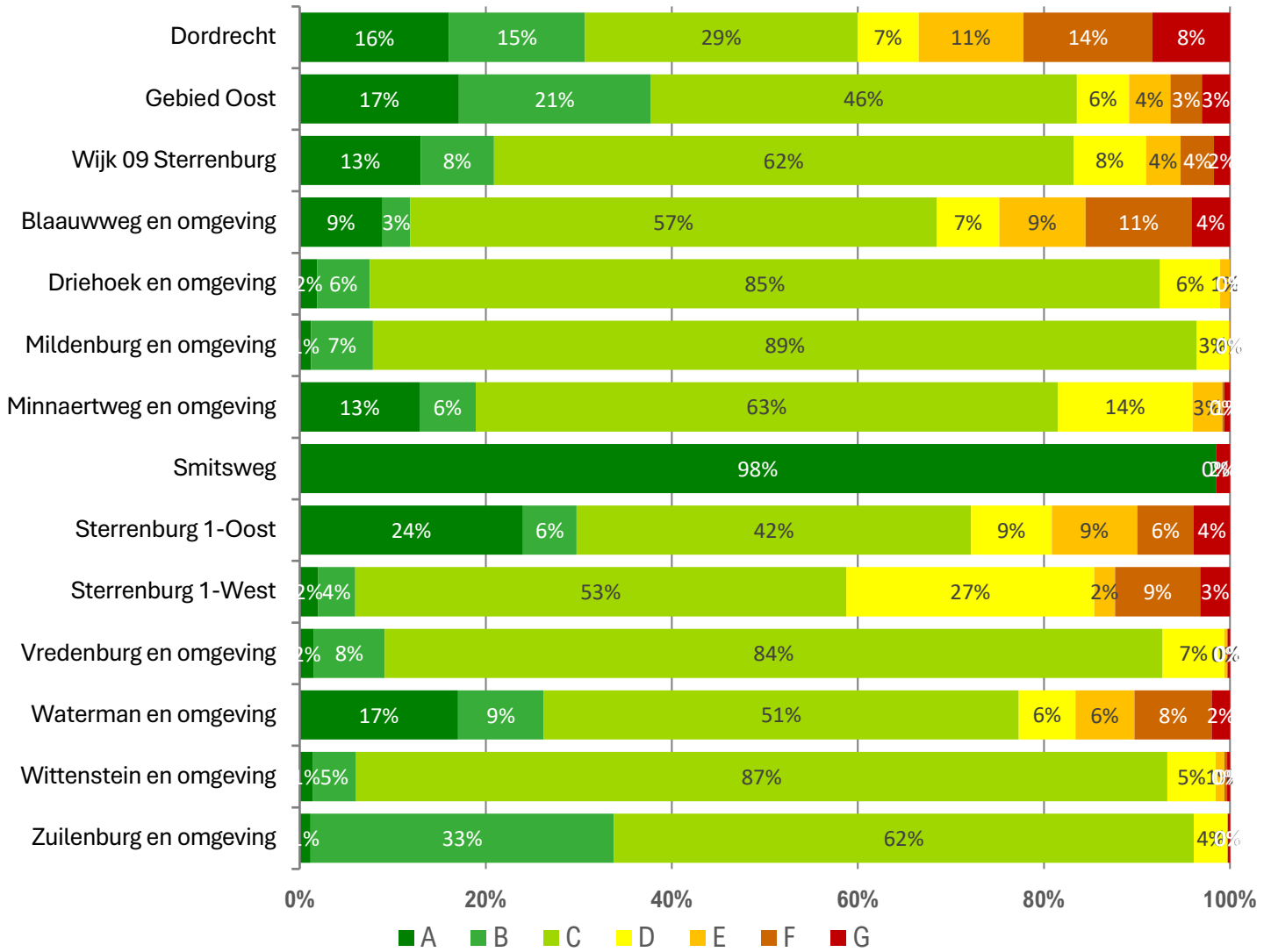
TRANSITIEVISIE WARMTE – HVC TRACE

Wat valt op?

- Aantal buurten is al aangesloten op warmtenet (Sterrenburg 1-Oost, Blaauwweg e.o., deel van Sterrenburg 1-West en Minnaertweg). Overige buurten staan op planning voor lange termijn (na 2031). Voor Wieldijk ligt de keuze nog open: all electric of op de langere termijn warmtenet.
- Vergeleken met andere wijken in Gebied Oost heeft Sterrenburg de meeste potentie om aan te sluiten op het warmtenet. In de rest van de stad springen de wijken Wieldijk en Crabbefhof er ook uit qua warmtenet potentie.

ENERGIE LABELS

Wat valt op?

- In Sterrenburg heeft 83% van de woningen een energie label C of hoger. In de buurt Blaauwweg en omgeving is dit 69%.
- In de buurt Sterrenburg 1-Oost is dit 72%. In de buurt Sterrenburg 1-West is dit 60%.

Conclusies

In Sterrenburg, net als in heel Gebied Oost, zijn er relatief meer woningen met een energie label van C (83%) of beter dan in Dordrecht als geheel (60%). Binnen gebied Oost scoort Stadspolders veel hoger (96%) en Dubbeldam iets lager (68%).

UITFASERING E T/M G:

Verhouding t.o.v. aantal woningen = 10.351

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
928	797	660	517	276	32	3

Wat valt op?

Vanaf 2023 dient er ongeveer 9% van het totaal aantal woningen in Sterrenburg verbeterd worden. Stadsbreed moeten er de komende jaren 29% woningen aangepakt te worden om een beter energielabel te krijgen. Sterrenburg is al behoorlijk duurzaam. Alleen in Stadspolders moeten er minder woningen aangepakt te worden (0,2%).

VERZWARING ELEKTRICITEITSNET: STROOMSTATIONS EN 380 KV

Gebied	Verzwarende elektriciteitsnet
Gebied Oost	96
Wijk 09 Sterrenburg	25
Blaauwweg en omgeving	1
Driehoek en omgeving	4
Mildenburg en omgeving	3
Minnaertweg en omgeving	2
Smitsweg	1
Sterrenburg 1-Oost	1
Sterrenburg 1-West	0
Vredenburg en omgeving	5
Waterman en omgeving	1
Wittenstein en omgeving	5
Zuilenburg en omgeving	2

Wat valt op?

- In Sterrenburg zijn 25 nieuwe stroomstations nodig. In vergelijking, Dubbeldam heeft er 41 benodigd, waarvan 14 in de buurt Dubbeldam zuid. In de wijk Stadspolders moeten 30 stroomstations toegevoegd worden.
- Totaal Dordrecht en andere wijken opzoeken

Conclusies

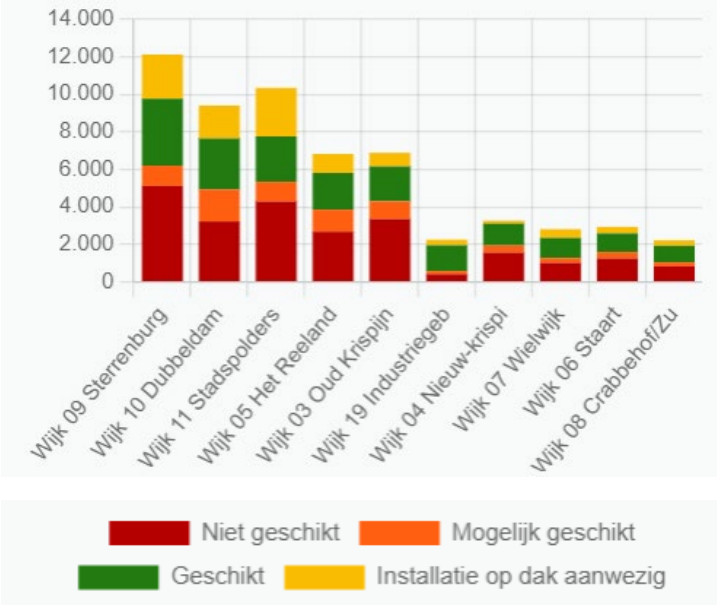
In totaal moeten er in Sterrenburg 25 nieuwe stroomstations worden aangelegd, maar in andere wijken is soms nog meer nodig.

In Vredenburg en omgeving (5), Wittenstein en omgeving (5), en Driehoek en omgeving (4) zijn de meeste nodig.

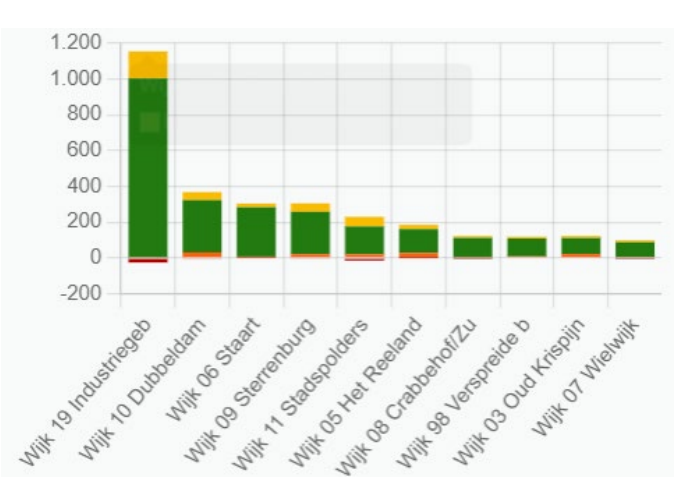
AANTAL GESCHIKTE DAKEN EN DAKOPPERVLAK VOOR ZONNEPANELEN

Zonnedakje info, ter vergelijking met andere wijken en t.o.v. totaal aantal aanwezige daken? Ongeveer 19.000 daken zijn er in Dordrecht nog geschikt om zonnepanelen op te leggen. Een groot daarvan, ongeveer 19% bevindt zich in de wijk Sterrenburg. Het gaat om een dakoppervlak van 242.000 m2

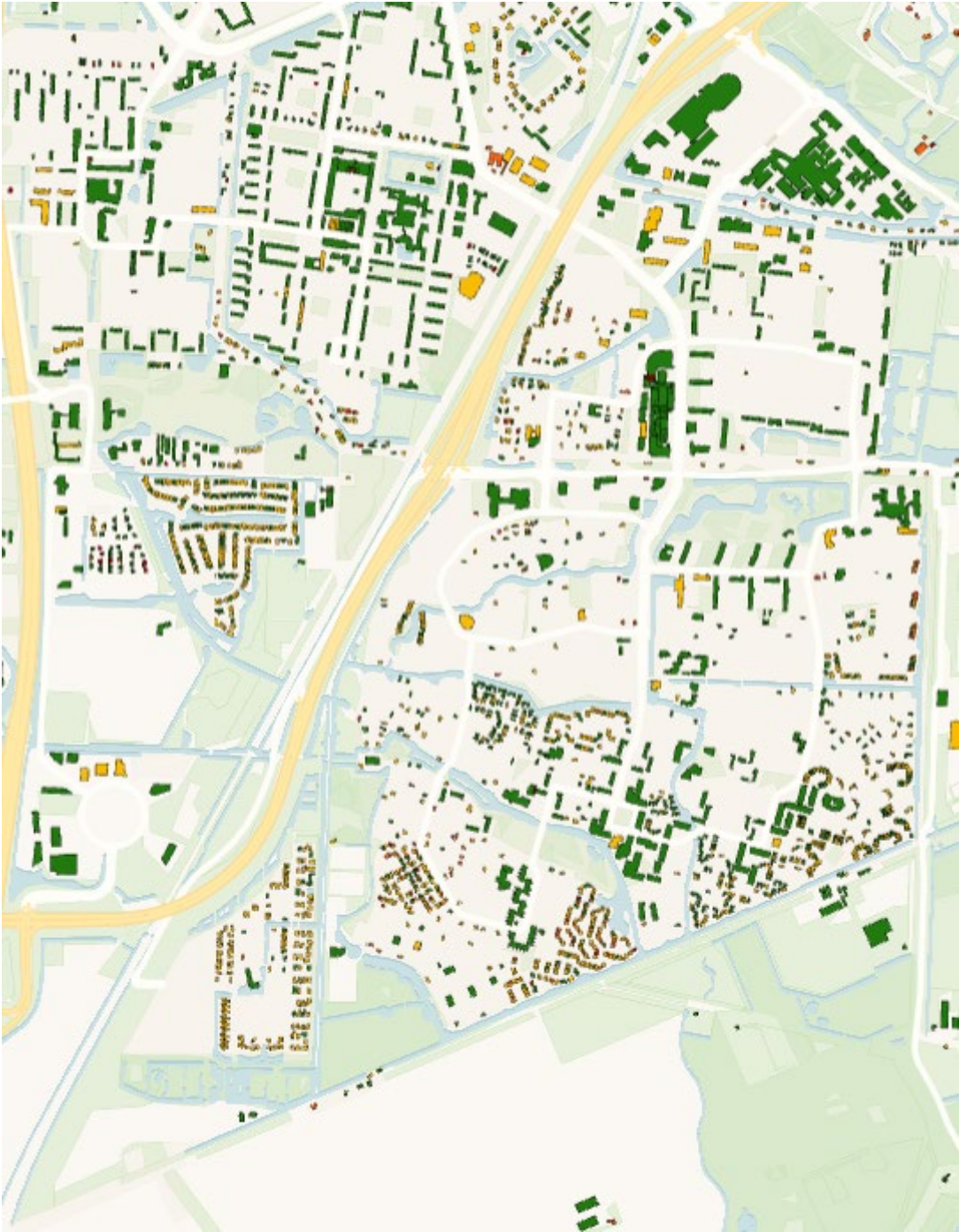
Wijken met het grootste aantal geschikte daken

Wijken met het grootste geschikte dakoppervlak [x1.000m2]

Geschikte daken in Sterrenburg

AANTAL AANWEZIGE ZONNE INSTALLATIES

Waarom is dit relevant?

- Verzwaring net nodig
- Opslag stroom
- Smart charging
- Verband met bouwjaar? WOZ-waarde? Inkomen?

Wijk/Buurt	Aantal	Opgesteld vermogen
Gebied Oost	3875	12951
Wijk 09 Sterrenburg	1361	4453
Blaauwweg en omgeving	28	76
Driehoek en omgeving	81	245
Mildenburg en omgeving	146	433
Minnaertweg en omgeving	76	267
Smitsweg	237	834
Sterrenburg 1-Oost	54	160
Sterrenburg 1-West	82	312
Vredenburg en omgeving	214	720
Waterman en omgeving	105	288
Wittenstein en omgeving	272	908
Zuilenburg en omgeving	66	211

Wat valt op?

- Op 20% van de daken in Sterrenburg liggen zonnepanelen.
- Gemiddeld in Dordrecht is dit 16%. Alleen in de wijk Stadspolders liggen er meer. Ter vergelijking, in de wijk Noordflank zijn op 10% van de daken zonnepanelen te vinden.
- Jaarlijks brengen zonnepanelen stadsbreed 68.900 MWh op.
- Sterrenburg levert hiervan ca 11%.

LAADINFRA

Er zijn op dit moment ongeveer 90 laadpalen aanwezig of in voorbereiding in de openbare ruimte in Sterrenburg. In Dubbeldam gaat het om ca 45 laadpalen en in Stadspolders om ca 60.

STRATEGISCH TE PLAATSEN LAADPALEN

Wat valt op?

De wijk Sterrenburg beschikt al over een flink aantal laadpalen in de openbare ruimte en dat wordt het komende jaar uitgebreid. Richting 2030 zijn nog eens een fors aantal extra laadpalen nodig. Binnen gebied Oost is Sterrenburg koploper in zowel het aantal bestaande laadpalen als benodigde laadpalen. In de buurten Sterrenburg 1 oost, Vredenburg e.o., Waterman e.o. en Waterman zijn op weg naar 2030 de meeste laadmogelijkheden in de openbare ruimte nodig.

Er worden binnen nu en 2 jaar 45 laadpalen (strategisch) bijgeplaatst in Sterrenburg. In de buurt Sterrenburg 1 oost worden de meeste laadpalen bijgeplaatst, 8. Gevolgd door de buurten Vredenburg e.o., Minnaertweg e.o. en Waterman e.o. (allen 6 laadpalen). Ter vergelijking, in Dubbeldam 37 en Stadspolders 50 laadpalen. In heel Dordrecht ongeveer 300.

Op basis van trends, demografische en sociaaleconomische gegevens, de mogelijkheid om op eigen terrein te parkeren en andere data zijn prognoses gemaakt hoeveel extra laadpalen er tussen 2026 en 2030 nodig zijn. In Stadspolders zijn in 2030 150 laadpalen nodig, dat zijn er ca 40 meer t.o.v. situatie in 2026. In Dubbeldam moeten er richting 2030 nog eens 25 laadpalen toegevoegd worden en in Sterrenburg ongeveer 73. In totaal zijn er in gebied Oost tussen 2026 en 2030 135 extra laadpalen nodig.

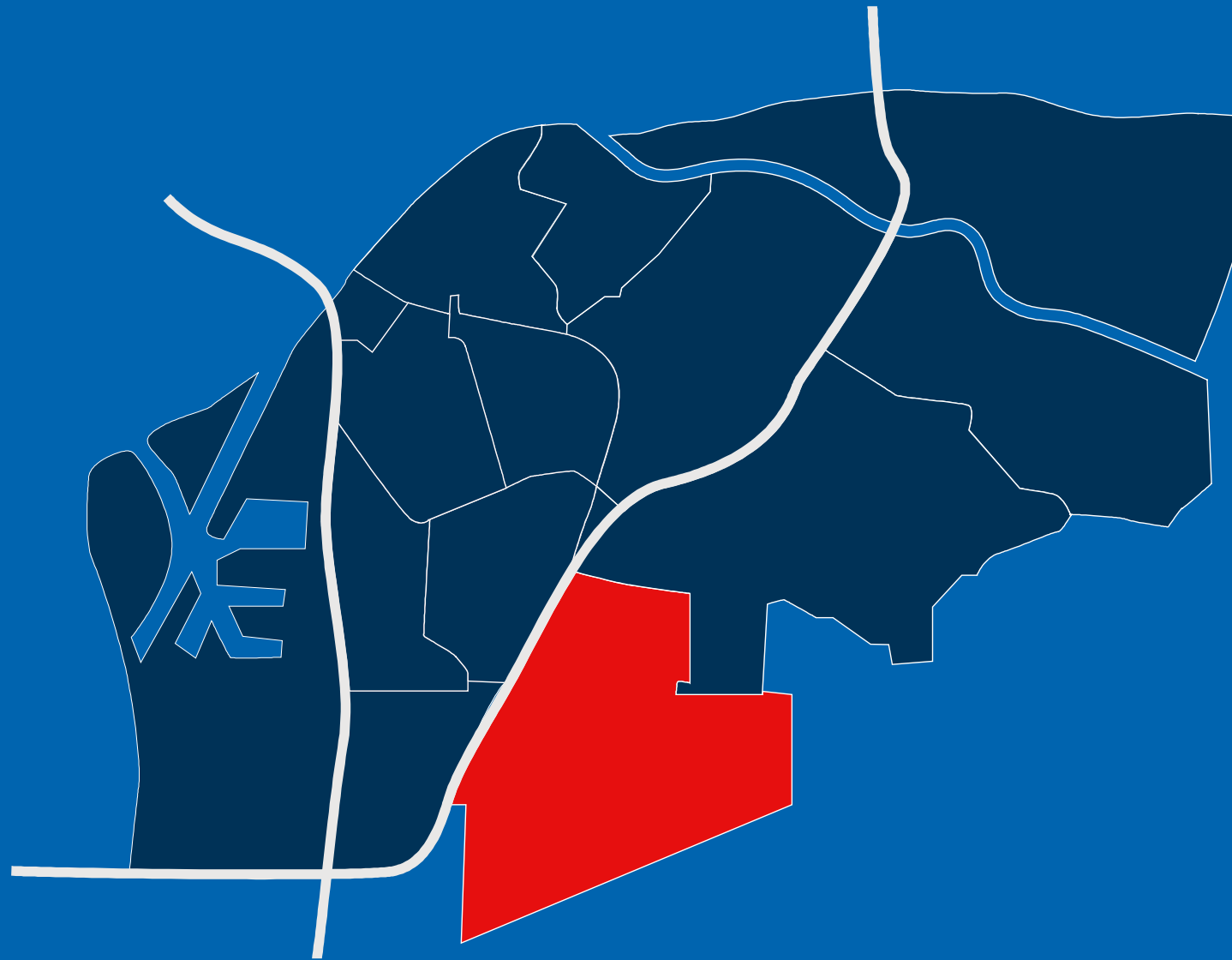
CONCLUSIE

In Sterrenburg zijn er nog winsten te behalen in de energie transitie. Vooral in de buurten Blaauwweg en omgeving, Sterrenburg 1-Oost en Sterrenburg 1-West zijn er nog relatief veel slechtere energie labels. Ongeveer 9% van het totaal aantal woningen in Sterrenburg dient nog verbeterd te worden.

Hoewel het elektriciteitsnet er beter voor staat dan in andere wijken, moeten er nog steeds een aantal stroomstations bij komen. Vooral in Vredenburg en omgeving, Wittenstein en omgeving, en Driehoek en omgeving is deze behoefte relatief groot.

Binnen gebied Oost is Sterrenburg koploper in zowel het aantal bestaande laadpalen als benodigde laadpalen. In de buurten Sterrenburg 1 oost, Vredenburg e.o., Waterman e.o. en Waterman e.o. zijn op weg naar 2030 de meeste laadmogelijkheden in de openbare ruimte nodig.

DOEL: BIODIVERSE STAD

WIJK: STERRENBURG

VISIE GROEN/BLAUW

In het jaar 2030 kent het Dordts groenblauw een gezonde, evenwichtige biodiversiteit. De laatste decennia is de Nederlandse- en zo ook Dordtse biodiversiteit hard achteruitgegaan. Deze algemene achteruitgang is in 2030 gestopt door knelpunten, zoals met invasieve exoten, op te lossen. Daarbovenop is ingezet op het behoud van biodiversiteit door natuurgebieden en specifieke soorten te beschermen. De ontwikkeling van biodiversiteit, leefgebieden en ecosystemen is versterkt door meer ecologische potenties te benutten. Plannen worden afgestemd op (doel) soorten die van nature voorkomen in Dordrecht en daadwerkelijk van de plannen kunnen profiteren. De ontwikkeling van soorten die hoger in de voedselketen staan is ook gestimuleerd door te voorzien in een gezonde basis van planten en insecten. Continue monitoring volgens een monitoringsplan, op niveau van soortgroepen, maakt de ontwikkeling van Dordtse biodiversiteit inzichtelijk en maakt gericht bijsturen mogelijk. De sterk toegenomen biodiversiteit maakt het (gemeentelijk) groen beter bestand tegen ziekten, plagen en extreme weersinvloeden. Het biedt natuurbeleving en een gezonde leefomgeving aan Dordtenaren.

Dordrecht is omgeven door robuuste natte en droge natuur- en groengebieden. In het landschap bevinden zich veel aaneengesloten, ecologische verbindingen. In de stad bevinden zich aaneengesloten structuren zoals bermen en watergangen, die als ecologische verbinding kunnen fungeren. Ook gebieden zoals parken en (dak)tuinen fungeren als ecologische stapstenen in de stad. De robuuste en kleinere structuren en gebieden vormen samen het ecologisch netwerk. Via dit netwerk wordt de natuur steeds diffuser tot aan de voordeur van de Dordtenaar gebracht. Dit netwerk van groen, blauw en bomenstructuren wordt beschermd en verder versterkt. Naast een sterk vertakt, fysieke netwerk wordt ingezet op de ecologische kwaliteit van dit netwerk. Al een aantal decennialang wordt ecologisch beheer toegepast en steeds verder geprofessionaliseerd, in met name de bermen. Dit beheer leidt tot zichtbare verbetering van de biodiversiteit. Er zijn veel meer gebieden waar ecologisch beheer goed mogelijk en waardevol is, zonder daarbij gebruiksfuncties of veiligheid aan te tasten. Het ecologisch beheer wordt in vervolgprojecten dan ook verder geprofessionaliseerd. De aanpak die hieruit voortkomt wordt uitgerold over de gemeente. Dit zorgt ervoor dat traditioneel en ecologisch, of natuurgericht, beheer in 2030 naast elkaar en gecombineerd plaatsvinden.

Om in 2030 de doelstelling voor een Biodiverse stad te hebben bereikt, is het nodig om achteruitgang te stoppen en biodiversiteit te behouden en versterken. Dit is mogelijk door het beleid, beheer en de maatregelen uit dit Groenblauwprogramma toe te passen.

Wat valt op?

- Op wijkniveau worden er vooral uitspraken gedaan over beheer.
- M.u.v. de Wantijzone en de faunapassages.

Een biodiverse stad

In 2030 is er meer aandacht voor de dieren en (natuurlijke) planten in de buitenruimte. Biodiversiteit is vergroot door veel variatie in de inrichting en het beheer van groen en blauw. De natuur en onderdelen hiervan zijn beschermd. Het groen en blauw is beter verbonden, zodat dieren zich veiliger door Dordrecht en omgeving kunnen verplaatsen. Ontwikkelingen in de biodiversiteit worden gevolgd. Zo kan de gemeente bepalen of de biodiversiteit goed behouden blijft en verder wordt versterkt, of dat actie nodig is.

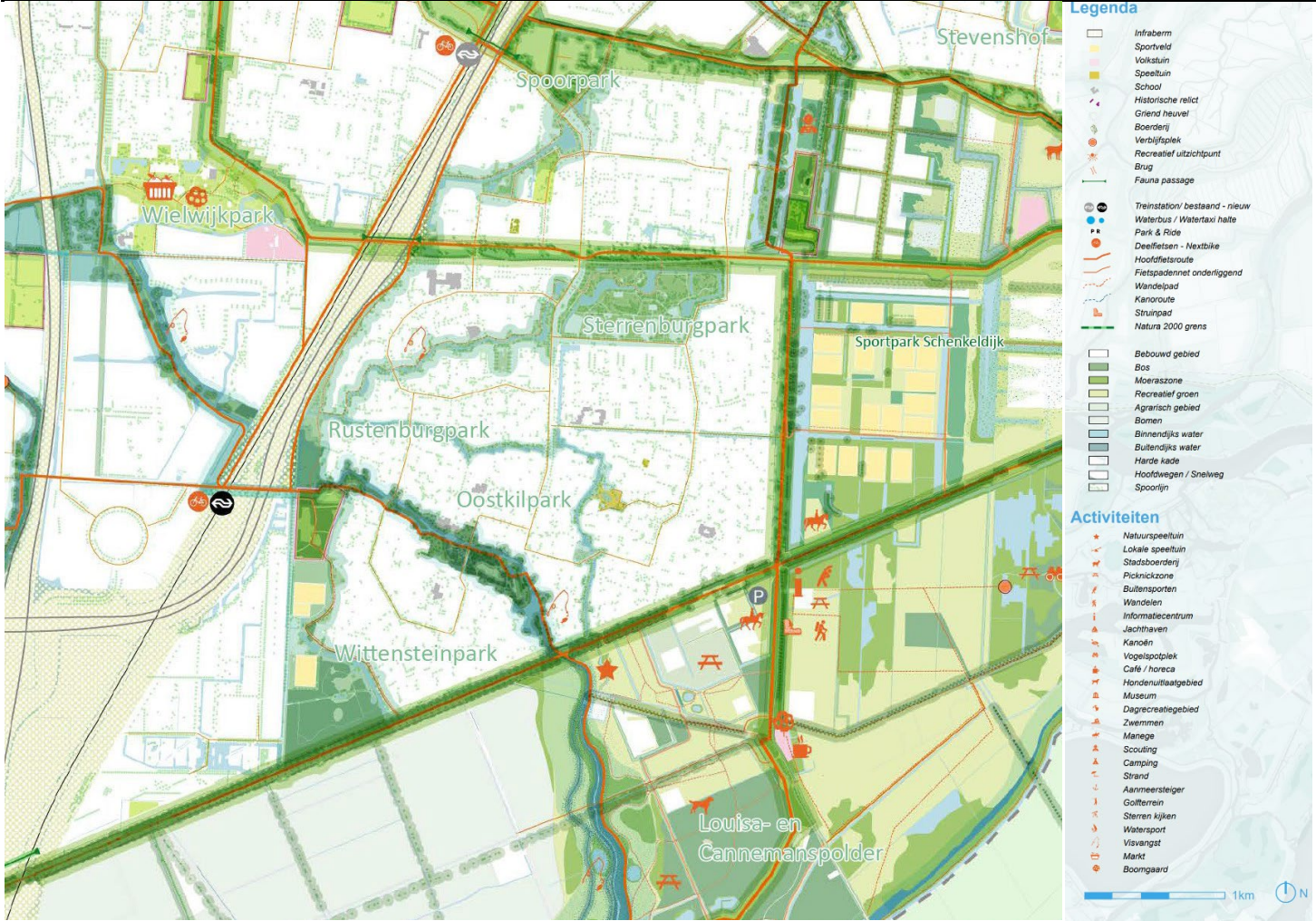

Wat gaan we hiervoor doen?

- Visie Wantijzone
 - Versterken van het getijdenlandschap
 - Natuurvriendelijke oevers
 - Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur
 - Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones
- Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer
 - Faunavoorzieningen
 - Pilotproject Wantijpark
- Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs
- Registratie faunavoorzieningen
 - Monitoring biodiversiteit
 - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer)
- Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid
 - Honingbij beleid
 - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming
 - Handboek natuurinclusief bouwen
 - Informatiedocument tijdelijke natuur

VISIEKAART GROEN/BLAUW

Wat valt op?

- Het Spoorpark/Oudendijk is zeer groen verbeeld, het is onduidelijk of hier concrete plannen voor liggen.
- Verder worden ook de verbindingen over de N3 getrokken, onduidelijk wat dit concreet betekent.
- Komen de gewenste soorten daadwerkelijk voor in de wijk?

Biodiverse stad

2021	• Registratie faunavorzieningen • Visie Wantijzone • Versterken van het getijdenlandschap • Monitoring biodiversiteit • Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer) • Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer • Pilotproject Wantijpark • Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs • Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid • Honingbij beleid • Plan van Aanpak Wet natuurbescherming • Handboek natuurinclusief bouwen • Informatiedocument tijdelijke natuur	€100.000 €90.000 €550.000 €50.000
2022	• Natuurvriendelijke oevers • Faunavorzieningen	€250.000 €50.000
2024	• Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur	€200.000
2025	• Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones	€100.000
		€1.390.000

PRINCIPEDOORSNEDE VAN DE BIOTOPEN EN HABITATS

Infrastructuur (land)	Dijkbermen (land)	Zachte oevers	Harde oevers	Binnendijks water	Zachte oevers	Open gebied	Struiken	Boombos
Bermen		Buitendijks getijdenlandschap	Stenige omgeving	Leefgebied oevers		Polders	Bossen, parken, landgoederen - lanen en lange lijnen	
Vos	Merel	Wilde eend	Driehoeksmos	Waterhoen	Wilde bij	Merel	Winterkoning	Merel
Kanijn	Huisvlieg	Waterhoen	Huisvlieg	Kraai	Grote modderkraker	Huisvlieg	Heggenmus	Huisvlieg
Egel	Turkse tortel	Kleine karekiet	Kauw	Kleine karekiet	Argus vlinder	Huisvlieg	Houpijperling	Turkse tortel
Ringslang	Huisvlieg	Blauwe meier	Spreuw	Blauwe reiger		Kauw	Egel	Huisvlieg
Graspijp	Kauw	Heggenmus	Vleermuis	Oranjetje		Ekster	Zanglijster	Kauw
Diverse muizen	Ekster	Winterkoning	Gierzwaluw	Bittervoorn		Spreuw	Struikprikhaan	Ekster
Wesol	Muis	Pimpelmees	Egel	Diverse muizen		Icarusvlinder	Op landgoed reiden:	Tijgert
Atalanta	Wesol	Nachtegal		Bears		Zwartkopvlieg	Op landgoed reiden:	Volk
Citroenvlinder	Atalanta	Glasvlieg (belle)		Sneek		Brune prikhaan	Rosse vleermuis (vleermuis)	Zwartkop
Witbeerdvlieg	Dagvlinder	Noordse woelmuis		Paling		Wilde koe (diverse hommels)	Op landgoed reiden:	Grote borste specht
		Otter		Glasvlieg (belle)		Haas	Rosse vleermuis (vleermuis)	Egel
		Bever		Juffers		Zandhommel	Boomkruier	Ringslang
							Steenul	Waterjuffer

* Deze faunalist en zonering is samengesteld in samenwerking met Bureau Stadsnatuur

DOELKAART BIODIVERSITEIT

Bron: <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=8eed571d7d494d26bdc33008d2ac74d9>

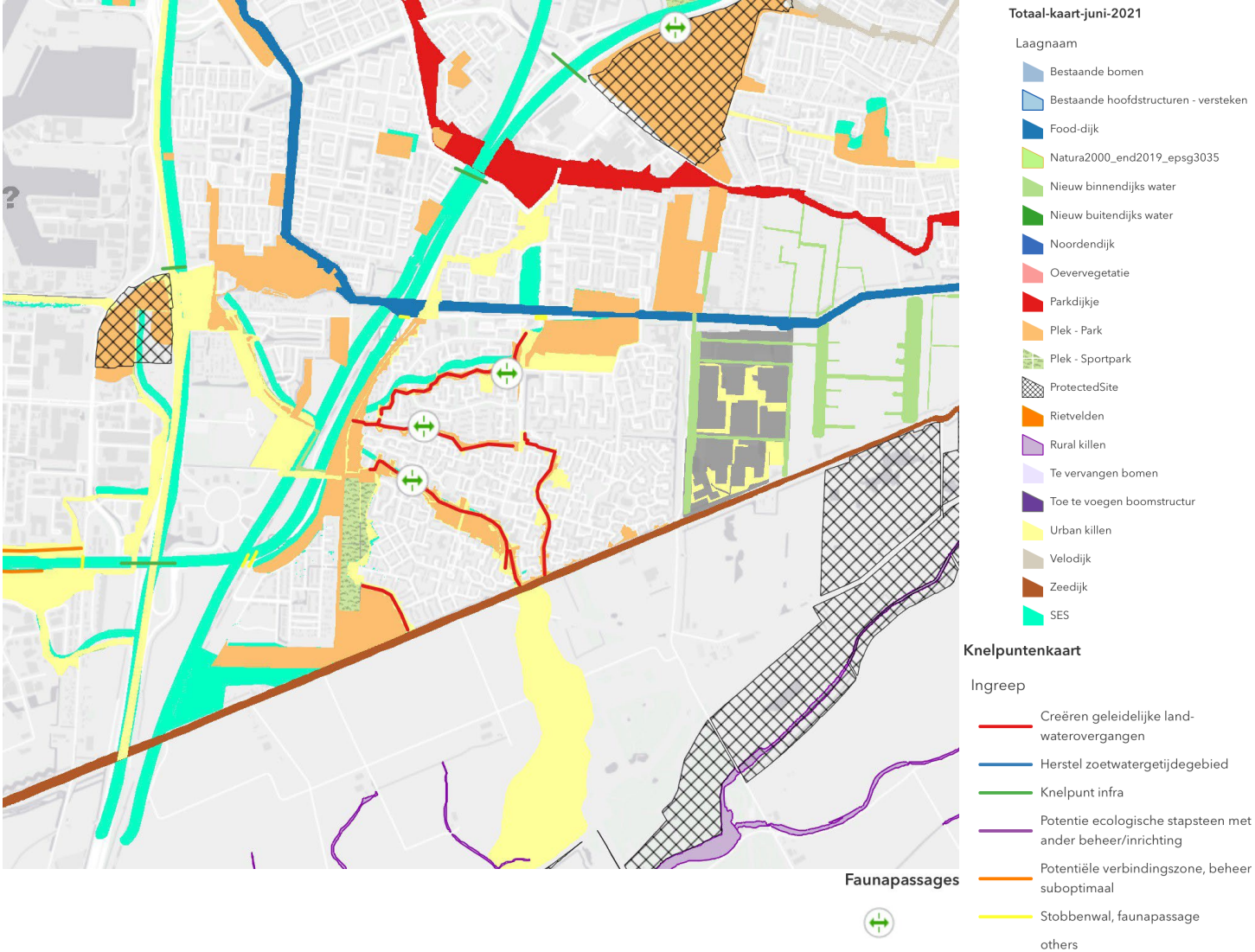
Onderzoek en nulmetingen

Onderzoek naar de Dordtse biodiversiteit is hard nodig. Om te kijken hoe de biodiversiteit op het Eiland van Dordrecht ervoor staat en zich ontwikkelt, heb je een vertrekpunt nodig. Daarom is de gemeente in 2021 begonnen met een nulmeting van de biodiversiteit. Dit is toen uitgevoerd op zes plekken, verspreid over het Eiland van Dordrecht. Het Natuurwetenschappelijk Centrum heeft de nulmetingen uitgevoerd in het Wantijpark, Project Vlijweide, Kors Monsterpad, Sportpark Reeweg en langs de Zeedijk. Inmiddels is op 5 van de 6 locaties een herhaling uitgevoerd. Met de resultaten van de nulmetingen en de herhalingen kunnen we nagaan of de genomen maatregelen het gewenste effect hebben. Voor het stadspark is een nulmeting uitgevoerd door Ecoresult en de Natuur- en Vogelwacht Biesbosch voert jaarlijks een monitoring uit voor het ecologisch beheer in hun areaal. Ook wordt er door het Natuurwetenschappelijk Centrum stadsbreed onderzoek gedaan naar gebouwbewonende soorten vleermuizen, gierzwaluwen en de huismussen ten behoeve van een soortmanagementplan.

Wat valt op?

- De doelkaart laat minder visie zien dan de Groenblauw visiekaart.
- Is de Nulmeting gedaan, zo ja, wat is hier de uitslag van? Komen er concrete acties uit?

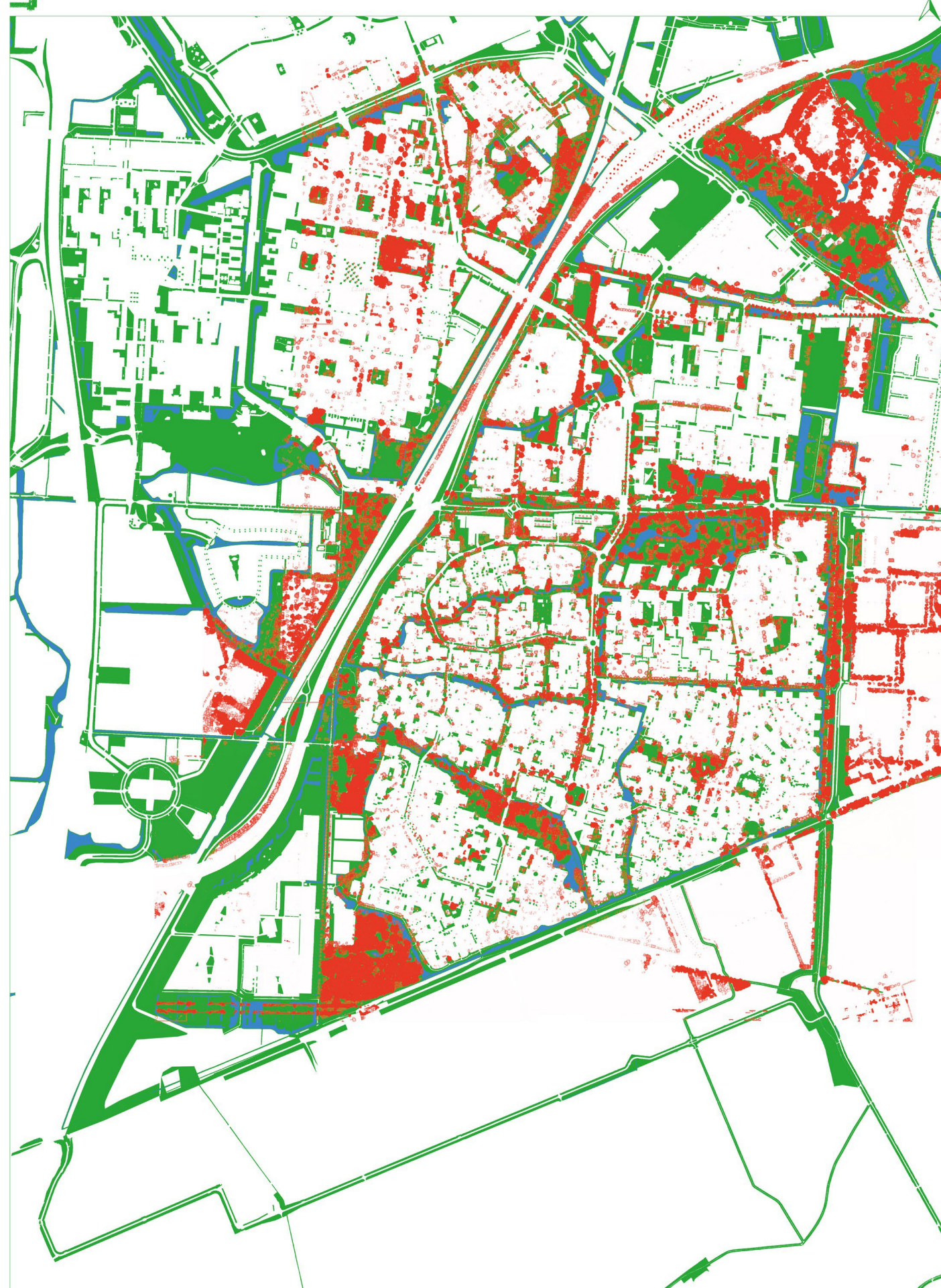
KNELPUNTENKAART

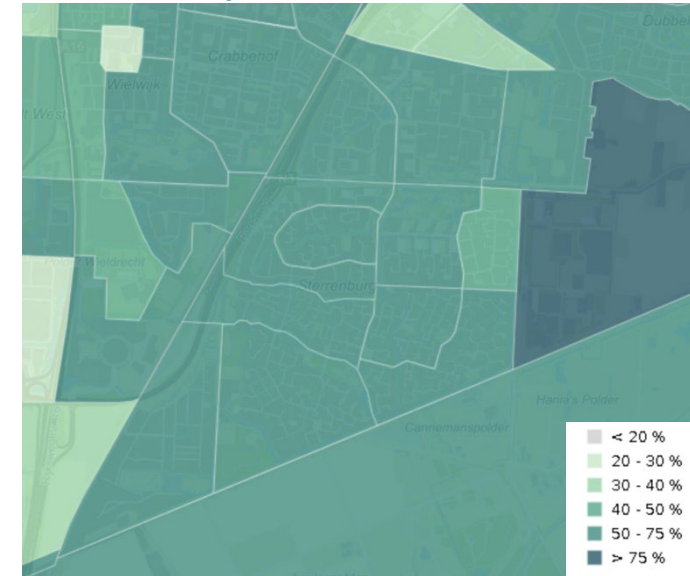
Wat valt op?

- Er zijn twee ingrepen in Sterrenbrug; De faunapassages en het creëren van geleidelijke land- waterovergangen. Het is onbekend of dit al gebeurd is.

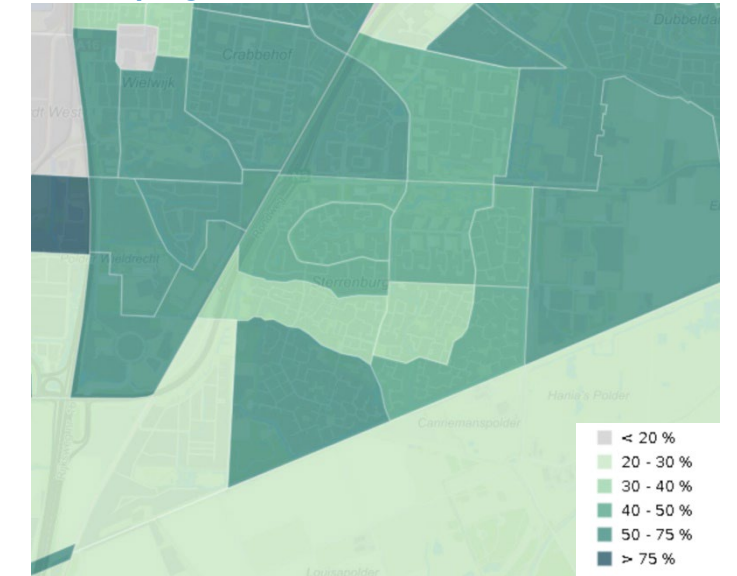
GROENSTRUCTUREN

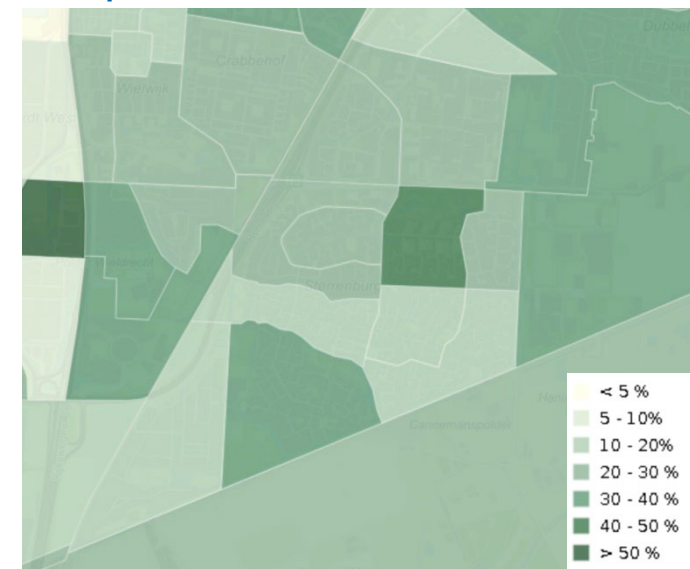
Groen binnen openbare ruimte

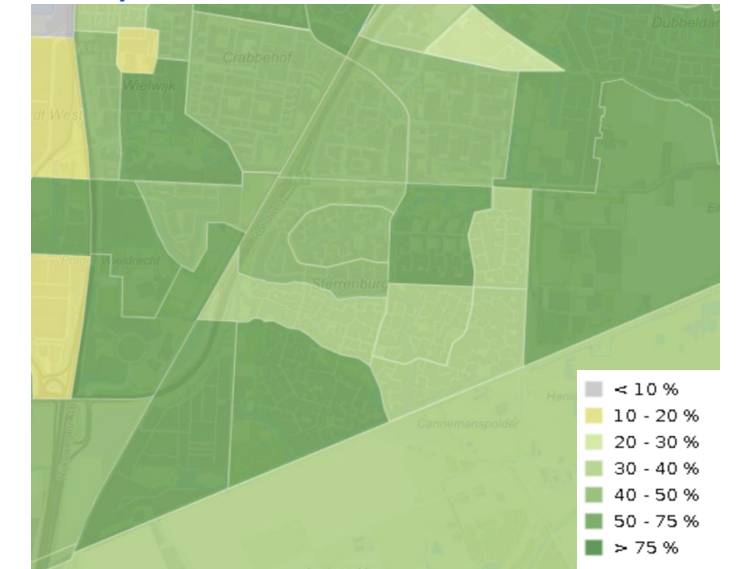
Groen op eigen terrein

Boom per buurt

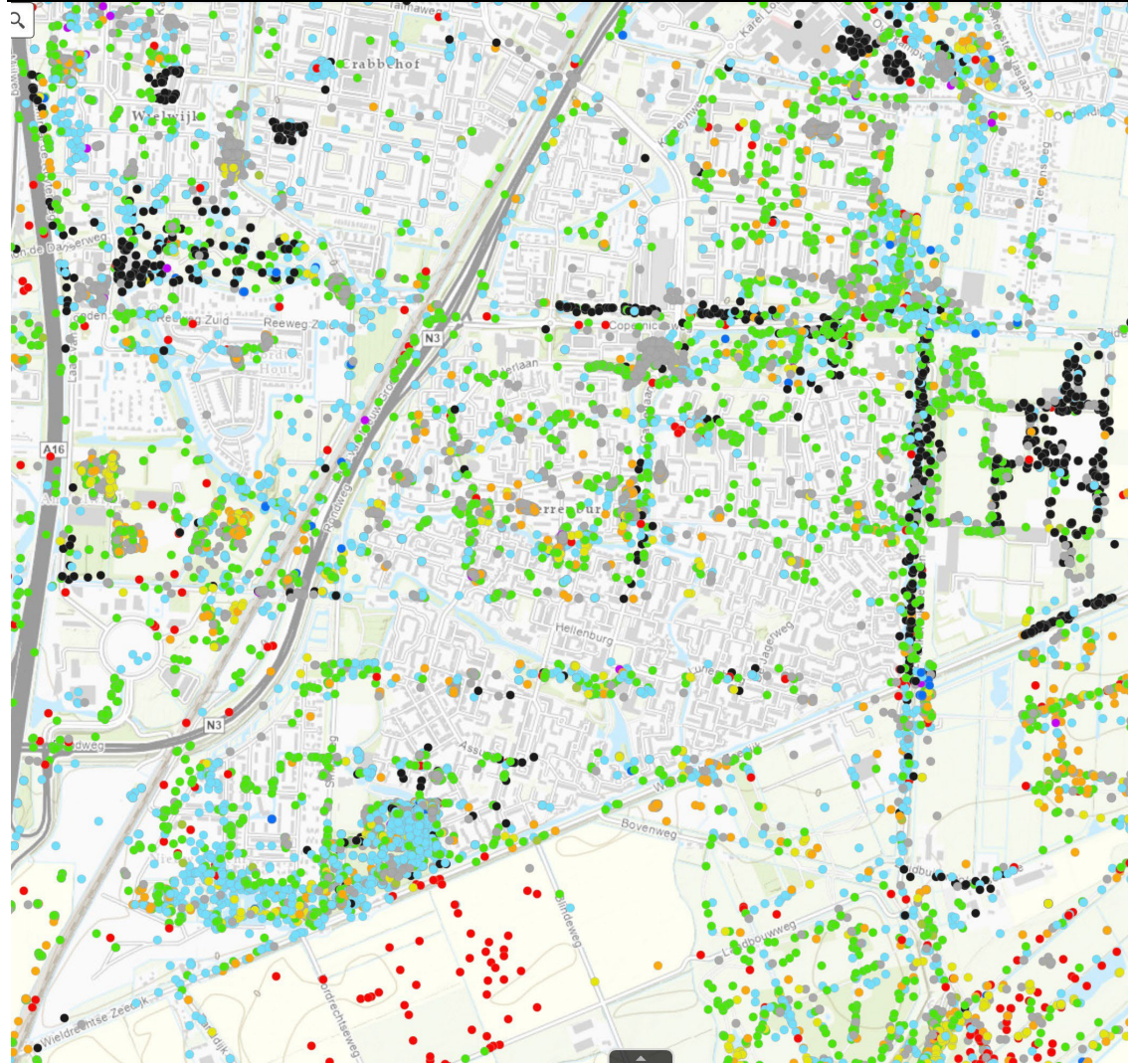
Groen per buurt

Wat valt op?

- Over het algemeen is Sterrenburg een groene wijk
- Diverse grote groenstructuren; sterrenburgpark, killen, etc.
- Ook in de directe omgeving van Sterrenburg is veel groen te vinden.
- Onvoldoende zicht op soorten beplanting/struiken maar relatief groene wijk

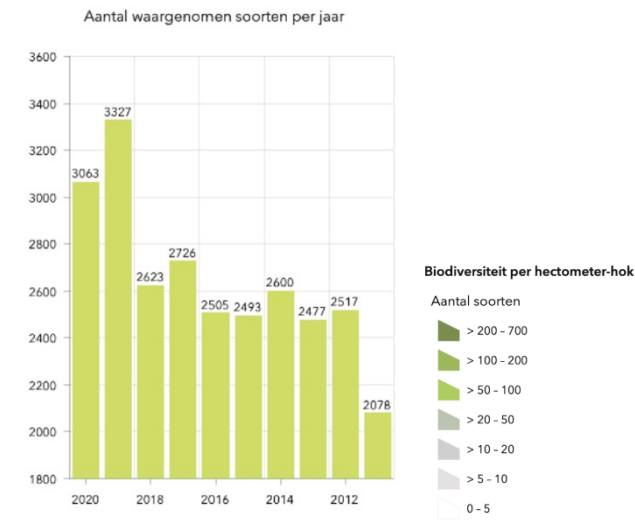
WAARNEMINGEN, FAUNAVOORZIENINGEN EN SOORTEN

Waarnemingen

- Vogels
- Zoogdieren
- Vleermuizen
- Vaatplanten
- Weekdieren
- Amfibieën
- Dagvlinders
- Libellen
- Vissen
- Overige

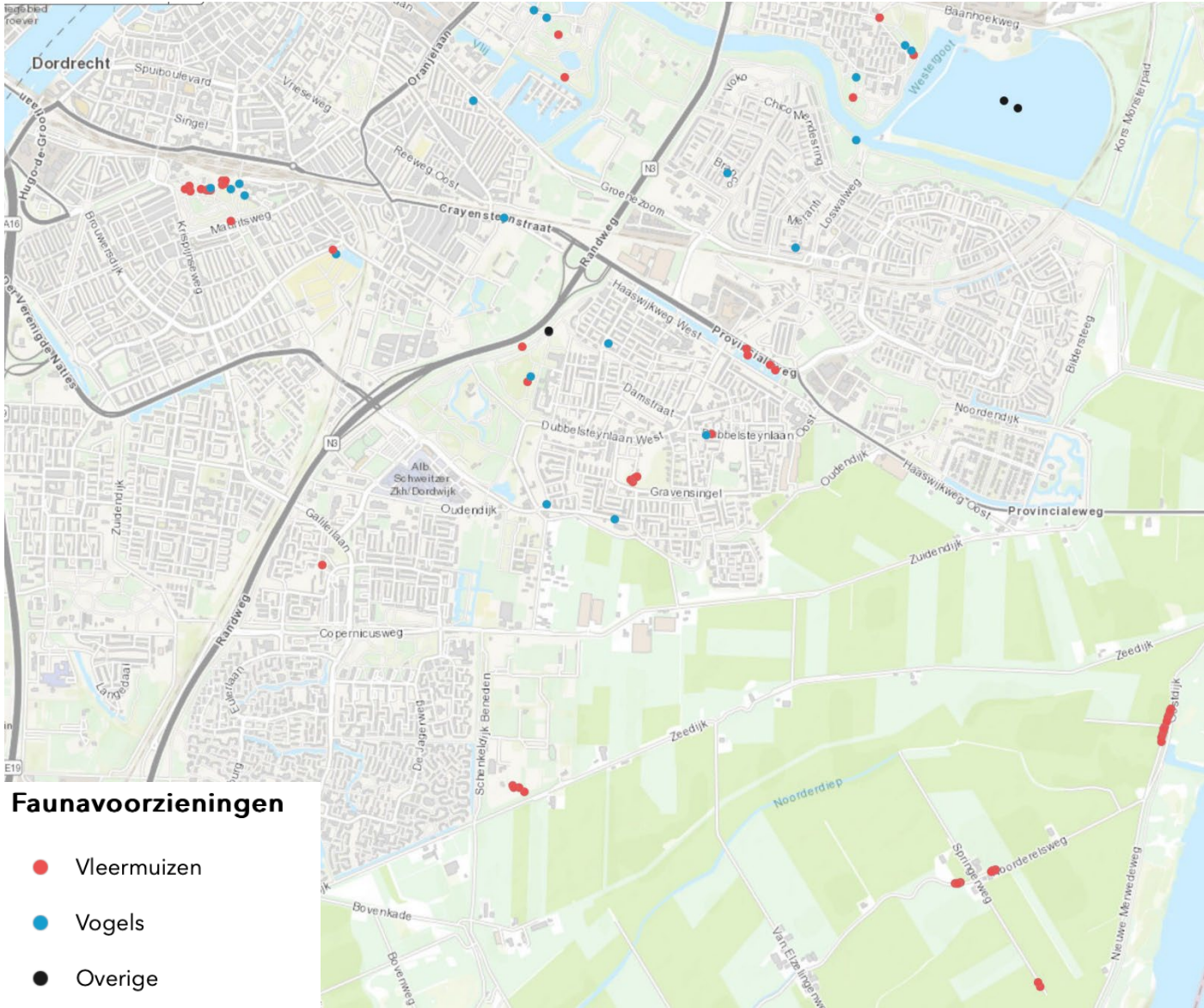
Aantal Waargenomen Soorten per jaar

Wat valt op?

- Op plekken met minder groen zijn er ook minder waarnemingen.
- T.o.v. bijv. Dubbeldam (16) zijn er weinig faunavorzieningen (1)
- Grote verschillen in soorten per hectometer per buurt, maar dit lijkt ons onwaarschijnlijk in het echt.
- Het aantal waargenomen soorten groeit elk jaar. Het verband is echter onduidelijk. Het kan zijn dat er meer mensen rapporteren vandaag de dag.

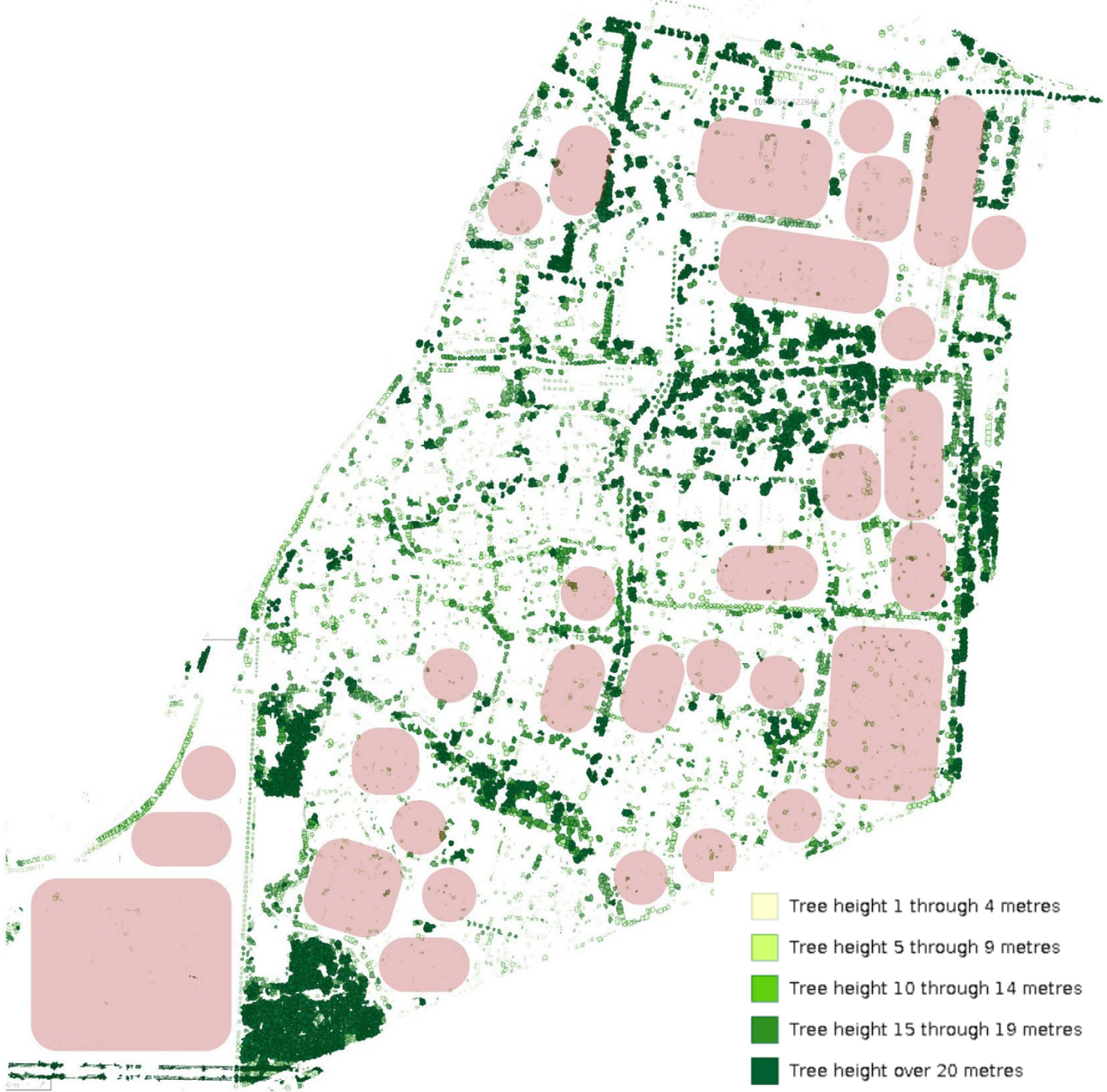
FAUNA VOORZIENINGEN

Wat valt op?

- Er is slechts een enkel faunavorziening t.b.v. vleermuizen.

BOMEN

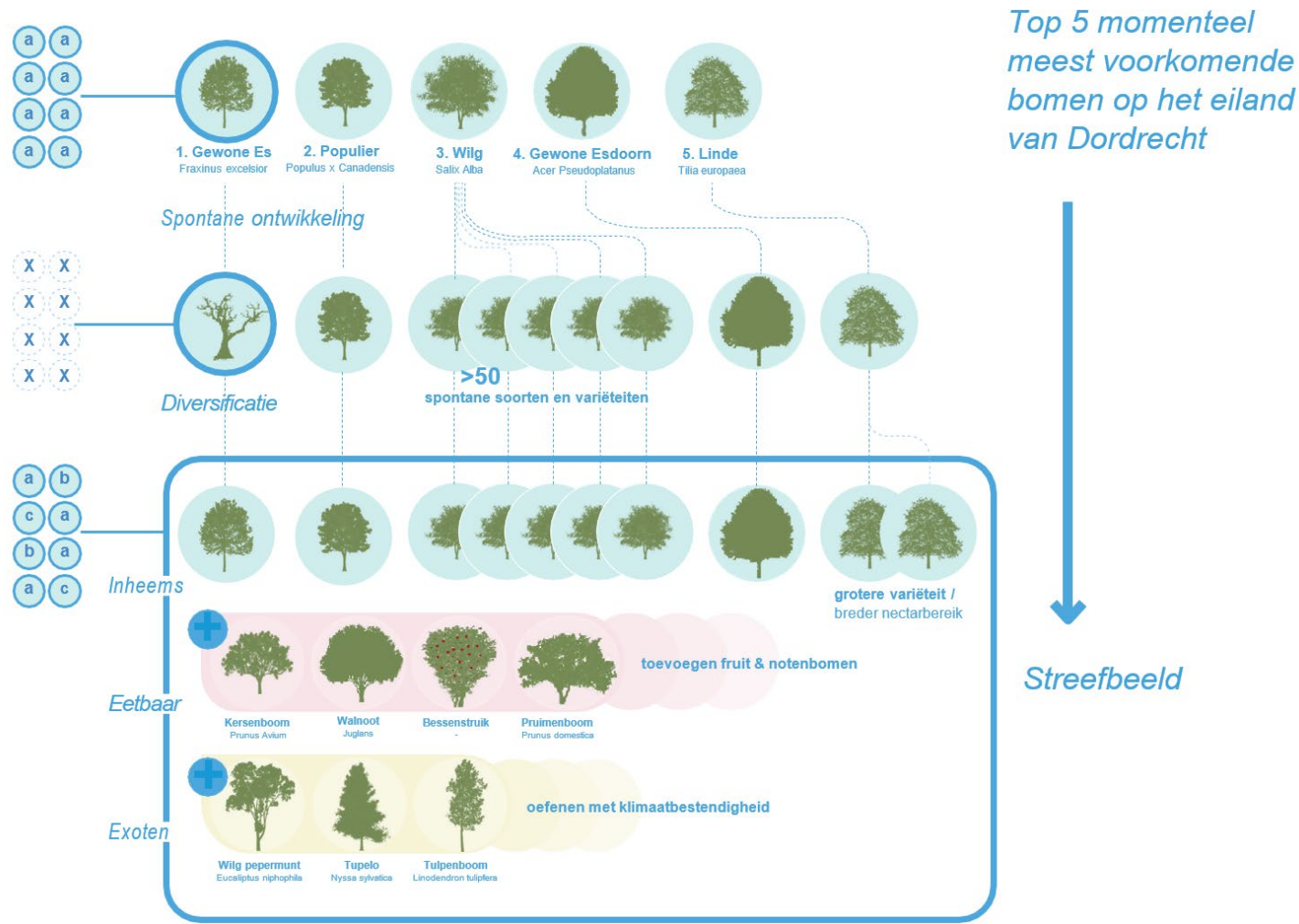

Wat valt op?

- Het is onduidelijk of er genoeg variatie in het type bomen zit (nagaan).
- Op diverse plekken in de wijk vallen gaten wat betreft bomen. Aangezien bomen een belangrijke rol vervullen wat betreft biodiversiteit, lijkt het goed om deze gaten te vullen.
- De buurt Waterman, Driehoek en Sterrenburg 1-west zijn relatief zeer boomrijke wijken (mede door de Killen). In alle overige wijken vallen regelmatig gaten waarin weinig volwassen bomen zijn te vinden. Dit wil niet zeggen dat er geen jonge bomen, struiken of groenstructuren te vinden zijn. Tussen de huizen van Wilgenwende, Sterrenburg 1-oost, Minnaertweg en Vredenburg zijn de grootste gaten te vinden.

VAN MONOCULTUREN NAAR POLYCULTUREN

Bij de keus van bomen is biodiversiteit en klimaatbestendigheid de leidraad, niet de oorspronkelijke herkomst. We kiezen in de toekomst voor het vergroten van biodiversiteit en voor een variatie in inheemse soorten en soorten die zich nu thuis voelen in het gebied tot aan de lijn Lyon-Bordeaux. Daarmee versterken we de lokale biodiversiteit en maken we een langzame aanpassing aan de klimaatverandering mogelijk. Ook wordt het totale bomenbestand meer robuust voor ziekten.

Wat valt op

- Er is sprake van een hoofdstructuur. Die is het sterkst in Sterrenburg 2. Sterrenburg 1 blijft hierin achter.
- In Sterrenburg zijn veel bomen aan vervanging toe.

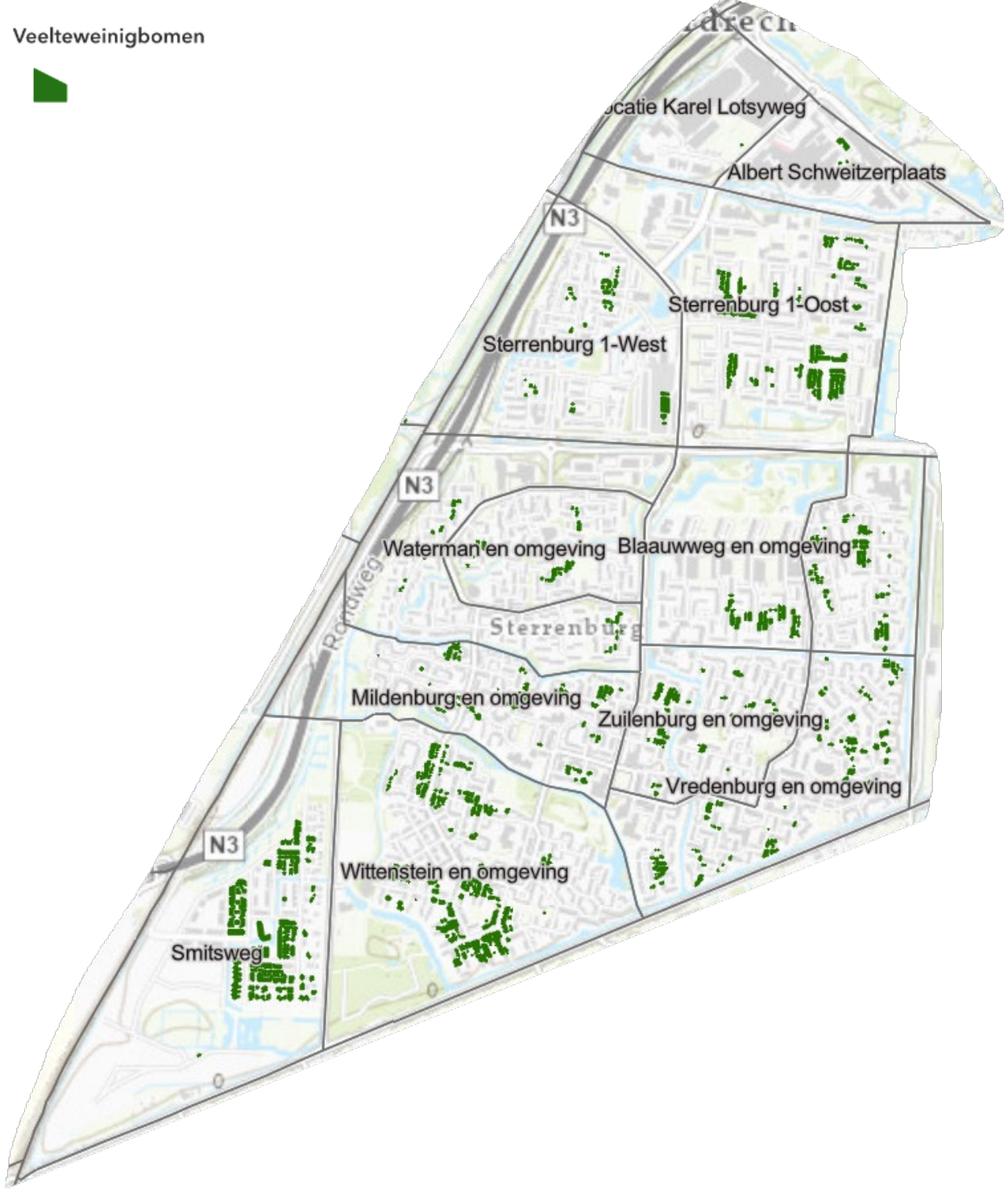
VEEL TE WEINIG GROEN

Wat valt op?

- Gebieden met “veel te weinig groen” concentreren zich met name in het uiterste zuiden van de wijk (bij Smitsweg). In mindere mate komen deze gebieden ook voor in het mid-zuiden van de wijk.

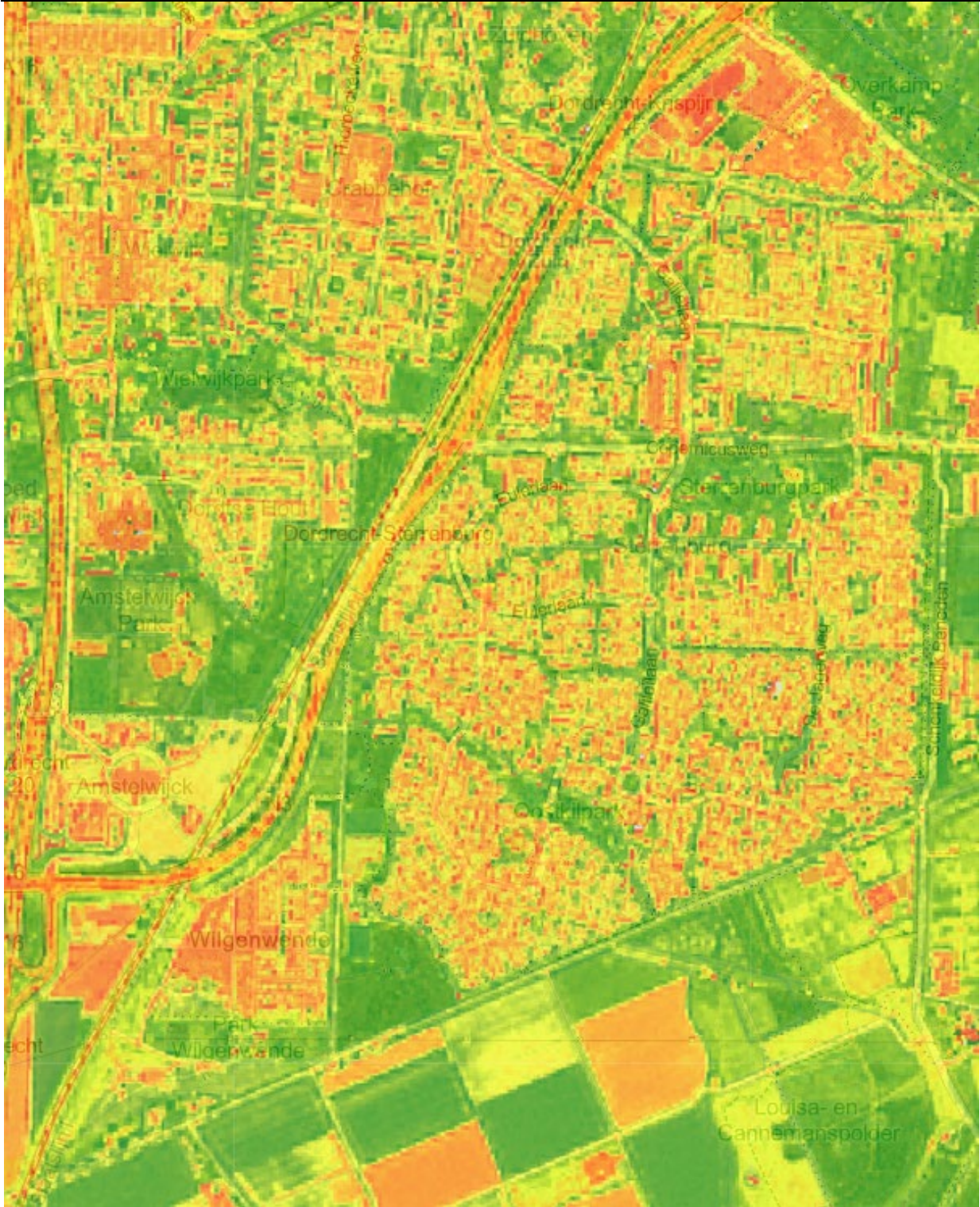
VEEL TE WEINIG BOMEN

Wat valt op?

- Gebieden met “veel te weinig groen” zijn veelvuldiger en verspreider door de wijk aanwezig dan gebieden “veel te weinig groen”. In bijna alle buurten van de wijk komen de gebieden voor. Concentratie in het uiterste zuiden van de wijk (bij Smitsweg) valt echter ook hier weer op.

VEGETATIE

Wat valt op?

- Hoge en geconcentreerde vegetatie langs de doorgaande wegen en bij parken.
- Een gevarieerde score binnen de woonbuurten.

EIKENPROCESSIERUPS

- Maatregel**
- Zuigen
 - Niet bepaald
- Aanwezigheid nesten**
- Ja
 - Niet bepaald
- Tolerantieklassen**
- Geen maatregelen noodzakelijk
 - Plagdrukverlaging, meerjarig
 - Plagdrukverlaging, binnen één seizoen
 - Plagdrukverlaging, direct

Ziekten en plagen treden op wanneer sprake is van een onbalans in het evenwicht van een ecosysteem. Deze onbalans kan ontstaan door klimaatverandering, ingrijpende veranderingen van het landschap, door invasieve exoten en door aanleg van zogenaamde monoculturen.

Aandacht behoevende ziekten of plagen die in Dordrecht voorkomen zijn: Botulisme, Essentaksterfte en Eikenprocessierups. Klik hier voor meer informatie. Ziekten en plagen leiden tot het verdringen of afsterven van andere soorten flora en fauna en hebben daarmee negatieve impact op de biodiversiteit. Om de achteruitgang van biodiversiteit door ziekten en plagen te stoppen hanteert Dordrecht een aanpak van signaleren, beheren en actief ingrijpen. Door gerichte onderzoeken wordt verdere verspreiding voorkomen. Dit wordt nader uitgewerkt in het ziekten en plagenbeleid.

Invasieve exoten

In Nederland komen inmiddels ca. 2170 exoten voor, waarvan bijna 1200 soorten definitief gevestigd zijn. Bekende en invasieve exoten in Dordrecht die een grote, negatieve impact hebben op de biodiversiteit zijn: Nijlgans, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw.

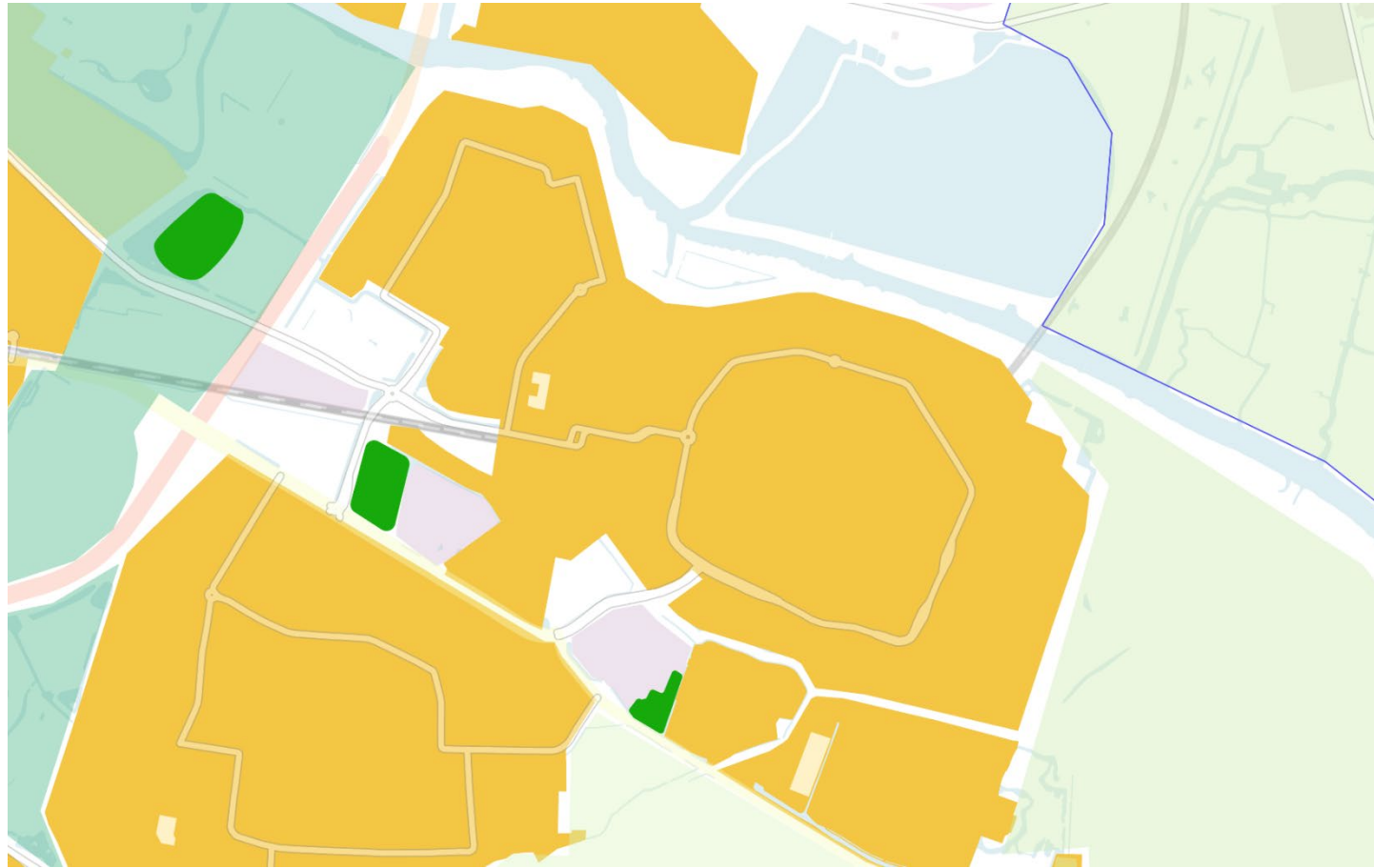
Deze soorten concurreren met inheemse soorten flora en fauna, welke zij verdringen met achteruitgang van biodiversiteit tot gevolg. Dordrecht is verplicht om verspreiding van de soorten op de Unielijst te voorkomen en zet zich aanvullend in om verspreiding te voorkomen of beperken van andere overlast gevende soorten die niet op de Unielijst staan, zoals de Japanse duizendknoop.

Wat valt op?

- Met name in de grotere groenstructuren komt de eikenprocessierups voor (Sterrenburgpark en Oost- Kilpark). Dit vormt mogelijk ook een probleem t.o.v. van de recreatie.

VOLKSTUINEN EN MOESTUINEN

Waar kan ik wel groenten en fruit verbouwen? In een groot gedeelte van het grondgebied van de gemeente Dordrecht is de bodem schoon genoeg voor standslandbouw, zoals bijvoorbeeld Crabbehof, Sterrenburg en grote gedeelten van Stadspolders, Krispijn en Dubbeldam. Verder zijn er diverse locaties vinnen de ‘verontreinigde’ stadswijken waarvan de bodem niet is verontreinigd of inmiddels is gesaneerd door het aanbrengen van schone grond. Ook op deze locaties is dus standslandbouw mogelijk.

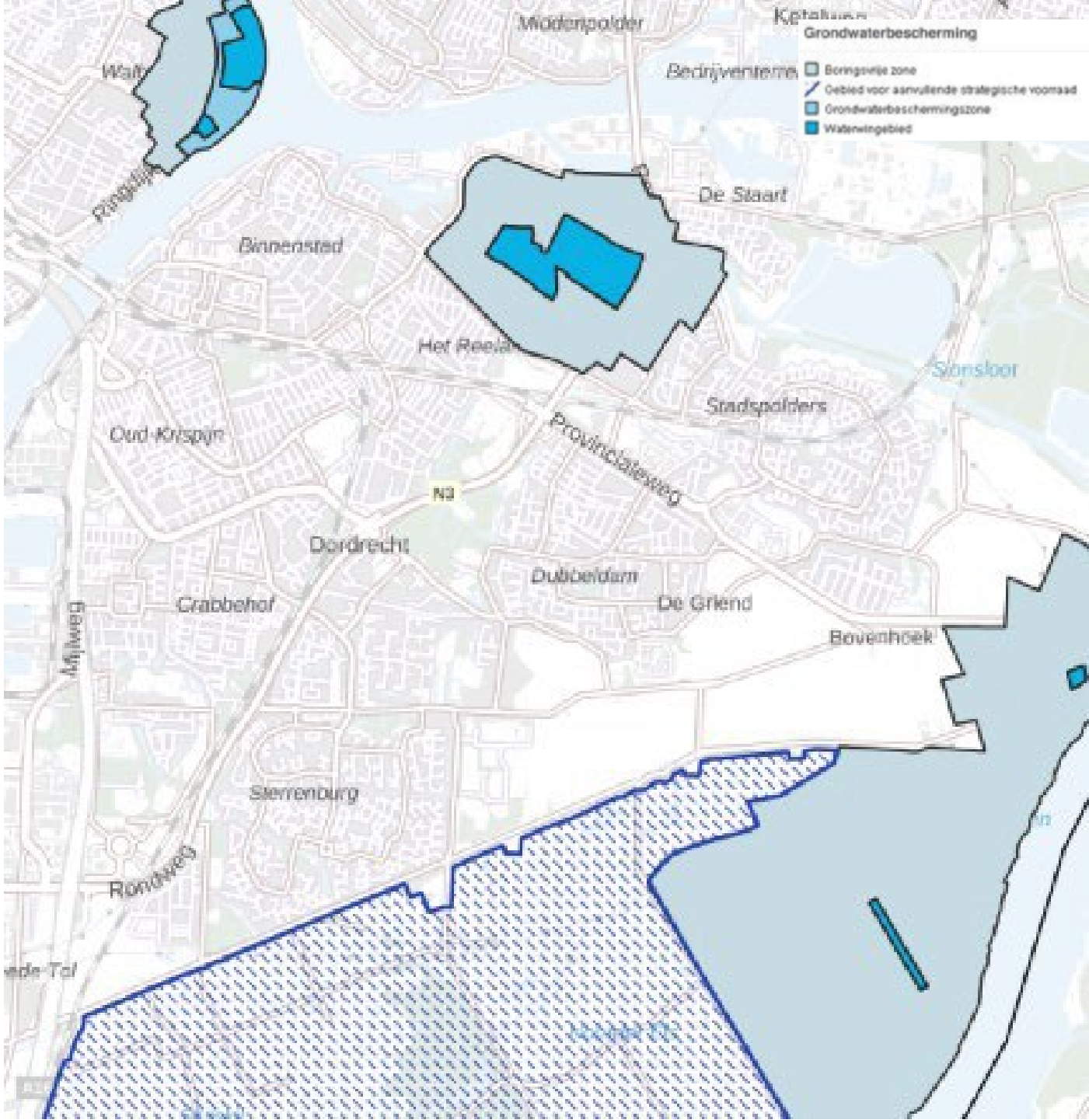

Bron:

Wat valt op?

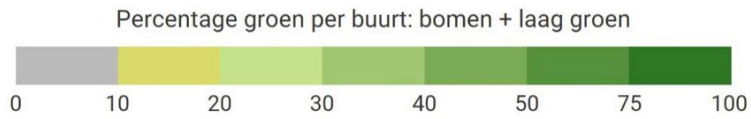
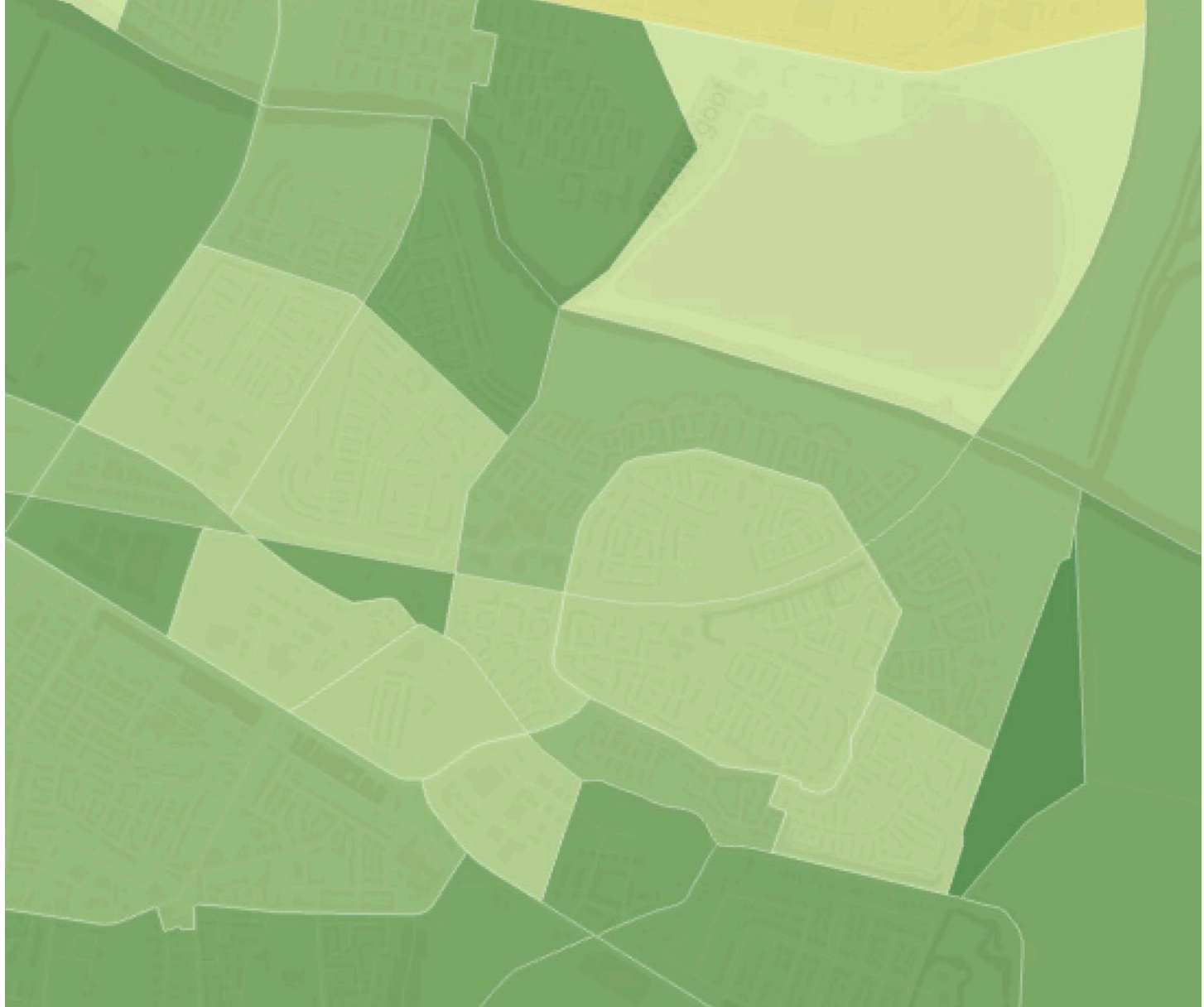
- In Sterrenburg is de bodem schoon genoeg voor stadslandbouw.
- Er zijn twee grotere moes-/volkstuinten te vinden.

GRONDWATER BESCHERMING

Wat valt op?

- Er zijn directe acties nodig in de wijk

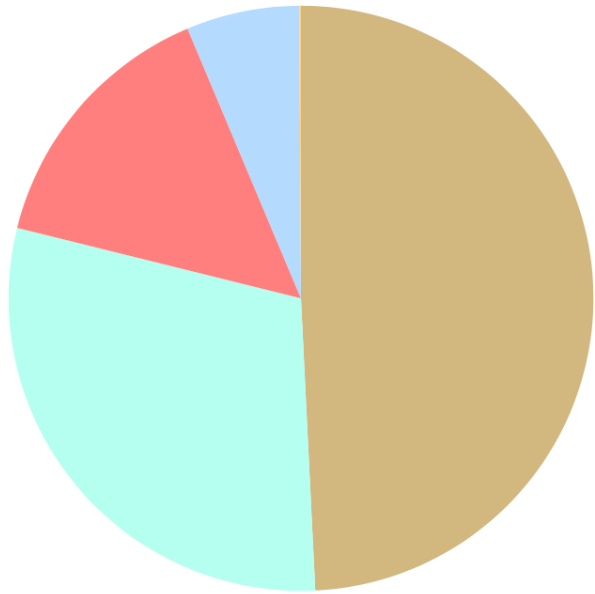
Bron:

Wat valt op?

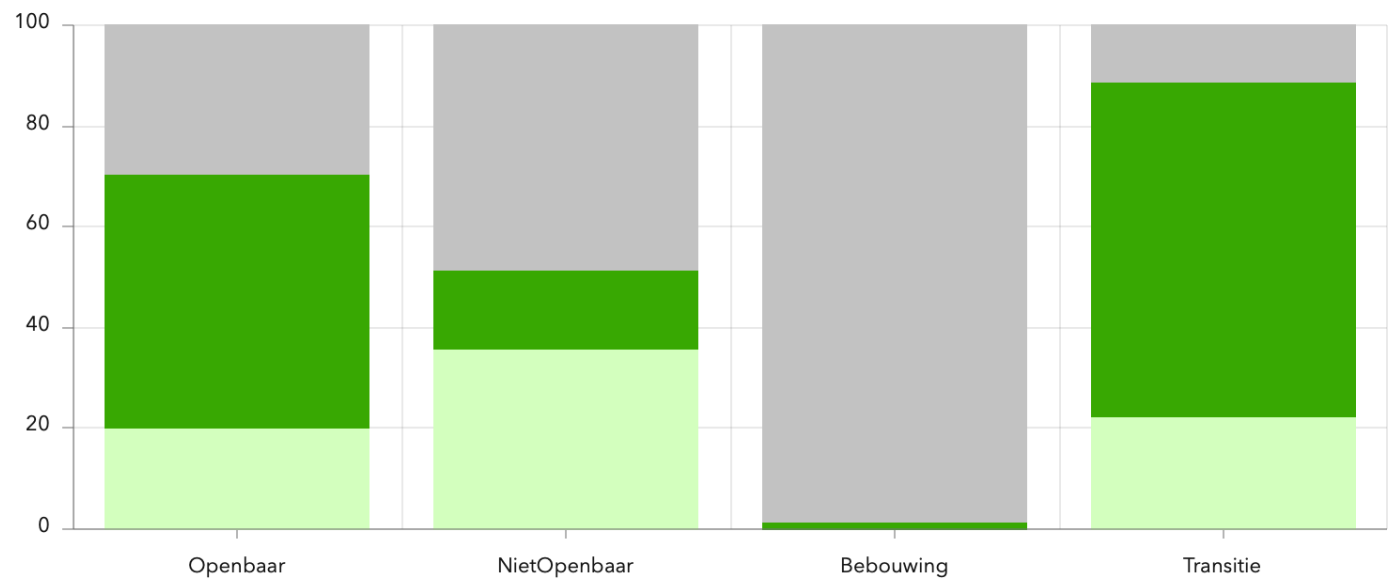
- De buurten die op de bomenkaart negatief opvallen springen er nu ook uit m.u.v. Wittenstein die springt er positief (groen) uit.

GROEN/GRIJS (BUURTEN)

Wittenstein

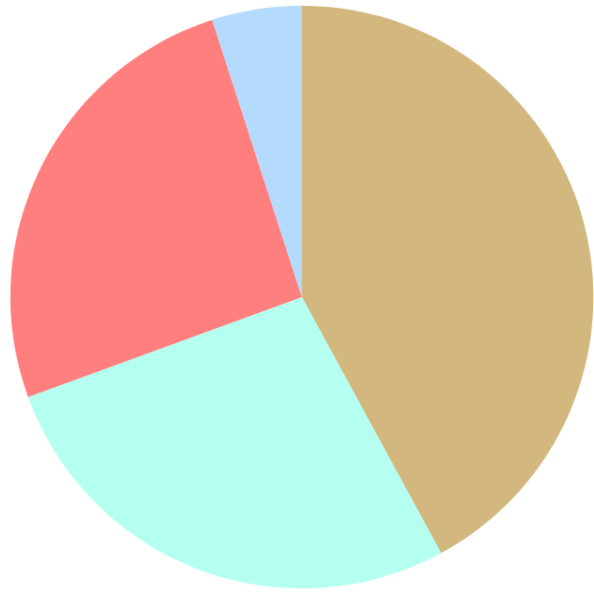

Openbaar 49% Privaat 30% Bebouwing 15% Water 6% Transitie 0%

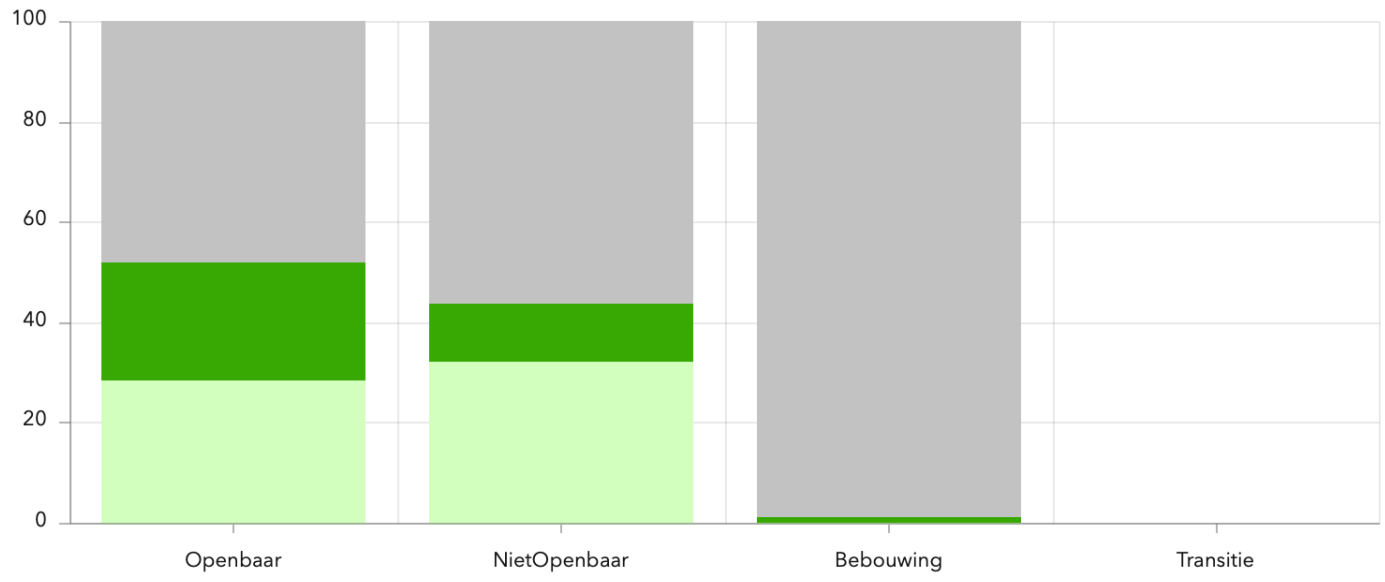

% groen % boom % grijs

Vredenburg

Openbaar 42% Privaat 27% Bebouwing 26% Water 5%

% groen % boom % grijs

CONCLUSIES

De nulmeting van de biodiversiteit in Sterrenburg is slechts op enkele plekken uitgevoerd, wat resulteert in een gebrek aan een helder beeld van de biodiversiteit in het gebied. Bovendien is er momenteel geen budget beschikbaar voor monitoring. Er is een dringende behoefte aan actie om verbindingen te creëren, gevaarlijke situaties en knelpunten voor dieren en groen aan te pakken. Het opstellen van een soortmanagementplan (SMP), dat zich richt op het onderzoek naar soorten en planten is een belangrijke stap voorwaarts. Hoewel er vermoedens zijn dat de biodiversiteit achteruitgaat, ontbreken harde cijfers.

FLORA EN FAUNA

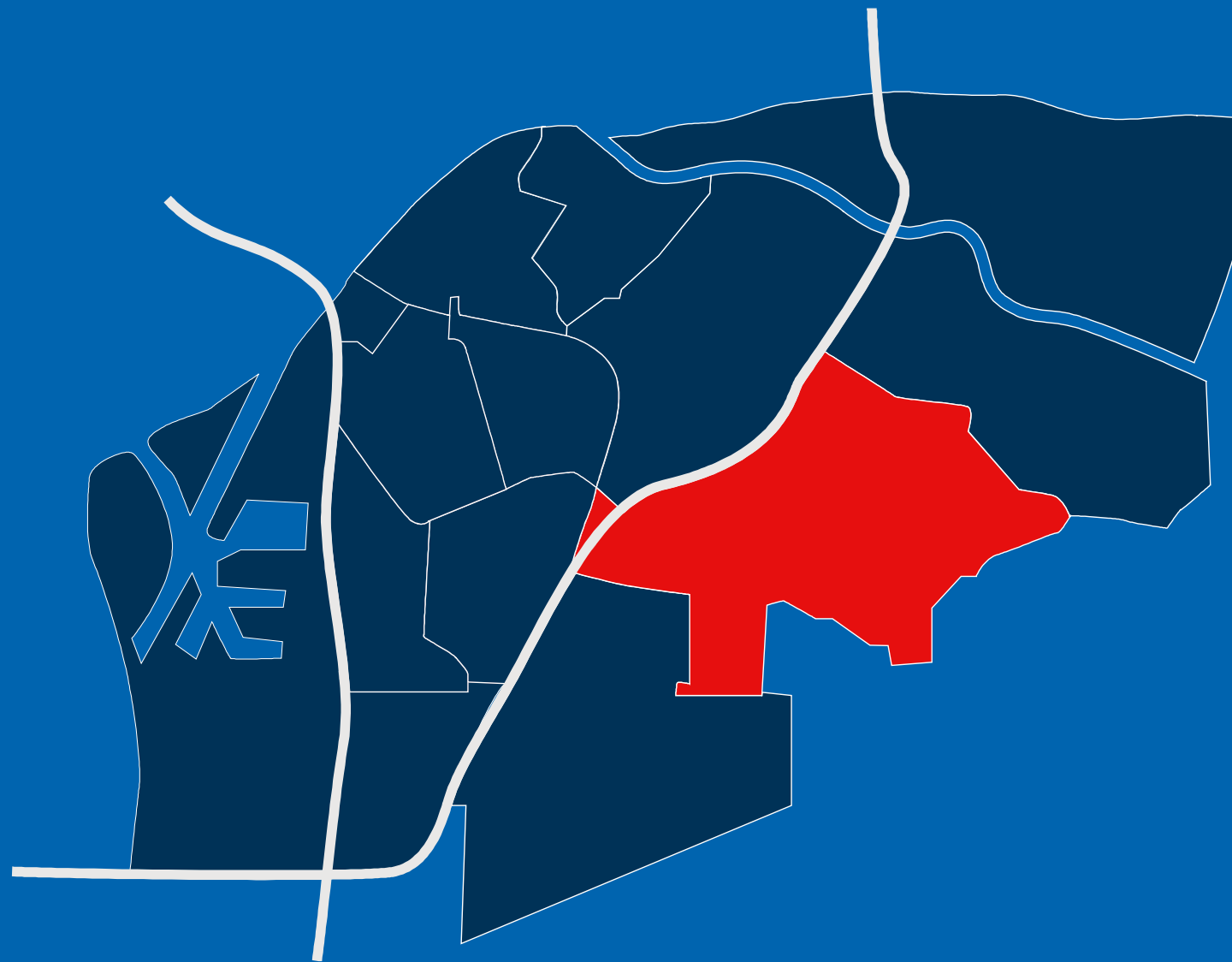
Het is opvallend dat er op verschillende locaties gaten vallen in de groenstructuur, wat ook wordt weerspiegeld in de waarnemingen van soorten. Het belang van verbindingen tussen groengebieden wordt hiermee benadrukt. Prioriteit zou moeten liggen bij het verbeteren van groenstructuren, gevolgd door het verbeteren van de kwaliteit ervan. Als er voldoende informatie is over de kwantiteit van het groen, moet de focus verschuiven naar het verbeteren van de kwaliteit. Het Handboek NIBO (Natuur Inclusief Bouwen en Ontwerpen) kan hierbij als leidraad dienen.

Wat betreft bomen; de buurten Waterman, Driehoek en Sterrenburg 1-west zijn relatief zeer boomrijke buurten (mede door de Killen). In alle overige wijken vallen regelmatig gaten waarin weinig volwassen bomen zijn te vinden. Dit wil niet zeggen dat er geen jonge bomen, struiken of groenstructuren te vinden zijn. Wilgenwende is, waarschijnlijk door de leeftijd, nog niet voorzien van veel (volwassen) bomen. Aangezien er ook op diverse plekken bomen moeten worden vervangen, lijkt het verstandig om een uitgebreid groen-, water-, bos- en bomenplan voor de wijk op te stellen. Door slim om te gaan met de plaatsing van groen hoeft dit niet meer te kosten.

GROND

De buurten die op de bomenkaart negatief opvallen springen er ook uit in de verhouding groen/grijs m.u.v. Wittenstein die springt er positief (groen) uit. Het verschil tussen een van de groenste buurten en een van de minst groene buurten is zowel in de openbare ruimte als op privéterrein zichtbaar. Het lijkt er ook op dat de opbouw van de wijk anders is, waardoor deze verschillen ontstaan. Toch zou dit gecompenseerd kunnen worden.

KENSCHETS

WIJK: DUBBELDAM

KENSCHETS

Bron: Wikipedia

Dubbeldam was een dorp op het Eiland van Dordrecht, in de Nederlandse provincie Zuid-Holland. De vroegere gemeente werd per 1 juli 1970 samengevoegd met de gemeente Dordrecht en maakt sindsdien als wijk deel uit van deze stad.

Dubbeldam bestaat uit een oude dorpskern, een paar voormalige landwegen en veel nieuwbouw. Van de oude dorpskern is door afbraak en nieuwbouw in de jaren zestig weinig meer te zien. De wijk ligt bijna direct aan het natuurgebied de Hollandse Biesbosch. Voor Dordtse begrippen wonen er veel welgestelden.

De naam Dubbeldam is eenvoudig te verklaren als "dam in de Dubbel", een riviertje dat door de Groote of Hollandsche Waard liep. In 1282 wordt de locatie voor het eerst vermeld. Ergens in de veertiende eeuw krijgt het dorpje met de omliggende boerderijen de status van ambacht. Als in de nacht van 18 op 19 november 1421 de Sint-Elisabethsvloed een einde maakt aan de Groote of Hollandsche Waard, verdrinkt Dubbeldam met 17 andere dorpen.

De rechten op de ambachten bleven echter (zij het als dode letter) in stand en toen er in de zestiende eeuw in het gebied ten zuiden en oosten van Dordrecht weer gepolderd werd, kreeg Arend Cornelisz., burgemeester van Dordrecht en heer van (het eveneens verdrinken) De Mijl, interesse in de rechten over Dubbeldam, die hij in 1554 van het gewest Holland als erfpacht verkreeg. Vanaf ca. 1560 begonnen hij en zijn opvolgers het gebied systematisch in te polderen. Het was van groot belang voor Dubbeldam om de grenzen vast te stellen, daar werd een commissie voor ingesteld. Landmeters trokken rond 1560 een 'ree' (grenslijn) tussen Dordrecht en Dubbeldam ter hoogte van ongeveer Reeweg-Oost. De vier polders waar het ambacht Dubbeldam uiteindelijk uit zou bestaan waren: Oud-Dubbeldam, de Noordpolder, de Zuidpolder en de Aloïsenpolder. De polder Wieldrecht werd in 1659 een zelfstandig ambacht. Het dorp Dubbeldam werd in 1630 groot genoeg geacht voor een eigen kerk.

Dubbeldam was lange tijd niet meer dan een paar huisjes rond een kerk. In 1632 stonden er slechts 56 huizen, honderd jaar later waren dat er 107 en in 1840 was dit aantal gegroeid tot 243. Na 1750 werd het grondgebied van Dubbeldam flink uitgebreid met nieuwe polders en groeide ook het dorp uit tot een plaats van redelijke omvang. In 1816 werd de gemeente Dubbeldam geformeerd, die in 1857 de gemeentes Wieldrecht en De Mijl zou annexeren. De macht van de ambachtsheer was met de vorming van de gemeente geminimaliseerd, al bleef hij tot 1929 rechten over Dubbeldam houden.

Het grondgebied van Dubbeldam besloeg vanaf 1857 ongeveer 3/4 deel van het Eiland van Dordrecht, het qua inwonertal veel grotere Dordrecht moest het met een veel kleiner deel doen. Vanaf 1871 werden herhaaldelijk stukken grondgebied door het uitbreidende Dordrecht geannexeerd. Om de aanleg van de spoorlijn naar Sliedrecht mogelijk te maken werd rond 1880 grond geruild met Dordrecht en het gebied rond 't Vissertje aan Dubbeldam toegevoegd. Smalend kunnen oude Dubbeldammers nu nog zeggen: 'Het station van Dordrecht staat op het grondgebied van Dubbeldam'. Zelf had Dubbeldam samen met 't Vissertje een stopplaats aan de spoorlijn Elst - Dordrecht: stopplaats 't Visschertje. Deze werd in 1926 gesloten. Dordrecht bleef groeien en had veel meer ruimte nodig. Ondanks pogingen in de jaren zestig om het dorp, door het te doen uitgroeien tot een voorstad van Dordrecht, zijn zelfstandigheid te laten behouden werd Dubbeldam op 1 juli 1970 geheel samengevoegd met Dordrecht.

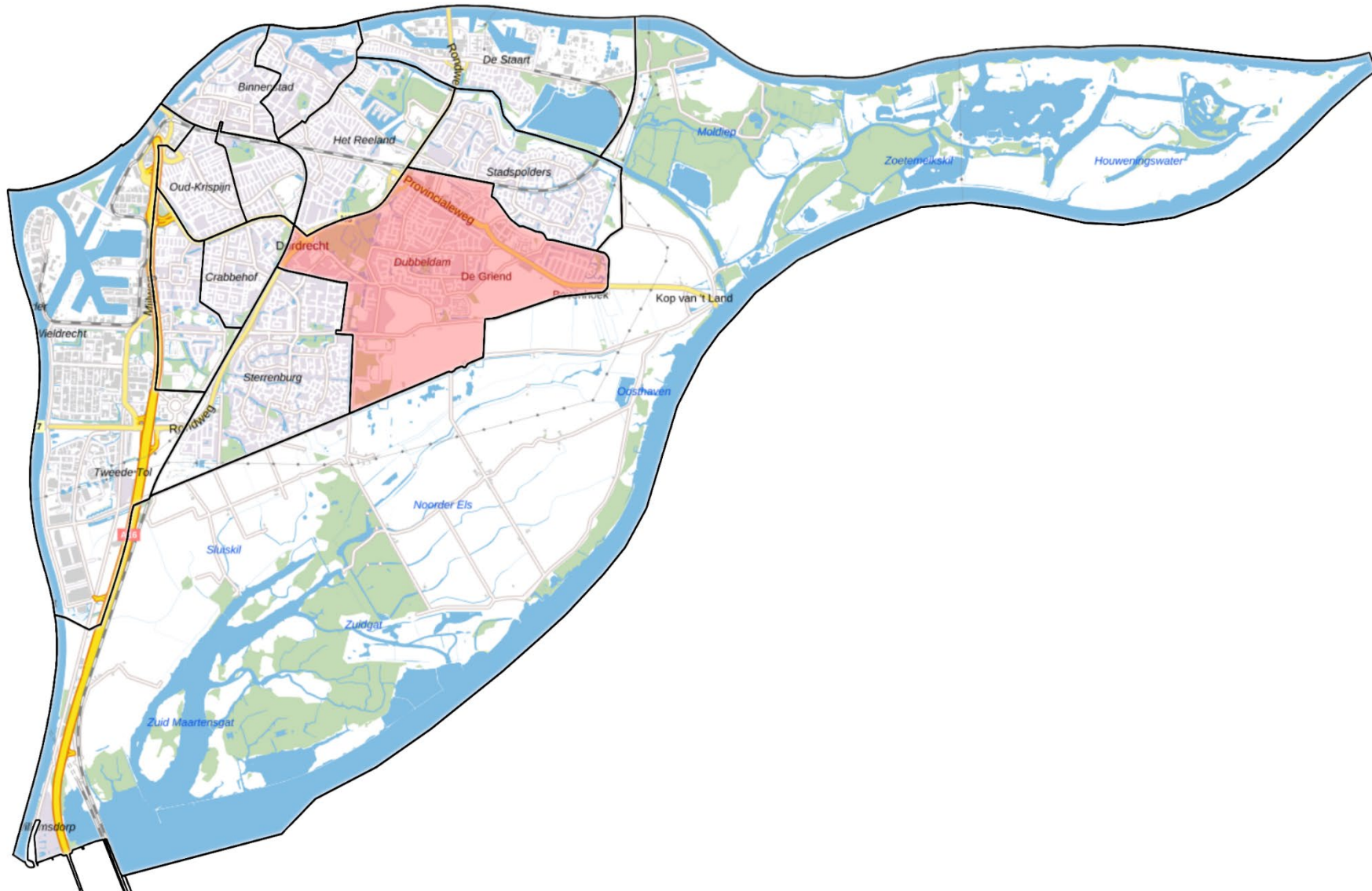
Dubbeldam heeft zijn status als dorp onder protest moeten opgeven. Er is een winkelcentrum waar de dagelijkse boodschappen gedaan kunnen worden, bovendien wordt er wekelijks op dinsdagochtend markt gehouden. Er zijn basisscholen voor zowel openbaar als voor bijzonder onderwijs. De Openbare Bibliotheek Dubbeldam is onderdeel geworden van die van de bibliotheek AanZet, daardoor kan deze ook putten uit een veel grotere collectie. Verder zijn er vier kerken gevestigd: de Maranathakerk (Gereformeerde Kerk van Dordrecht), Kerk van Dubbeldam - de Wijnstok (Hervormde Gemeente Dubbeldam), Emmanuel (R.K. Dordrecht) en Evangelische Gemeente Jozua.

Oudere Dubbeldammers hoeven niet te verhuizen en kunnen zo nodig hun intrek nemen in Seniorencomplex De Gravenhorst of Verpleeghuis Het Parkhuis. Voor nieuwe Dubbeldammers zijn buurten gecreëerd, zoals het Burgemeester Beelaertspark, Klein Dubbeldam en De Hoven. Hier zijn grote woningen gebouwd op ruime kavels.

Dubbeldam heeft de beschikking over een zwembad: De Dubbel. Voor sporters zijn er Voetbalvereniging Dubbeldam, TCD (Tennis Club Dubbeldam), korfbalvereniging Sporting Delta en hockeyclub "DMHC". De paardensportliefhebber kan naar Landelijke Rijvereniging Dubbeldam.

Jaarlijks vinden in het voormalige dorp twee evenementen plaats die veel belangstellenden trekken: Koningsdag en Rommeldam. Rommeldam wordt sinds 1975 jaarlijks georganiseerd door de hervormde kerk De Wijnstok.

Op 15 maart 2014 werd op het Damplein namens de gemeente Dordrecht een kombord onthuld met daarop de tekst Dubbeldam en daaronder in het klein gem. Dordrecht. Hiermee gaf de gemeente symbolisch erkenning aan gevoelens van een eigen historische identiteit van de inwoners van Dubbeldam.[2]

BUURTEN

Voor dit onderzoeksrapport hebben we de wijk Dubbeldam, bestaande uit 14 buurten, grondig geanalyseerd. Deze buurten zijn:

1. Vissersdijk-West
2. Vissersdijk-Noord
3. Vissersdijk-Beneden
4. Vissersdijk-Oost
5. Dubbeldam-Noord
6. Egstraat en omgeving
7. Oudendijk en omgeving
8. Bastion locatie
9. Locatie Karel Lotsyweg
10. De Hoven
11. Albert Schweitzerplaats
12. Dubbeldam-Zuid
13. Zuidpolder
14. Belthure Park

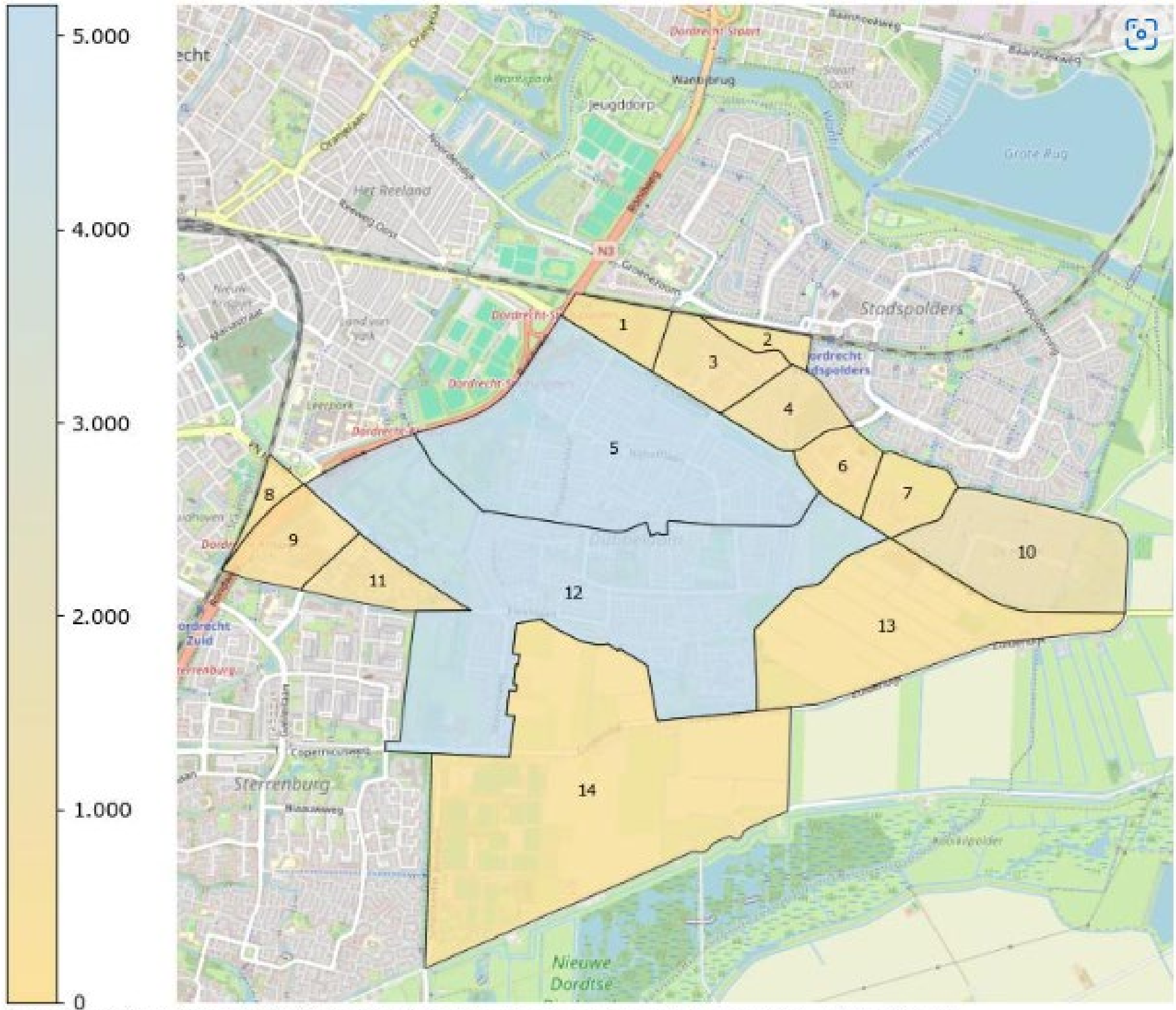
Om de analyse overzichtelijk en relevant te houden, hebben we ervoor gekozen om ons te concentreren op een beperkt aantal buurten. Deze selectie is gebaseerd op een combinatie van initiële data-analyses en de expertise van gemeentemedewerkers, lokale partners, professionals, en de bewoners zelf.

In de eerste fase van de analyse hebben we onderzocht hoe de verschillende buurten zich verhouden tot het gemiddelde van de stad, het gebied en de wijk. Buurten die significant afwijken van deze gemiddelden zijn nader bekeken. De bevindingen uit deze analyses zijn vervolgens getoetst en verrijkt door gesprekken met collega's, partners en bewoners, om te verifiëren of de gegevens hun ervaringen en inzichten weerspiegelden en om eventuele ontbrekende aspecten te identificeren.

Op basis van deze grondige evaluatie is ervoor gekozen om de volgende drie buurten centraal te stellen in dit rapport:

- Dubbeldam-Noord
- Dubbeldam-Zuid
- Oudendijk en omgeving

Deze buurten zullen verder worden uitgediept en geanalyseerd in de daaropvolgende secties van dit rapport.

Kaart van de wijk 10 Dubbeldam met het aantal inwoners per buurt in 2024, AlleCijfers.nl.
© Kaartdata van het CBS & ESRI Nederland, kaartachtergrond van OpenStreetMap.

INWONERS

AANTAL INWONERS

Gebied	Aantal Inwoners
Dordrecht	121.430
Gebied Oost	54.110
Wijk 10 Dubbeldam	12.820
Dubbeldam-Noord	4.960
Dubbeldam-Zuid	5.245
Oudendijk en omgeving	30

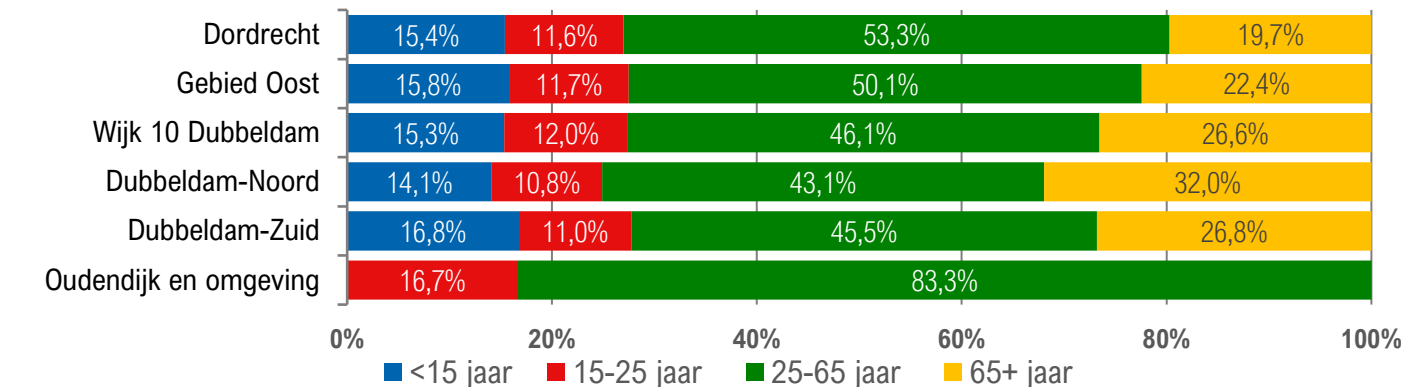
Wat valt op?

Dubbeldam vertegenwoordigt ongeveer 11% van de totale bevolking van Dordrecht (121.430 inwoners).

De wijk Dubbeldam maakt deel uit van Gebied Oost, dat in totaal 54.110 inwoners telt. Dit betekent dat Dubbeldam ongeveer 24% van de inwoners van Gebied Oost vertegenwoordigt.

Het meest opvallende in deze dataset is dat de buurt Oudendijk e.o. slechts 30 inwoners heeft. Dit is extreem laag in vergelijking met de andere buurten en wijst erop dat dit gebied dunbevolkt is, wellicht met slechts een paar huishoudens of zelfs als grotendeels onbewoond landelijk gebied. De buurten Dubbeldam-Noord en Dubbeldam-Zuid hebben vergelijkbare inwoneraantallen, met respectievelijk 4.960 en 5.245 inwoners.

LEEFTIJD INWONERS

Wat valt op?

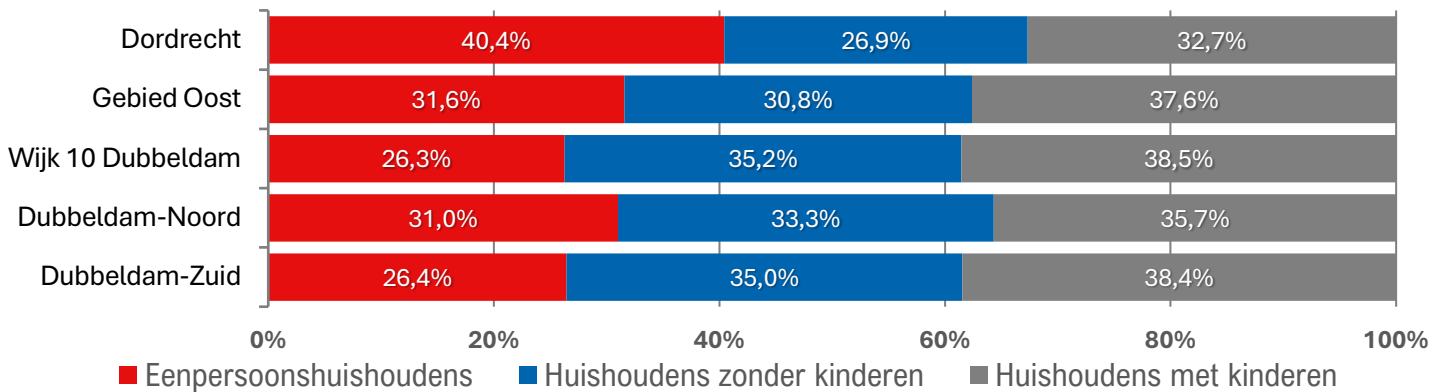
In Dubbeldam vormt de leeftijdsgroep 25-65 jaar 46,1% van de bevolking. Hoewel de meerderheid van de bevolking van deze wijk zich in de werkzame leeftijd bevindt, ligt dit aandeel aanzienlijk lager dan het stedelijk gemiddelde en gemiddelde van Gebied Oost.

Het aandeel van de bevolking van 65 jaar en ouder ligt in Dubbeldam met 26,6% hoog, vooral in de buurt Dubbeldam-Noord (32%). Dit wijst erop dat er in deze wijk een relatief groot aantal ouderen woont.

De buurt Dubbeldam-Zuid heeft het hoogste percentage jongeren onder de 15 jaar, wat kan wijzen op een buurt waar relatief veel gezinnen met jonge kinderen wonen.

In de buurt Oudendijk e.o. komen de leeftijdsgroepen jongeren onder de 15 jaar en 65 jaar en ouder niet voor.

HUISHOUDSAMENSTELLING

Wat valt op?

De wijk Dubbeldam heeft gemiddeld minder eenpersoonshuishoudens dan het stedelijk gemiddelde. Desondanks ligt het aandeel eenpersoonshuishoudens in de buurt Dubbeldam-Noord hoger, wat erop wijst dat in deze buurt relatief veel alleenstaanden wonen.

Het aandeel huishoudens mét kinderen ligt in Dubbeldam hoger dan het stedelijk gemiddelde. Dit suggereert dat de wijk aantrekkelijk is voor gezinnen.

Ook wonen er meer huishouders zonder kinderen in Dubbeldam, wat aangeeft dat de wijk ook aantrekkelijk is voor volwassen koppels of senioren.

Omdat de data van Oudendijk en omgeving te kleine groepen bevat (kleiner dan 10), kan en mag hier niet over gerapporteerd worden.

HUISHOUDGROOTTE

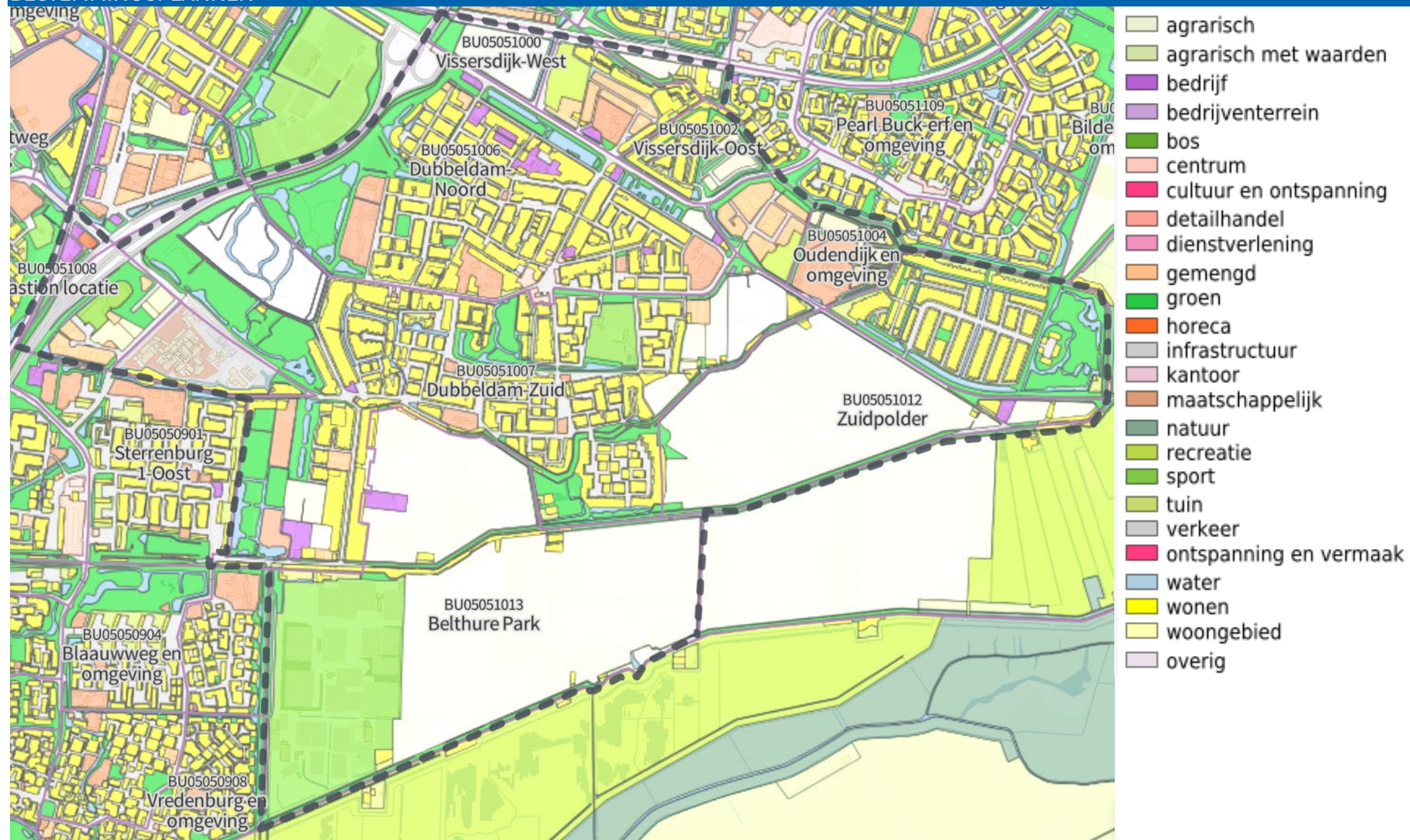
Gebied	Gem. Huishoudensgrootte
Dordrecht	2,1
Gebied Oost	2,3
Wijk 11 Dubbeldam	2,4
Dubbeldam-Noord	2,2
Dubbeldam-Zuid	2,4
Oudendijk en omgeving	1,0

Wat valt op?

De gemiddelde huishoudgrootte ligt in Gebied Oost hoger dan het stedelijk gemiddelde. Dit kan duiden op een grotere aanwezigheid van gezinnen of meerpersoonshuishoudens in dit gebied.

Ook de buurten Dubbeldam-Noord en Dubbeldam-Zuid e.o. hebben een hogere gemiddelde huishoudensgrootte (respectievelijk 2,2 en 2,4). In de buurt Oudendijk e.o. bedraagt de huishoudgrootte 1,0.

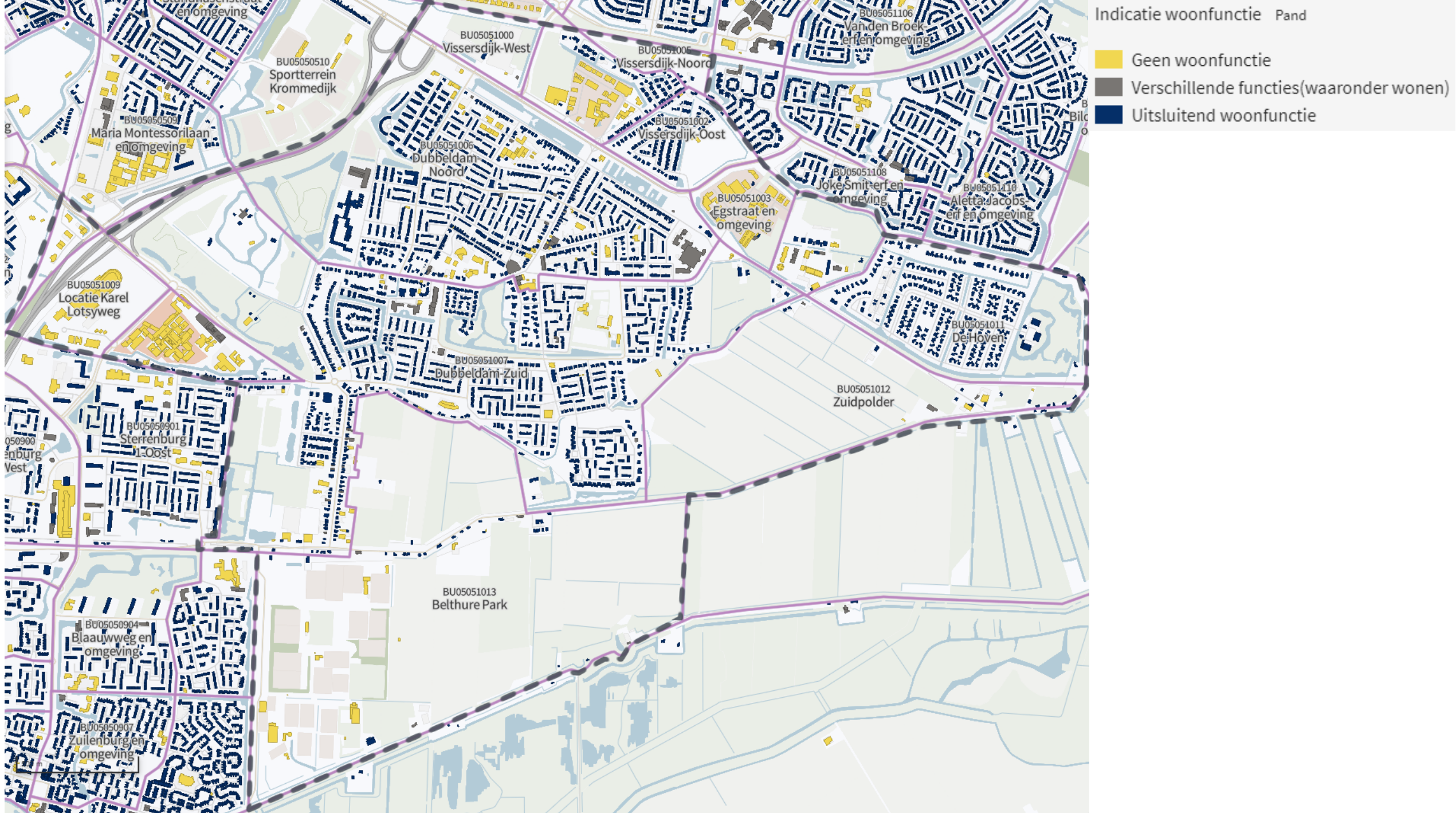
BESTEMMINGSPANNEN

Wat valt op?

- De buurten Dubbeldam-Noord en Dubbeldam-Zuid hebben voornamelijk een woon-bestemming. Enkele gebieden in deze buurten hebben een gemengde functie of zijn gereserveerd voor bedrijven of detailhandel.
- De buurt 'Oudendijk en omgeving' heeft een gemengde functie omdat De Hoop daar zit gevestigd.

GEBOUWEN (FUNCTIE EN SOORT)

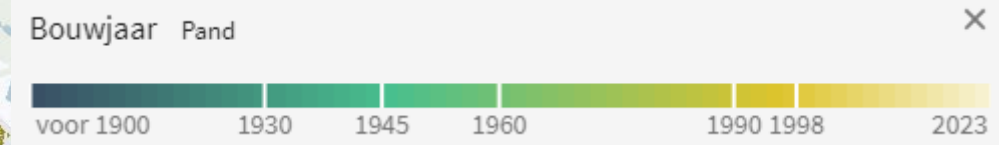
Wat valt op?

De meeste gebouwen in Dubbeldam hebben uitsluitend een woonfunctie. Dit woongebied is vooral geconcentreerd in de buurten Dubbeldam-Noord en Dubbeldam-Zuid en binnen deze buurten zijn er enkele gebieden waar er geen woonfunctie is, zoals bijvoorbeeld het Damplein.

In de buurten 'De Hoven' en 'Visserdijk-Oost' zijn alleen gebouwen met uitsluitend een woonfunctie.

In de buurten om het woongedeelte heen zijn er grote gebieden waar geen woonfunctie is, zoals de ‘Albert Schweitzerplaats’ (ziekenhuis en politiebureau, ‘Locatie Karel Lotsyweg’ (Optisport, zwembad en schaatsbaan), en Oudendijk en omgeving (de Hoop).

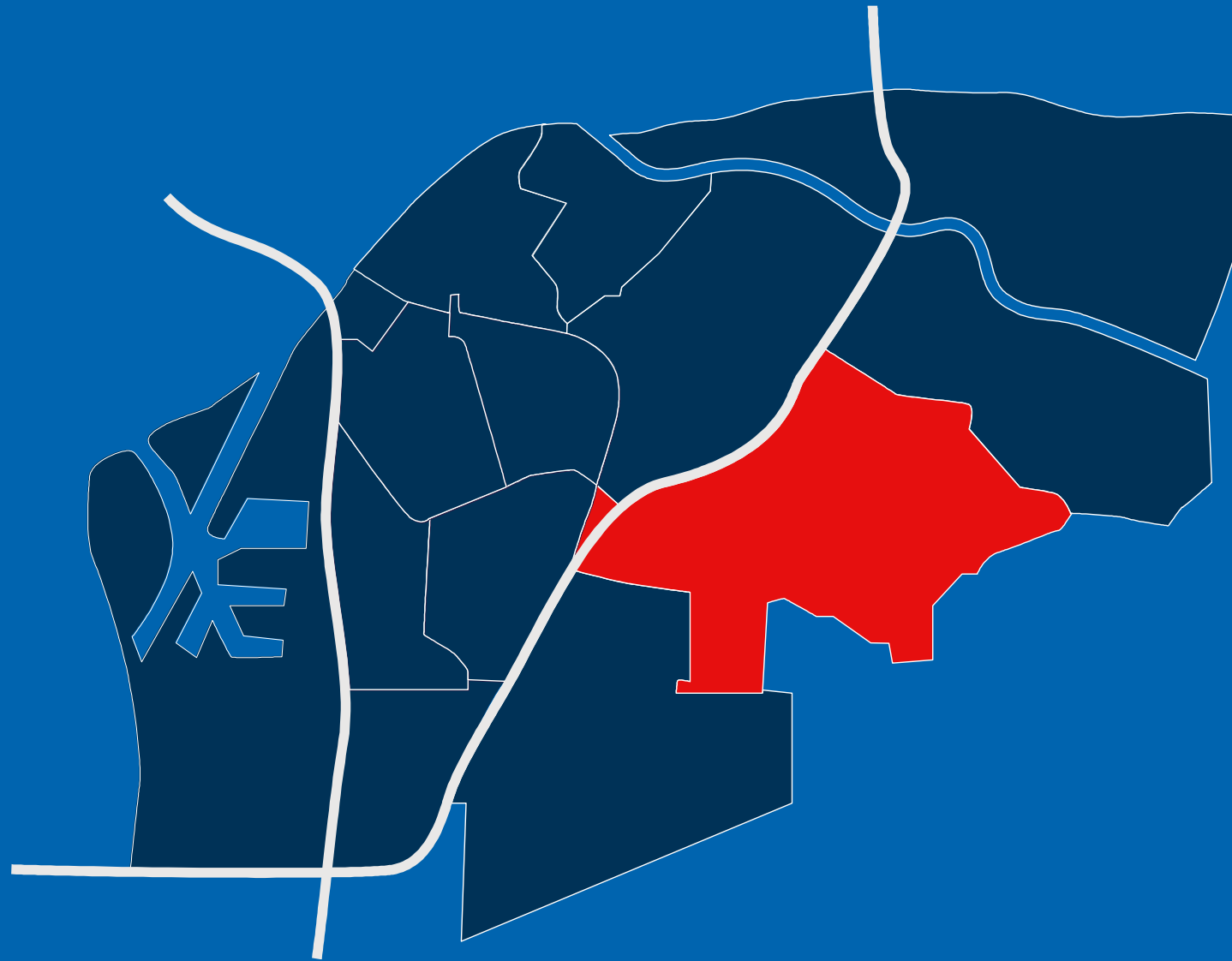
LEEFTIJD VAN GEBOUWEN

Wat valt op?

- Dubbeldam is een redelijk oude wijk. In Dubbeldam-Noord zijn de meeste gebouwen gebouwd in het begin van de 20^e eeuw, of zelfs nog daarvoor.
- In het westen en noordelijk deel van de wijk zijn er enkele gebieden te zien die in de jaren 90 gebouwd zijn.

DOEL: AANTREKKELIJKE STAD

WIJK: DUBBELDAM

GROENBLAUWE STAD

Groenblauw speelt in 2030 de hoofdrol in een aantrekkelijke openbare ruimte. In een aantrekkelijke stad zorgt de uitstraling van de openbare ruimte ervoor dat het er prettig wonen, werken en verblijven is. Men voelt zich thuis op het eiland van Dordrecht. Met zijn vele monumenten en het daar aanwezige groen en blauw is de historische binnenstad het visitekaartje van Dordrecht. Daarnaast is Dordrecht een stad met veel groen en water en dat wordt gewaardeerd door bewoners en bezoekers. Er wordt dan ook op ingezet op versterking van de Dordtse karakteristieken via groen en blauw. Water is zichtbaar, beleefbaar, bereikbaar, veilig en waar mogelijk door groen omzoomd. Het groen is verzorgd, veilig, divers, toegankelijk en stimuleert gebruikswaarden. Ook wordt ingezet op structuren die bijdragen

aan het positieve, vooruitstrevende, groenblauwe imago. Het Getijdenlandschap, de Dordtwijkzone, de historische dijklinten en het Killenlandschap zijn belangrijke structuren die herkenbaarheid geven aan het Eiland van Dordrecht. Overige groenblauwe structuren zijn op deze cultuurhistorische landschapsstructuren gebaseerd en maken de ontstaansgeschiedenis van het Eiland zichtbaar. Het groenblauwe netwerk wordt gekoesterd en verder versterkt. Lijnvormige landschapselementen zoals windsingels en cultuurhistorische lanen worden hiervoor in ere hersteld. Groenblauwe structuren worden met historische plekken verbonden. Het cultureel en landschappelijk groenblauw erfgoed wordt beschermd door belangrijke groenstructuren en -gebieden vast te leggen op kaart en hier beschermingsstatus aan te koppelen. Voor de vier cultuurhistorische landschapsstructuren worden

gebiedsvisies uitgewerkt waarmee verbeteringen in inrichting en beheer kunnen worden doorgevoerd.

Een aantrekkelijke leefomgeving wordt ook bereikt met hoogwaardige inrichting. Dat betekent dat kwalitatief, bij de locatie passend materiaal wordt gebruikt en dat de juiste plant- en boomsoorten op de juiste plek worden geplant. Een hoogwaardige inrichting, vakkundig beheer en juist gebruik van de openbare ruimte zorgen samen voor een positieve beleving van de stad, wijk en buurt. Juist gebruik wordt gestimuleerd door via groen in te zetten op een sterke sociale cohesie. Over het algemeen wordt in wijken met sterke sociale cohesie minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering. Groenblauwe waarden dragen bij aan versterking van de sociale cohesie (Onderzoek Wageningen Universiteit ‘Zeven redenen om te investeren in een groene stad’).

Hierdoor voelen bewoners zich veiliger in groene wijken. Naast meer groen en kwalitatief beter groen wordt sociale cohesie versterkt door inwoners meer te betrekken bij het groen. Zowel door inwoners te laten meedenken over inrichting en beheer, als door waar mogelijk gebruiksgroen, zoals groene verblijfsplaatsen, toe te passen. Naast een positieve beleving voor bewoners verhoogt groenblauw ook de aantrekkelijkheid van een gebied voor bedrijven en ondernemers. Groen en water verhogen de economische waarde. Huizen aan water- of natuurgebieden hebben een hogere waarde dan huizen die niet aan dergelijke gebieden grenzen. De aanwezigheid van groen en blauw in de buurt is steeds belangrijker voor een positief vestigingsklimaat. Dit is een interessant gegeven voor een groeiende en

ambitieuze stad als Dordrecht en maakt de noodzaak helder om meer aandacht te schenken aan groen en blauw bij ruimtelijke ontwikkelingen.”

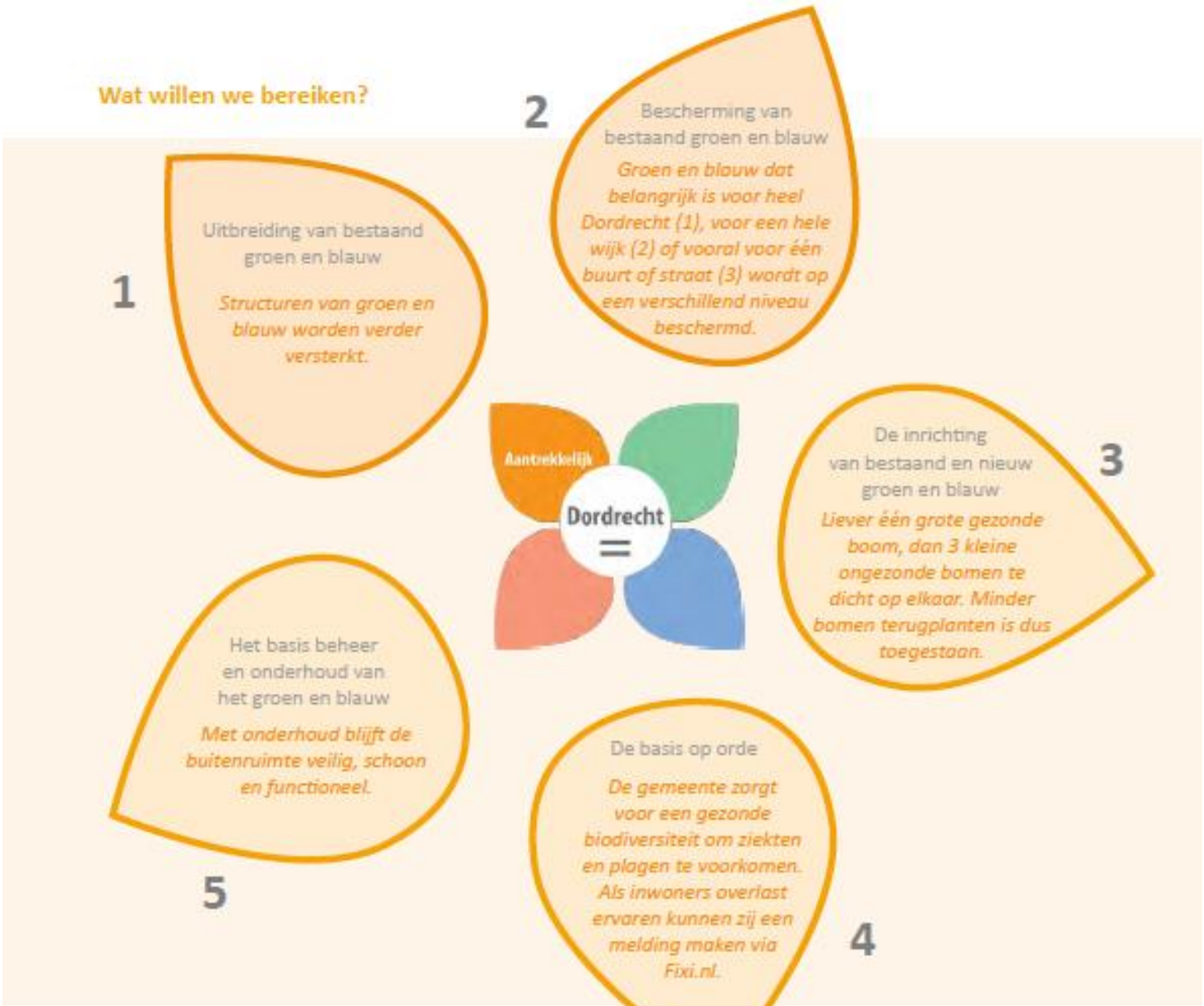
Wat valt op?

- Het bomenprogramma kan goed aansluiten op de versterking van de bomenstructuur in Dubbeldam.
- Er zijn nog een aantal buurten in Dubbeldam, met name Noord en Vissersdijk, waar nieuwe boomstructuren toegevoegd kunnen worden.

Een aantrekkelijke stad

In 2030 is er meer aandacht voor groen en blauw in de buitenruimte. Dordtenaren vinden het groen en blauw belangrijk. Het karakter van Dordrecht wordt erdoor gevormd en door de aantrekkelijke aankleding van de buitenruimte gaan Dordtenaren graag naar buiten om elkaar te ontmoeten. Hierdoor wonen en werken mensen prettiger in Dordrecht.

Wat gaan we hiervoor doen?

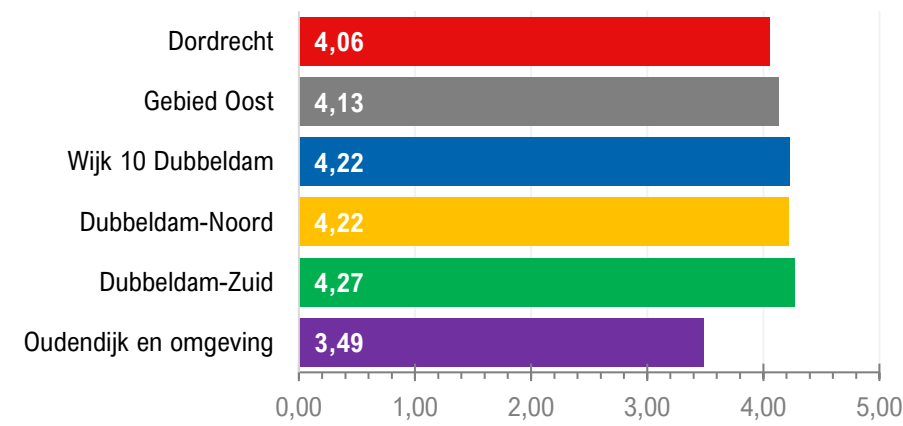
1. • Versterken dijklinten: Bomenstructuur Zeedijk
• Nieuwe boomstructuren
2. • Bomenprogramma (boomstructuren, beleid en beheer)
• Groenblauwe structuurkaart incl. beschermingsbeleid
• Herschrijven Kwaliteitshandboek Openbare Ruimte (KOR)
3. • Beleidsregel nieuwbouw en herstructurering
• Herinrichting Weizigtpark
• Herinrichting Wielwijkpark
• Samenstellen klankbordgroep om te betrekken bij grote projecten (die over meerdere vakgebieden gaan)
4. • Geen acties
5. • Actualiseren beheersysteem incl. uitdenken databeheer toekomst

LEEFBAARHEID – TOTAALSCORE

Een verschil van 0,13 is voor Dordrecht een afwijking van 1 standaarddeviatie.)

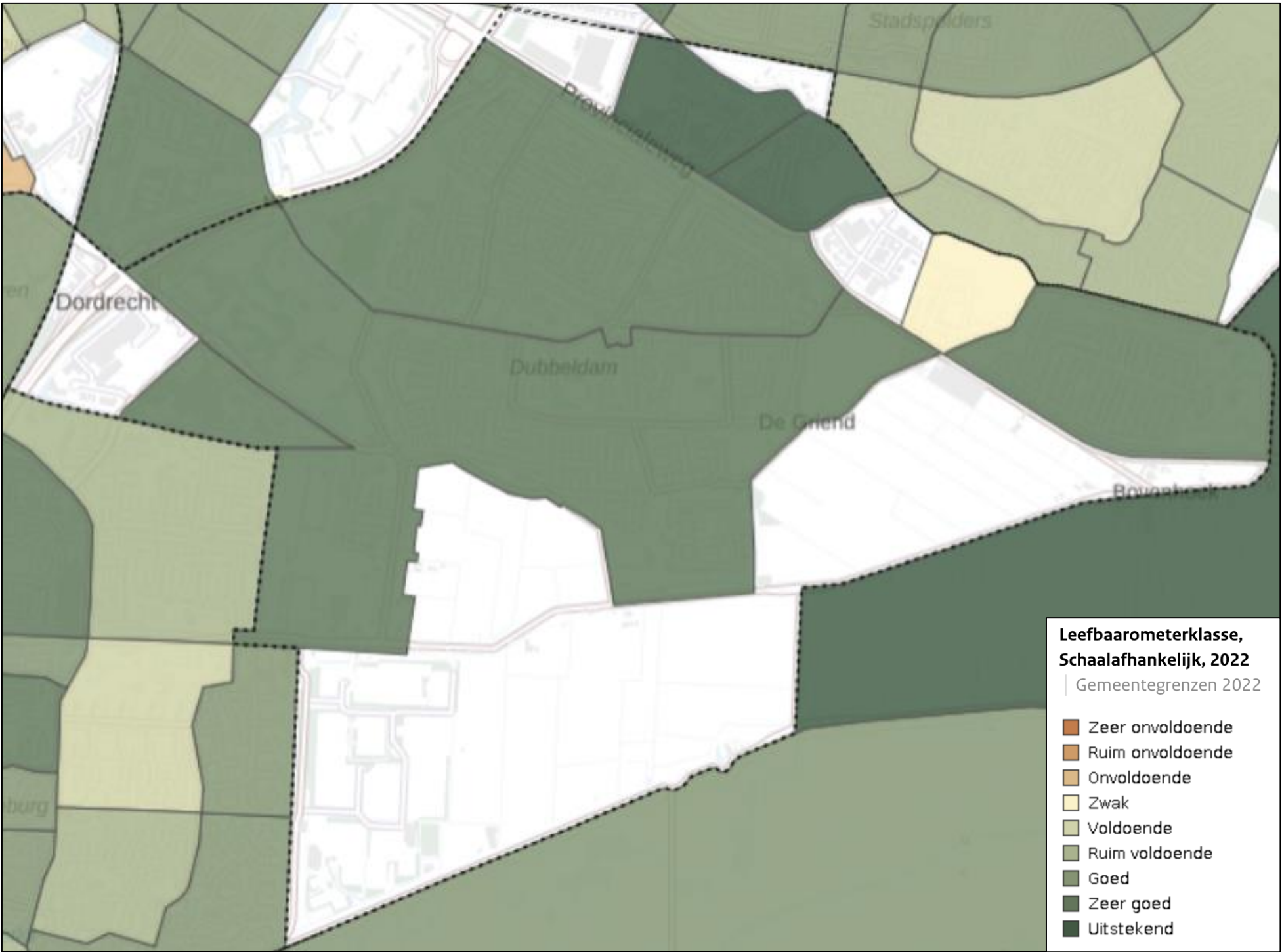
De Leefbaarometer bestaat uit vijf dimensies: woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast & onveiligheid. Het Nederlands gemiddelde is nul. De waarden kunnen variëren van 50 tot en met +50. Een waarde +9 t/m 9 (zoals in alle drie de wijken) betekent een ruim voldoende leefbaarheid;

Gemiddeld woont 1/8 van de huishoudens in Nederland in een buurt of wijk met een zwakke of onvoldoende leefbaarheid.

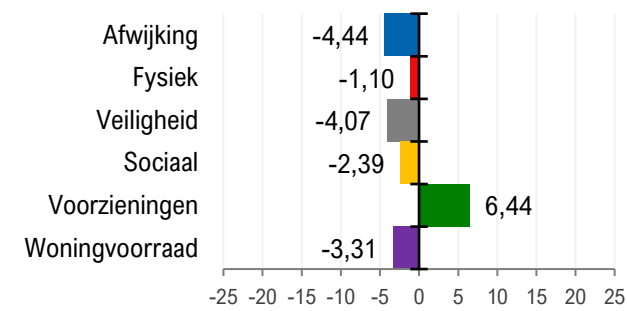
Wat valt op?

- Dubbeldam scoort erg goed ten opzichte van Dordrecht en gebied Oost (4,22 versus 4,06)
- Dubbeldam-Zuid scoort het beste van de wijk (4,27)
- Oudendijk scoort heel erg laag ten opzichte van Dordrecht, gebied Oost en de rest van Dubbeldam (3,49). Mogelijk komt dit door De Hoop

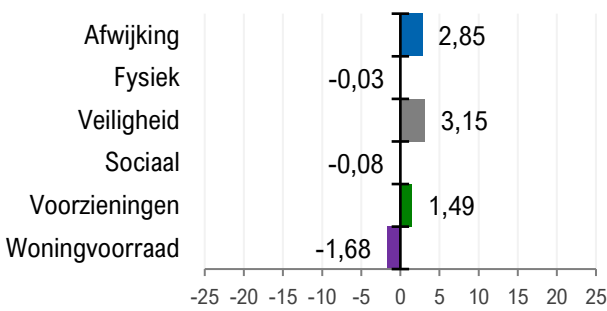

LEEFBAARHEID – BUURTSCORES

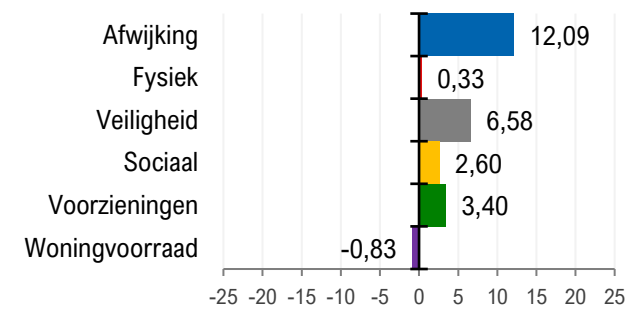
DORDRECHT

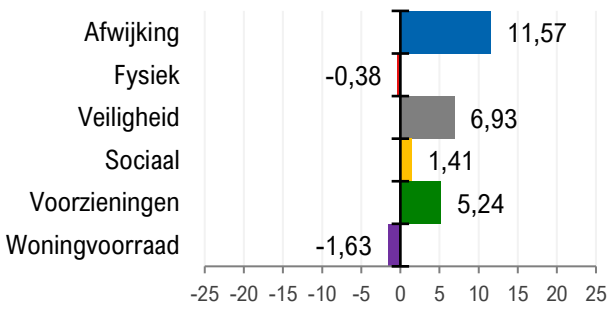
DORDRECHT OOST

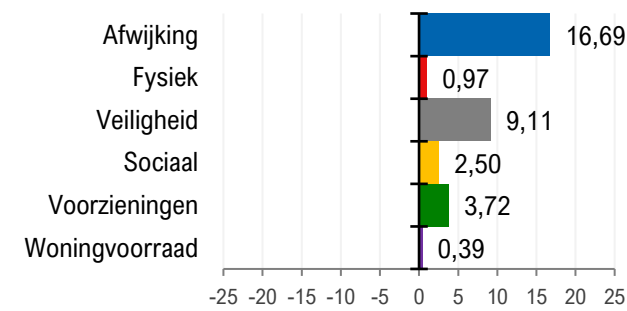
WIJK: DUBBELDAM

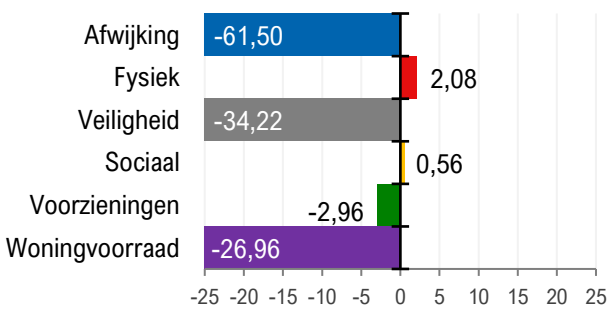
DUBBELDAM-NOORD

DUBBELDAM-ZUID

OUDENDIJK EN OMGEVING

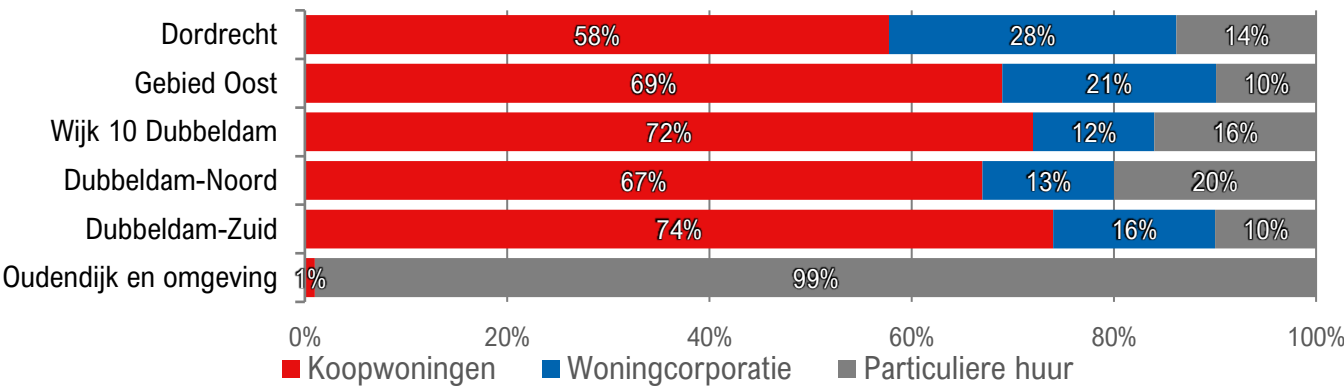
Wat valt op?

- In Dubbeldam is de woningvoorraad het enige punt waar een negatieve score uitkomt.
- Dubbeldam-Noord scoort (weinig)negatief op fysiek en woningvoorraad.
- Dubbeldam-Zuid blijkt aan de hand van de scores erg goed.

Oudendijk brengt het gemiddelde dramatisch ver naar beneden. De veiligheid en woningvoorraad in de buurt zijn zwaar onvoldoende, in verhouding met andere wijken is dit een zeer ernstig probleem.

WONEN

EIGENDOM HUUR VERSUS KOOP

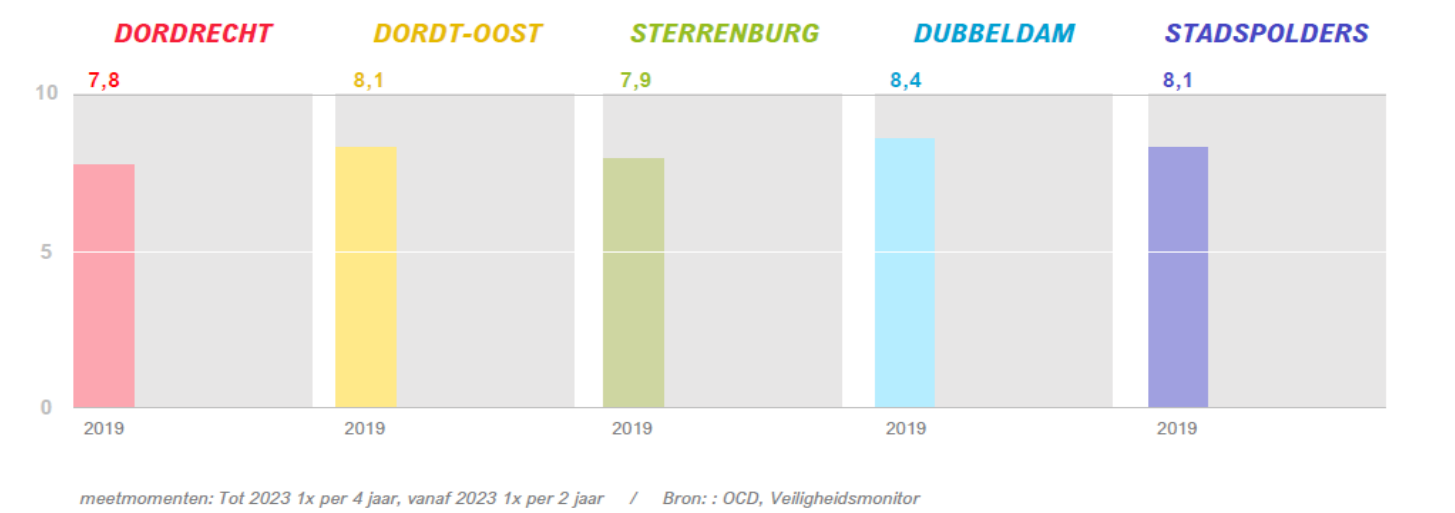
Wat valt op?

- In Dubbeldam staan ongeveer 5450 woningen.
- Dubbeldam heeft ongeveer 75% koopwoningen, 18% sociale huurwoningen en 7% overige huur. Stadsbreed is deze verdeling 57% koop, 32% sociale huur en 11% overige huur, in gebied Oost 68% koop, 24% sociale huur en 8% overige huur.
- Oudendijk/ De Hoop heeft enkel huurwoningen dus deze voorraad zal onevenredig zijn, dit wordt ook bevestigd in de tabel. Dit geeft echter wel een apart beeld van de buurt.
- Van de sociale huurwoningen is 66% eigendom van woningcorporaties en 34% van particuliere verhuurders.
- De gemiddelde WOZ-waarde bedraagt € 455.000. In Dordrecht is dit € 290.000.

RAPPORTCIJFERS (WIJKNIVEAU)

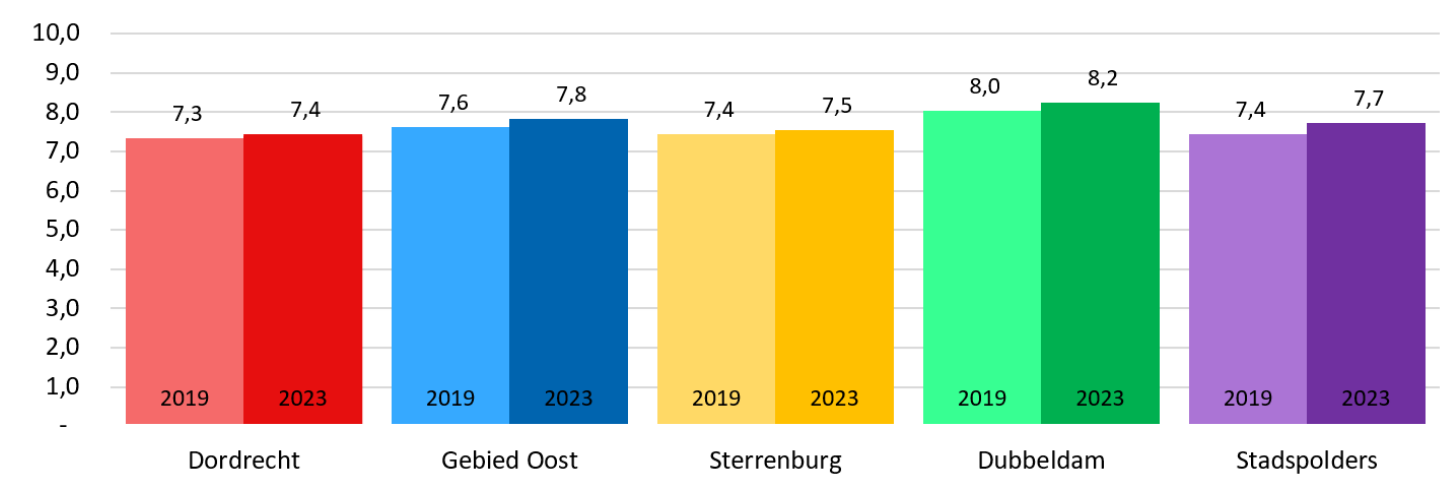
Het wonen in Dordt-Oost wordt goed gewaardeerd, met name in Dubbeldam. De gemiddelde WOZ waarde ligt hier 13% boven het gemiddelde van Dordrecht en is vooral relatief hoog in Dubbeldam. De woningen in Sterrenburg stegen relatief gezien het meest in waarde. Dat hangt ook samen met het effect van nieuwbouw zoals in Wilgenwende.

Dordt-Oost kent relatief veel koopwoningen. Sterrenburg heeft relatief iets meer sociale huurwoningen in vergelijking tot het Dordt gemiddelde.

RAPPORTCIJFER PRETTIG WONEN

Inwoners waarderen de woonomgeving van Dordt Oost beter dan het gemiddelde in Dordrecht, met name geldt dat voor inwoners van Dubbeldam. De gemiddelde kwaliteit van buurtvoorzieningen (waaronder speelplekken voor kinderen, jongeren en groen) is ook hoger dan gemiddeld in Dordrecht, vooral in Stadspolders en Dubbeldam.

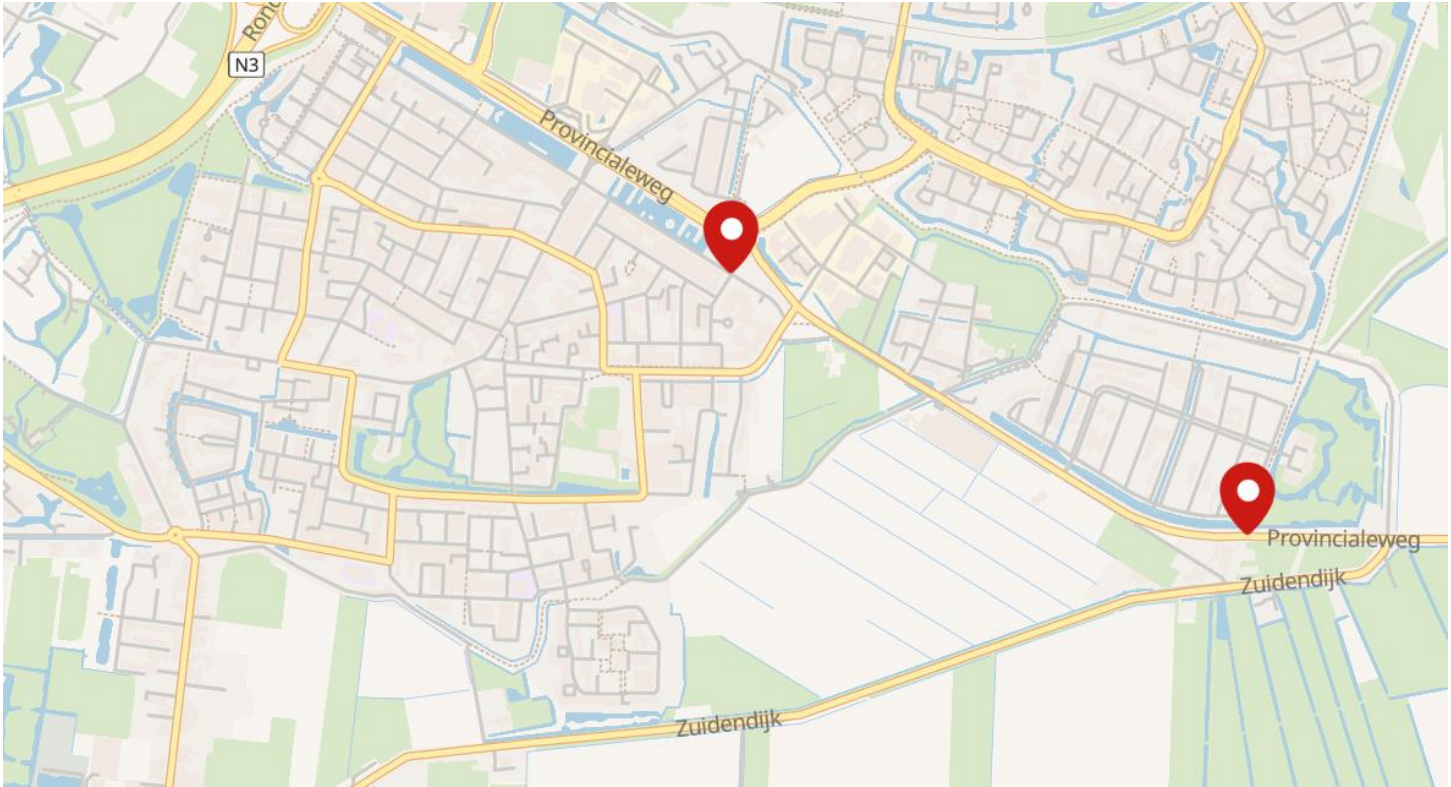

Wat valt op?

- Dubbeldam scoort op alle vlakken beter dan de rest van Dordrecht
- T.o.v. 2019 is Dubbeldam met 2/10^e verbeterd (andere wijken in Oost zijn ook verbeterd)
- inwoners geven een hoger cijfer voor prettig wonen en minder inwoners ervaren achteruitgang van de buurt
- Dubbeldam scoort hoog v.w.b. fysieke voorzieningen; onderhoud van verharding en groen in de buurt
- Er wordt weinig verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en milieuoverlast ervaren
- Dubbeldammers voelen zich veilig in hun buurt
- In gesprekken met bewoners en professionals komt naar voren dat het langer zelfstandig wonen van ouderen steeds meer onder druk komt te staan door de staat van de woning en het onderhoud dat het vergt. De kwaliteit van leven en zelfredzaamheid komt daarmee voor deze doelgroep onder druk te staan. Vroegtijdige bewustwording kan helpen

BESCHERMD WONEN

Beschermd Wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

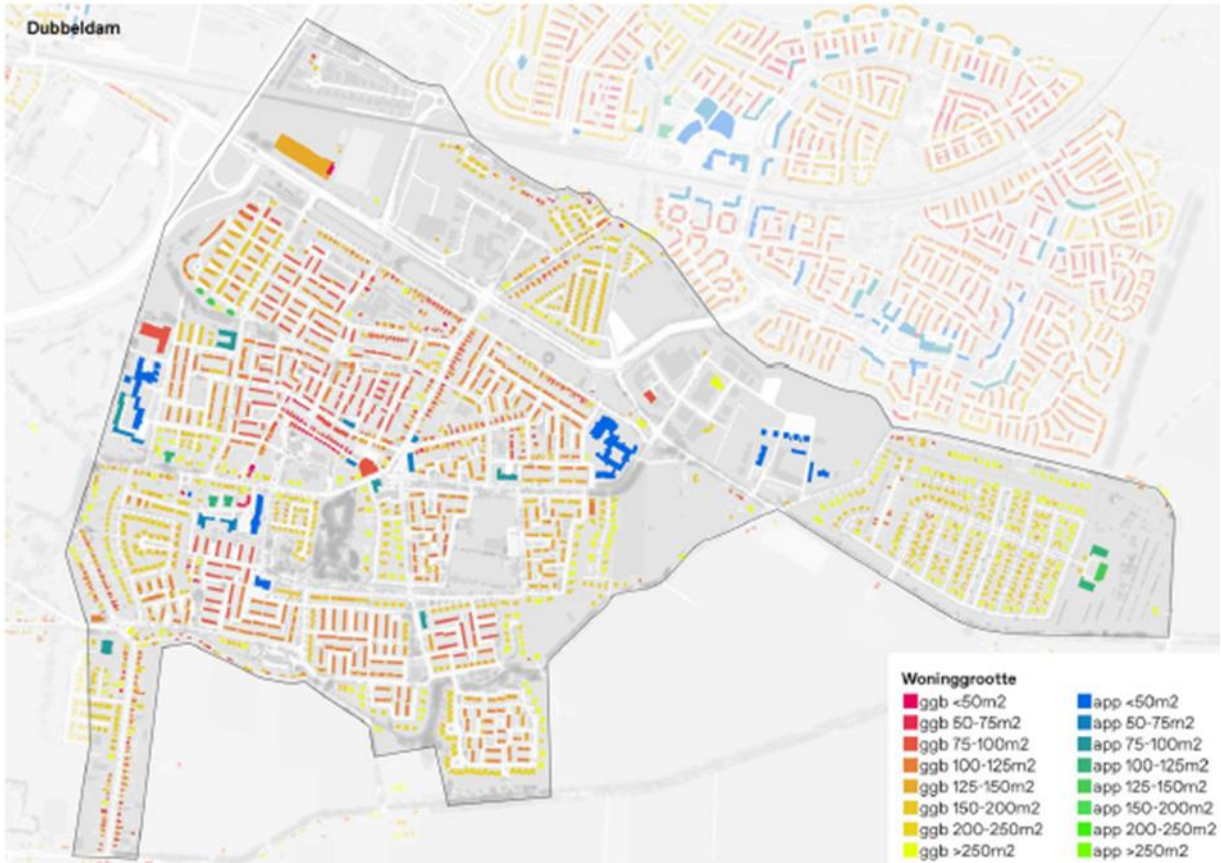

Wat valt op?

Dubbeldam heeft twee voorzieningen voor Beschermd Wonen voor in totaal 233 bewoners:

- Salios (voorheen Parkhuis) – Haaswijk: ruimte voor 185 bewoners met dementie
- De Hoop – Dorp de Hoop: ruimte voor 48 bewoners met psychosociale, psychiatrische en verslavingsproblematiek.

WONINGTYPEN EN -GROOTTEN

Op deze kaart is inzichtelijk gemaakt welke woningtypen (grondgebonden of appartementen) en -grootten te vinden zijn in de wijk.

Wat valt op?

- Dubbeldam bestaat vooral uit grondgebonden woningen met een relatief groot oppervlakte. Dit kenmerkt het dorpse karakter van deze wijk.

VERDICHTING

Hierna volgen de belangrijkste conclusies, de voorgestelde verdichtingsstrategie en de bandbreedte voor verdichtingspotentie per wijk zoals beschreven in een ambtelijke studie (2024).

Situatie

Dubbeldam heeft zijn oorspronkelijke dorpse karakter grotendeels behouden. Er is een grote opgave de vooroorlogse woningen langs de dorpslinten en de naoorlogse woningen daarachter toekomstbestendig te maken. Verder is er veel vergrijzing en behoefte aan betaalbare woningen voor startende gezinnen en senioren.

Conclusies verdichtingsstudie

Dubbeldam heeft veel locaties met garageboxen. Hoewel enkele hiervan belangrijk kunnen zijn voor economische activiteiten, zijn ze dit zeker niet allemaal. Op deze locaties kunnen, na zorgvuldige studie i.v.m. hun unieke afmetingen en positie in de wijkstructuur, nieuwe woningtypes en woonvormen toegevoegd worden aan de wijk. Daarnaast zijn er vooral bij de voorzieningenclusters kansen voor verdichting en wijkverbetering. Het vele particuliere bezit is een uitdaging.

Strategie

Dorpse karakter behouden en enkel bij voorzieningenclusters grotere hoogtes (bv. incidenteel 6 lagen) toestaan. Onderbenutte gronden in samenhang bezien en per groep een strategie bepalen.

- Focus op diversificatie van woningvoorraad met realisatie van (kleinere) woningen voor startende gezinnen en senioren. Doorstroming biedt veel kansen voor starters/startende gezinnen. Het toevoegen van seniorenwoningen kan als vliegwiel dienen om deze doorstroming te bewerkstelligen.
- Private woningvoorraad i.c.m. verbouwingen verleiden te verduurzamen.
- Wijkbrede strategie ontwikkelen voor de locaties met garageboxen.

Σ Bandbreedte verdichtingspotentie:

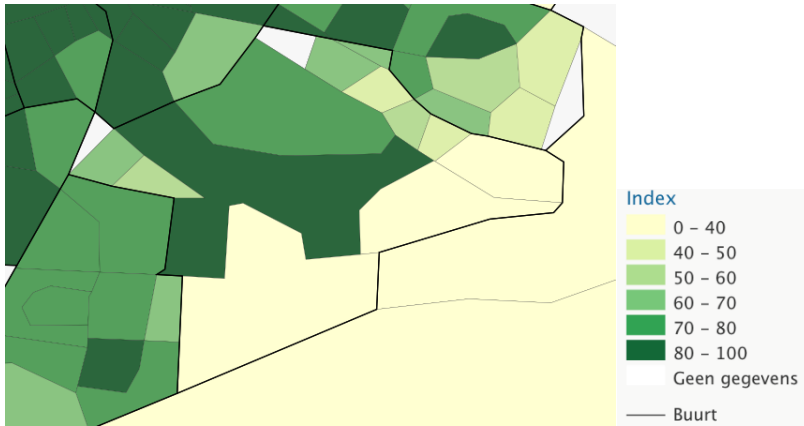
- 37 locaties
- + 250 tot 525 woningen

Belangrijkste verdichtingsprincipes:

- In de bestaande wijkstructuren. Bij blinde gevels en ontbrekende schakels.
- Op onderbenutte gronden. Van verwaarloosd naar waardevol.
- Bij (wijk)voorzieningen. Dichtbij de nuttige en leuke dingen.

VOORZIENINGEN / DINGEN TE DOEN

NABIJHEID VAN VOORZIENINGEN

Wat valt op?

- Dubbeldam-Noord en -Zuid geven een score tussen de 70 en 100. Vissersdijk en Albert Schweitzer geven lager dan gemiddeld.
- De Hoven geeft de laagste score. Dit is een vrij afgelegen gebied dus is vrij logisch, veel Hoven inwoners zullen naar Stadspolders gaan voor de voorzieningen.

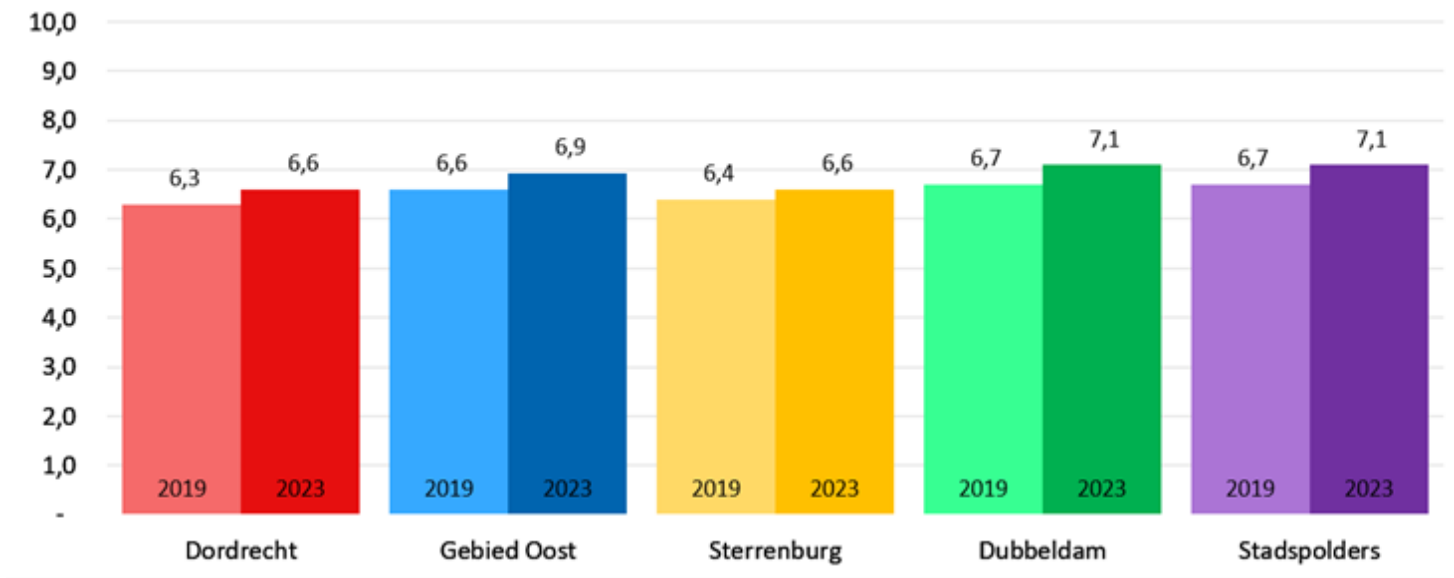
KWALITEIT VAN VOORZIENINGEN

De schaalscore bestaat uit de volgende vragen:

In de buurt is/zijn:

- de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden;
- perken, plantsoenen en parken goed onderhouden;
- het buiten goed verlicht;
- goede speelplekken voor kinderen;
- goede voorzieningen voor jongeren.

Hoe hoger de score op deze schaal van 0-10, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren.

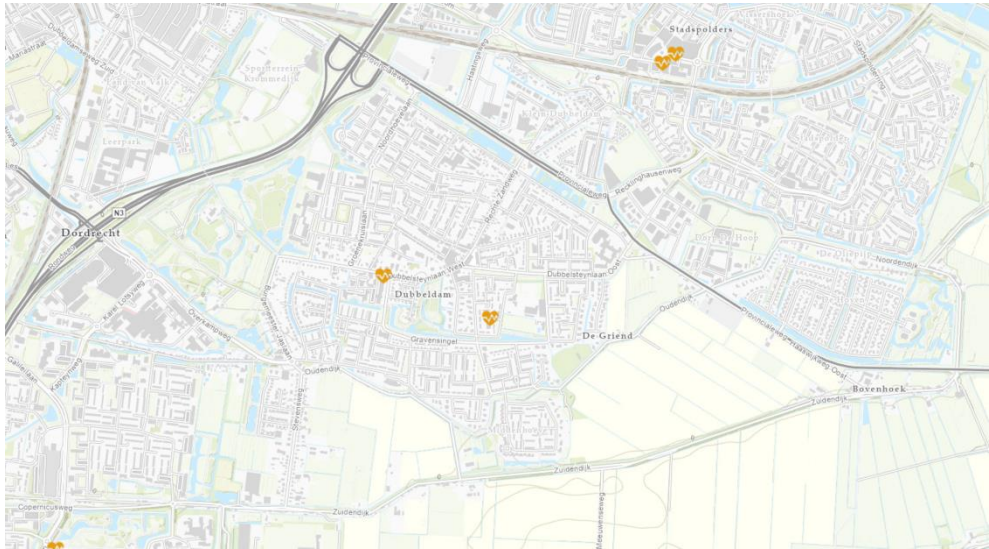
Wat valt op?

- Dubbeldam scoort met 7,1 beter dan het Dordtse gemiddelde (6,6). Het gemiddelde wordt vooral omlaaggehaald door Sterrenburg, Stadspolders en Dubbeldam scoren namelijk hetzelfde.
- Het Damplein is eigenlijk de enige locatie in Dubbeldam waar voorzieningen zijn. Maar met de Binnenstad en winkelcentra uit andere wijken nabij lijkt dit voldoende.

BASIS VOORZIENINGEN

(Huisarts, apotheek, ontmoetingsplekken (park, buurthuis, etc.), basisschool

Huisartsen

Wat valt op?

- Er zijn twee huisartsen in Dubbeldam, deze zitten relatief dicht bij elkaar. Indien nodig kan de huisarts in Stadspolders dit opvangen

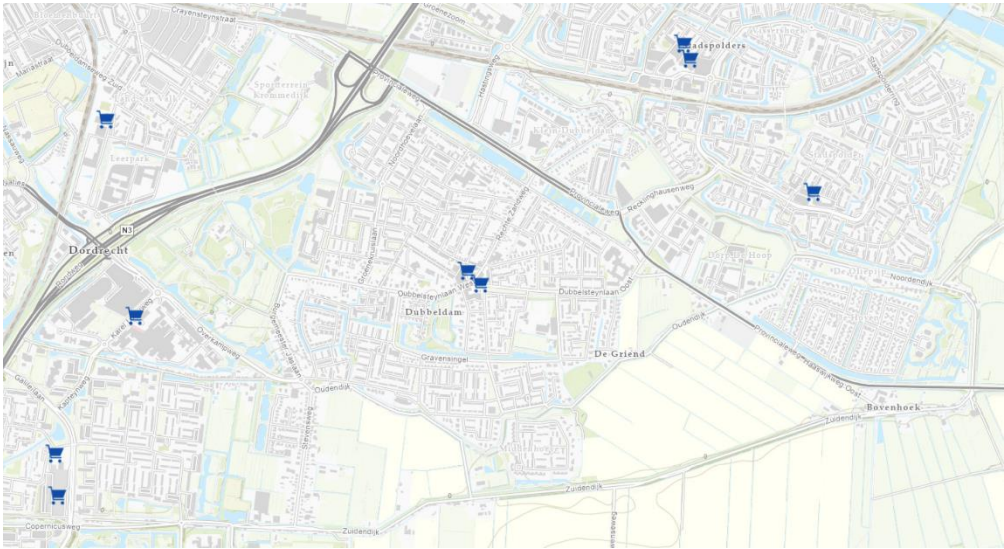
Apotheken

Wat valt op?

- Er zit eigenlijk één apotheek in Dubbeldam. De andere twee zitten in het Albert Schweitzer ziekenhuis. De apotheken zijn redelijk ver uit elkaar. Indien de wijk verder uitbreidt zal er ook een derde apotheek geopend moeten worden.

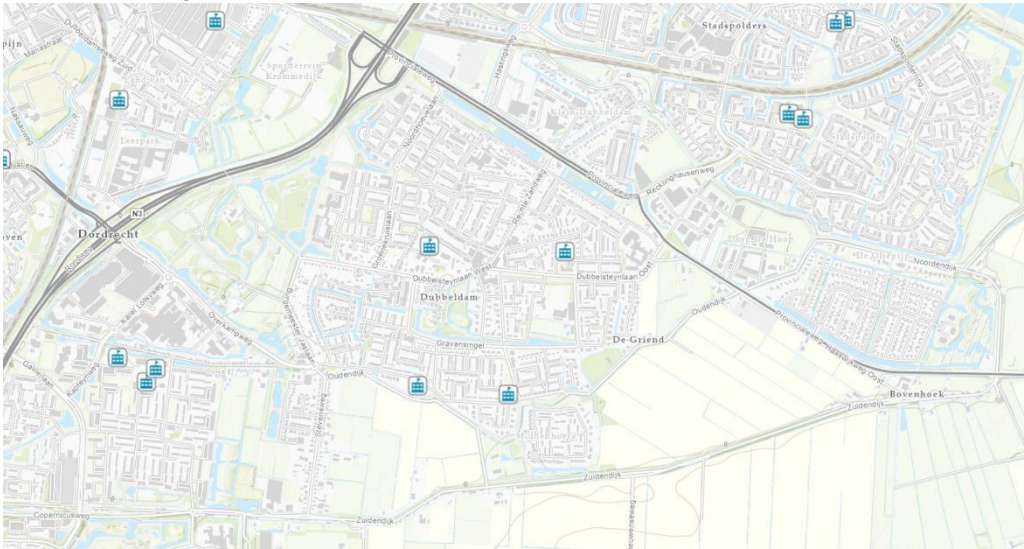
Supermarkten

Wat valt op?

- Er zijn twee supermarkten in Dubbeldam, de Plus en Nettorama, beide zijn gevestigd op het Damplein.
- Er zit een Albert Heijn To Go in het Albert Schweitzer ziekenhuis, dit is niet echt een supermarkt.
- De twee supermarkten forceren Dubbeldammers om naar het Damplein te komen om boodschappen te doen, tenzij deze de wijk uitgaan voor boodschappen.
- Twee supermarkten zijn wellicht wat weinig, maar gezien de ontwikkelingen de laatste jaren (bezorging) lijkt het niet urgent om meer supermarkten in de wijk te plaatsen.

Basisonderwijs

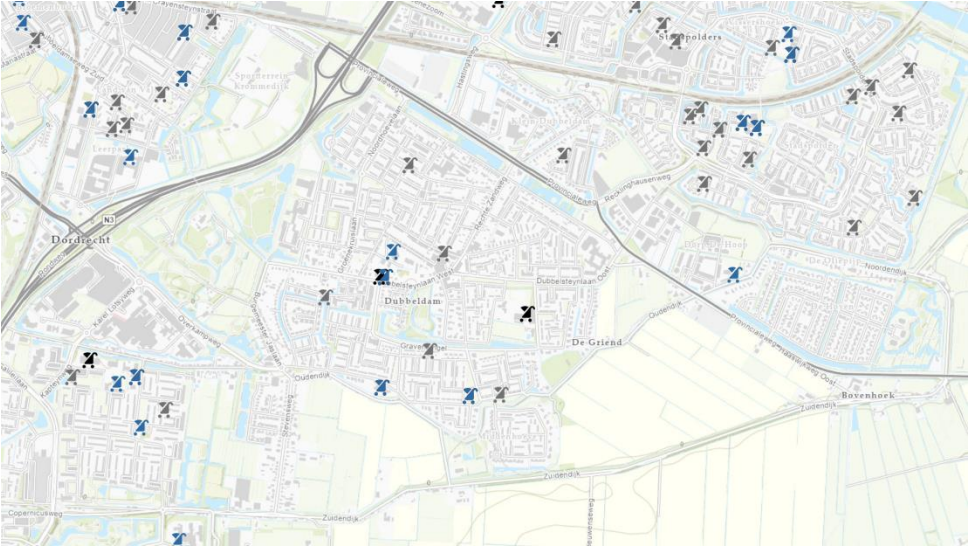

Wat valt op?

- Er zijn vier basisscholen in Dubbeldam, deze liggen redelijk goed verspreid over de wijk.
- Het is onduidelijk op dit moment of de scholen gezond zijn, dit zou onderzocht kunnen worden. Er kunnen namelijk acties uit voortvloeien.

PLUS VOORZIENINGEN

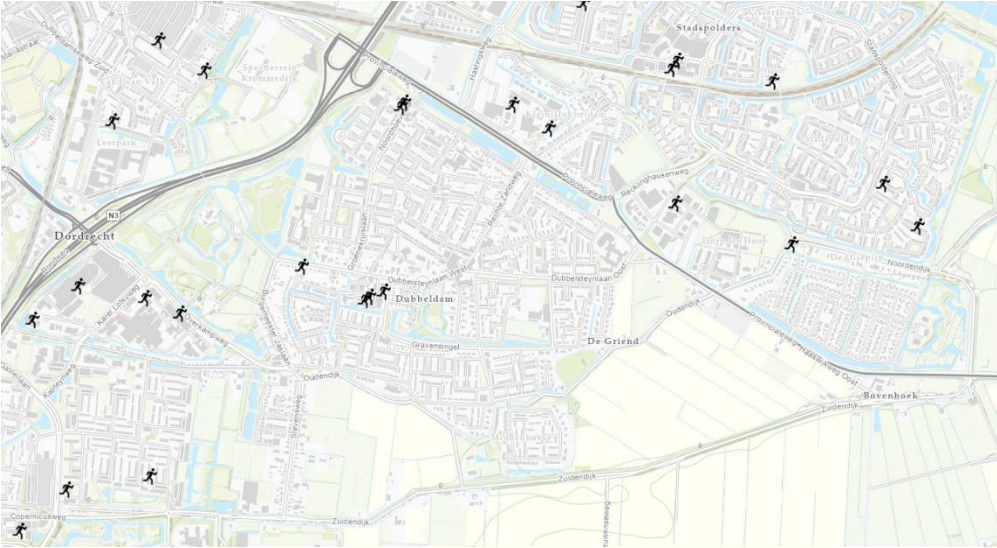
Kinderopvang

Wat valt op?

- Er zijn 13 kinderopvangverblijven in Dubbeldam, deze liggen redelijk goed verspreid.
- De vraag naar kinderopvang: 340, het aanbod: 313. Daarmee is er waarschijnlijk een klein tekort in de wijk.

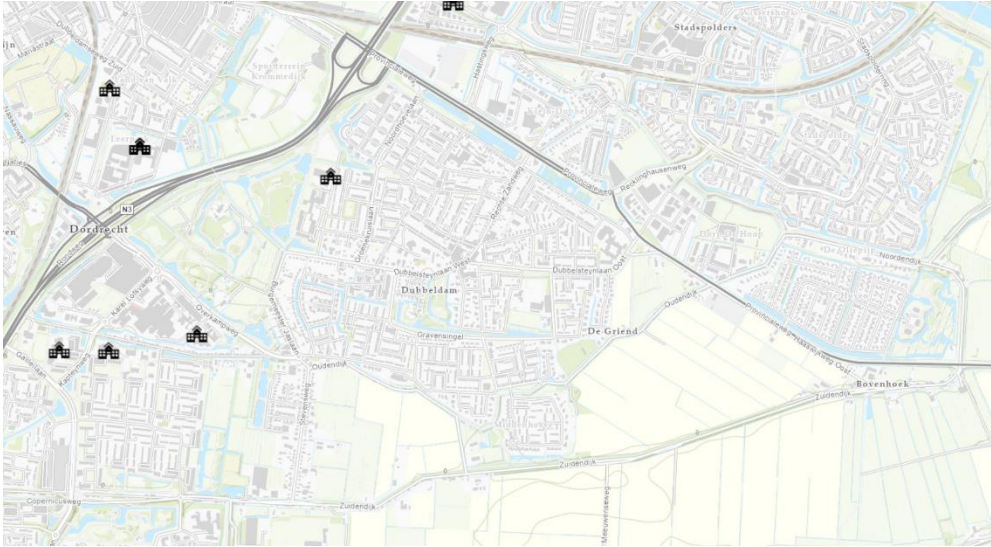
Fysiotherapeut

Wat valt op?

- Er zijn tien fysiotherapeuten in Dubbeldam.
- Er zijn geen signalen dat er een tekort is.

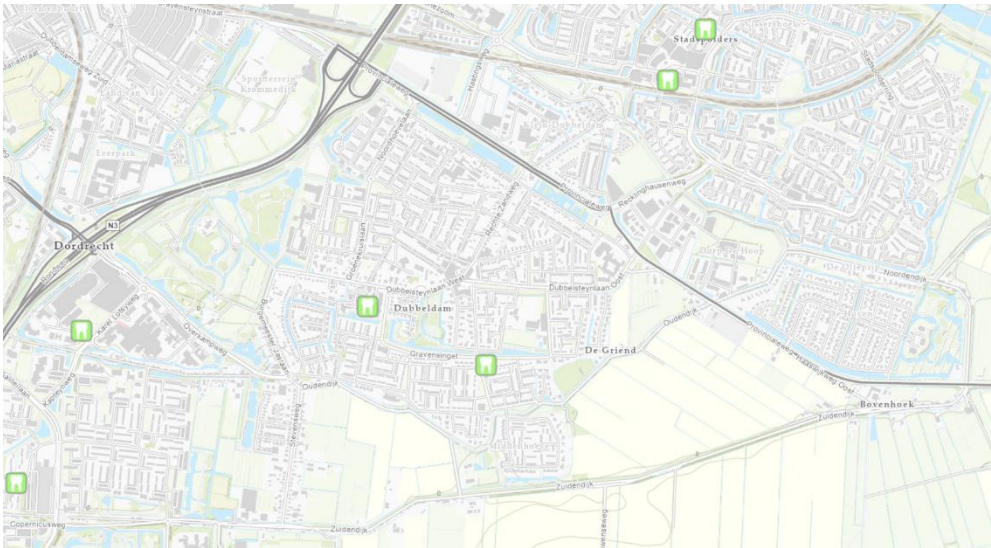
Middelbare Scholen

Wat valt op?

- Er zijn twee middelbare scholen in Dubbeldam.
- Beide scholen zijn vmbo/mavo. Voor een hoger niveau opleiding moet men Dubbeldam uit.

Tandarts

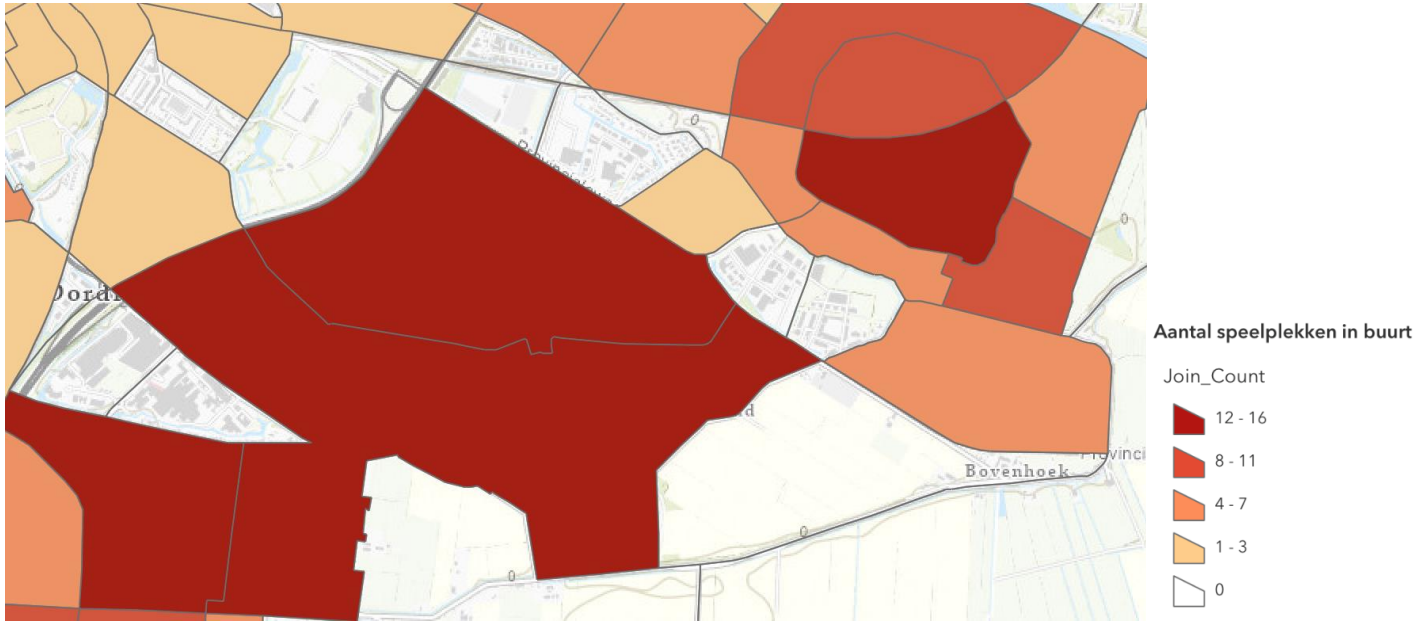

Wat valt op?

- Er zijn drie tandartsen in Dubbeldam
- Er zijn geen signalen dat het voorzieningenaanbod ontoereikend is.

SPEELPLEKKEN PER BUURT

Er zijn voldoende tot veel speelplekken in Dubbeldam met uitzondering van De Hoven en Visserdijk. Hier zijn te weinig speelplekken. Het aanbod met voornamelijk speelterreinen en trapvelden is éénzijdig. Dubbeldam heeft voldoende binnen accommodaties: 1 sporthal, 2 gymzalen en 2 spelzalen. Ook zijn er behoorlijk wat sportclubs gevestigd met o.a. fitness, voetbal, dans, gym en triatlon. Op beweegvriendelijke omgeving en recreatief groen/blauw scoort Dubbeldam goed. De Hoven is minder beweegvriendelijk dan de rest van Dubbeldam maar wel voldoende.

Wat valt op?

- Door de grootte van de buurten ontstaat er een vertekend beeld van de wijk wat betreft het aantal speelplekken. In de kaarten hiernaast is te zien dat er qua aantal relatief weinig speelplekken te vinden zijn in relatie tot Sterrenburg en Stadspolder. Dit zegt echter niets over de kwaliteit.
- De Hoven en Visserdijk-Oost zijn de enige buurten waar de hoeveelheid speelplekken beperkt is.
- Er zijn een aantal plekken, zoals Albert Schweitzer plaats en De Hoop, waar geen speelplaatsen zijn. Hier wonen echter ook geen kinderen en zijn speelplekken dus ook niet nodig.
- Visserdijk-West en -Beneden zijn kassen en industrie/bedrijventerrein en zijn dus ook geen uitnodigende en benodigde plekken om te spelen.

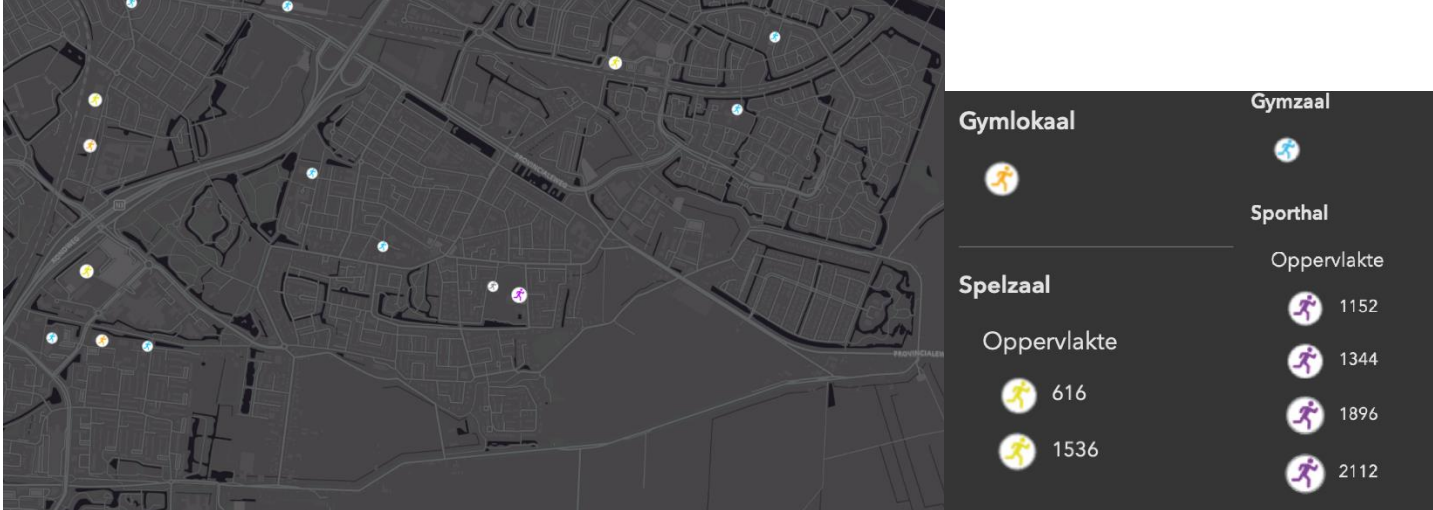
SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BUITEN)

Wat valt op?

- Er zijn eigenlijk alleen maar speelterreinen en trapvelden.
- Er is één jeu de boules terrein.
- Het aanbod is redelijk éénzijdig

SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BINNEN)

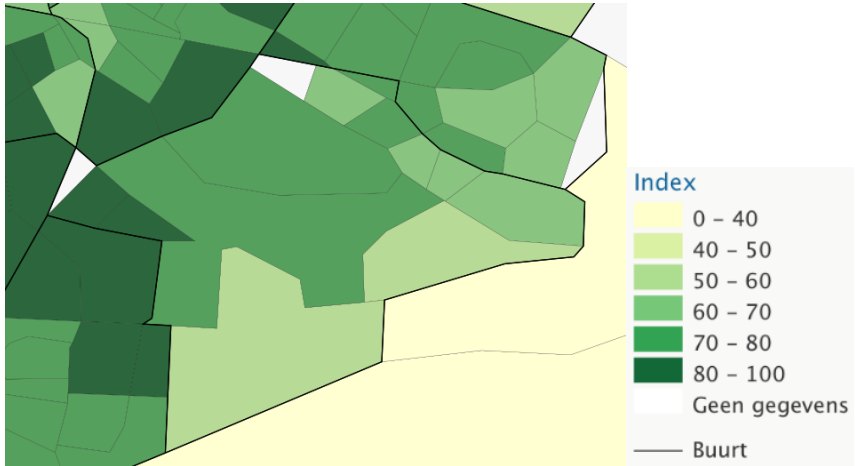

Wat valt op?

- Er is één sporthal.
- Er zijn twee gymzalen.
- Er zijn twee spelzalen.

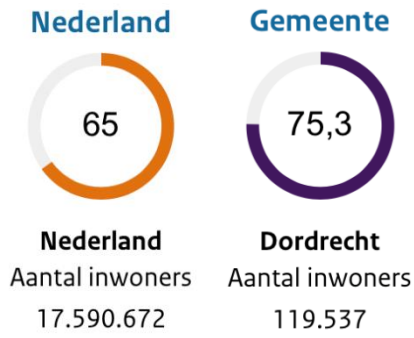
BEWEEGVRIENDELIJKE OMGEVING EN RECREATIEF GROEN/BLAUW

Totaalscore

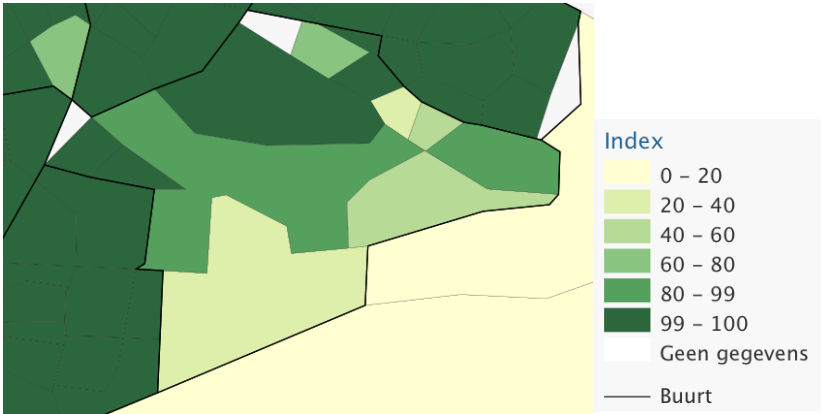

Wat valt op?

- Dubbeldam scoort tussen de 70 en 80.
- De Hoven is minder beweegvriendelijk dan de rest van Dubbeldam, maar wel voldoende.

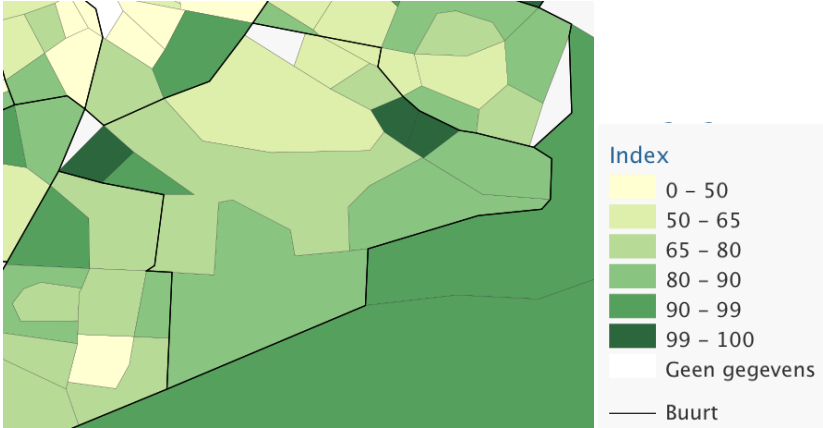
Sport en Speelplekken

Wat valt op?

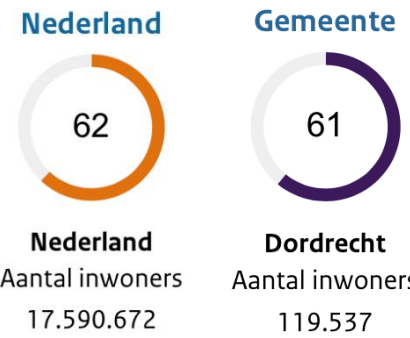
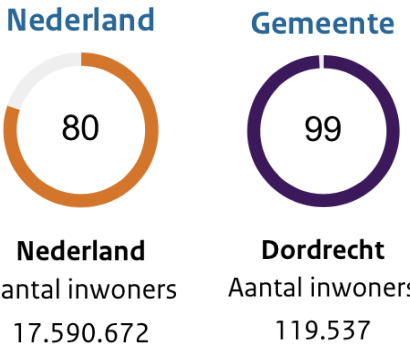
- Dubbeldam scoort gemiddeld goed.
- Ten opzichte van Stadspolders scoort Dubbeldam matig.

Recreatief Groen/Blauw

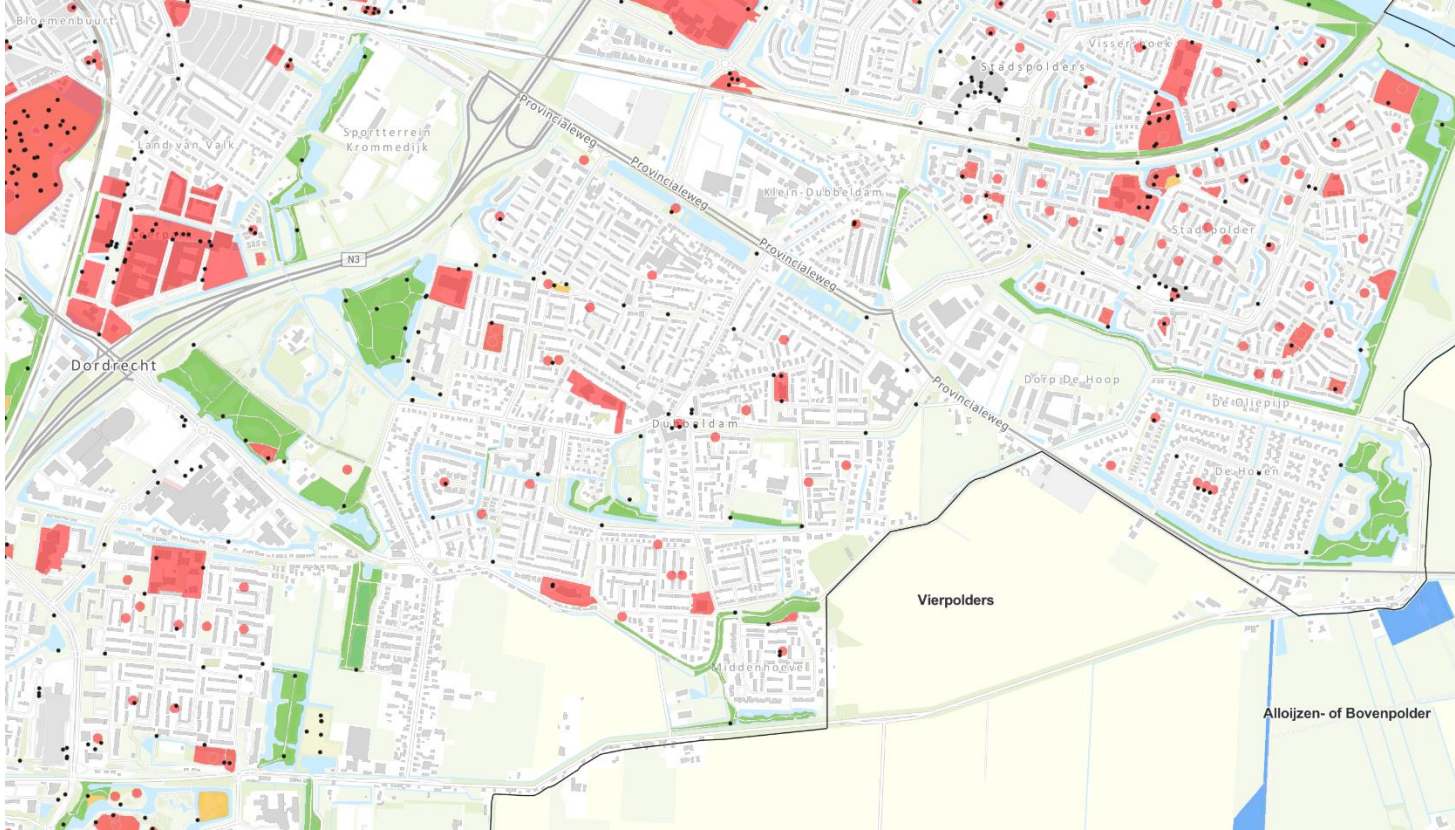

Wat valt op?

- Er is relatief weinig recreatief groen/blauw in verhouding met de hoeveelheid groen die Dubbeldam heeft.
- Buurt 7 is volgens het CBS de Oudendijk, deze scoort het hoogst van Dubbeldam. Hier ligt namelijk een groot grasveld en een sloot die de buurt omringd.
- Dubbeldam-Noord scoort het laagst. Maps bevestigt het gebrek aan groen, helemaal recreatief bruikbaar groen.

HONDEN (UITLAATVELDEN)

Wat valt op?

- Er zijn een aantal plekken waar honden verboden zijn.
- Er zijn weinig plekken waar honden los mogen lopen. Dat mag alleen in het Overkamp- en Dubbelmondepark en op een klein plekje in Dubbeldam-Noord
- Voornamelijk bij groene gebieden zijn honden toegestaan.

Afvalbakken

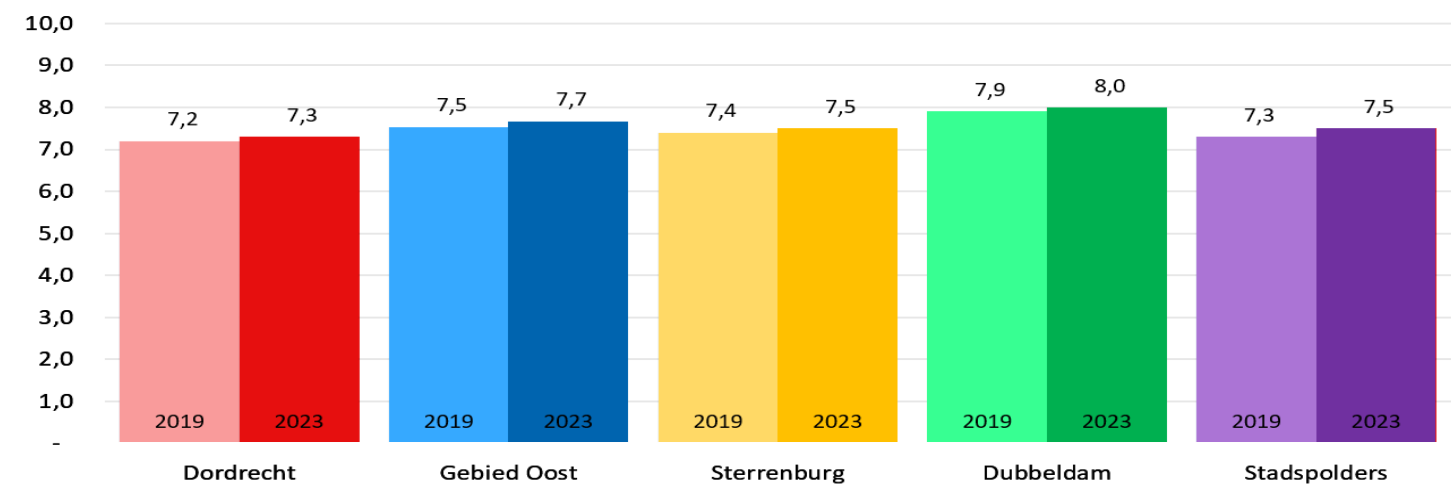
Beleid

- Honden mogen los lopen, opruimen mag
- Honden mogen los lopen met opruimplicht
- Honden aan de lijn, opruimen mag
- Honden aan de lijn met opruimplicht
- Verboden voor honden

ESTHETISCH, SCHOON, HEEL EN VEILIG

RAPPORTCIJFER VEILIGHEID IN DE BUURT

Inwoners van Dordt-Oost voelen zich veiliger als de gemiddelde inwoner van Dordrecht. Dat geldt zeker voor inwoners van de Dubbeldam, waar het rapportcijfer voor de veiligheid relatief hoog is. De sociale overlast in Dordt-Oost ligt onder het gemiddelde, met name in de Dubbeldam. Het vertrouwen in de (toekomst van de) buurt lijkt lager dan gemiddeld. Dat komt omdat de wijken nu al relatief goed gewaardeerd worden. Het is dan moeilijk om te zeggen dat de wijken in de toekomst er nog eens extra op vooruit zullen gaan. In Dubbeldam verwacht een kleiner aandeel dat de wijk achteruit zal gaan.

Wat valt op?

Sinds 2019 is de ervaring van veiligheid in de buurt met 0,1 punt toegenomen. Dit is dezelfde stijging als we over Dordrecht als geheel zien, maar daarmee is Dubbeldam de enige wijk die een 8,0 scoort.

KWALITEIT VAN GROENSTRUCTUREN

Wat valt op?

- De wijk is vrij groen.
- Er zijn niet bijzonder veel volwassen bomen, in de parken en langs de dijk wel.
- Vergeleken met Stadspolders zijn er aanzienlijk lege vlakken waar dus weinig groen is.
- Recreatief groen en hoeveelheid bomen is weinig vergeleken met de hoeveelheid groen die op deze kaart zichtbaar is.

POLITIE – OVERLAST MELDINGEN

	Dordrecht		Gebied Oost		Wijk 10 Dubbeldam		Dubbeldam-Noord		Dubbeldam-Zuid		Oudendijk e.o.	
Overlast Totaal 2020	5000		1195		268		73		61		9	
Overlast Totaal 2021	4750	-250	1204	+9	318	+50	86	+13	63	+2	7	-2
Overlast Totaal 2022	4659	-91	1078	-126	291	-27	72	-14	70	+7	8	+1
Overlast Totaal 2023	4281	-378	973	-105	268	-23	59	-13	74	+4	4	-4
Alcohol/Drugs 2020	683		92		31		5		11		4	
Alcohol/Drugs 2021	623	-60	93	+1	37	+6	6	+1	4	-7	1	-3
Alcohol/Drugs 2022	659	+36	79	-14	17	-20	1	-5	6	+2	1	+0
Alcohol/Drugs 2023	694	+35	101	+22	33	+16	7	+6	9	+3	2	+1
Jeugd 2020	1123		410		70		39		11		0	
Jeugd 2021	944	-179	368	-42	92	+22	34	-5	24	+13	0	+0
Jeugd 2022	848	-96	252	-116	76	-16	41	+7	17	-7	0	+0
Jeugd 2023	707	-141	229	-23	50	-26	30	-11	14	-3	0	+0
Verwarde personen 2020	1134		269		102		9		23		5	
Verwarde personen 2021	1371	+237	376	+107	115	+13	25	+16	16	-7	6	+1
Verwarde personen 2022	1353	-18	394	+18	131	+16	14	-11	27	+11	7	+1
Verwarde personen 2023	1371	+18	367	-27	127	-4	12	-2	26	-1	2	-5
Zwervers 2020	528		40		15		1		2		0	
Zwervers 2021	301	-227	36	-4	16	+1	1	+0	4	+2	0	+0
Zwervers 2022	348	+47	45	+9	17	+1	1	+0	3	-1	0	+0
Zwervers 2023	308	-40	45	+0	20	+3	2	+1	5	+2	0	+0
Openbare dronkenschap 2020	122		21		6		1		3		0	
Openbare dronkenschap 2021	128	+6	12	-9	4	-2	1	+0	0	-3	0	+0
Openbare dronkenschap 2022	137	+9	16	+4	6	+2	0	-1	1	+1	0	+0
Openbare dronkenschap 2023	121	-16	11	-5	3	-3	0	+0	2	+1	0	+0
Geluid Horeca 2020	16		0		0		0		0		0	
Geluid Horeca 2021	18	+2	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Geluid Horeca 2022	49	+31	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Geluid Horeca 2023	52	+3	1	+1	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0

Wat valt op?

- In Dubbeldam is de totale overlast verminderd naar dezelfde hoeveelheid als in 2020.
- In Dubbeldam-Zuid is de totale overlast elk jaar meer geworden.
- Overlast door alcohol/drugs is toegenomen ten opzichte van 2020, er zijn meer zwervers en verwarde personen.
- Overlast door jeugd is afgenomen sinds 2020.

FIXI – AFVAL EN GROEN MELDINGEN

Afval Meldingen	Dordrecht		Gebied Oost		Wijk 10 Dubbeldam		Dubbeldam-Noord		Dubbeldam-Zuid		Oudendijk e.o.	
Fixi: Afval 2020	7910		1897		572		106		155		7	
Fixi: Afval 2021	9363	+1.453	2441	+544	770	+198	154	+48	6	-149	6	-1
Fixi: Afval 2022	9082	-281	2216	-225	673	-97	115	-39	10	+4	10	+4
Fixi: Afval 2023	9833	+751	2267	+51	660	-13	120	+5	4	-6	4	-6
Groen Meldingen												
Fixi: Groen 2020	2924		1593		516		147		187		1	
Fixi: Groen 2021	3465	+541	1959	+366	686	+170	179	+32	238	+51	18	+17
Fixi: Groen 2022	3512	+47	1856	-103	575	-111	141	-38	219	-19	11	-7
Fixi: Groen 2023	4091	+579	2223	+367	768	+193	142	+1	220	+1	10	-1

Wat valt op?

- Dubbeldam heeft in 2022 en 2023 minder meldingen gekregen over afval terwijl dit in Dordrecht en gebied Oost in 2023 meer is geworden.
- Dubbeldam-Zuid heeft een aanzienlijke vermindering qua afval meldingen sinds 2021.
- De groen meldingen zijn vermeerderd.
- Er is in 2022 iets gebeurd in zowel gebied Oost als Dubbeldam waardoor het aantal meldingen van groen en afval aanzienlijk is verminderd.

VEILIGHEIDSMONITOR 2023

Op basis van politiedata over 2023 (bron: dashboard zichtopwijken.nl) scoort de gehele wijk Dubbeldam op geen enkele misdrijf indicator hoog vergeleken het landelijk en Dordts gemiddelde. Binnen de wijk valt de buurt Oudendijk e.o. het meest op in negatieve zin, in het totaal aantal misdrijven (waaronder de ‘High Impact Crimes’¹, geweldsmisdrijven en melding overlast. De buurt Dubbeldam-Noord is opvallend wat betreft het hoge percentage meldingen overlast jeugd en binnen de buurt De Hoven valt het relatief hoge aantal diefstal/inbraken woning op.

Wat valt op?

- Minder inwoners dan gemiddeld van Dubbeldam ervaren een vooruitgang van hun buurt in de afgelopen 12 maanden.
 - Relatief weinig Dubbeldammers vinden dat de gemeente de buurt betreft bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt.
 - Binnen de wijk valt de buurt Oudendijk e.o. het meest op in negatieve zin, in het totaal aantal misdrijven (waaronder de ‘High Impact Crimes’, geweldsmisdrijven en melding overlast.
-
- Inwoners van Dubbeldam geven een hoger rapportcijfer voor het prettig wonen in de buurt. Ook ervaren minder inwoners een achteruitgang van de buurt.
 - Dubbeldam scoort hoger dan gemiddeld op de schaalscore ‘fysieke voorzieningen’; er is met name meer tevredenheid over het onderhoud van verharding (stoepen, straten, pleintjes) en groen (plantsoenen/parken) in de buurt.
 - De sociale samenhang is hier hoger dan gemiddeld in Dordt.
 - Dubbeldammers ervaren relatief weinig verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en milieuoverlast.
 - Het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt is relatief hoog en relatief weinig inwoners voelen zich weleens onveilig in de buurt en vinden dat er veel criminaliteit voorkomt. Ook ervaren relatief weinig inwoners een toename van de criminaliteit.
 - In Dubbeldam komt het minder vaak voor dat mensen ‘s avonds de deur niet opendoen en dat mensen zich ‘s avonds onveilig voelen op straat.
 - Het traditioneel slachtofferschap is relatief laag onder inwoners van Dubbeldam; zij werden met name minder vaak slachtoffer van vermogensdelicten.
 - Hoewel Dubbeldammers de politie en de gemeentelijke handhavers relatief weinig zien in hun buurt, is de tevredenheid over de zichtbaarheid wel gelijk aan het gemiddelde.
 - De tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt is iets hoger dan gemiddeld. Ook is er een hogere tevredenheid over de gemeente wat betreft de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt.
 - De deelname aan een buurtpreventie app is hier relatief hoog.
 - Dubbeldammers nemen meer dan gemiddeld preventieve maatregelen om zichzelf en hun bezittingen te beschermen.
 - Relatief weinig inwoners zeggen dat in hun buurt wel eens verdachte situaties voorkomen (signalen van ondermijning).

¹ High Impact Crimes zijn diefstal/inbraak woning, bedreiging (zoals stalking en gijzeling), mishandeling, openlijk geweld, straatroof en overval
Dubbeldam

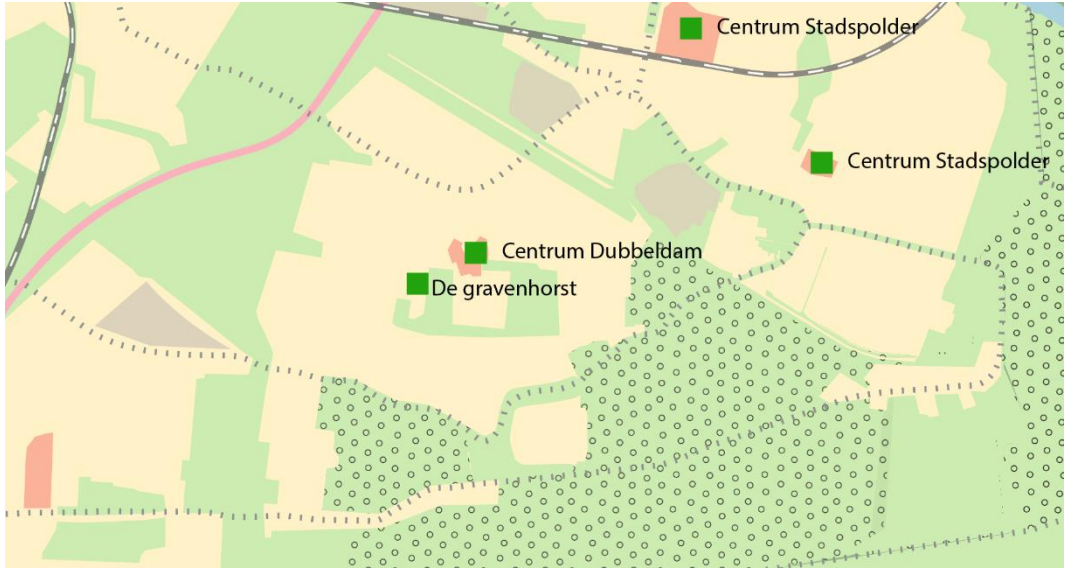
ONTMOETINGSPLEKKEN

Het Damplein is het hart van de wijk en daarmee een belangrijke trekpleister en ontmoetingsplek. De winkeliersvereniging organiseert geregeld activiteiten en wekelijks is er een markt op het Damplein.

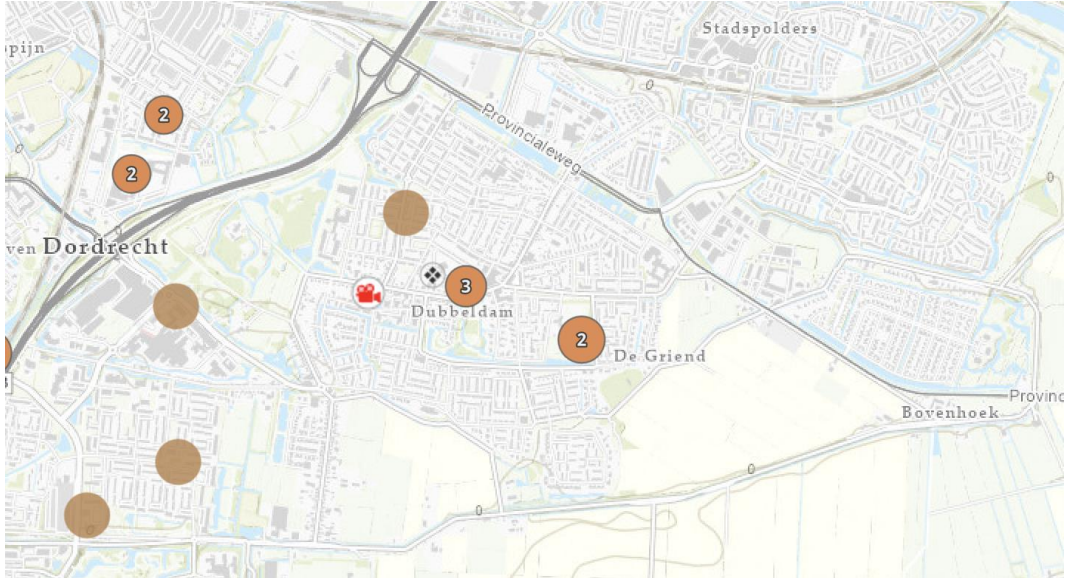
Daarnaast is er ook de Gravenhorst (wooncomplex 55+) waar inwoners terecht kunnen bij één van de (welzijns) voorzieningen.

Een wijkcentrum is er verder niet. Bewoners en professionals geven aan dat dit vooral voor de jongeren wordt gemist. Voor hen is er geen voorziening in de wijk

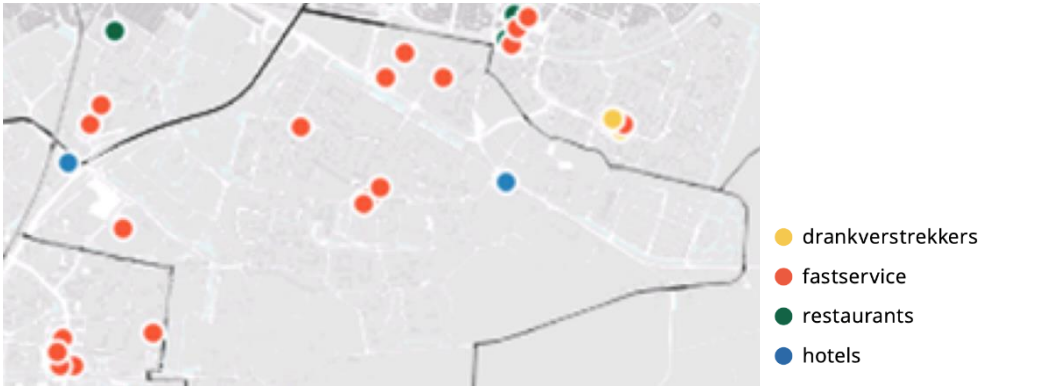
Buurtcentra en overige

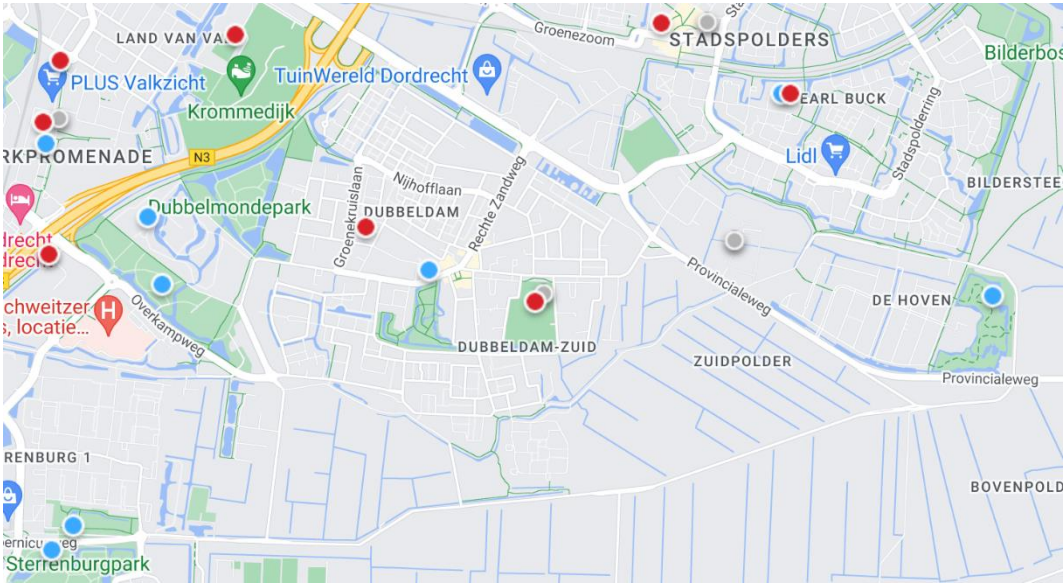
Verenigingen

Horeca

Sportverenigingen

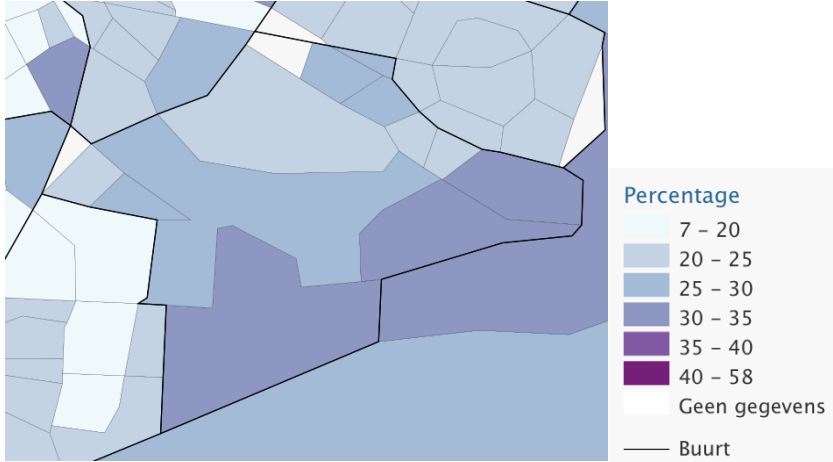

Wat valt op?

- Er zijn twee buurtcentra in Dubbeldam (winkelcentrum + Gravenhorst), deze liggen zeer centraal en dichtbij elkaar.
- Er is enkel fastservice horeca en één hotel.
- Er zijn geen restaurants en/of drankverstrekkers in Dubbeldam, dit kan leiden tot een minder levendig Dubbeldam. Echter zorgt dit wel voor rust in de wijk. Bewoners moeten wel de wijk uit om uit eten te gaan, dit kan voor ouderen minder toegankelijk zijn.

PARTICIPATIE

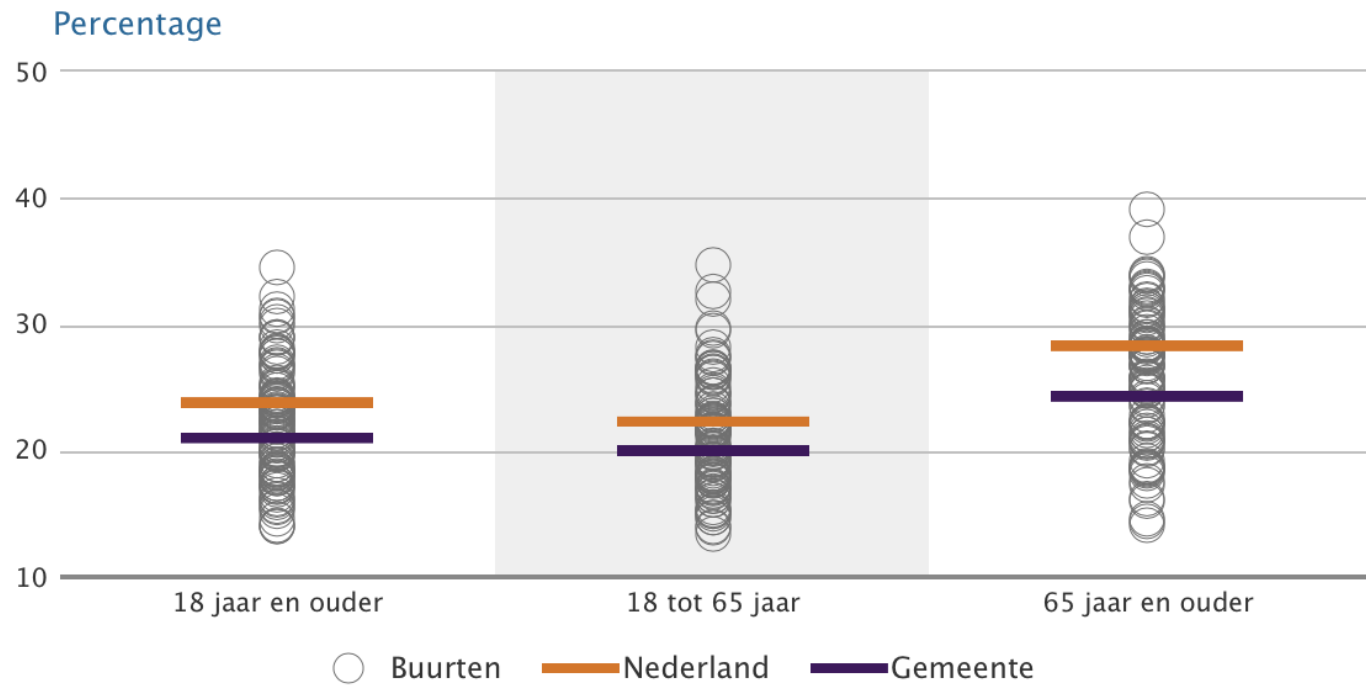
Vrijwilligerswerk

Wat valt op?

- Dubbeldam-Zuid scoort beter dan Noord en beter dan Dordts gemiddelde.
- De Hoven scoort vrij goed en boven zowel Dordts als Nederlands gemiddelde.
- 65-plussers doen over het algemeen meer vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk naar leeftijd in 2022

Wat valt op?

- 65-plussers doen meer vrijwilligerswerk.

CONCLUSIES

De aantrekkelijkheid van een plek hangt o.a. samen met de mate en kwaliteit van groenblauwe structuren. Deze kwaliteit moet ook terug te vinden zijn in de inrichting van de openbare ruimte. Ook een sterke sociale cohesie is een onlosmakelijk onderdeel van een aantrekkelijke plek. In Dubbeldam zijn een aantal plekken (Noord en Vissersdijk) waar nieuwe boomstructuren toegevoegd kunnen worden. Op de leefbaarometer scoort Dubbeldam, met bovengemiddeld veel koopwoningen, erg goed. Als beste van de stad (4,22 versus 4,06). Uitschieter naar boven is Dubbeldam-Zuid (4,27) en naar beneden Oudendijk e.o. wat verklaarbaar is door de aanwezigheid van een woonvoorziening van De Hoop (3,49). Aandachtspunt ligt daardoor vooral bij de woningvoorraad en veiligheid voor de buurt Oudendijk e.o.

VOORZIENINGEN

Dubbeldammers zijn tevreden met het voorzieningenaanbod in de wijk al is dat wat winkels betreft alleen geconcentreerd rondom het Damplein. De Hoven scoort lager. Zij zijn aangewezen op het voorzieningenaanbod in Dubbeldam. Ook het basis- en plus voorzieningenaanbod lijkt toereikend. Voor de honden is er vooral plaats in het park. Voor de rest geldt vooral een aanlijn- en opruimplicht. Voor De Hoven en de Vissersdijk is het aantal speelplekken onvoldoende. Ook blijft De Hoven qua beweegvriendelijkheid achter op Dubbeldam. Voor de rest van de wijk is dit voldoende maar is het speelaanbod wel erg éénzijdig. Ook is er een voldoende en gevarieerd sportaanbod.

WONEN / VERDICHTEN

Nu bestaat een groot aandeel van de woningen uit grondgebonden woningen met een relatief groot oppervlakte. Uit de verdichtingsstudie volgt dat er in Dubbeldam behoefte is aan een meer diverse woningvoorraad, met name (kleinere) woningen voor starters/startende gezinnen en senioren. Het toevoegen van woningen voor senioren dient hierbij als vliegwielt om doorstroming teweeg te brengen in de woningmarkt. De meeste verdichtingspotentie in de wijk Dubbeldam is te vinden in 1) in de bestaande wijkstructuren, 2) op onderbenutte gronden, en 3) bij (wijk)voorzieningen). Het vele particuliere bezit is een uitdaging. De verdichtingspotentie kent een bandbreedte van + 250 tot 525 woningen.

Er zijn een tweetal woonvoorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met in totaal 233 plaatsen.

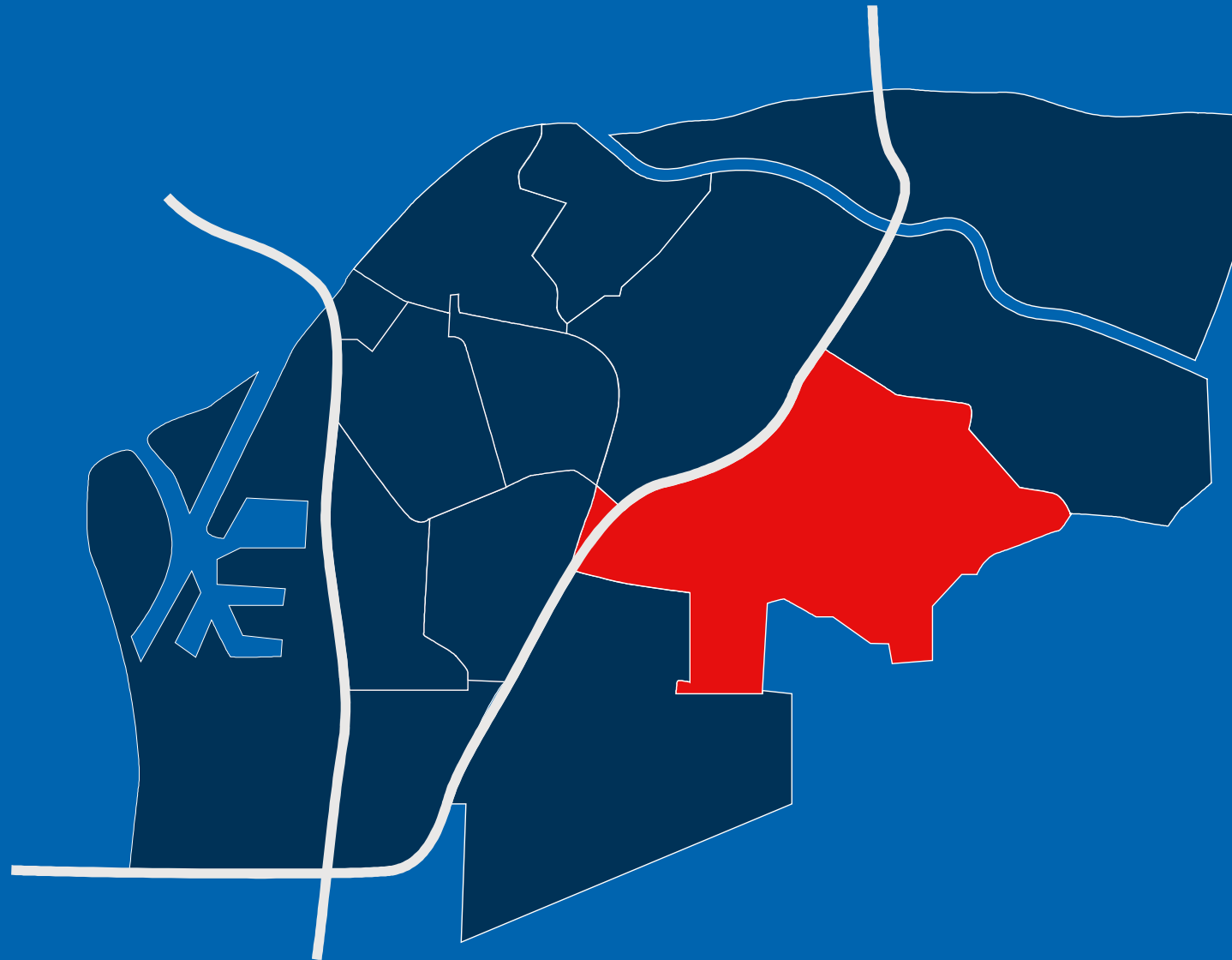
ESTHETISCH, SCHOON, HEEL EN VEILIG

Dubbeldam scoort goed op woning en woonomgeving. Ze zijn tevreden. Maar zorgen zijn er ook. Om de ouderen die langer zelfstandig thuis blijven wonen en waarvoor de (vaak oudere) woning niet langer geschikt is. Bewustwording op dit thema is wenselijk. Op het gebied van veiligheid scoort de wijk ook goed. Zij voelen zich veilig in hun buurt. Met uitzondering de Oudendijk e.o. die springt er negatief uit. Binnen de wijk valt, wat betreft misdrijven, de buurt Oudendijk eo het meest op in negatieve zin, in het totaal aantal misdrijven (waaronder de 'High Impact Crimes'), geweldsmisdrijven en melding overlast.

SOCIALE COHESIE

Het Damplein is het hart en de trekpleister van de wijk, waar alles samenkomt. M.u.v. de Gravenhorst (een 55+ wooncomplex) is er geen wijkcentrum met een laagdrempelige sociale programmering. Dit wordt gemist. Vooral voor de jongeren is er behoefte aan een plek. Dubbeldammers zijn ook graag actief in het verenigingsleven. Vooral de 65+ers.

DOEL: BEREIKBARE STAD

WIJK: DUBBELDAM

HOOFDLIJN MOBILITEITSPLAN

Gebied oost, dus ook Dubbeldam is C gebied: Dit gebied is relatief meer afhankelijk van auto's. Daarom zetten we hier in op het veilig faciliteren van automobilititeit in combinatie met het verbeteren van de voorzieningen voor lopen, fietsen en het gebruik van openbaar vervoer.

We zetten ons in voor voetgangers door het creëren van voldoende veilige en aantrekkelijke routes, zodat mensen kunnen genieten van de groene omgeving en gemakkelijk naar voorzieningen kunnen wandelen. Speciale aandacht wordt besteed aan veiligheid, met extra maatregelen zoals doorsteekjes tussen wijken en een goede bereikbaarheid van OV-haltes, voorzieningen en wijkcentra. Voor fietsers worden snelle routes ontwikkeld die gericht zijn op het stadshart en aansluiten op het doorfietsnetwerk in gebied B. Daarnaast worden goede fietsenstallingen bij OV-hubs gerealiseerd om het gebruik van de fiets te stimuleren. Het openbaar vervoer willen we behouden met frequente en betrouwbare verbindingen naar het stadscentrum en andere belangrijke bestemmingen, waarbij OV-voertuigen voorrang krijgen bij kruisingen. In de woonwijken is geen ruimte voor doorgaand verkeer.

Wijkuitwerkingen volgen nog.

BEREIKBAARHEID BASISVOORZIENINGEN

(huisarts, supermarkt, basisschool, kinderdagverblijf, groen / sport voorziening, ontmoetingsmogelijkheid) binnen 10 minuten fietsen/lopen

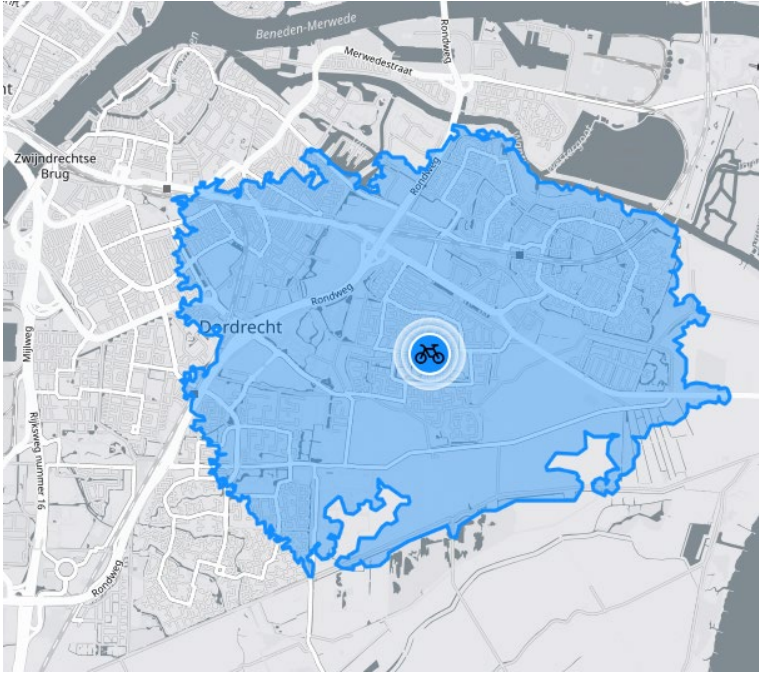
Bron: <https://app.traveltime.com/search>

Wat valt op?

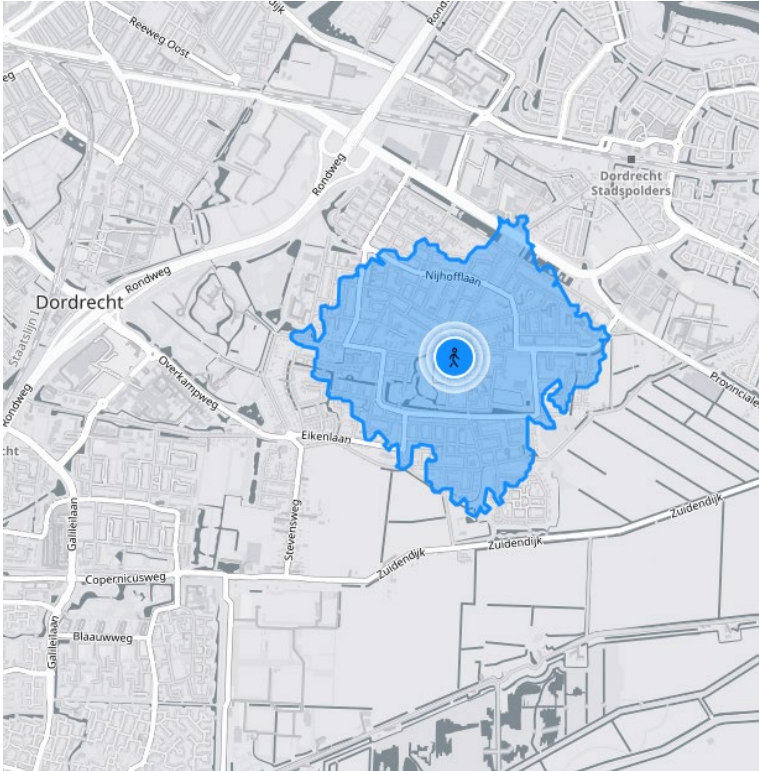
Alle basisvoorzieningen in Dubbeldam zijn binnen 10 minuten fietsen te bereiken. Lopend is dit niet het geval.

WINKELCENTRA

Damplein 10 minuten fietsen

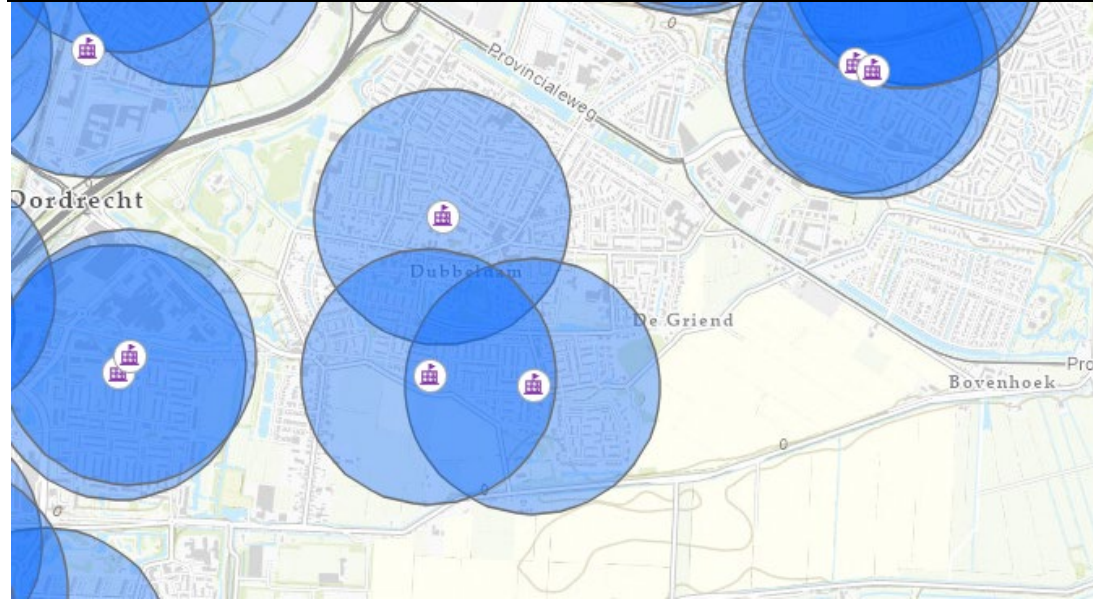
Damplein 10 minuten lopen

Wat valt op?

De randen van de wijk Dubbeldam, denk aan de buurten De Hoven, Vissersdijk, deel van Dubbeldam zuid (Abeelstraat, Schenkeldijk, Eikenlaan) en deel Dubbeldam Noord (omgeving Noordhoevelaan) vallen buiten de 10 minuten lopen van een wijkwinkelcentrum. Ze vallen ook buiten de 10 minuten loopafstand van de wijkwinkelcentra in de naastgelegen woonwijken.

BASISSCHOOL

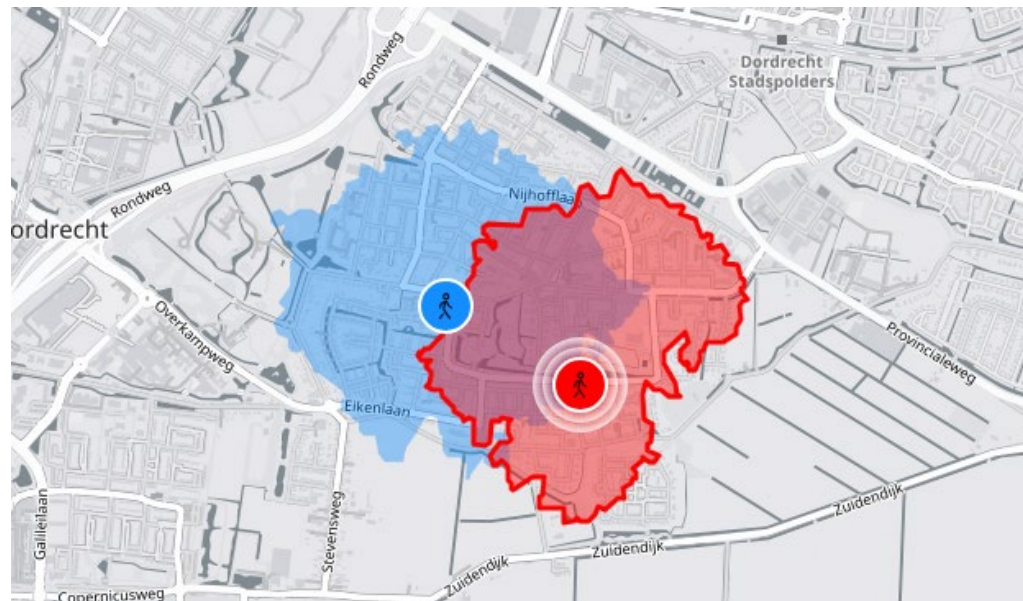
Bron: Omgevingsvisie GIS kaarten <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=8ba4fd4b2bd54464adf47c802c139b64>

Wat valt op?

- Er zijn geen basisscholen gevestigd in de buurten De Hoven, Vissersdijk. De basisscholen die in de naastgelegen buurten te vinden zijn, liggen ook buiten de buffer van 500 meter. Dit geldt ook voor de omgeving Dubbelsteynlaan Oost.
- De kinderdagverblijven zijn net iets anders verspreid over de wijk Dubbeldam. Hierbij valt de omgeving Noodhoevelaan en een deel van de Hoven en Vissersdijk buiten de buffer van 500 meter van een kinderdagverblijf.

HUISARTS EN APOTHEEK

Huisartsen 10 minuten lopen

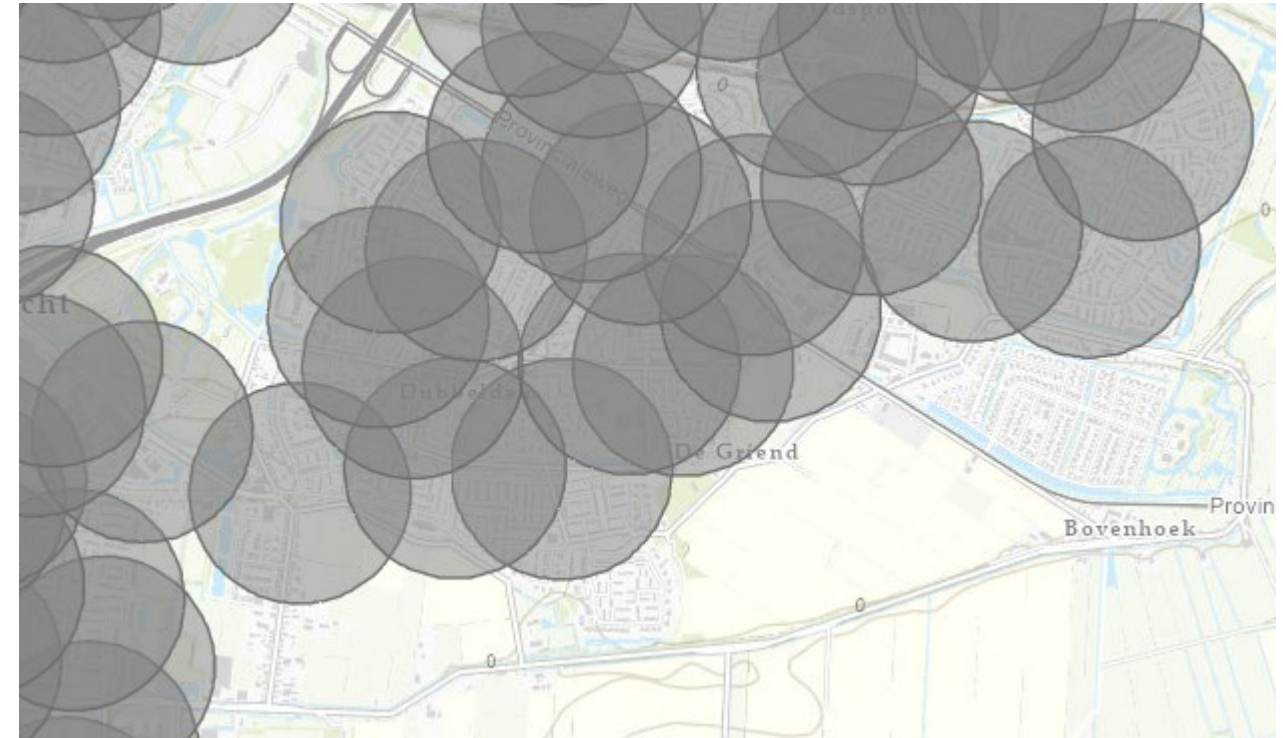

Wat valt op?

De buurten in het noorden van Dubbeldam, te weten de Hoven, Vissersdijk en omgeving Noordhoevelaan zijn meer dan 10 minuten lopen verwijderd van huisartsen en apotheken. Dit geldt ook voor een deel van de Abeelstraat.

AFSTAND TOT BUSHALTES

Locatie bushaltes met buffer van 350 meter

Wat valt op?

Het merendeel van de buurten in Dubbeldam is gelegen binnen een straal van 350 van een bushalte. Dit geldt echter niet voor De Hoven, een deel van de Schenkeldijk en de Abeelstraat

VERKEERSVEILIGHEID

LOCATIES SNELHEIDSOVERTREDINGEN

Op onderstaande kaart zijn locaties te zien waar in de maand oktober in 2023 door meer dan 85% van de automobilisten te hard wordt gereden. Hierbij zijn de paars gekleurde lijnen het meest interessant, want daar wordt ‘standaard’ 10 km te hard gereden.

Bron: <https://www.via.software/Start/> (inlog nodig)

Wat valt op?

Snelheidsovertredingen (meer dan 10 km te hard) op: Provincialeweg, Zuidendijk en stukje Dubbelsteynlaan oost en Gravensingel

AANTAL ONGEVALLEN (MET GEWONDEN EN DODEN)

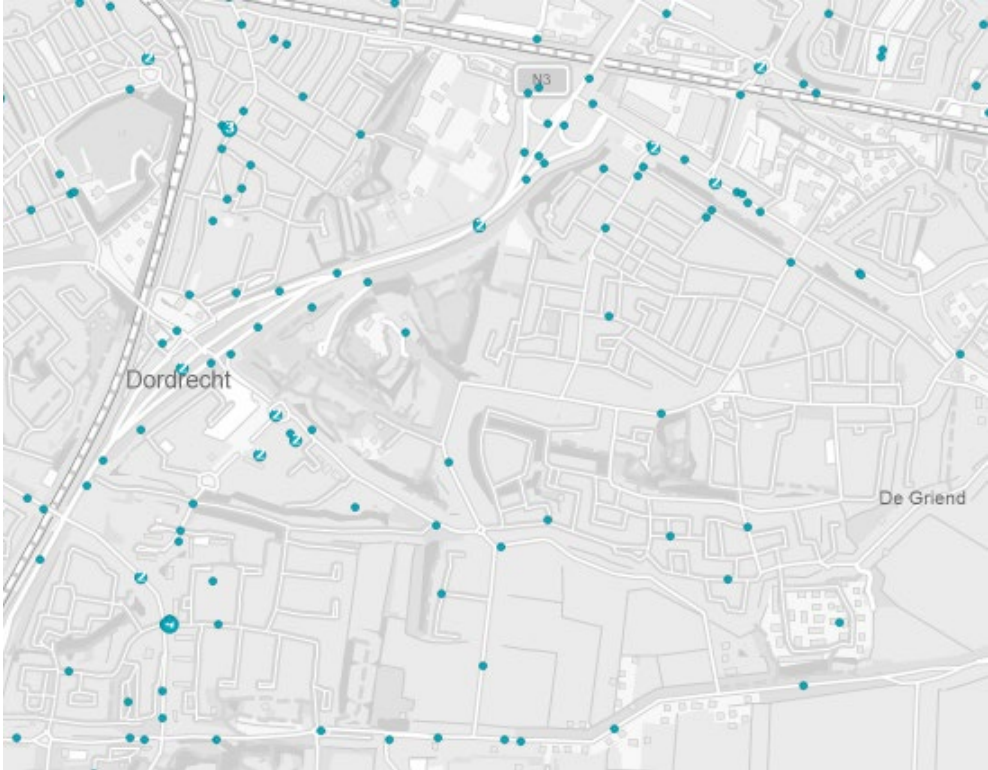
- In 2023 totaal 737 ongevallen, waarvan 202 met letselschade en 4 ongevallen met dodelijke afloop slachtoffers.
- 81 daarvan vonden er plaats in Dubbeldam, waarbij 25 slachtoffers zijn gevallen, waarvan helaas 1 dodelijke.
- 61 ongevallen gebeurden in Sterrenburg, waarvan 18 met letselschade.
- In Stadspolders 29, waarvan 13 met gewonden

Bron: <https://www.via.software/Start/> (inlog nodig)

Wat valt op?

In Dubbeldam zijn relatief gezien veel ongevallen geregistreerd. Een mogelijke reden van dit hoge aantal is het feit dat het Albert Schweitzer ziekenhuis in deze wijk is gevestigd. Regelmatig worden aan een ziekenhuis registraties van ongevallen gehangen. Ook de N3 valt binnen deze wijk.

LOCATIES ONGEVALLEN

Bron: <https://www.via.software/Start/> (inlog nodig)

Wat valt op?

Binnen Dubbeldam waren er in 2023 nauwelijks locaties waar meerdere opgevallen hebben plaatsgevonden, zogenaamde black spots. Echter is wel een concentraties van ongevallen te zien op de Provincialeweg (ook bij de kruisingen met Noordhoevelaan en Hastingsweg) en de Haaswijkweg west. Er vond een dodelijk ongeval plaats in het buitengebied, op de Zuidendijk. Dit betrof een enkelzijdig ongeval (botsing tegen een boom)

PARKEERDRUK

Helaas hebben we geen structurele parkeerdata per wijk , alleen van gereguleerd gebied zoals de binnenstad. Tevens wordt de parkeerdruk geteld naar aanleiding van gebiedsontwikkelingen en klachten.

Wat valt op?

Binnen Dubbeldam zijn op verschillende plekken in het kader van ontwikkelingen parkeerdrukmetingen uitgevoerd, zoals bij PZC Dubbelmonde (februari 2024), Oranjekwartier (maart 2024), Prunuslaan (december 2022). Uit deze metingen zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

KENSCHETS

AANTAL PERSONENAUTO’S PER HUISHOUDEN

- Gemiddeld hebben huishoudens in Dubbeldam 1,2 auto. Het gemiddelde in Dordrecht is 1,1
- In Visserdijk-beneden is dit aantal 2,2

Bron: CBS.nl

AANTAL PERSONENAUTO’S PER KM²

Als we het aantal auto’s afzetten tegen de ruimte die er is, dan zien we dat er in Dubbeldam 924 personenauto’s per km2 aanwezig zijn. In de buurt Dubbeldam Noord is de dichtheid het grootst met 2121 auto’s per km2. Ter vergelijking, gemiddeld in Dordrecht zijn er 777 auto’s per km2, in Sterrenburg 2972 en in Stadspolders 2544.

Bron: CBS.nl

BESCHIKBARE DEELVOERTUIGEN

In de maand september 2023 waren er gemiddeld per dag 25 deelfietsen beschikbaar in Dubbeldam. Dordrecht breed waren er in totaal 208 deelfietsen beschikbaar. In Stadspolders was dit aantal 21 en in Sterrenburg 21.

FIETSGEBRUIK

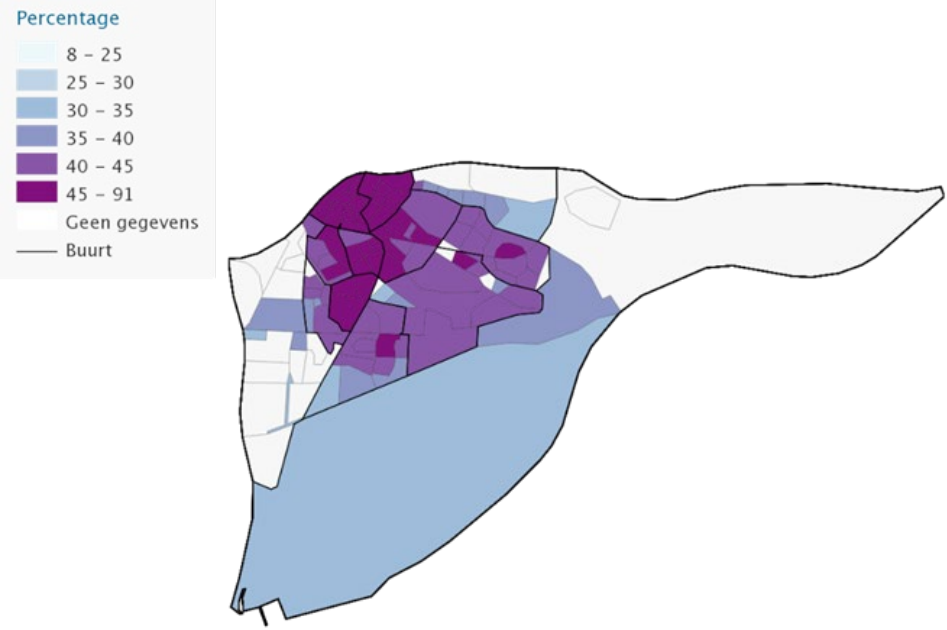
	elke dag	5-6 dagen
wijk		
Binnenstad + Noordflank	20	31
Oud-Krispijn + Nieuw-Krispijn	23	21
Reeland	17	35
Wielwijk + Crabbehof/Zuidhoven	18	19
Sterrenburg	11	33
Dubbeldam	18	32
Stadspolders	19	31
stadsdeel		
Centrum	19	32
West	21	20
Oost	15	32
totaal	18	29

18% gebruikt fiets dagelijks, 16% fiets vrijwel nooit. Ter vergelijking in Gebied oost is dit 15% (dagelijks) en 16% bijna nooit. Er wordt dus iets meer dan gemiddeld dagelijks gefietst.

LOPEND OF FIETSEND NAAR SCHOOL/WERK

De kaart presenteert het percentage personen tussen de 18 en 65 jaar dat minimaal een deel van het traject naar werk of school, lopend en/of op de fiets aflegt. In Dubbeldam is dit percentage gemiddeld.

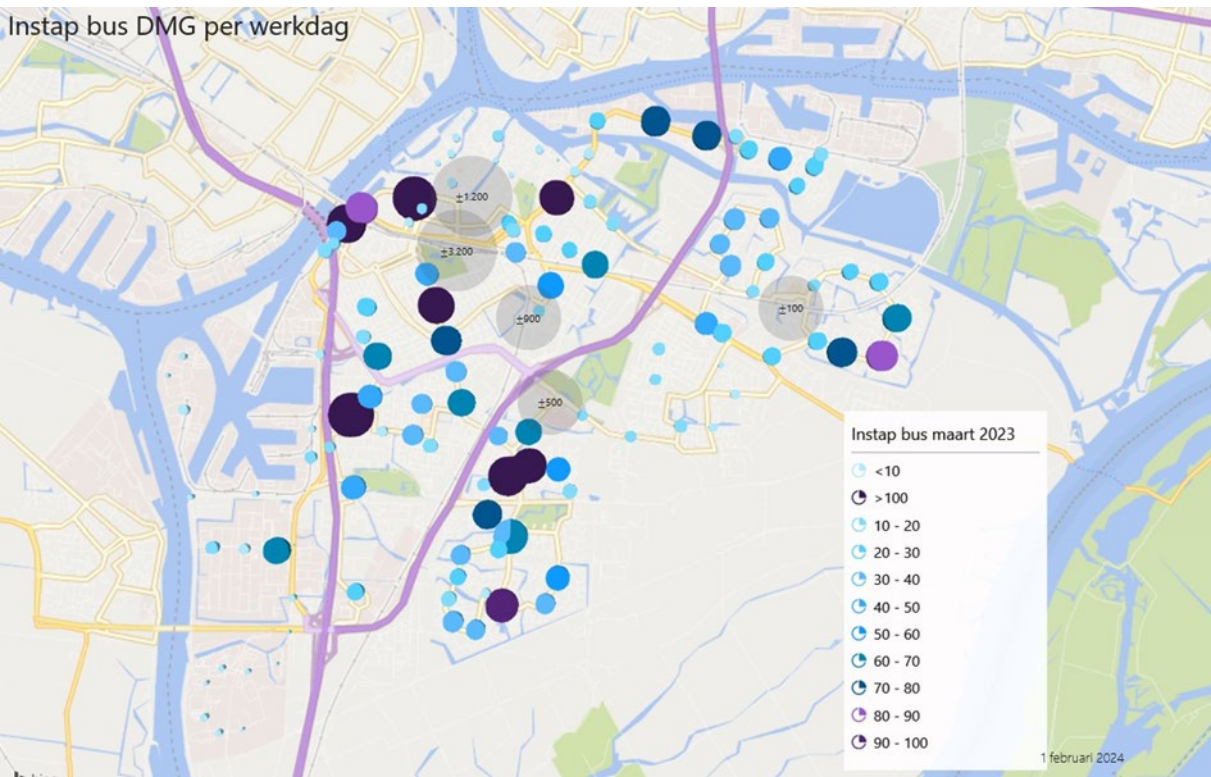
18 tot 65 jaar, per buurt, 2022

OPENBAAR VERVOER (INSTAPPERS PER HALTE / HALTES MET MEESTE INSTAPPERS)

In Dubbeldam blijft het gebruik van openbaar vervoer sterk achter vergeleken met de andere wijken in gebied oost, maar ook de rest van de stad. Een uitzondering hierop vormt de halte bij het Gezondheidspark (circa 500 instappers).

Sterrenburg steekt er binnen gebied Oost bovenuit wat betreft aantal instappers per halte. Ook binnen Stadspolders wordt redelijk goed gebruik gemaakt van OV.

DOELGROEPENVERVOER

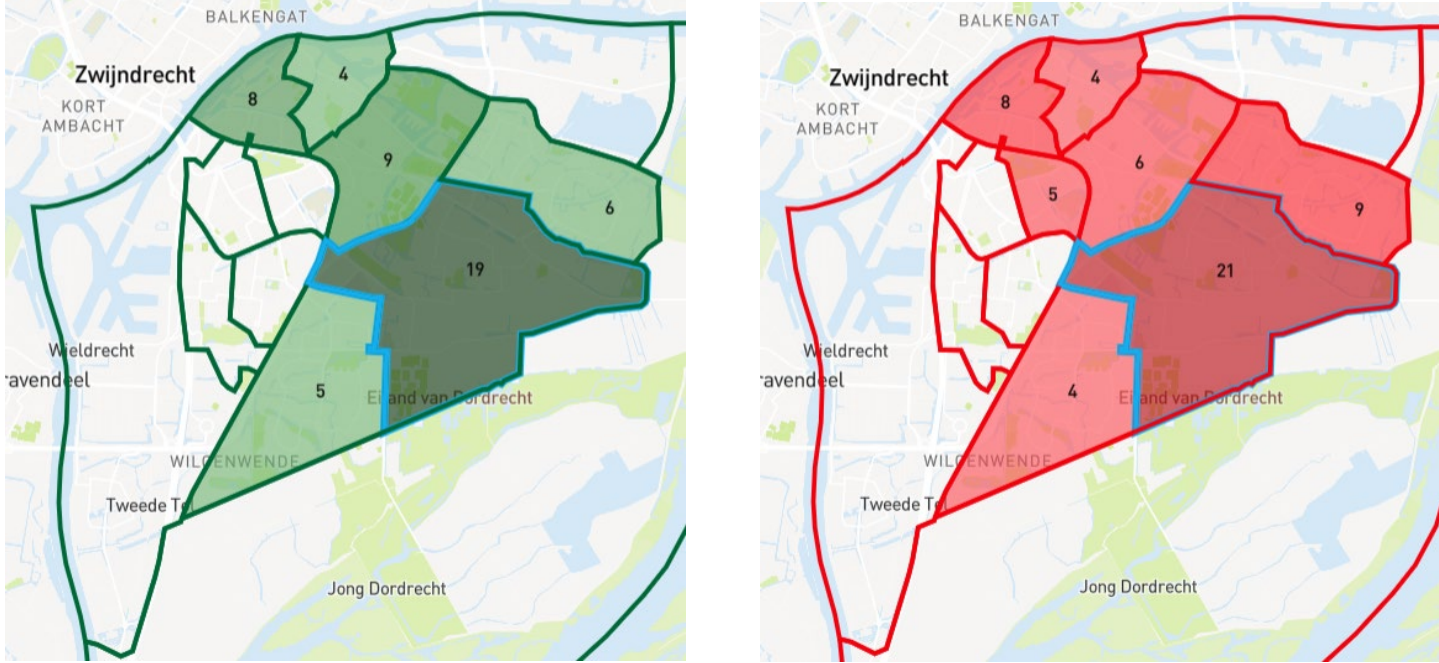
Circa 9% van het Dordt totaal aantal gebruikers van deeltaxi (1392) was in maart 2023 woonachtig in Dubbeldam (123). Zij maakten samen 801 ritten die maand (9% van totaal aantal ritten). Ter vergelijking; in Stadspolders waren er 165 gebruikers en in Sterrenburg (331).

Wat betreft vervoer in het kader van Drechtwerk en naar dagbesteding werden in de maand maart 2023 10% van het totaal aan Dordtse ritten (410 van totaal 4134) gemaakt door deelnemers (23) uit de wijk Dubbeldam. In Sterrenburg waren er 48 deelnemers en in Stadspolders 35.

RITTEN DEELVOERTUIGEN NAAR BESTEMMING EN HERKOMST

Circa 108 ritten in de maand september 2023 met deelscooter met herkomst of bestemming Dubbeldam. Ook voor deelfietsen beschikbaar.

Aantallen ritten met bestemming in (Groen) / Herkomst uit (Rood) Dubbeldam

AANTAL VERHURINGEN DEELVOERTUIGEN

Gemiddeld aantal verhuringen per dag in september 2023

Gebied	Aantal
Dordrecht	63
Sterrenburg	4
Dubbeldam	4
Stadspolders	6

Wat valt op?

Binnen Dubbeldam wordt met name gebruik gemaakt van de auto en de fiets. Daarentegen blijft het gebruik van openbaar vervoer, deelmobiliteit en doelgroepenvervoer sterk achter. Er lijkt wel voldoende aanbod aan OV en deelmobiliteit aanwezig.

CONCLUSIE

ALGEMEEN

De wijk Dubbeldam is goed bereikbaar met de auto en het OV. Binnen de wijk zijn alle basisvoorzieningen goed (binnen 10 minuten) bereikbaar met de fiets. Dit geldt niet te voet: de buurten de Hoven, Vissersdijk liggen meer dan 10 minuten lopen van alle basisvoorzieningen. Ook de omgeving van de Noordhoevelaan en Abeelstraat zijn verder gelegen van enkele van deze voorzieningen.

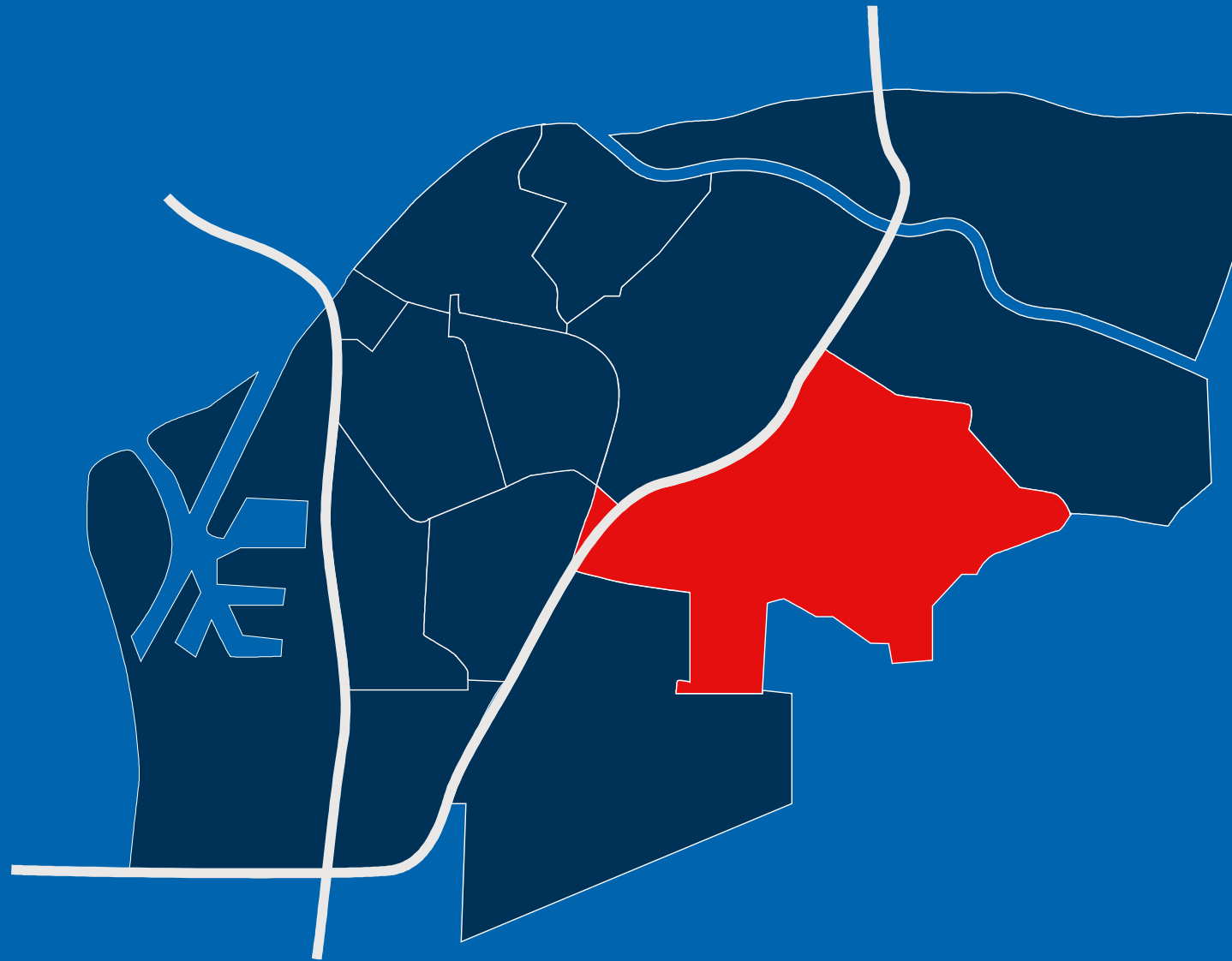
VERKEERSVEILIGHEID

Binnen Dubbeldam zijn relatief gezien veel ongevallen geregistreerd, waarin een dodelijke. Dit is (deels) te verklaren door het feit dat de N3 en het ziekenhuis gelegen zijn binnen deze wijk. Met name de Provincialeweg verdient extra aandacht.

KENSCHETS

Binnen Dubbeldam wordt met name gebruik gemaakt van de auto en de fiets. Daarentegen blijft het gebruik van openbaar vervoer, deelmobiliteit en doelgroepenvervoer sterk achter. Er lijkt wel voldoende aanbod aan OV en deelmobiliteit aanwezig. Het is aan te raden om na te gaan waarom de inwoners weinig gebruik maken van deze vervoerswijzen.

DOEL: GEZONDE STAD

WIJK: DUBBELDAM

Bron: <https://www.ozhz.nl/themas/geluid/geluidsbelasting-in-kaart/>

Wat valt op?

Deze kaart laat de geluidskwaliteit per geluidsgevoelig pand en het daar aan gekoppelde woon- en leefklimaat zien. Op de volgende pagina zijn hoogbelaste geluidgevoelige panden inzichtelijk gemaakt. De geluidgevoelige panden liggen overwegend langs het hoofdwegennet van de gemeente; de doorstroomwegen en wijkverbindingswegen. In Dubbeldam gaat het om woningen en andere gebouwen langs de volgende wegen: Groenekruislaan, Noordehoevelaan, Haaswijkweg West en Oost, Nijhofflaan, Dubbelsteynlaan Oost, Gravensingel en Eikenlaan.

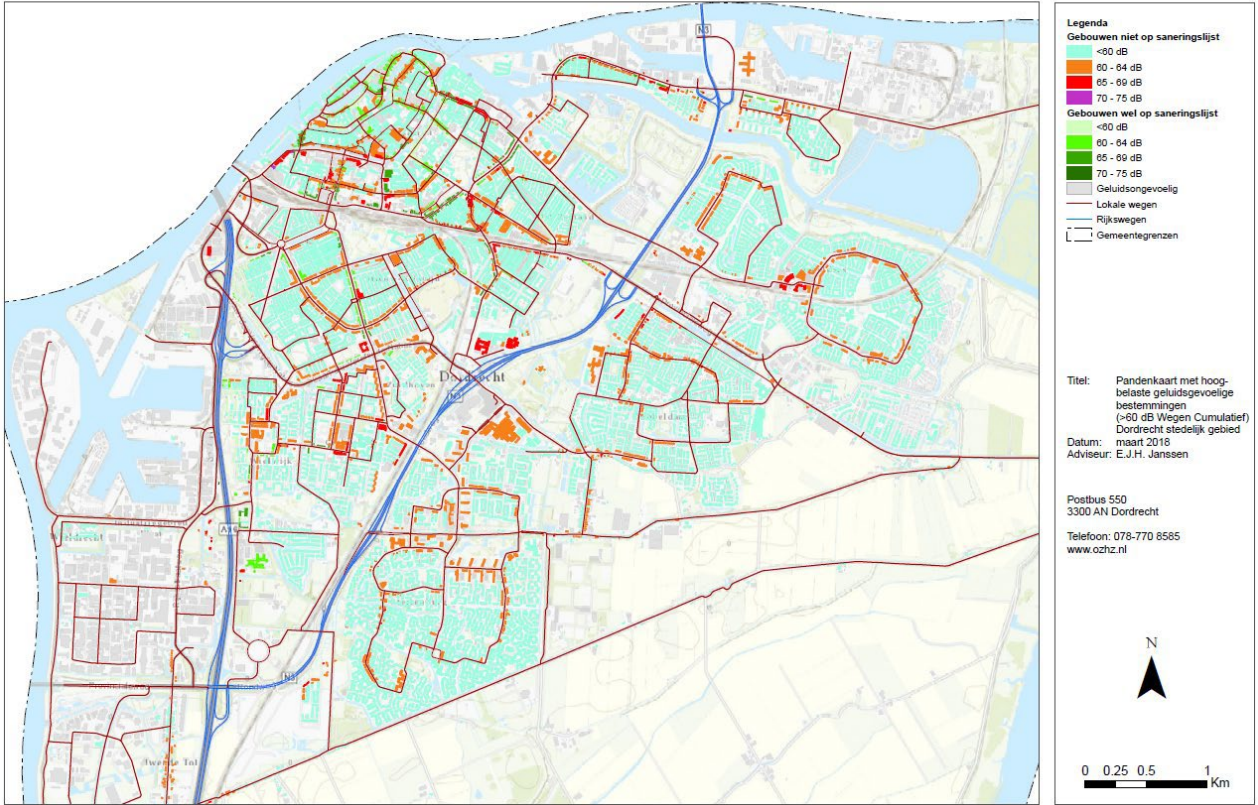
Conclusies?

De concentratie van geluidsgevoelige panden in wijken zoals Dubbeldam, met name langs wegen als Groenekruislaan, Noordehoevelaan, Nijhofflaan en Eikenlaan benadrukt de noodzaak van maatregelen om de geluidbelasting te verminderen, gezien de potentiële impact op de gezondheid van de bewoners.

Achtergrond

De plandrempeel (een soort grenswaarde) is gelegd op 65 dB. Boven deze waarde stelt de gemeente zichzelf tot doel maatregelen te nemen om de geluidbelasting te verlagen. Vanuit gezondheidsoverwegingen wordt algemeen geacht dat beneden de 65 dB er nog geen gezondheidsschade optreedt. Een langdurige blootstelling aan geluid van wegverkeer via lichamelijke stressreacties kan leiden tot een verhoogde kans op hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten en de klachten verergeren bij mensen die al lijden aan een hart- en vaataandoening. Dit kan optreden vanaf 65–70 dB. Dat wil overigens niet zeggen dat er beneden de 65dB geen geluidhinder kan worden ervaren.

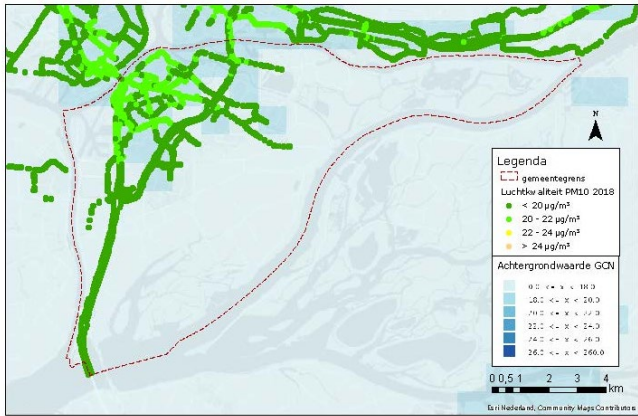
Pandenkaart met hoogbelaste geluidsgevoelige bestemmingen (>60 dB Wegen Cumulatief)
Dordrecht stedelijk gebied

Bron: Actieplan Geluid 2019 – 2023 gemeente Dordrecht

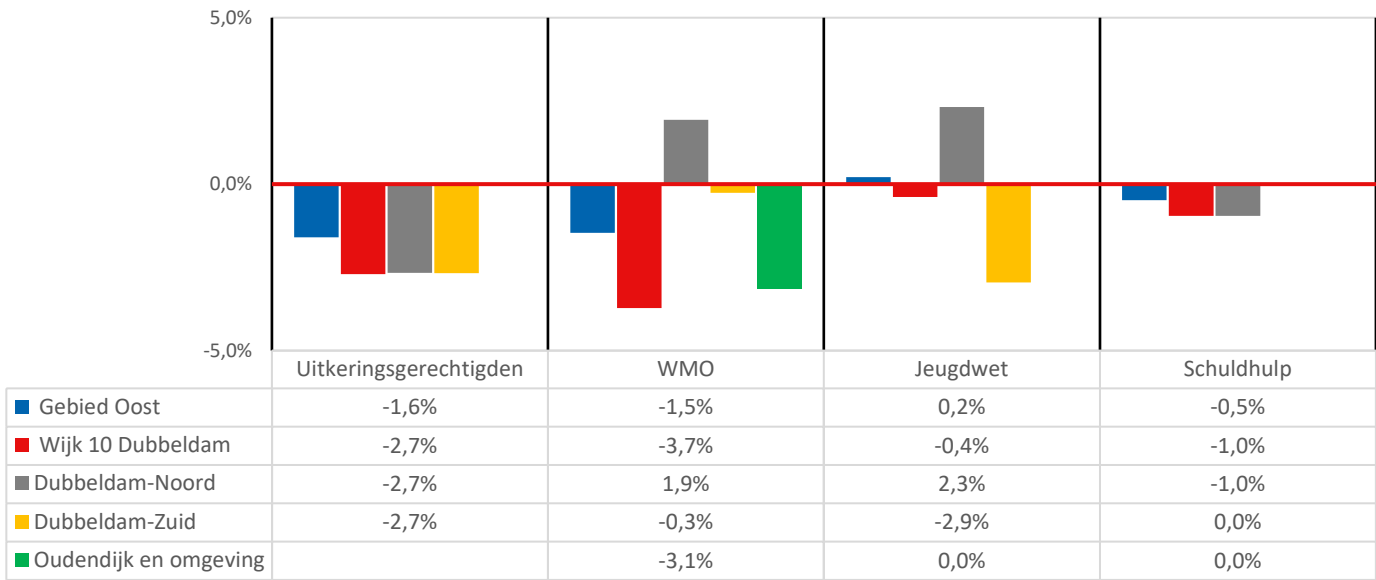
LUCHTKWALITEIT

Luchtkwaliteit - Fijnstof huidig

GEZONDHEID INWONERS – MENTAAL EN FYSIEK

UITKERINGSGERECHTIGDEN, WMO, JEUGDWET EN SCHULDHULP

Wat valt op?

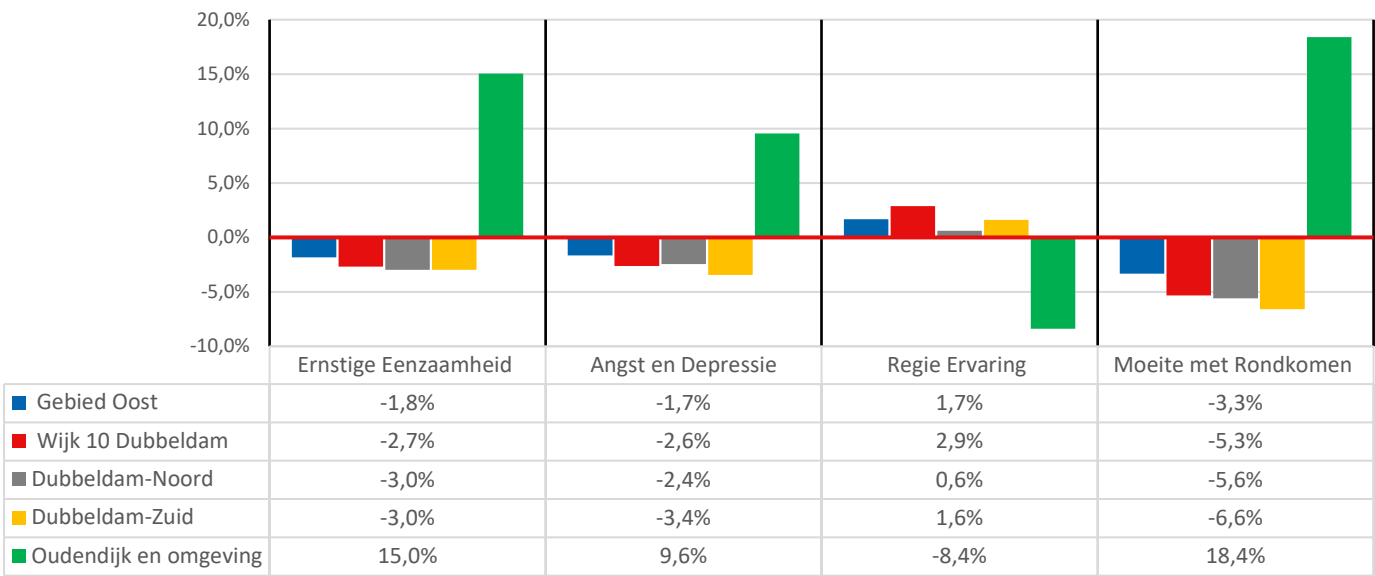
Deze dataset laat de variatie of concentratie van uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers (Wet Maatschappelijke Ondersteuning), jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet, en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening binnen verschillende gebieden zien. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddeld (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

De wijk Dubbeldam heeft minder uitkeringsgerechtigden (-2,7%) en WMO-gebruikers (-3,7%) dan het Dordts gemiddelde. Het aantal jeugdhulpvragers ligt in Dubbeldam dichtbij het Dordts gemiddelde. Het aantal mensen in de schuldhulpverlening ligt iets lager dan het gemiddelde van de stad (-1,0%).

Op buurtniveau valt op dat er meer WMO-gebruikers en jeugdhulpvragers zijn in de buurt Dubbeldam-Noord dan het stedelijk gemiddelde (+1,9% en +2,3%).

Data voor uitkeringsgerechtigden voor de buurt Oudendijk en omgeving is niet beschikbaar.

ERNSTIGE EENZAAMHEID, ANGST EN DEPRESSIE, REGIE ERVARING, EN MOEITE MET RONDKOMEN

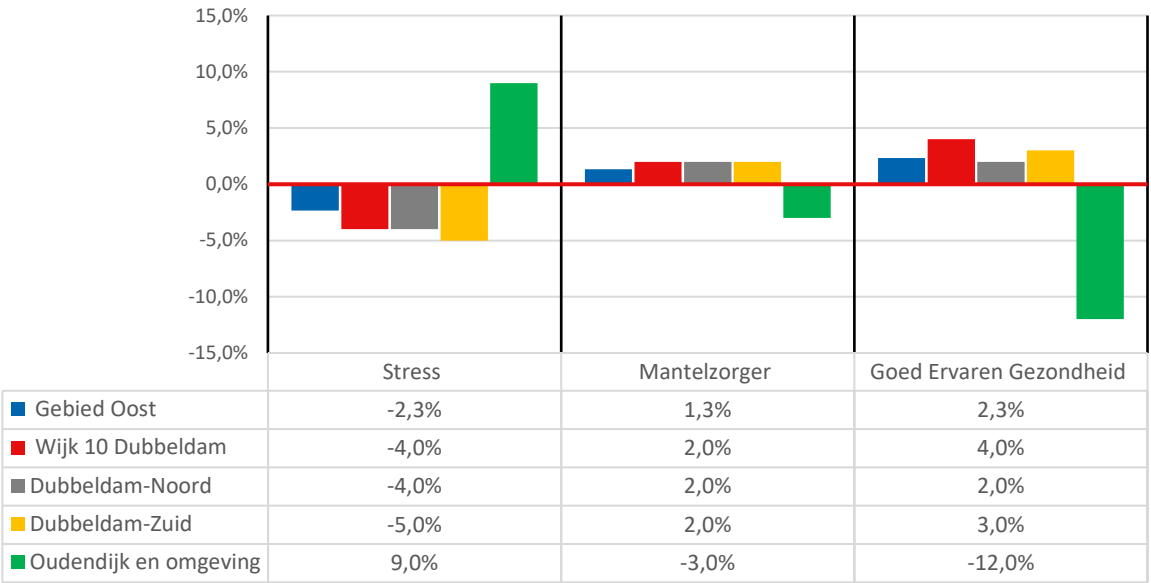
Wat valt op?

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van ernstige eenzaamheid, angst en depressie, de ervaren controle van inwoners over het eigen leven (regie ervaring) en het percentage mensen dat moeite heeft met rondkomen. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

In de wijk Dubbeldam ervaren inwoners gemiddeld minder ernstige eenzaamheid (-2,7%), minder angst en depressie (-2,6%) en minder inwoners hebben moeite met rondkomen (-5,3%). De wijk scoort bovengemiddeld op regie ervaring over het eigen leven (+2,9%).

De buurt Oudendijk e.o. wijkt sterk af van de andere buurten, met een hoge mate van eenzaamheid (+15,0%), angst en depressie (+9,6%), moeite met rondkomen (+18,4%) en een lagere ervaren regie over het eigen leven (-8,4%). Dit kan waarschijnlijk worden verklaard door de ligging van ggz-instelling De Hoop in deze buurt.

STRESS, MANTELZORGERS, GOED ERVAREN GEZONDHEID

Wat valt op?

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van stress, het percentage mantelzorgers, en hoe bewoners hun gezondheid ervaren. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

In deze dataset valt op dat in de wijk Dubbeldam een aanzienlijk lager percentage inwoners stress ervaart (-4,0%) in vergelijking met het Dordts gemiddelde. Daarnaast scoort Dubbeldam hoog op het percentage bewoners dat hun gezondheid als goed ervaart (+4,0%). Het percentage mantelzorgers ligt in deze wijk hoger dan gemiddeld (+2,0%).

De buurt Oudendijk e.o. valt wederom op door sterke negatieve afwijkingen, vooral in de categorieën stress (+9,0%) en goed ervaren gezondheid (-12,0%). Dit suggereert dat bewoners van dit gebied relatief meer stress ervaren en hun gezondheid slechter inschatten dan bewoners in de andere gebieden. Ook deze afwijkingen kunnen waarschijnlijk toegeschreven worden aan de ligging van ggz-instelling De Hoop in de buurt.

KINDEREN IN HUISHOUDENS MET GGZ

Gebied	Percentage
Dordrecht	9%
Dordt Oost	8%
Dubbeldam	6%
Stadspolders	9%
Sterrenburg	9%
Dubbeldam-Noord	7%
Dubbeldam-Zuid	6%
Oudendijk en omgeving	-

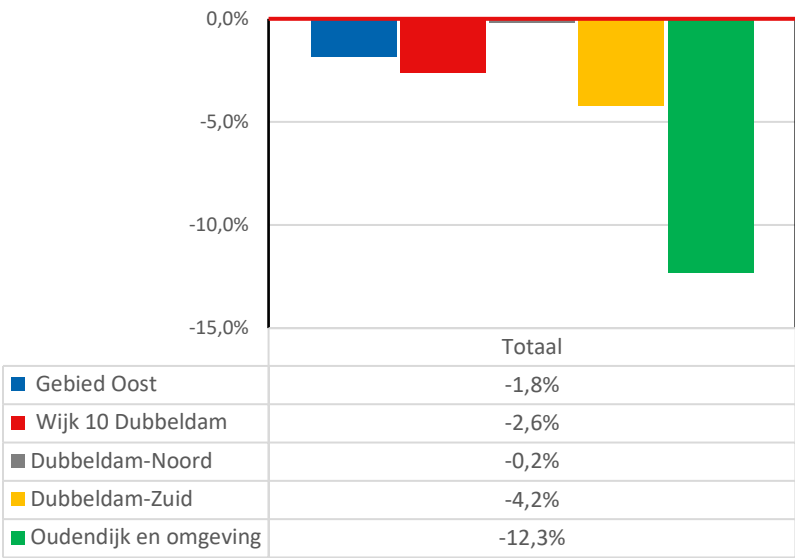
Bron: <https://zichtopwijken.nl/>

Wat valt op?

Deze dataset verwijst naar het aantal kinderen per wijk dat woont in huishoudens waar ten minste één gezinslid gebruikmaakt van geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Dit kan betekenen dat één of beide ouders, of eventueel andere gezinsleden, worden behandeld voor psychische aandoeningen of problemen.

Het aantal kinderen in huishoudens met GGZ-zorg ligt in Dubbeldam lager dan het stedelijk gemiddelde, en tevens lager dan het gemiddelde van Dordt Oost.

KINDEREN MET JEUGDZORG

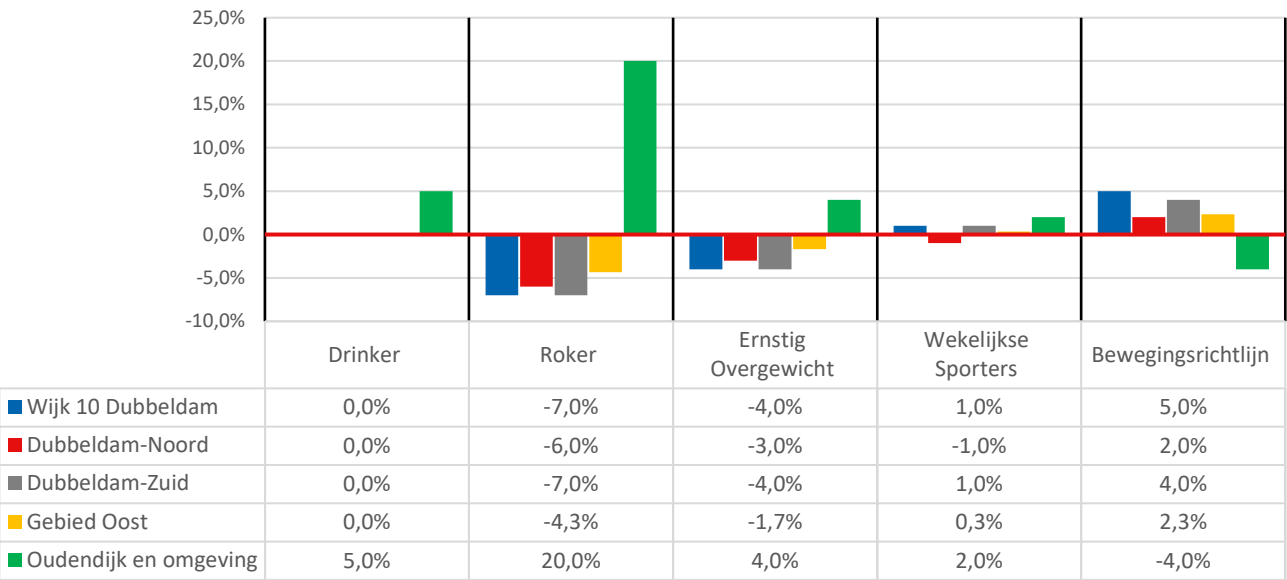
Wat valt op?

Deze data geven inzicht in het percentage personen tot 23 jaar dat op enig moment in de verslagperiode gebruik gemaakt heeft van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering. De cijfers laten zien hoe deze factor varieert in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

In Dubbeldam zijn er minder gebruikers van jeugdzorg (-2,6%) dan in Dordrecht gemiddeld. In de buurt Oudendijk e.o. ligt dit aantal veruit het laagst (-12,3%).

LEEFSTIJL – GEZONDHEIDSMONITOR 2020

OVERMATIGE DRINKER, ROKER, ERNSTIG OVERGEWICHT, WEKELIJS SPORTERS, EN BEWEGINGSRICHTLIJN

Wat valt op?

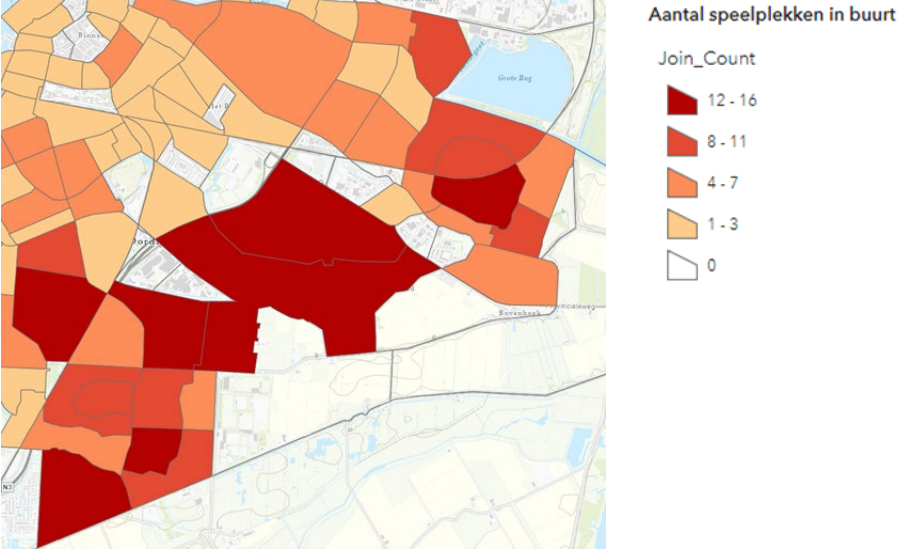
De Gezondheidsmonitor, met de categorieën overmatige drinker, roker, ernstig overgewicht, wekelijkse sporters, en bewegingsrichtlijn, geeft inzicht in de leefstijl en gezondheid van inwoners in een bepaald gebied.

De wijk Dubbeldam scoort relatief goed: ten opzichte van het Dordts gemiddelde roken minder inwoners (-7,0%), hebben minder inwoners ernstig overgewicht (-4,0%) en voldoen meer inwoners aan de bewegingsrichtlijn (+5,0%). Het percentage overmatige drinkers is in Dubbeldam gelijk aan het gemiddelde van Dordrecht.

De buurt Oudendijk e.o. scoort veel slechter dan de andere buurten: het percentage overmatige drinkers (+5,0%), rokers (+20,0%), ernstig overgewicht (+4,0%) ligt fors hoger dan het stedelijk gemiddelde. Ook voldoen minder inwoners aan de bewegingsrichtlijn (-4,0%). Deze afwijkingen kunnen waarschijnlijk toegeschreven worden aan de ligging van ggz-instelling De Hoop in de buurt.

OPENBARE RUIMTE DIE UITNODIGT OM TE BEWEGEN (EN TE VERBLIJVEN)

SPEELPLEKKEN

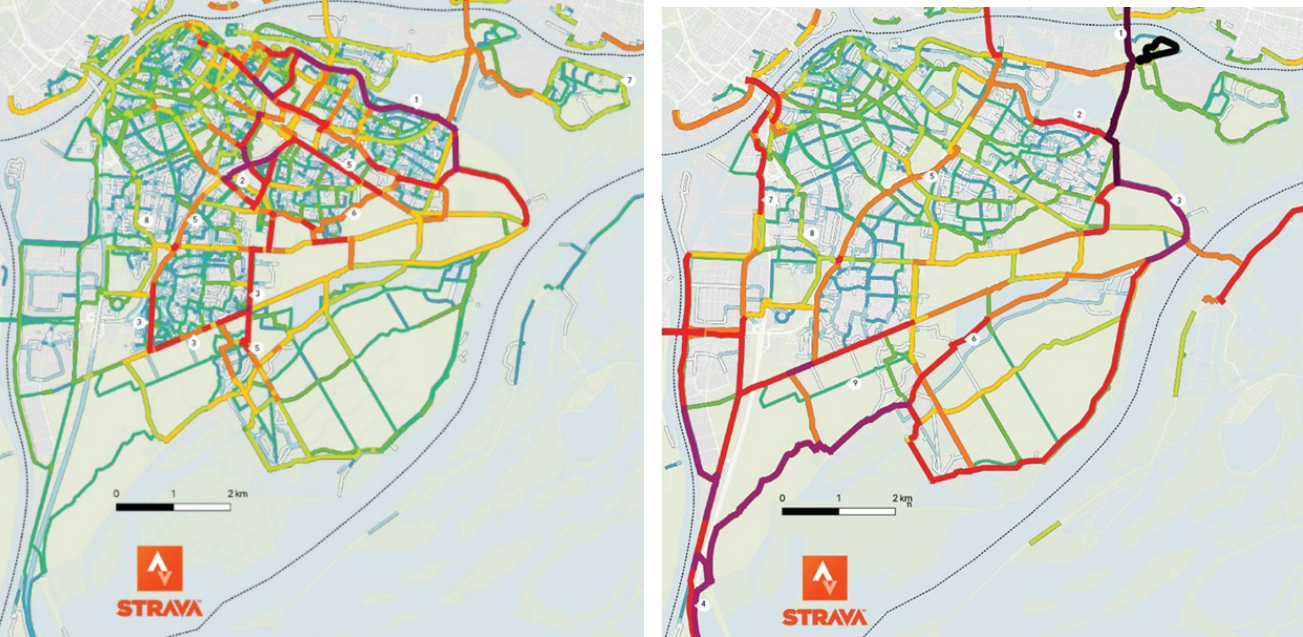
Gebied	Inwoners <15 jaar	Speelplekken in de Buurt	Kinderen per Speelplek
Dordrecht	18697		0
Gebied Oost	8555	206	42
Wijk 10 Dubbeldam	1965	36	55
Albert Schweitzerplaats	20	0	0
Bastion locatie	0	0	0
Belthure Park	10	0	0
De Hoven	205	5	41
Dubbeldam-Noord	700	14	50
Dubbeldam-Zuid	880	16	55
Egstraat en omgeving	0	0	0
Locatie Karel Lotsyweg	0	0	0
Oudendijk en omgeving	0	0	0
Visserdijk-Beneden	50	0	0
Visserdijk-Noord	5	0	0
Visserdijk-Oost	80	1	80
Visserdijk-West	5	0	0
Zuidpolder	10	0	0

Wat valt op?

In heel Dubbeldam zijn 36 speelplekken te vinden. Bijna al deze speelplekken (30) zijn te vinden in de buurten Dubbeldam-Noord en Zuid. In De Hoven zijn nog 5 plekken gesitueerd. Het gemiddelde aantal kinderen per speelplek in gebied oost is 42 en in Dubbeldam 55. De speelplek in de buurt Visserdijk-Oost bedient 80 kinderen onder 15 jaar; in De Hoven zijn er dit 41. Het lijkt dus nuttig om een extra speelplek in de buurt Visserdijk-Oost te creëren.

RECREATIEVE ROUTES

De afbeelding links geeft de meeste gebruikte hardlooproutes weer en rechts de fietsroutes (sportfiets).

Wat valt op?

De Zuidendijk wordt door zowel hardlopers als sportfietsers veel gebruikt. Daarnaast worden de Oudendijk en paden in het Dubbelmondepark en Overkamppark veelvuldig gebruikt door hardlopers.

CONCLUSIES GEZONDE STAD

GEZONDE LEEFOMGEVING

De concentratie van geluidsgevoelige panden in de wijk, met name langs wegen als Groenekruislaan, Noordhoevelaan, Nijhofflaan en Eikenlaan benadrukt de noodzaak van maatregelen om de geluidbelasting te verminderen, gezien de potentiële impact op de gezondheid van de bewoners. Het is essentieel dat de gemeente proactief samenwerkt met andere onderhoudsprojecten in de wijk om deze doelstelling te verwezenlijken.

Wat betreft luchtkwaliteit zijn er geen grote verschillen binnen Dordrecht, maar blijft er een algemene behoefte aan verbetering om de geactualiseerde WHO-advieswaarden te halen. Specifieke focus op de wijk Dubbeldam lijkt momenteel niet noodzakelijk.

GEZONDHEID INWONERS

De wijk Dubbeldam scoort over het algemeen gunstiger dan het Dordts gemiddelde op verschillende sociaaleconomische en gezondheidsindicatoren. Zo zijn er minder uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers, en inwoners die moeite hebben met rondkomen. Daarnaast ervaren bewoners minder stress en beoordelen meer inwoners hun gezondheid als goed. Wel valt op dat het percentage mantelzorgers hoger ligt dan het stedelijk gemiddelde.

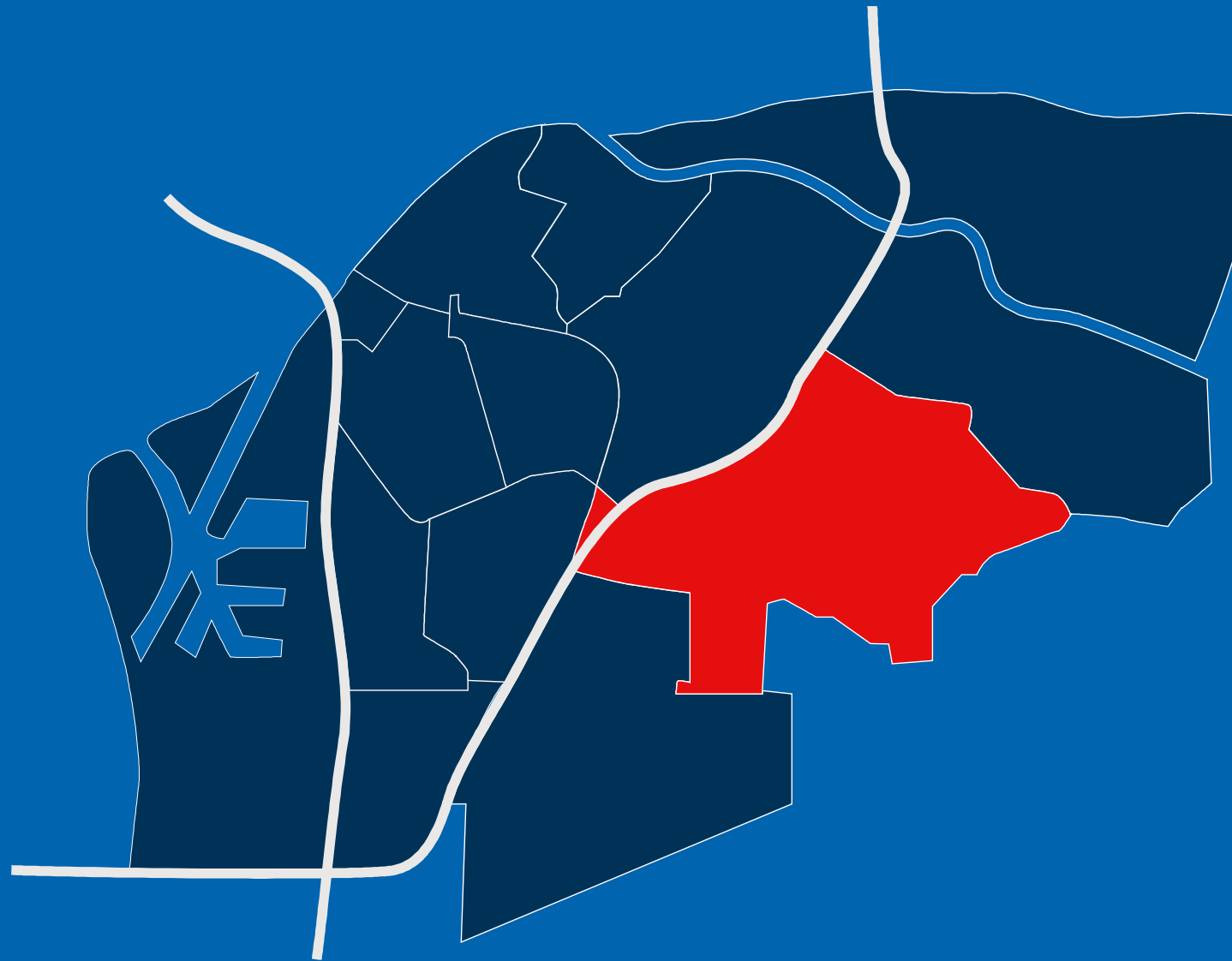
Op buurniveau springt de buurt Oudendijk e.o. eruit met sterke negatieve afwijkingen op eenzaamheid, angst en depressie en stress. Ook scoren bewoners hier veel lager op ervaren gezondheid en regie over hun eigen leven. Deze afwijkingen kunnen waarschijnlijk worden verklaard door de aanwezigheid van ggz-instelling De Hoop in deze buurt. Verder is opvallend dat de buurt Dubbeldam-Noord meer jeugdhulpvragers en WMO-gebruikers heeft dan het stedelijk gemiddelde.

LEEFSTIJL

Uit de Gezondheidsmonitor blijkt dat de wijk Dubbeldam relatief goed scoort op leefstijl- en gezondheidsfactoren. Vergeleken met het Dordts gemiddelde roken minder inwoners, hebben minder mensen ernstig overgewicht en voldoen meer inwoners aan de bewegingsrichtlijn.

De buurt Oudendijk e.o. valt echter negatief op met fors hogere percentages overmatige drinkers, rokers en mensen met ernstig overgewicht. Daarnaast voldoet een kleiner deel van de inwoners aan de bewegingsrichtlijn. Opnieuw kunnen deze negatieve afwijkingen mogelijk verklaard worden door de aanwezigheid van ggz-instelling De Hoop in deze buurt.

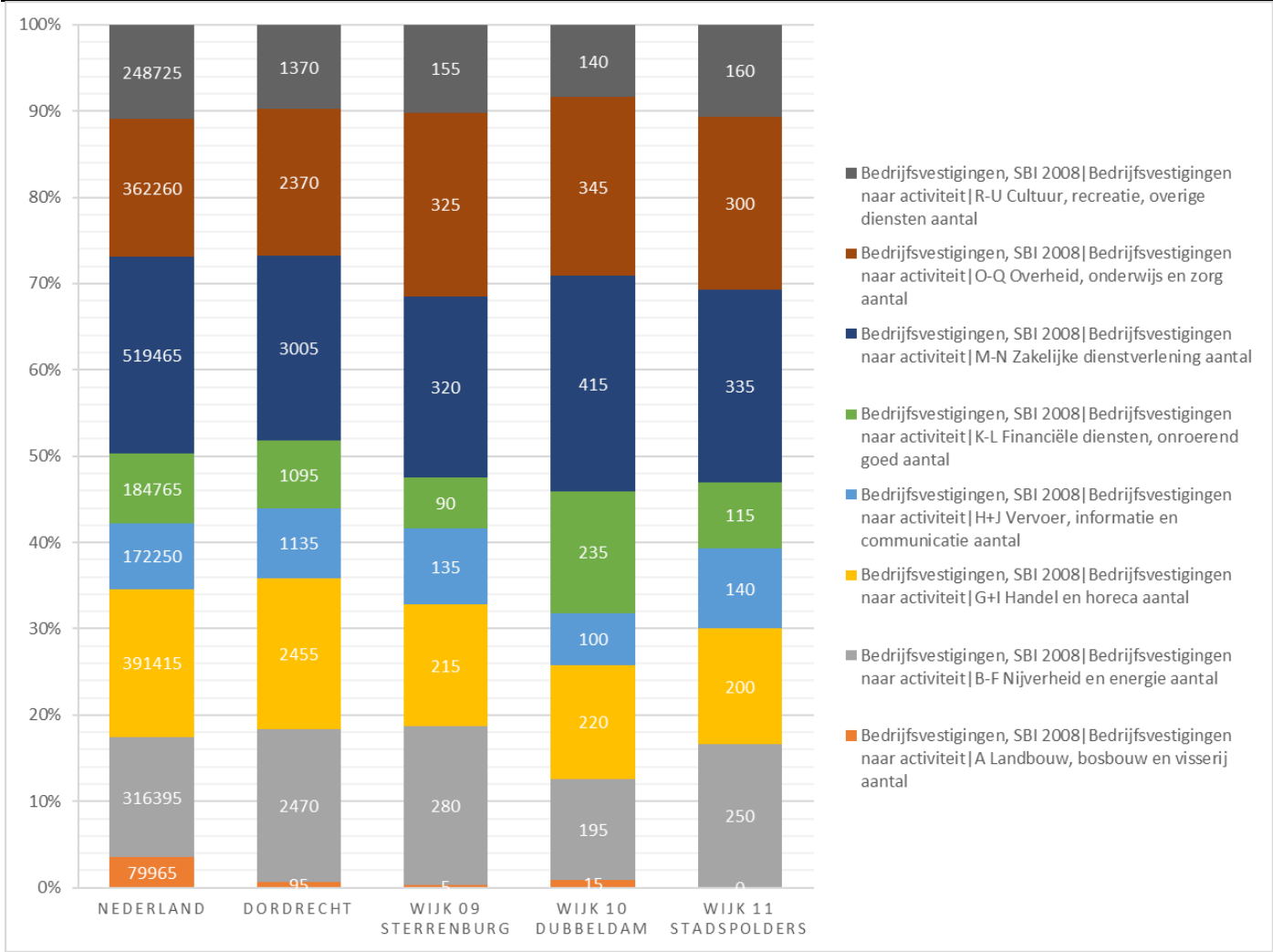
DOEL: TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

WIJK: DUBBELDAM

BEDRIJVIGHEID

AANTAL BEDRIJVEN (NAAR BRANCHE)

Wat valt op?

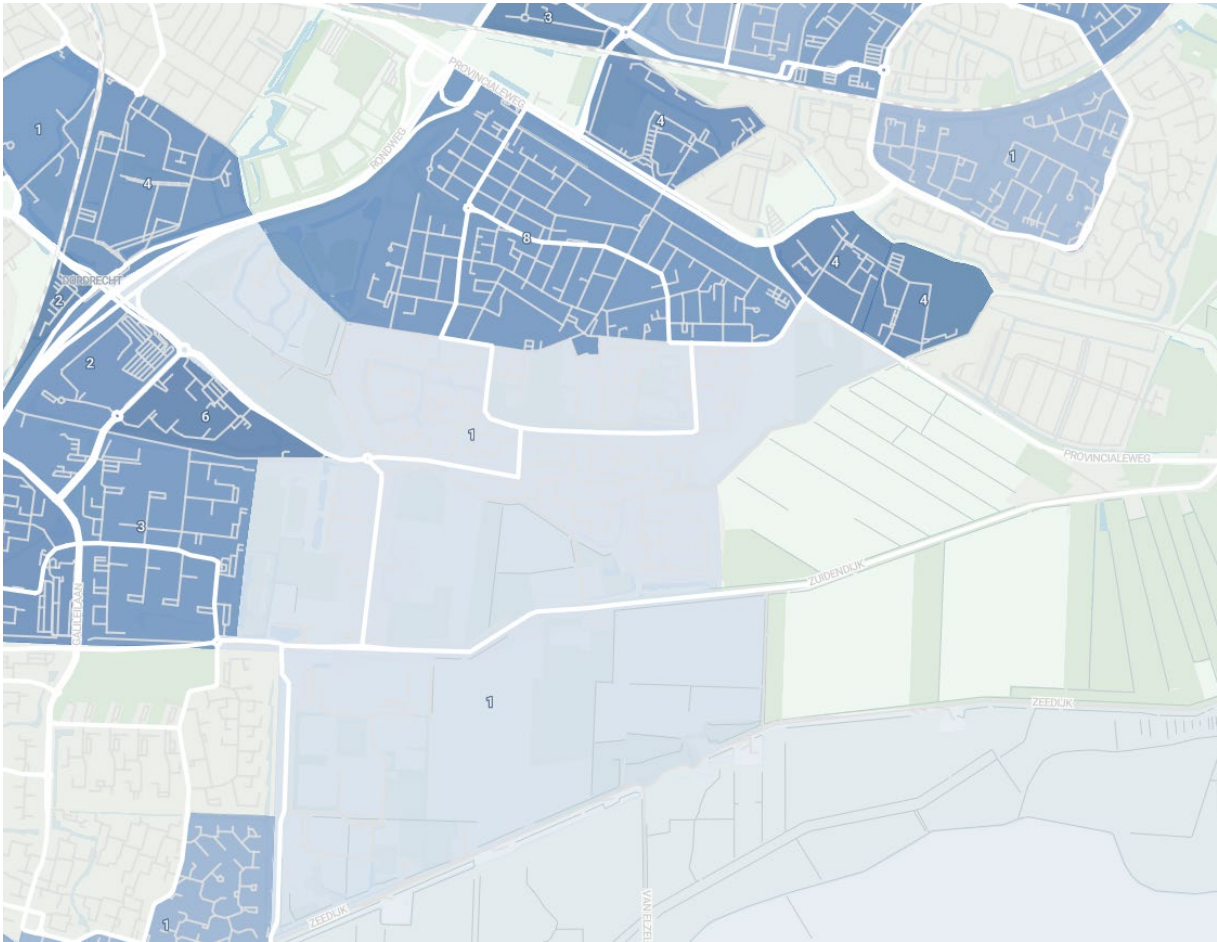
In Dubbeldam waren in 2022 in totaal 1660 ondernemingen geregistreerd. In heel Dordrecht waren dat er 14.000 in 2022. Dus circa 12 procent daarvan is gevestigd in de wijk Dubbeldam. Ter vergelijking, binnen de Westelijke Dordtse Oever zijn 1365 gevestigd en in de Binnenstad 2355. De andere woonwijken binnen Gebied Oost laten een vergelijkbaar aantal zien als Dubbeldam: Stadspolders 1510 en Sterrenburg 1525.

Tussen 2021 en 2022 is het aantal bedrijven met 130 gestegen. Stadsbreed is ook groei te zien (1215). De procentuele groei in Dubbeldam is gemiddeld te noemen t.o.v. de andere wijken in Gebied Oost: Stadspolders +5,2%, Sterrenburg +10,5% en Dubbeldam +8,5%.

De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Dubbeldam-Zuid (550) en Dubbeldam-Noord (460), gevolgd door Albert Schweitzerplaats (190).

Binnen Dubbeldam zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘overheid, onderwijs en zorg’. In heel Dordrecht zijn de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘nijverheid & energie’ het meest vertegenwoordigd. Landelijk voeren de branches ‘zakelijke dienstverlening’, gevolgd door ‘handel & horeca’ de boventoon.

AANTAL WERKNEMERS PER BEDRIJF

Wat valt op?

Binnen de wijk Dubbeldam zijn in totaal 30 bedrijven gevestigd die meer dan 20 werknemers hebben. De meeste van deze bedrijven zijn te vinden in de buurt Dubbeldam-Noord, gevolgd door Albert Schweitzerplaats. 4 bedrijven hebben meer dan 100 werknemers (zoals het Albert Schweitzer Ziekenhuis).

ZZP-ERS

Verdeling werkenden en zelfstandigen (CBS 2021)

Gebied:	Werkenden	Zelfstandigen
NL:	83%	17%
Dordt:	86%	14%
Dubbeldam:	82%	8%
Stadspolders:	89%	11%
Sterrenburg:	89%	11%

Wat valt op?

Binnen Dubbeldam zijn iets meer zelfstandigen te vinden dan gemiddeld in Dordrecht. Het komt ongeveer overeen met het landelijk gemiddelde.

KOOPSTROMENONDERZOEK WINKELCENTRA 2021

Bron: KSO 2021; onderzoek van I&O research, BRO en BSP (2022)

Kenschets

- Totaal aantal m2 detailhandel in winkelcentrum Damplein: 3700, 29 verkooppunten
 - 2900 m2 dagelijks, 7 verkooppunten
 - 400 m2 recreatief, 4 verkooppunten (recreatief = mode, huishoudelijk, sport- en spel, media en hobby)
 - 100 m2 leegstand, 1 verkooppunt
-
- Zorgt voor ca 280 banen, merendeel in dagelijkse branche
 - Detailhandel samen heeft omzet van 30,9 miljoen in een jaar, waarvan 29,1 miljoen voor dagelijkse bestedingen. Dat resulteert in een marktaandeel van ca. 10% binnen totale gemeente Dordrecht wat betreft dagelijks.
 - 96% van bezoekers bezoekt supermarkt, 22% vers speciaalzaak

In vergelijking winkelcentrum Sterrenburg:

- Omzet 55,6 mln (marktaandeel van 16%)
- 48 verkooppunten, 8200 m2
- 3 verkooppunt staan leeg (300 m2)
- Meer dan 500 banen

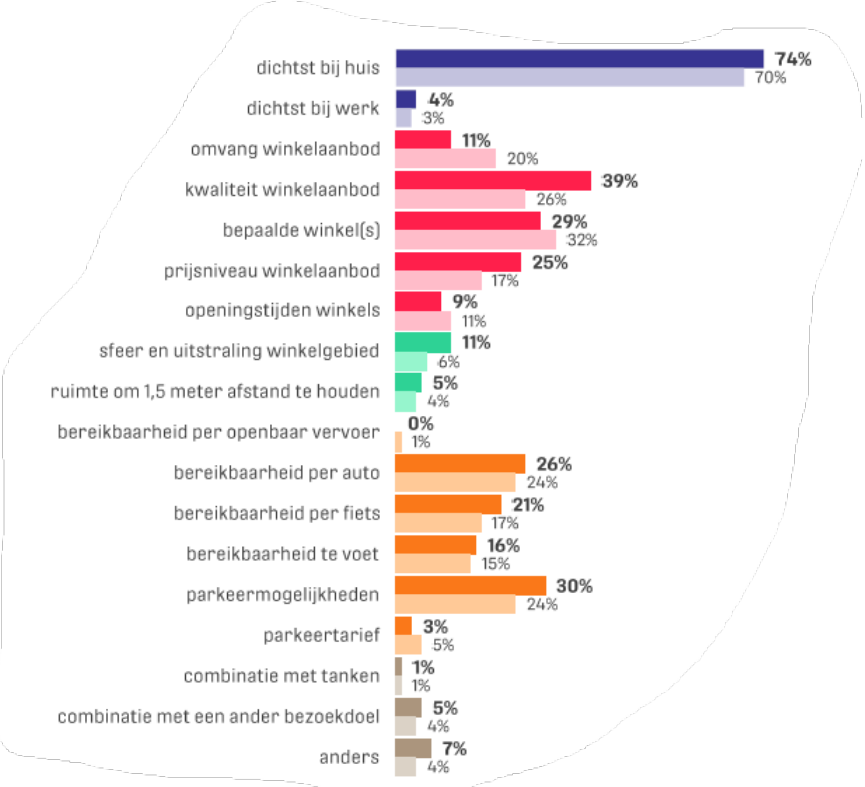
In vergelijking winkelcentrum Hendrik-Ido-Ambacht:

- 59 vkp, 9200 m2
- 11 vkp leeg, 1500 m2
- 230 banen
- Omzet van 40,6 mln

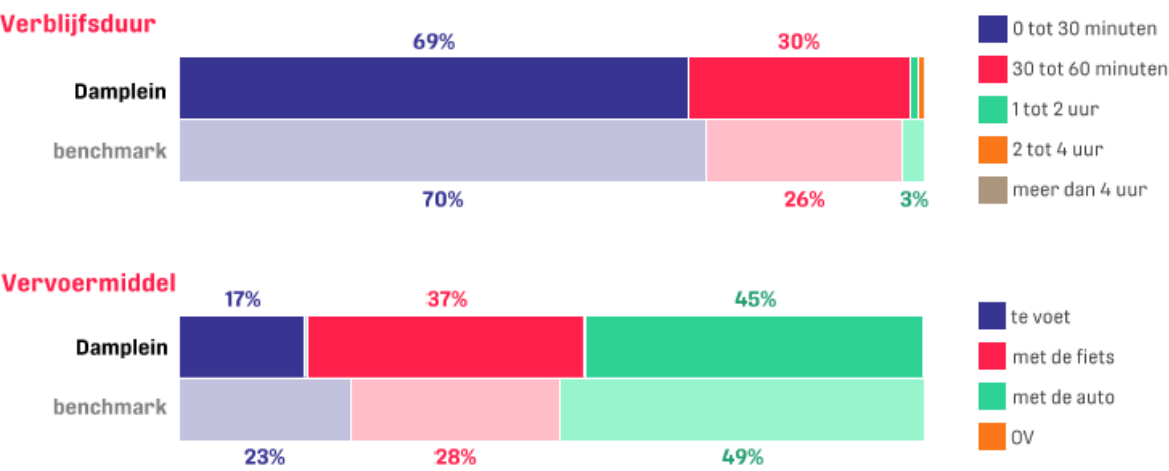
Waardering

	2021	Benchmark	2018	2016
totaaloordeel	7,6	7,5	7,8	7,6
winkelaanbod	7,1	7,3	7,2	7,1
sfeer en uitstraling	7,5	6,9	7,6	6,9
veiligheid	7,8	7,4	7,9	7,7
netheid	7,6	7,3	8,0	7,7
aanwezigheid groen	7,4	5,7	-	-
faciliteiten	5,5	4,8	6,3	6,2
parkeren auto	7,5	7,8	7,6	7,6
stalling fiets	7,7	7,3	7,4	7,4
bereikbaar auto	7,9	8,1	8,0	8,1
bereikbaarheid fiets	8,5	8,5	-	8,4
bereikbaar OV	5,3	6,8	5,1	7,2
horeca	5,3	5,1	6,5	6,9

Motieven Bezoek Winkelcentrum

Bezoekgedrag

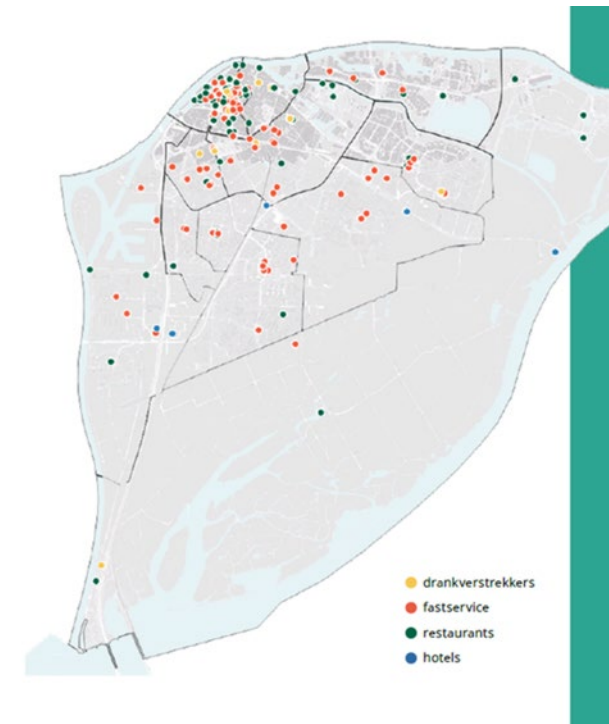
Wat valt op?

Winkelcentrum Damplein is vergeleken met de andere locaties een relatief klein winkelcentrum en heeft een sterk lokaal en dagelijks karakter. Damplein scoort goed op aanwezigheid van groen, sfeer en uitstraling. En minder op bereikbaarheid OV, faciliteiten en horeca. Men bezoekt het Damplein met name omdat het dichtbij huis is, de kwaliteiten van aanbod in orde is en de bereikbaarheid per auto goed is (incl. parkeermogelijkheden). Ongeveer de helft van de bezoekers gebruikt daarom ook de auto om naar het Damplein te gaan. Een bezoek aan het Damplein duurt gemiddeld tussen een half uur en een uur.

BELEID HORECA, DETAILHANDEL, BEDRIJVENTERREINEN

Wat valt op?

De algemene beleidslijn voor horeca in deze gebieden is consolidatie. Nieuwe solitaire horeca in de wijken, op de bedrijventerreinen of in het buitengebied wordt in principe niet ondersteund.

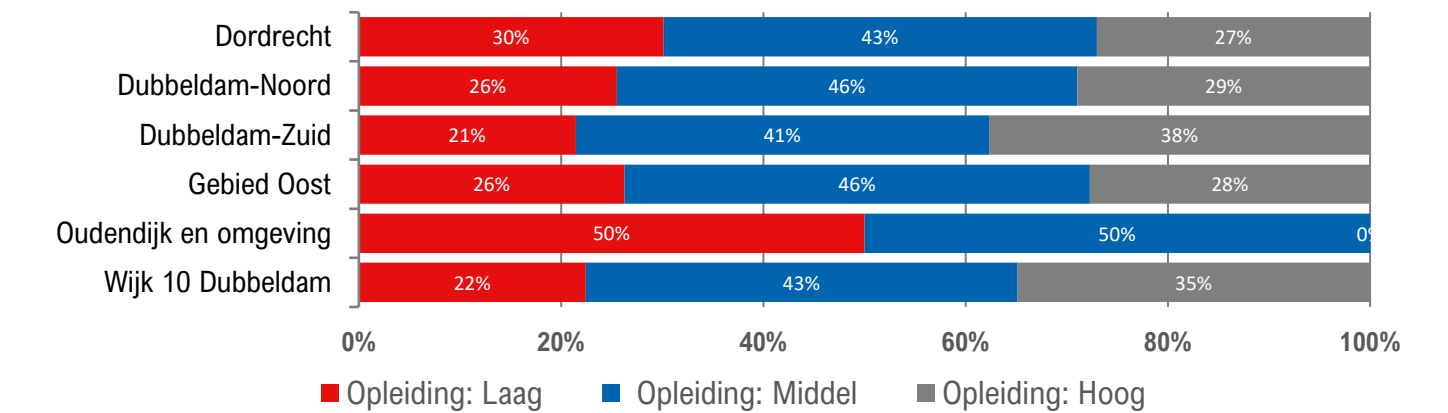
Bron: Nota Horeca gemeente Dordrecht, november 2023

Binnen Dubbeldam zijn verschillende bedrijvenlocaties te vinden: Gezondheidspark (locatie Karel Lotsyweg en Albert Schweitzerplaats), Vissersdijk Oost en de Egstraat & omgeving. De eerste heeft een sterk regionaal karakter, de ander twee zijn met name van lokaal belang. Verder zijn binnen de wijk diverse bedrijven verspreid te vinden en zijn enkele bedrijfsverzamelgebouwen te vinden. Zoals aan de Ambachtstraat.

Op dit moment heeft de gemeente Dordrecht geen actief beleid op lokale bedrijventerreinen en wijk economie. Mede in het kader van de Omgevingsvisie en de nadere uitwerking hiervan wordt op dit moment gewerkt aan het opstellen van kaders hiervoor.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

OPLEIDINGSNIVEAU

Wat valt op?

Data over opleidingsniveau binnen een wijk geven inzicht in de educatieve achtergrond van de bewoners en kunnen belangrijke informatie verschaffen over sociaaleconomische kenmerken van de wijk.

In de wijk Dubbeldam ligt het percentage inwoners met een lagere opleiding lager dan het Dordts gemiddelde, terwijl het percentage inwoners met een hoog opleidingsniveau hoger ligt. In de buurt Dubbeldam-Zuid is het opleidingsniveau het hoogst. De buurt Oudendijk e.o. scoort afwijkend, wat waarschijnlijk herleid kan worden naar ggz-instelling De Hoop.

VOORTIJDIGE SCHOOLVERLATERS (WIJKNIVEAU)

	Dordrecht	Dubbeldam
2020	3,4%	1,4%
2021	3,3%	1,7%

Bron: [schoolenomgeving.nl](#)

Wat valt op?

Een voortijdig schoolverlater is een jongere die tussen de 12 en 23 jaar is; niet staat ingeschreven op een school; geen startkwalificatie heeft (een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger); niet uit het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs komt.

Uit deze data blijkt dat het aantal voortijdige schoolverlaters in Dubbeldam onder het Dordts gemiddelde ligt, maar wel iets toegenomen is in de periode tussen 2020 en 2021.

18 T/M 30 ZONDER STARTKWALIFICATIE

	Dordrecht	Dubbeldam
2020	15,3%	10,1%
2021	15,5%	10,8 %

Bron: [schoolenomgeving.nl](#)

Wat valt op?

De kwalificatieplicht is bedoeld om schooluitval tegen te gaan en kansen op een baan te vergroten. De kwalificatieplicht houdt in dat leerlingen van 16 tot 18 jaar verplicht zijn onderwijs te volgen als zij geen diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger hebben. Jongeren zonder startkwalificatie voldoen niet aan deze plicht.

Uit de data blijkt dat, hoewel het percentage jongeren zonder startkwalificatie in de wijk Dubbeldam tussen 2020 en 2021 licht gestegen is (+0,7%), dit percentage nog steeds aanzienlijk lager ligt dan het stedelijk gemiddelde. Dit wijst op een relatief gunstige situatie in de wijk in vergelijking met de stad als geheel.

AANTAL INWONERS TUSSEN 18 EN 67		
Buurtnaam	Inwoners 18 t/m 67	% Totaal
Dordrecht	79.230	65,2%
Dubbeldam	7.435	58,0%

Wat valt op?

Dubbeldam heeft een lager percentage inwoners tussen de 18 en 67 jaar in vergelijking met het stedelijk gemiddelde. Deze leeftijdscategorie vertegenwoordigt doorgaans het grootste arbeidspotentieel in een gemeenschap.

WW		
Buurtnaam	Aantal WW	Percentage
Dordrecht	930	0,77%
Gebied Oost	340	0,63%
Wijk 10 Dubbeldam	70	0,55%
Dubbeldam-Noord	20	0,40%
Dubbeldam-Zuid	30	0,57%
Oudendijk en omgeving	0	0,00%

Wat valt op?

Het percentage mensen in de WW ligt in Dubbeldam aanzienlijk lager dan het stedelijk gemiddelde. Dat geldt ook voor de geselecteerde buurten. In buurt Oudendijk e.o. wonen zelfs geen inwoners in de WW volgens deze data.

BIJSTAND		
Buurtnaam	Aantal Bijstand	Percentage
Dordrecht	3670	3,02%
Gebied Oost	1020	1,89%
Wijk 10 Dubbeldam	110	0,86%
Dubbeldam-Noord	50	1,01%
Dubbeldam-Zuid	50	0,95%
Oudendijk en omgeving	0	0,00%

Wat valt op?

In de wijk Dubbeldam ligt het aantal inwoners in de bijstand beduidend lager dan het stedelijk gemiddelde. Dat geldt ook voor de geselecteerde buurten. In buurt Oudendijk e.o. wonen zelfs geen inwoners in de bijstand volgens deze data.

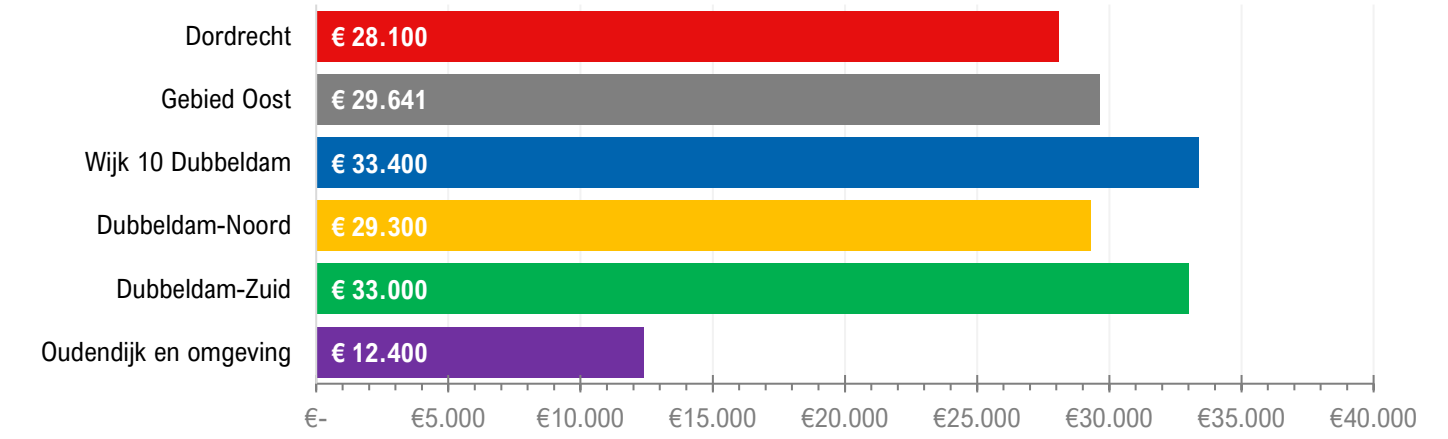
PERCENTAGE WERKENDEN		
Buurtnaam	Arbeidsparticipatie	Werkloos
Dordrecht	67%	33%
Gebied Oost	70%	30%
Wijk 10 Dubbeldam	71%	29%
Dubbeldam-Noord	71%	29%
Dubbeldam-Zuid	69%	31%
Oudendijk en omgeving	0%	100%

Wat valt op?

De arbeidsparticipatie ligt in Dubbeldam met 71% hoger dan het stedelijk gemiddelde van 67%. In de buurt Dubbeldam-Noord (71%) ligt de arbeidsparticipatie net iets hoger dan in Dubbeldam-Zuid (69%). In de buurt Oudendijk e.o. bedraagt de arbeidsparticipatie 0%, wat waarschijnlijk verklaard kan worden door de situering van ggz-instelling De Hoop in deze buurt.

INKOMEN

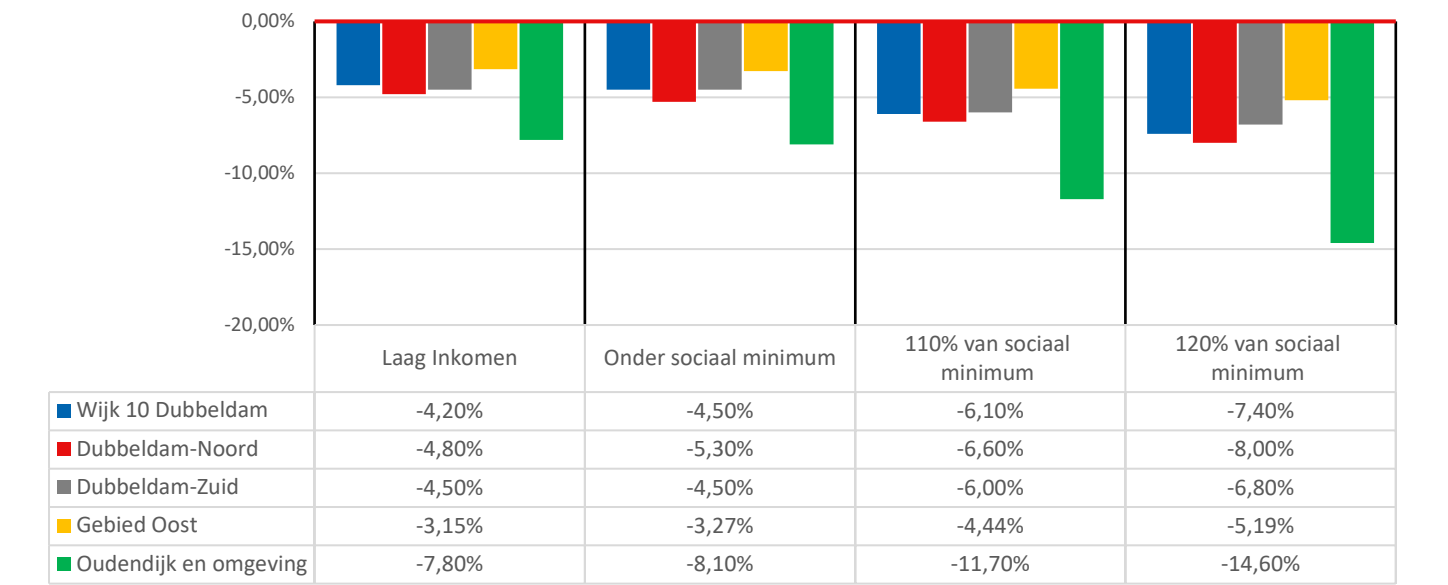
GEMIDDELD INKOMEN PER INWONER

Wat valt op?

In Dubbeldam ligt het gemiddeld inkomen per inwoner beduidend hoger dan het stedelijk gemiddelde (+5.300 euro) en boven het gemiddelde van Gebied Oost (+3.759 euro). In de buurt Dubbeldam-Noord ligt het gemiddeld inkomen per inwoner 3.700 euro lager dan in de buurt Dubbeldam-Zuid. In de buurt Oudendijk e.o. is het gemiddeld inkomen fors lager, wat waarschijnlijk verklaard kan worden door de situering van ggz-instelling De Hoop in deze buurt.

PERCENTAGES LAAG INKOMEN EN SOCIAAL MINIMUM

Wat valt op?

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen het percentage huishoudens met een laag inkomen, onder het sociaal minimum, 100% van het sociaal minimum en 120% van het sociaal minimum. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

Dubbeldam heeft minder huishoudens met een laag inkomen (-4,20%) en onder het sociaal minimum (-5,30%) dan het stedelijk gemiddelde.

ONDERWIJS

KWALITEIT VAN ONDERWIJS

Onderwijsachterstanden

Te verwachten onderwijsachterstanden peuters & basisschoolleerlingen met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand:

Gebied:	Percentage
NL:	15%
Dordrecht:	22%
Sterrenburg:	15%
Dubbeldam:	7%
Stadspolders:	15%

Wat valt op?

Binnen Dubbeldam zijn 3 scholen meegenomen in het onderzoek naar te verwachten onderwijsachterstanden. Totaal in Dordrecht 35. Alle drie hebben een kleine verwachting op achterstand: Basisschool Dubbeldam (22), Beatrixschool (25) en Julianaschool (31).

NIVEAU VAN UITSTROOMPROFIEL

Het gemiddeld eindadvies is een centrummaat om de resultaten tussen wijken te kunnen vergelijken. Het gemiddelde is berekend op basis van de volgende indeling: 10 = vwo, 9 = havo/vwo, 8 = havo, 7 = vmbo gt/havo, 6 = vmbo gt, 5 = vmbo kb/vmbo gt, 4 = vmbo kb, 3 = vmbo bb/vmbo kb, 2 = vmbo bb en 1 = pro.

Gebied:	Eindadvies
NL:	6,78
Dordrecht:	6,63
Sterrenburg:	6,72
Dubbeldam:	7,62
Stadspolders:	6,73

Wat valt op?

De scholen in Dubbeldam scoren beter dan gemiddeld vergeleken met landelijke cijfers op niveau van uitstroom. De scores zijn ook beter dan het Dordts gemiddelde.

CONCLUSIES

BEDRIJVIGHEID

Wat betreft bedrijvigheid scoort de wijk Dubbeldam gemiddeld. De bedrijven zijn verspreid over de wijk te vinden. De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Dubbeldam-Zuid en Dubbeldam-Noord, gevolgd door Albert Schweitzerplaats. Met de grootste concentratie rond het ziekenhuis, bedrijventerreinen Vissersdijk Beneden, Ploegstraat, nabij de Haaswijkweg West en Oost en winkelcentrum Damplein. Dit laatste zorgt voor meer dan 280 banen in circa 29 verkooppunten.

Binnen Dubbeldam zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘overheid, onderwijs & zorg’. Horeca speelt slechts een kleine rol in Dubbeldam.

Er is op dit moment weinig bekend over het functioneren van de lokale bedrijventerreinen en andere wijk economie in Dubbeldam. Ook is er op dit moment geen actief beleid hierop. Dit is wel wenselijk en daarom wordt hier nu aan gewerkt.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

In de wijk Dubbeldam is het arbeidspotentieel relatief goed ontwikkeld, met een hoger percentage hoogopgeleide inwoners en een lager percentage voortijdige schoolverlaters dan het Dordts gemiddelde. Dubbeldam-Zuid heeft het hoogste opleidingsniveau binnen de wijk. Hoewel het aantal jongeren zonder startkwalificatie iets is gestegen in Dubbeldam (+0,7%), blijft het percentage onder het stedelijk gemiddelde, wat wijst op een gunstige situatie. De arbeidsparticipatie in Dubbeldam ligt met 71% boven het gemiddelde van Dordrecht (67%), met Dubbeldam-Noord net iets hoger (71%) dan Dubbeldam-Zuid (69%).

De buurt Oudendijk e.o. wijkt sterk af. Hier is de arbeidsparticipatie 0%, en er wonen geen inwoners in de WW of bijstand, waarschijnlijk als gevolg van de aanwezigheid van ggz-instelling De Hoop.

INKOMEN

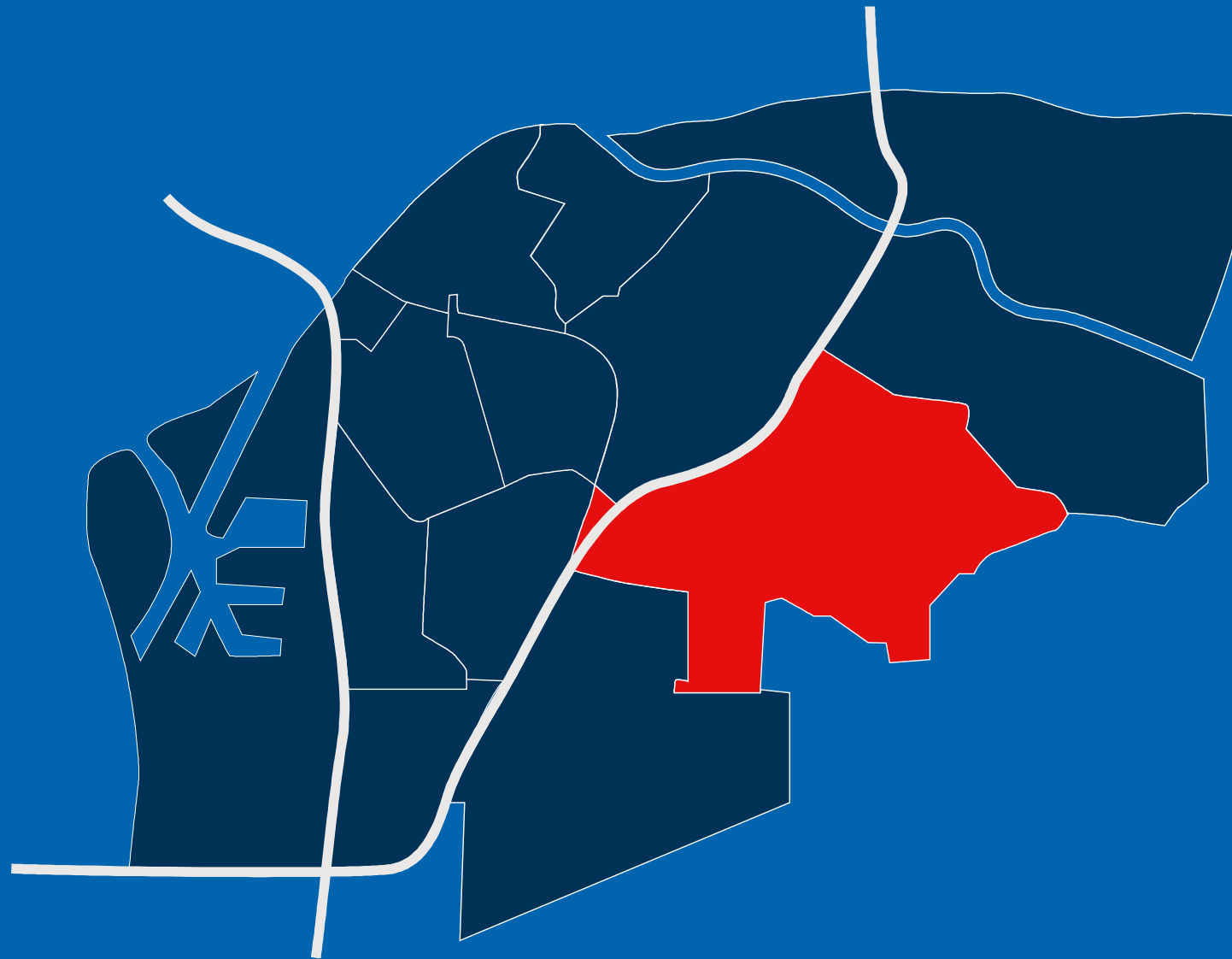
Over het algemeen laat Dubbeldam een positieve inkomensontwikkeling zien ten opzichte van de rest van de stad. In de wijk ligt het gemiddeld inkomen per inwoner beduidend hoger dan het stedelijk gemiddelde en boven het gemiddelde van Gebied Oost. Dubbeldam heeft minder huishoudens met een laag inkomen en minder huishoudens onder het sociaal minimum dan het Dordts gemiddelde.

De buurt Oudendijk e.o. valt op door een fors lager gemiddeld inkomen, wat waarschijnlijk te verklaren is door de aanwezigheid van ggz-instelling De Hoop in deze buurt.

ONDERWIJS

De scholen in Dubbeldam scoren beter dan gemiddeld vergeleken met landelijke cijfers op onderwijsachterstand en niveau van uitstroom. De scores zijn ook beter dan het Dordts gemiddelde.

DOEL: KLIMAATBESTENDIGE STAD

WIJK: DUBBELDAM

ALGEMEEN

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden.

En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijdeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

★

Natuurspeeltuin

🏠

Lokale speeltuin

🐕

Stadsboerderij

🚶

Picknickzone

🏃

Buitensporten

🚶

Wandelen

📍

Informatiecentrum

🚤

Jachthaven

🚣

Kanoën

🐦

Vogelspotplek

☕

Café / horeca

🐕

Hondenuitlaatgebied

🏛️

Museum

🏊

Dagrecreatiegebied

🏊

Zwemmen

🐎

Manege

🏠

Scouting

🏖️

Camping

🏖️

Strand

⚓

Aanmeersteiger

🏌️

Golfterrein

🌟

Sterren kijken

🏊

Watersport

🛒

Visvangst

🛒

Markt

🌳

Boomgaard

Dijklijnen

Killen

Het Wantij

Dordwijkzone

Reellijnen

Binnenhoven

Buitenplaatsen

Monumentale boomstructuren

Parel polder de Biesbosch

wijk

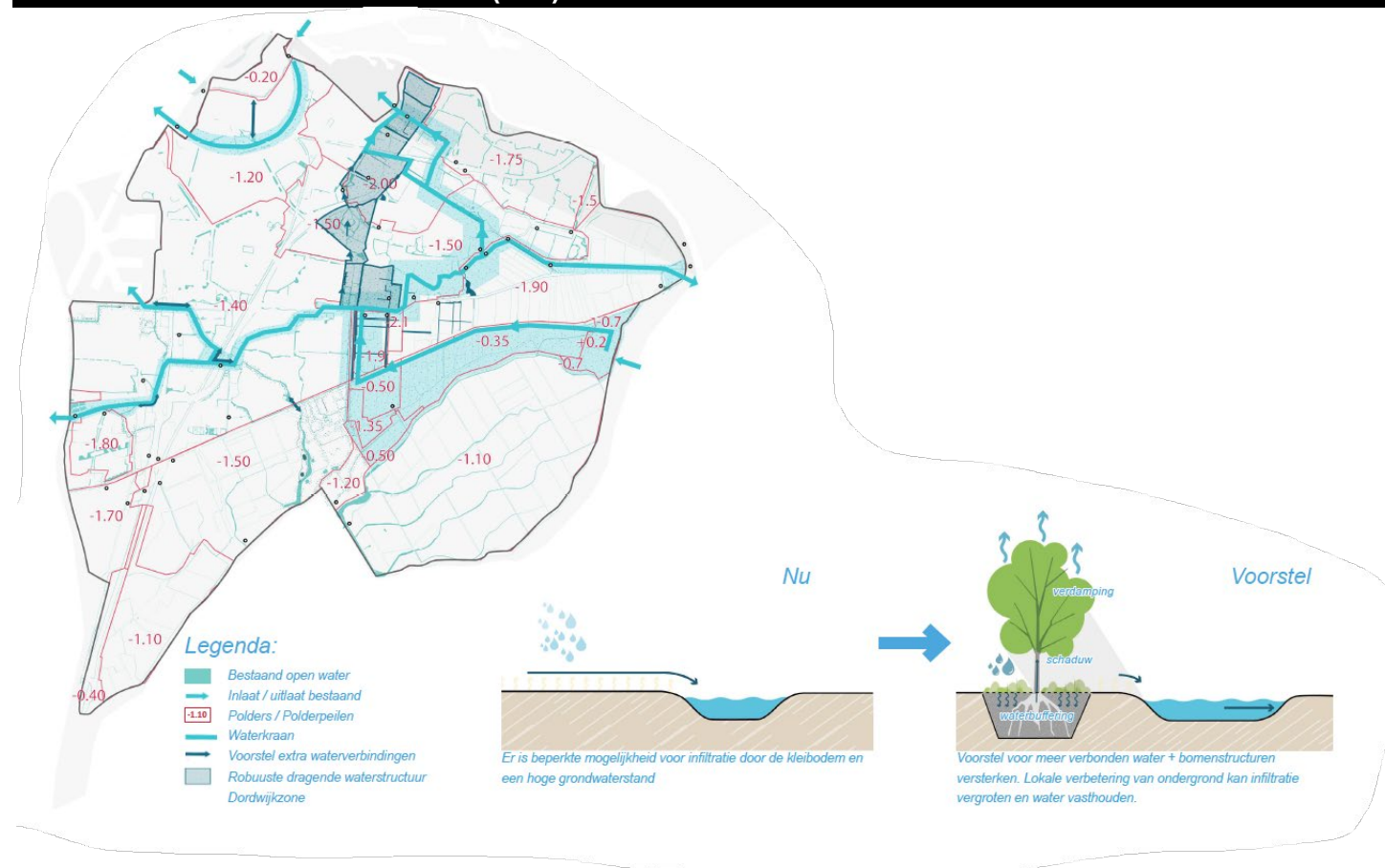
Wijkpark

Buurtgroen

Klimaatbestendige stad			
2021	• Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken		
	• Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit		
	• Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen)		
	• Programma Dordwijkzone		
	• Herinrichting Spuiboulevard		
	• Monitoring klimaatlabels		
2022	• Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park	€1.350.000	
	• Tuincoach	€125.000	
	• Operatie Steenbreek acties	€125.000	
	• Aanpak biodiversiteitstress	€20.000	
			€1.620.000

Wat.valt.op?

1. Door Dubbeldam loopt een zogenaamde Reelijn (de provinciale weg), een belangrijk as van de stad. De visie voor groenblauw is om deze Reellijnen goed beleefbaar te maken. Hoewel de lijn op de hoogte van Dubbeldam groen is, kan men slecht op een klein stuk daadwerkelijk er langs fietsen/lopen. Het groen zou beter beleefbaar gemaakt kunnen worden.
2. De Dijk, welke ook beleefbaar moet zijn, is dit op de Nijhofflaan niet. Hoewel deze groen wordt ingetekend lijkt het er niet op dat hier kansen liggen.
3. In het zuidelijke gedeelte van Dubbeldam ligt het buitengebied waar een markt, boomgaarden en hondenuitlaatgebied te vinden zijn. Mogelijk interessant om daar op in te haken.
4. Dubbeldam is omringd door Waterdragende structuren. Dit wil echter niet zeggen dat de waterberging lokaal ook overal goed is.
5. De dijken en de groenekruislaan bieden mogelijk de meeste kans om groenstructuren aan op te hangen. Daarnaast is er om Dubbeldam interessant programma gesitueerd waar de wijk mogelijk een verhaal aan vast kan hangen.

Het klimaat verandert in Nederland. De gemiddelde temperatuur stijgt, de hoeveelheid en de intensiteit van neerslag zijn toegenomen en perioden van droogte en hitte komen vaker voor. In 2030 is Dordrecht bestand tegen de (nadelige) effecten van de klimaatverandering. Dit wordt bereikt door een drietal onderdelen.

1. Robuuste, groenblauwe structuren te versterken.

De vier groenblauwe hoofdstructuren (De Urbanisten. (2020, februari). Groenblauw Eiland van Dordrecht, beknopte ruimtelijke visie.) worden behouden, beschermt en versterkt. Dit zijn:

- Het Getijdenlandschap dat de rijke randen van het Eiland vormt;
- De Dordtzone die opnieuw wordt uitgevonden als centraal park en klimaatbuffer;
- De historische Dijklanden waaruit het eiland in ringen is opgebouwd;
- Het Killenlandschap dat vooral zichtbaar is als grillige (binnendijkse) waterlopen.

2. Klimaatbestendig inrichten en beheren onderdeel te maken van het gemeentelijk beleid en handelen. Robuuste- en kleinschalige structuren tot aan de voordeur, van hoge kwaliteit, zorgen samen voor:

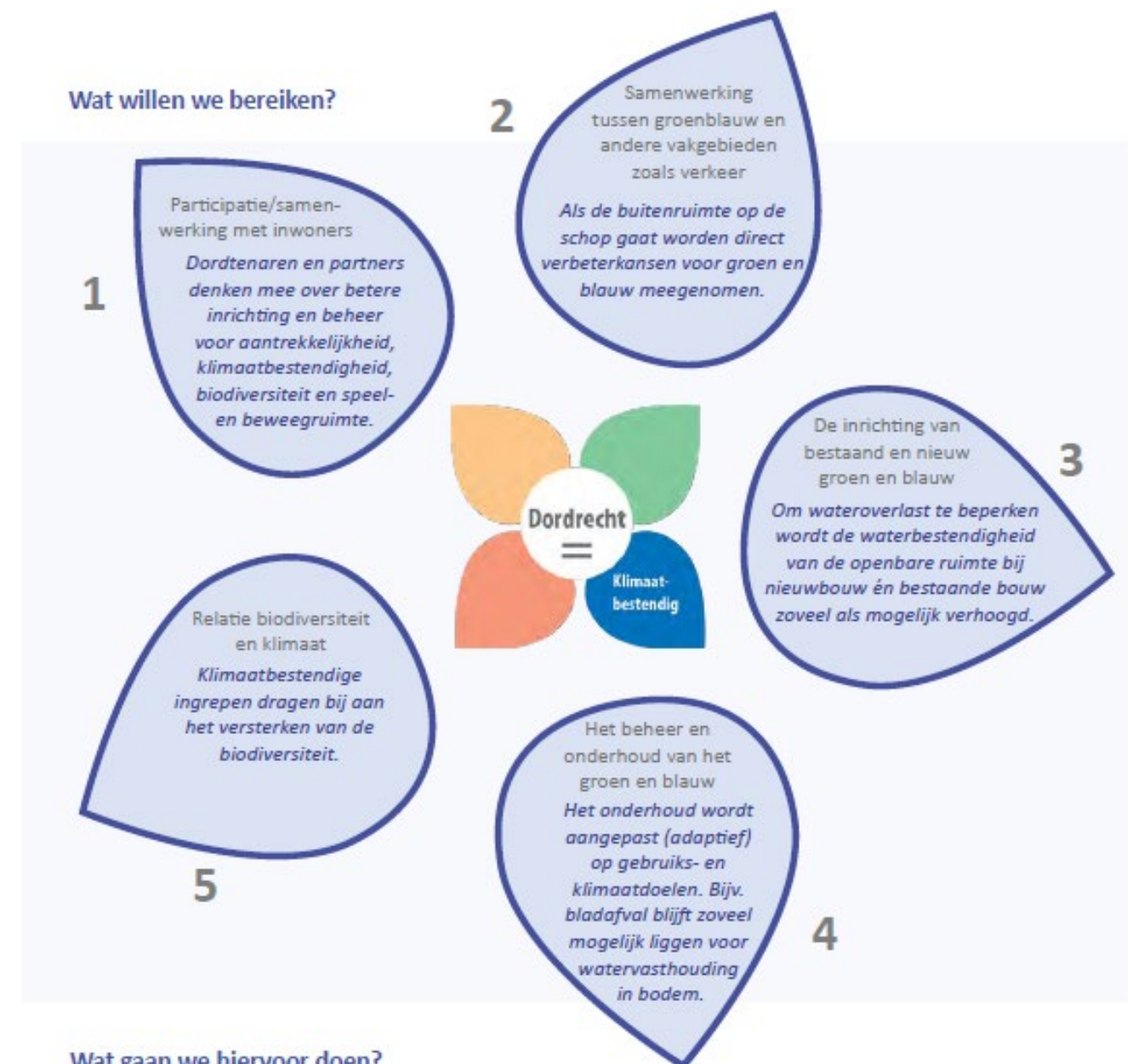
- Voldoende bergingsruimte in de groenstructuren en watersystemen om wateroverlast door piekbuien te voorkomen.
- De juiste soortkeuze, standplaats en diversiteit in het groen om bestand te zijn tegen (extreme) hitte en droogte.
- De juiste inrichting, beheer en stabiliteit in het ecosysteem (gezonde biodiversiteit) in het water om de waterkwaliteit in tijden van (extreme) hitte en droogte op peil te houden.
- Voldoende schaduw en verkoeling om mens en dier comfortabel door de stad te leiden, zonder daarbij overlast of gezondheidsklachten te ervaren door (extreme) hitte.
- Duurzame kwaliteit wordt daarnaast bereikt door circulariteit (hergebruik) toe te passen in inrichting en beheer. Ontstaan van afvalstromen wordt zoveel mogelijk voorkomen om het milieu niet onnodig te belasten.

3. Inwoners te stimuleren tot vergroening.

Een klimaatbestendige stad

In 2030 beschermt het groen en blauw Dordrecht en Dordtenaren tegen de gevolgen van het veranderende klimaat. Overlast door zware regenval is zoveel mogelijk voorkomen. In droge, hete perioden geven groen en blauw veel verkoeling. Er is meer en kwalitatief beter groen en blauw. Zowel op gemeenteground, als in tuinen van inwoners.

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we hiervoor doen?

- Tuincoach
 - Operatie Steenbreek acties
- Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken
 - Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit
 - Programma Dordwijkzone
 - Herinrichting Spuiboulevard
 - Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park
- Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen)
- Monitoring klimaatlabels
- Aanpak biodiversiteitstress

HITTE

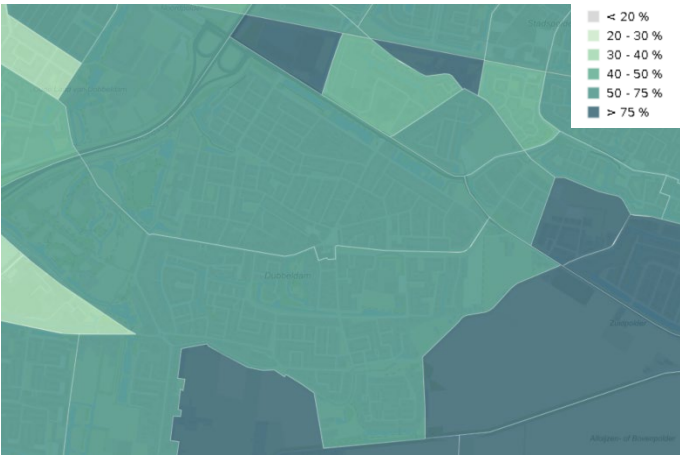
Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden. En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijdeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

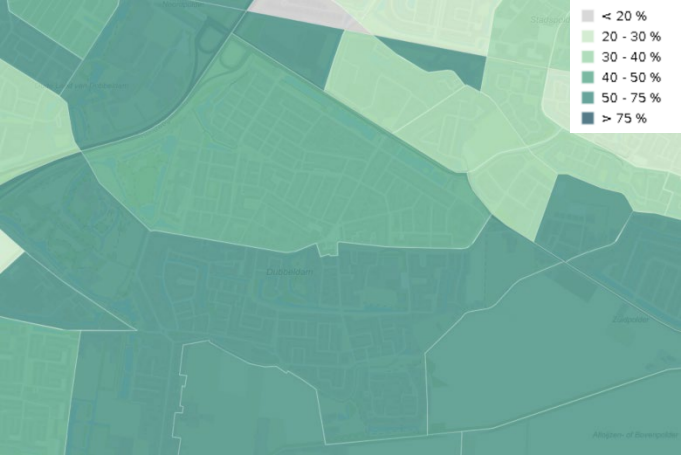
GROENSTRUCTUREN

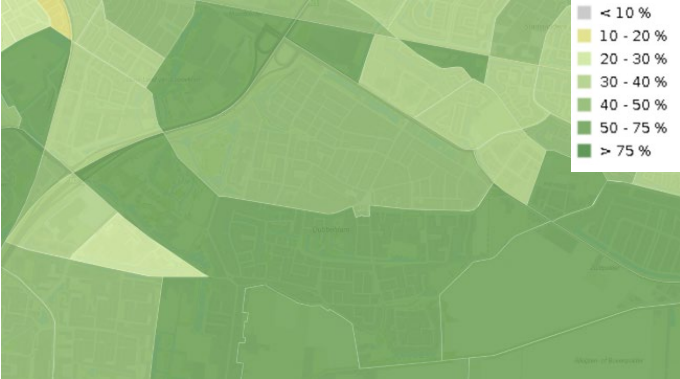
Groen binnen openbare ruimte

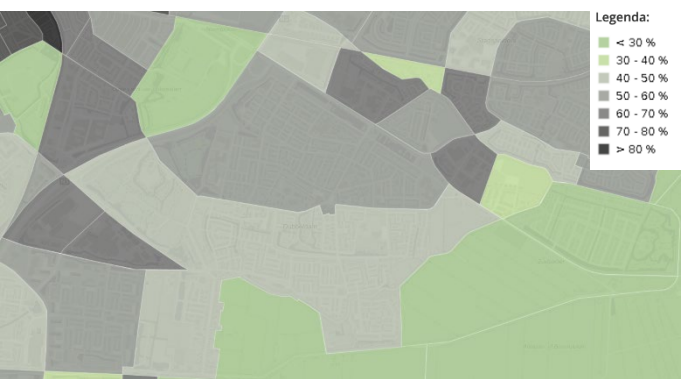
Groen op eigen terrein

Boom per buurt

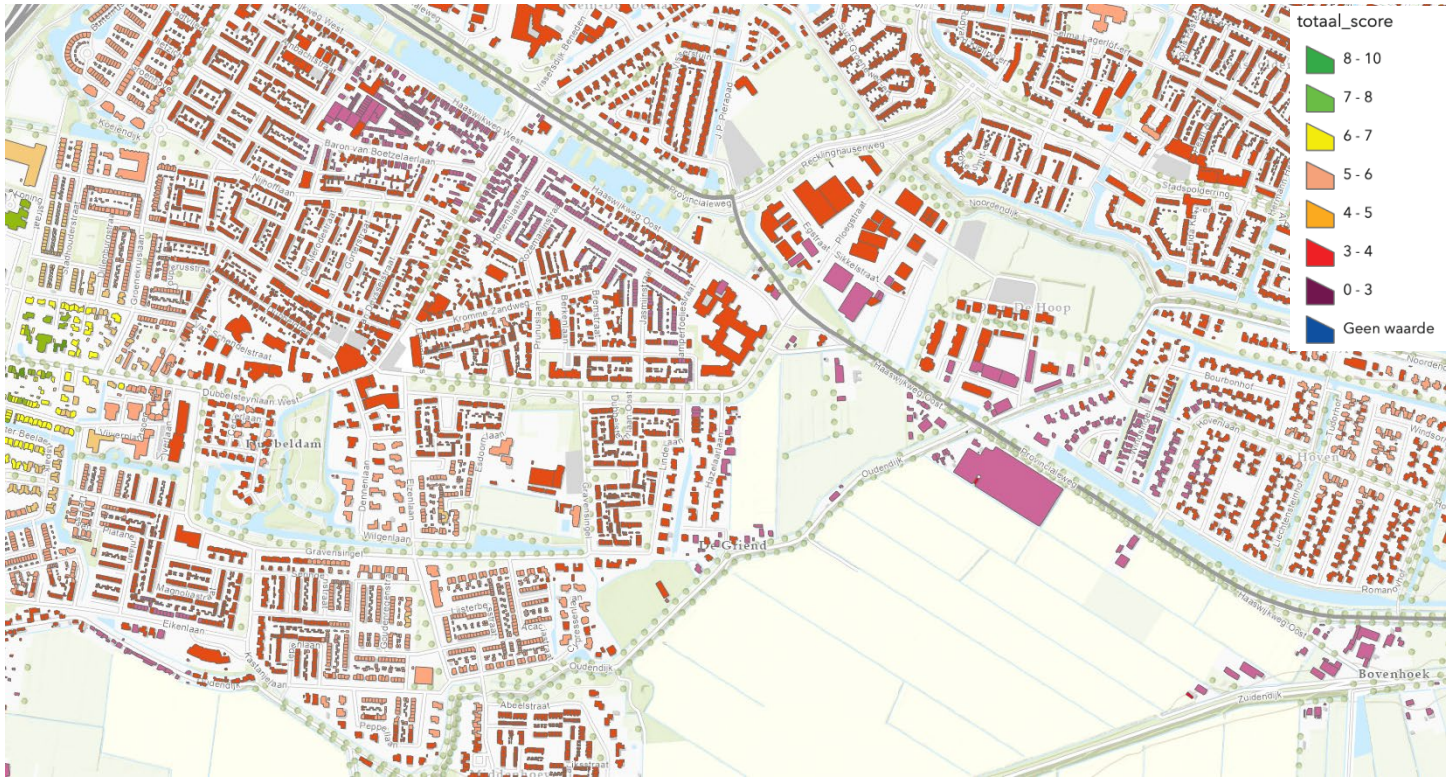
Grijs per buurt

Wat valt op?

- Vooral in Dubbeldam - zuid zijn diverse groenstructuren te vinden met grote bomen.
- Het aantal grote bomen in Dubbeldam - noord is minimaal. In het algemeen is dit gedeelte relatief minder groen in vergelijking met buurten in Stadspolder en Sterrenburg. Ten opzichte van het centrum zijn er relatief meer groenstructuren.

REGL 3-30-300 (TOTAALSCORE)

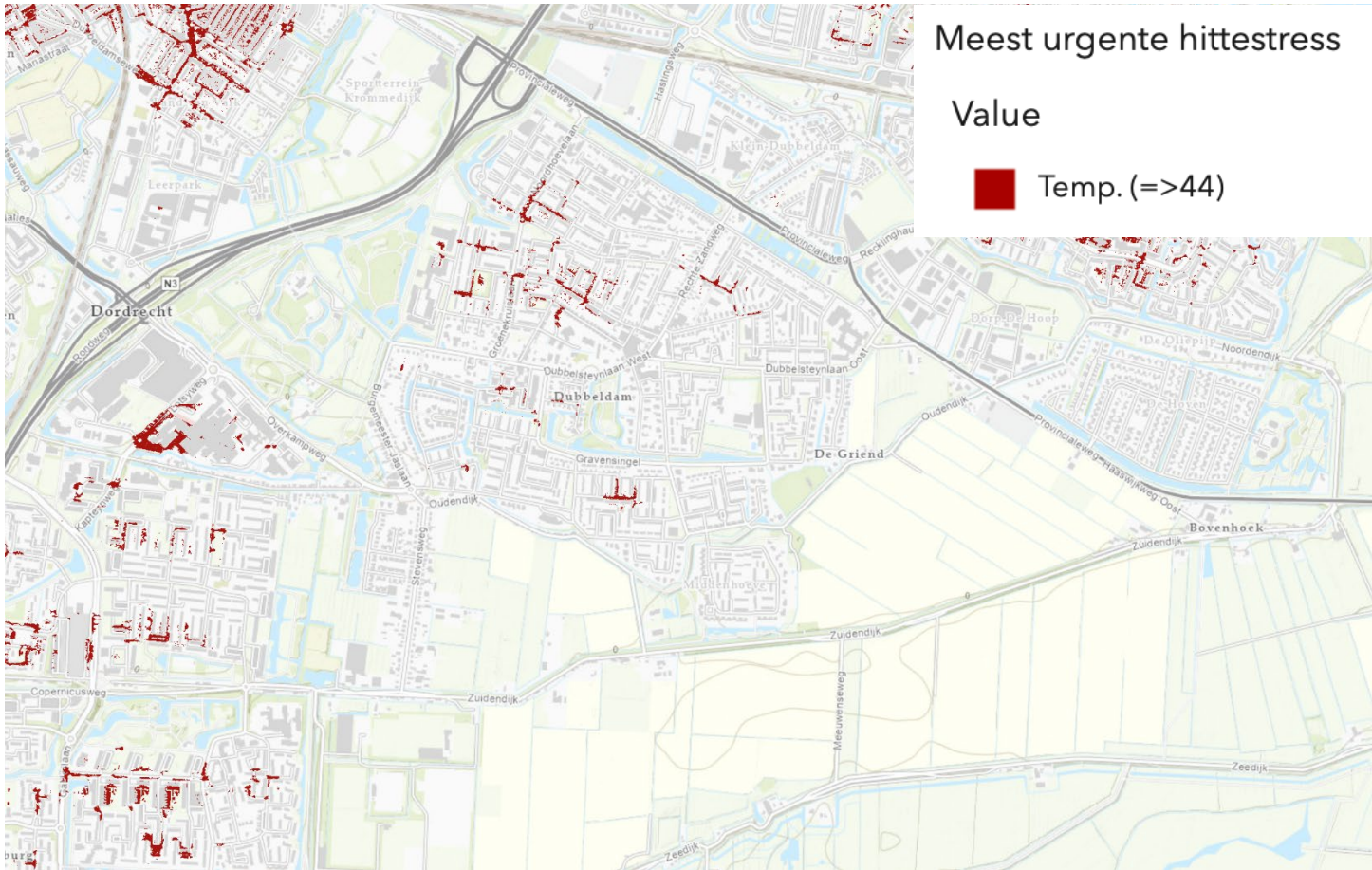
Wat valt op?

- In totaal scoort Dubbeldam goed tot gemiddeld in vergelijking met de andere wijken.
- Het is relatief diffuus welke huizen goed en slecht scoren.
- In het algemeen scoort Dordrecht slecht op de 30 regeling, zo ook Dubbeldam. Met name in Dubbeldam-Noord. Hier zou actie op ondernomen moeten worden.

REGL 30

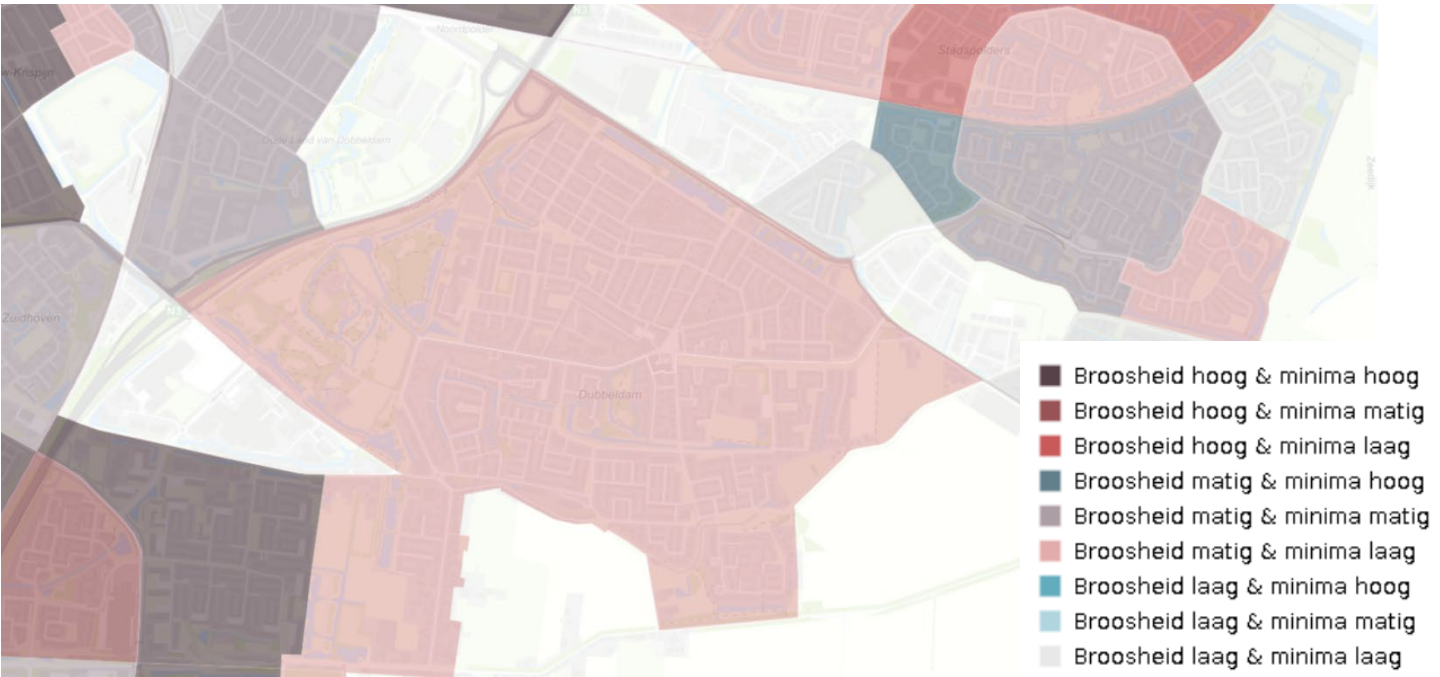
HITTE – MEEST URGENT

Wat valt op?

- Er is bijna geen spraken van extreme hitte stress in Dubbeldam. De uitzondering is Dubbeldam-noord waar enkele straten hier wel mee te maken hebben.
- Verder valt het parkeerterrein bij het centrum op.

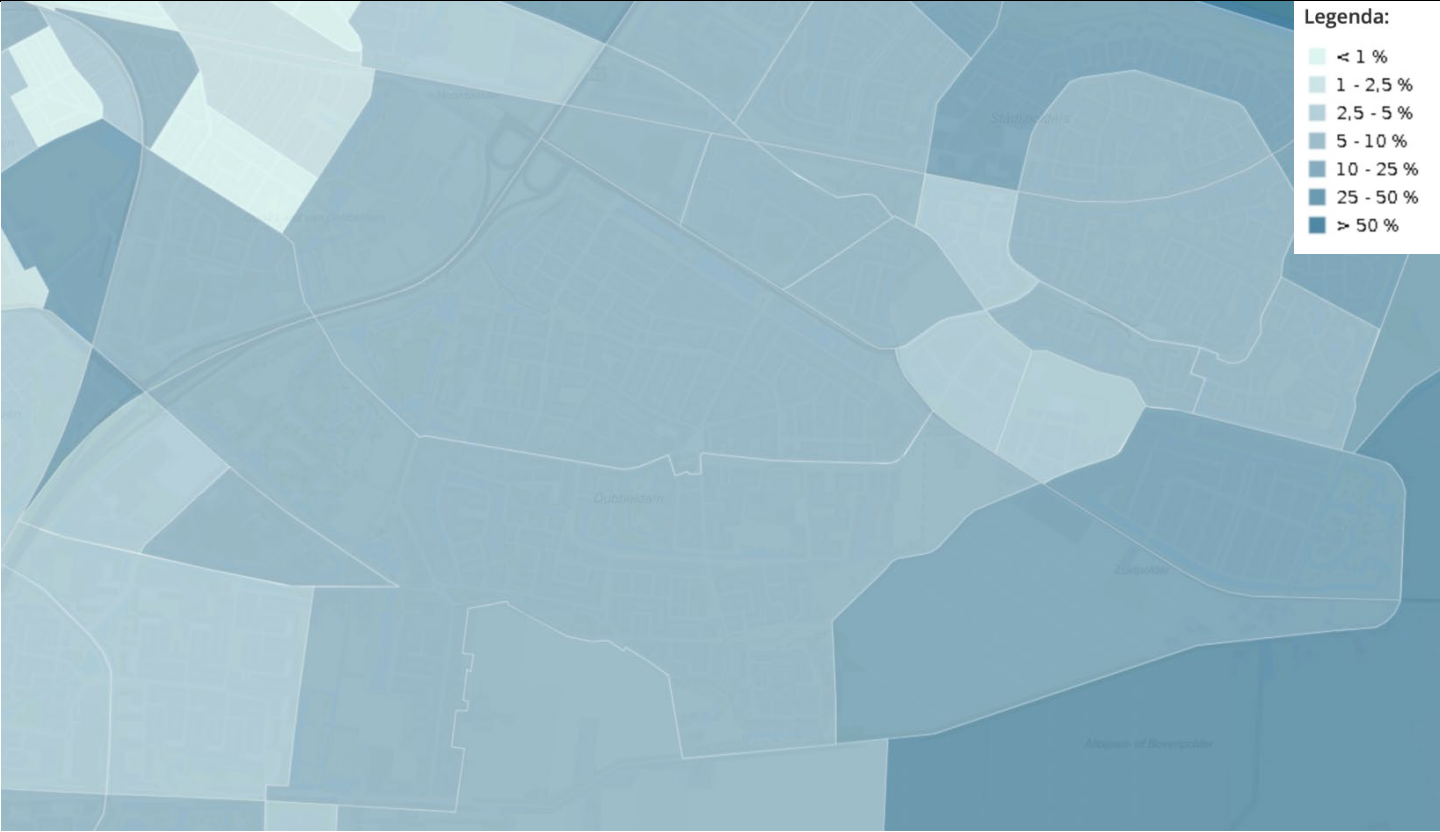
SOCIALE KWETSBAARHEID HITTE

Wat valt op?

- In Dubbeldam is er geen spraken van kwetsbaarheid in verband met hitte, noch zijn de minima hoog.

WATER PER BUURT

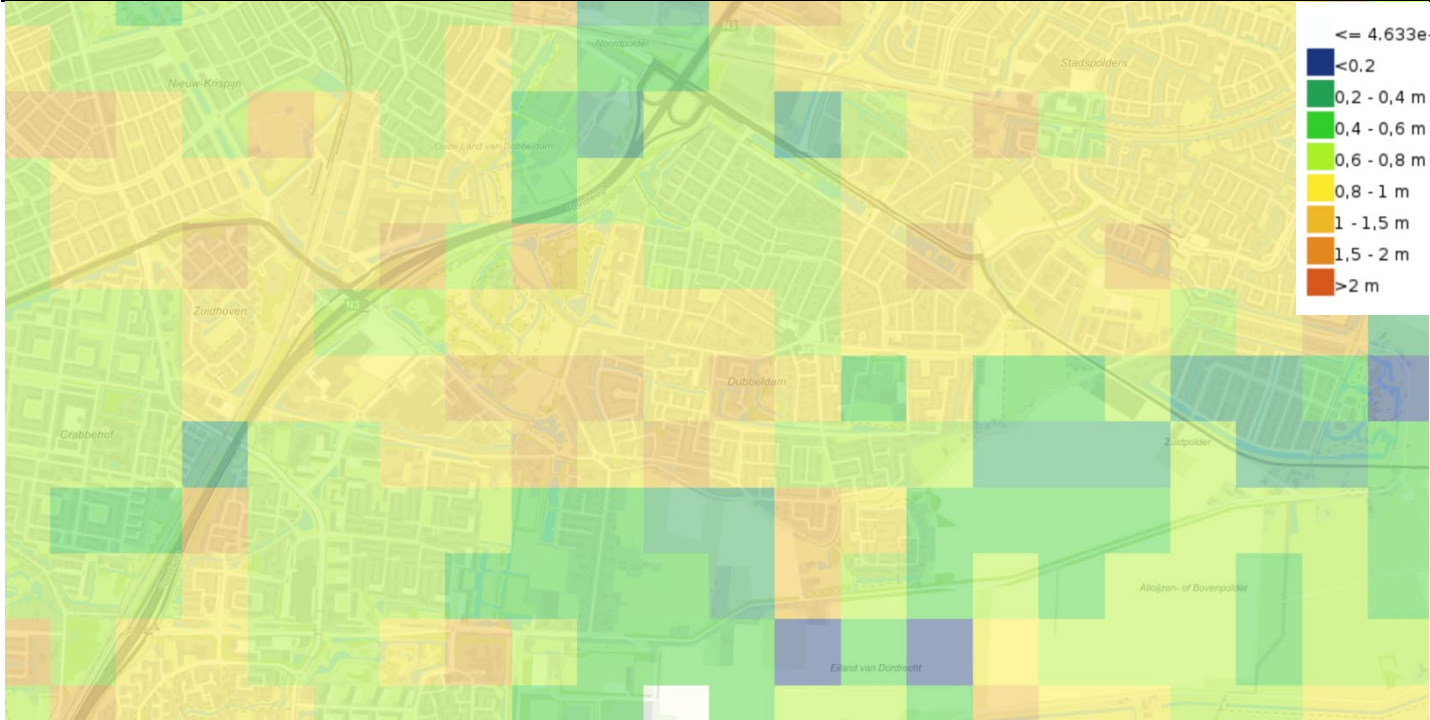

Wat valt op?

- De meeste buurten van Dubbeldam zijn voorzien van waterstructuren. De uitzondering is Dubbeldam-noord, hier zijn nagenoeg geen waterstructuren te vinden.
- Water is vooral te vinden aan de randen, langs de provinciale weg en in het stadspark.

WATER TEKORT OF OVERSCHOT

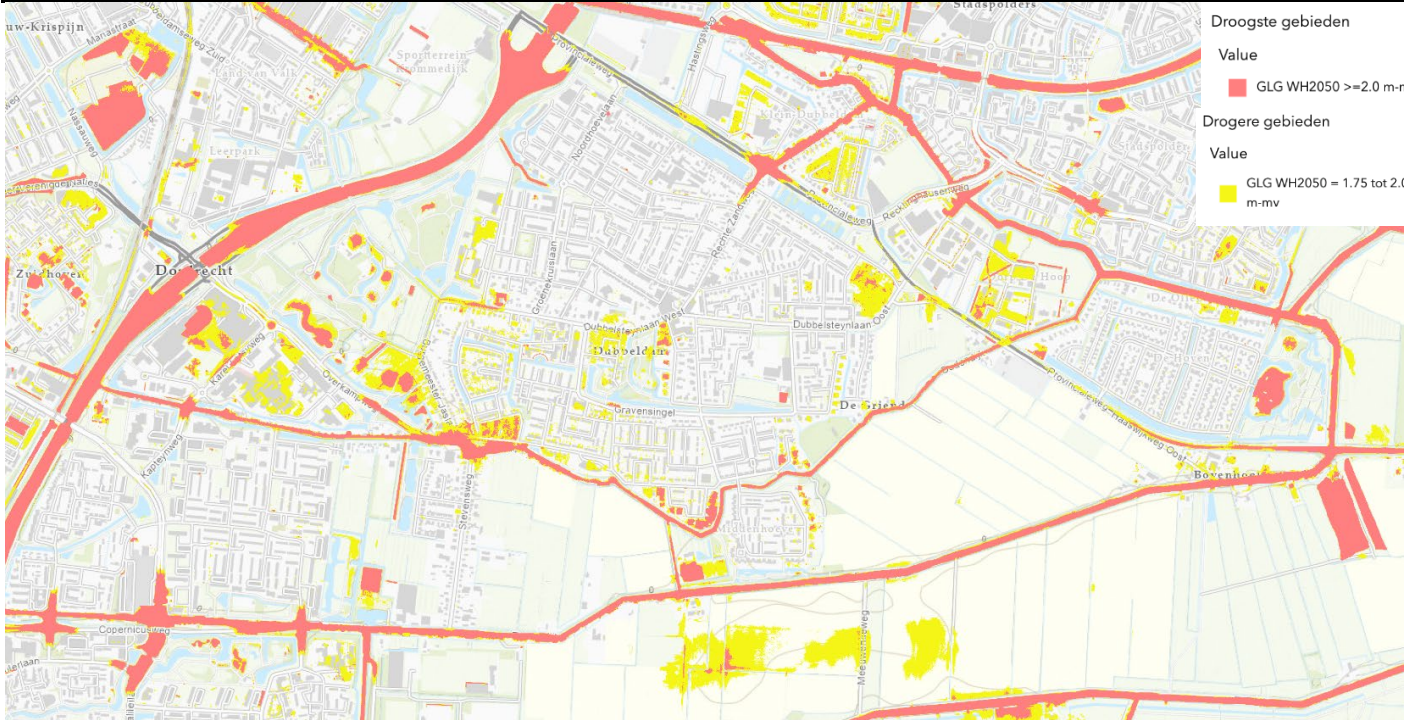
GEMIDDELD LAAGSTE GRONDWATERSTAND (GLG)

Wat valt op?

- De gemiddeld hoogste waterstand ligt voor een groot gedeelte rond de 1 tot 1.5 meter.
- In Dubbeldam-zuid ligt deze voor het grootste gedeelte rond de 1,5 tot 2 meter. Dit is laag, maar waarschijnlijk niet alarmerend.

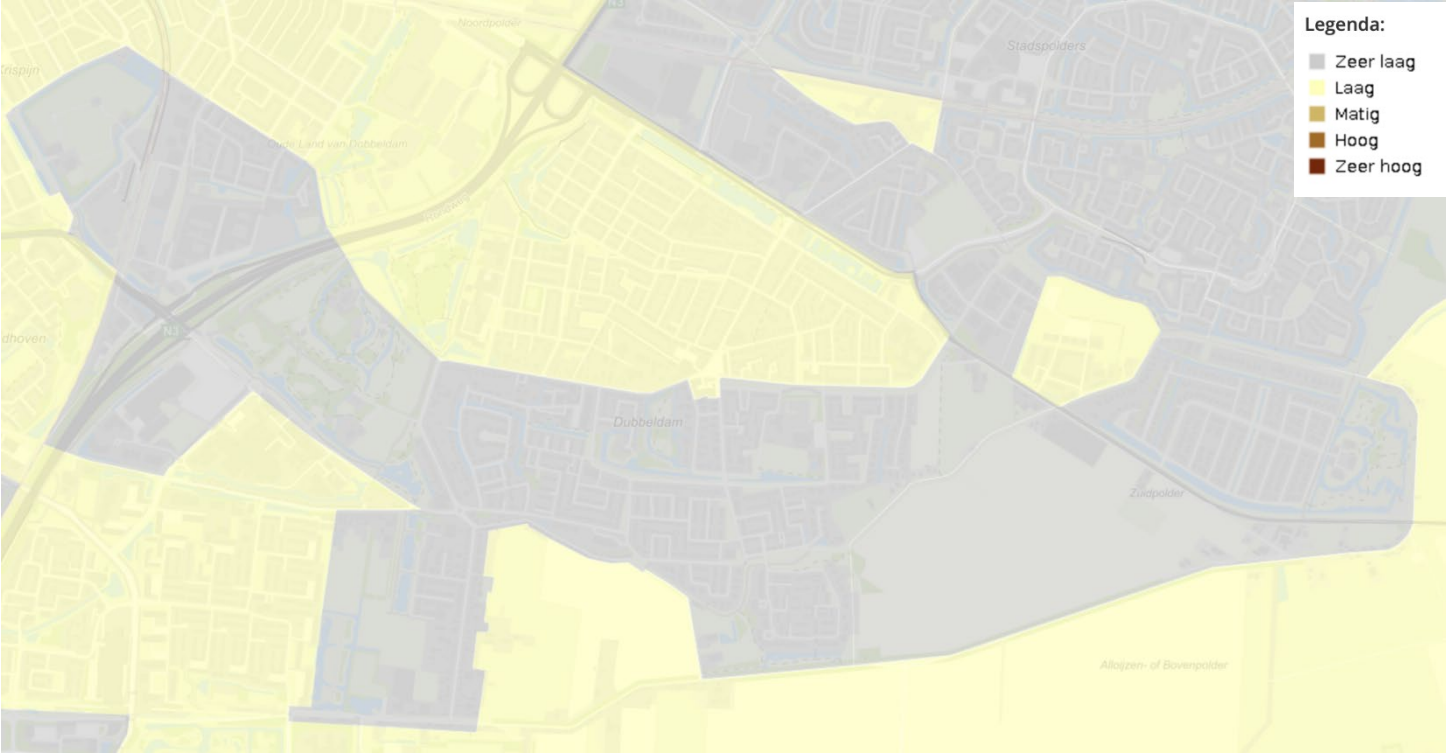
DROOGTE (MEEST URGENTE PLEKKEN)

Wat valt op?

- In het algemeen zijn er geen grote problemen in Dubbeldam.
- De dijken vallen op bij droge periodes, alsook het centrum en het stadspark. Het centrum is daarmee waarschijnlijk de enige plek waar mogelijk iets met deze droogte gedaan kan worden.

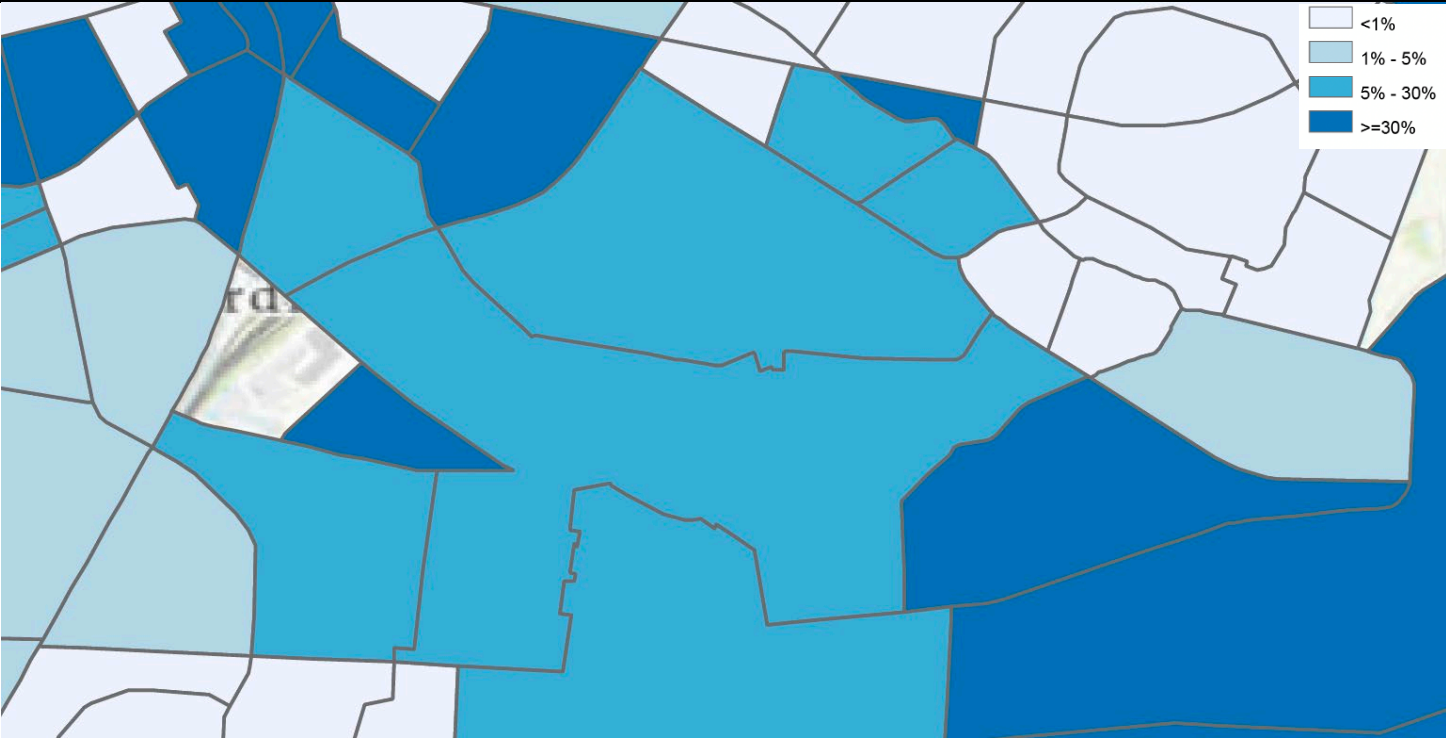
RISICO PAALROT

Wat valt op?

- In Dubbeldam-noord is er een lage kans op paalrot en in de overige plekken zeer laag. Niets noemenswaardig met andere woorden.

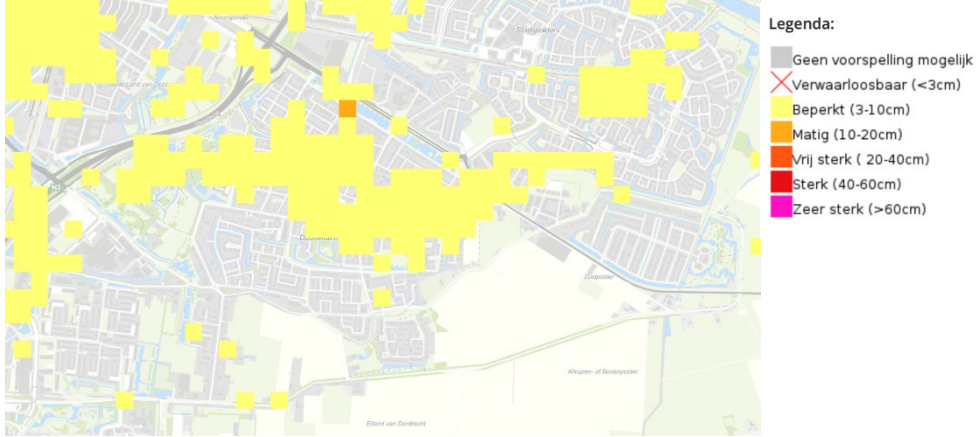
ONDIEPE FUNDERING

Wat valt op?

- In Dubbeldam-noord en zuid is spraken van ondiepe fundering (5% tot 30% van de huizen). Dit betekent dat verzakkingen mogelijk een probleem gaan vormen in de toekomst.

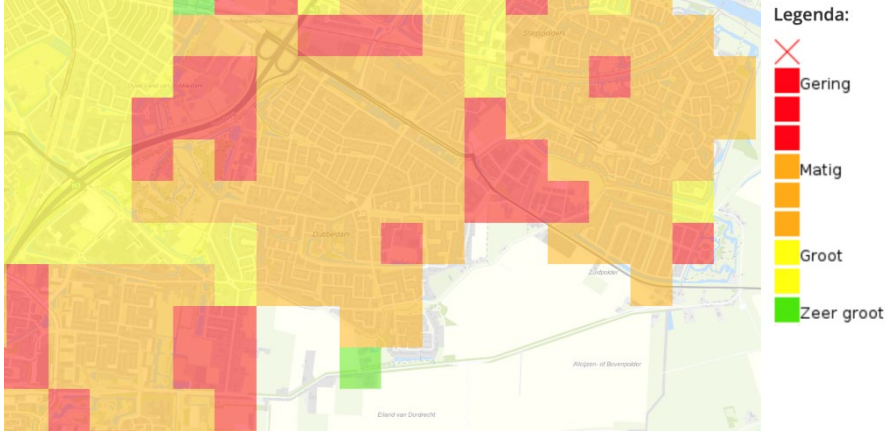
BODEMDALING 2020-2050

Wat valt op?

- Er is sprake van lichte bodemdaling in de komende 30 jaar in Dubbeldam-Noord, alsook rondom het winkel centrum.

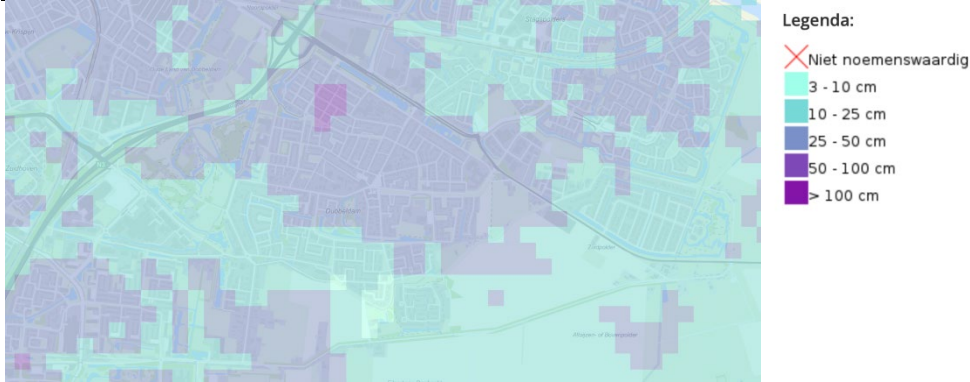
STEDELIJKE INFILTRATIE KANSEN

Wat valt op?

- De infiltratiekansen in Dubbeldam zijn beduidend slechter dan in wijken van het centrum. Dit komt ook overeen met de geringe hoeveelheid oppervlaktewater dat in de wijk te vinden is.
- Om problemen en schade bij intense neerslag in de toekomst te voorkomen moet op dit punt actie worden ondernomen.

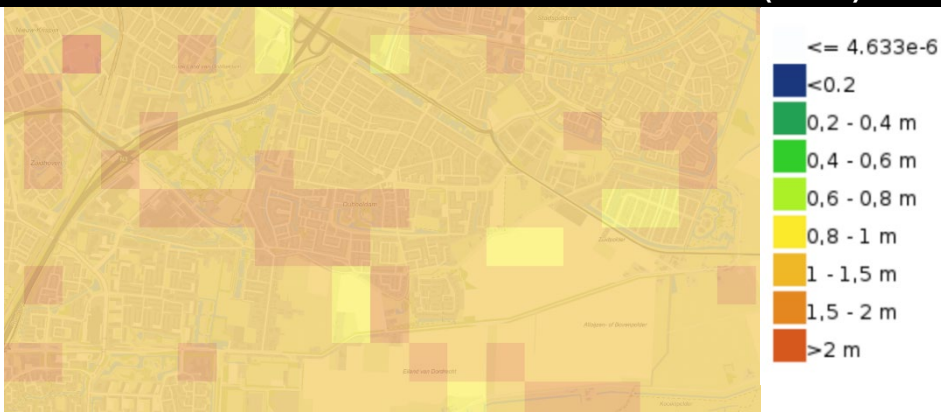
BODEMDALING DOOR OPHOGING

Wat valt op?

In Dubbeldam-noord is spraken van bodemaling, lokaal kan de bodemdaling oplopen tot 100cm.

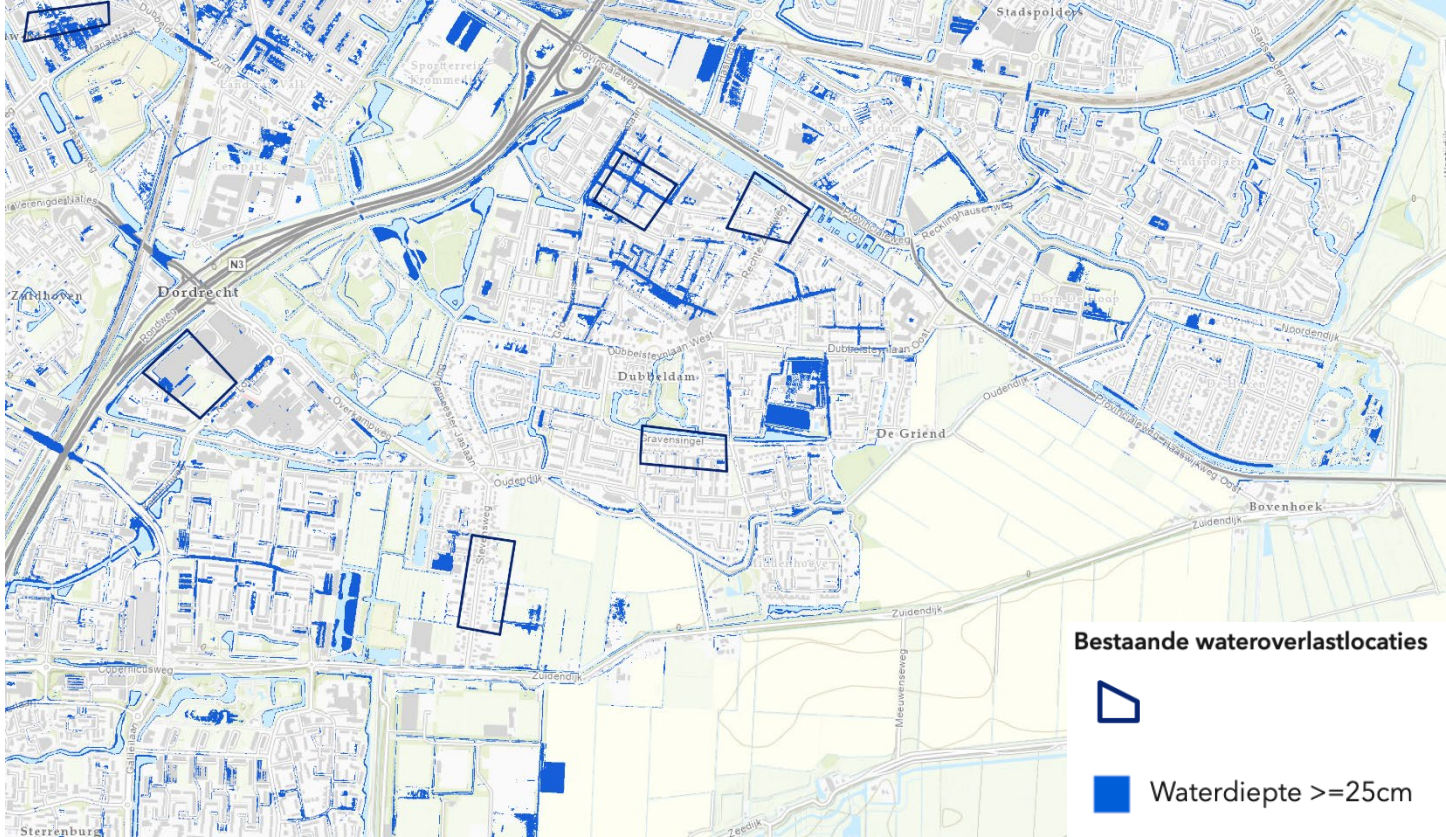
GEMIDDELD HOOGSTE GRONDWATERSTAND (GHG)

Wat valt op?

- De gemiddelde hoogste grondwaterstand in Dubbeldam is relatief diffuus door de wijk. Vooral in Dubbeldam-zuid ligt het grondwater relatief laag. Dit betekent dat problemen kunnen ontstaan voor het groen bij droge periodes. Er moet worden nagegaan of dit genoeg het geval is.
- In Dubbeldam-noord staat het relatief hoog, waardoor het eerder tot overlast kan leiden bij extreem natte periodes.
- Ook valt de Hoven op, hier staat het grondwater erg hoog, er zou moeten worden nagegaan of hier genoeg maatregelen voor genomen zijn. Ook in het buitengebied is dit het geval.

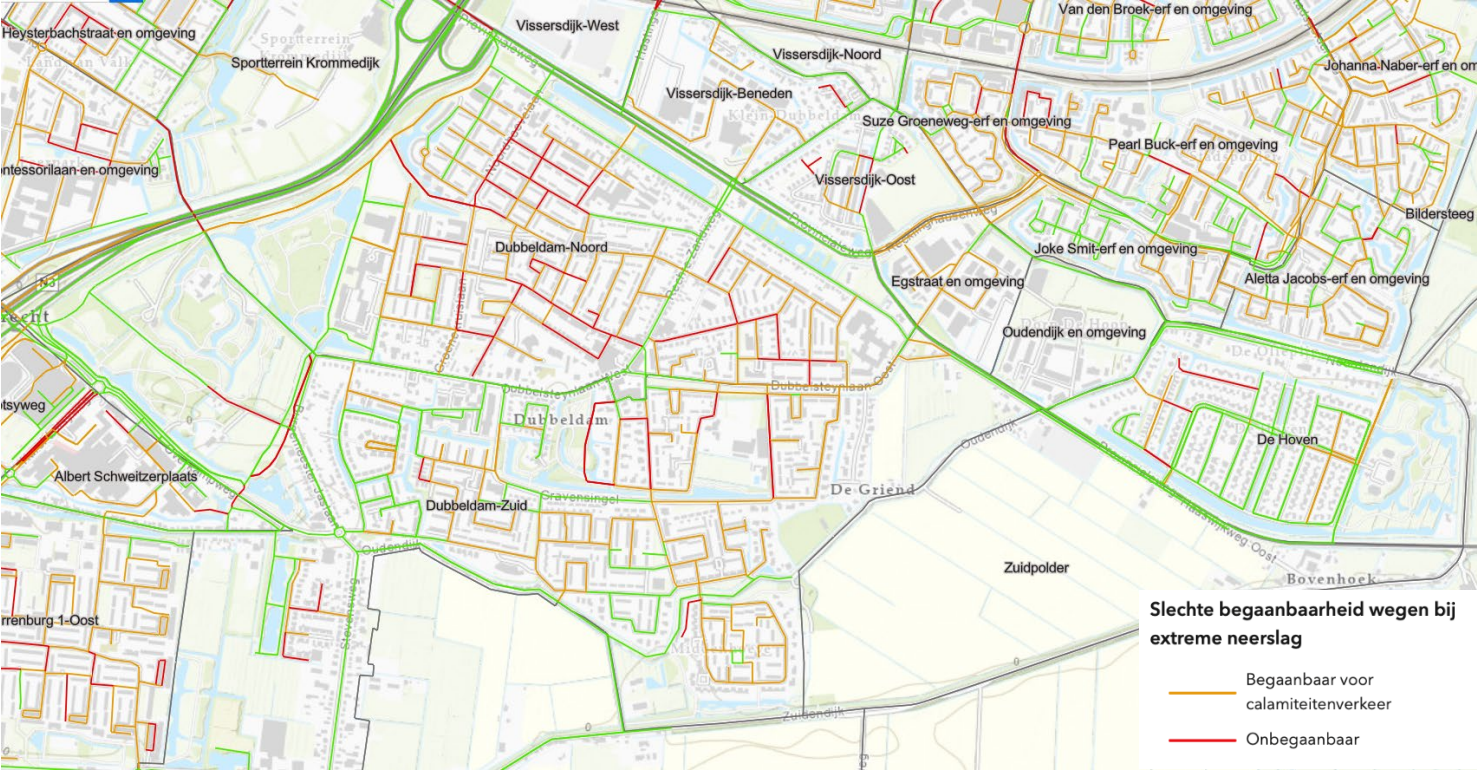
WATERDIEPTE BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

- Dubbeldam-noord valt op. Dat was ook de verwachting gezien de andere analyses. In de wijk ontstaan op verschillende plekken problemen.
- Een andere locatie die opvalt zijn de sportvelden. Het is onduidelijk of dit een probleem is voor de vereniging. Hier zou naar gekeken kunnen worden.

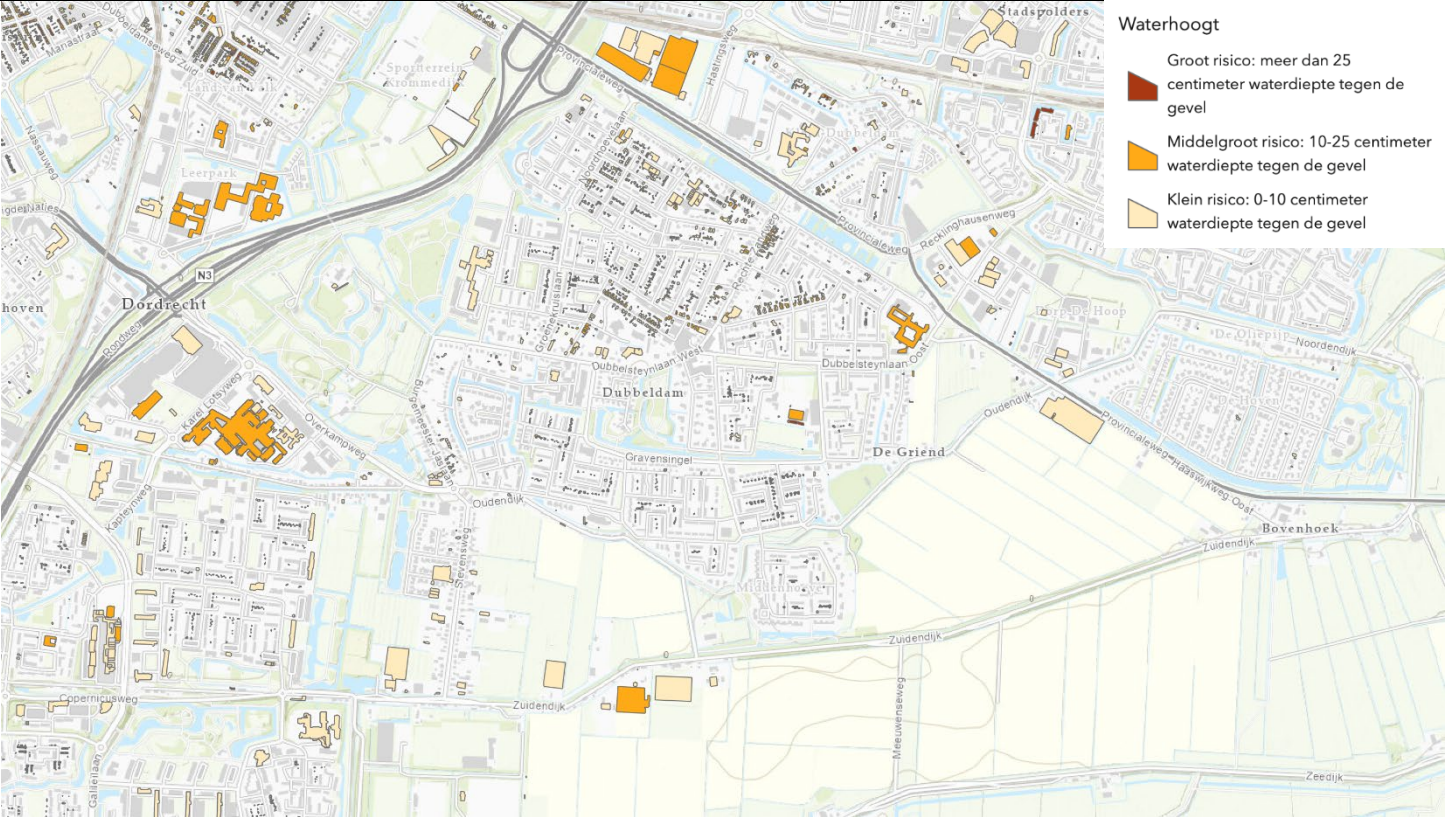
BEGAANBAARHEID WEGEN INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

Vooral in Dubbeldam - Noord zijn veel wegen onbegaanbaar bij noodweer.

WATERHOOGTE BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

Dubbeldam-noord valt op, al zijn de problemen hier niet groot.

CONCLUSIES

Dubbeldam heeft groene structuren, maar is niet direct een groene wijk in haar opzet. Ook ligt er vanuit Groenblauw Dordrecht geen visie voor de wijk op het gebied van klimaat. Wel zijn er een aantal elementen waar de wijk aan kan werken. Zo zijn de reelijnen groen en blauw, maar zouden deze meer beleefbaar kunnen zijn. Verder zou het verhaal achter klimaat verbonden kunnen worden aan het stadspark, het buitengebied, het programma dat al bestaat in het zuiden en de Groenekruislaan.

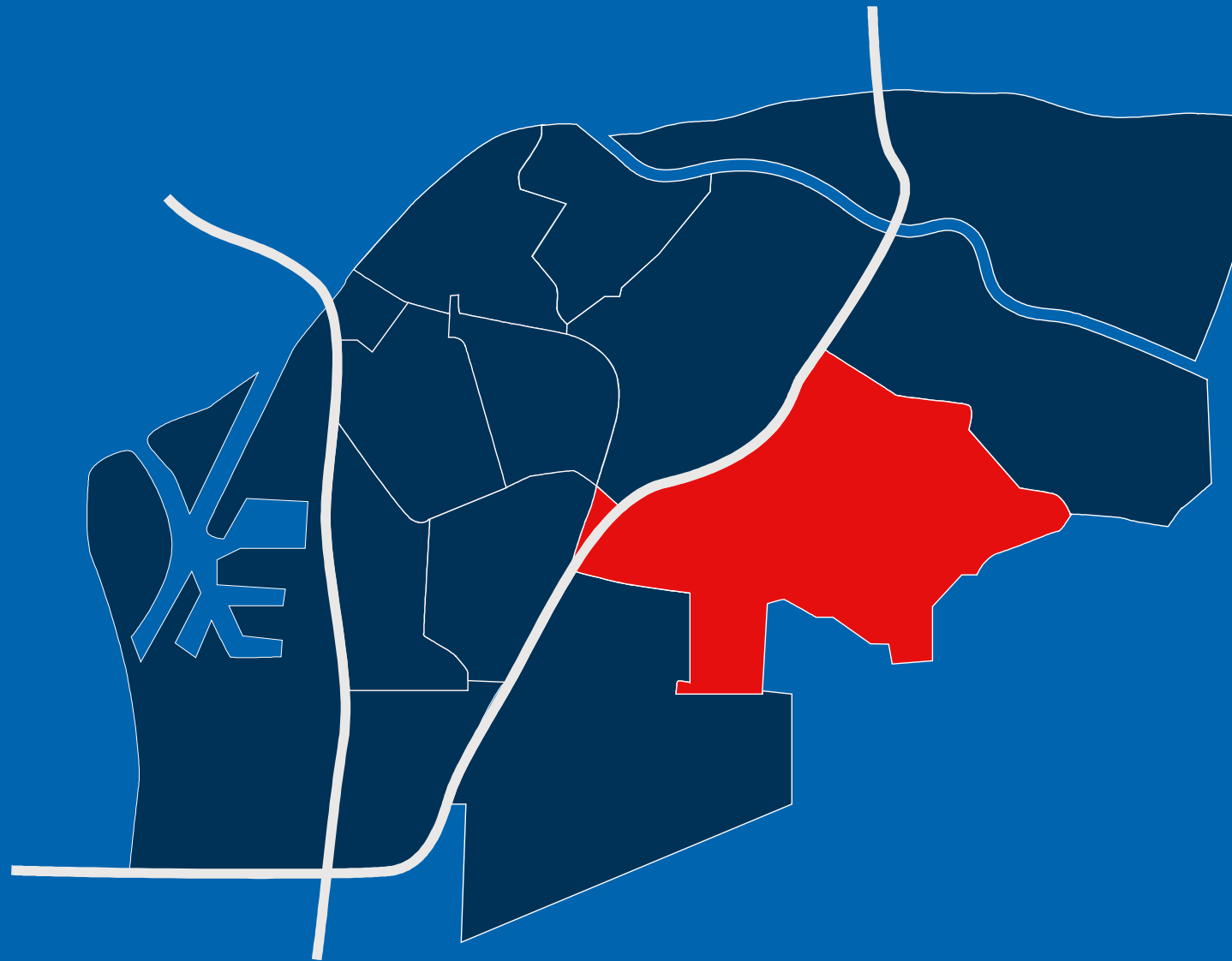
HITTE

Dubbeldam-Noord is duidelijk de buurt waar de uitdagingen en kansen liggen in de wijk. In Dubbeldam-Noord zien we dat er duidelijk minder water- en groenstructuren te vinden zijn, waardoor ook hier de meest urgente plekken qua hitte te vinden zijn. Tussen de huizen en op eigen terrein zijn bijna geen (volwassen) bomen te vinden. Hier ligt eigenlijk dan ook de voornaamste kans voor de gehele wijk. Dit verhaal wordt bevestigd in de 3-30-300 regel. De buurt zou daarom verder vergroend moeten worden en voorzien van waterstructuren. Van sociale kwetsbaarheid is in Dubbeldam geen sprake. De Hoven is een aparte buurt op veel gebieden (tevens nieuwer). Er zal moeten worden nagegaan of het groen in deze buurt in de toekomst groot en divers genoeg is om hittestress te vermijden.

WATERTEKORT EN OVERSCHOT

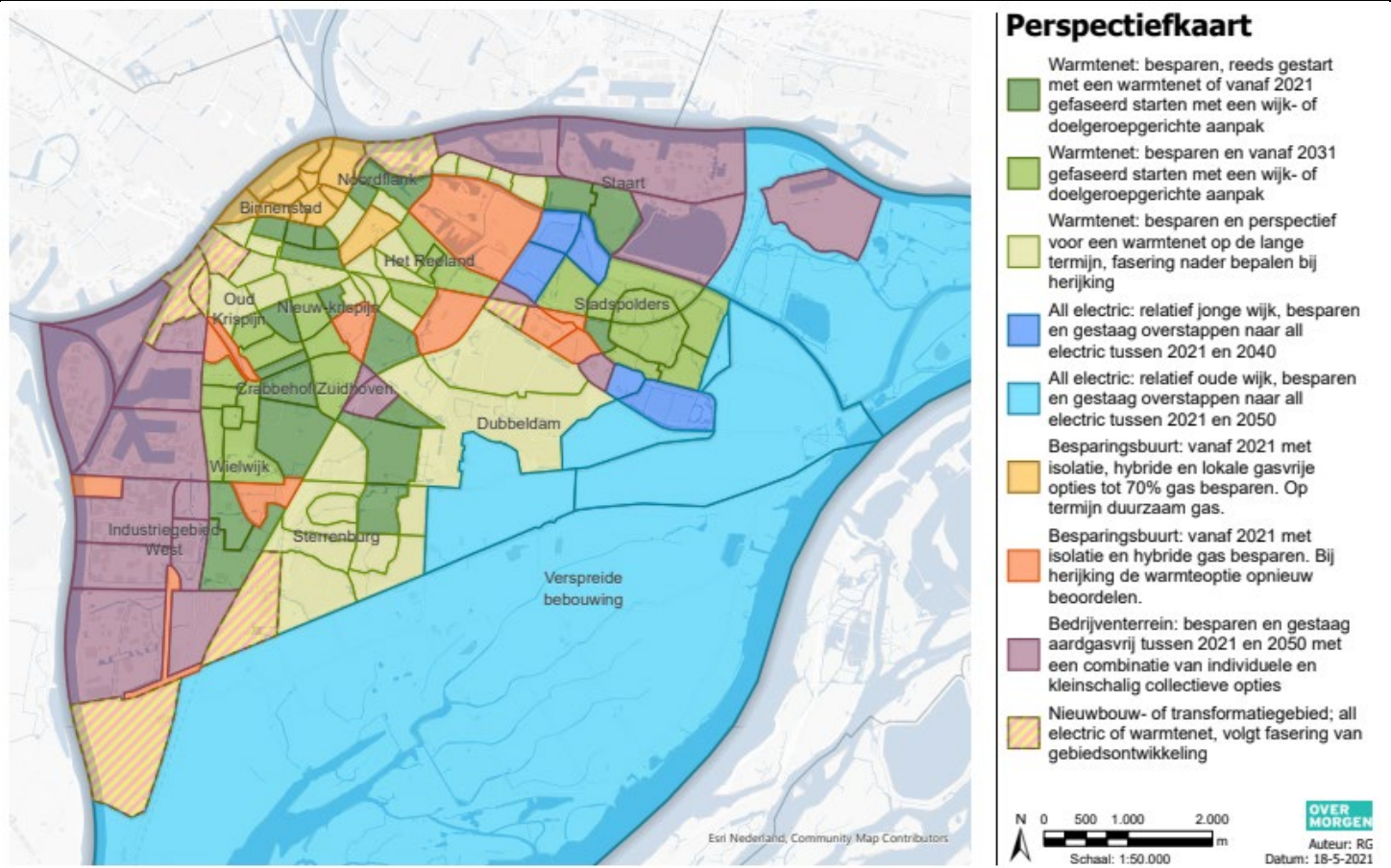
Er zijn een aantal dingen die opvallen, opnieuw zien we vooral problemen in Dubbeldam-Noord. Zo is er vooral in het noorden van de wijk sprake van slechte infiltratiekansen, is de waterdiepte hoog bij intense neerslag en zijn veel wegen onbegaanbaar bij intense neerslag. Voor de buurt is het daarom belangrijk dat hier oplossingen voor komen, zoals het aanleggen van waterstructuren waar mogelijk. Zo kan wateroverlast worden vermeden. Ook zien we problemen ontstaan op het gebied van bodemdaling in Dubbeldam-Noord. Tot 30% van huizen is ondiep gefundeerd en de grond zal op sommige plekken verzakken. Dit betekent dat een deel van de huizen in de toekomst zal verzakken, wat waarschijnlijk tot problemen leidt. Wat betreft De Hoven; de grondwaterstand is er hoog in natte tijden, er moet worden bekeken of hier al genoeg (technische) maatregelen voor genomen zijn.

DOEL: DUURZAME EN KLIMAATNEUTRALE STAD

WIJK: DUBBELDAM

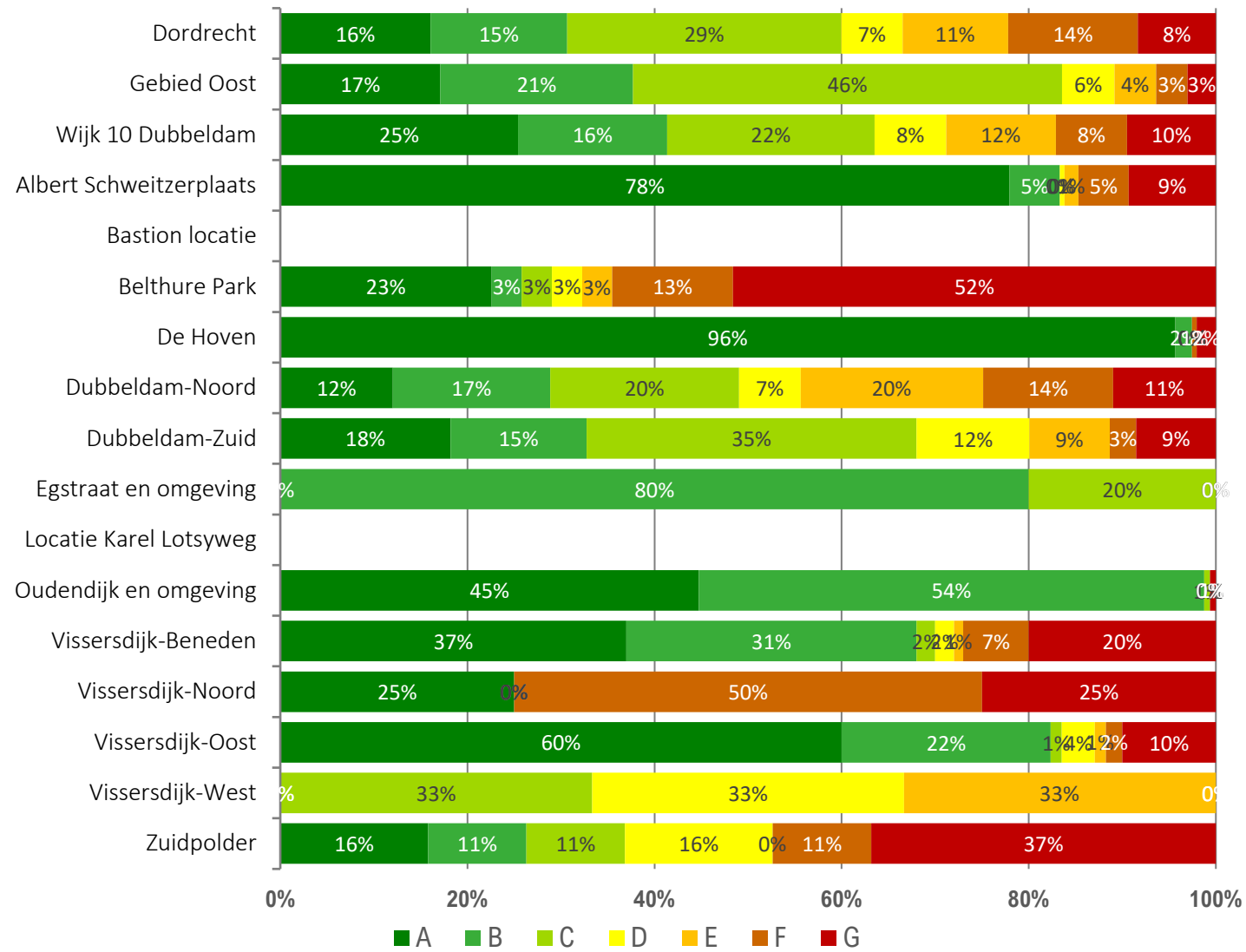
TRANSITIEVISIE WARMTE – HVC TRACE

Wat valt op?

In slechts 1 buurt in Dubbeldam is op korte termijn verwarming door het warmtenet voorzien: Albert Schweitzerplaats. Voor de overige wijken is warmte pas op lange termijn mogelijk een optie, of wordt ingezet op all electric of meer besparingsmaatregelen.

ENERGIE LABELS

Wat valt op?

In de wijk Dubbeldam heeft 63% van de woningen een label C of hoger. De buurten Belthurepark, Vissersdijk Noord, Vissersdijk West en Zuidpolder blijven hier in achter. Daarentegen scoort De Hoven zeer hoog.

UITFASERING E T/M G:

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.524	1.329	1.012	630	410	128	61

Bron: Aanpak uitfasering E, F en G labels (programma Klimaatneutraal 2040, Loes van Luijk)

Wat valt op?

Vanaf 2023 dient er 27% van het totaal aantal woningen in Dubbeldam verbeterd te worden. Stadsbreed moeten er de komende jaren 29% woningen aangepakt te worden om een beter energielabel te krijgen.

VERZWARING ELEKTRICITEITSNET: STROOMSTATIONS EN 380 KV

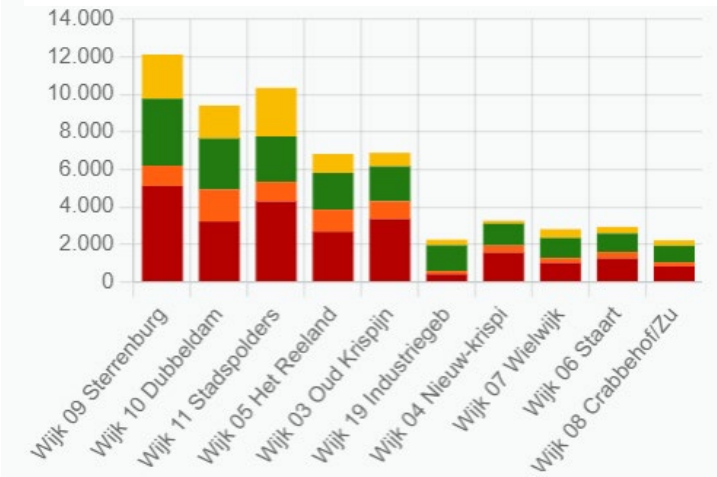
Wijk/Buurt	Aantal
Wijk 10 Dubbeldam	41
Vissersdijk-West	4
Vissersdijk-Beneden	1
Vissersdijk-Oost	1
Egstraat en omgeving	-
Oudendijk en omgeving	2
Vissersdijk-Noord	4
Dubbeldam-Noord	5
Dubbeldam-Zuid	14
Bastion locatie	-
Locatie Karel Lotsyweg	1
Albert Schweitzerplaats	4
De Hoven	3
Zuidpolder	2
Belthure Park	-

Wat valt op?

In Dubbeldam zijn 41 nieuwe stroomstations nodig, waarvan 14 in de buurt Dubbeldam zuid. In vergelijking, Sterrenburg heeft er 25 benodigd. In de wijk Stadspolders moeten 30 stroomstations toegevoegd worden.

AANTAL GESCHIKTE DAKEN EN DAKOPPERVLAK VOOR ZONNEPANELEN

Wijken met het grootste aantal geschikte daken

Ongeveer 19.000 daken zijn er in Dordrecht nog geschikt om zonnepanelen op te leggen. Een relatief groot daarvan, circa 14% bevindt zich in de wijk Dubbeldam (ter vergelijking, 19% bevindt zich in Sterrenburg). Het gaat om een dakoppervlak van 300.000 m2.

Bron: www.zonnedakje.nl

GESCHIKTE DAKEN IN DUBBELDAM

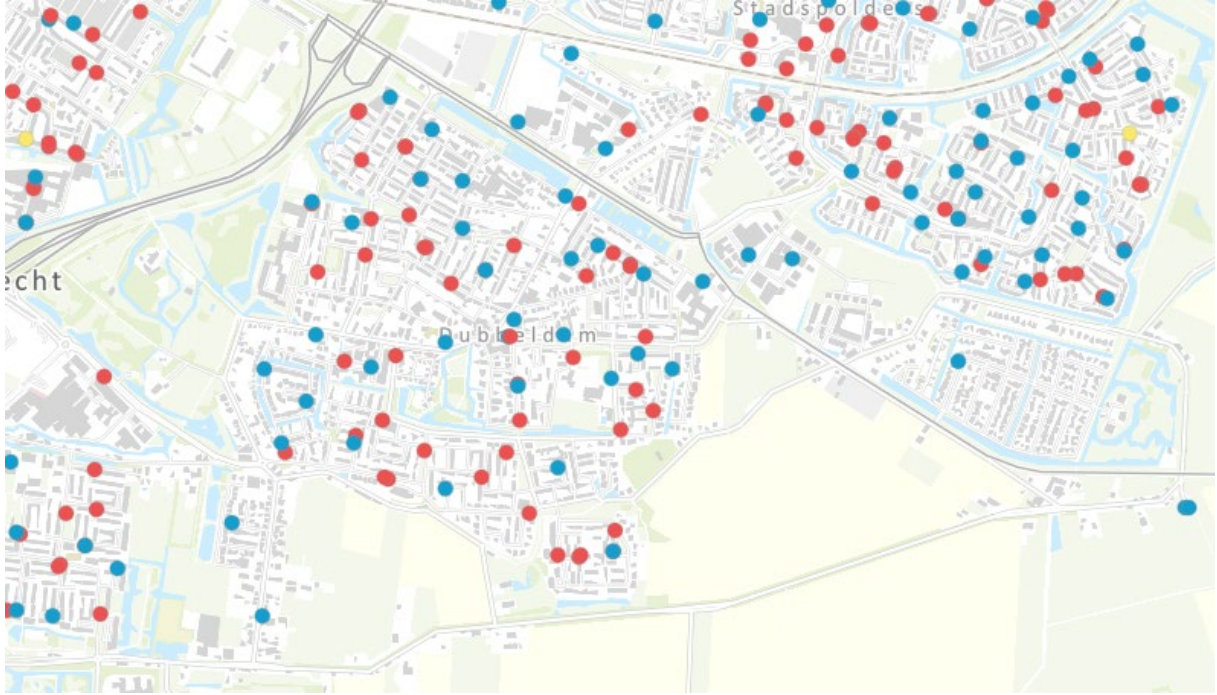
AANTAL AANWEZIGE ZONNE INSTALLATIES

Op ca 19% van de daken in Dubbeldam liggen zonnepanelen. Gemiddeld in Dordrecht is dit 16%. Ter vergelijking, in de wijk Noordflank zijn op 10% van de daken zonnepanelen te vinden en in Stadspolders 25%. Jaarlijks brengen zonnepanelen stadsbreed 68.900 mWh op. Dubbeldam levert hiervan ca 11%.

De grootste buurten, Dubbeldam noord en zuid bevatten de meeste zonne-installaties en meest opgesteld vermogen (ca 72% van totaal vermogen in Dubbeldam).

Wijk/Buurt	Aantal	Opgesteld vermogen
Wijk 10 Dubbeldam	950	3579
Vissersdijk-West	0	0
Vissersdijk-Beneden	39	166
Vissersdijk-Oost	42	192
Egstraat en omgeving	0	0
Oudendijk en omgeving	0	0
Vissersdijk-Noord		
Dubbeldam-Noord	339	1112
Dubbeldam-Zuid	389	1488
Bastion locatie	0	0
Locatie Karel Lotsyweg	0	0
Albert Schweitzerplaats		
De Hoven	112	484
Zuidpolder	9	40
Belthure Park	10	57

LAADINFRA

Er zijn op dit moment ongeveer 45 laadpalen aanwezig of in voorbereiding in de openbare ruimte in Dubbeldam. In Stadspolders gaat het om ca 60 laadpalen en in Sterrenburg om ca 90.

STRATEGISCH TE PLAATSEN LAADPALEN

Wat valt op?

- Er worden binnen nu en 2 jaar 37 laadpalen (strategisch) bijgeplaatst in Dubbeldam. Ter vergelijking, in Sterrenburg 45 en Stadspolders 50 laadpalen. In heel Dordrecht circa 300.
- Op basis van trends, demografische en sociaaleconomische gegevens, de mogelijkheid om op eigen terrein te parkeren en andere data zijn prognoses gemaakt hoeveel extra laadpalen er tussen 2026 en 2030 nodig zijn. In Dubbeldam zijn in 2030 107 laadpalen nodig, dat zijn er ca 25 meer t.o.v. situatie in 2026. In Sterrenburg moeten er richting 2030 nog eens 73 laadpalen toegevoegd worden en in Stadspolders ongeveer 37. In totaal zijn er in gebied Oost tussen 2026 en 2030 135 extra laadpalen nodig.

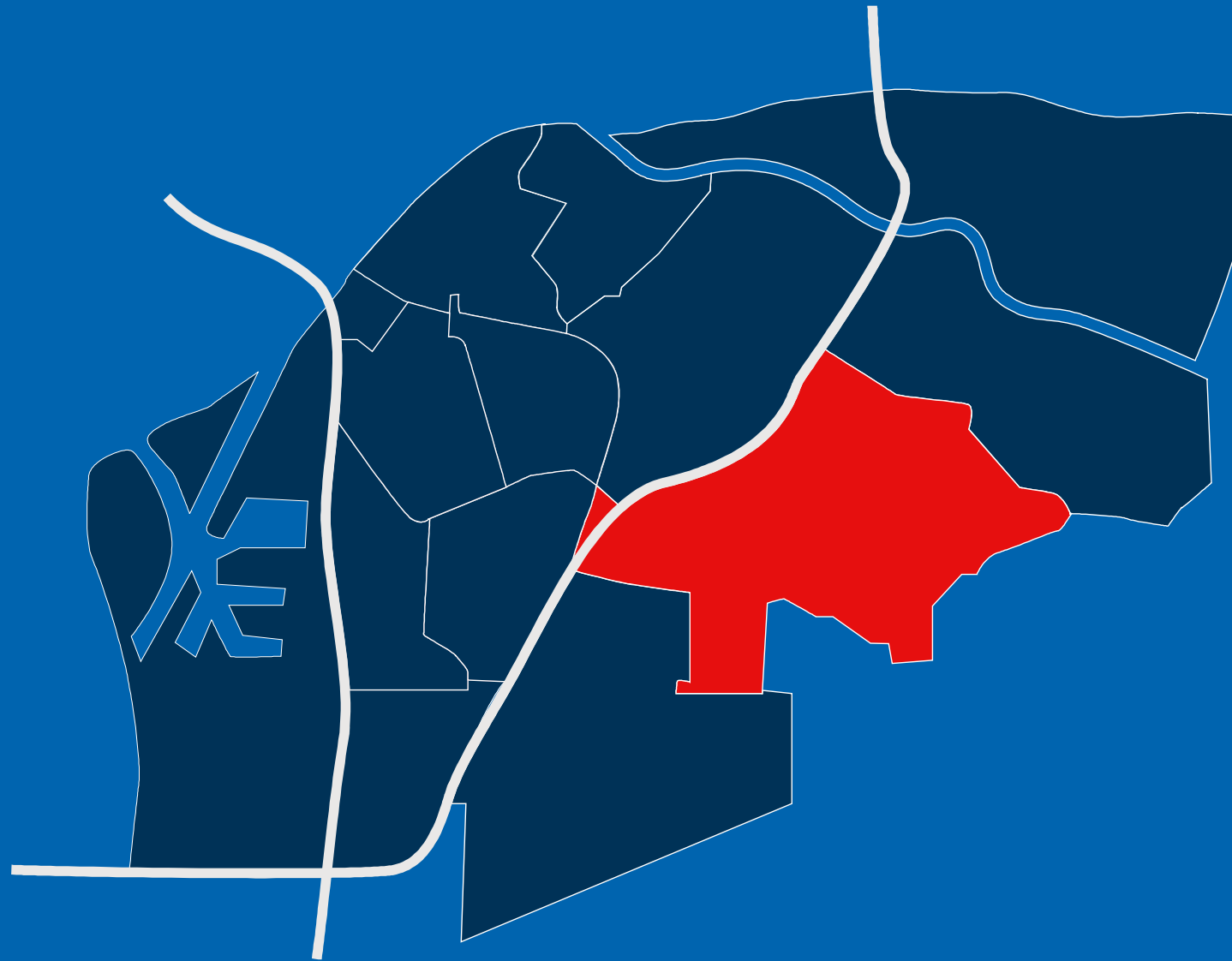
CONCLUSIE

De energietransitie opgave in Dubbeldam is relatief groot. Circa 27% van het totaal aantal woningen in de wijk dient nog verbeterd te worden. De buurt Dubbeldam zuid blijft iets achter. Een aandachtspunt hierbij is dat het bouwjaar van de meeste woningen in Dubbeldam het lastig maakt om te verduurzamen.

De stroombehoefte (o.a. door overgang naar all electric of hybride) en aantal zonnepanelen in Dubbeldam vraagt om een flinke toename van stroomstations, 41 namelijk. Vooral in de buurt Dubbeldam zuid is deze behoefte relatief groot (14).

In de wijk Dubbeldam zijn er richting 2030 nog extra laadpalen nodig (25). Binnen gebied Oost heeft Dubbeldam het minst aantal laadpalen nodig. Dit hangt mogelijk samen met de mogelijkheid om op eigen terrein te parkeren. In de buurt Dubbeldam zuid lijken de meeste publieke laadmogelijkheden nodig.

DOEL: BIODIVERSE STAD

WIJK: DUBBELDAM

VISIE GROEN/BLAUW

In het jaar 2030 kent het Dordts groenblauw een gezonde, evenwichtige biodiversiteit. De laatste decennia is de Nederlandse- en zo ook Dordtse biodiversiteit hard achteruitgegaan. Deze algemene achteruitgang is in 2030 gestopt door knelpunten, zoals met invasieve exoten, op te lossen. Daarbovenop is ingezet op het behoud van biodiversiteit door natuurgebieden en specifieke soorten te beschermen. De ontwikkeling van biodiversiteit, leefgebieden en ecosystemen is versterkt door meer ecologische potenties te benutten. Plannen worden afgestemd op (doel) soorten die van nature voorkomen in Dordrecht en daadwerkelijk van de plannen kunnen profiteren. De ontwikkeling van soorten die hoger in de voedselketen staan is ook gestimuleerd door te voorzien in een gezonde basis van planten en insecten. Continue monitoring volgens een monitoringsplan, op niveau van soortgroepen, maakt de ontwikkeling van Dordtse biodiversiteit inzichtelijk en maakt gericht bijsturen mogelijk. De sterk toegenomen biodiversiteit maakt het (gemeentelijk) groen beter bestand tegen ziekten, plagen en extreme weersinvloeden. Het biedt natuurbeleving en een gezonde leefomgeving aan Dordtenaren.

Dordrecht is omgeven door robuuste natte en droge natuur- en groengebieden. In het landschap bevinden zich veel aaneengesloten, ecologische verbindingen. In de stad bevinden zich aaneengesloten structuren zoals bermen en watergangen, die als ecologische verbinding kunnen fungeren. Ook gebieden zoals parken en (dak)tuinen fungeren als ecologische stapstenen in de stad. De robuuste en kleinere structuren en gebieden vormen samen het ecologisch netwerk. Via dit netwerk wordt de natuur steeds diffuser tot aan de voordeur van de Dordtenaar gebracht. Dit netwerk van groen, blauw en bomenstructuren wordt beschermd en verder versterkt. Naast een sterk vertakt, fysieke netwerk wordt ingezet op de ecologische kwaliteit van dit netwerk. Al een aantal decennialang wordt ecologisch beheer toegepast en steeds verder geprofessionaliseerd, in met name de bermen. Dit beheer leidt tot zichtbare verbetering van de biodiversiteit. Er zijn veel meer gebieden waar ecologisch beheer goed mogelijk en waardevol is, zonder daarbij gebruiksfuncties of veiligheid aan te tasten. Het ecologisch beheer wordt in vervolgprojecten dan ook verder geprofessionaliseerd. De aanpak die hieruit voortkomt wordt uitgerold over de gemeente. Dit zorgt ervoor dat traditioneel en ecologisch, of natuurgericht, beheer in 2030 naast elkaar en gecombineerd plaatsvinden.

Om in 2030 de doelstelling voor een biodiverse stad te hebben bereikt, is het nodig om achteruitgang te stoppen en biodiversiteit te behouden en versterken. Dit is mogelijk door het beleid, beheer en de maatregelen uit dit Groenblauwprogramma toe te passen.

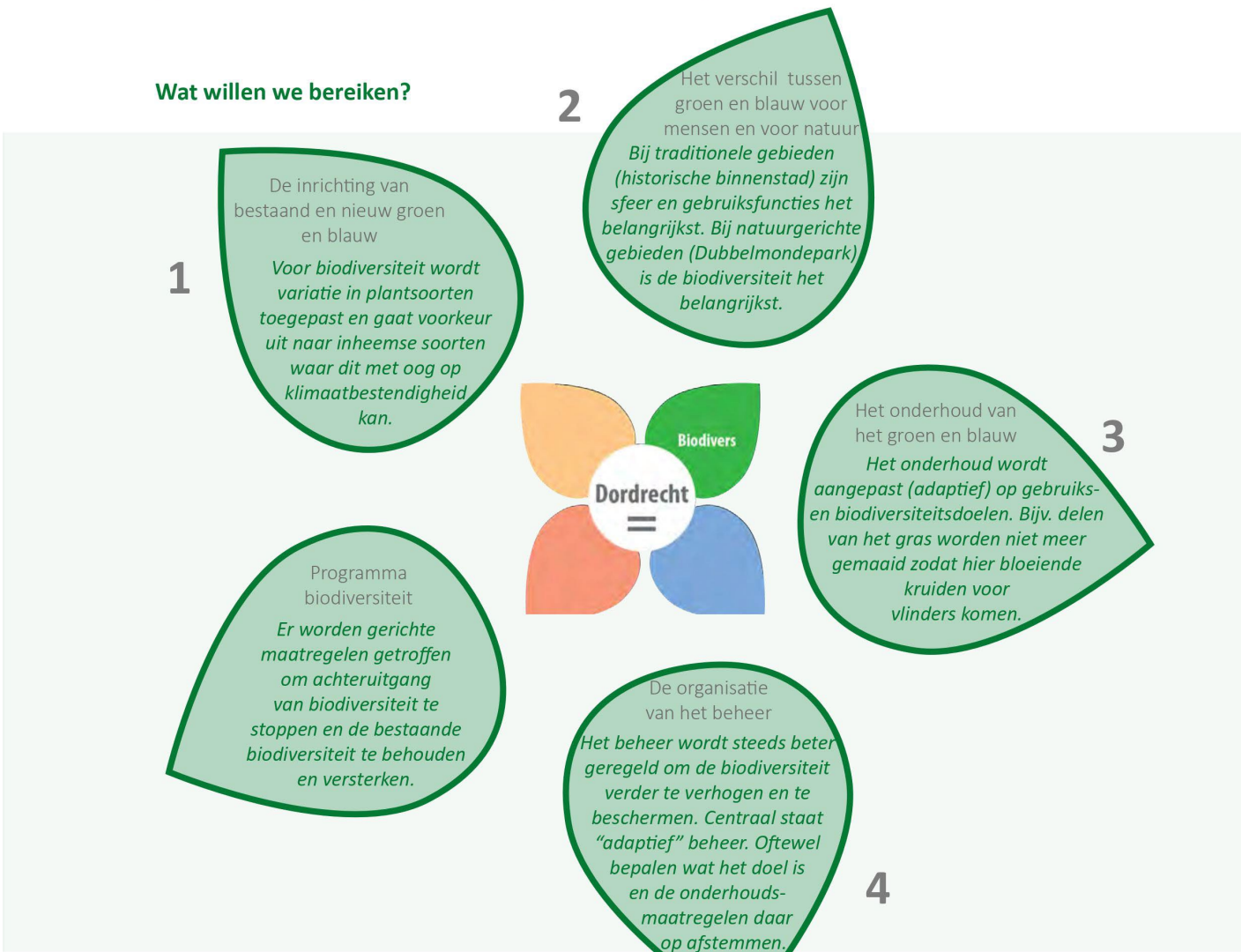
Wat valt op?

- Op diverse plekken zouden oevers natuurvriendelijker kunnen worden gemaakt.
- Aan de randen van Dubbeldam bevinden zich boeren, waarmee mogelijk een samenwerking kan worden aangegaan wat betreft het slimmer maaien en het bezaaien van randen.
- Er zou eventueel een nulmeting gedaan moeten worden, welke op dit moment nog niet heeft plaatsgevonden.

Een biodiverse stad

In 2030 is er meer aandacht voor de dieren en (natuurlijke) planten in de buitenruimte. Biodiversiteit is vergroot door veel variatie in de inrichting en het beheer van groen en blauw. De natuur en onderdelen hiervan zijn beschermd. Het groen en blauw is beter verbonden, zodat dieren zich veiliger door Dordrecht en omgeving kunnen verplaatsen. Ontwikkelingen in de biodiversiteit worden gevolgd. Zo kan de gemeente bepalen of de biodiversiteit goed behouden blijft en verder wordt versterkt, of dat actie nodig is.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Visie Wantijzone
 - Versterken van het getijdenlandschap
 - Natuurvriendelijke oevers
 - Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur
 - Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones
- Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer
 - Faunavorzieningen
 - Pilotproject Wantijpark
- Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs
- Registratie faunavorzieningen
 - Monitoring biodiversiteit
 - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer)
- Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid
 - Honingbij beleid
 - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming
 - Handboek natuurinclusief bouwen
 - Informatiedocument tijdelijke natuur

VISIEKAART GROEN/BLAUW

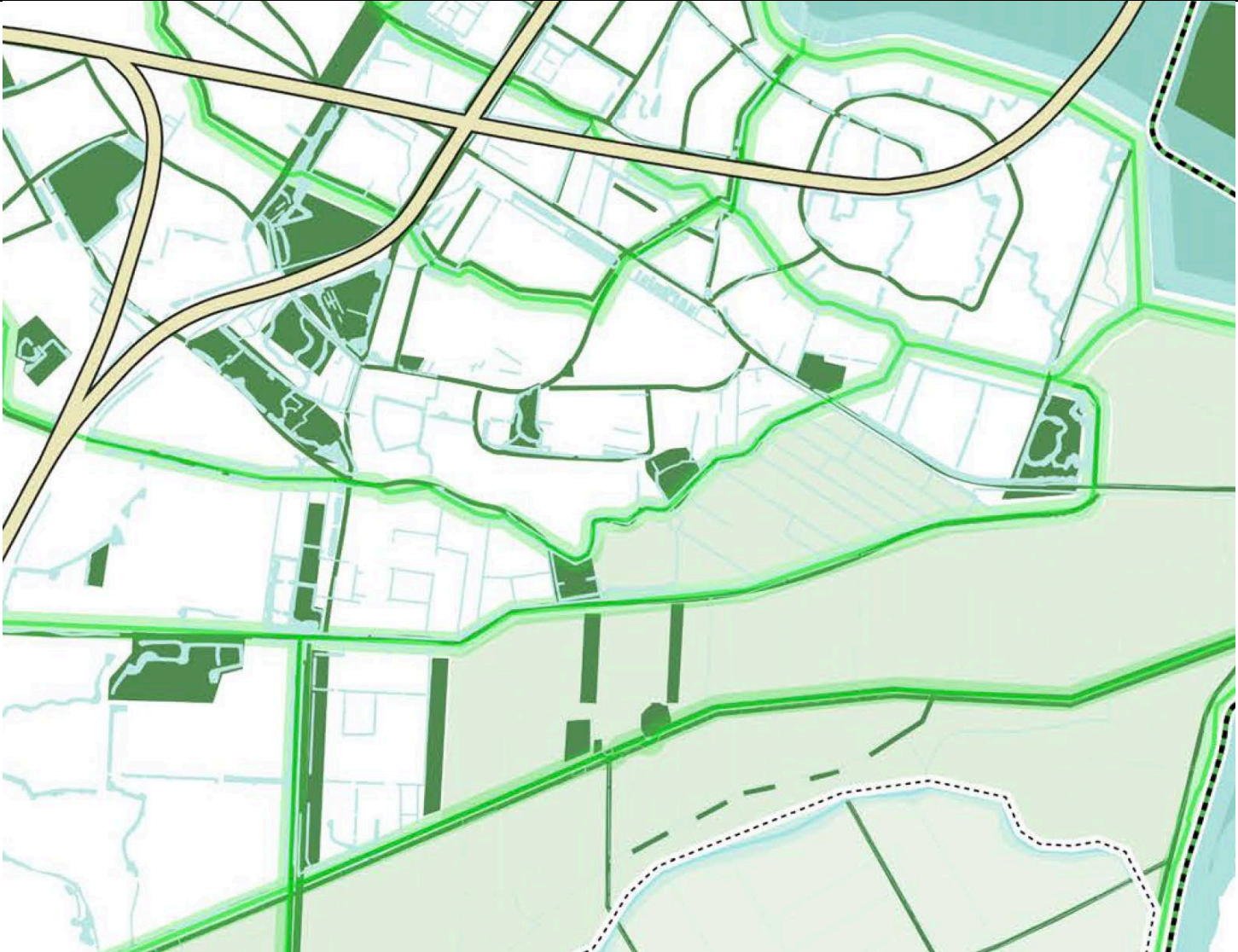
Wat valt op?

- De wijk Dubbeldam geeft een groene indruk. Er zijn verschillende groene structuren te zien: langs wegen (bijvoorbeeld Zuidendijk, Schenkeldijk etc.), in parken (Dubbelsteynpark, De Hoven, Dubbelmondepark, Overkamppark), polders en sportpark Schenkeleldijk.
- De wijk grenst daarnaast ook aan de Nieuwe Dordtse Biesbosch.

Biodiverse stad

2021	- Registratie faunavorzieningen - Visie Wantijzone - Versterken van het getijdenlandschap - Monitoring biodiversiteit - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer) - Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer - Pilotproject Wantijpark - Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs - Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid - Honingbij beleid - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming - Handboek natuurinclusief bouwen - Informatiedocument tijdelijke natuur	€100.000 €90.000 €550.000 €50.000
2022	- Natuurvriendelijke oevers - Faunavorzieningen	€250.000 €50.000
2024	Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur	€200.000
2025	Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones	€100.000
		€1.390.000

PRINCIPEDOORSNEDE VAN DE BIOTOPEN EN HABITATS

Infrabermen (zand)		Dijkbermen (klei)		Zachte oevers		Harde oevers		Binnendijks water		Zachte oevers		Open gebied		Struiken		Boomkronen	
Bermen		Buitendijks getijdenlandschap		Stenige omgeving		Leefgebied oevers		Polders		Bosken, parken, landgoederen - lanen en lange lijnen							
	Vos		Mereel		Wilde eend		Stuur		Driehoeksmossel		Waterhoen		Wilde bij		Mereel		Winterkoning
	Konijn		Huisvlieg		Baars		Hutmus		Krakeend		Grote modderkruiper		Huisvlieg		Heggenmus		Huisvlieg
	Egel		Turkse tortel		Snoek		Kauw		Kleine karekiet		Argus vlinder		Hutmus		Houtpantserjuffer		Turkse tortel
	Ringslang		Hutmus		Paling		Spreuw		Blauwe reiger		Egel		Kauw		Egel		Hutmus
	Graspieper		Kauw		Zalm		Vleermuis		Oranjetijg		Eikster		Struikprikker		Kauw		Eikster
	Diverse muizen		Eikster		Gierzwartw		Bittervoorn		Diverse muizen		Spreuw		Icaroblaauwje		Stuur		Valk
	Wazels		Muizen		Egel		Diverse muizen		Baars		Zwartsprietdikkopje		Bruine pinkhaan		Wilde bij		Zwartkop
	Atalanta		Wazels		Noordse woelmuis		Paling		Snoek		Vleermuis		Houtpantserjuffer		Op landgoed relicten		Grote bonte specht
	Citroenvlinder		Atalanta		Otter		Glasvlieg		Juffers		Houtpantserjuffer		Houtpantserjuffer		Houtpantserjuffer		Houtpantserjuffer
	Witbaardzandbij		Dagvaarvogel		Bever		Houtpantserjuffer		Houtpantserjuffer		Houtpantserjuffer		Houtpantserjuffer		Houtpantserjuffer		Houtpantserjuffer

* Deze faunalist en zonering is samengesteld in samenwerking met Bureau Stadsnatuur

DOELKAART BIODIVERSITEIT

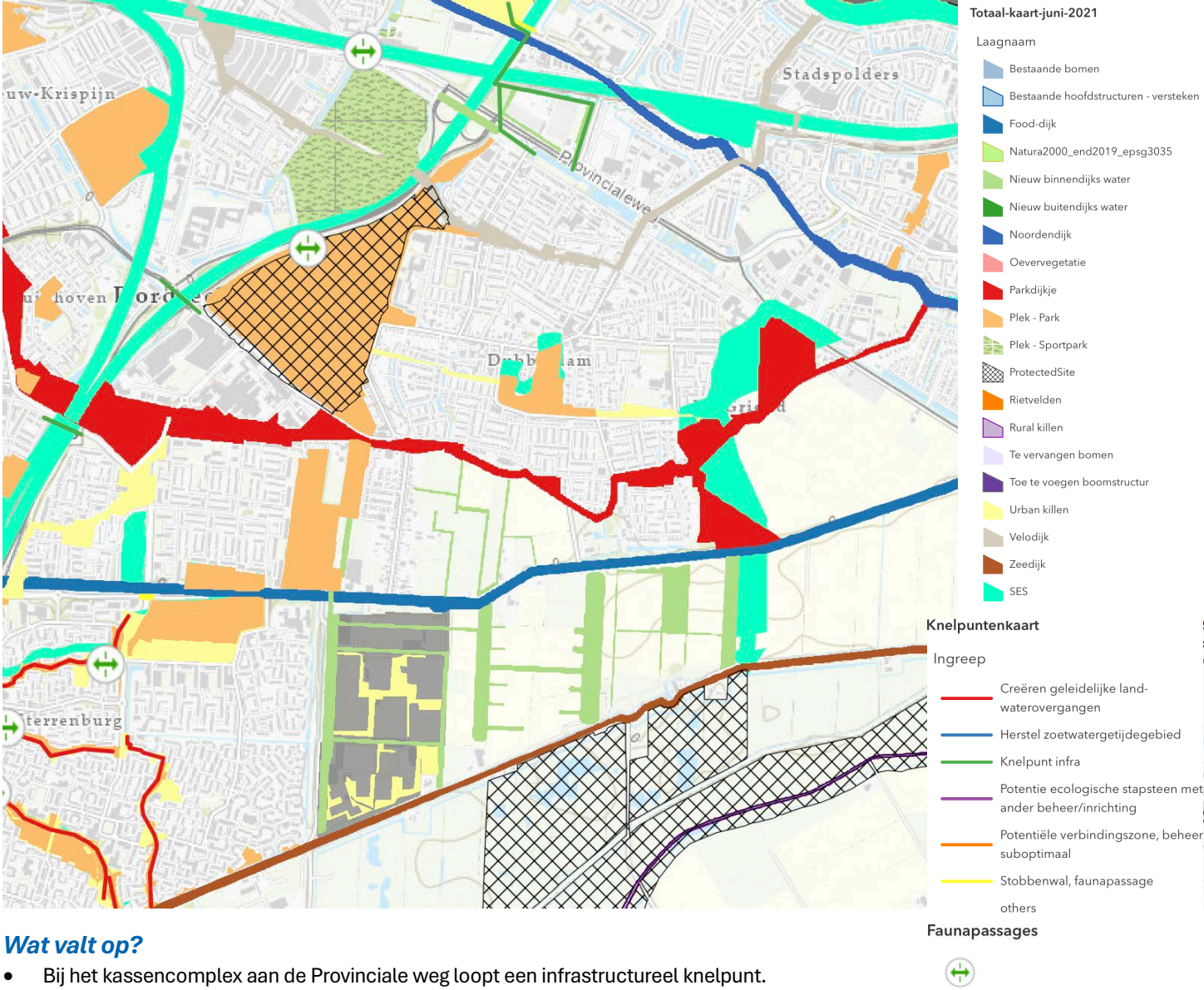
Onderzoek en nulmetingen

Onderzoek naar de Dordtse biodiversiteit is hard nodig. Om te kijken hoe de biodiversiteit op het Eiland van Dordrecht ervoor staat en zich ontwikkelt, heb je een vertrekpunt nodig. Daarom is de gemeente in 2021 begonnen met een nulmeting van de biodiversiteit. Dit is toen uitgevoerd op zes plekken, verspreid over het Eiland van Dordrecht. Het Natuurwetenschappelijk Centrum heeft de nulmetingen uitgevoerd in het Wantijpark, Project Vlijweide, Kors Monsterpad, Sportpark Reeweg en langs de Zeedijk. Inmiddels is op 5 van de 6 locaties een herhaling uitgevoerd. Met de resultaten van de nulmetingen en de herhalingen kunnen we nagaan of de genomen maatregelen het gewenste effect hebben. Voor het stadspark is een nulmeting uitgevoerd door Ecoresult en de Natuur- en Vogelwacht Biesbosch voert jaarlijks een monitoring uit voor het ecologisch beheer in hun areaal. Ook wordt er door het Natuurwetenschappelijk Centrum stadsbreed onderzoek gedaan naar gebouwbewonende soorten vleermuizen, gierzwaluwen en de huismussen ten behoeve van een soortmanagementplan.

Wat valt op?

- Dubbeldam grenst aan het buitengebied en beslaat een belangrijk deel van de randzone. Er moeten knopen worden doorgehakt over hoe we met deze stadsrandzone om willen gaan, ook wat betreft de verrommeling.
- Stadspark speelt een belangrijke rol op het gebied van biodiversiteit voor Dubbeldam. Het park en daarmee de biodiversiteit zouden de wijk in moeten worden getrokken. Er zou kunnen worden bekeken welke rol de wijk hierin kan spelen.

KNELPUNTENKAART

Wat valt op?

- Bij het kassencomplex aan de Provinciale weg loopt een infrastructureel knelpunt.
- Verder weinig bijzonderheden

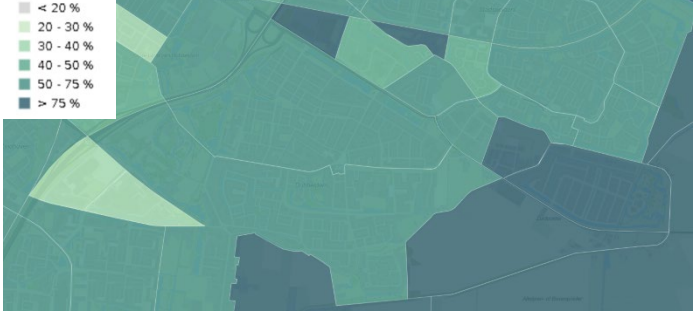
GROENSTRUCTUREN

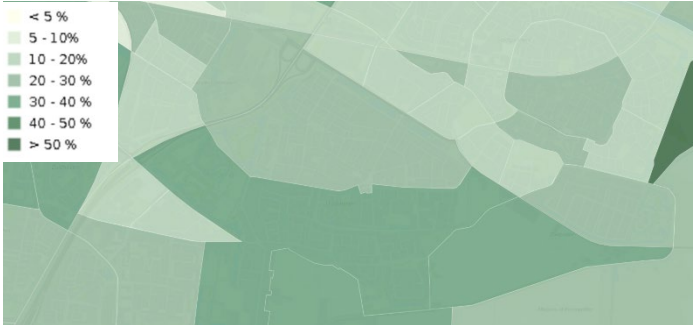
Wat valt op?

- Vooral in Dubbeldam - zuid zijn diverse groenstructuren te vinden met grote bomen.
- Het aantal grote bomen in Dubbeldam - noord is minimaal. In het algemeen is dit gedeelte relatief minder groen in vergelijking met buurten in Stadspolder en Sterrenburg. Ten opzichte van het centrum zijn er relatief meer groenstructuren.
- Centrumzone (Damplein) is minder vegetatie te vinden. Andere plekken die negatief opvallen zijn Ploegstraat e.o. (industrie), omgeving Parkhuis, Noordhoevelaan (industriedeel).

Groen binnen openbare ruimte

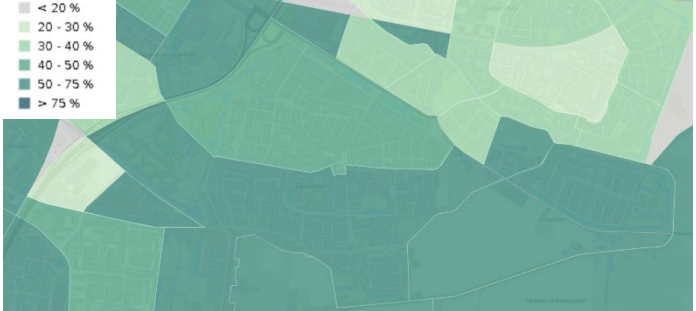
Boom per buurt

Wat valt op?

- Groen binnen openbare ruimte en op eigen terrein zijn goed aanwezig, valt dan vervolgens tegen hoeveel bomen per buurt er zijn. Met name in de Visserdijk buurt, hier is een bedrijventerrein maar dit is wel de entree van Dubbeldam vanuit Stadspolders. De Hoven heeft ook erg weinig bomen in verhouding met de hoeveelheid groen, er ligt voornamelijk gras wat dus weinig bijdraagt aan de biodiversiteit
- De vraag is hoe bruikbaar het groen is, wat voor soort groen het is en waarom er zoveel verschil zit tussen hoeveelheid bomen en hoeveelheid groen.
- Damplein en de buurt ten noorden hiervan lijken weinig groen te hebben op de groenstructuren kaart, hier vallen dan ook gaten in de kaart. Op de andere kaarten wordt dit redelijk bevestigd. Groen in openbare ruimte en eigen terrein geeft ander beeld hiervan.

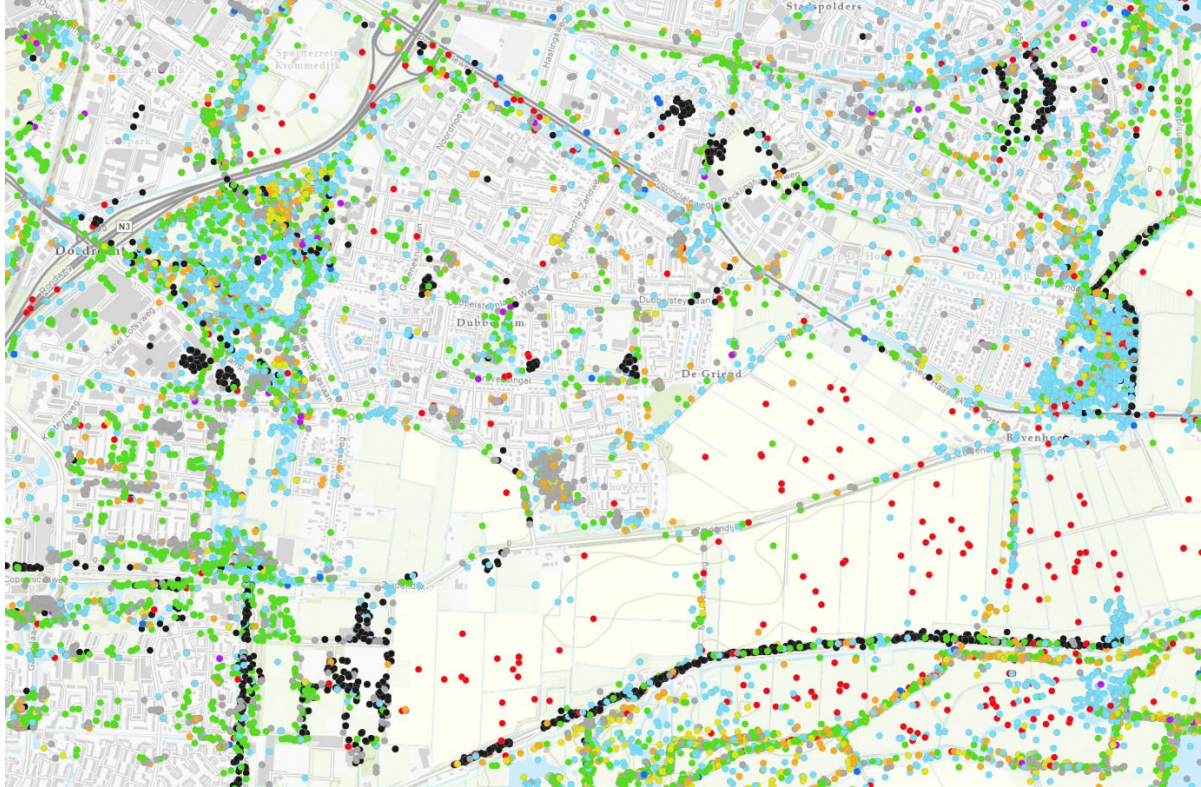
Groen op eigen terrein

Groen per buurt

WAARNEMINGEN, FAUNAVOORZIENINGEN EN SOORTEN

Waarnemingen

- Vogels
- Zoogdieren
- Vleermuizen
- Vaatplanten
- Weekdieren
- Amfibieën
- Dagvlinders
- Libellen
- Vissen
- Overige

Bron: <https://drechsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=aa0df6fbb938465ab81264491796cab7>

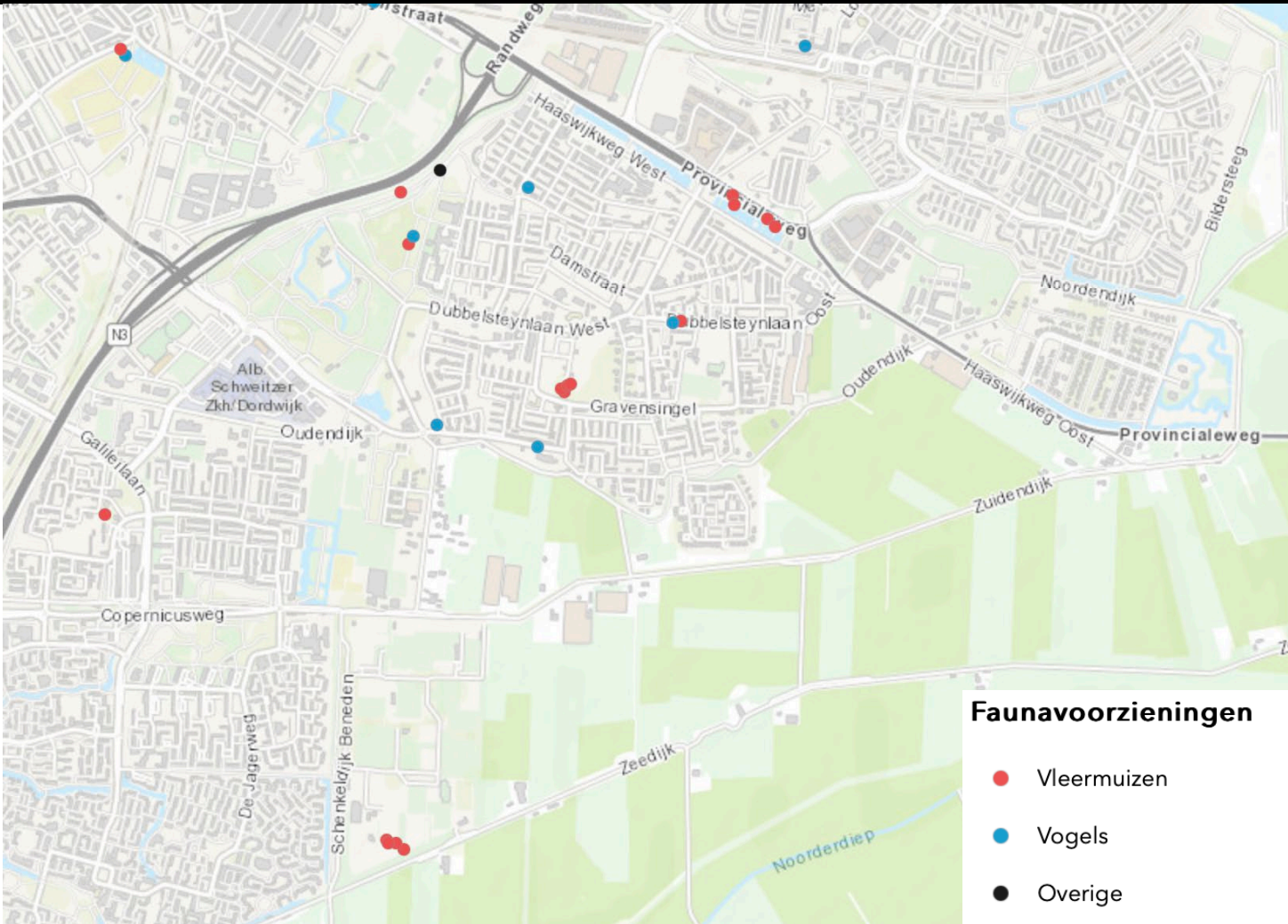
Wat valt op?

- Algemeen: het gaat hier om waarnemingen zegt niet per se iets over de feitelijke situatie.
- Er zijn relatief weinig waarnemingen in de wijk.
- Er zijn feitelijk veel faunavoorzieningen (bijv., uilenverblijf, vleermuizen box).
- Biodiversiteit per hecto lijkt erg laag in Dubbeldam.
- Vogels zijn veel waargenomen en ook goed verspreid
- Zoogdieren zijn verspreid waargenomen
- Vleermuizen zijn verspreid door Dubbeldam maar wel geclusterd, in de buurt van de daarvoor bedoelde voorzieningen
- Veel vaatplanten door de gehele wijk
- Weinig weekdieren waargenomen, uit ervaring blijkt dat er veel van zijn
- Amfibieën zitten voornamelijk in bebouwde omgeving
- Weinig vlinders
- Redelijke hoeveelheid libellen
- Bijna geen vissen
- Voorzieningen worden alleen door vleermuizen goed benut, locatie/omgeving wellicht niet wenselijk voor andere fauna
- Er is een redelijke hoeveelheid fauna voorzieningen in Dubbeldam.
- De gebieden waar groen in mindere hoeveelheden aanwezig is, zijn ook minder waarnemingen geweest.

Aantal Waargenomen Soorten per jaar

FAUNA VOORZIENINGEN

BOMEN

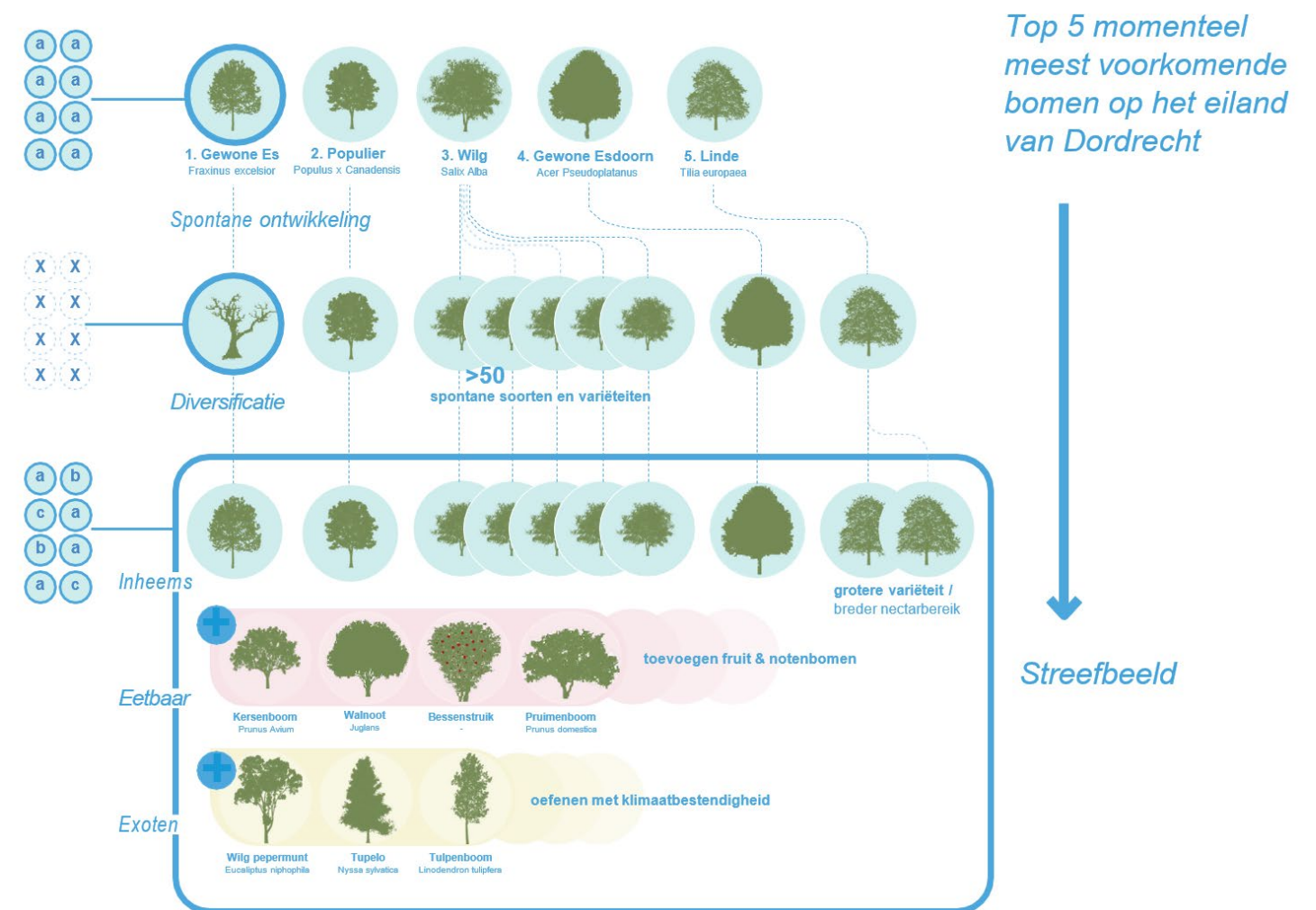

Wat valt op?

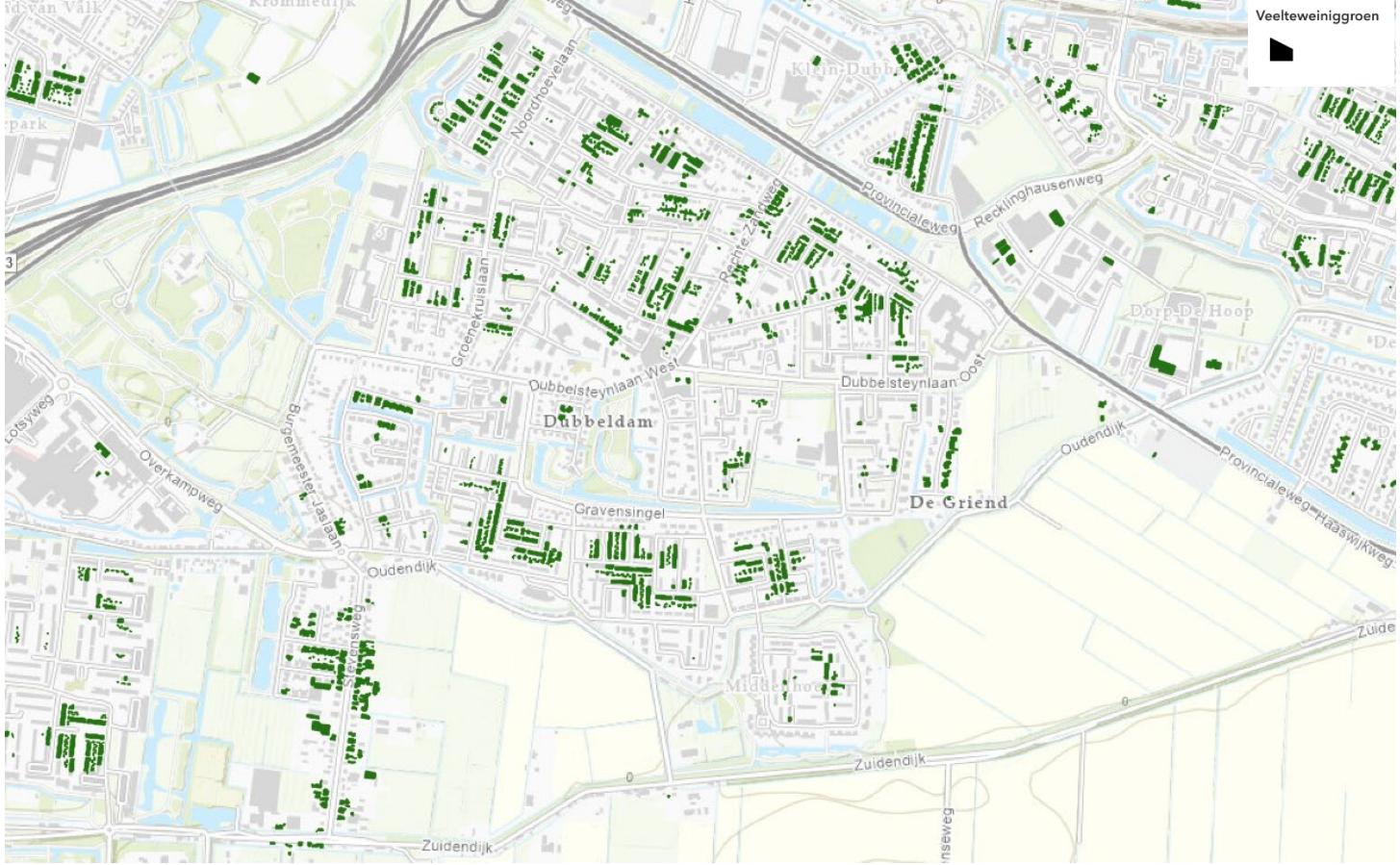
- Bomen zijn vooral in parken en lanen Provinciale weg en Dubbelsteynlaan- West en groenstructuren.
- Binnen de buurten zelf relatief zijn weinig (volwassen) bomen. Hier liggen wellicht opgaves.
- Het gros van de (aangelegde) bomen aan de Provinciale weg en Dubbelsteynlaan-West lijkt zwak (zelfde soort?) . Wordt bevestigd in de visie waarin wordt gestreefd naar meer diversiteit.

VAN MONOCULTUREN NAAR POLYCULTUREN

Bij de keus van bomen is biodiversiteit en klimaatbestendigheid de leidraad, niet de oorspronkelijke herkomst. We kiezen in de toekomst voor het vergroten van biodiversiteit en voor een variatie in inheemse soorten en soorten die zich nu thuis voelen in het gebied tot aan de lijn Lyon-Bordeaux. Daarmee versterken we de lokale biodiversiteit en maken we een langzame aanpassing aan de klimaatverandering mogelijk. Ook wordt het totale bomenbestand meer robuust voor ziekten.

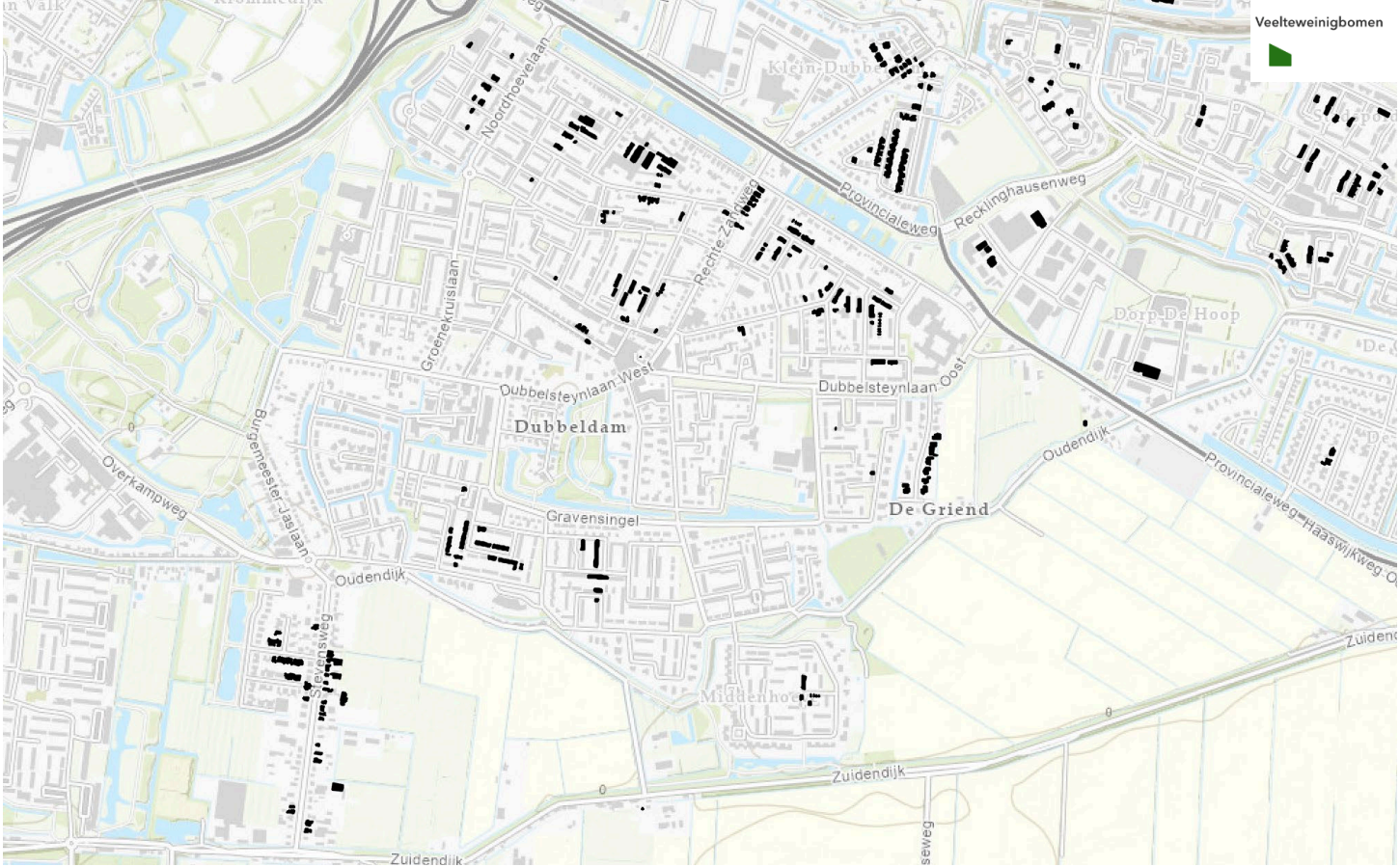
VEEL TE WEINIG GROEN

Wat valt op?

- Weinig groen ten zuiden van de Dubbelsteynlaan- west en oost.
- De rand van de wijk laat geen duidelijke groenstructuur zien.

VEEL TE WEINIG BOMEN

Wat valt op?

- Binnen de woonbuurten zijn er weinig volwassen bomen.
- Verschillende woonbuurten blijven achter.

VEGETATIE

Wat valt op?

- Dubbeldam wordt duidelijk omringd door groen en bevat meerdere grote groenstructuren.
- Er loopt veel groen langs de wegen en rondom huizen maar dit is hoogstwaarschijnlijk vooral gras en draagt dus niet bij aan biodiversiteit

EIKENPROCESSIERUPS

Ziekten en plagen treden op wanneer sprake is van een onbalans in het evenwicht van een ecosysteem. Deze onbalans kan ontstaan door klimaatverandering, ingrijpende veranderingen van het landschap, door invasieve exoten en door aanleg van zogenaamde monoculturen.

Aandacht behoevende ziekten of plagen die in Dordrecht voorkomen zijn: Botulisme, Essentaksterfte en Eikenprocessierups. Klik hier voor meer informatie. Ziekten en plagen leiden tot het verdringen of afsterven van andere soorten flora en fauna en hebben daarmee negatieve impact op de biodiversiteit. Om de achteruitgang van biodiversiteit door ziekten en plagen te stoppen hanteert Dordrecht een aanpak van signaleren, beheren en actief ingrijpen. Door gerichte onderzoeken wordt verdere verspreiding voorkomen. Dit wordt nader uitgewerkt in het ziekten en plagenbeleid.

Invasieve exoten

In Nederland komen inmiddels ca. 2170 exoten voor, waarvan bijna 1200 soorten definitief gevestigd zijn. Bekende en invasieve exoten in Dordrecht die een grote, negatieve impact hebben op de biodiversiteit zijn: Nijlgans, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw.

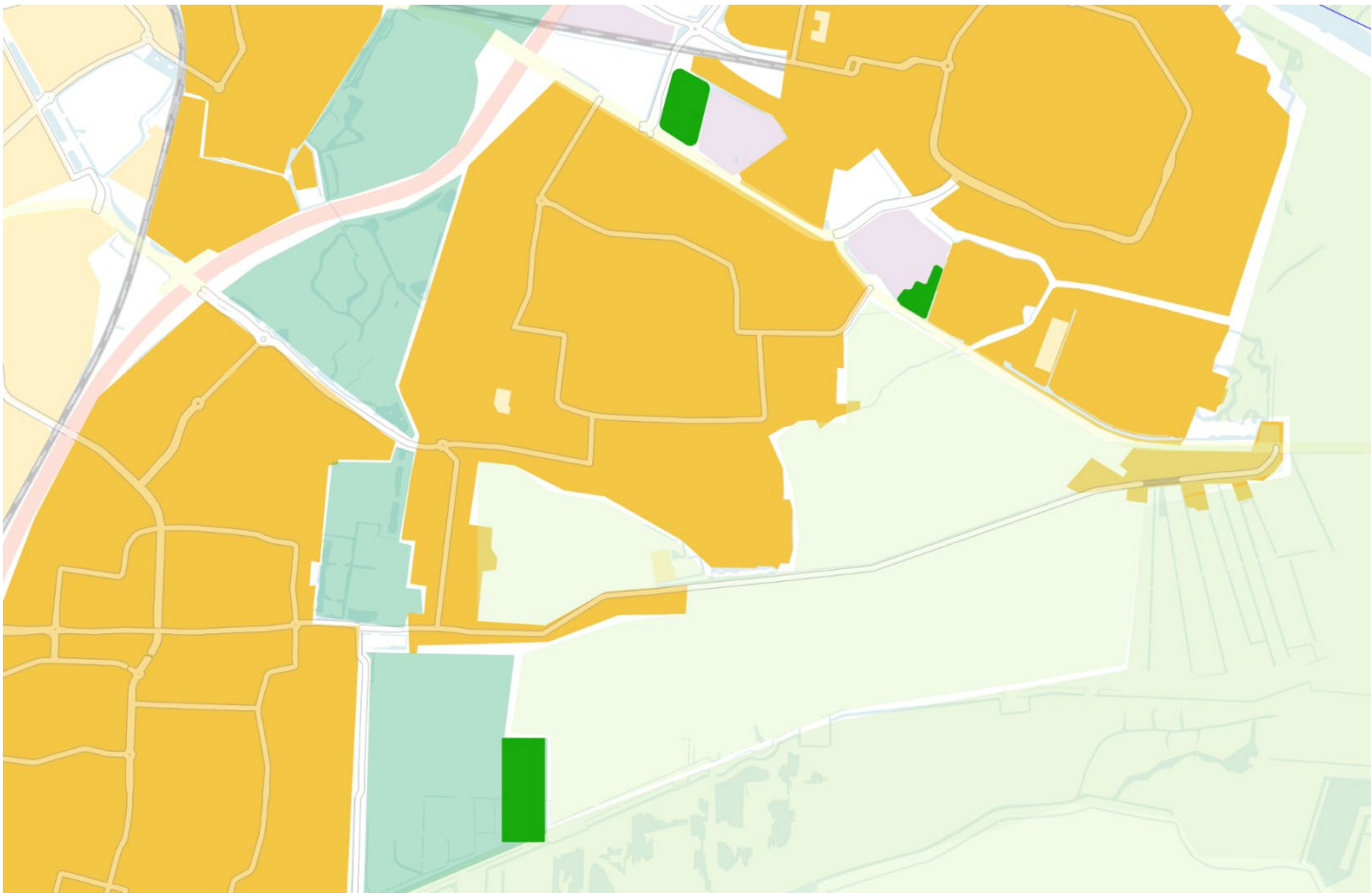
Deze soorten concurreren met inheemse soorten flora en fauna, welke zij verdringen met achteruitgang van biodiversiteit tot gevolg. Dordrecht is verplicht om verspreiding van de soorten op de Unielijst te voorkomen en zet zich aanvullend in om verspreiding te voorkomen of beperken van andere overlast gevende soorten die niet op de Unielijst staan, zoals de Japanse duizendknoop.

Wat valt op?

Rond Zwembad de Dubbel en Albert Schweitzer ziekenhuis aanwezig

VOLKSTUINEN EN MOESTUINEN

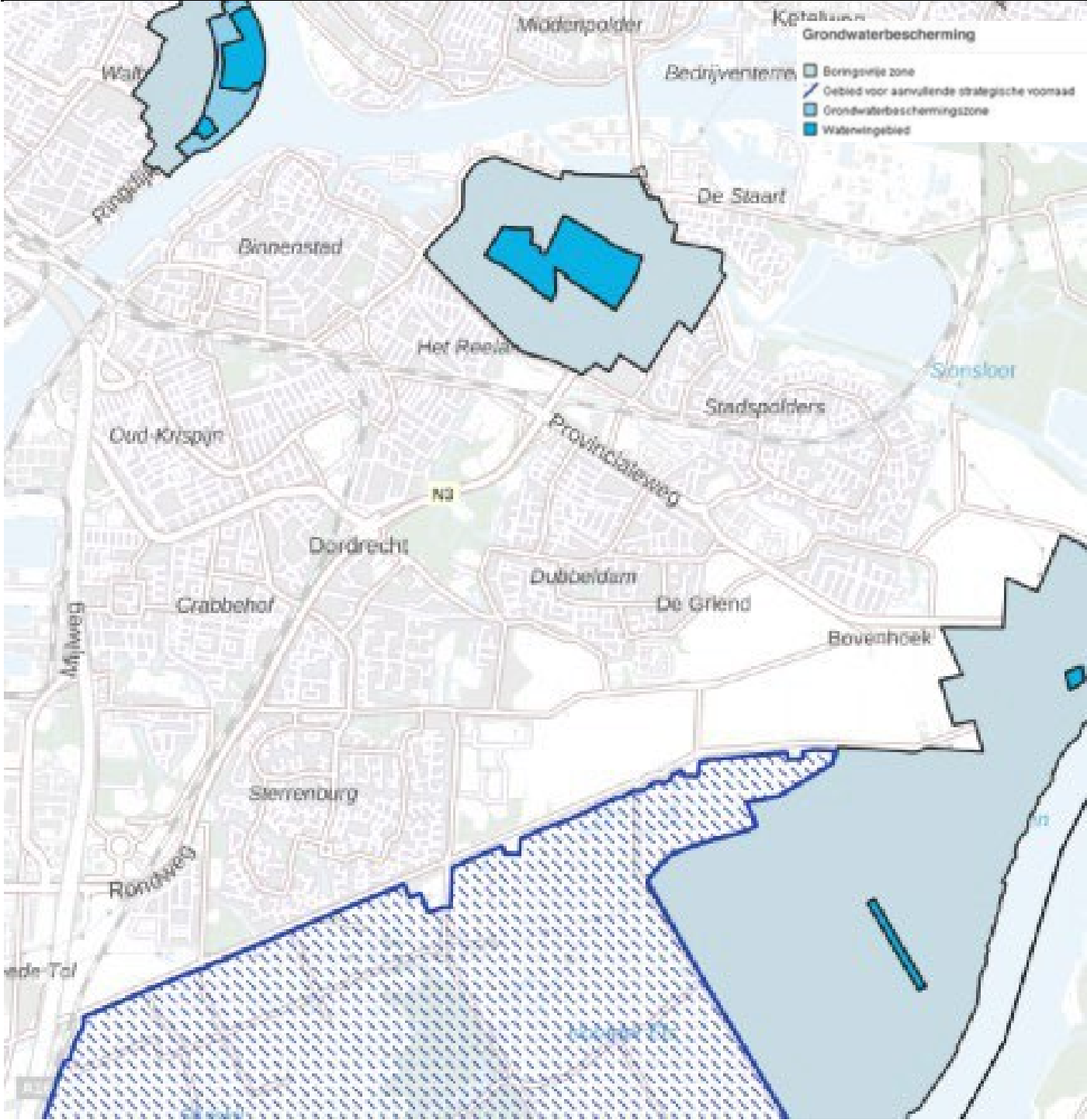
Waar kan ik wel groenten en fruit verbouwen? In een groot gedeelte van het grondgebied van de gemeente Dordrecht is de bodem schoon genoeg voor standslandbouw, zoals bijvoorbeeld Crabbehof, Sterrenburg en grote gedeelten van Stadspolders, Krispijn en Dubbeldam. Verder zijn er diverse locaties vinnen de 'verontreinigde' stadswijken waarvan de bodem niet is verontreinigd of inmiddels is gesaneerd door het aanbrengen van schone grond. Ook op deze locaties is dus standslandbouw mogelijk.

Wat valt op?

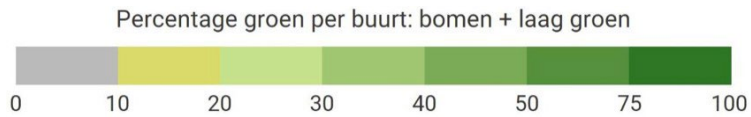
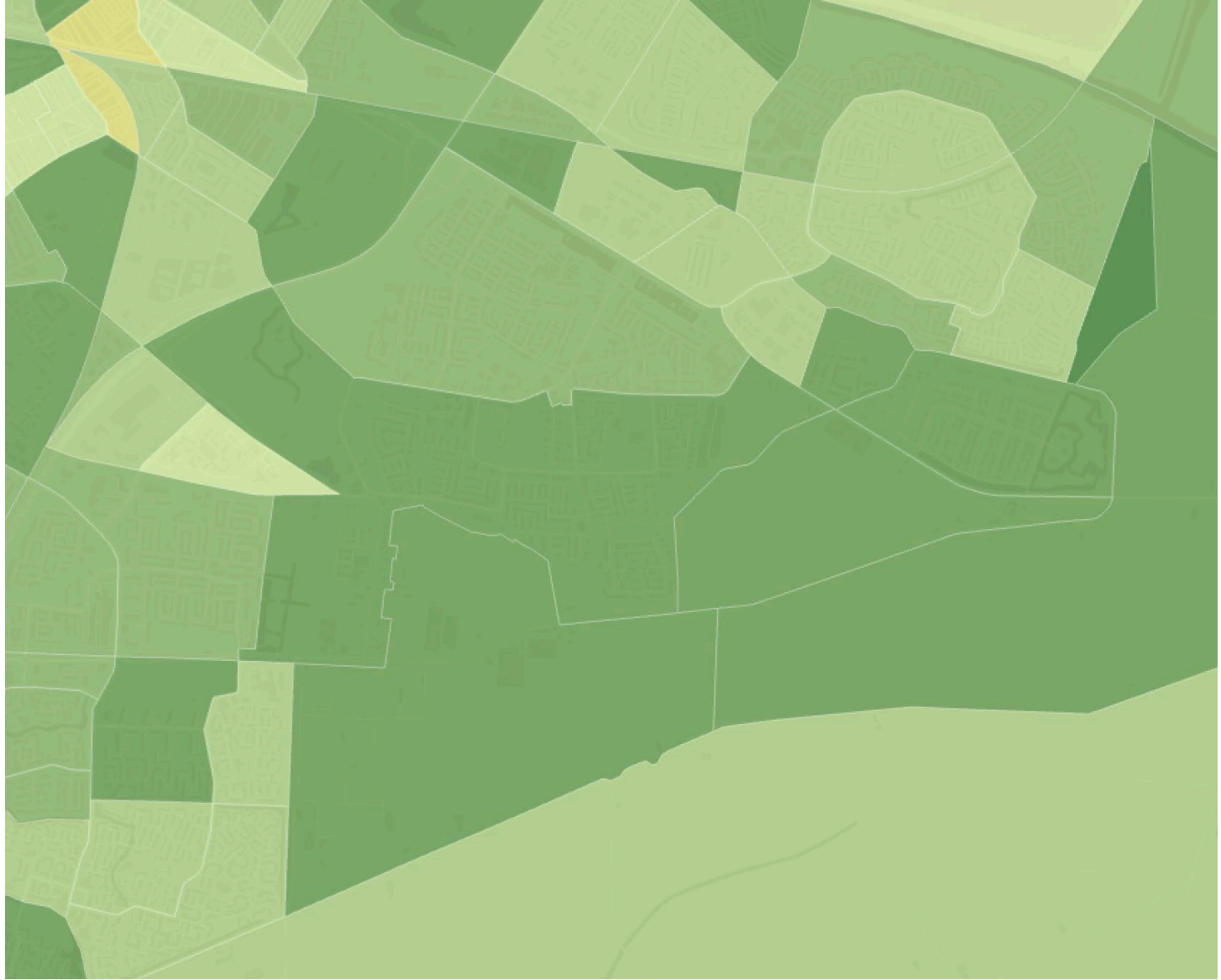
In Dubbeldam is de bodem schoon, er zijn al 3 moestuinen aanwezig

GRONDWATER BESCHERMING

Wat valt op?

- Er zijn geen directe acties nodig in de wijk

Wat valt op?

- Dubbeldam scoort goed in verhouding met de andere twee wijken in Oost (Stadspolders & Sterrenburg)
- Vissersdijk, Tuinwereld, Albert Schweitzer zijn twee ‘slechte’ gebieden van Dubbeldam
- De Alpacaboerderij draagt ook bij aan de hoeveelheid groen, echter is dit voornamelijk graasgras voor de alpaca’s. Het is bruikbaar voor recreatieve doeleinden (voor bezoek) maar voor de biodiversiteit draagt het groen niet veel bij.

CONCLUSIES

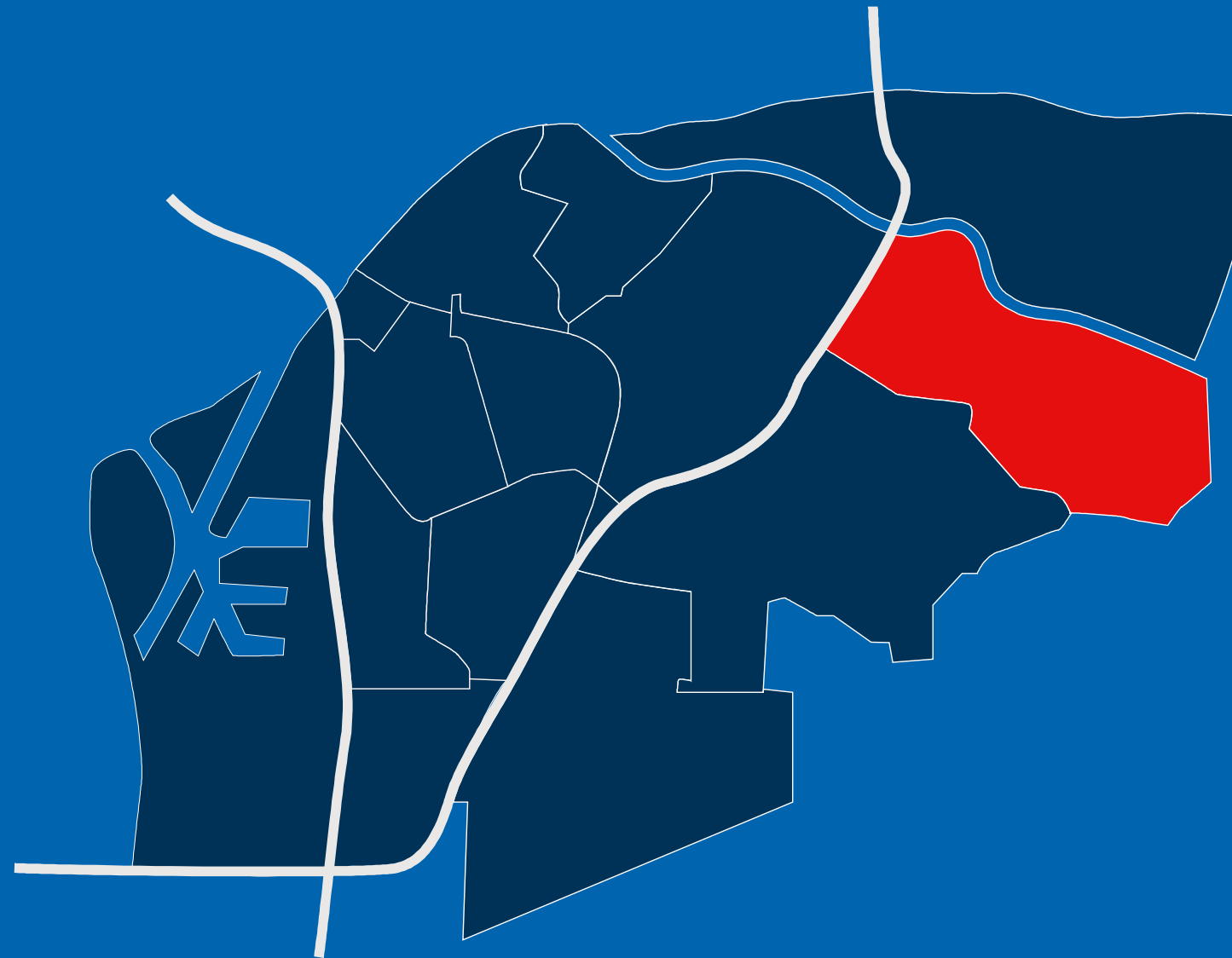
ALGEMEEN

Dubbeldam grenst aan het buitengebied en bestaat een belangrijk deel van de randzone. Er moeten knopen worden doorgenhakt over hoe we met deze stadsrandzone om willen gaan, ook wat betreft de verrommeling. Eventueel zou kunnen worden bekeken of er door een samenwerking met de boeren een recreatief programma kan worden toegevoegd aan deze randzone. Ook kan worden bekeken of boeren om dit moment randen en restplekken biodivers benaderen. Daarnaast speelt het stadspark een belangrijke rol voor de wijk. Door het park in de wijk te trekken kan het groen meer beleefd worden en biodiversiteit een grotere kans krijgen in de wijk.

FLORA EN FAUNA

Hoewel er in de wijk groene structuren te vinden zijn, is de basis van de wijk niet groen/blauw opgezet. Vooral in Dubbeldam-Noord is er weinig groen te vinden in de openbare ruimte. Qua groen op eigen terrein scoort Dubbeldam relatief goed. Het aantal grote volwassen bomen valt in de wijk dan weer tegen. Vooral in de buurten zelf zijn nauwelijks grote bomen te vinden, hier zou voor deze wijk dan ook echt de focus moeten liggen. Dit zou goed zijn voor de biodiversiteit, maar ook zeker voor het klimaat in de wijk. Het aantal waarnemingen in de wijk lijkt dit beeld te bevestigen, hoewel er wel al op diverse plekken faunavoorzieningen zijn geplaatst. Ook is de grond van Dubbeldam schoon genoeg om voedsel te verbouwen.

KENSCHETS

WIJK: STADSPOLDERS

KENSCHETS

Bron: Wikipedia

Stadspolders is een wijk van Dordrecht, in de Nederlandse provincie Zuid-Holland, gelegen in het oosten van de stad. Ze ligt in de nabijheid van de wijken De Staart en Dubbeldam.

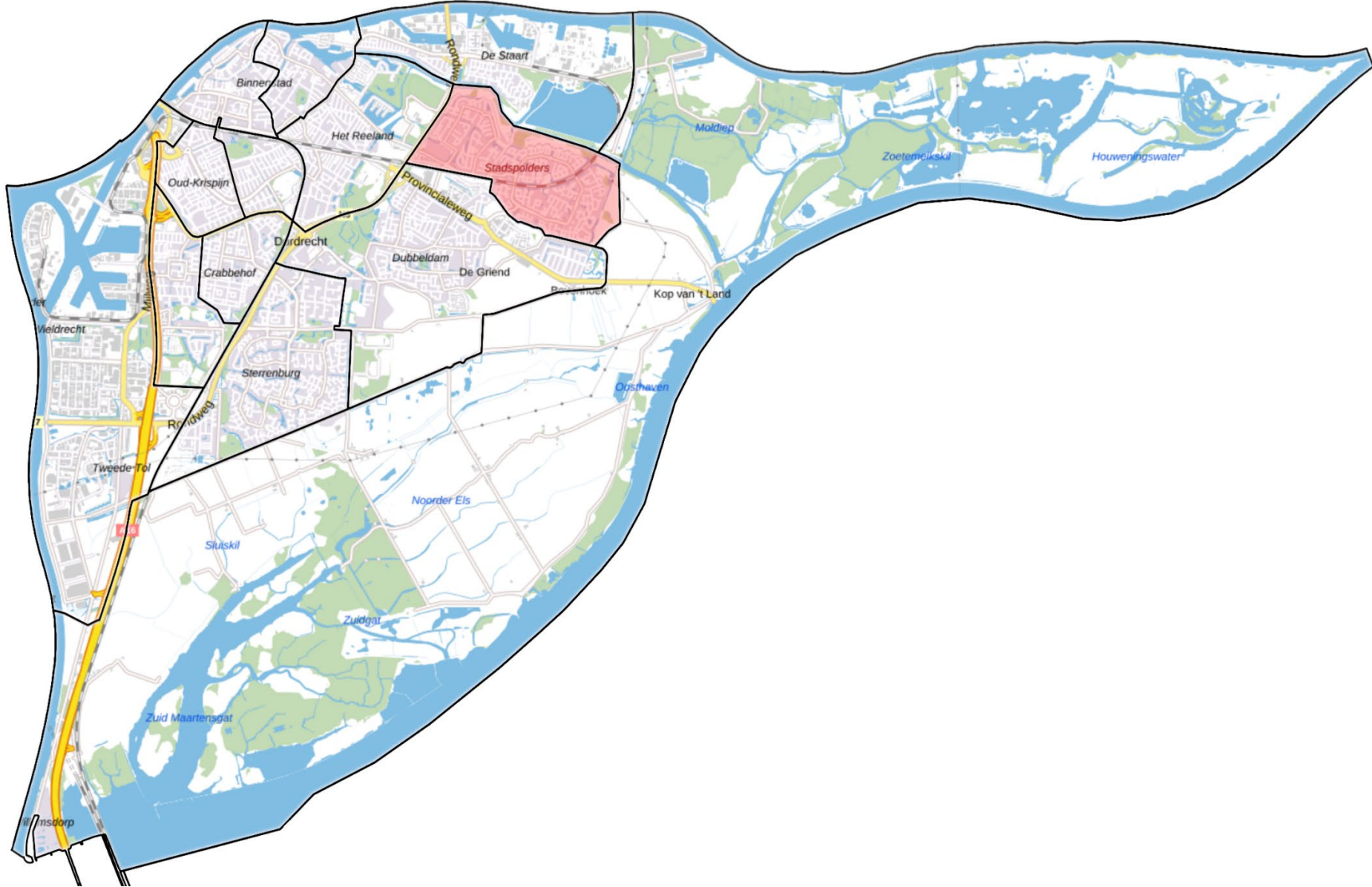
Het oudste gedeelte van de wijk Stadspolders ligt aan de zuidzijde van de spoorlijn naar Sliedrecht en Gorinchem. Tot de wijk behoren ook de buurten Vissershoeek, dat aan de noordzijde van de spoorlijn en aan de oostzijde van De Loswalweg ligt, en Oudelandshoek, het nieuwste gedeelte, dat aan de westzijde van De Loswalweg ligt.

De wijk is in de jaren tachtig en negentig gebouwd. De straten in het oude deel van Stadspolders en in Vissershoeek worden "erven" genoemd. Deze zijn voor het overgrote deel naar schrijvers vernoemd, maar ook naar een aantal prominente Nederlandse architecten, onder wie Sybold van Ravesteyn en Huig Maaskant. De straten in Oudelandshoek zijn nagenoeg allemaal vernoemd naar tropische rivieren en houtsoorten. Door het oude deel van de wijk loopt een algemene weg genaamd "De Stadspolderring". Via deze weg is elk erf gemakkelijk te bereiken. Oudelandshoek wordt ontsloten door de Chico Mendesring.

De wijk telt twee winkelcentra: de Bieshof en een kleiner winkelcentrum dat vaak "Het Pleintje" genoemd wordt. Belangrijke voorzieningen zijn verder het station Dordrecht Stadspolders, de gezondheidscentra aan het Dudokplein en de Amazone, het zorgcentrum voor ouderen 'Het Polderwiel' en een speeltuin met dezelfde naam als de wijk: Stadspolders. De wijk telt daarnaast twee kerken: De Bron (Protestantse Kerk Nederland) en de Kandelaarkerk (Gereformeerd Vrijgemaakt).

Eind 1999 is pal naast winkelcentrum Bieshof een woontoren opgeleverd, die met zijn 22 verdiepingen verreweg het hoogste gebouw in de Stadspolders is, en zelfs het hoogste gebouw van Dordrecht. Deze woontoren is een ontwerp van prof.ir. Jón Kristinsson en heeft de naam gekregen van een van de hoogste bomen ter wereld, de Sequoia. Eeuwenlang was de toren van de Grote Kerk met zijn 65 meter het hoogste gebouw van Dordrecht, maar de Sequoia heeft haar zes meter voorbijgestreefd en reikt 71 meter in de wolken boven het Eiland van Dordrecht.

Stadspolders is gelegen nabij de Hollandse Biesbosch, een natuurgebied waar veel Dordtenaren recreëren, bijvoorbeeld op de fiets. Ook bevindt zich in de buurt (Kop van 't Land) het veer naar Werkendam in de provincie Noord-Brabant.

BUURTEN

Voor dit onderzoeksrapport hebben we de wijk Stadspolders onder de loop genomen. Stadspolders bestaat uit 13 buurten:

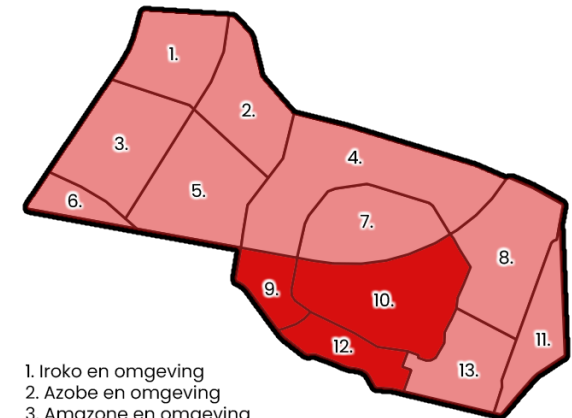
- 1. Iroko en omgeving
- 2. Azobe en omgeving
- 3. Amazone en omgeving
- 4. Van Ravesteijn-erf en omgeving
- 5. Palissander en omgeving
- 6. Bedrijventerrein Groene Zoom
- 7. Van den Broek-erf en omgeving
- 8. Johanna Naber-erf en omgeving
- 9. Suze Groeneweg-erf en omgeving
- 10. Pearl Buck-erf en omgeving
- 11. Bildersteeg en omgeving
- 12. Joke Smit-erf en omgeving
- 13. Aletta Jacobs-erf en omgeving

Hoewel de volledige wijk bestaat uit 13 buurten, hebben we ervoor gekozen om ons in deze analyse te concentreren op een beperkt aantal buurten. Dit was noodzakelijk om de presentatie overzichtelijk te houden en de meest relevante informatie te kunnen bieden. De selectie van de buurten is gebaseerd op een combinatie van initiële data-analyses en de inzichten van gemeentemedewerkers, lokale partners, professionals en bewoners. In de eerste fase van het onderzoek hebben we gekeken naar de prestaties van de buurten ten opzichte van het gemiddelde van de stad, het gebied en de wijk. Buurten met significante afwijkingen van dit gemiddelde zijn verder onderzocht. Deze bevindingen zijn vervolgens getoetst en aangevuld door betrokkenen uit de wijk, wat leidde tot de keuze voor de volgende drie buurten:

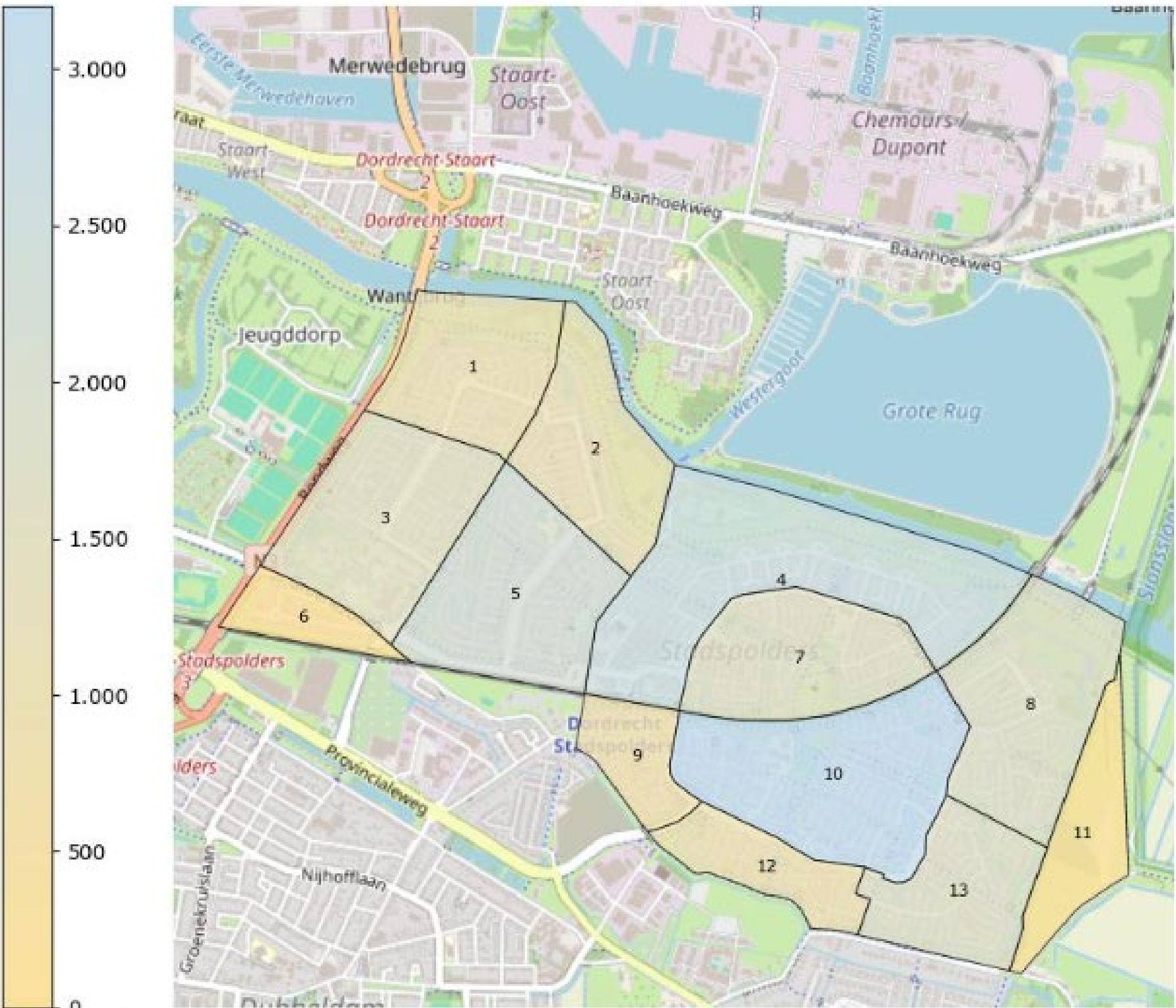
- Suze Groeneweg-erf en omgeving
- Joke Smit-erf en omgeving
- Pearl Buck-erf en omgeving

Deze buurten vormen de focus van het verdere onderzoek en worden in dit rapport uitvoerig geanalyseerd.

Stadspolders

- 1. Iroko en omgeving
- 2. Azobe en omgeving
- 3. Amazone en omgeving
- 4. Van Ravesteijn-erf en omgeving
- 5. Palissander en omgeving
- 6. Bedrijventerrein Groene Zoom
- 7. Van den Broek-erf en omgeving
- 8. Johanna Naber-erf en omgeving
- 9. Suze Groeneweg-erf en omgeving**
- 10. Pearl Buck-erf en omgeving**
- 11. Bildersteeg en omgeving
- 12. Joke Smit-erf en omgeving**
- 13. Aletta Jacobs-erf en omgeving

Kaart van de wijk 11 Stadspolders met het aantal inwoners per buurt in 2024, AlleCijfers.nl.
© Kaartdata van het CBS & ESRI Nederland, kaartachtergrond van OpenStreetMap.

INWONERS

AANTAL INWONERS

Gebied	Aantal inwoners
Dordrecht	121.430
Gebied Oost	54.110
Wijk 11 Stadspolders	18.505
Joke Smit-erf en omgeving	835
Pearl Buck-erf en omgeving	3.260
Suze Groeneweg-erf en omgeving	780

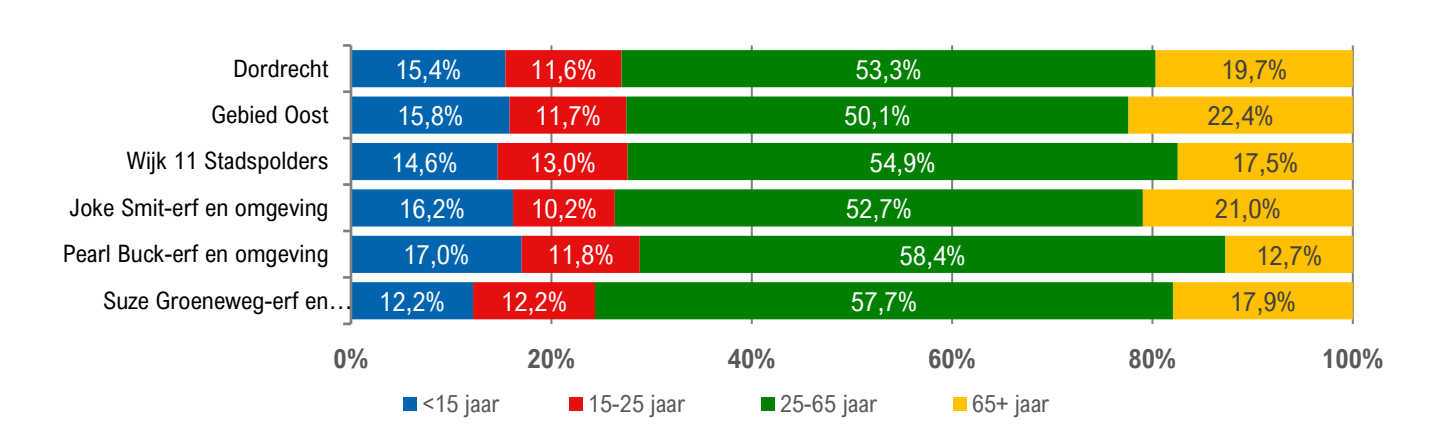
Wat valt op?

Stadspolders vertegenwoordigt ongeveer 15% van de totale bevolking van Dordrecht (121.430 inwoners), wat aangeeft dat het een belangrijke wijk is binnen de stad.

De wijk Stadspolders maakt deel uit van Gebied Oost, dat in totaal 54.110 inwoners telt. Dit betekent dat Stadspolders ongeveer 34% van de inwoners van Gebied Oost vertegenwoordigt.

De buurt Pearl Buck-erf e.o. is de grootste van de drie geselecteerde buurten met 3.260 inwoners, wat ongeveer 18% van de totale bevolking van Stadspolders uitmaakt. Daarentegen hebben de buurten Joke Smit-erf e.o. en Suze Groeneweg-erf e.o. aanzienlijk minder inwoners (respectievelijk 835 en 780).

LEEFTIJD INWONERS

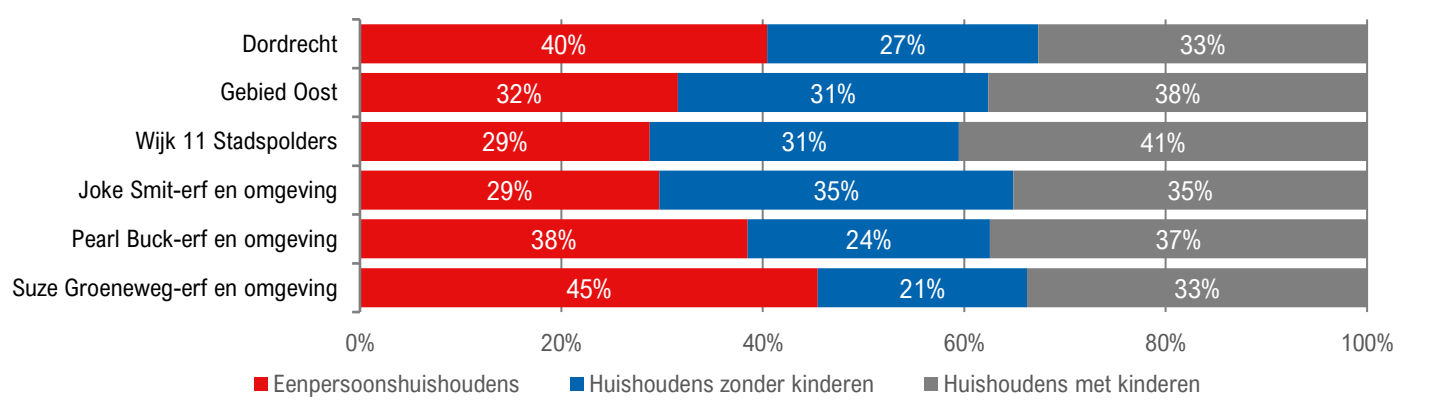
Wat valt op?

In Stadspolders vormt de leeftijdsgroep 25-65 jaar, met 54,9%, de grootste groep van de bevolking. Dit wijst erop dat de meerderheid van de bevolking zich in de werkzame leeftijd bevindt. Het aandeel van de bevolking van 65 jaar en ouder ligt in Stadspolders lager dan in de andere wijken van Gebied Oost.

De buurten Pearl Buck-erf e.o. (17%) en Joke Smit-erf e.o. vertonen relatief hogere percentages van inwoners onder de 15 jaar. Dit suggereert dat dit waarschijnlijk populaire woonplekken zijn voor gezinnen met jonge kinderen.

Het aandeel van de bevolking van 65 jaar en ouder varieert aanzienlijk, met het hoogste percentage in de buurt Joke Smit-erf e.o. (21%) en het laagste in Pearl Buck-erf e.o. (12,7%). Dit kan duiden op verschillen in de populariteit van deze buurten onder ouderen, mogelijk door voorzieningen of de geschiktheid van de woningen.

HUISHOUDSAMENSTELLING

Wat valt op?

De wijk Stadspolders heeft gemiddeld minder eenpersoonshuishoudens dan het stedelijk gemiddelde. Desondanks springt vooral de buurt Suze Groeneweg-erf e.o. er met een percentage van 45% uit, wat erop wijst dat deze buurt relatief populair is onder alleenstaanden.

Het aandeel huishoudens mét kinderen ligt in Stadspolders hoger dan het stedelijk gemiddelde. Dit suggereert dat de wijk aantrekkelijk is voor gezinnen.

Huishouders zonder kinderen komen het meeste voor in de buurt Joke Smit-erf e.o., wat aangeeft dat deze buurt wellicht meer aantrekkelijk is voor volwassen koppels of senioren.

HUISHOUDGROOTTE

Gebied	Gem. Huishoudensgrootte
Dordrecht	2,1
Gebied Oost	2,3
Wijk 11 Stadspolders	2,2
Joke Smit-erf en omgeving	2,0
Pearl Buck-erf en omgeving	1,9
Suze Groeneweg-erf en omgeving	2,3

Wat valt op?

De gemiddelde huishoudgrootte ligt in Gebied Oost hoger dan het stedelijk gemiddelde. Dit kan duiden op een grotere aanwezigheid van gezinnen of meerpersoonshuishoudens in dit gebied.

Binnen de wijk Stadspolders zijn er echter duidelijke verschillen in de gemiddelde huishoudensgrootte tussen de buurten. Joke Smit-erf e.o. en Pearl Buck-erf e.o. hebben een lagere gemiddelde huishoudensgrootte (respectievelijk 2,0 en 1,9), wat erop wijst dat er meer eenpersoonshuishoudens of kleinere huishoudens in deze buurten zijn. De buurt Suze Groeneweg-erf e.o. heeft een gemiddelde huishoudensgrootte van 2,3, wat gelijk is aan het gemiddelde in Gebied Oost en hoger dan het gemiddelde in Stadspolders.

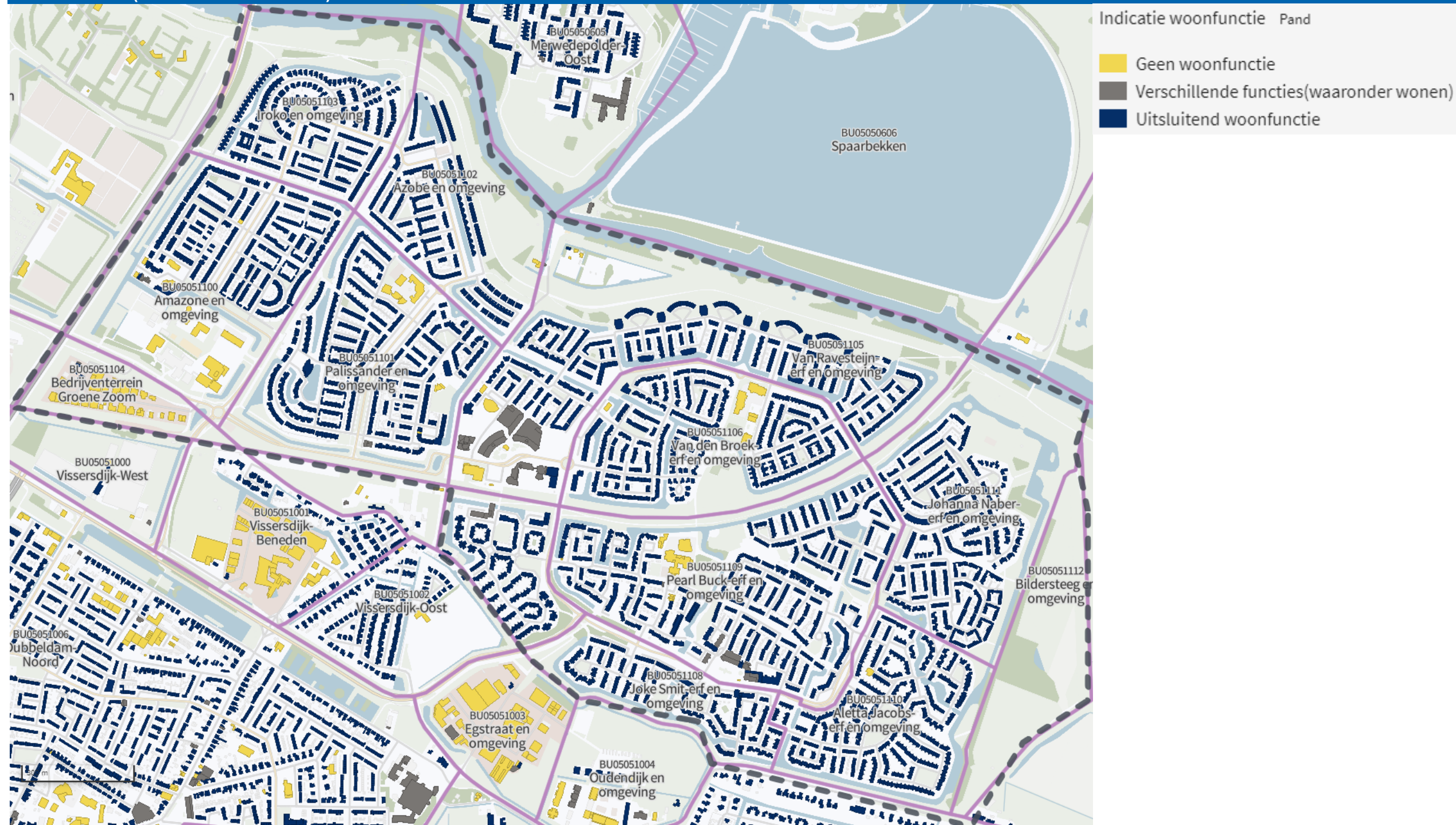
BESTEMMINGSPLANNEN

Wat valt op?

- Stadspolders is voornamelijk een woonwijk.
- Gemengde functies zijn verspreid in de buurten te vinden.
- In de buurt 'Van Ravesteijn-erf en omgeving' is winkelcentrum Bieshof te vinden.

GEBOUWEN (FUNCTIE EN SOORT)

Wat valt op?

- Het overgrote gedeelte van de gebouwen in Stadspolders heeft een uitsluitend een woonfunctie.
- In de buurt 'Bedrijventerrein Groene Zoom' heeft geen gebouwen met een woonfunctie.
- Het gebied rond het winkelcentrum Bieshof heeft een gemengde functie.
- In het zuiden van Amazone en omgeving, en delen van enkele andere buurten hebben ook relatief kleine gebieden waar geen woonfunctie is.

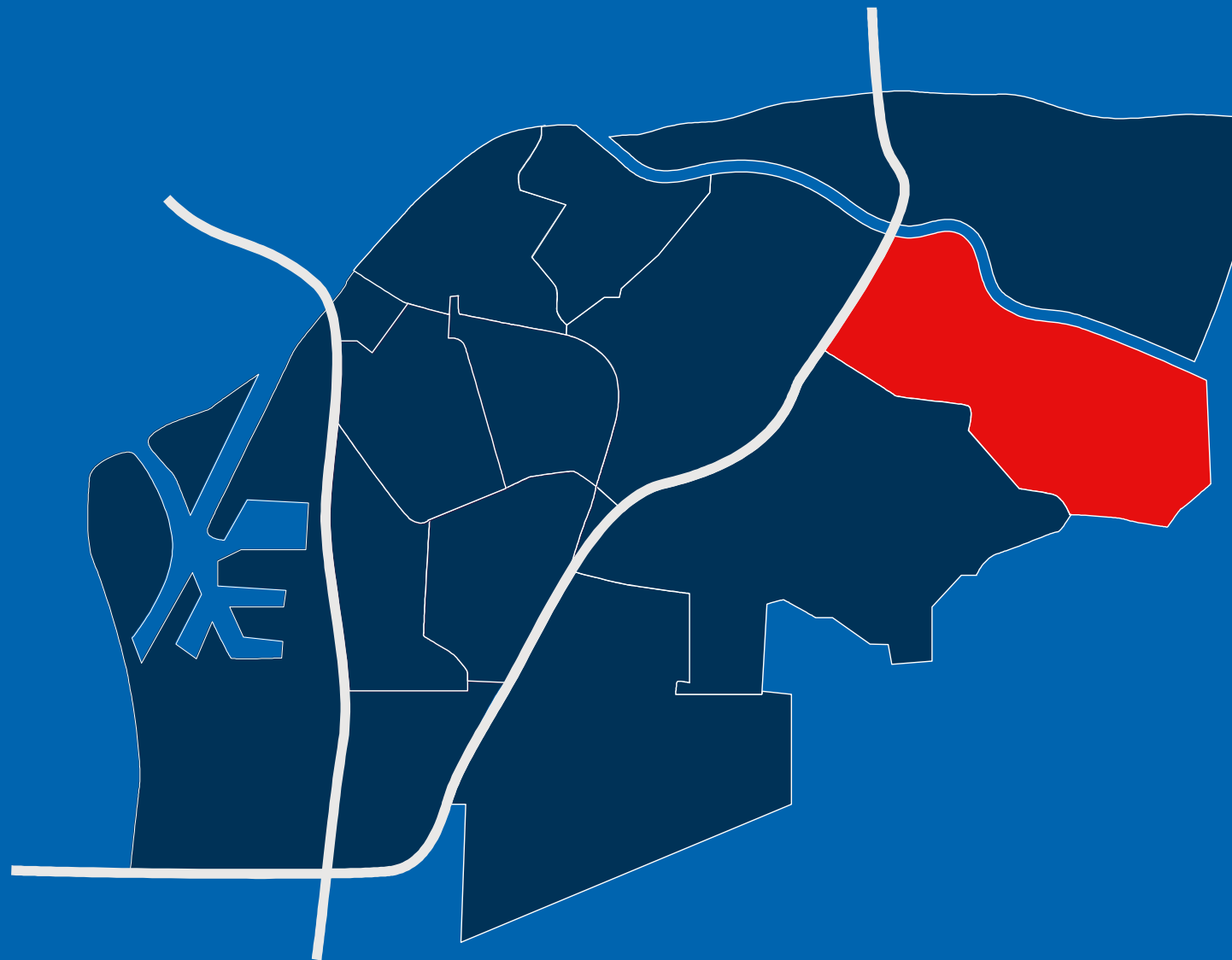
LEEFTIJD VAN GEBOUWEN

Wat valt op?

- Het grootste gedeelte van Stadspolders is relatief nieuw.
- In het noorden zijn de meeste gebouwen in de jaren 90 gebouwd
- Het zuidelijke gedeelte van Stadspolders is ouder en daar zijn de meeste gebouwen rond de jaren 70 gebouwd.

DOEL: AANTREKKELIJKE STAD

WIJK: STADSPOLDERS

ALGEMEEN

Aantrekkelijkheid van een stad bestaat (o.a.) uit drie bestanddelen:

- De aantrekkelijkheid van de stad hangt sterk samen met de groene blauwe structuren van de stad. Deze moeten beschermd en versterkt worden.
- Een aantrekkelijke leefomgeving wordt mede bereikt met hoogwaardige inrichting (KOR).
- Met sterke sociale cohesie wordt minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering

IN HET DOEL BIODIVERS KOMT DIT VERDER TERUG GROENBLAUWE STAD

Groenblauw speelt in 2030 de hoofdrol in een aantrekkelijke openbare ruimte. In een aantrekkelijke stad zorgt de uitstraling van de openbare ruimte ervoor dat het er prettig wonen, werken en verblijven is. Men voelt zich thuis op het eiland van Dordrecht. Met zijn vele monumenten en het daar aanwezige groen en blauw is de historische binnenstad het visitekaartje van Dordrecht. Daarnaast is Dordrecht een stad met veel groen en water en dat wordt gewaardeerd door bewoners en bezoekers. Er wordt dan ook op ingezet op versterking van de Dordtse karakteristieken via groen en blauw. Water is zichtbaar, beleefbaar, bereikbaar, veilig en waar mogelijk door groen omzoomd. Het groen is verzorgd, veilig, divers, toegankelijk en stimuleert gebruikswaarden. Ook wordt ingezet op structuren die bijdragen

aan het positieve, vooruitstrevende, groenblauwe imago. Het Getijdenlandschap, de Dordtwijkzone, de historische dijklinten en het Killenlandschap zijn belangrijke structuren die herkenbaarheid geven aan het Eiland van Dordrecht. Overige groenblauwe structuren zijn op deze cultuurhistorische landschapsstructuren gebaseerd en maken de ontstaansgeschiedenis van het Eiland zichtbaar. Het groenblauwe netwerk wordt gekoesterd en verder versterkt. Lijnvormige landschapselementen zoals windsingels en cultuurhistorische lanen worden hiervoor in ere hersteld. Groenblauwe structuren worden met historische plekken verbonden. Het cultureel en landschappelijk groenblauw erfgoed wordt beschermd door belangrijke groenstructuren en -gebieden vast te leggen op kaart en hier beschermingsstatus aan te koppelen. Voor de vier cultuurhistorische landschapsstructuren worden

gebiedsvisies uitgewerkt waarmee verbeteringen in inrichting en beheer kunnen worden doorgevoerd.

Een aantrekkelijke leefomgeving wordt ook bereikt met hoogwaardige inrichting. Dat betekent dat kwalitatief, bij de locatie passend materiaal wordt gebruikt en dat de juiste plant- en boomsoorten op de juiste plek worden geplant. Een hoogwaardige inrichting, vakkundig beheer en juist gebruik van de openbare ruimte zorgen samen voor een positieve beleving van de stad, wijk en buurt. Juist gebruik wordt gestimuleerd door via groen in te zetten op een sterke sociale cohesie. Over het algemeen wordt in wijken met sterke sociale cohesie minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering. Groenblauwe waarden dragen bij aan versterking van de sociale cohesie (Onderzoek Wageningen Universiteit 'Zeven redenen om te investeren in een groene stad').

Hierdoor voelen bewoners zich veiliger in groene wijken. Naast meer groen en kwalitatief beter groen wordt sociale cohesie versterkt door inwoners meer te betrekken bij het groen. Zowel door inwoners te laten meedenken over inrichting en beheer, als door waar mogelijk gebruiksgroen, zoals groene verblijfsplaatsen, toe te passen. Naast een positieve beleving voor bewoners verhoogt groenblauw ook de aantrekkelijkheid van een gebied voor bedrijven en ondernemers. Groen en water verhogen de economische waarde. Huizen aan water- of natuurgebieden hebben een hogere waarde dan huizen die niet aan dergelijke gebieden grenzen. De aanwezigheid van groen en blauw in de buurt is steeds belangrijker voor een positief vestigingsklimaat. Dit is een interessant gegeven voor een groeiende en

ambitieuze stad als Dordrecht en maakt de noodzaak helder om meer aandacht te schenken aan groen en blauw bij ruimtelijke ontwikkelingen.”

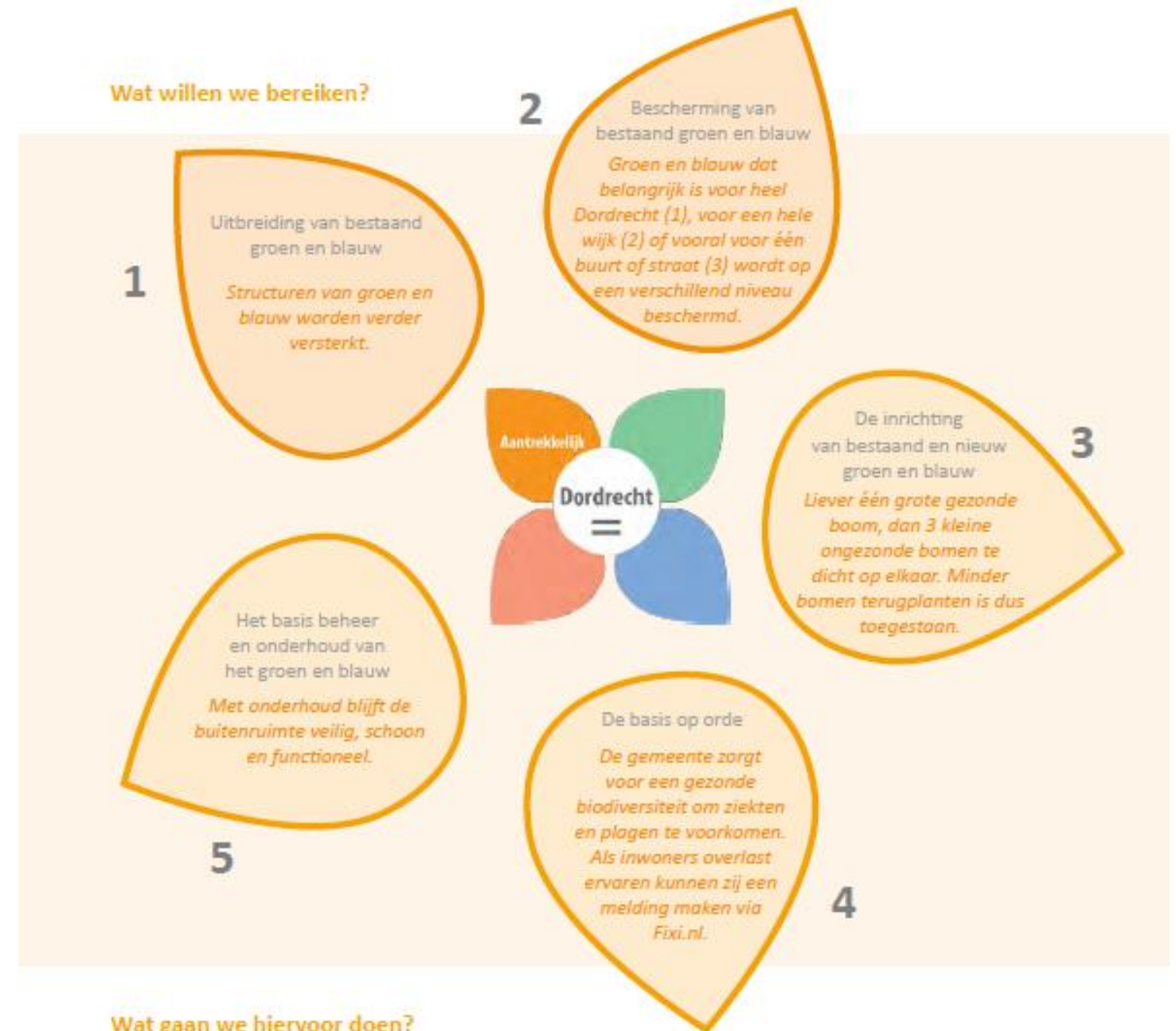
Wat valt op?

- Het bomenprogramma kan goed aansluiten op het versterken van de bomen in Stadspolders.
- Stadspolder heeft goed verspreide groen/blauwe structuren waar verder op ingezet kan worden.

Een aantrekkelijke stad

In 2030 is er meer aandacht voor groen en blauw in de buitenruimte. Dordtenaren vinden het groen en blauw belangrijk. Het karakter van Dordrecht wordt erdoor gevormd en door de aantrekkelijke aankleding van de buitenruimte gaan Dordtenaren graag naar buiten om elkaar te ontmoeten. Hierdoor wonen en werken mensen prettiger in Dordrecht.

Wat gaan we hiervoor doen?

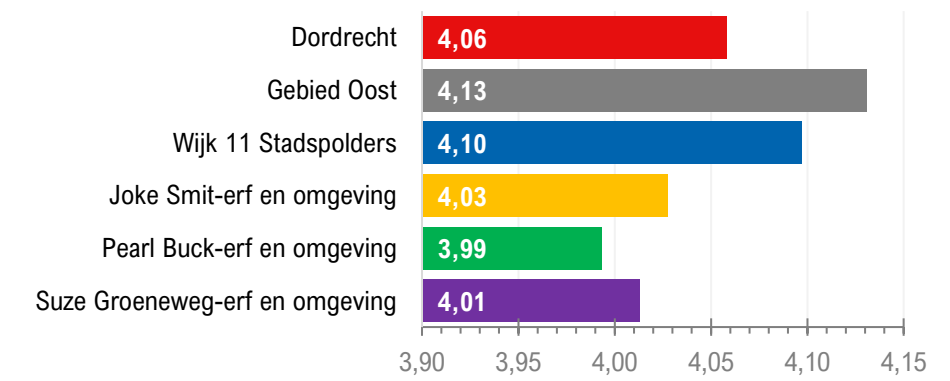
1.
 - Versterken dijklinten: Bomenstructuur Zeedijk
 - Nieuwe boomstructuren
2.
 - Bomenprogramma (boomstructuren, beleid en beheer)
 - Groenblauwe structuurkaart incl. beschermingsbeleid
 - Herschrijven Kwaliteitshandboek Openbare Ruimte (KOR)
3.
 - Beleidsregel nieuwbouw en herstructurering
 - Herinrichting Weizigtpark
 - Herinrichting Wielwijpark
 - Samenstellen klankbordgroep om te betrekken bij grote projecten (die over meerdere vakgebieden gaan)
4.
 - Geen acties
5.
 - Actualiseren beheersysteem incl. uitdenken databeheer toekomst

LEEFBAARHEID – TOTAALSCORE

(Let op: om deze verschillen duidelijker in kaart te brengen, start de x-as niet bij 0. Een verschil van 0,13 is voor Dordrecht een afwijking van 1 standaarddeviatie.)

De Leefbaarometer bestaat uit vijf dimensies: woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast & onveiligheid. het Nederlands gemiddelde is nul. De waarden kunnen variëren van 50 tot en met +50. Een waarde +9 t/m 9 (zoals in alle drie de wijken) betekent een ruim voldoende leefbaarheid;

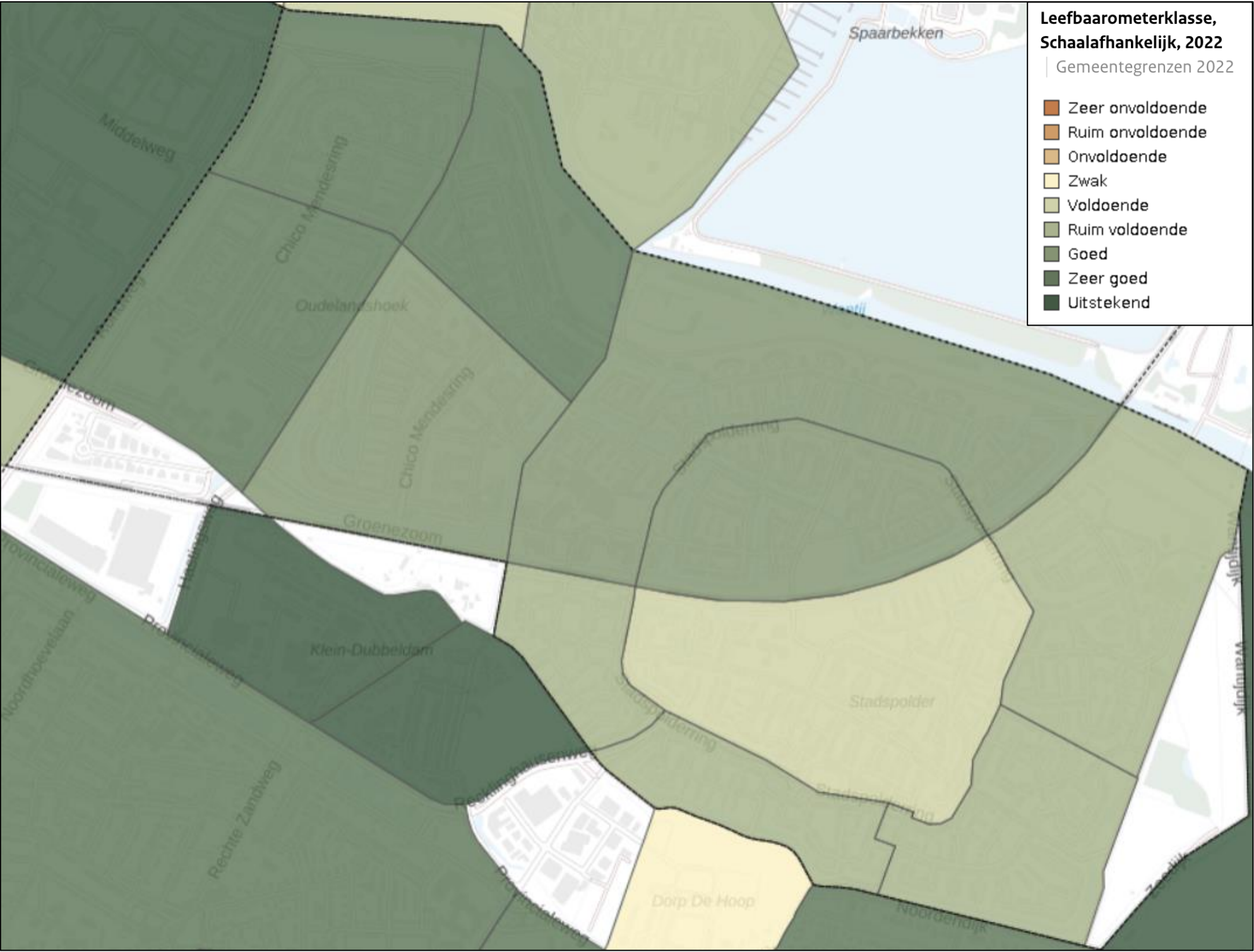
Gemiddeld woont 1/8 van de huishoudens in Nederland in een buurt of wijk met een zwakke of onvoldoende leefbaarheid.

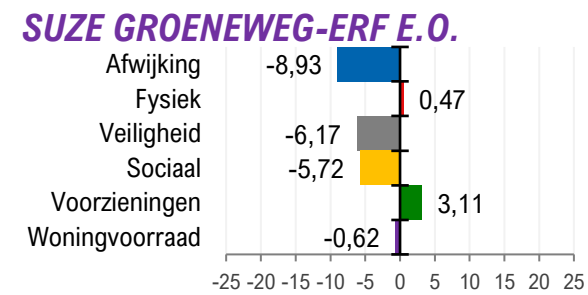
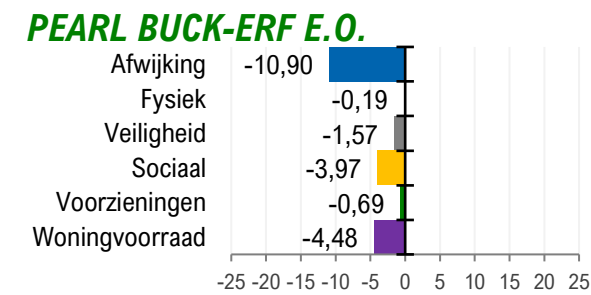
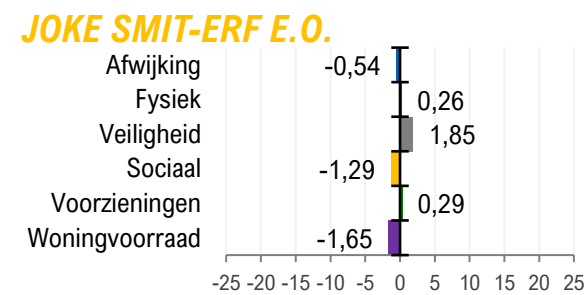
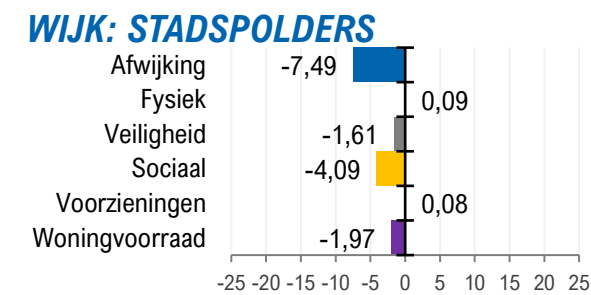
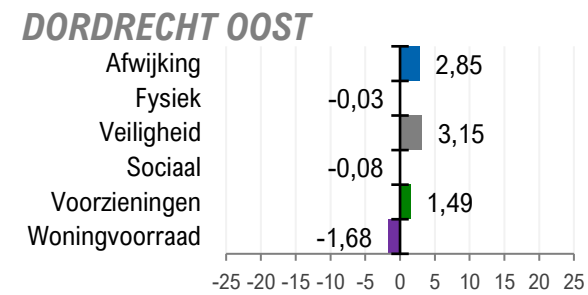
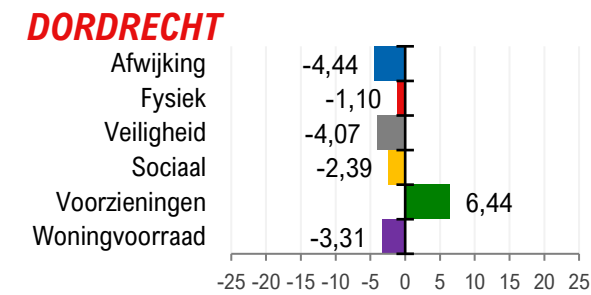
Bron: leefbaarometer.nl

Wat valt op?

- 1. Stadspolders scoort ten opzichte van Dordrecht iets hoger en ten opzichte van gebied oost net iets lager.
- 2. Een deel van de buurt Pearl Buck-erf en buurt Aletta Jacobs-erf scoren zwak op de Leefbaarometer. De overige buurten scoren voldoende tot zeer goed (Iroko). Het lijkt alsof de zuidkant van de Stadspolderring slechter scoort dan de noordkant.

LEEFBAARHEID – BUURTSCORES

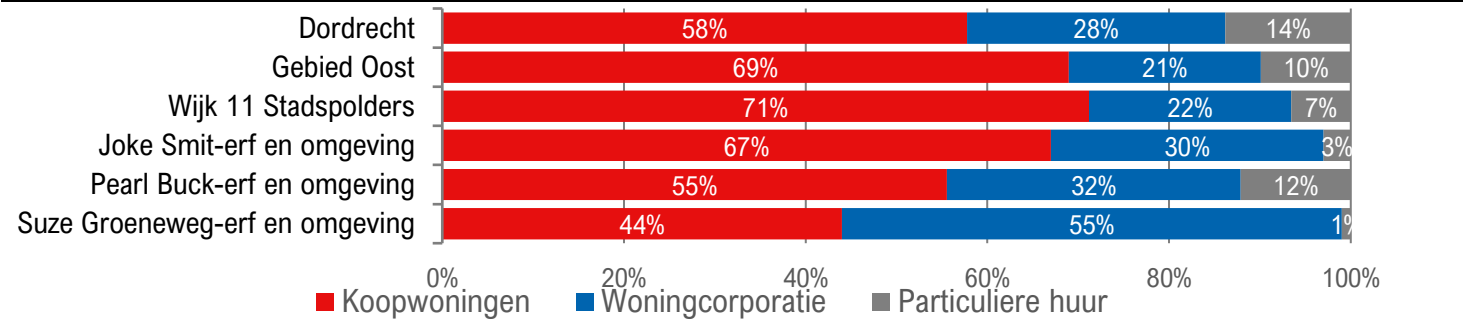

Wat valt op?

- 1. De wijk Stadspolders wijkt op het gebied van sociaal negatief ten opzichte van het gemiddelde van Dordrecht.
- 2. De buurt Pearl Buck-erf wijkt negatief af op alle thema's waar de woningvoorraad het meest afwijkt.
- 3. De buurt Suze Groeneweg-erf scoort slechter op het gebied van veiligheid en sociaal.
- 4. De buurt Johanna Naber-erf heeft een lagere score op voorzieningen.
- 5. Stadspolders scoort een aanzienlijk stuk slechter dan gemiddelde van Dordrecht-Oost.

WONEN

EIGENDOM HUUR VERSUS KOOP

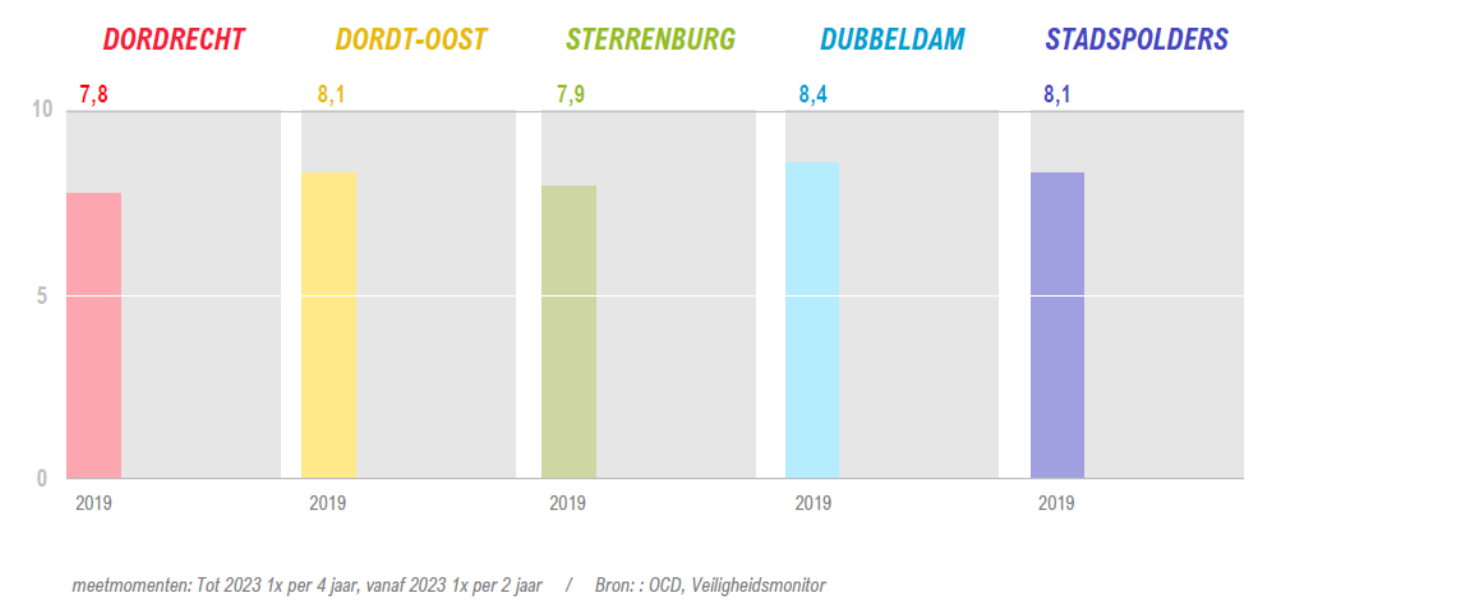
Wat valt op?

- In Stadspolders bevinden zich ongeveer 7800 woningen.
- Stadspolders heeft ongeveer 70% koopwoningen, 23% sociale huurwoningen en 7% overige huur. Stadsbreed is deze verdeling 57% koop, 32% sociale huur en 11% overige huur, in gebied Oost 68% koop, 24% sociale huur en 8% overige huur.
- Van de sociale huurwoningen is 94% eigendom van woningcorporaties en 6% van particuliere verhuurders.
- Met name in de buurt Suze Groeneweg-erf is het aandeel huur via woningcorporaties erg hoog (55%). Daartegenover staan de buurten als Amazone en Azobé met ongeveer 88% koopwoningen met als uitschieter de buurt Iroko met 99% koopwoningen.
- De gemiddelde WOZ-waarde bedraagt € 327.000. In Dordrecht is dit € 290.000.

RAPPORTCIJFERS WONING

Het wonen in Dordt-Oost wordt goed gewaardeerd, met name in Dubbeldam. De gemiddelde WOZ-waarde ligt hier 13% boven het gemiddelde van Dordrecht en is vooral relatief hoog in Dubbeldam. De woningen in Sterrenburg stegen relatief gezien het meest in waarde. Dat hangt ook samen met het effect van nieuwbouw zoals in Wilgenwende.

Dordt-Oost kent relatief veel koopwoningen. Sterrenburg heeft relatief iets meer sociale huurwoningen in vergelijking tot het Dordt gemiddelde.

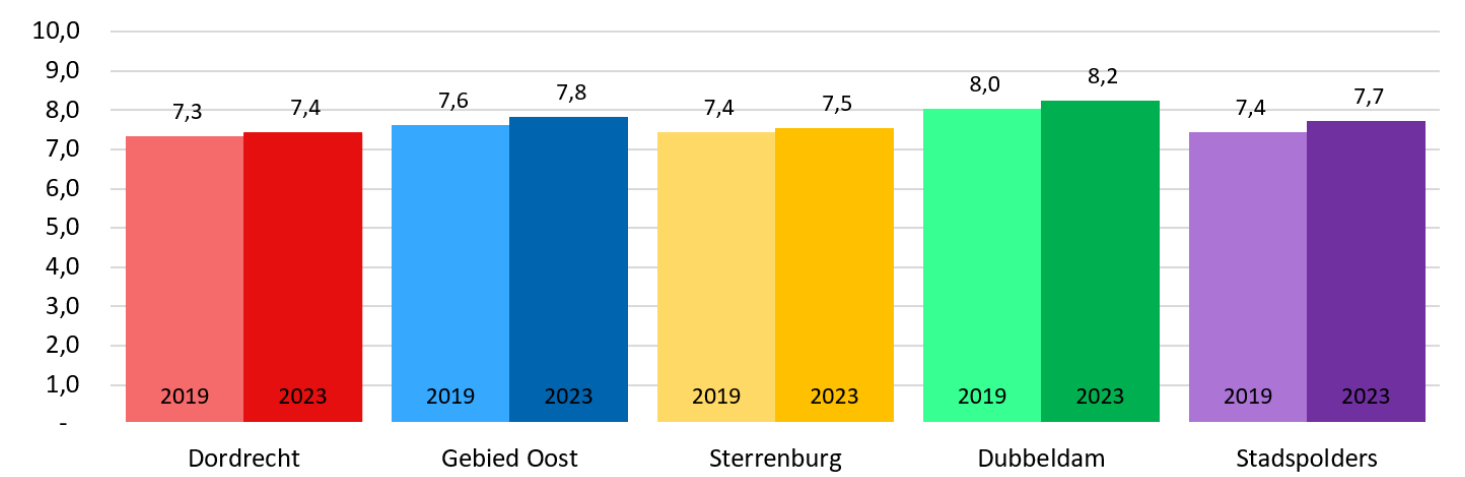

Wat valt op?

- Dordrecht in het algemeen scoort goed en Stadspolders nog beter. Hier liggen dus geen directe opgaven.
- De score dateert uit 2019, in 2024 zou er een nieuwe score kenbaar moeten worden.

RAPPORTCIJFER PRETTIG WONEN

Inwoners waarderen de woonomgeving van Dordt Oost beter dan het gemiddelde in Dordrecht, met name geldt dat voor inwoners van Dubbeldam. De gemiddelde kwaliteit van buurtvoorzieningen (waaronder speelplekken voor kinderen, jongeren en groen) is ook hoger dan gemiddeld in Dordrecht, vooral in Stadspolders en Dubbeldam.

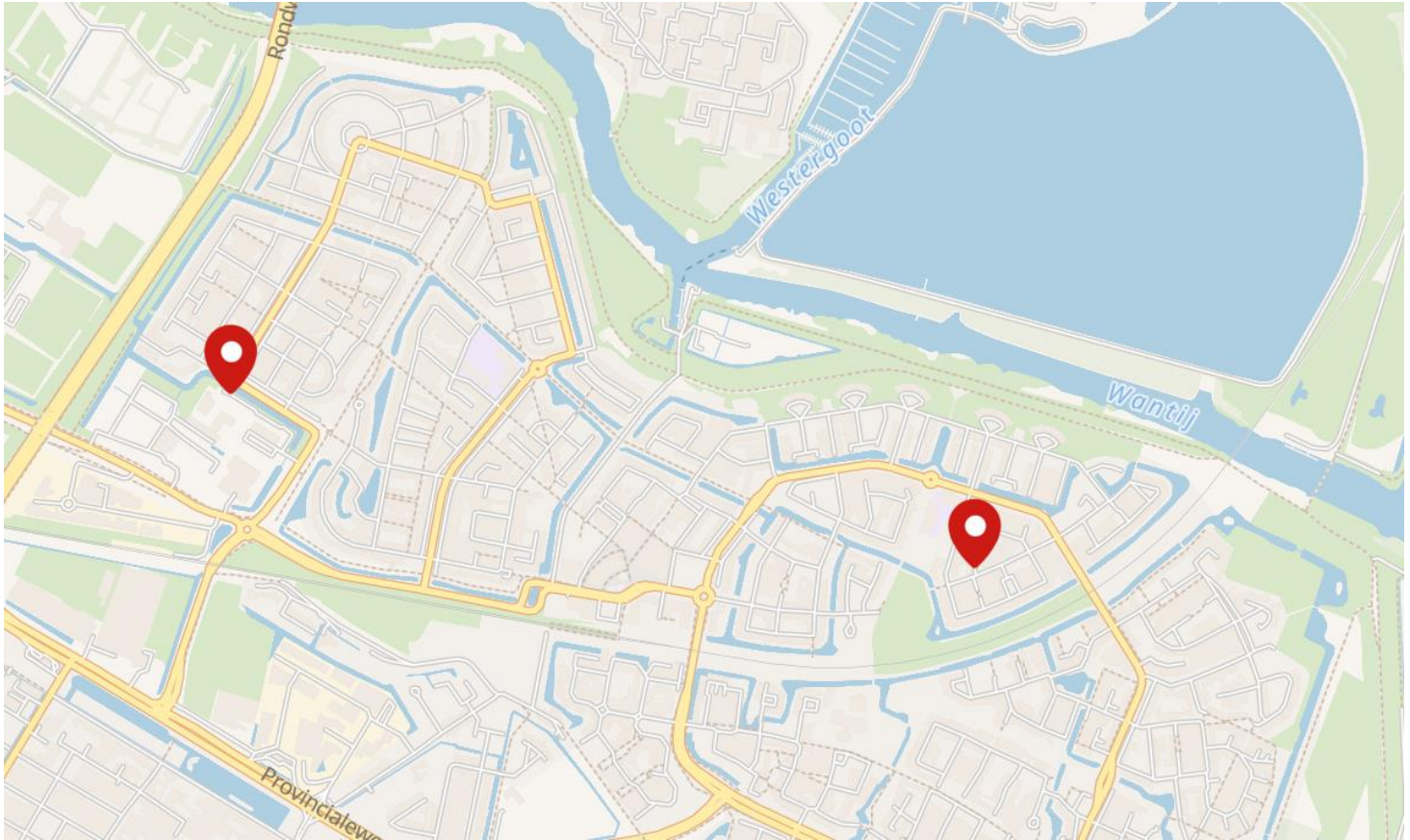

Wat valt op?

1. De wijk Stadspolders scoort heel gemiddeld wat betreft de woning en prettig wonen binnen gebied oost. Sterrenburg scoort net wat lager en Dubbeldam juist iets hoger. Beide zijn hoger dan het Dordts gemiddelde. Hier lijkt geen actie op nodig.
2. Ook wat betreft veiligheid in de buurt scoort Stadspolders hoger dan het gemiddelde binnen Dordrecht. Echter is dit wel lager dan het gemiddelde van gebied Oost. Het is nuttig om na te gaan welke buurten van Stadspolders extra aandacht behoeven.

BESCHERMD WONEN

Beschermd Wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Wat valt op?

- In Stadspolders zijn twee voorzieningen voor Beschermd Wonen voor in totaal 63 bewoners:
- Salios (voorheen Parkhuis) – Het Dijkhuis: ruimte voor 42 bewoners met het syndroom van Korsakov
 - Yulius – Foyer: ruimte voor 21 jongeren met een ernstige psychiatrische aandoening

WONINGTYPEN EN -GROOTTEN

Op deze kaart is inzichtelijk gemaakt welke woningtypen (grondgebonden of appartement) en -grootten te vinden zijn in de wijk.

Wat valt op?

- Wat betreft Stadspolders valt de monotone woningvoorraad op: overwegend eengezinswoningen en een hoog aandeel particulier bezit.

VERDICHTING

Hierna volgen de belangrijkste conclusies, de voorgestelde verdichtingsstrategie en de bandbreedte voor verdichtingspotentie per wijk zoals beschreven in een ambtelijke studie (2024).

Situatie

De wijk Stadspolders is een wijk met overwegend eengezinswoningen en een hoog aandeel particulier bezit. Er ligt een strak stedenbouwkundig ontwerp waarbinnen weinig overtollige (schuif)ruimte over blijft. De monotone woningvoorraad en vergrijzende inwoners maken de wijk kwetsbaar voor de toekomst.

Conclusies verdichtingsstudie

Kansen voor verdichting bevinden zich voornamelijk in het toekomstbestendig maken en vergroten van de corporatie complexen langs de hoofdstructuur. Daarnaast biedt de stationsomgeving grote potentie: hier kan de nabijheid van voorzieningen en regionale bereikbaarheid verzilverd worden met een hogere dichtheid. Er liggen ook kansen in een scholenschuif en bij de voorzieningenclusters.

Strategie

In samenwerking met corporaties werken aan verdichting i.c.m. wijkopgaven. Verduurzaming en renovatie kunnen gecombineerd worden met de bouw van extra woningen. Verder inzetten op het stationsgebied.

- Corporatiebezit herontwikkelen en verdichten d.m.v. optoppen, renovatie of sloop-nieuwbouw
- Diversificatie van de woningvoorraad door het toevoegen van woningen voor starters en senioren
- Verdichting in het stationsgebied

Σ Bandbreedte verdichtingspotentie:

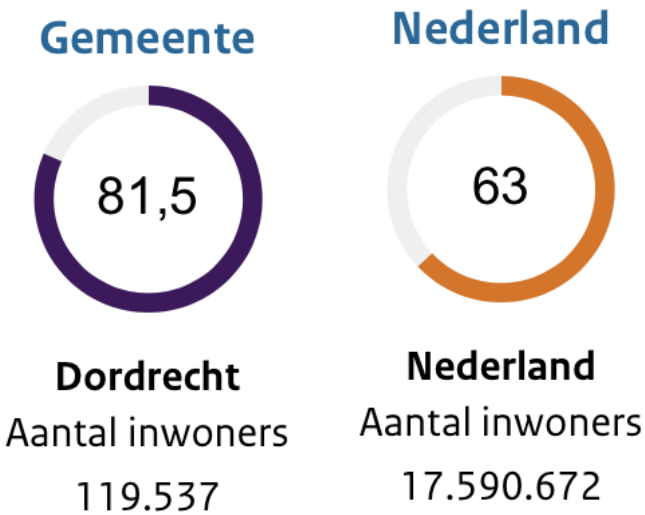
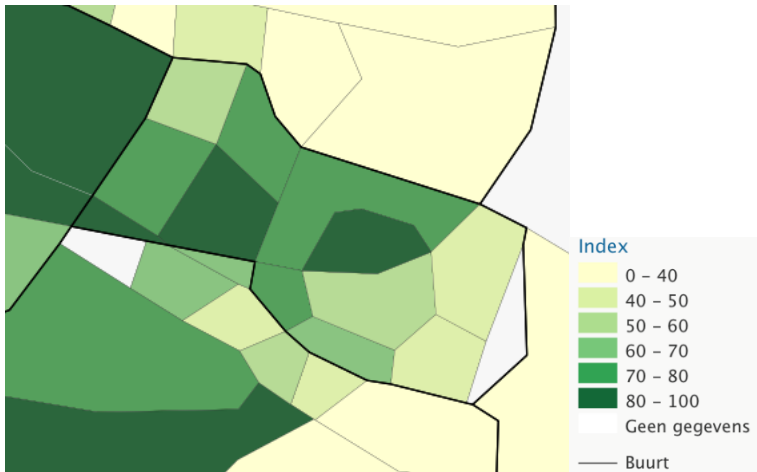
- 29 locaties
- + 450 tot 975 woningen

Belangrijkste verdichtingsprincipes:

- Optoppen, splitsen & verbouwen. Samen met particulieren & corporatie.
- In stationsgebieden. De best bereikbare plekken voor iedereen.
- Bij (wijk)voorzieningen. Dichtbij de nuttige en leuke dingen.

VOORZIENINGEN / DINGEN TE DOEN

NABIJHEID VAN VOORZIENINGEN

Wat valt op?

- Over het algemeen scoort Stadspolders voldoende.
- Met name in het oosten van de wijk (Johanna Naber-erf en Aletta Jacobs-erf) wordt een slechtere score gegeven. Dit zal voornamelijk liggen aan huisartsen en apotheken, er is namelijk een LIDL op vijf minuten afstand van deze buurten en er zijn een aantal basisscholen in de buurt.

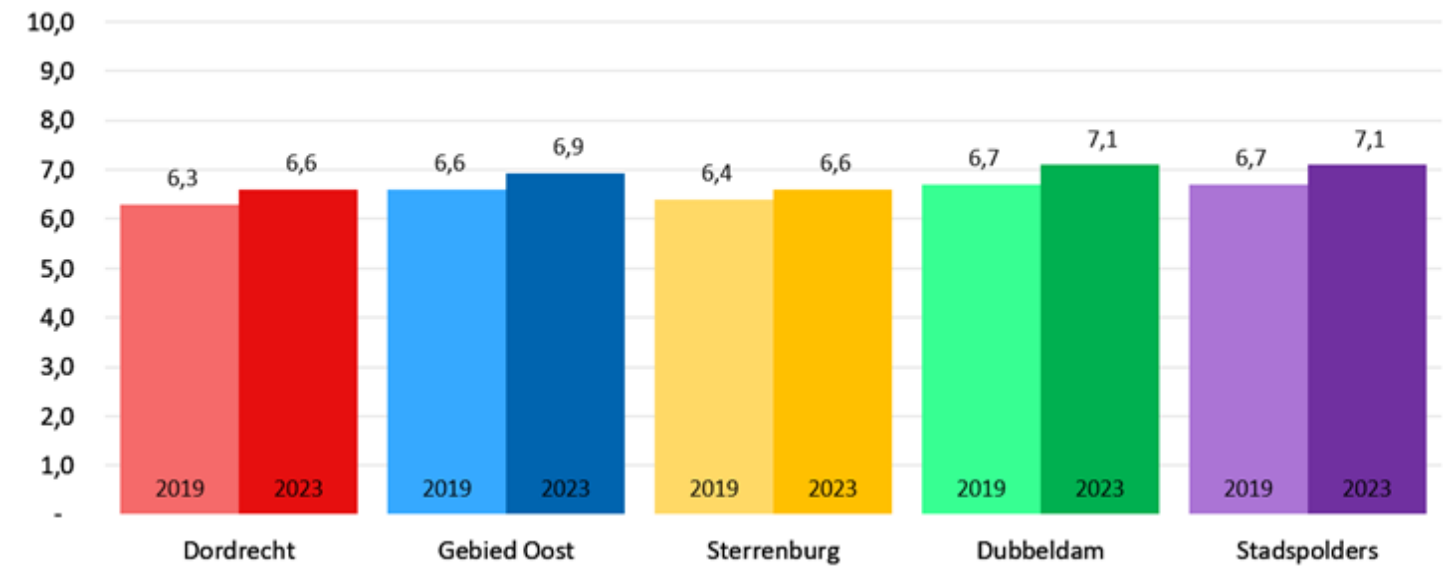
KWALITEIT VAN VOORZIENINGEN

De schaalscore bestaat uit de volgende vragen:

In de buurt is/zijn:

- de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden;
- perken, plantsoenen en parken goed onderhouden;
- het buiten goed verlicht;
- goede speelplekken voor kinderen;
- goede voorzieningen voor jongeren.

Hoe hoger de score op deze schaal van 0-10, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren.

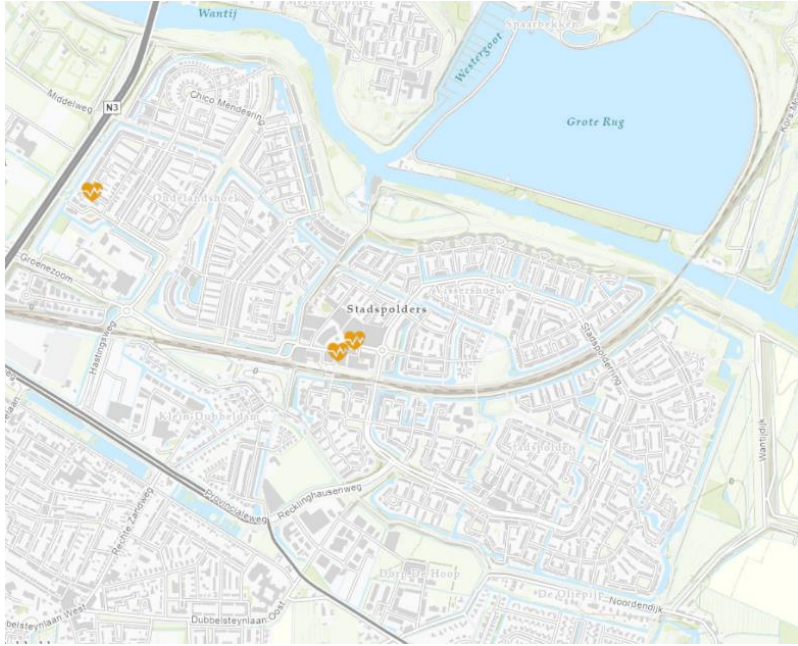

Wat valt op?

De kwaliteit van de voorzieningen in Stadspolders ligt hoger dan het Dordtse gemiddelde en ook net iets hoger dan het gemiddelde van gebied oost. De kwaliteit van de voorzieningen in Stadspolders en Dubbeldam scoren gelijk.

BASIS VOORZIENINGEN

Huisartsen

Wat valt op?

1. De 3 huisartsenpraktijken zijn gelegen in het midden en westen van de wijk Stadspolders. Hier werken genoeg huisartsen om de wijk mee te voorzien. (2,1k inwoners per huisarts, 10k inwoners in totaal)
2. Er bestaat een tekort over de gehele stad. Er zijn straks, als de bouwopgave voltooid is, 140.000 mensen huisvesten in Dordt. We hebben nu voor 115.000 mensen een huisarts. Dat betekent dat we grofweg 12 à 13 huisartsen tekort over geheel Dordt. Op dit moment hebben ongeveer een tekort van 3 huisartsen.
3. Als de wijk verder uitbreidt zal er een derde praktijk geopend moeten worden.

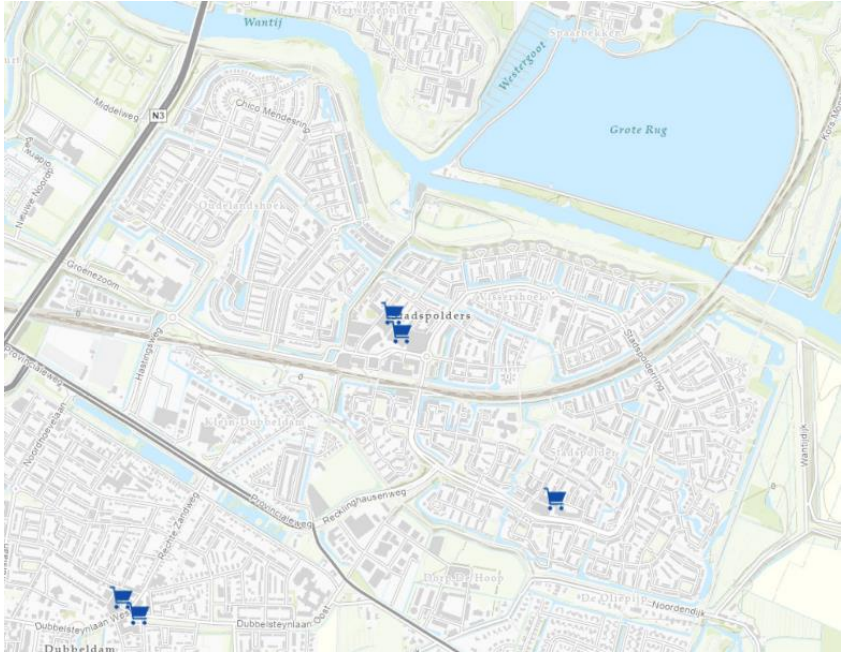
Apotheken

Wat valt op?

1. De apotheken zijn in het westen en in het midden van de Stadspolders te vinden, direct naast de huisartspraktijken. Hiermee wordt naar alle waarschijnlijk voldaan aan de vraag (6,4k klanten per apotheek, 10k inwoners totaal)
2. Als de wijk verder uitbreidt zal er ook een derde apotheek geopend moeten worden.

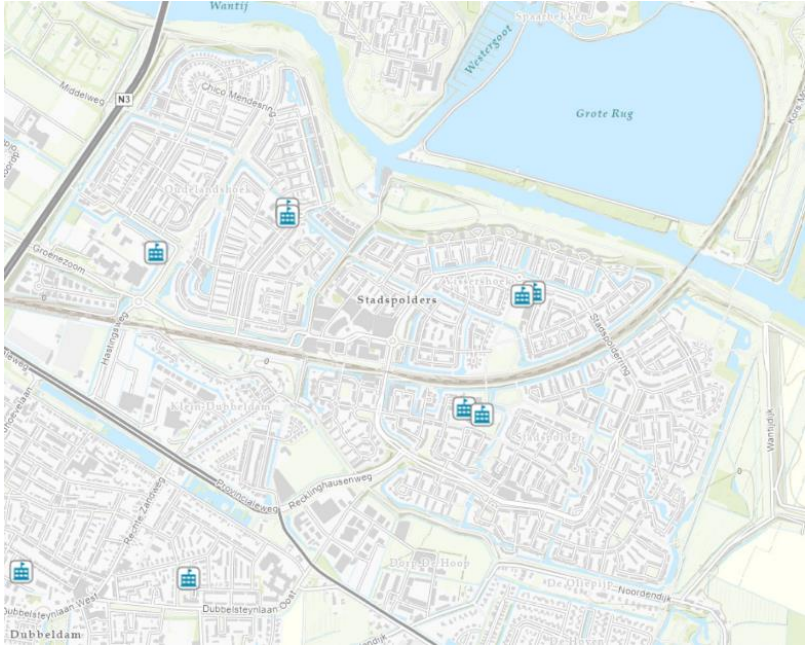
Supermarkten

Wat valt op?

1. Er zijn in totaal vier supermarkten in Stadspolder (De nieuwe Aldi mist op de kaart)
2. Centraal gelegen, maximale reistijd 4 minuten
3. Het huidige aanbod biedt een diversiteit aan mogelijkheden.

Basisonderwijs

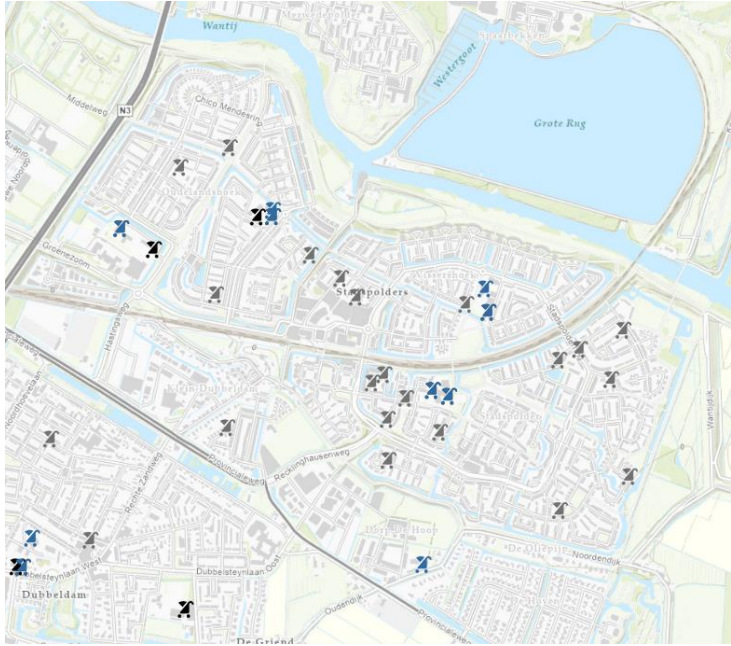

Wat valt op?

1. De basisscholen zijn goed verspreid over de wijk Stadspolders.
2. Het is onduidelijk op dit moment of de scholen gezond zijn, dit zou onderzocht kunnen worden. Er kunnen namelijk acties uit voortvloeien.

PLUS VOORZIENINGEN

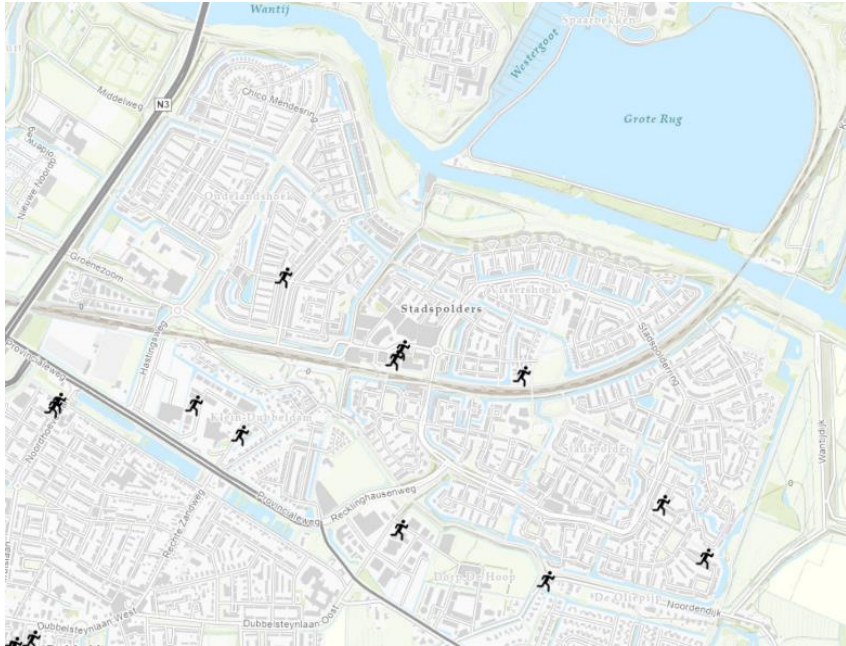
Kinderopvang

Wat valt op?

1. In vrijwel alle buurten van Stadspolders is kinderopvang aanwezig.
2. De vraag in de wijk; 616 en het aanbod: 499. Daarmee is er hoogstwaarschijnlijk een tekort en zouden er meer kinderopvang mogelijkheden gerealiseerd moeten worden in de wijk.

Fysiotherapeut

Wat valt op?

1. Er zijn meerder fysiotherapeuten gevestigd in Stadspolders, welke verspreid over de wijk vindbaar zijn.
2. Er zijn geen signalen dat er een tekort zou zijn.

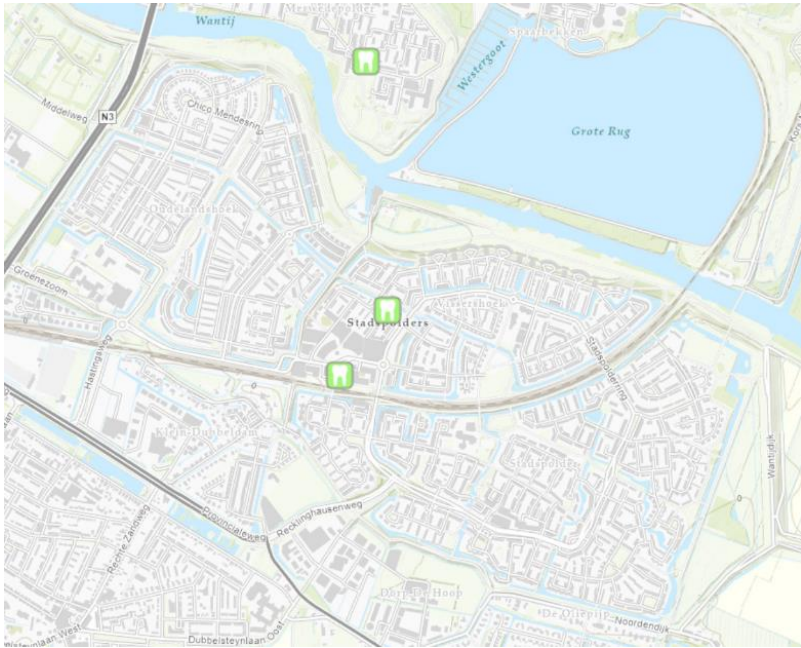
Middelbare Scholen

Wat valt op?

1. Er is een vmbo-school die ook MBO aanbiedt gevestigd in Stadspolders. Voor de andere onderwijsniveaus zijn middelbare scholen vinden in de wijken rondom Stadspolders, zoals Reeland en Dubbeldam.
2. Reistijden lopen ongeveer op tot een kwartier, wat onzes inziens een prima afstand is.

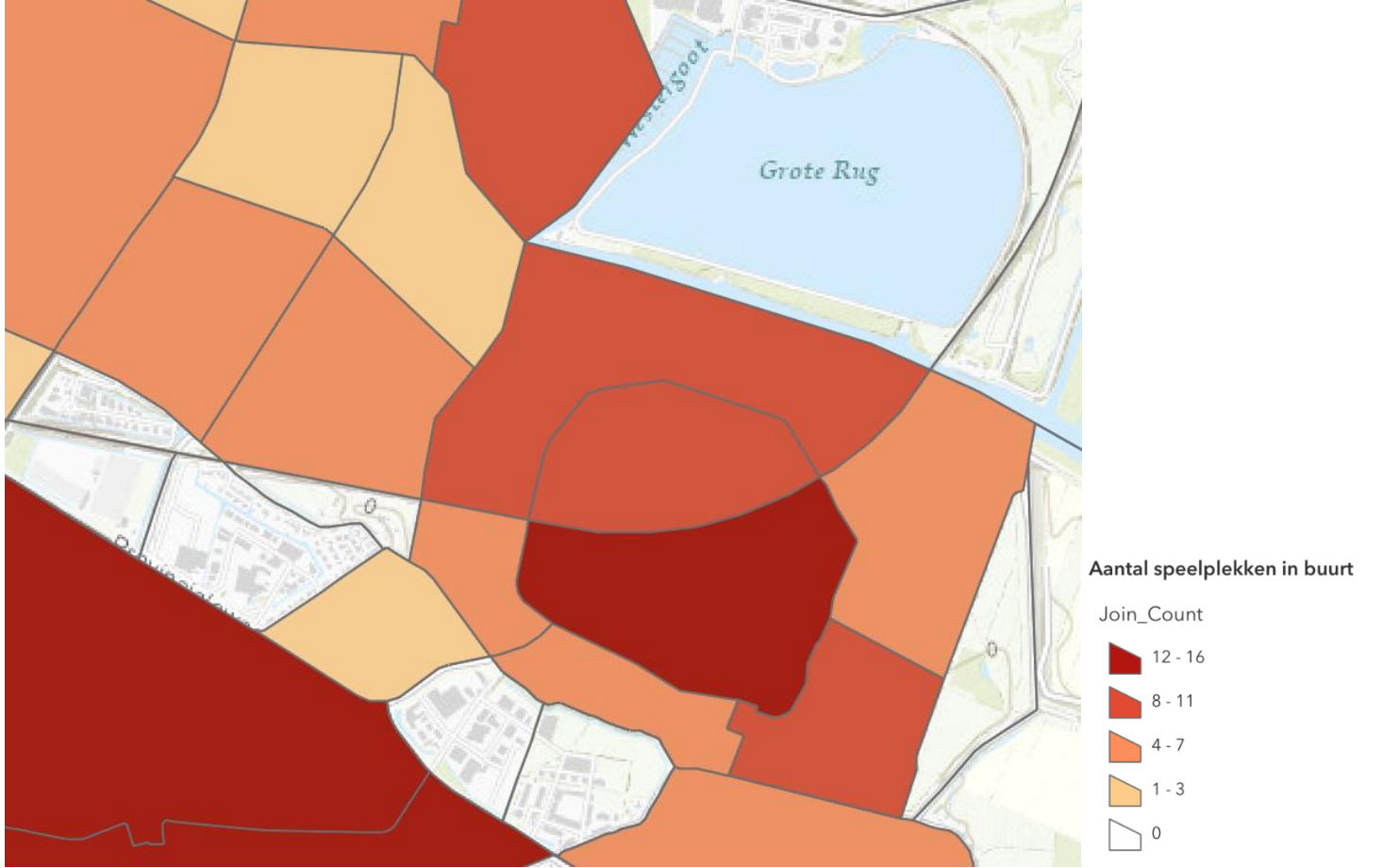
Tandarts

Wat valt op?

Er zijn 2 tandartspraktijken in het midden van Stadspolders te vinden. Er zijn verder geen noemenswaardigheden.

SPEELPLEKKEN PER BUURT

Wat valt op?

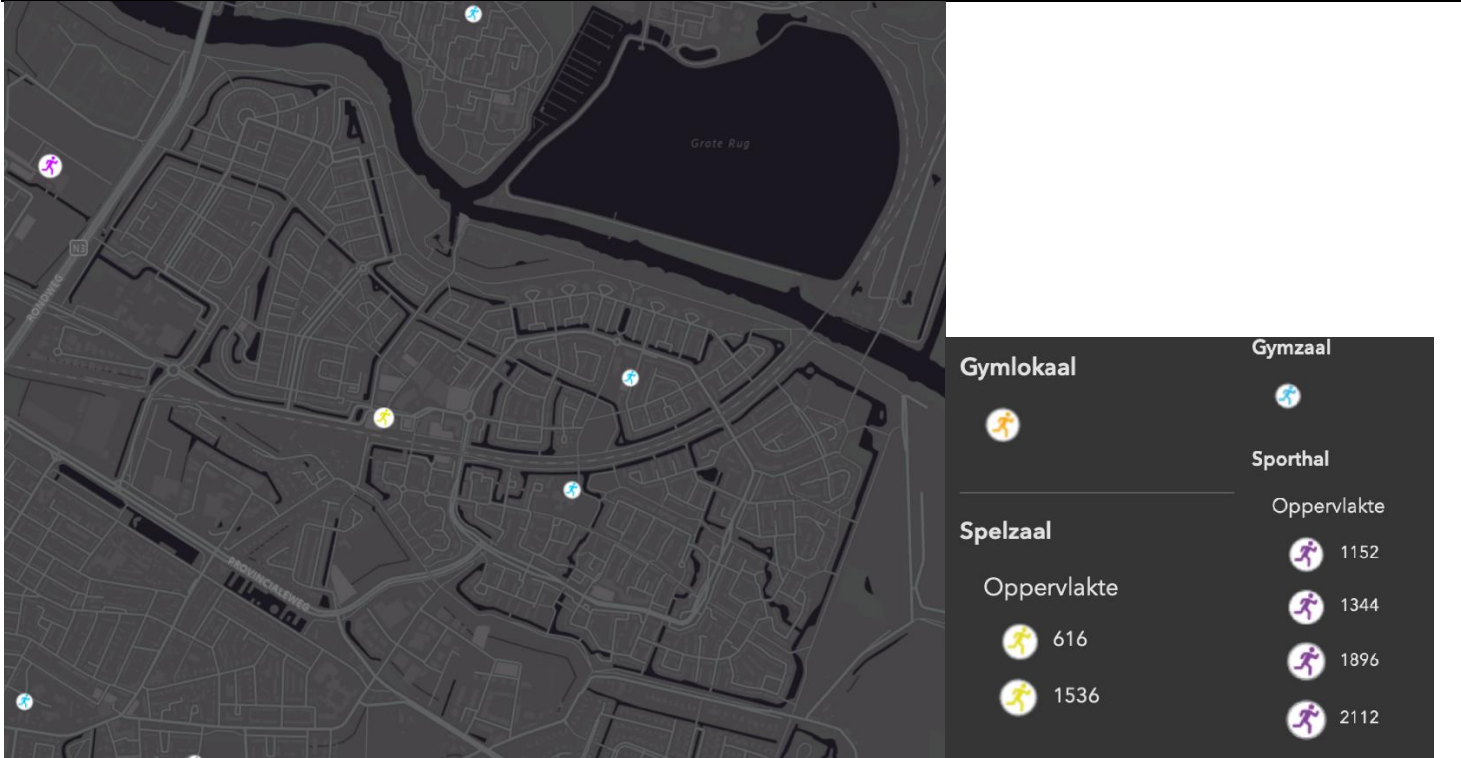
SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BUITEN)

Wat valt op?

Er zijn verscheidene sport- en speelplekken te vinden in de wijk Stadspolders. Het merendeel daarvan zijn trapveldjes of speelterreinen. De meeste plekken zijn te vinden in oostelijk deel van Stadspolders. Mogelijk zijn er te weinig sport- en speelplekken in het westelijk deel, gezien het aantal huishoudens met kinderen ook in dit deel van Stadspolders.

SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BINNEN)

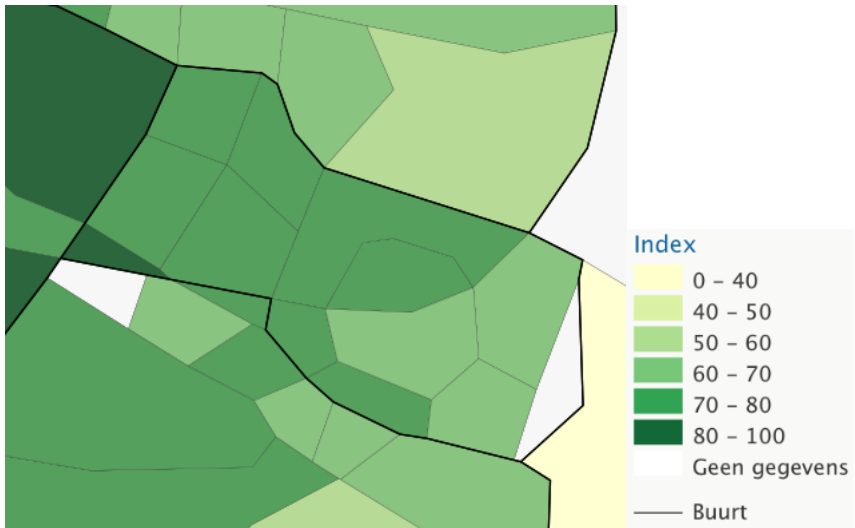

Wat valt op?

Er zijn drie gymlocaties te vinden in Stadspolders, welke met name dienstdoen voor de basisscholen (aanname, liggen namelijk (na)bij de scholen).

BEWEEGVRIENDELIJKE OMGEVING EN RECREATIEF GROEN/BLAUW

Totaalscore

Nederland

Nederland
Aantal inwoners
17.590.672

Gemeente

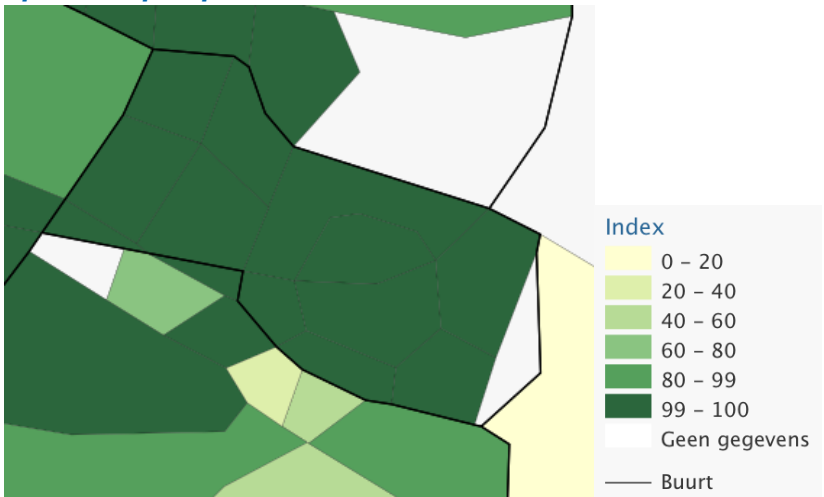

Dordrecht
Aantal inwoners
119.537

Wat valt op?

Het westelijk deel van Stadspolders scoort wat betreft beweegvriendelijke omgeving gelijk aan het gemiddelde van Dordrecht en daarmee hoger dan het oostelijk deel van deze wijk. Dit deel scoort gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Sport en Speelplekken

Nederland

Nederland
Aantal inwoners
17.590.672

Gemeente

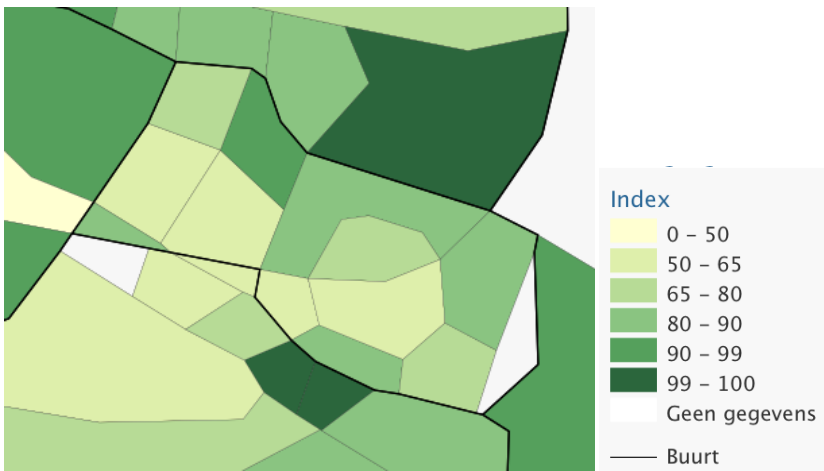

Dordrecht
Aantal inwoners
119.537

Wat valt op?

- Op deze kaart oogt Stadspolders zeer uitstekend te scoren, bijna perfect. Op de vorige sport en speelplekken kaart kwam iets anders naar voren, namelijk het gebrek aan diversiteit qua speelplekken. Vooral in het westelijk deel van Stadspolders is de hoeveelheid plekken minder, echter laat deze score wat anders zien.

Recreatief Groen/Blauw

Nederland

Nederland
Aantal inwoners
17.590.672

Gemeente

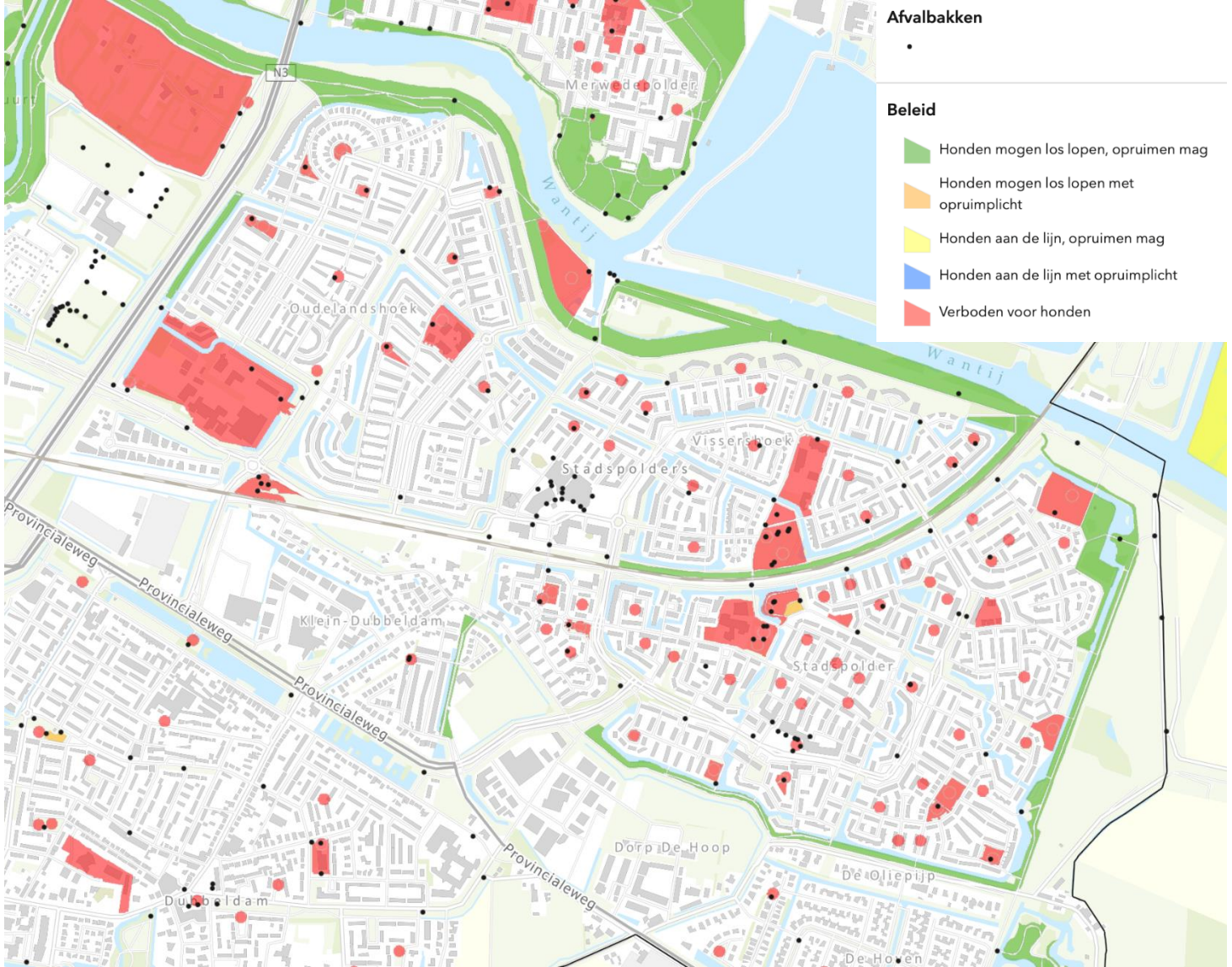

Dordrecht
Aantal inwoners
119.537

Wat valt op?

- Hier scoort Stadspolders minder uitstekend op. Er zijn voornamelijk grasstroken langs wegen en stoepen. In hoeverre dit recreatief gebruikt kan worden, is de vraag. Verwachting is dat het vooral gebruikt wordt om de hond op uit te laten en het dus niet erg prettig is om zelf door te lopen. Het recreatief groen dat aanwezig is, wordt al benut als speeltuin of trapveld.

HONDEN (UITLAATVELDEN)

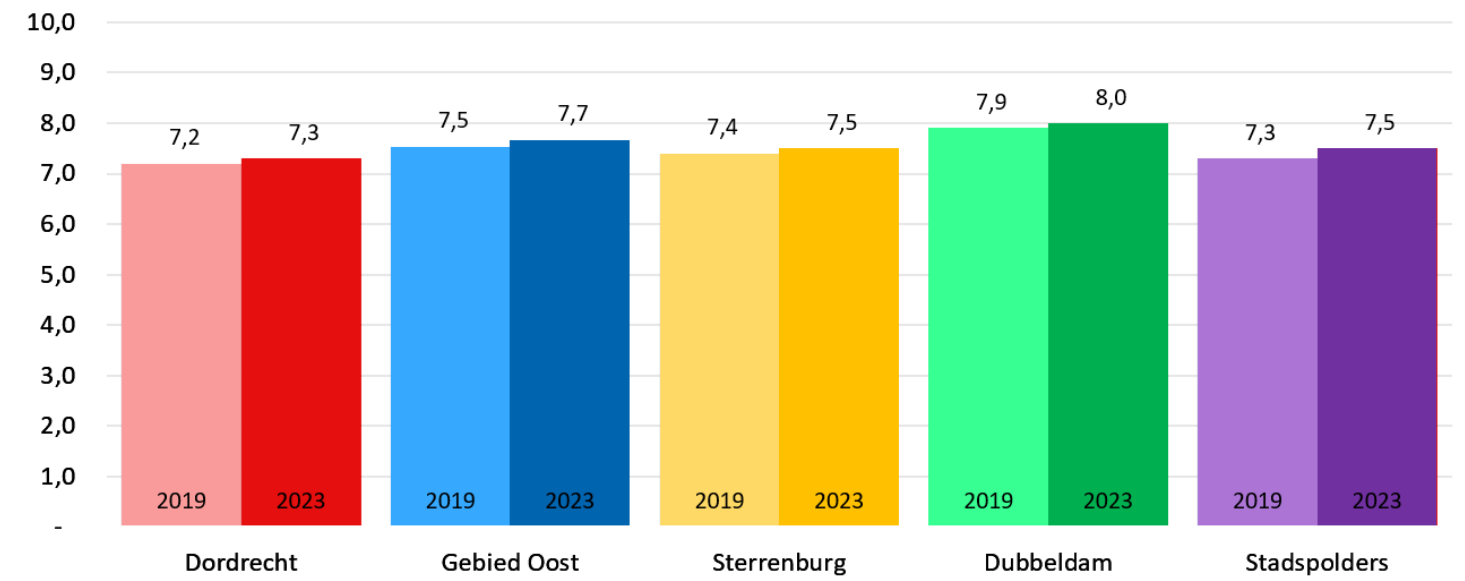

Wat valt op?

Stadspolders profiteert van groene linten om en door de wijk. Deze kunnen door hondeneigenaren goed gebruikt worden om de hond uit te laten. Binnen de wijk zijn weinig mogelijkheden voor hondeneigenaren om de hond los te laten lopen. Er zijn door de wijk heen wel verschillende groenstructuren vindbaar die uitnodigen om de hond uit te laten.

RAPPORTCIJFER VEILIGHEID IN DE BUURT

Inwoners van Dordt-Oost voelen zich veiliger als de gemiddelde inwoner van Dordrecht. Dat geldt zeker voor inwoners van de Dubbeldam, waar het rapportcijfer voor de veiligheid relatief hoog is. De sociale overlast in Dordt-Oost ligt onder het gemiddelde, met name in de Dubbeldam. Het vertrouwen in de (toekomst van de) buurt lijkt lager dan gemiddeld. Dat komt omdat de wijken nu al relatief goed gewaardeerd worden. Het is dan moeilijk om te zeggen dat de wijken in de toekomst er nog eens extra op vooruit zullen gaan. In Dubbeldam verwacht een kleiner aandeel dat de wijk achteruit zal gaan.

Wat valt op?

- Stadspolders scoort boven het gemiddelde van Dordrecht maar iets onder het gemiddelde van gebied Centrum.
- Wat betreft sociale overlast scoort Stadspolders net onder het gemiddelde van Dordrecht (14% versus 16%) bron OCD-onderzoek

Wat valt op?

1. De wijk Stadspolders heeft een groene opzet. Vrijwel door en rondom alle buurten zijn flinke groenstructuren vindbaar. Er zijn echter weinig volwassen bomen te vinden in de wijk. Voornamelijk aan de randen en stukje door de kern van de wijk.

POLITIE – OVERLAST MELDINGEN

	Dordrecht		Gebied Oost		Wijk 11 Stadspolders		Joke Smit-erf e.o.		Pearl Buck-erf e.o.		Suze Groeneweg-erf e.o.	
Overlast Totaal 2020	5000		1195		444		8		118		21	
Overlast Totaal 2021	4750	-250	1204	+9	429	-15	11	+3	127	+9	13	-8
Overlast Totaal 2022	4659	-91	1078	-126	294	-135	9	-2	84	-43	12	-1
Overlast Totaal 2023	4281	-378	973	-105	267	-27	11	+2	98	+14	20	+8
Alcohol/Drugs 2020	683		92		31		4		5		1	
Alcohol/Drugs 2021	623	-60	93	+1	29	-2	0	-4	9	+4	1	+0
Alcohol/Drugs 2022	659	+36	79	-14	27	-2	1	+1	9	+0	0	-1
Alcohol/Drugs 2023	694	+35	101	+22	29	+2	1	+0	11	+2	1	+1
Jeugd 2020	1123		410		180		0		49		6	
Jeugd 2021	944	-179	368	-42	164	-16	4	+4	48	-1	3	-3
Jeugd 2022	848	-96	252	-116	81	-83	3	-1	19	-29	4	+1
Jeugd 2023	707	-141	229	-23	85	+4	4	+1	31	+12	2	-2
Verwarde personen 2020	1134		269		72		1		28		1	
Verwarde personen 2021	1371	+237	376	+107	120	+48	5	+4	31	+3	1	+0
Verwarde personen 2022	1353	-18	394	+18	70	-50	2	-3	22	-9	4	+3
Verwarde personen 2023	1371	+18	367	-27	73	+3	2	+0	23	+1	10	+6
Zwervers 2020	528		40		8		0		0		0	
Zwervers 2021	301	-227	36	-4	6	-2	0	+0	2	+2	0	+0
Zwervers 2022	348	+47	45	+9	9	+3	0	+0	2	+0	0	+0
Zwervers 2023	308	-40	45	+0	7	-2	0	+0	3	+1	1	+1
Openbare dronkenschap 2020	122		21		3		0		0		0	
Openbare dronkenschap 2021	128	+6	12	-9	2	-1	0	+0	0	+0	0	+0
Openbare dronkenschap 2022	137	+9	16	+4	4	+2	0	+0	1	+1	1	+1
Openbare dronkenschap 2023	121	-16	11	-5	4	+0	0	+0	1	+0	0	-1
Geluid Horeca 2020	16		0		0		0		0		0	
Geluid Horeca 2021	18	+2	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Geluid Horeca 2022	49	+31	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Geluid Horeca 2023	52	+3	1	+1	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0

Wat valt op?

- De wijk Stadspolders springt er binnen gebied oost wat betreft het aantal meldingen niet bovenuit.
- Vanuit Sterrenburg komen er dubbel zo veel klachten.
- Het grootste deel van de klachten gaat over jeugd, gevolgd door verwarde personen.
- In de andere 2 wijken binnen gebied oost is dit juist andersom.
- Binnen de wijk Stadspolders uit de buurten Pearl Buck-erf en Van Ravensteijn-erf. In deze buurten zijn ook de wijkwinkelcentra te vinden. De ervaren overlast lijkt hiermee gerelateerd te zijn.
- In de buurt Palissander valt het relatief hoge aantal meldingen in 2023 over verwarde personen op.

FIXI – AFVAL EN GROEN MELDINGEN

Afval Meldingen	Dordrecht		Gebied Oost		Wijk 11 Stadspolders		Joke Smit-erf e.o.		Pearl Buck-erf e.o.		Suze Groeneweg-erf e.o.	
Fixi: Afval 2020	7910		1897		572		34		181		33	
Fixi: Afval 2021	9363	+1.453	2441	+544	770	+198	37	+3	51	-130	51	+18
Fixi: Afval 2022	9082	-281	2216	-225	673	-97	29	-8	36	-15	36	-15
Fixi: Afval 2023	9833	+751	2267	+51	660	-13	41	+12	46	+10	46	+10
Groen Meldingen												
Fixi: Groen 2020	2924		1593		516		21		80		20	
Fixi: Groen 2021	3465	+541	1959	+366	686	+170	40	+19	130	+50	38	+18
Fixi: Groen 2022	3512	+47	1856	-103	575	-111	46	+6	102	-28	33	-5
Fixi: Groen 2023	4091	+579	2223	+367	768	+193	46	+0	142	+40	60	+27

Wat valt op?

- Binnen gebied Oost valt op dat er relatief veel meldingen uit de wijk Stadspolders komen over groen en afval.
- Het aantal meldingen over groen is het laatste jaar flink toegenomen.
- Afval is redelijk gelijk gebleven.
- De meeste meldingen op beide thema's komen uit de buurten Pearl Buck-erf en Palissander.

VEILIGHEIDSMONITOR 2023

Op basis van politiedata over 2023 (bron: dashboard zichtopwijken.nl) scoort de gehele wijk Stadspolders op de indicator ‘melding overlast jeugd’ hoog vergeleken het landelijk en Dordts gemiddelde. Deze indicator is met name opvallend te noemen in de buurten Amazone e.o, Azobe e.o, Joke Smit-erf e.o., Pearl Buck-erf e.o., Van Ravesteijn-erf e.o. en Van den Broek-erf e.o. Andere buurten die negatief opvallen in andere misdrijf aspecten zijn: Iroko e.o. – diefstal/inbraak woning, Azobe e.o. – aantasting openbare orde, Van Ravesteijnlaan e.o. – straatroof & overval, Pearl Buck-erf e.o. en Suze Groene-erf e.o. – geweldsmisdrijven.

Bron: OCD, Veiligheidsmonitor 2023 | [Rapportage VeiligheidsMonitor 2023 Dordrecht.pdf](#)

Wat valt op?

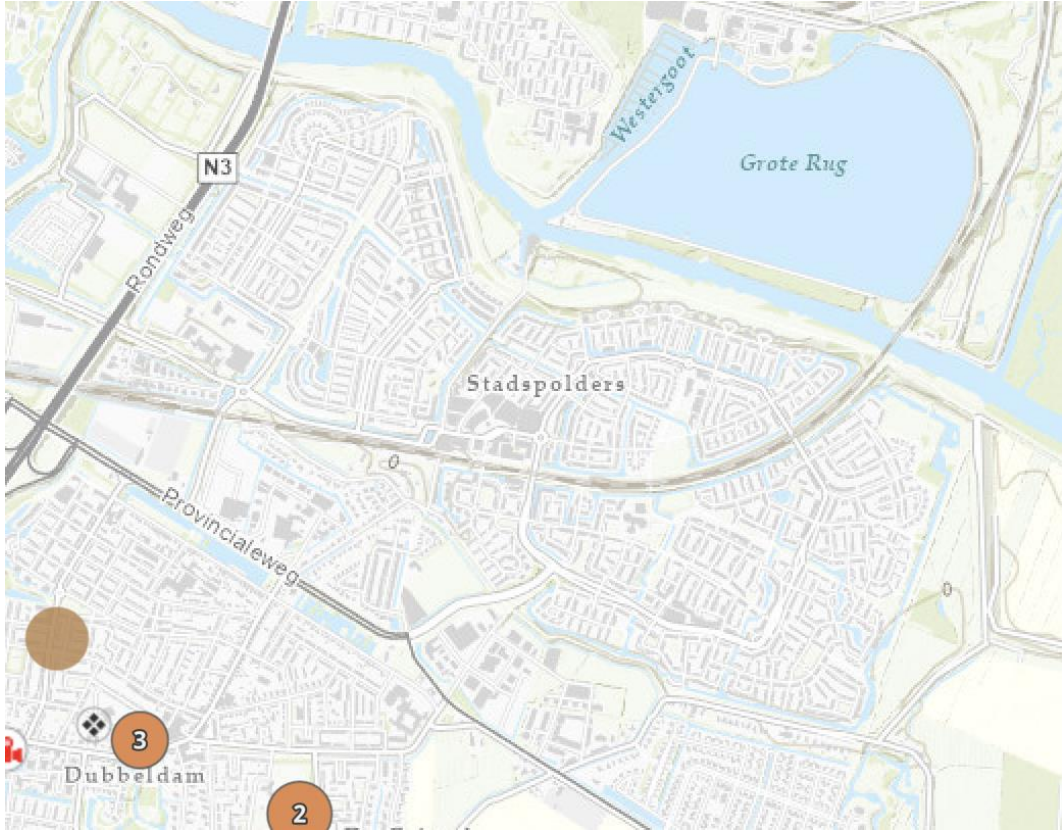
- Minder inwoners dan gemiddeld van Stadspolders ervaren een vooruitgang van hun buurt in de afgelopen 12 maanden.
- Het misdrijf ‘melding overlast jeugd’ is opvallend hoog in de wijk Stadspolders.
- Andere buurten die negatief opvallen in andere misdrijf aspecten zijn: Iroko e.o. – diefstal/inbraak woning, Azobe e.o – aantasting openbare orde, Van Ravesteijnlaan e.o. – straatroof & overval, Pearl Buck-erf e.o en Suze Groene-erf e.o. – geweldsmisdrijven.

ONTMOETINGSPLEKKEN

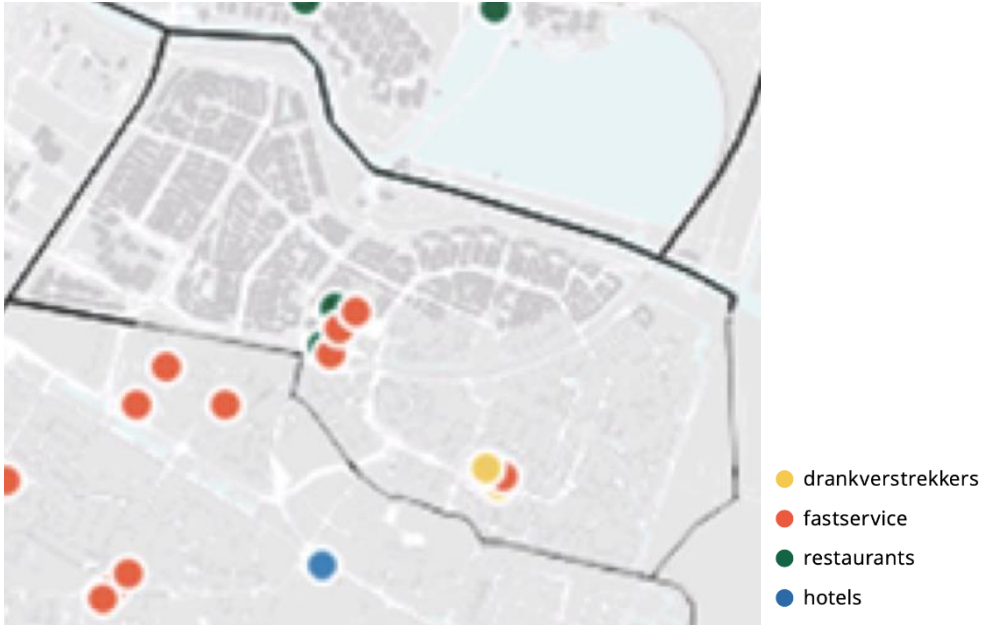
Buurtcentra en overige

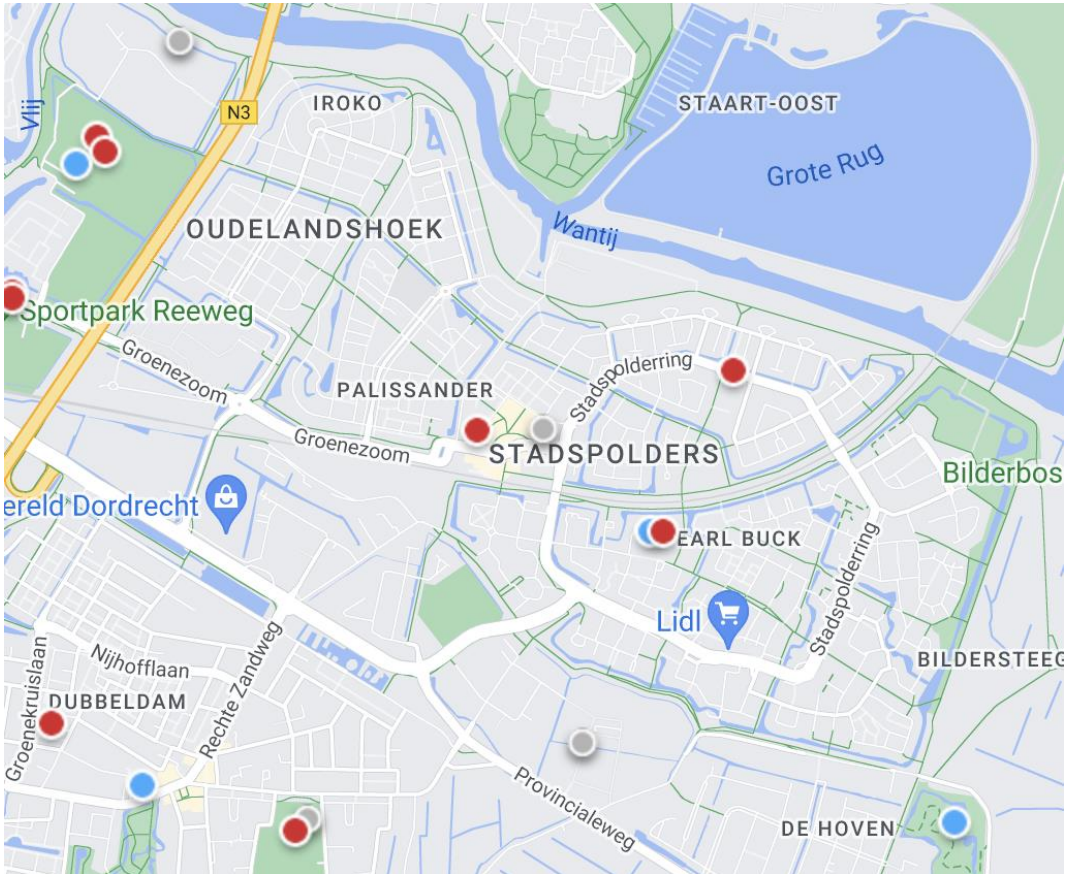
Verenigingen

Horeca

Sportverenigingen

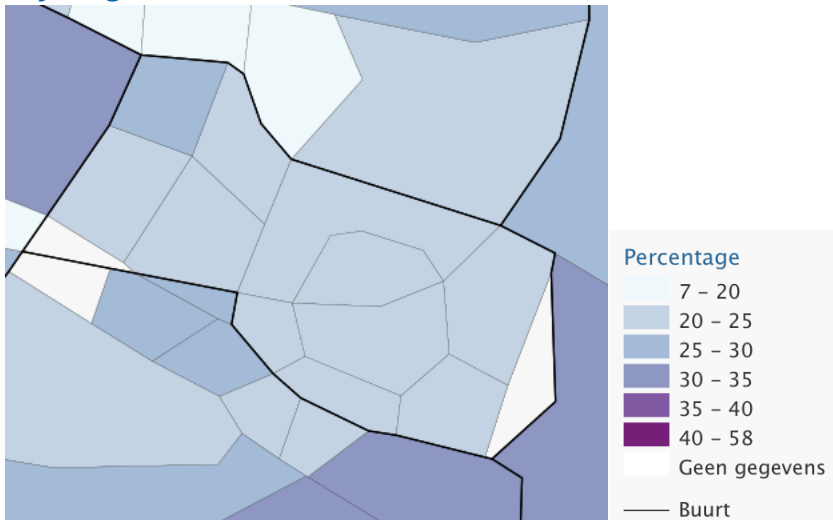

Wat valt op?

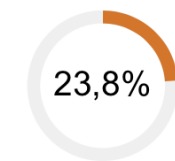
1. Zijn vooral geconcentreerd rondom de twee winkelcentra
2. Met name winkeliersvereniging de Bieshof organiseert regelmatig een activiteit of evenement
3. Ouderen kunnen met name terecht in het Polderwiel (nabij WC de Bieshof)
4. Voor jongeren is er geen aansprekende wijkaccommodatie
5. Een algemeen toegankelijke wijkaccommodatie met programmering 0-100 jaar is er niet, terwijl bewoners en professionals aangeven hier behoefte aan te hebben. Met name in Stadsponder (Pearl Buck-erf e.o.)

PARTICIPATIE

Vrijwilligerswerk

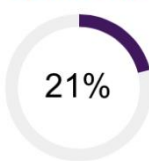
Nederland

Nederland

Aantal inwoners
17.590.672

Gemeente

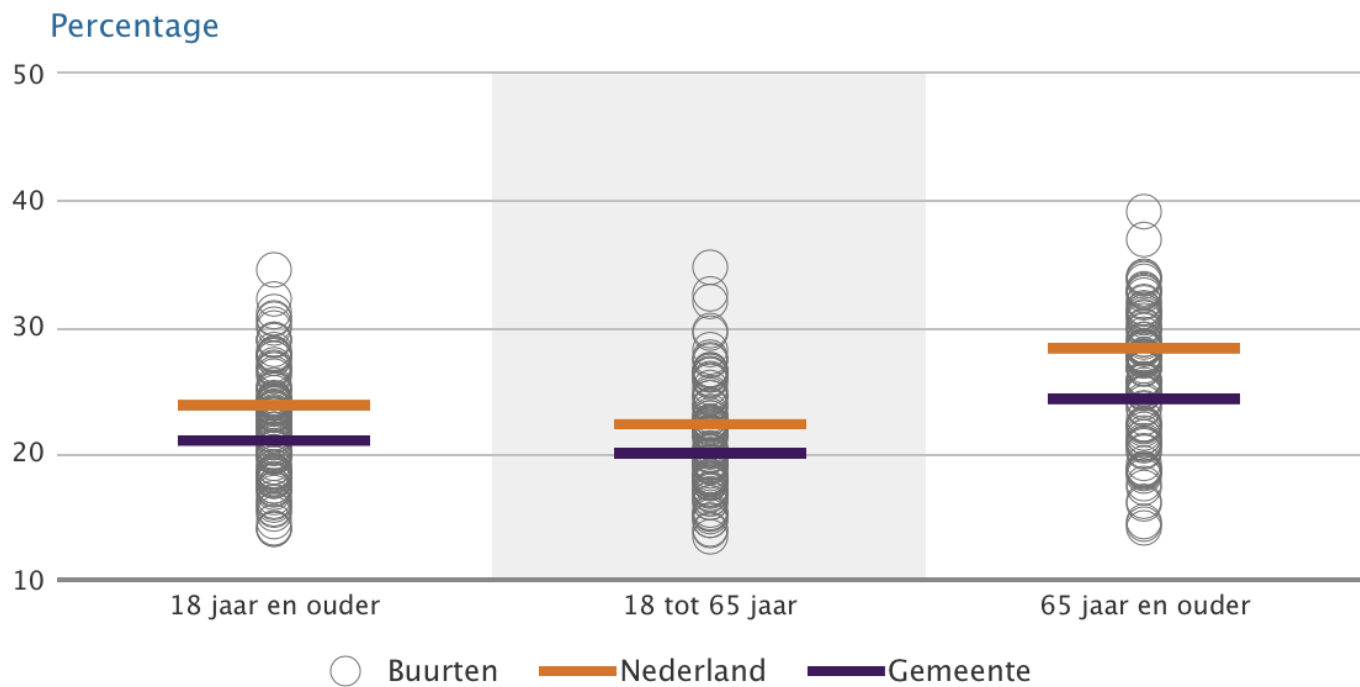
Dordrecht

Aantal inwoners
119.537

Wat valt op?

1. De participatie van Dordrecht-Oost komt overeen met het Dordts gemiddelde. Ongeveer drie kwart is lid van een vereniging, een kwart doet vrijwilligerswerk en ongeveer één op de tien is actief in de buurt. De wijkverschillen zijn niet noemenswaardig.
2. Buurt Iroko scoort iets boven gemiddelde
3. Uit gesprekken met bewoners en professionals komt naar voren dat bewoners zich onvoldoende verbonden voelen met hun woonomgeving (weinig sociale cohesie)

Vrijwilligerswerk naar leeftijd in 2022

Wat valt op?

1. Dordrecht scoort wat lager dan het Nederlands gemiddelde.
2. Over het algemeen doen 65-plussers meer aan vrijwilligerswerk in Dordrecht.

CONCLUSIES

De aantrekkelijkheid van een plek hangt o.a. samen met de mate en kwaliteit van groenblauwe structuren. Deze kwaliteit moet ook terug te vinden zijn in de inrichting van de openbare ruimte. Ook een sterke sociale cohesie is een onlosmakelijk onderdeel van een aantrekkelijk plek.

Op de leefbaarometer scoort Stadspolders, met grotendeels koopwoningen, ruim voldoende, zelfs iets boven het gemiddelde van Dordrecht maar onder het gemiddelde van gebied Oost. Er zijn drie buurten die relatief lager scoren, waarbij er twee uitsprongen: Pearl Buck-erf e.o. en de Suze Groeneweg-erf e.o. Deze buurten scoren onder het Dordts gemiddelde. Pearl Buck-erf scoort het slechts op het gebied van woningvoorraad, Suze Groeneweg-erf scoort het slechts op veiligheid en sociaal.

VOORZIENINGEN

Verspreid over de wijk zijn er twee winkelcentra met food en non-food artikelen voor dagelijks gebruik. Beide winkelcentra zijn goed bereikbaar en door hun ligging niet al te ver weg. Met een rapportcijfer van een 7,1 voor voorzieningen scoort Stadspolders boven het Dordts gemiddelde van 6,6.

De voorzieningen zijn in het algemeen naar alle waarschijnlijkheid goed op pijl, met uitzondering van de kinderopvang. Hier ontstaat op dit moment een tekort voor ongeveer 120 kinderen. Verder moet het aantal huisartsen en apotheken worden uitgebreid op het moment dat er meer mensen in de wijk komen (nieuwbouw, verdichting).

Verder profiteert Stadspolders van groene linten om en door de wijk. Deze kunnen door hondeneigenaren goed gebruikt worden om de hond uit te laten. Gelet op de bevolkingssamenstelling zijn er wellicht te weinig speel en sport mogelijkheden in het westelijke deel van de wijk. Hier zou actie op ondernomen kunnen worden.

Stadspolder scoort minder goed op recreatief groenblauw. Als de wijk verder vergroend wordt zou er meer aandacht kunnen gaan in de bruikbaarheid van dit groen; wandel, fietspaden, bankjes, buitensport?

WONEN / VERDICHTEN

Er is in Stadspolders behoefte aan een meer diverse woningvoorraad. De woningvoorraad is eenzijdig, met name veel eengezinswoningen en hoog aandeel particulier bezit. Het aandeel (sociale) huurwoningen is relatief laag. Toevoegen van woningen voor starters en senioren lijkt een goede optie. De meeste verdichtingspotentie in de wijk Stadspolders is te vinden in 1) het optoppen, splitsen en verbouwen van panden, 2) in het stationsgebied, en 3) bij (wijk)voorzieningen). De verdichtingspotentie kent een bandbreedte van + 450 tot 975 woningen.

Er is een aantal woonvoorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met in totaal 63 plaatsen.

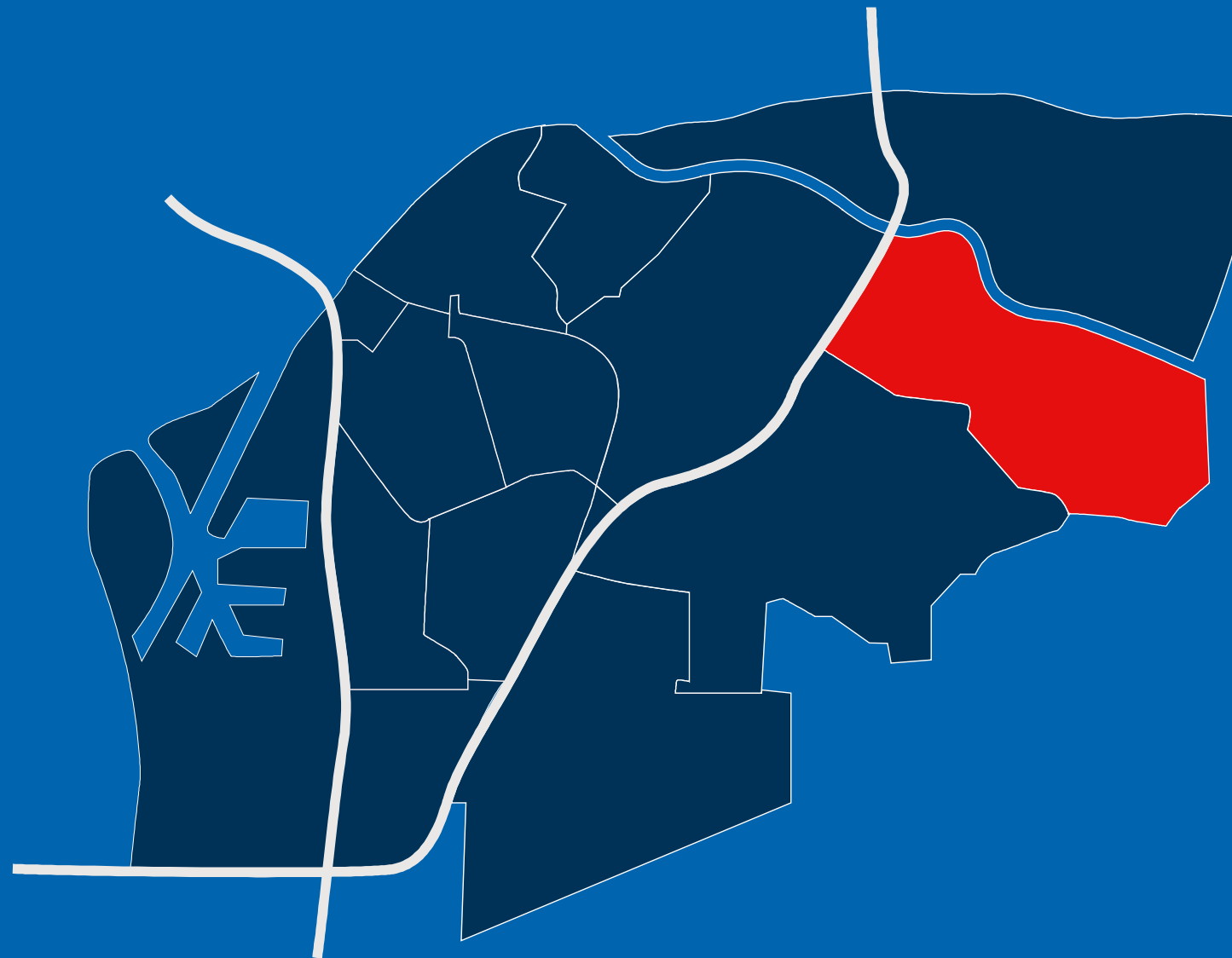
ESTHETISCH, SCHOON, HEEL EN VEILIG

Inwoners geven met een hoog rapportcijfer aan dat zij graag wonen en verblijven in Stadspolders. Zij ervaren weinig fysieke verloedering of ander soort overlast en zijn tevreden met de inrichting van de openbare ruimte. De laatste jaren is ook een daling van het aantal Fixi meldingen en overlastmelding bij politie te zien. Meer inzoomend op buurtniveau is te zien dat de Pearl Buck-erf e.o. (Stadspolder) er negatief uitspringt voor wat betreft overlast en onveiligheid en voorzieningen. Wat dit laatste betreft gaat het volgens bewoners en professionals om het gemis van een toegankelijke wijkvoorziening (buurthuis). Het misdrijf 'melding overlast jeugd' is opvallend hoog in de wijk Stadspolders. Andere buurten die negatief opvallen in andere misdrijf aspecten zijn: Iroko e.o. – diefstal/inbraak woning, Azobe e.o. – aantasting openbare orde, Van Ravesteijnlaan e.o. – straatroof & overval, Pearl Buck-erf e.o. en Suze Groene-erf e.o. – geweldsmisdrijven.

SOCIALE COHESIE

In de wijk zijn de ontmoetingsplekken met name geconcentreerd rondom de winkelcentra waar ook geregeld e.e.a. wordt georganiseerd. Ouderen kunnen terecht bij het Polderwiel maar een echt wijkcentrum voor 0-100jaar met een sociale programmering wordt gemist in de wijk. Vooral de jongeren hebben het gevoel dat zij nergens terecht kunnen. En alhoewel de inwoners best een actief verenigingsleven lijken te hebben of actief zijn in de buurt blijkt uit gesprekken in de wijk dat zij zich weinig verbonden voelen met hun buurt en dat er onvoldoende sociale cohesie is.

DOEL: BEREIKBARE STAD

WIJK: STADSPOLDERS

HOOFDLIJN MOBILITEITSPLAN

Gebied oost, dus ook Stadspolders is C gebied: Dit gebied is relatief meer afhankelijk van auto's. Daarom zetten we hier in op het veilig faciliteren van automobilititeit in combinatie met het verbeteren van de voorzieningen voor lopen, fietsen en het gebruik van openbaar vervoer.

We zetten ons in voor voetgangers door het creëren van voldoende veilige en aantrekkelijke routes, zodat mensen kunnen genieten van de groene omgeving en gemakkelijk naar voorzieningen kunnen wandelen. Speciale aandacht wordt besteed aan veiligheid, met extra maatregelen zoals doorsteekjes tussen wijken en een goede bereikbaarheid van OV-haltes, voorzieningen en wijkcentra. Voor fietsers worden snelle routes ontwikkeld die gericht zijn op het stadshart en aansluiten op het doorfietsnetwerk in gebied B. Daarnaast worden goede fietsenstallingen bij OV-hubs gerealiseerd om het gebruik van de fiets te stimuleren. Het openbaar vervoer willen we behouden met frequente en betrouwbare verbindingen naar het stadscentrum en andere belangrijke bestemmingen, waarbij OV-voertuigen voorrang krijgen bij kruisingen. In de woonwijken is geen ruimte voor doorgaand verkeer.

Wijkuitwerkingen volgen nog.

BEREIKBAARHEID BASISVOORZIENINGEN

(huisarts, supermarkt, basisschool, kinderdagverblijf, groen / sport voorziening, ontmoetingsmogelijkheid) binnen 10 minuten fietsen/lopen

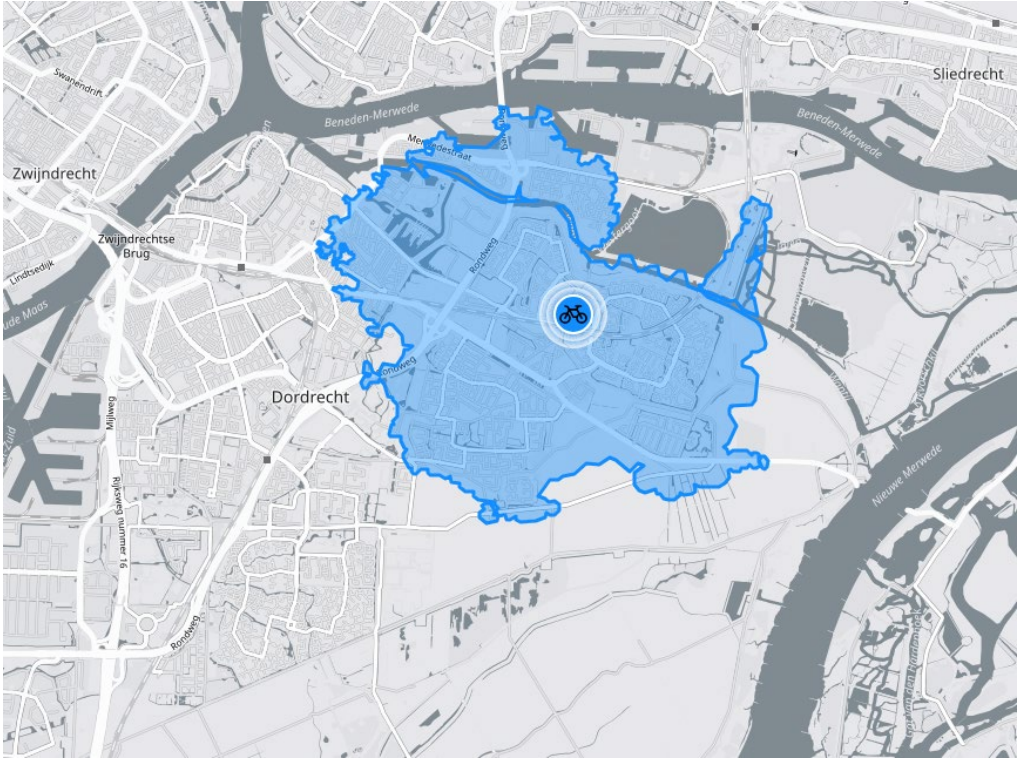
Bron: <https://app.traveltime.com/search>

Wat valt op?

Alle basisvoorzieningen in Stadspolders zijn binnen 10 minuten fietsen te bereiken. Lopend is dit niet het geval.

WINKELCENTRA

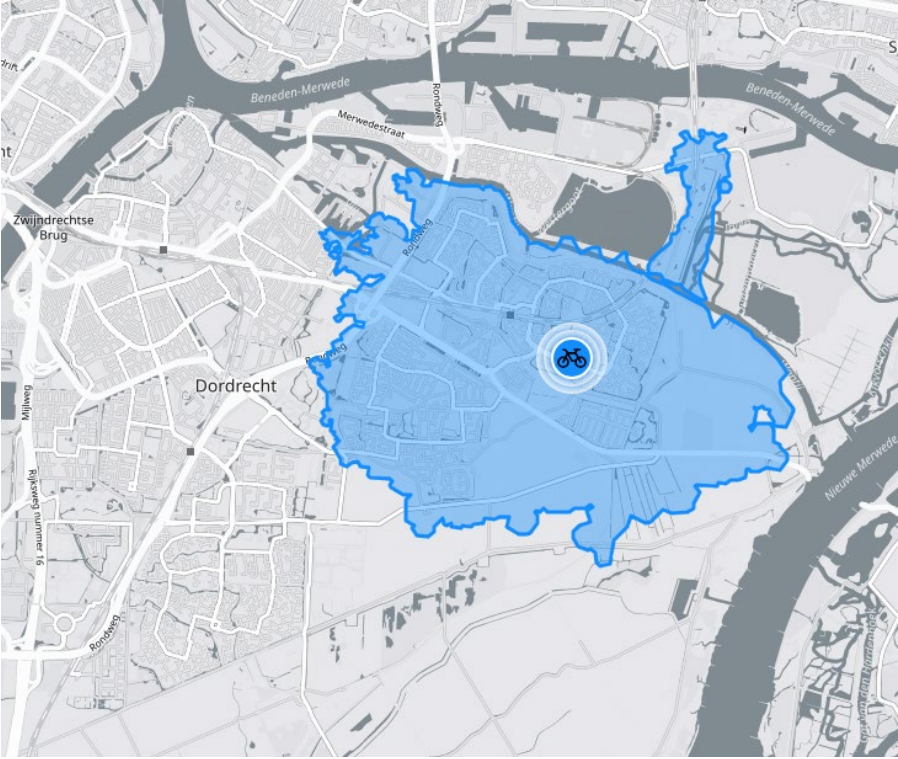
Wijkwinkelcentrum De Bieshof – fietsen 10 minuten

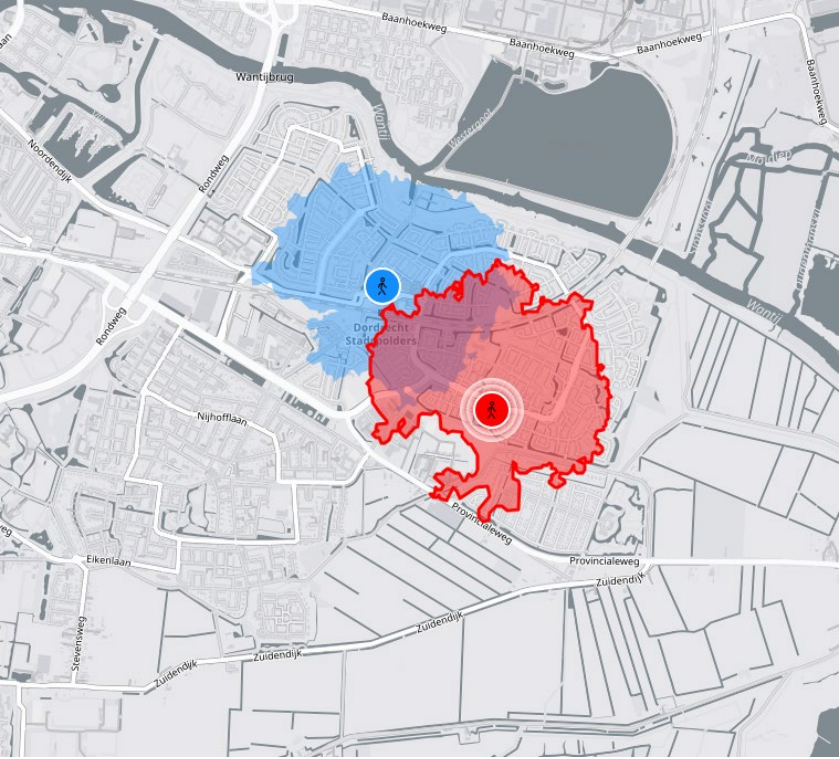
Winkelcentrum De Bieshof 10 minuten lopen

Winkelcentrum Pearl Buck Erf 10 minuten fietsen

Beiden winkelcentra 10 minuten lopen

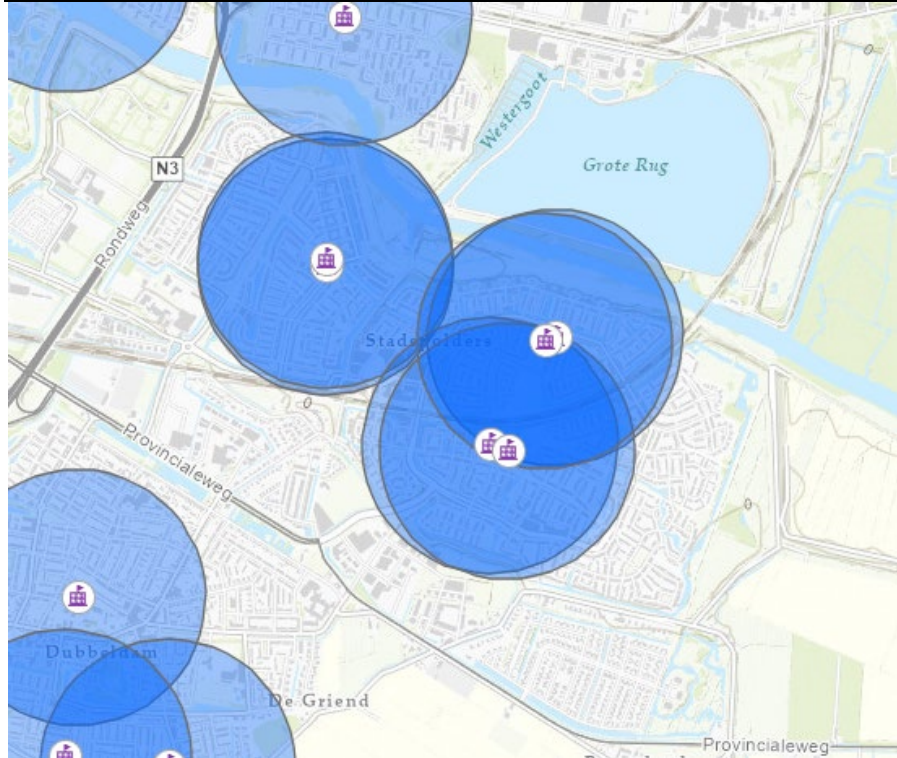
Winkelcentrum Pearl Buck Erf 10 minuten lopen

Wat valt op?

- Buurten Iroko e.o., Amazone e.o., Johanna Nader-erf e.o. en een deel van Van Ravesteijn-erf e.o. vallen buiten de 10 minuten lopen van een van de 2 wijkwinkelcentra.

BASISSCHOOL

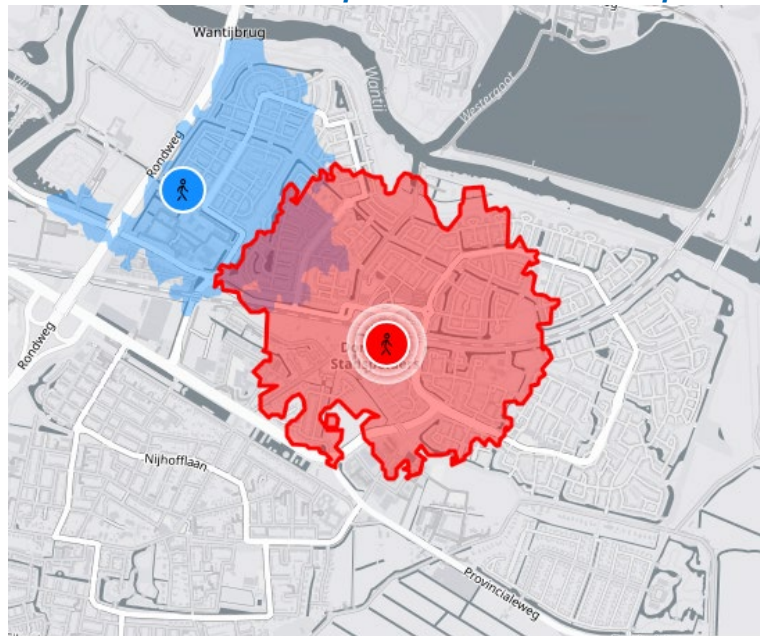
Bron: Omgevingsvisie GIS kaarten <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=8ba4fd4b2bd54464adf47c802c139b64>

Wat valt op?

- Er zijn geen basisscholen gevestigd in de buurten Iroko, Amazone, Johanna Naber-erf en Aletta Jacobs-erf. De basisscholen die in de naastgelegen buurten te vinden liggen nagenoeg ook buiten de buffer van 500 meter.
- De kinderdagverblijven zijn meer verspreid te vinden in Stadspolders. Echter delen van de buurten Iroko, Johanna Naber-erf en Aletta Jacobs-erf liggen alsnog buiten de 500 meter buffer.

HUISARTS EN APOTHEEK

Locatie huisartsen incl. apotheken 10 minuten lopen

Wat valt op?

- De buurten in het oosten van Stadspolders zijn meer dan 10 minuten lopen gelegen van huisartsen en apotheken. Het gaat om de buurten Johanna Naber-erf, Aletta Jacobs-erf en delen van Pearl Buck-erf en Van Ravesteijn-erf.

AFSTAND TOT BUSHALTES

Locatie bushaltes met buffer van 350 meter

Bron: kaart OGV 2.0: <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=8eed571d7d494d26bdc33008d2ac74d9>

Wat valt op?

Alle buurten in Stadspolders zijn binnen straal van 350 van een bushalte gelegen. Zelfs vaak van meerdere bushaltes.

VERKEERSVEILIGHEID

LOCATIES SNELHEIDSOVERTREDINGEN

Op onderstaande kaart zijn locaties te zien waar in de maand oktober in 2023 door meer dan 85% van de automobilisten te hard wordt gereden. Hierbij zijn de paars gekleurde lijnen het meest interessant, want daar wordt ‘standaard’ 10 km te hard gereden.

Bron: <https://www.via.software/Start/> (inlog nodig)

Wat valt op?

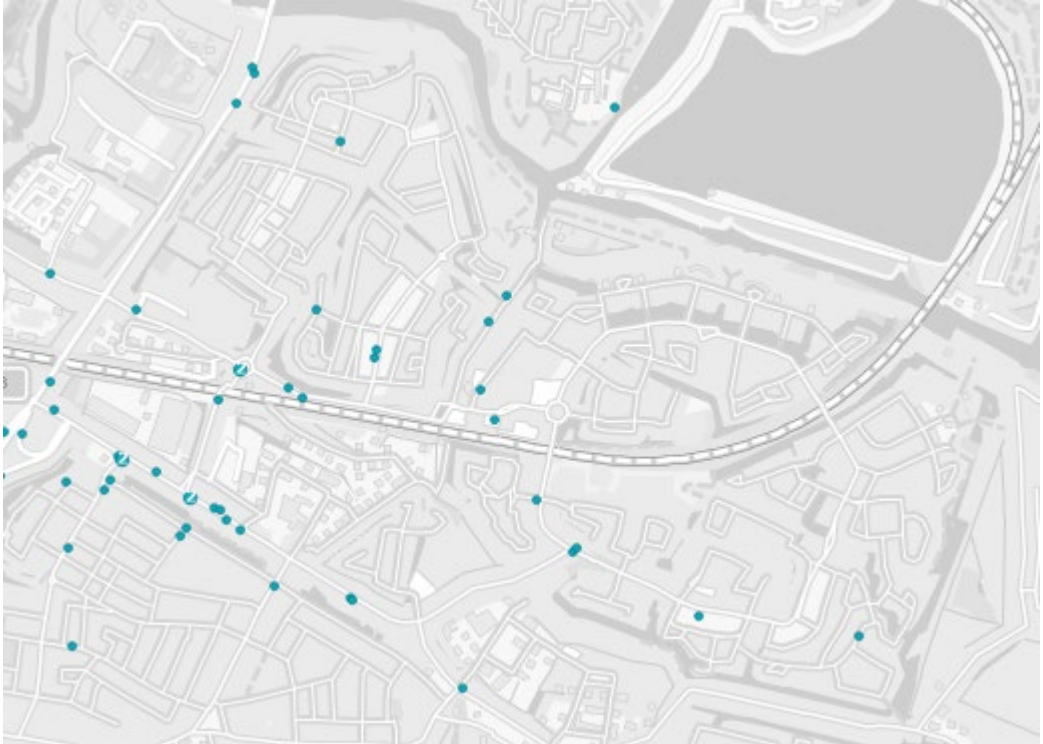
Snelheidsovertredingen (meer dan 10 km te hard) op: Recklinghausenweg en op enkele delen van de Chico Mendesring en Stadspolderring.

AANTAL ONGEVALLEN (MET GEWONDEN EN DODEN)

- In 2023 totaal 737 ongevallen, waarvan 202 met letselschade en 4 ongevallen met dodelijke afloop slachtoffers.
- 29 daarvan vonden er plaats in Stadspolders, waarvan 13 met letselschade.
- Meeste ongevallen in Dubbeldam (81, waarvan 24 met gewonden).
- In Sterrenburg 61, waarvan 18 met gewonden

Bron: <https://www.via.software/Start/> (inlog nodig)

LOCATIES ONGEVALLEN

Wat valt op?

Er zijn nauwelijks locaties waar meerdere ongevallen zijn gebeurd, alleen op rotonde Hastingsweg – Groene Zoom – Chico Mendesring hebben in 2023 twee ongevallen plaatsgevonden, waarvan een met letsel. Er zijn dus geen hotspots qua letselongevallen

PARKEERDRUK

Helaas hebben we geen structurele parkeerdata per wijk , alleen van gereguleerd gebied zoals de binnenstad. Tevens wordt de parkeerdruk geteld naar aanleiding van gebiedsontwikkelingen en klachten. In Stadspolders is dat het geval in Oudelandsehoek.

Wat valt op?

In de buurten binnen Oudelandsehoek, te weten Iroko, Azobe, Palissander en Amazone is de parkeerdruk in de nacht erg hoog. In verschillende straten is de bezetting zelfs meer dan 100% (meer auto's dan formele parkeerplaatsen). In de middag en aan het begin van de avond zijn er veel minder problemen met de parkeerdruk.

Op basis van deze informatie zijn in overleg met bewoners parkeerplannen gemaakt. Echter was er fysiek weinig mogelijk en het ontbreken van draagvlak maakte het moeilijk om tot oplossingen te komen. Er zijn in totaal circa 50 parkeerplaatsen toegevoegd.

KENSCHETS

AANTAL PERSONENAUTO'S PER HUISHOUDEN

- Gemiddeld hebben huishoudens in Stadspolders 1,1 auto. Het gemiddelde in Dordrecht is 1,1
- In Azobe e.o. en Iroko e.o. is dit aantal 1,3
- In de buurt Suze Groeneweg-erf e.o. is dit aantal juist lager dan het gemiddelde, namelijk 0,8
- In de wijk Dubbeldam hebben huishoudens gemiddeld 1,2 auto's (uitschieter is Visserdijk-beneden met 2,2)

AANTAL PERSONENAUTO'S PER KM²

Als we het aantal auto's afzetten tegen de ruimte die er is, dan zien we dat er in Stadspolders 2972 personenauto's per km2 aanwezig zijn. In de buurt Aletta Jacobs-erf e.o. is de dichtheid het grootst met 4906 auto's per km2. Ter vergelijking, gemiddeld in Dordrecht zijn er 777 auto's per km2, in Dubbeldam 924 en in Sterrenburg 2544.

BESCHIKBARE DEELVOERTUIGEN

Gebied	Aantal
Dordrecht	208
Gebied Oost	67
Wijk 09 Sterrenburg	21
Wijk 10 Dubbeldam	25
Wijk 11 Stadspolders	21

In de maand september 2023 waren er gemiddeld per dag 21 deelfietsen beschikbaar in Stadspolders. Dordrecht breed waren er in totaal 208 deelfietsen beschikbaar. In Dubbeldam was dit aantal 25 en in Sterrenburg 21.

FIETSGEBRUIK

	elke dag	5-6 dagen
wijk		
Binnenstad + Noordflank	20	31
Oud-Krispijn + Nieuw-Krispijn	23	21
Reeland	17	35
Wielwijk + Crabbehof/Zuidhoven	18	19
Sterrenburg	11	33
Dubbeldam	18	32
Stadspolders	19	31
stadsdeel		
Centrum	19	32
West	21	20
Oost	15	32
totaal	18	29

19% gebruikt fiets dagelijks, 18% fiets vrijwel nooit. Ter vergelijking in Gebied oost is dit 15% (dagelijks) en 16% bijna nooit. Er wordt dus iets meer dan gemiddeld dagelijks gefietst.

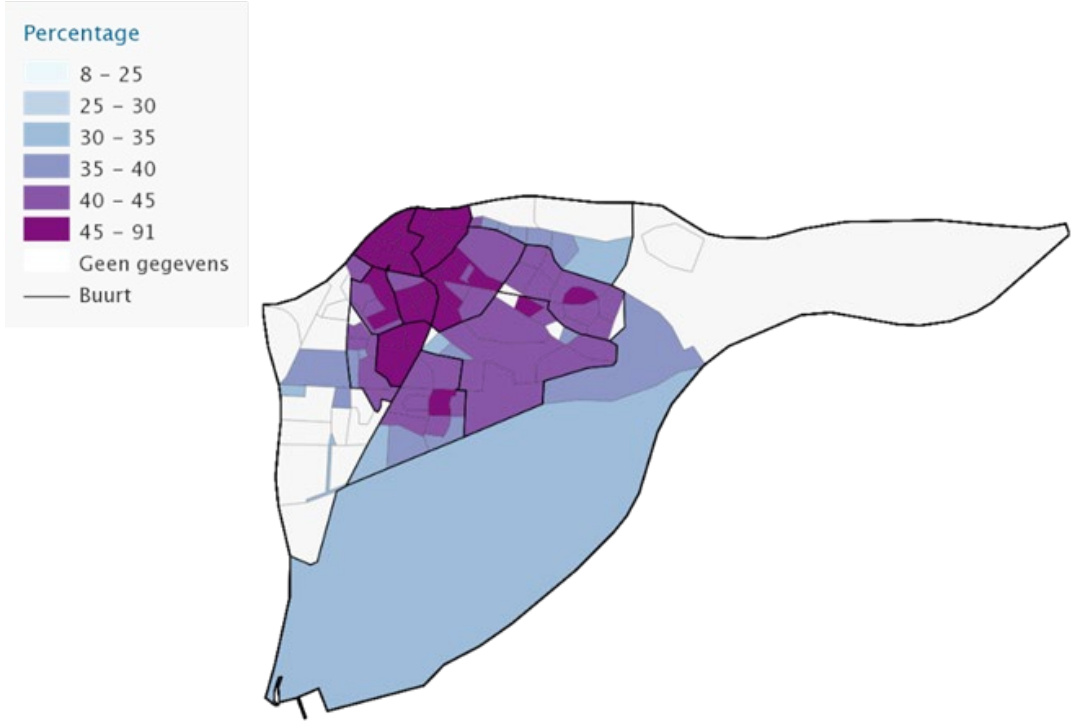
Data is alleen beschikbaar op wijkniveau (en soms wijken bij elkaar).

Bron: onderzoek OCD 'Fietsgebruik en tevredenheid Dordrecht', meting 2022

LOPEND OF FIETSEND NAAR SCHOOL/WERK

De kaart presenteert het percentage personen tussen de 18 en 65 jaar dat minimaal een deel van het traject naar werk of school, lopend en/of op de fiets aflegt. In Stadspolders is dit percentage gemiddeld.

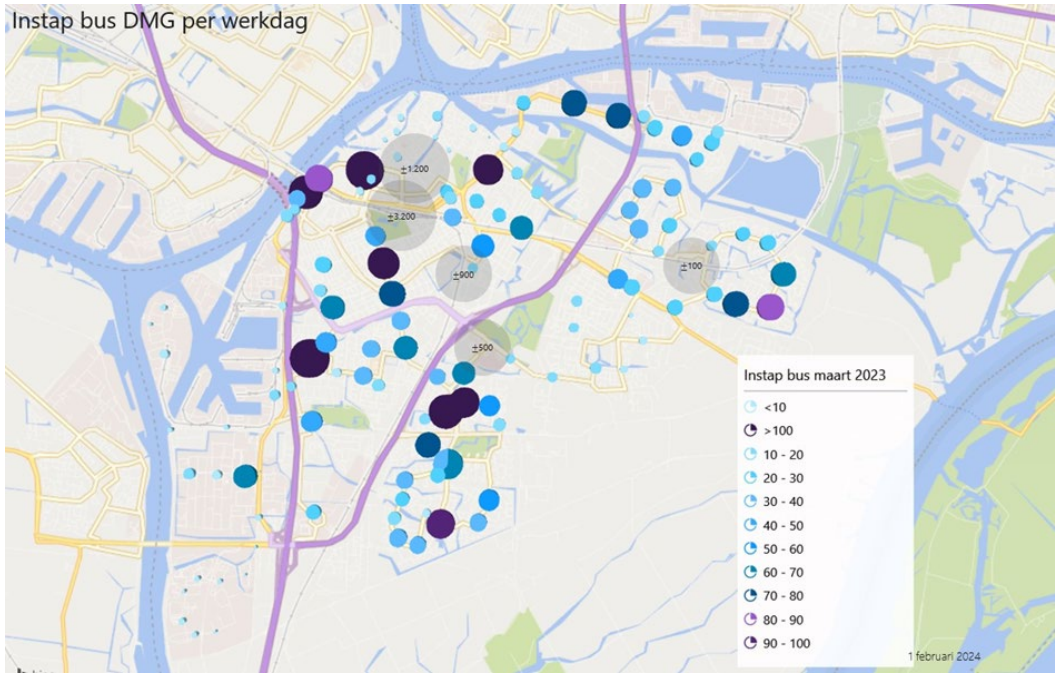
18 tot 65 jaar, per buurt, 2022

OPENBAAR VERVOER (INSTAPPERS PER HALTE / HALTES MET MEESTE INSTAPPERS)

In Stadspolders wordt redelijk goed gebruik gemaakt van OV. De haltes die er bovenuit steken zijn: Groene Zoom (Van Eesterenplein) – circa 100 per werkdag, Stadspolderring thv Albert Camus-Erf (tussen 80 en 90).

Sterrenburg steekt er binnen gebied Oost bovenuit wat betreft aantal instappers per halte. Het gebruik van OV in Dubbeldam blijft ver achter. Een uitzondering hierop vormt de halte bij het Gezondheidspark (circa 500 instappers).

DOELGROEPENVERVOER

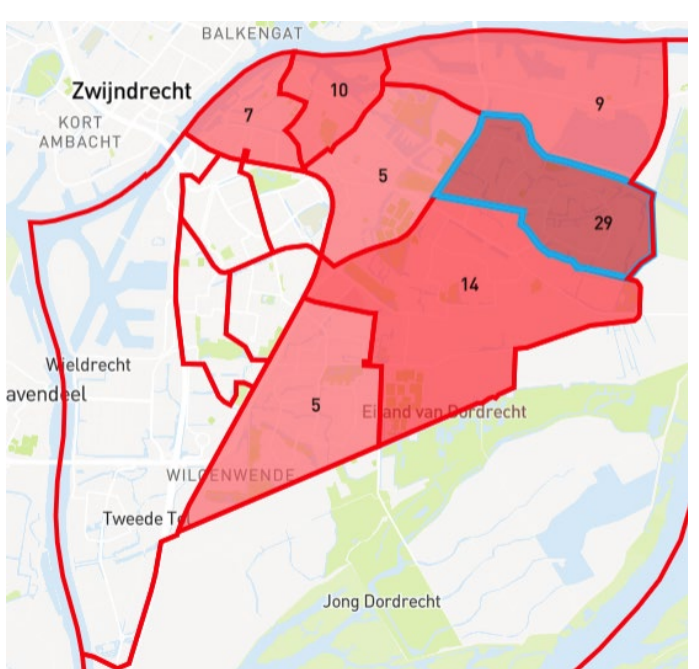
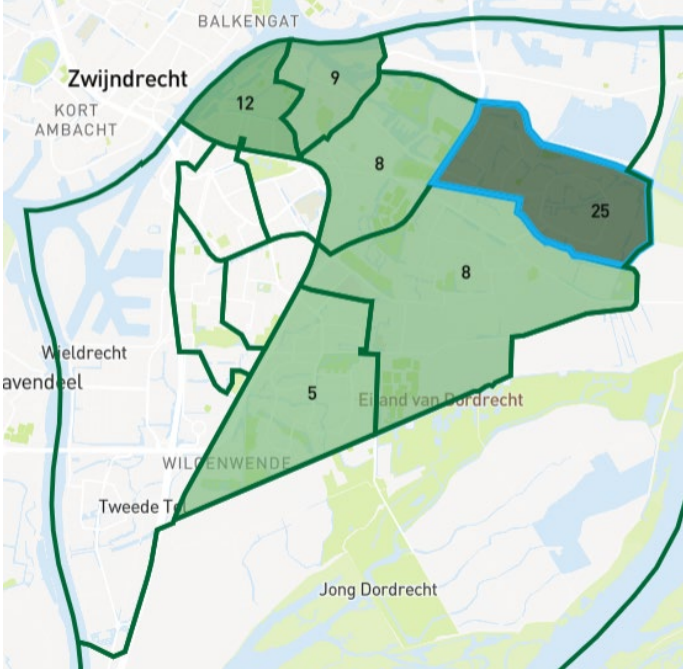
Circa 12% van het Dordt totaal aantal gebruikers van deeltaxi (1392) was in maart 2023 woonachtig in Stadspolders (165). Zij maakten samen 1254 ritten die maand (14% van totaal aantal ritten). Ter vergelijking; in Dubbeldam waren er 123 gebruikers en in Sterrenburg (331).

Wat betreft vervoer in het kader van Drechtwerk en naar dagbesteding werden in de maand maart 2023 14% van het totaal aan Dordtse ritten (596 van totaal 4134) gemaakt door deelnemers (35) uit de wijk Stadspolders. In Sterrenburg waren er 48 deelnemers en in Dubbeldam 23.

RITTEN DEELVOERTUIGEN NAAR BESTEMMING EN HERKOMST

Circa 146 ritten in de maand september 2023 met deelscooter met herkomst of bestemming Stadspolders. Ook voor deelfietsen beschikbaar.

Aantallen ritten met bestemming in (Groen) / Herkomst uit (Rood) Stadspolders

Bron: Dashboard Deelmobiliteit (CROW Fietsberaad) – inlog nodig

AANTAL VERHURINGEN DEELVOERTUIGEN

Gemiddeld aantal verhuringen per dag in september 2023

Gebied	Aantal
Dordrecht	63
Sterrenburg	4
Dubbeldam	4
Stadspolders	6

Bron: Dashboard Deelmobiliteit (CROW Fietsberaad) – inlog nodig

Wat valt op?

Wat opvalt in de wijk Stadspolders is dat er een mooie mix in het gebruik van de verschillen vervoersmiddelen. Zowel het gebruik als het bezit van de verschillende vervoersmiddelen springen niet ver boven of onder het gemiddelde uit.

Het aanbod en gebruik van deelmobiliteit in gebied oost is tot op heden vrij laag. Stadspolders steekt hierin nog iets positiever uit. Maar extra inzet hierop is mogelijk wel gewenst.

CONCLUSIE

ALGEMEEN

De wijk Stadspolders is goed bereik met de auto en het OV. Binnen de wijk zijn alle basisvoorzieningen goed (binnen 10 minuten) bereikbaar met de fiets. Dit geldt niet te voet: de buurt Johanna Naber-erf, Aletta Jacobs-erf ligt meer dan 10 minuten lopen van alle basisvoorzieningen. Ook de buurten Iroko, Amazone en Aletta Jacobs-erf zijn verder gelegen van enkele van deze voorzieningen. Het is interessant om onderzoek te doen of de betreffende ontbrekende voorzieningen op 10 minuten loopafstand toegevoegd kunnen worden.

VERKEERSVEILIGHEID

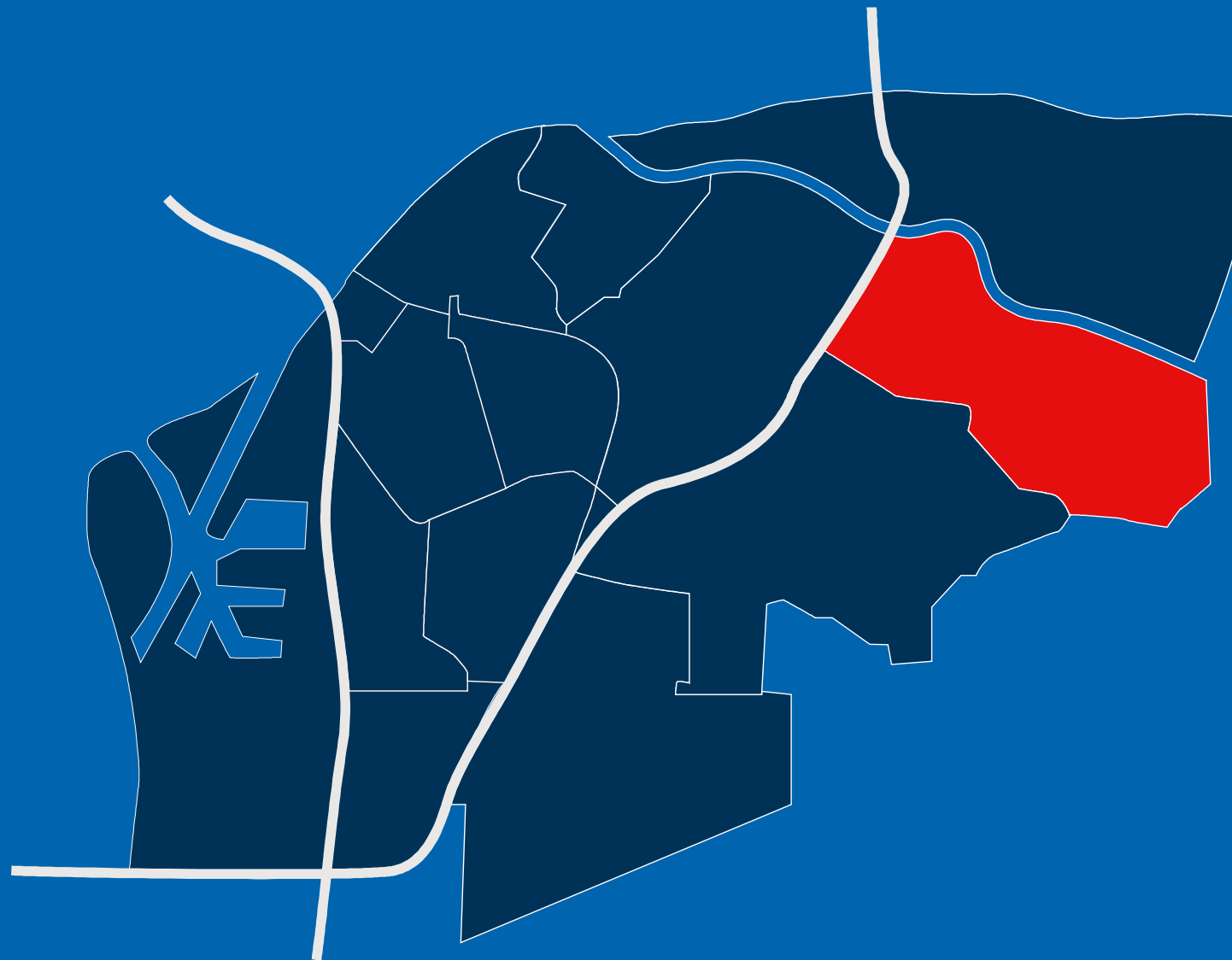
De wijk Stadspolders valt gelukkig niet bijzonder op wat betreft verkeersonveiligheid. Wat mogelijk extra aandacht verdiend is de rotonde Hastingsweg – Groene Zoom – Chico Mendesring.

KENSCHETS

Wat opvalt in de wijk Stadspolders is dat er een mooie mix in het gebruik van de verschillen vervoersmiddelen. Zowel het gebruik als het bezit van de verschillende vervoersmiddelen springen niet ver boven of onder het gemiddelde uit.

Het aanbod en gebruik van deelmobiliteit in gebied oost is tot op heden vrij laag. Stadspolders steekt hierin nog iets positiever uit. Maar extra inzet hierop is mogelijk wel gewenst.

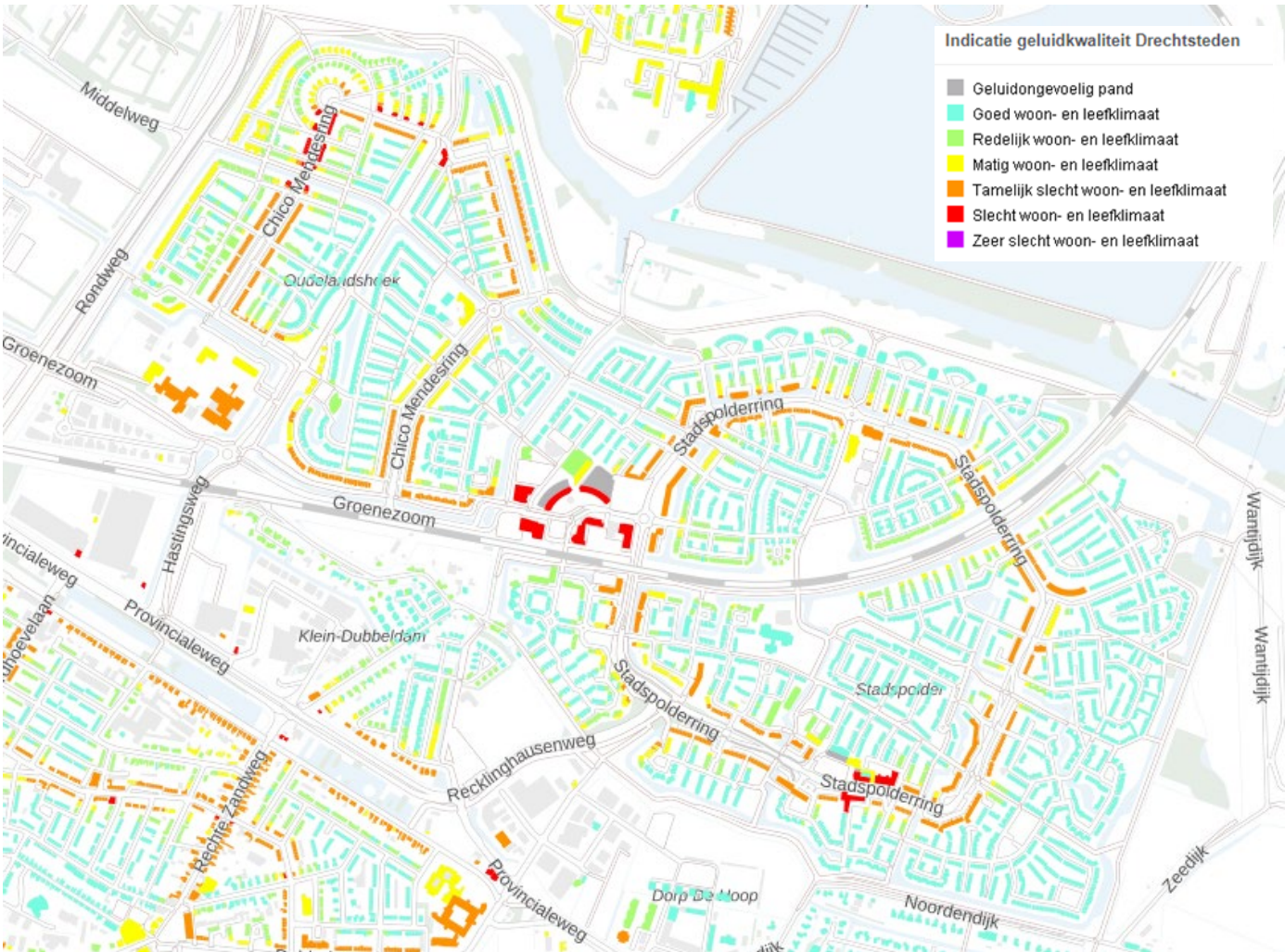
DOEL: GEZONDE STAD

WIJK: STADSPOLDERS

GEZONDE LEEFOMGEVING

GELUIDSOVERLAST

Wat valt op?

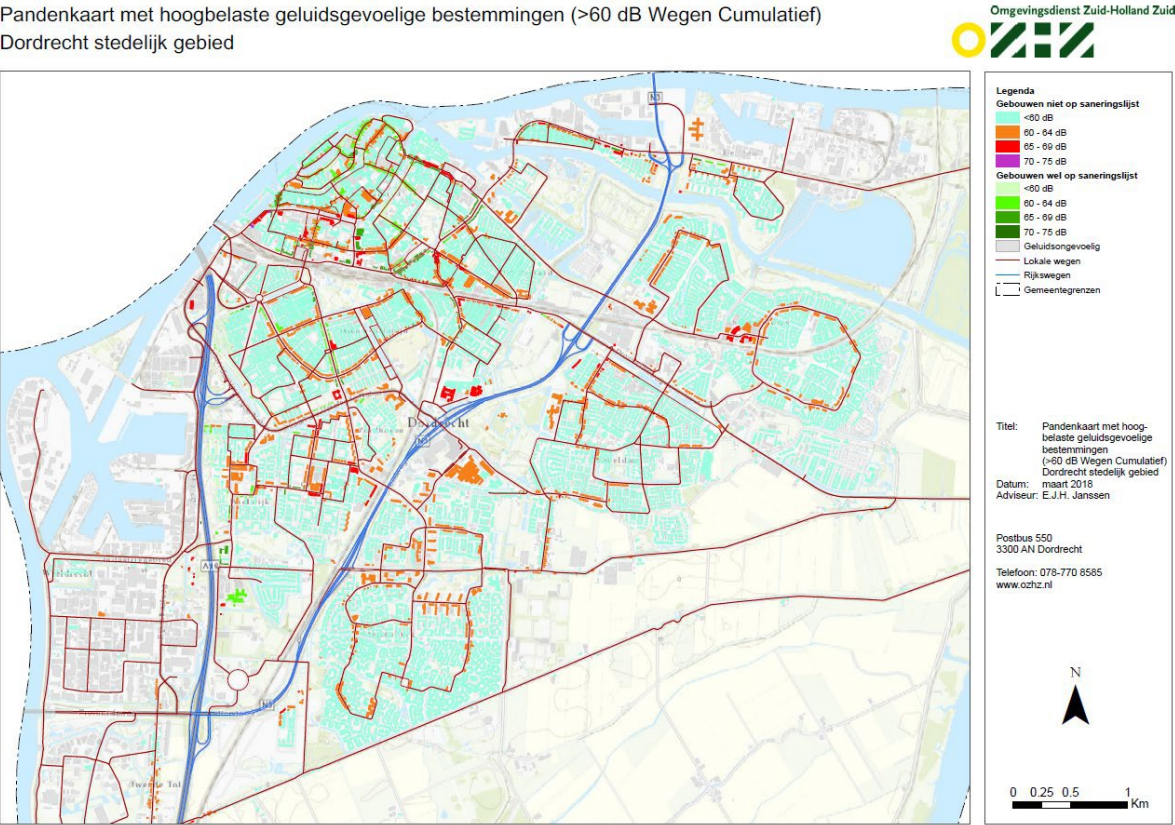
Deze kaart laat de geluidskwaliteit per geluidsgevoelig pand en het daar aan gekoppelde woon- en leefklimaat zien. Op de volgende pagina zijn hoogbelaste geluidgevoelige panden inzichtelijk gemaakt.

De geluidgevoelige panden liggen overwegend langs het hoofdwegenet van de gemeente; de doorstroomwegen en wijkverbindingswegen. In Stadspolders gaat het om woningen en andere gebouwen langs de volgende wegen: Stadspolderring, Chico Mendesring en Groenezoom.

Achtergrond

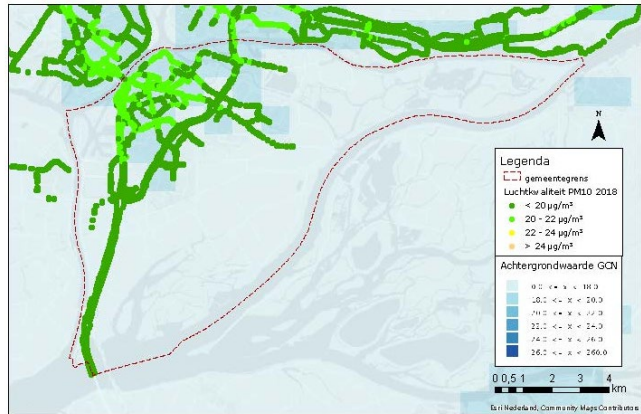
De plandrempe (een soort grenswaarde) is gelegd op 65 dB. Boven deze waarde stelt de gemeente zichzelf tot doel maatregelen te nemen om de geluidbelasting te verlagen. Vanuit gezondheidsoverwegingen wordt algemeen geacht dat beneden de 65 dB er nog geen gezondheidsschade optreedt. Een langdurige blootstelling aan geluid van wegverkeer via lichamelijke stressreacties kan leiden tot een verhoogde kans op hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten en de klachten verergeren bij mensen die al lijden aan een hart- en vaataandoening. Dit kan optreden vanaf 65–70 dB. Dat wil overigens niet zeggen dat er beneden de 65dB geen geluidhinder kan worden ervaren.

Pandenkaart met hoogbelaste geluidsgevoelige bestemmingen (>60 dB Wegen Cumulatief)
Dordrecht stedelijk gebied

LUCHTKWALITEIT

Luchtkwaliteit - Fijnstof huidig

Wat valt op?

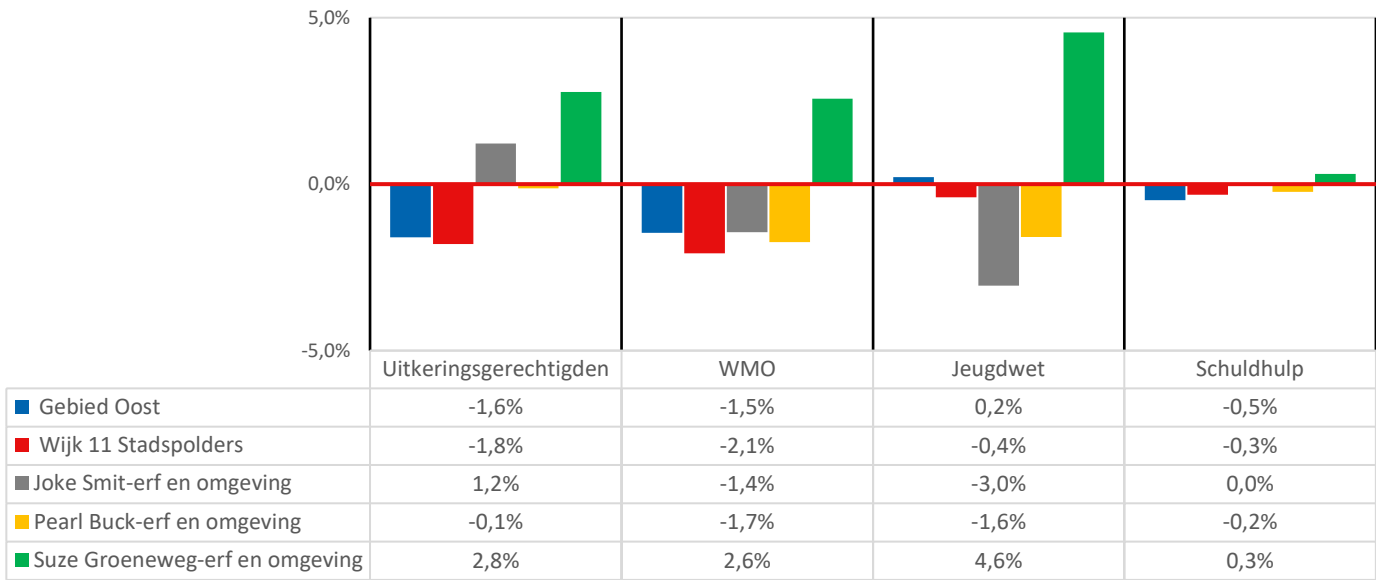
Deze kaarten laten de huidige situatie van emissies van (ultra)fijnstof zien. De concentratie fijnstof rondom de hoofdinfrastructuur bevindt zich in heel Dordrecht rond de oude WHO-adviesnormen (PM10 >20 en PM2,5 >10).

Achtergrond

De belangrijkste bronnen van fijnstof zijn natuurlijke bronnen (opwaaiend bodemstof), fijnstof dat afkomstig is uit het buitenland, het verkeer en de landbouw. Dordrecht streeft, mede door ondertekening van het Schone Lucht Akkoord naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit gericht op het behalen van de WHO-advieswaarden voor schone lucht. In 2021 heeft het WHO nieuwe waarden vastgesteld: voor PM10 lager dan 15 en voor PM2,5 lager dan 5. Door deze aanscherping moeten we stadsbreed harder aan de slag om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit zijn in Dordrecht met name maatregelen op het gebied van automobilititeit en de scheepvaart.

GEZONDHEID INWONERS – MENTAAL EN FYSIEK

UITKERINGSGERECHTIGDEN, WMO, JEUGDWET EN SCHULDHULP

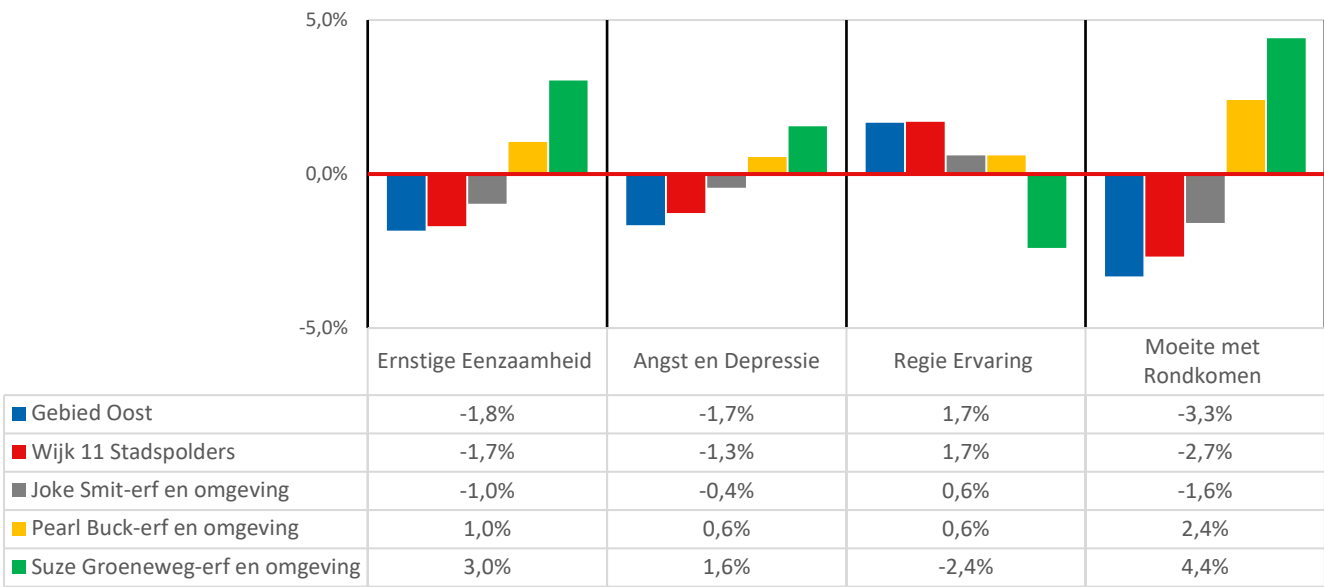
Wat valt op?

Deze dataset laat de variatie of concentratie van uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers (Wet Maatschappelijke Ondersteuning), jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet, en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening binnen verschillende gebieden zien. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddeld (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

De wijk Stadspolders heeft minder uitkeringsgerechtigden (-1,8%) en WMO-gebruikers (-2.1%) dan het Dordts gemiddelde. Het aantal jeugdhulpvragers en mensen in de schuldhulpverlening ligt dichtbij het Dordts gemiddelde.

Binnen Stadspolders valt op dat de buurt Suze Groeneweg-erf e.o. op alle indicatoren wat hoger scoort dan de andere buurten. Deze buurt heeft binnen Stadspolders het hoogste percentage uitkeringsgerechtigden (+2,8%), WMO-gebruikers (+2,6%), en het hoogste percentage jeugdhulp onder de Jeugdwet (+4,6%). Ook is het de enige buurt met een positief percentage voor schuldhulp (+0,3%). Dit duidt erop dat Suze Groeneweg-erf e.o. een buurt is met verhoogde sociaaleconomische uitdagingen en zorgbehoeften vergeleken met de andere buurten van Stadspolders.

ERNSTIGE EENZAAMHEID, ANGST EN DEPRESSIE, REGIE ERVARING, EN MOEITE MET RONDKOMEN

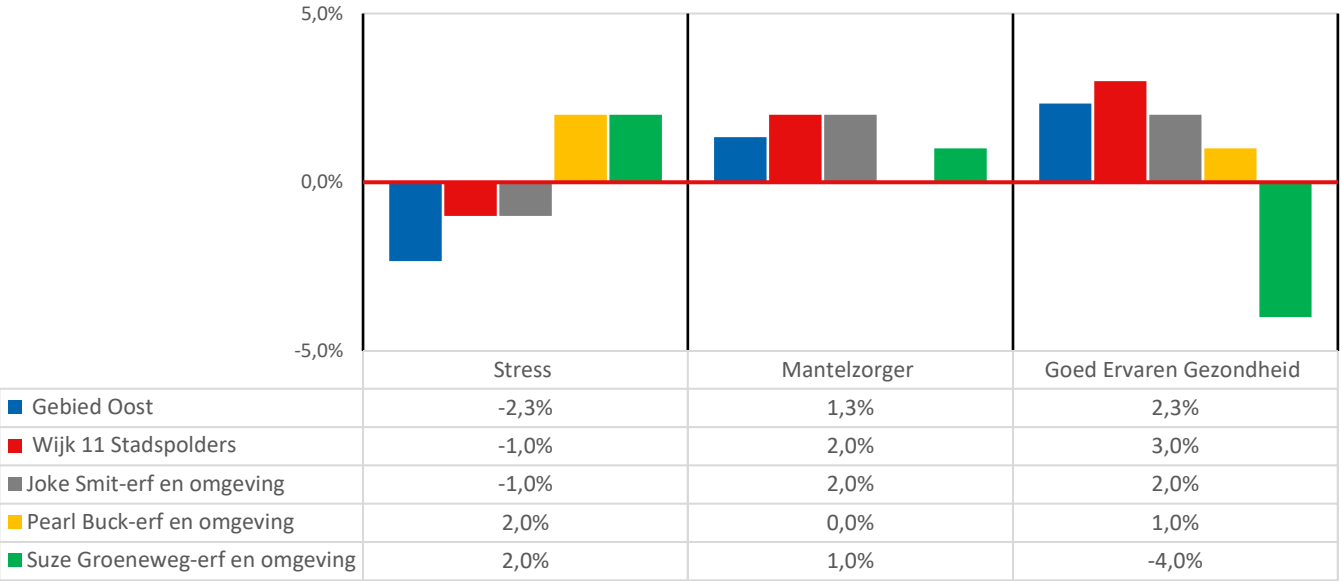
Wat valt op?

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van ernstige eenzaamheid, angst en depressie, de ervaren controle van inwoners over het eigen leven (regie ervaring) en het percentage mensen dat moeite heeft met rondkomen. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

In de wijk Stadspolders ervaren inwoners minder ernstige eenzaamheid (-1,7%), minder angst en depressie (-1,3%) en minder inwoners hebben moeite met rondkomen (-2,7%). De wijk scoort bovengemiddeld op regie ervaring over het eigen leven (+1,7%).

Binnen Stadspolders valt op dat de buurt Suze Groeneweg-erf e.o. iets afwijkt van de andere buurten. Deze buurt heeft het hoogste percentage mensen dat moeite heeft met rondkomen (+4,4%) en ernstige eenzaamheid ervaart (+3,0%). Tegelijkertijd scoort deze buurt echter het laagst op regie-ervaring (-2,4%), wat wijst op een verminderde controle over het eigen leven. Dit patroon benadrukt de grotere sociaaleconomische en psychologische uitdagingen in de buurt Suze Groeneweg-erf e.o.

STRESS, MANTELZORGERS, GOED ERVAREN GEZONDHEID

Wat valt op?

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van stress, het percentage mantelzorgers, en hoe bewoners hun gezondheid ervaren. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

In deze dataset valt op dat in de wijk Stadspolders een lager percentage inwoners stress ervaart (-1,0%) in vergelijking met het Dordts gemiddelde. Daarnaast scoort Stadspolders hoog op het percentage bewoners dat hun gezondheid als goed ervaart (+3,0%). Het percentage mantelzorgers ligt in deze wijk hoger dan gemiddeld (+2,0%).

De buurt Suze Groeneweg-erf e.o. valt op door een negatief afwijkend percentage in de ervaren gezondheid (-4%), wat aangeeft dat bewoners daar hun gezondheid minder goed ervaren. In deze buurt wordt, evenals in de buurt Pearl Buck-erf e.o., meer stress ervaren (beide +2,0%).

KINDEREN IN HUISHOUDENS MET GGZ

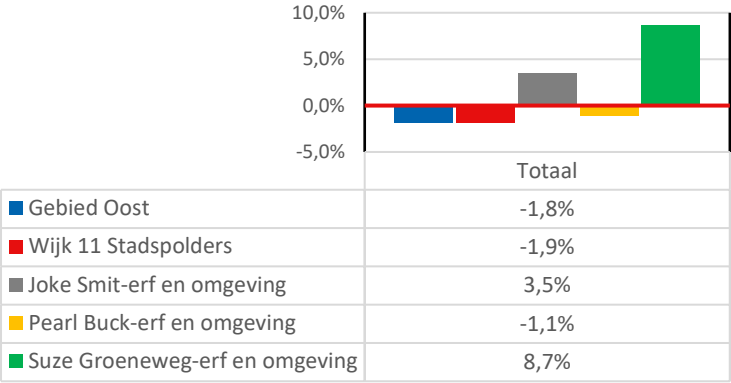
Gebied	Percentage
Dordrecht	9%
Dordt Oost	8%
Dubbeldam	6%
Stadspolders	9%
Sterrenburg	9%
Joke Smit-erf en omgeving	4%
Pearl Buck-erf en omgeving	12%
Suze Groeneweg-erf en omgeving	17%

Wat valt op?

Deze dataset verwijst naar het aantal kinderen per wijk dat woont in huishoudens waar ten minste één gezinslid gebruikmaakt van geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Dit kan betekenen dat één of beide ouders, of eventueel andere gezinsleden, worden behandeld voor psychische aandoeningen of problemen.

Het aantal kinderen in huishoudens met GGZ-zorg ligt in Stadspolders op het gemiddelde van Dordrecht.

KINDEREN MET JEUGDZORG

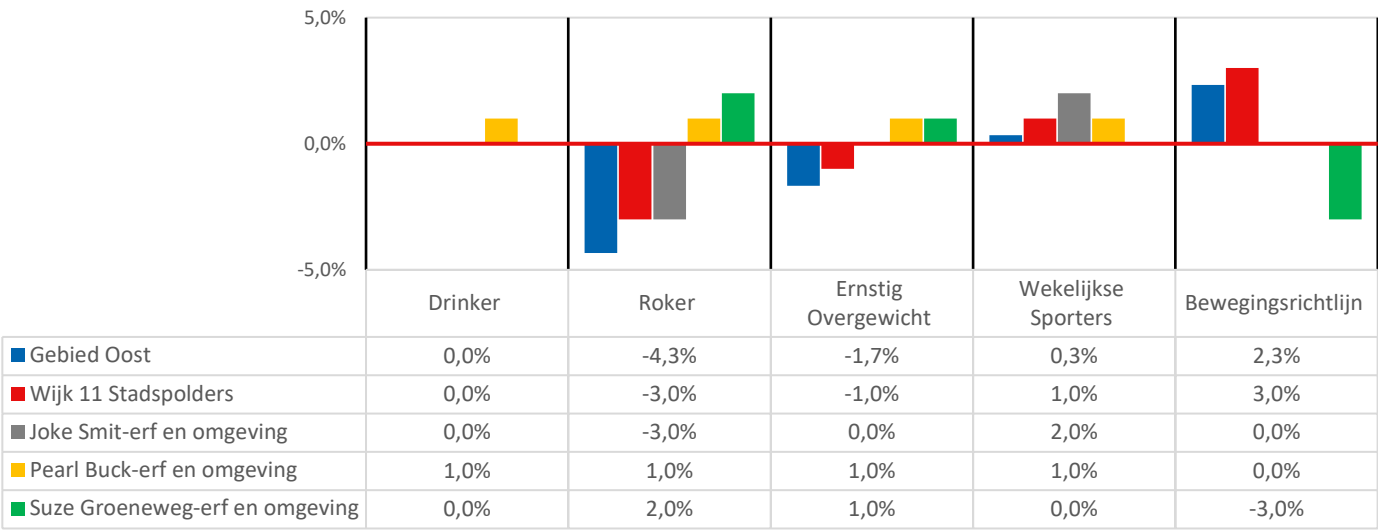

Wat valt op?

Deze data geven inzicht in het percentage personen tot 23 jaar dat op enig moment in de verslagperiode gebruik gemaakt heeft van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering. De cijfers laten zien hoe deze factor varieert in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

In Stadspolders zijn er minder gebruikers van jeugdzorg (-1,9%) dan in Dordrecht gemiddeld. Echter, binnen de wijk ligt in de buurten Suze Groeneweg-erf e.o. (+8,7%) en Joke Smit-erf e.o. (+3,5%) het percentage kinderen met jeugdzorg aanzienlijk hoger dan het Dordts gemiddelde.

OVERMATIGE DRINKER, ROKER, ERNSTIG OVERGEWICHT, WEKELIJKS SPORTERS, EN BEWEGINGSRICHTLIJN

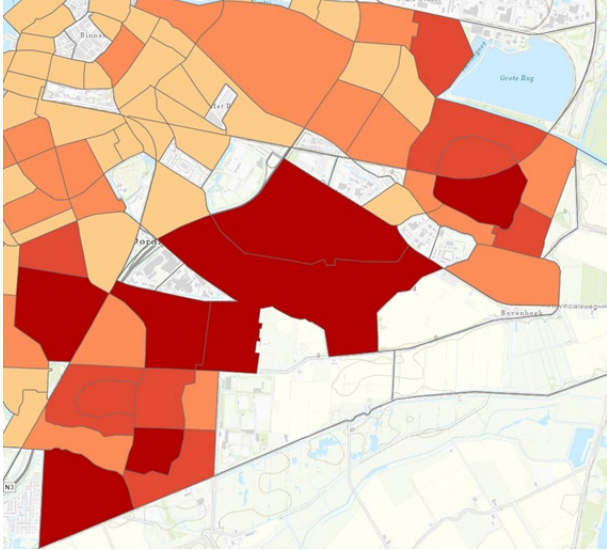
Wat valt op?

De Gezondheidsmonitor, met de categorieën overmatige drinker, roker, ernstig overgewicht, wekelijkse sporters, en bewegingsrichtlijn, geeft inzicht in de leefstijl en gezondheid van inwoners in een bepaald gebied.

De wijk Stadspolders scoort relatief goed: ten opzichte van het Dordts gemiddelde roken minder inwoners (-3,0%), hebben net iets minder inwoners ernstig overgewicht (-1,0%) en voldoen meer inwoners aan de bewegingsrichtlijn (+3,0%). Het percentage overmatige drinkers is in Stadspolders gelijk aan het gemiddelde van Dordrecht.

De buurt Suze Groeneweg-erf e.o. valt negatief op als het gaat om het voldoen aan de bewegingsrichtlijn (-3,0%). Roken en ernstig overgewicht komen hier ook net iets vaker voor (respectievelijk +2,0% en +1,0%).

SPEELPLEKKEN

Gebied	Inwoners <15 jaar	Speelplekken in de Buurt	Kinderen per Speelplek
Dordrecht	18697		0
Gebied Oost	8555	206	42
Wijk 09 Sterrenburg	3880	99	39
Wijk 10 Dubbeldam	1965	36	55
Wijk 11 Stadspolders	2710	71	38
Aletta Jacobs-erf en omgeving	305	8	38
Amazone en omgeving	225	5	45
Azobe en omgeving	155	3	52
Bedrijventerrein Groene Zoom	0	0	0
Bildersteeg en omgeving	0	0	0
Iroko en omgeving	150	2	75
Johanna Naber-erf en omgeving	270	5	54
Joke Smit-erf en omgeving	135	4	34
Palissander en omgeving	350	4	88
Pearl Buck-erf en omgeving	555	15	37
Suze Groeneweg-erf en omgeving	95	6	16
Van den Broek-erf en omgeving	190	8	24
Van Ravesteijn-erf en omgeving	275	11	25

Wat valt op?

In heel Stadspolders zijn 71 speelplekken te vinden. De meesten zijn in de buurten Pearl Buck-erf e.o. en Van Ravesteijn-erf e.o. gesitueerd. De minste in Iroko e.o.. Het gemiddelde aantal kinderen per speelplek in gebied oost is 42 en in Stadspolders 38. De speelplekken in Iroko en Palissander moeten plaats bieden voor 75 tot 88 kinderen. Daarmee lijken extra speelplekken in deze buurten nodig.

RECREATIEVE ROUTES

De afbeelding links geeft meeste gebruikte hardlooproutes weer en rechts de fietsroutes (sportfiets).

Wat valt op?

De route langs het Wantij (Wantijdijk) wordt door zowel hardlopers als sportfietzers veel gebruikt. Daarnaast wordt de Noordendijk veelvuldig gebruikt door hardlopers.

CONCLUSIES GEZONDE STAD

GEZONDE LEEFOMGEVING

De concentratie van geluidsgevoelige panden in de wijk Stadspolders, met name langs wegen als Stadspolderring, Chico Mendesring en Groenezoom, benadrukt de noodzaak van maatregelen om de geluidbelasting te verminderen, gezien de potentiële impact op de gezondheid van de bewoners. Het is essentieel dat de gemeente proactief samenwerkt met andere onderhoudsprojecten in de wijk om deze doelstelling te verwezenlijken.

Wat betreft luchtkwaliteit zijn er geen grote verschillen binnen Dordrecht, maar blijft er een algemene behoefte aan verbetering om de geactualiseerde WHO-advieswaarden te halen. Specifieke focus op de wijk Stadspolders lijkt momenteel niet noodzakelijk.

GEZONDHEID INWONERS

De data benadrukken de relatief sterke positie van de wijk Stadspolders op verschillende welzijnsindicatoren. Zo heeft de wijk lagere percentages uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers, ernstige eenzaamheid, angst en depressie, en moeite met rondkomen dan het Dordts gemiddelde. De wijk scoort ook relatief goed op regie-ervaring en ervaren gezondheid, en heeft een lager percentage inwoners dat stress ervaart. Het percentage mantelzorgers in Stadspolders ligt echter boven het gemiddelde.

Binnen Stadspolders blijkt de buurt Suze Groeneweg-erf e.o. echter opvallend. Deze buurt heeft het hoogste percentage uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers, jeugdhulpvragers, en schuldhulpverleners binnen de wijk. Bovendien kampt deze buurt met hogere niveaus van ernstige eenzaamheid en moeite met rondkomen, gecombineerd met een lagere regie-ervaring. Dit wijst op grotere sociaaleconomische en psychologische uitdagingen voor deze buurt in vergelijking met andere buurten in Stadspolders en de noodzaak voor gerichte ondersteuning en interventies in deze buurt.

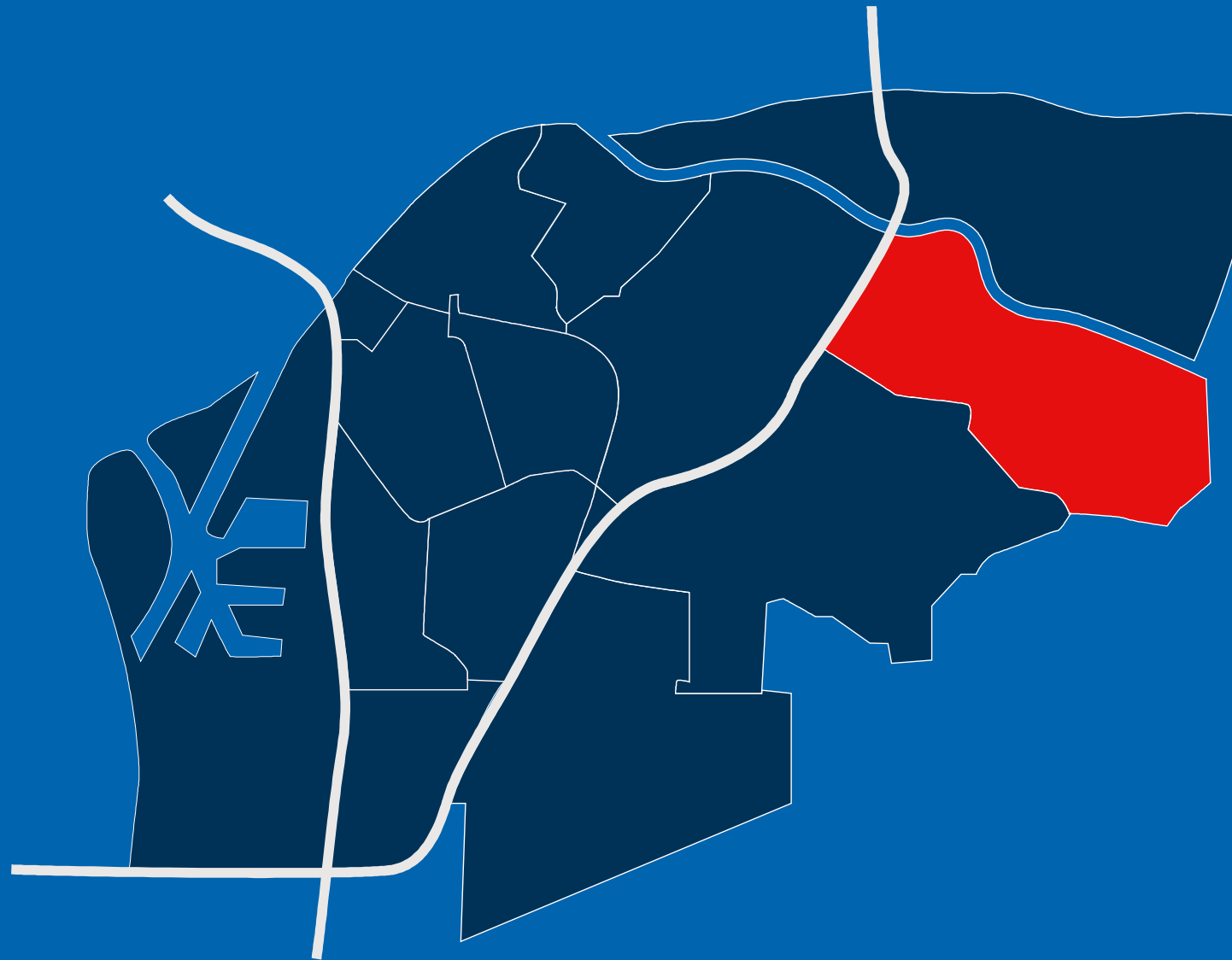
Daarnaast vertonen de buurten Suze Groeneweg-erf e.o. en Joke Smit-erf e.o. een hoger percentage van kinderen die gebruik maken van jeugdzorg dan het Dordts gemiddelde.

LEEFSTIJL

De wijk scoort relatief goed op leefstijl: ten opzichte van het Dordts gemiddelde roken minder inwoners, hebben net iets minder inwoners ernstig overgewicht en voldoen meer inwoners aan de bewegingsrichtlijn. Het percentage overmatige drinkers is in Stadspolders gelijk aan het gemiddelde van Dordrecht.

Opnieuw valt de buurt Suze Groeneweg-erf e.o. valt op: het percentage inwoners dat voldoet aan de bewegingsrichtlijn ligt lager dan het Dordts gemiddelde. Roken en ernstig overgewicht komen hier ook net iets vaker voor. In deze buurt is behoefte aan een specifieke interventie om een actieve en gezonde leefstijl te bevorderen.

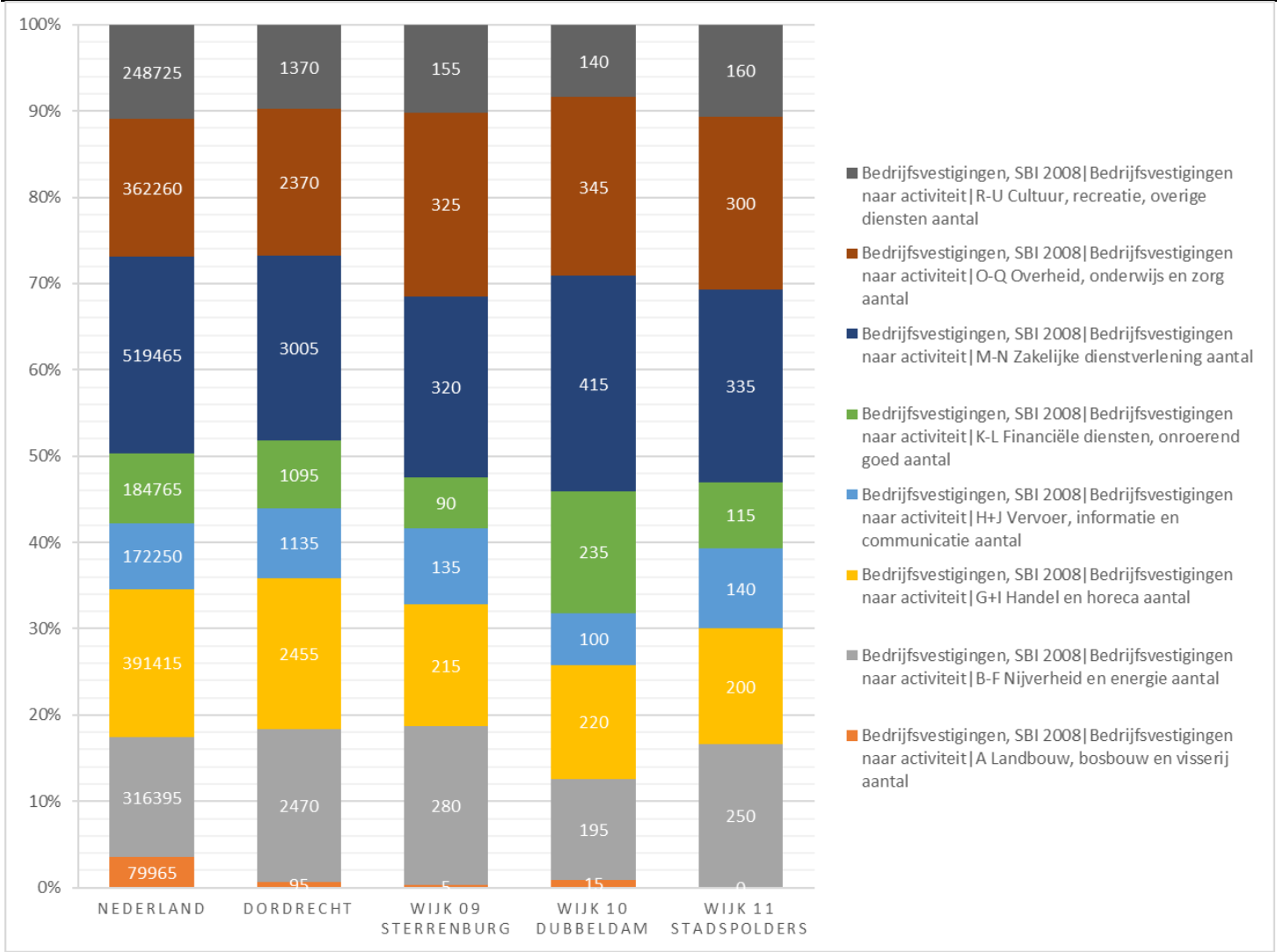
DOEL: TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

WIJK: STADSPOLDERS

BEDRIJVIGHEID

AANTAL BEDRIJVEN (NAAR BRANCHE)

Wat valt op?

In Stadspolders waren in 2022 in totaal 1510 ondernemingen geregistreerd. In heel Dordrecht waren dat er 14.000 in 2022. Dus circa 10,8 procent daarvan is gevestigd in de wijk Stadspolders. Ter vergelijking, binnen de Westelijke Dordtse Oever zijn 1365 gevestigd en in de binnenstad 2355. De andere woonwijken binnen Gebied Oost laten een vergelijkbaar aantal zien als Stadspolders: Dubbeldam 1660 en Sterrenburg 1525.

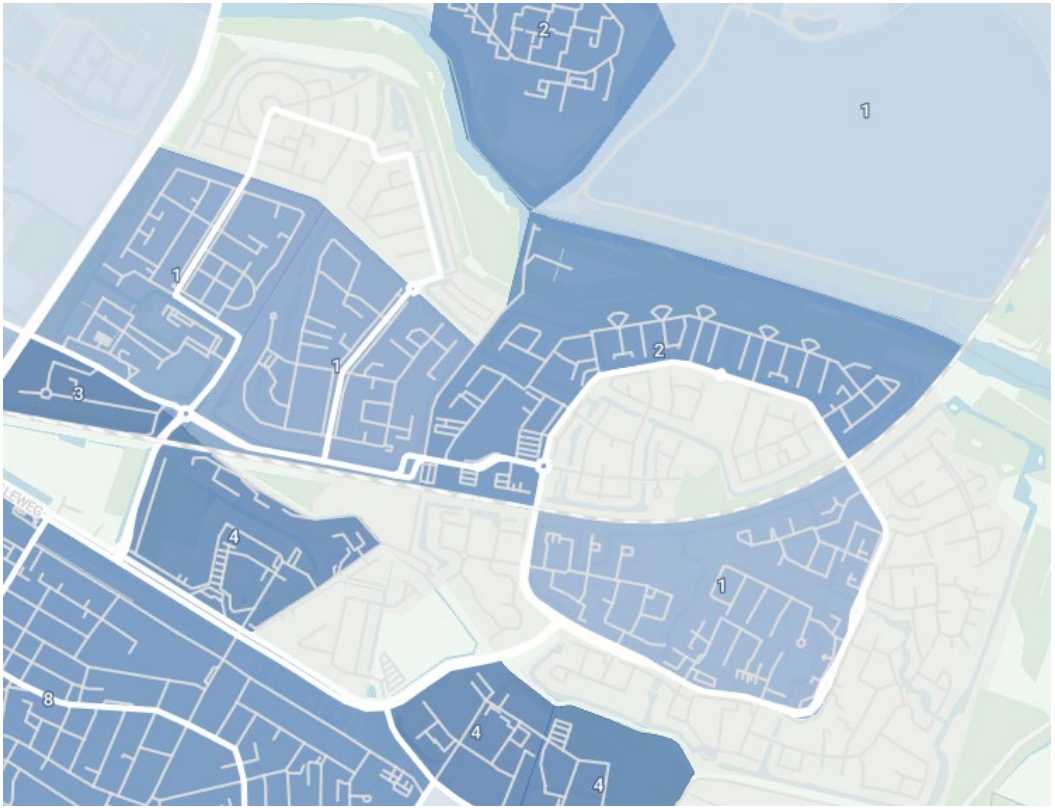
Tussen 2021 en 2022 is het aantal bedrijven met 75 gestegen. Stadsbreed is ook een groei te zien (+1215). De procentuele groei in Stadspolders is kleiner dan de andere wijken in Gebied Oost: Stadspolders +5,2%, Sterrenburg +10,5% en Dubbeldam +8,5%.

De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Van Ravesteijn-erf e.o. (240), Pearl Buck-erf e.o. (210) en Palissander e.o. (200).

Binnen Stadspolders zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘overheid, onderwijs en zorg’.

In heel Dordrecht zijn de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘nijverheid & energie’ het meest vertegenwoordigd. Landelijk voeren de branches ‘zakelijke dienstverlening’, gevolgd door ‘handel & horeca’ de boventoon.

AANTAL WERKNEMERS PER BEDRIJF

Wat valt op?

Binnen de wijk Stadspolders zijn in totaal 8 bedrijven gevestigd die meer dan 20 werknemers hebben. De meeste van deze bedrijven zijn te vinden op bedrijventerrein Groene Zoom. 1 bedrijf heeft meer dan 100 werknemers (Schoonmaakbedrijf G. Ooyen).

ZZP-ERS

Verdeling werkenden en zelfstandigen (CBS 2021)

Gebied	In Loondienst	Zelfstandigen
Nederland:	83%	17%
Dordrecht:	86%	14%
Stadspolders:	89%	11%
Sterrenburg:	89%	11%
Dubbeldam:	82%	18%

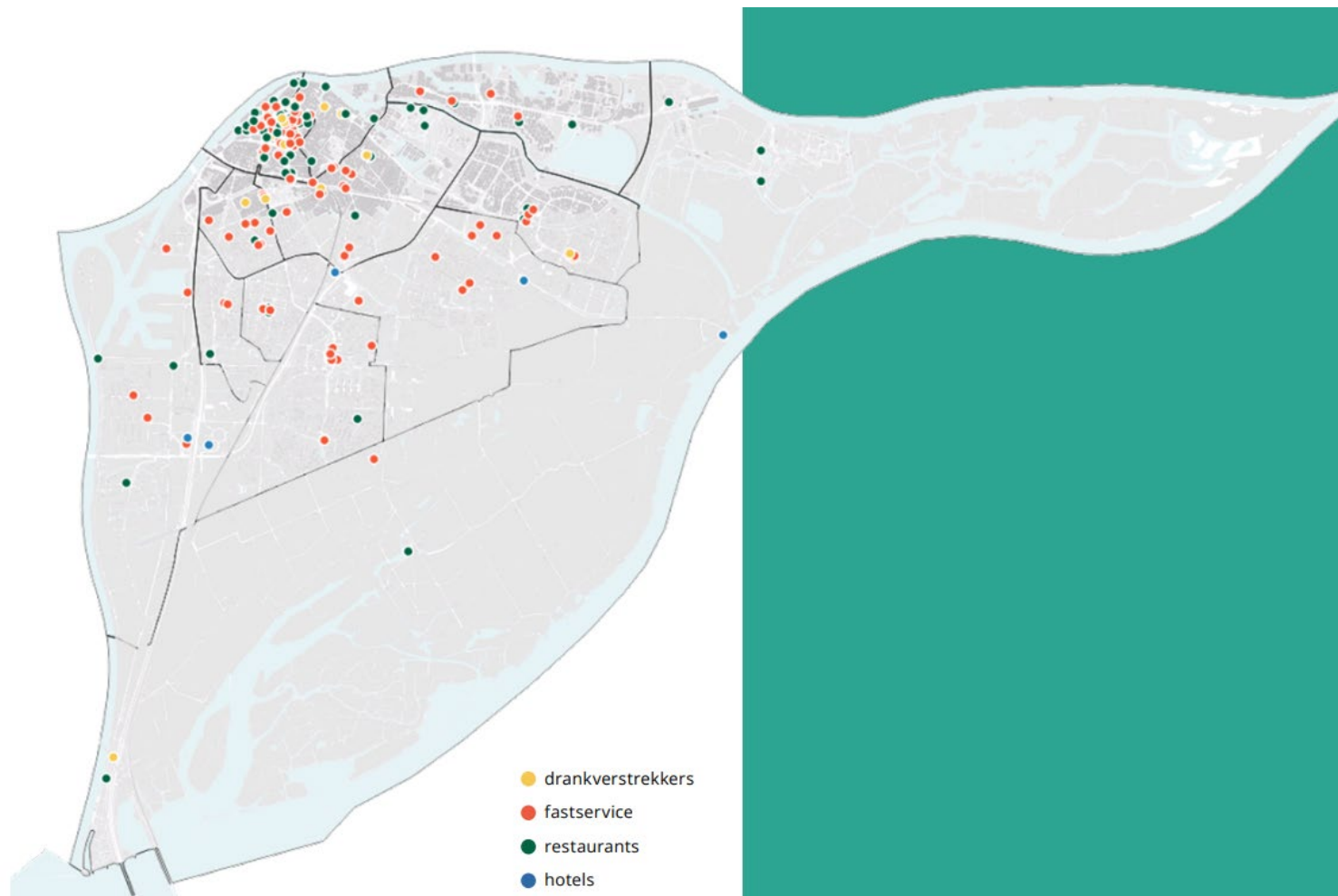
Wat valt op?

Binnen de wijk Stadspolders zijn iets minder zelfstandigen dan gemiddeld in Dordrecht. Landelijk ligt het aantal zelfstandigen hoger dan in Dordrecht.

BELEID

Wat valt op?

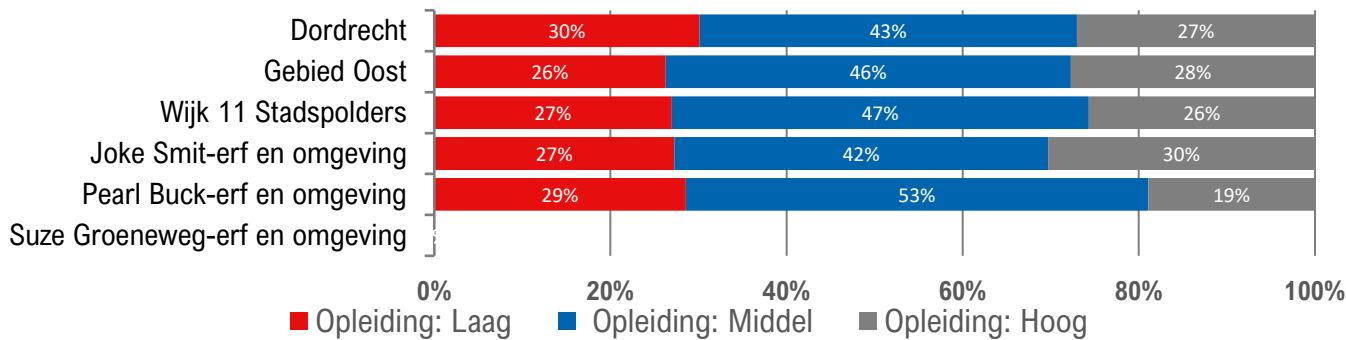
De algemene beleidslijn voor horeca in deze gebieden is consolidatie. Nieuwe solitaire horeca in de wijken, op de bedrijventerreinen of in het buitengebied wordt in principe niet ondersteund.

Binnen Stadspolders is een bedrijventerrein te vinden, Groene Zoom. Verder zijn in de buurten, bij de wijkwinkelcentra, Pearl Buck-erf en Van Ravensteijn-erf grotere concentraties aan bedrijvigheid vindbaar. Op dit moment heeft de gemeente Dordrecht geen actief beleid op deze (lokale) bedrijventerreinen en wijkeconomie. Mede in het kader van de Omgevingsvisie en de nadere uitwerking hiervan wordt op dit moment gewerkt aan het opstellen van kaders hiervoor.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

OPLEIDINGSNIVEAU

Wat valt op?
Data over opleidingsniveau binnen een wijk geven inzicht in de educatieve achtergrond van de bewoners en kunnen belangrijke informatie verschaffen over sociaaleconomische kenmerken van de wijk.

In de wijk Stadspolders ligt het percentage inwoners met een lagere opleiding net wat lager dan het Dordts gemiddelde (-3,0%), terwijl het percentage inwoners met een middelbaar opleidingsniveau net wat hoger ligt (+4,0%).

Data van de buurt Suze Groeneweg-erg en omgeving is niet beschikbaar.

VOORTIJDIGE SCHOOLVERLATERS (WIJKNIVEAU)

	Dordrecht	Stadspolders
2020	3,4%	2,7%
2021	3,3%	2,7%

Wat valt op?
Een voortijdig schoolverlater is een jongere die tussen de 12 en 23 jaar is; niet staat ingeschreven op een school; geen startkwalificatie heeft (een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger); niet uit het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs komt.

Uit deze data blijkt dat het aantal voortijdige schoolverlaters in Stadspolder onder het Dordts gemiddelde ligt en stabiel is gebleven in de periode tussen 2020 en 2021.

18 T/M 30 ZONDER STARTKWALIFICATIE

	Dordrecht	Stadspolders
2020	15,3%	10,4 %
2021	15,5%	10,8 %

Wat valt op?
De kwalificatieplicht is bedoeld om schooluitval tegen te gaan en kansen op een baan te vergroten. De kwalificatieplicht houdt in dat leerlingen van 16 tot 18 jaar verplicht zijn onderwijs te volgen als zij geen diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger hebben. Jongeren zonder startkwalificatie voldoen niet aan deze plicht.

Uit de data blijkt dat, hoewel het percentage jongeren zonder startkwalificatie in de wijk Stadspolders tussen 2020 en 2021 licht gesteven is (+0,4%), dit percentage nog steeds aanzienlijk lager ligt dan het stedelijk gemiddelde. Dit wijst op een relatief gunstige situatie in de wijk in vergelijking met de stad als geheel.

AANTAL INWONERS TUSSEN 18 EN 67

	Inwoners 18 t/m 67	% Totaal
Dordrecht	79.230	65,2%
Stadspolders	12.610	68,1%

Wat valt op?
Stadspolders heeft een hoger percentage inwoners tussen de 18 en 67 jaar in vergelijking met het stedelijk gemiddelde. Deze leeftijdscategorie vertegenwoordigt doorgaans het grootste arbeidspotentieel in een gemeenschap.

WW

	Aantal WW	Percentage
Dordrecht	930	0,77%
Gebied Oost	340	0,63%
Wijk 11 Stadspolders	130	0,70%
Joke Smit-erf en omgeving	10	1,20%
Pearl Buck-erf en omgeving	20	0,61%
Suze Groeneweg-erf en omgeving	10	1,28%

Wat valt op?
Het percentage mensen in de WW ligt in Stadspolders net iets onder het stedelijk gemiddelde. De buurten Joke Smit-erf e.o. en Suze Groeneweg-erf e.o. scoren hoger dan het gemiddelde van Dordrecht.

BIJSTAND

	Aantal Bijstand	Percentage
Dordrecht	3.670	3,02%
Gebied Oost	1.020	1,89%
Wijk 11 Stadspolders	310	1,68%
Joke Smit-erf en omgeving	30	3,59%
Pearl Buck-erf en omgeving	100	3,07%
Suze Groeneweg-erf en omgeving	40	5,13%

Wat valt op?
Opvallend in deze data is de variantie in het aantal mensen in de bijstand binnen Stadspolders. Terwijl het wijkgemiddelde onder het stedelijk gemiddelde ligt, vertoont de buurt Suze Groeneweg-erf e.o. een aanzienlijk hoger percentage mensen in de bijstand.

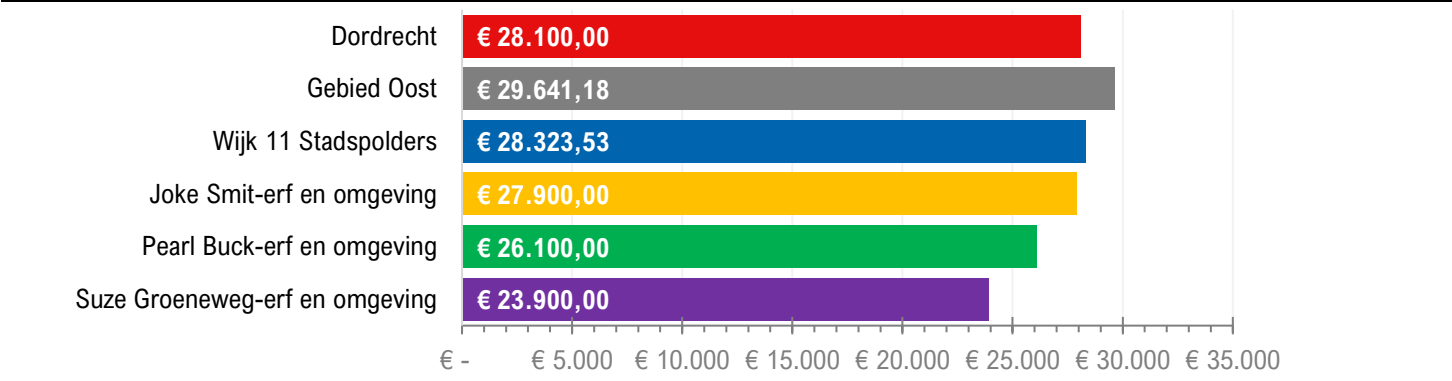
PERCENTAGE WERKENDEN

Buurtnaam	Arbeidsparticipatie	Werkloos
Dordrecht	67%	33%
Gebied Oost	70%	30%
Wijk 11 Stadspolders	72%	28%
Joke Smit-erf en omgeving	67%	33%
Pearl Buck-erf en omgeving	71%	29%
Suze Groeneweg-erf en omgeving	62%	38%

Wat valt op?
De arbeidsparticipatie ligt in Stadspolders met 70% hoger dan het stedelijk gemiddelde van 67%. De buurt Suze Groeneweg-erf e.o. heeft een lager arbeidsparticipatiepercentage en een hoger werkeloosheidspercentage.

INKOMEN

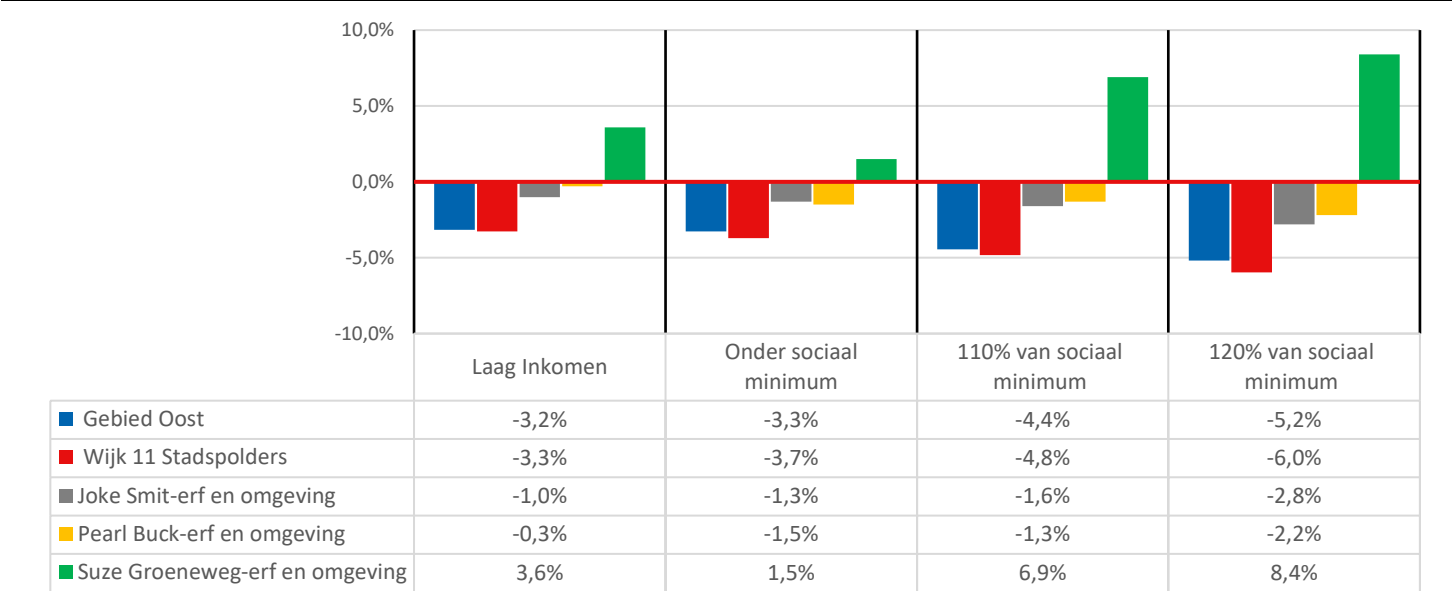
GEMIDDELD INKOMEN PER INWONER

Wat valt op?

In Stadspolders ligt het gemiddeld inkomen per inwoner dichtbij het stedelijk gemiddelde (+232 euro), maar onder het gemiddelde van Gebied Oost (-1318 euro). In de drie geselecteerde buurten ligt het gemiddelde inkomen aanzienlijk lager dan het wijkgemiddelde, waarbij Suze Groeneweg-erf e.o. er het meest uitspringt met -4.424 euro.

PERCENTAGES LAAG INKOMEN EN SOCIAAL MINIMUM

Wat valt op?

Ook het percentage inwoners met een laag inkomen of een inkomen onder het sociaal minimum ligt hoger dan het stedelijk gemiddelde in Suze Groeneweg-erf e.o.

ONDERWIJS

ONDERWIJSACHTERSTANDEN

Te verwachten onderwijsachterstanden peuters & basisschoolleerlingen met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand

Gebied	Percentage
Nederland:	15%
Dordrecht:	22%
Sterrenburg:	15%
Dubbeldam:	7%
Stadspolders:	15%

Wat valt op?

Binnen Stadspolders zijn 5 scholen meegenomen in onderzoek naar te verwachten onderwijsachterstanden. Totaal in Dordrecht 35. Van de 5 hebben 3 scholen een gemiddelde score en de 2 andere scholen hebben een kleine verwachting op achterstand. De Griffioen komt er het minst goed uit (plek 13), gevolgd door De Bever (15) en Geert Groote (19). De Oranje Nassauschool (24) en Johan Friso (28) volgen daarna.

NIVEAU VAN UITSTROOMPROFIEL

Het gemiddeld eindadvies is een centrummaat om de resultaten tussen wijken te kunnen vergelijken. Het gemiddelde is berekend op basis van de volgende indeling: 10 = vwo, 9 = havo/vwo, 8 = havo, 7 = vmbo gt/havo, 6 = vmbo gt, 5 = vmbo kb/vmbo gt, 4 = vmbo kb, 3 = vmbo bb/vmbo kb, 2 = vmbo bb en 1 = pro.

Gebied	Score
Nederland:	6,78
Dordrecht:	6,63
Sterrenburg:	6,72
Dubbeldam:	7,62
Stadspolders:	6,73

Wat valt op?

De scholen in de wijk Stadspolders scoren heel gemiddeld vergeleken met landelijk cijfer wat betreft onderwijsachterstand en niveau van uitstroomprofiel. De scores zijn hoger dan het Dordts gemiddelde. De scholen die net iets minder goed scoren wat betreft te verwachten onderwijsachterstand liggen in de buurten Pearl Buck-erf e.o. (Griffioen), Palissander e.o. (de Bever) en Van den Broek-erf e.o. (Geert Groote).

CONCLUSIES

BEDRIJVIGHEID

Wat betreft bedrijvigheid scoort de wijk Stadspolders gemiddeld. De bedrijven zijn verspreid over de wijk te vinden. De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Van Ravesteijn-erf e.o., Pearl Buck-erf e.o. en Palissander e.o. Binnen Stadspolders zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘overheid, onderwijs & zorg’. Er is slechts 1 bedrijf in Stadspolders actief die meer dan 100 werknemers heeft.

Horeca speelt nauwelijks een rol in Stadspolders. Er is een bedrijventerrein te vinden in Stadspolders: Groene Zoom. Er is op dit moment weinig bekend over het functioneren van dit bedrijventerrein, de wijkwinkelcentra en andere wijkeconomie in Stadspolders. Ook is er op dit moment geen actief beleid hierop. Dit is wel wenselijk en daarom wordt hier nu aan gewerkt.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

De data over de wijk Stadspolders geven een relatief gunstig beeld ten opzichte van het Dordts gemiddelde op verschillende sociaaleconomische indicatoren. Het percentage inwoners met een lagere opleiding is lager, terwijl het percentage met een middelbaar opleidingsniveau hoger is. Het aantal voortijdige schoolverlaters in Stadspolders ligt onder het stedelijk gemiddelde en bleef stabiel tussen 2020 en 2021, ondanks een lichte stijging in het percentage jongeren zonder startkwalificatie. Hoewel de arbeidsparticipatie in de wijk hoger is dan gemiddeld, toont de buurt Suze Groeneweg-erf e.o. negatieve uitschieters met een hoger percentage mensen in de bijstand, een lagere arbeidsparticipatie, en een hoger werkloosheidspercentage.

INKOMEN

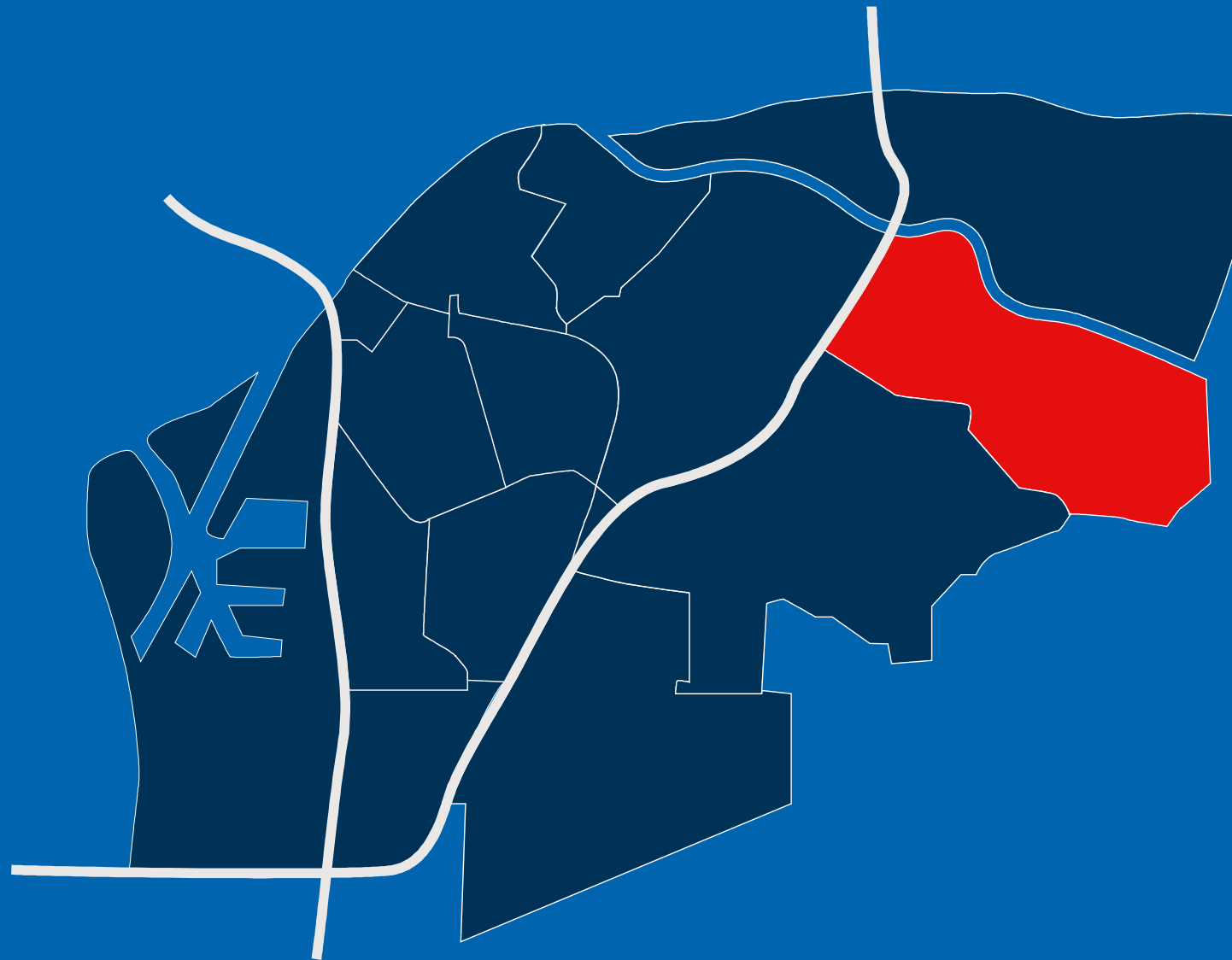
In Stadspolders ligt het gemiddeld inkomen per inwoner dicht bij het stedelijk gemiddelde, maar onder het gemiddelde van Gebied Oost. De data laten aanzienlijke sociaaleconomische variaties zien binnen de wijk. In de drie geselecteerde buurten ligt het gemiddeld inkomen beduidend lager.

Ook het percentage inwoners met een laag inkomen of een inkomen onder het sociaal minimum ligt hoger dan het stedelijk gemiddelde in Suze Groeneweg-erf e.o.

ONDERWIJS

De scholen in de wijk Stadspolders scoren heel gemiddeld vergeleken met het landelijk cijfer wat betreft onderwijsachterstand en niveau van uitstroomprofiel. De scores zijn hoger dan het Dordts gemiddelde. De scholen die net iets minder goed scoren wat betreft te verwachten onderwijsachterstand liggen in de buurten Pearl Buck-erf e.o. (Griffioen), Palissander e.o. (de Bever) en Van den Broek-erf e.o. (Geert Groote).

DOEL: KLIMAATBESTENDIGE STAD

WIJK: STADSPOLDERS

★ *Natuurspeeltuin*

 Lokale speeltuin

 Stadsboerderij

 Picknickzone

 Buitensporten

 Wandelen

 Informatiecentrum

 Jachthaven

 Kanoën

 Vogelspotplek

 Café / horeca

 Hondenuitlaatgebied

 Museum

 Dagrecreatiegebied

 Zwemmen

 Manege

 Scouting

 Camping

 Strand

 Aanmeersteiger

 Golfterrein

 Sterren kijken

 Watersport

 Visvangst

 Markt

 Boomgaard

 Dijklinten

 Killen

 Het Wantij

 Dordwijkzone

 Reelijnen

 Binnenhoven

 Buitenplaatsen

 Monumentale boomstructuren

 Parel polder de Biesbosch

wijk

 Wijkpark

 Buurtgroen

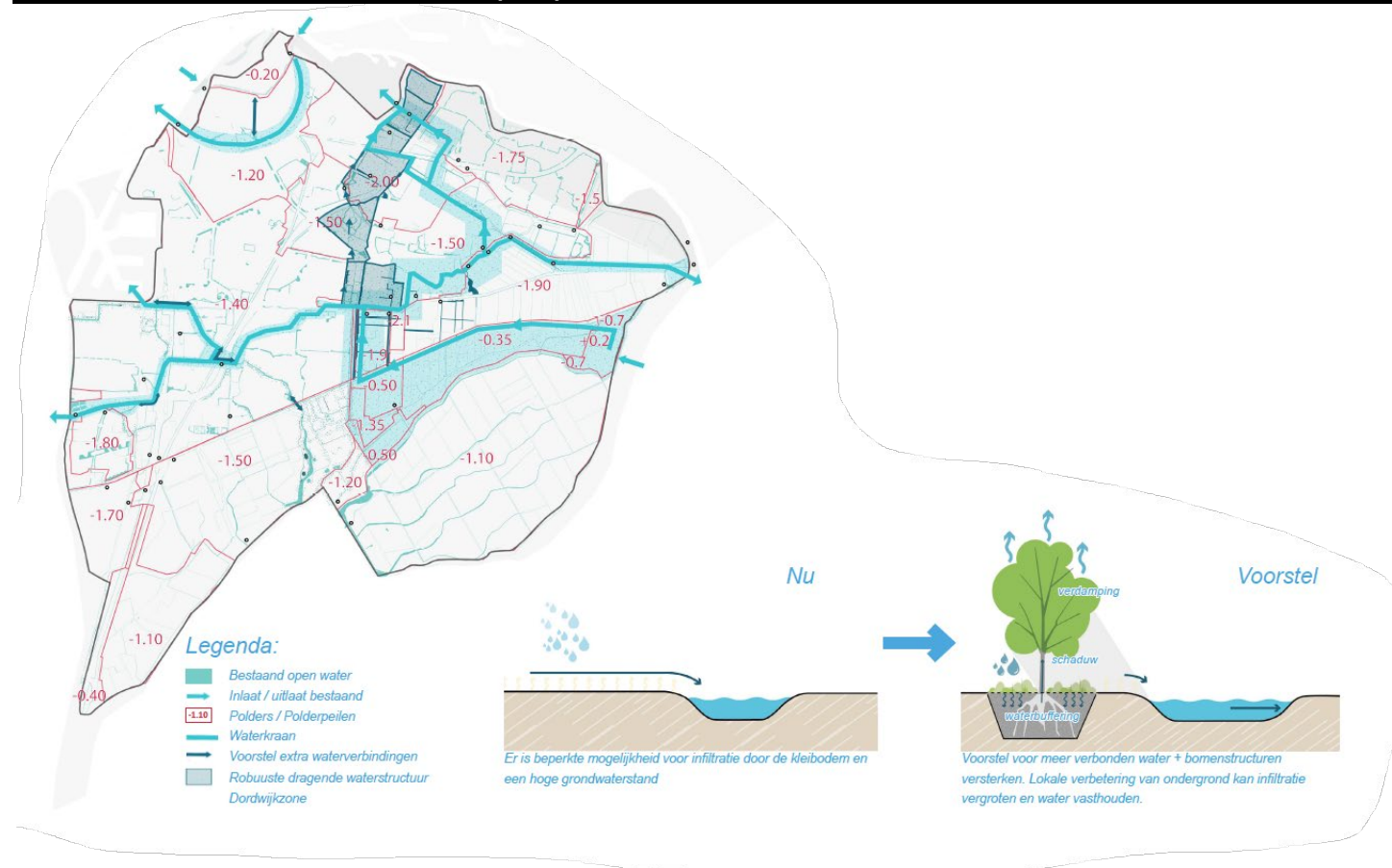
Klimaatbestendige stad

2021	• Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken • Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit • Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen) • Programma Dordwijkzone • Herinrichting Spuiboulevard • Monitoring klimaatlabels	
2022	• Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park • Tuincoach • Operatie Steenbreek acties • Aanpak biodiversiteitstress	€1.350.000 €125.000 €125.000 €20.000

Wat valt op?

- De (monumentale) boomstructuren spelen een belangrijke rol in de opzet van groenblauw in Stadspolder.
- De boomstructuren sluiten aan op de dijken die de wijk omringen en van groot belang zijn als drager van de groene structuur van de wijk.
- De blauw brug is een belangrijke verbinding met het buitengebied (staart) voor de wijk.
- Op dit moment is de wijk nog niet sterk verbonden met het stadspark.

GROEN/BLAUW DORDRECHT (2/2)

Het klimaat verandert in Nederland. De gemiddelde temperatuur stijgt, de hoeveelheid en de intensiteit van neerslag zijn toegenomen en perioden van droogte en hitte komen vaker voor. In 2030 is Dordrecht bestand tegen de (nadelige) effecten van de klimaatverandering. Dit wordt bereikt door een drietal onderdelen.

1. Robuuste, groenblauwe structuren te versterken.

De vier groenblauwe hoofdstructuren (De Urbanisten. (2020, februari). Groenblauw Eiland van Dordrecht, beknopte ruimtelijke visie.) worden behouden, beschermt en versterkt. Dit zijn:

- Het Getijdenlandschap dat de rijke randen van het Eiland vormt;
- De Dordwijkzone die opnieuw wordt uitgevonden als centraal park en klimaatbuffer;
- De historische Dijklinten waaruit het eiland in ringen is opgebouwd;
- Het Killenlandschap dat vooral zichtbaar is als grillige (binnendijkse) waterlopen.

2. Klimaatbestendig inrichten en beheren onderdeel te maken van het gemeentelijk beleid en handelen. Robuuste- en kleinschalige structuren tot aan de voordeur, van hoge kwaliteit, zorgen samen voor:

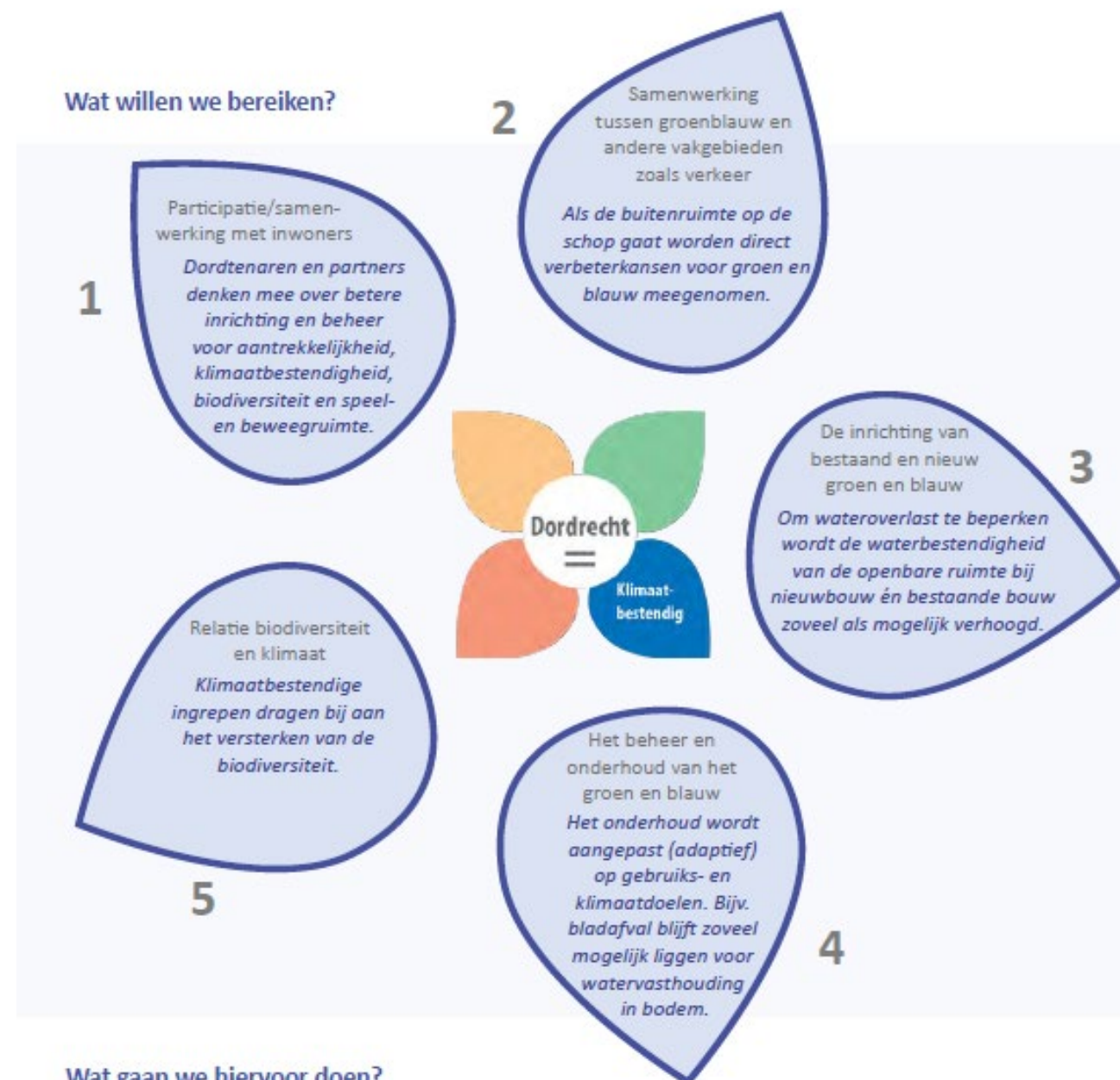
- Voldoende bergingsruimte in de groenstructuren en watersystemen om wateroverlast door piekbuien te voorkomen.
- De juiste soortkeuze, standplaats en diversiteit in het groen om bestand te zijn tegen (extreme) hitte en droogte.
- De juiste inrichting, beheer en stabiliteit in het ecosysteem (gezonde biodiversiteit) in het water om de waterkwaliteit in tijden van (extreme) hitte en droogte op peil te houden.
- Voldoende schaduw en verkoeling om mens en dier comfortabel door de stad te leiden, zonder daarbij overlast of gezondheidsklachten te ervaren door (extreme) hitte.
- Duurzame kwaliteit wordt daarnaast bereikt door circulariteit (hergebruik) toe te passen in inrichting en beheer. Ontstaan van afvalstromen wordt zoveel mogelijk voorkomen om het milieu niet onnodig te belasten.

3. Inwoners te stimuleren tot vergroening.

Een klimaatbestendige stad

In 2030 beschermt het groen en blauw Dordrecht en Dordtenaren tegen de gevolgen van het veranderende klimaat. Overlast door zware regenval is zoveel mogelijk voorkomen. In droge, hete perioden geven groen en blauw veel verkoeling. Er is meer en kwalitatief beter groen en blauw. Zowel op gemeentegrond, als in tuinen van inwoners.

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we hiervoor doen?

1. • Tuincoach
• Operatie Steenbreek acties
2. • Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken
• Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit
• Programma Dordwijkzone
• Herinrichting Spuiboulevard
• Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park
3. • Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen)
4. • Monitoring klimaatlabels
5. • Aanpak biodiversiteitsstress

HITTE

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

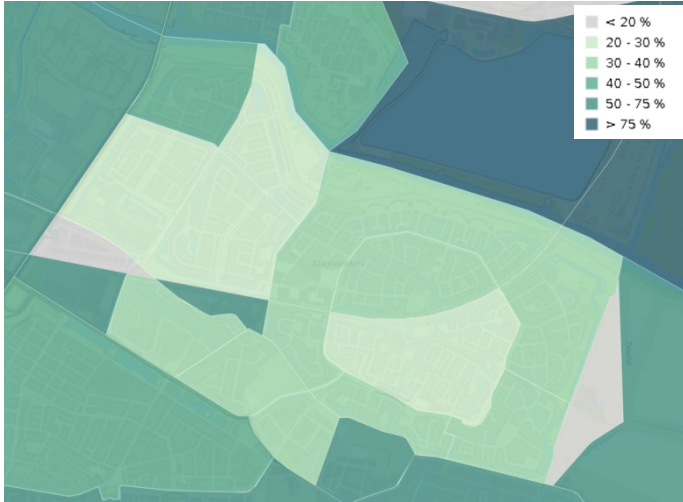
De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden. En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijdsparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

GROENSTRUCTUREN

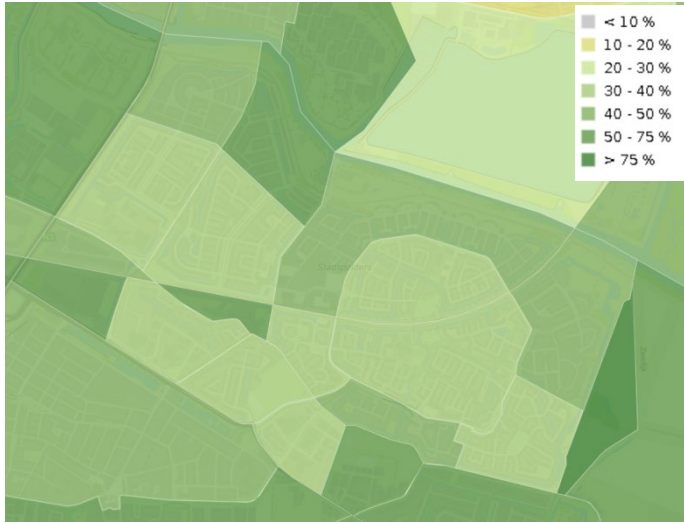
Groen binnen openbare ruimte

Groen op eigen terrein

Boom per buurt

Grijs per buurt

Wat valt op?

1. Stadspolder is een zeer groene wijk. Er zijn veel groenstructuren en ook veel bomen te vinden. Echter lijkt dit beperkt tot de randen van de wijk, en lijkt de aanwezigheid van groen binnen de “bebouwde gebieden” beperkt.
2. Ook in de buurten zijn bomen te vinden, wat we tot nu toe niet eerder hebben gezien. Het valt wel op dat dit nog geen hoge bomen zijn. Wellicht moet hier vaker voor worden gekozen (indien de leeftijd niet het probleem is).
3. Indien er vergroend moet worden zou de Oudelandsehoek prioriteit kunnen krijgen. Hier staat relatief tot de rest iets minder bomen.

REGL 3-30-300 (TOTAALSCORE)

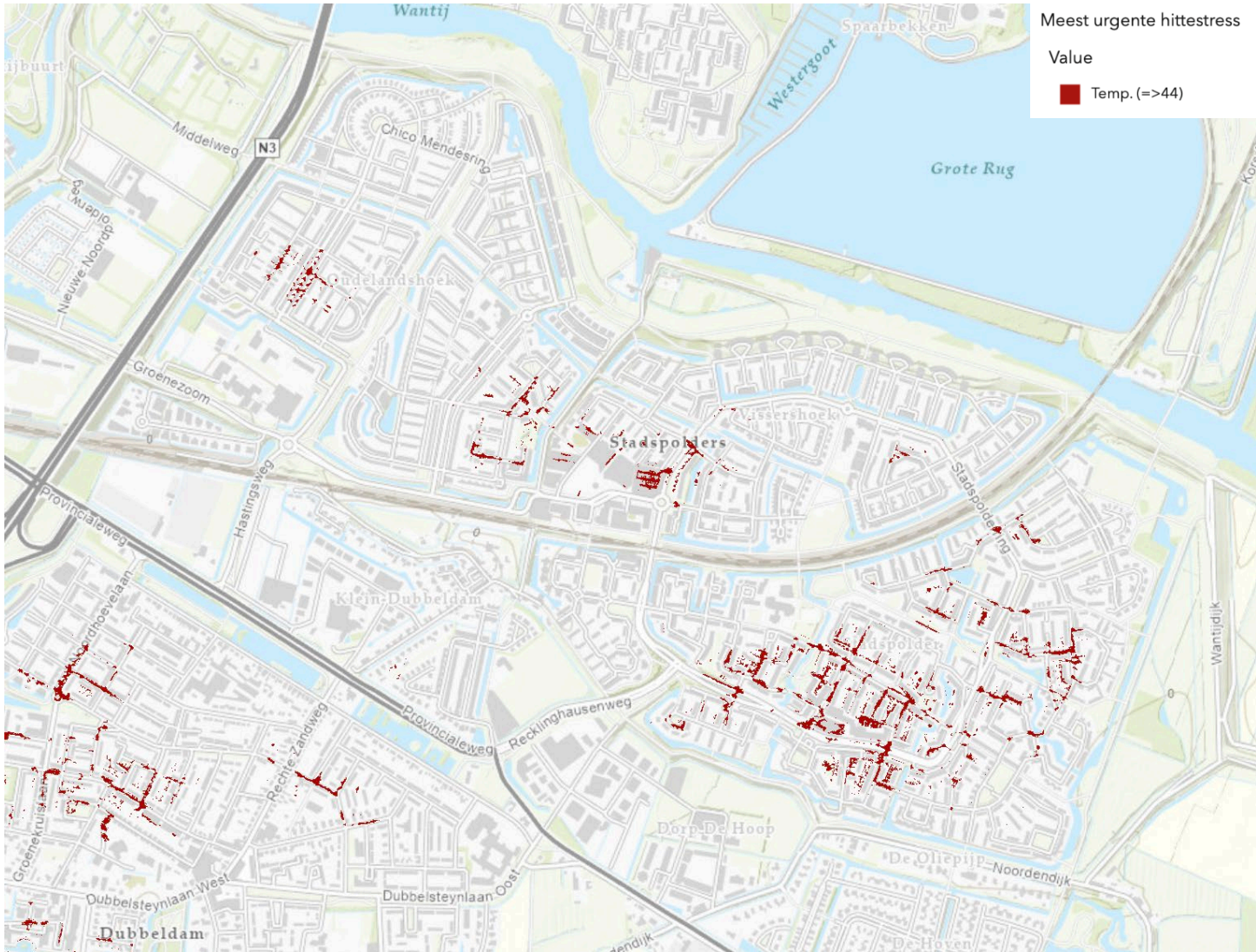
Wat valt op?

1. Ondanks de sterke groene structuren, scoort de wijk niet perse goed op de 3-30-300 regel. Er zal dus een reflectie plaats moeten vinden over wat nu wanneer het uitgangspunt zou moeten zijn.
2. Op de 30 regel scoort Stadspolder relatief tot andere wijken oke, maar niet goed.

REGL 30

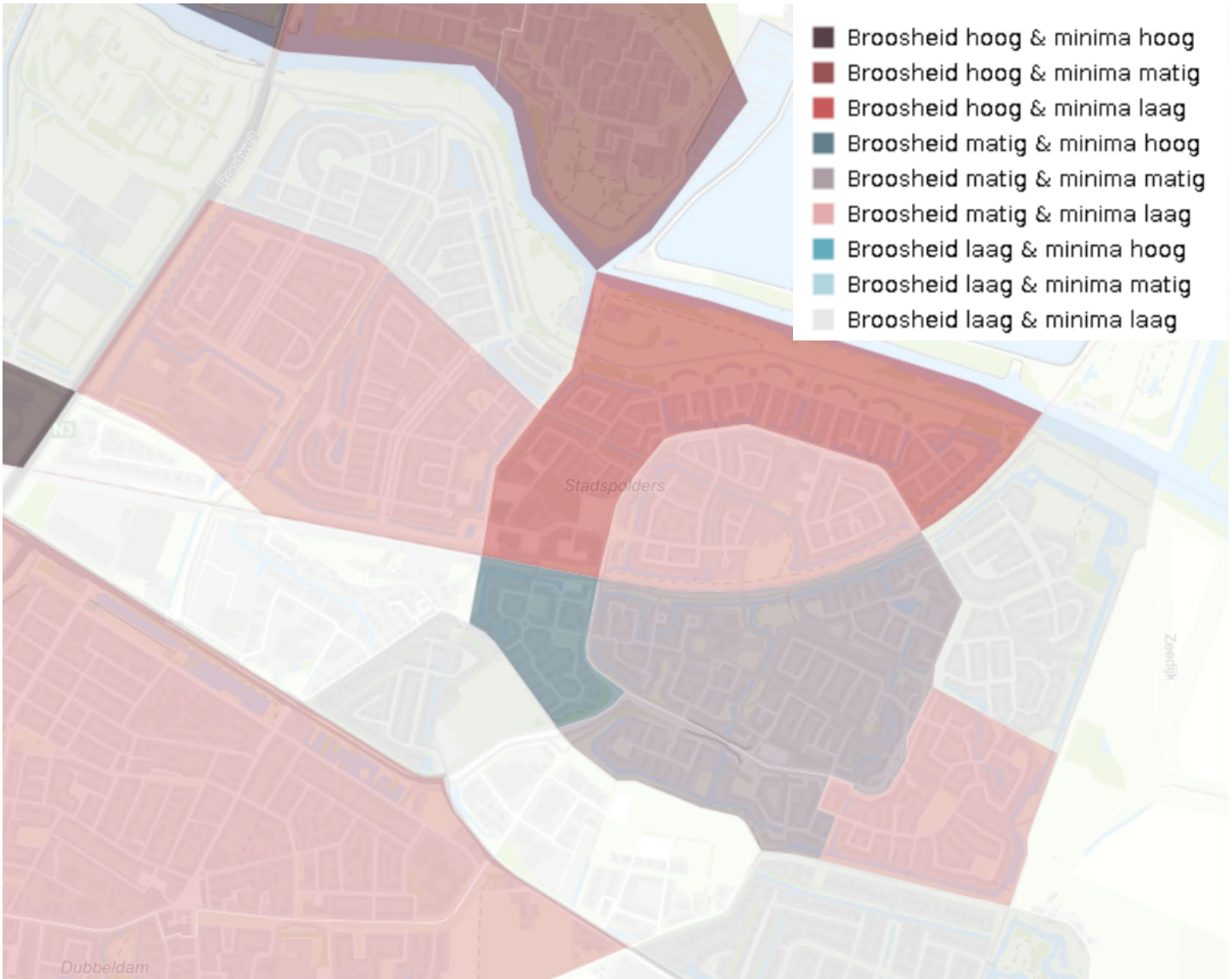
HITTE – MEEST URGENT

Wat valt op?

1. Het Pearl-Buck erf valt erg op wat betreft hitte. In een aantal straten valt inderdaad op dat erg veel (voor)tuinen volledig bestraalt zijn. Hier liggen dus zeker kansen.
2. De wijk scoort verder best goed op een aantal plekken na. Er zal per straat kunnen worden bekeken wat de kansen zijn.
3. Verder valt het parkeerterrein bij het winkelcentrum op.

SOCIALE KWETSBAARHEID HITTE

Wat valt op?

1. In combinatie met de vorige analyse lijkt het goed om de buurten Pearl-buck erf en Suze-Groeneweg-erf prioriteit te geven.

WATER PER BUURT

Wat valt op?

1. De wijk zit op het gebied van water, net zoals bij groen, goed in elkaar. Waterstructuren zijn gelijkmatig verdeelt over de wijk.

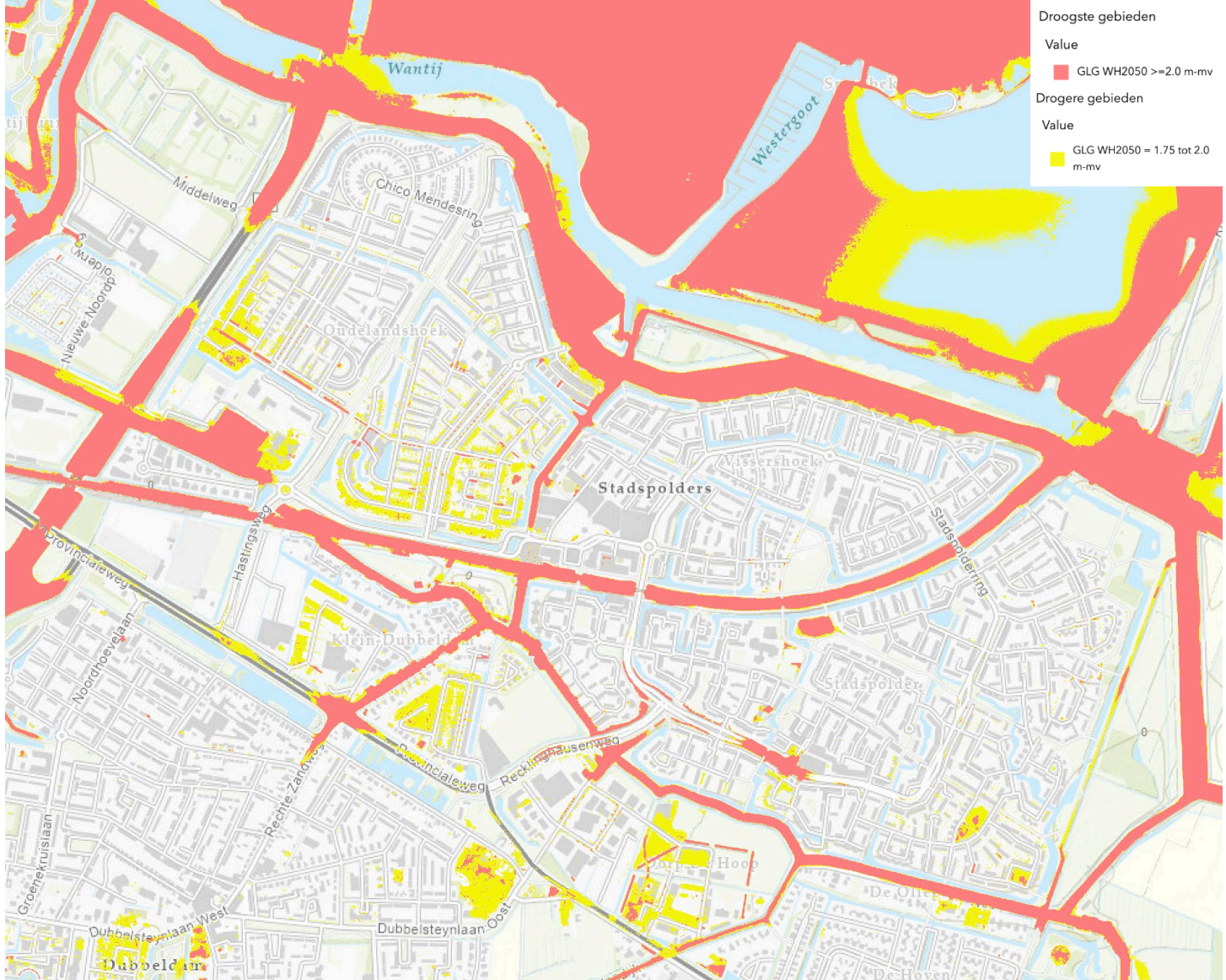
WATER TEKORT OF OVERSCHOT

GEMIDDELD LAAGSTE GRONDWATERSTAND (GLG)

Wat valt op?

1. De grondwaterstand is op veel plekken niet opvallend laag. Uitzondering hierop is de Oudelandsehoek. Hier zou mogelijk rekening mee moeten worden gehouden indien er bomen worden geplaatst.

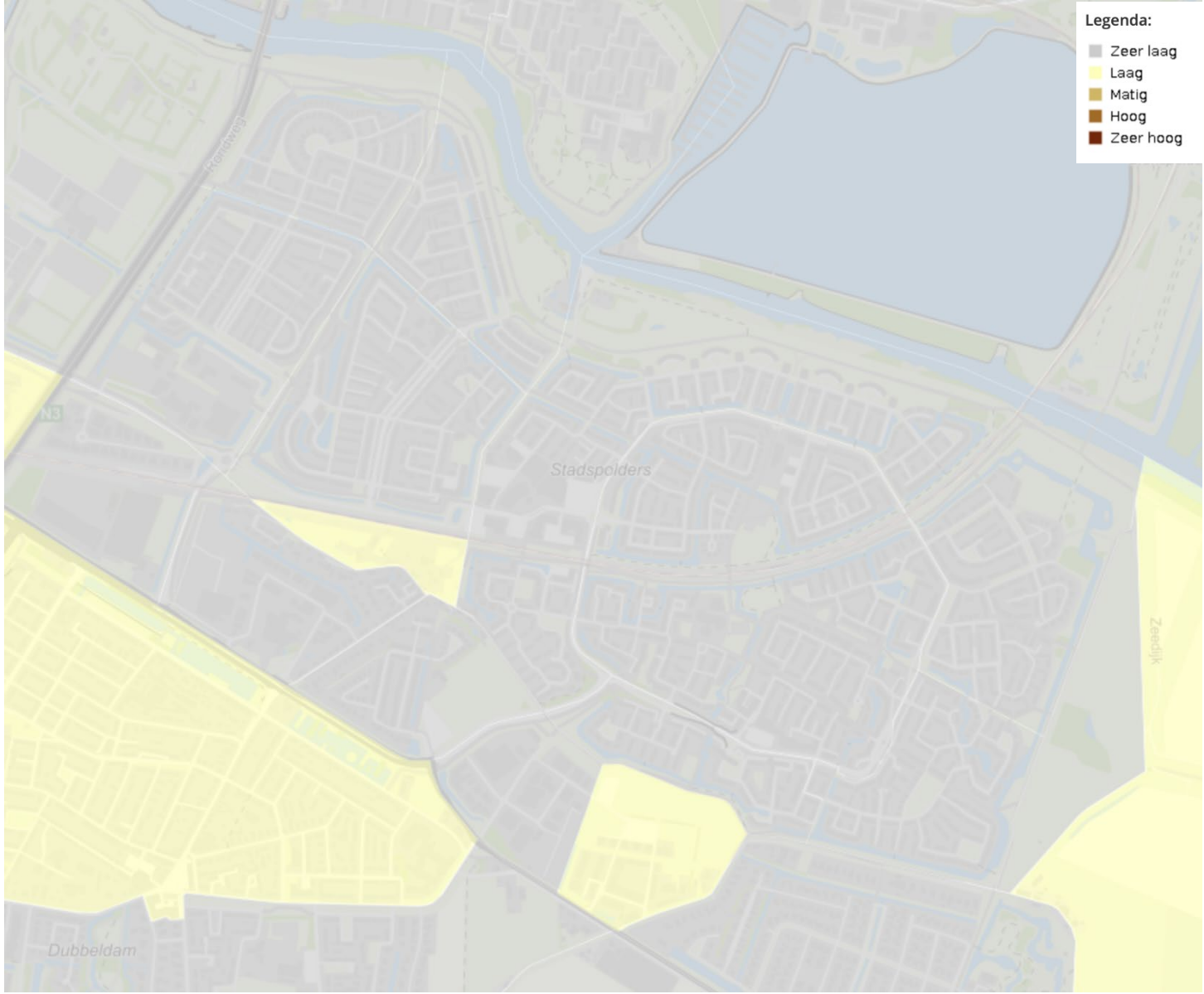
DROOGTE (MEEST URGENTE PLEKKEN)

Wat valt op?

1. Buiten de dijken zijn er geen plekken met extreme droogte. Er is wel enige droogte te vinden in de Oudelandsehoek, zoals te verwachte viel aan de hand de GLG.

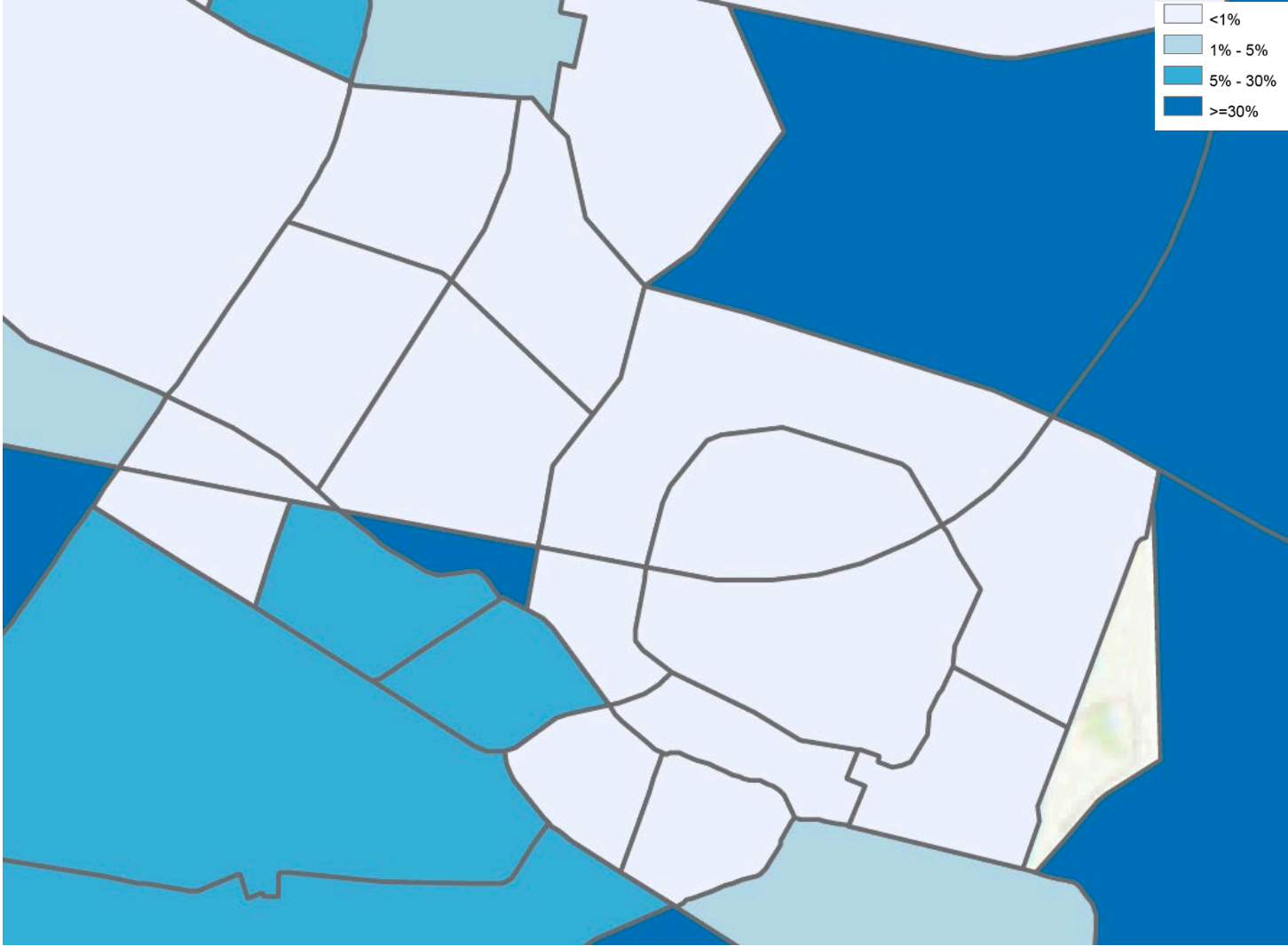
RISICO PAALROT

Wat valt op?

1. Er is in Stadspolders een zeer laag risico op paalrot. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de bouwjaren van woningen in deze wijken. Aangezien Stadspolders ‘nieuwer’ is (jaren ’90) dan Dubbeldam (jaren ’70) en Sterrenburg (jaren ’70).

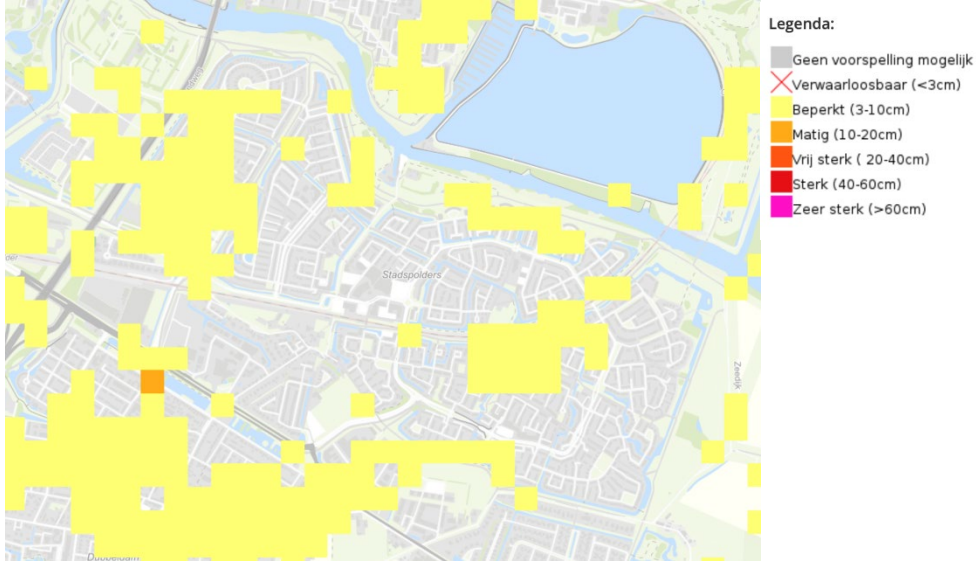
ONDIEPE FUNDERING

Wat valt op?

1. Geen enkele buurt heeft te maken met ondiepe funderingen.

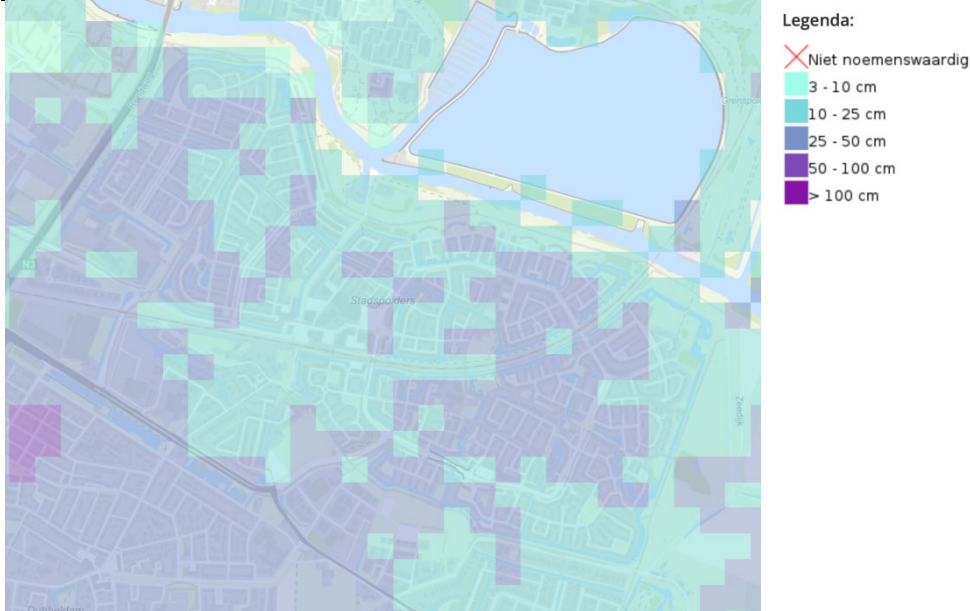
BODEMDALING 2020-2050

Wat valt op?

1. Er is sprake van enige bodemdaling in de buurt Pearl-Buck en Amazone. Relatief tot andere omliggende gemeentes is de bodemdaling zeer beperkt. Dat wil niet zeggen dat het niet tot problemen kan leiden op de lange termijn. Het zal waarschijnlijk vooral in de gaten gehouden moeten worden.

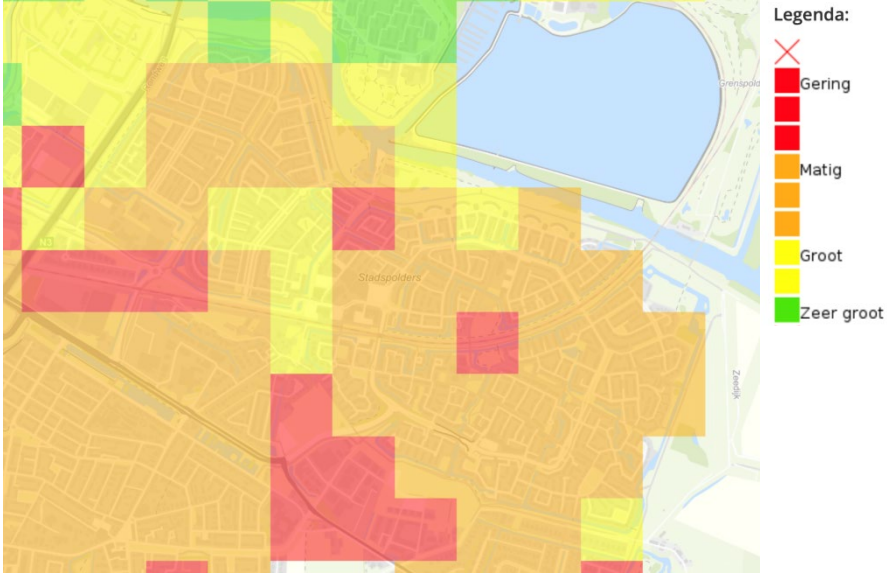
BODEMDALING DOOR OPHOGING

Wat valt op?

1. Er is enige bodemdaling door ophoging; tot 25 cm. In de buurten Pearl-buck, amazone en het Van den Broek-erf iets meer met alles tot 50cm. Bodemdaling door ophoging.

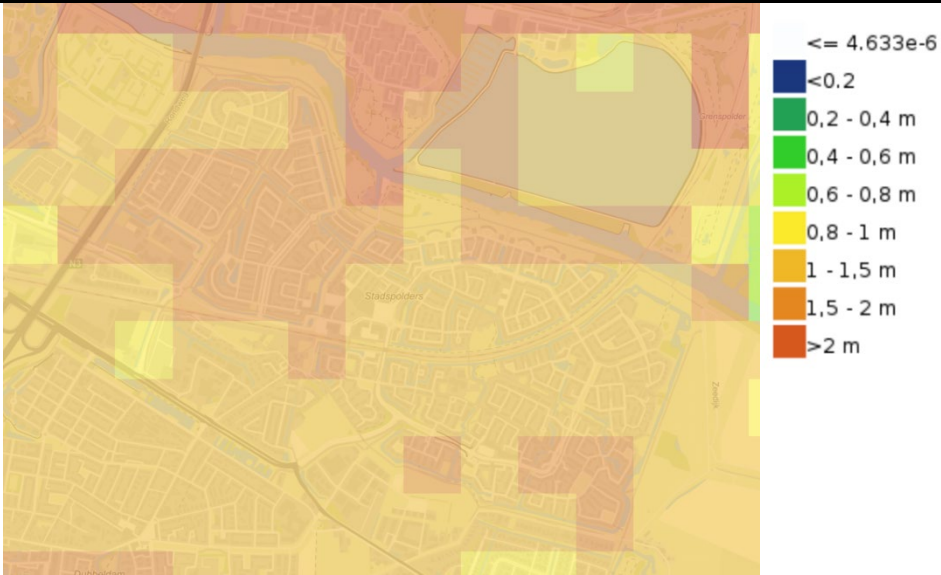
STEDELIJKE INFILTRATIE KANSEN

Wat valt op?

1. Net zoals in Dubbeldam en Sterrenburg zijn de stedelijke infiltratiekansen voor water beperkt. Door de goedverspreide waterstructuren van de wijk is het lichtelijk beter dan de andere wijken in oost. De winst lijkt vooralsnog te behalen in het ontregelen van de wijk en bij rioolvernieuwingen extra aandacht te blijven schenken aan afwatering.

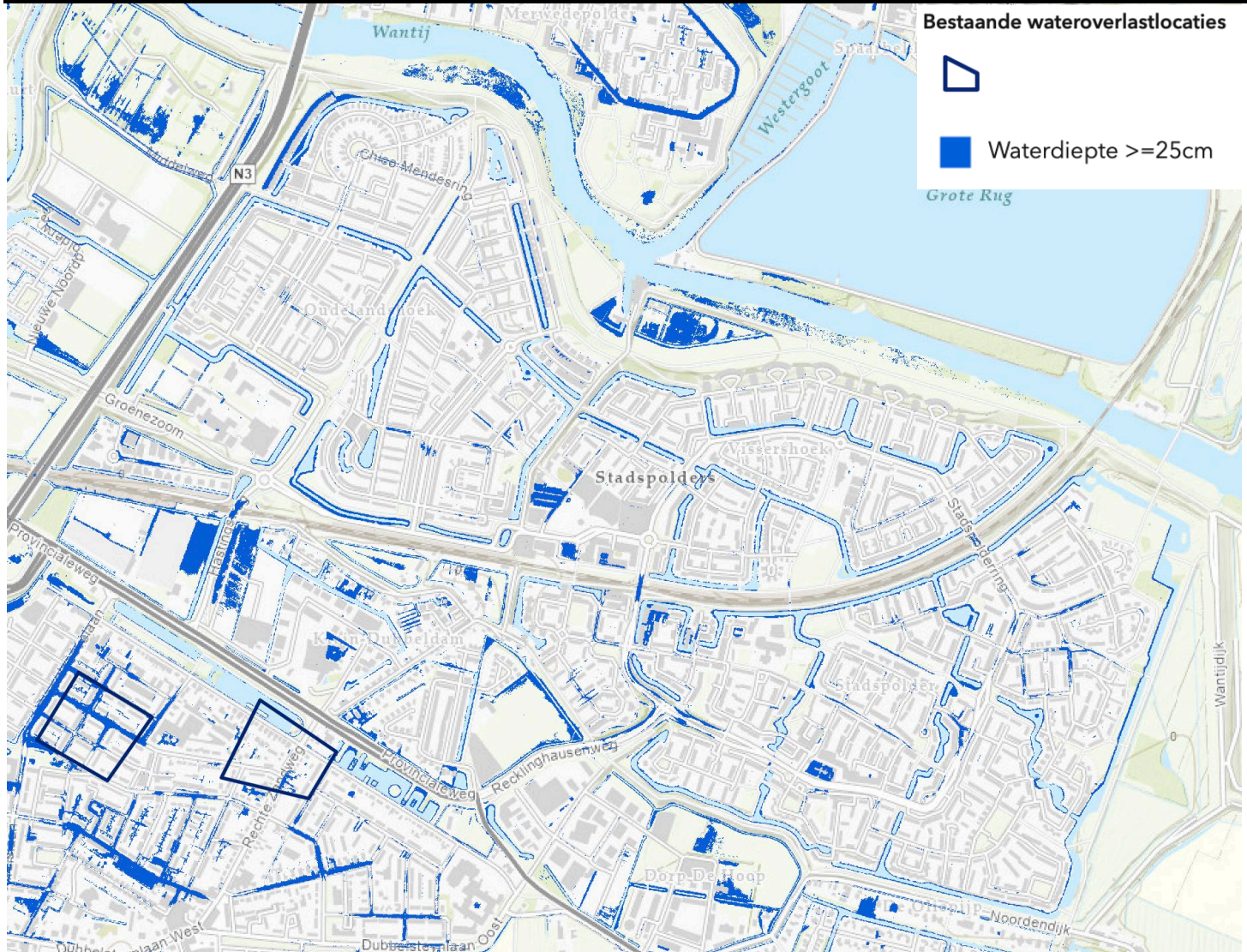
GEMIDDELD HOOGSTE GRONDWATERSAND (GHG)

Wat valt op?

1. De hoogste waterstand blijft in Stadspolder op een mooi gemiddeld pijl staan, waardoor er niet snel wateroverlast zal ontstaan naar alle waarschijnlijkheid.

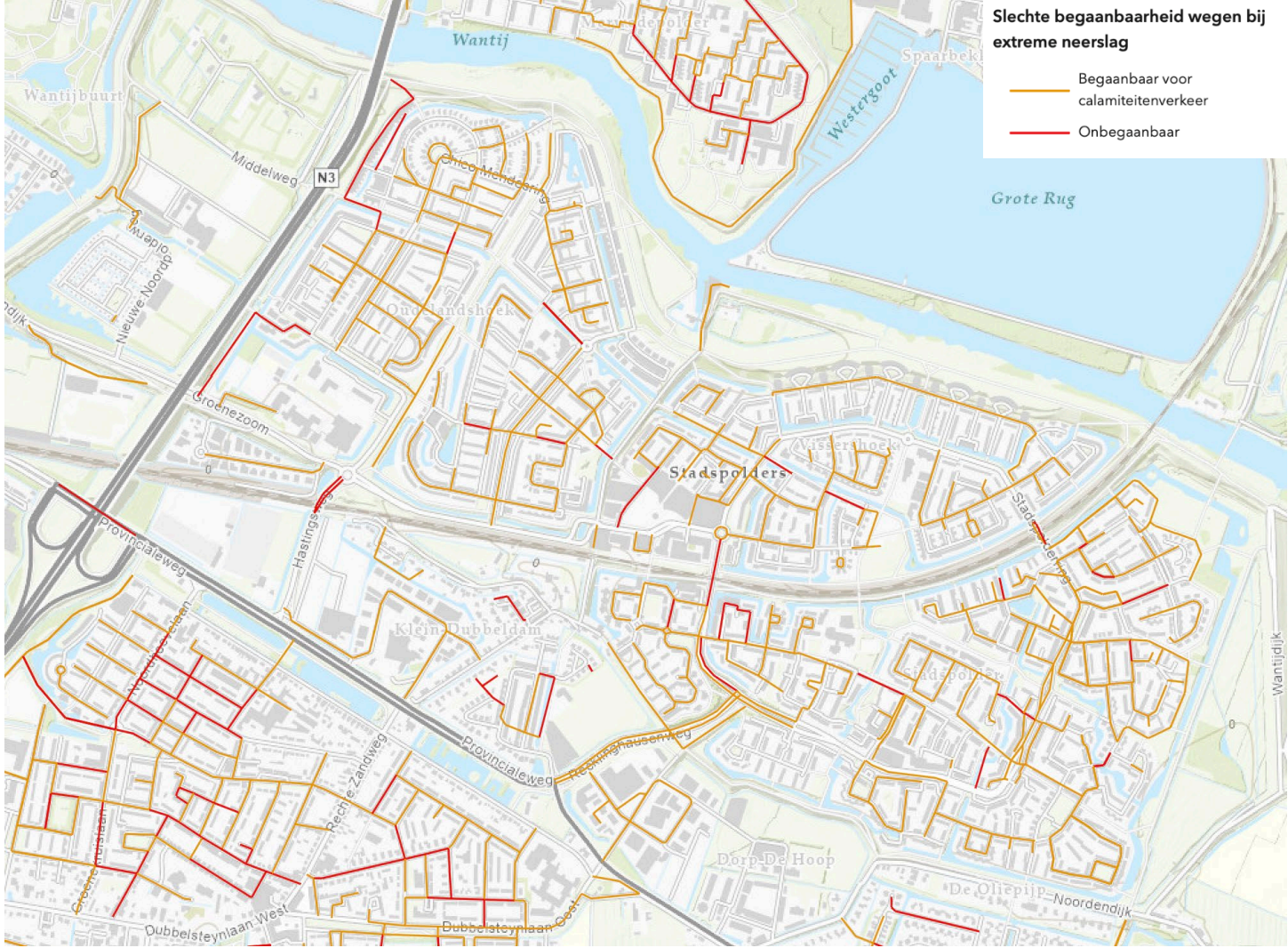
WATERDIEPTE BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

1. De waterdiepte is zeer beperkt in de wijk (enkele uitzonderingen nagelaten). Dit is een goed teken.

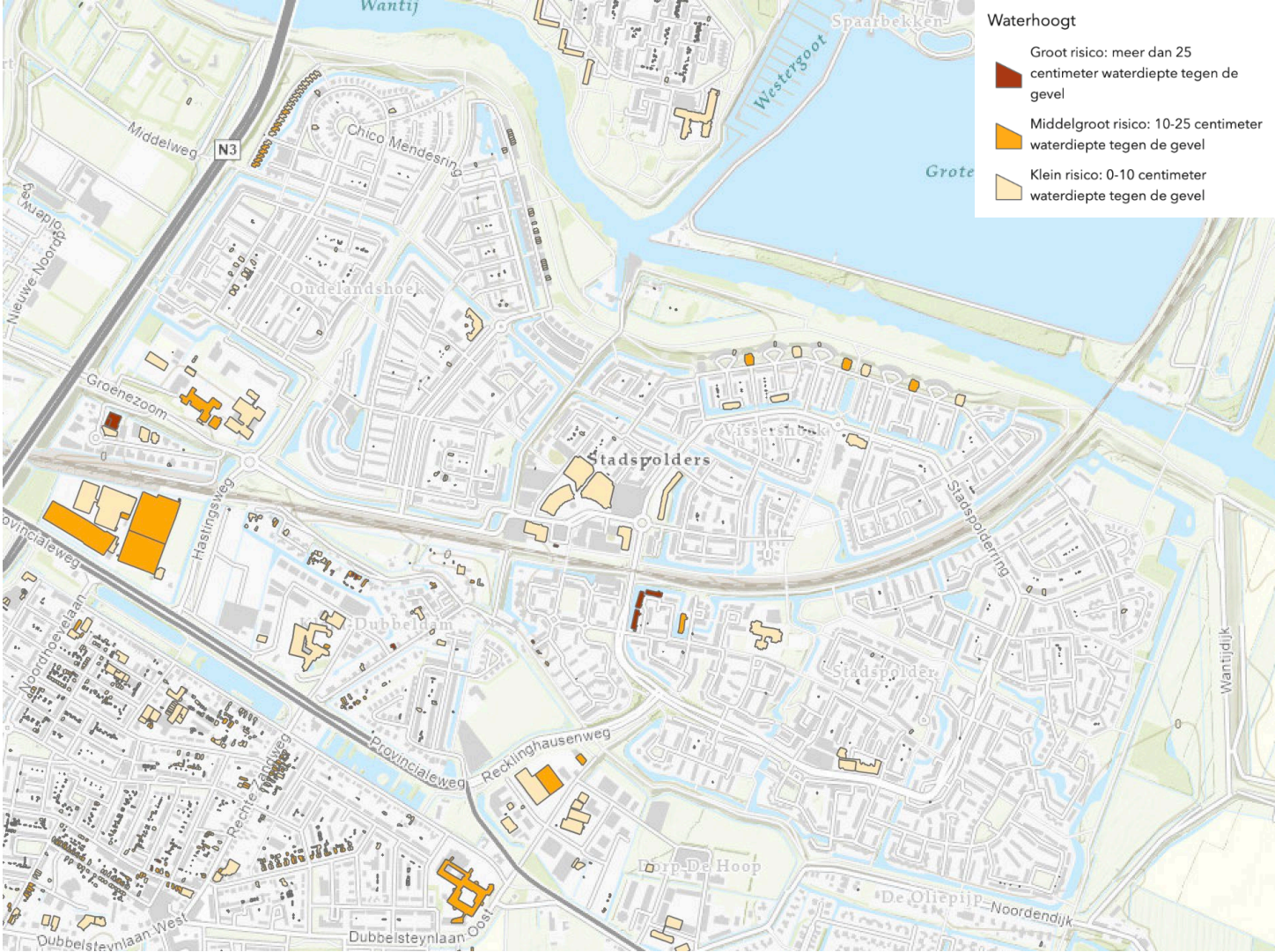
BEGAANBAARHEID WEGEN BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

1. Een relatief groot deel van de wijk is begaanbaar bij intense neerslag. Een tiental straten heeft problemen, hier zou aandacht aan moeten worden geschonken bij straatvernieuwing.

WATERHOOGTE BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

1. Ook hier ontstaan geen problemen in de wijk en bewijst de goed verspreide waterstructuur haar dienst.

CONCLUSIES

In de basis is Stadspolder een goed verdeelde en gevulde groen/blauw wijk, hoewel het nergens grote oude groenstructuren heeft. De boomstructuren sluiten aan op de dijken die de wijk omringen en er zijn goede verbindingen met het buitengebied. De groenstructuren zouden verder uitgebreid kunnen worden en zo ook worden verbonden met het stadspark.

HITTE

In het algemeen is Stadspolder een groene wijk en in tegenstelling tot andere plekken is in de buurten zelf ook gedegen groen te vinden. Nergens in de wijk komen echter grote bomen of groenstructuren voor. Deze andere opzet hoeft op het gebied van klimaat niet direct een probleem te zijn. Qua hitte valt vooral het Pearl-Buck erf op, hier is veel betegeld. Het onttregelen van de wijk lijkt een voor de hand liggende oplossing voor de hittestress die we op dit moment zien in de buurt.

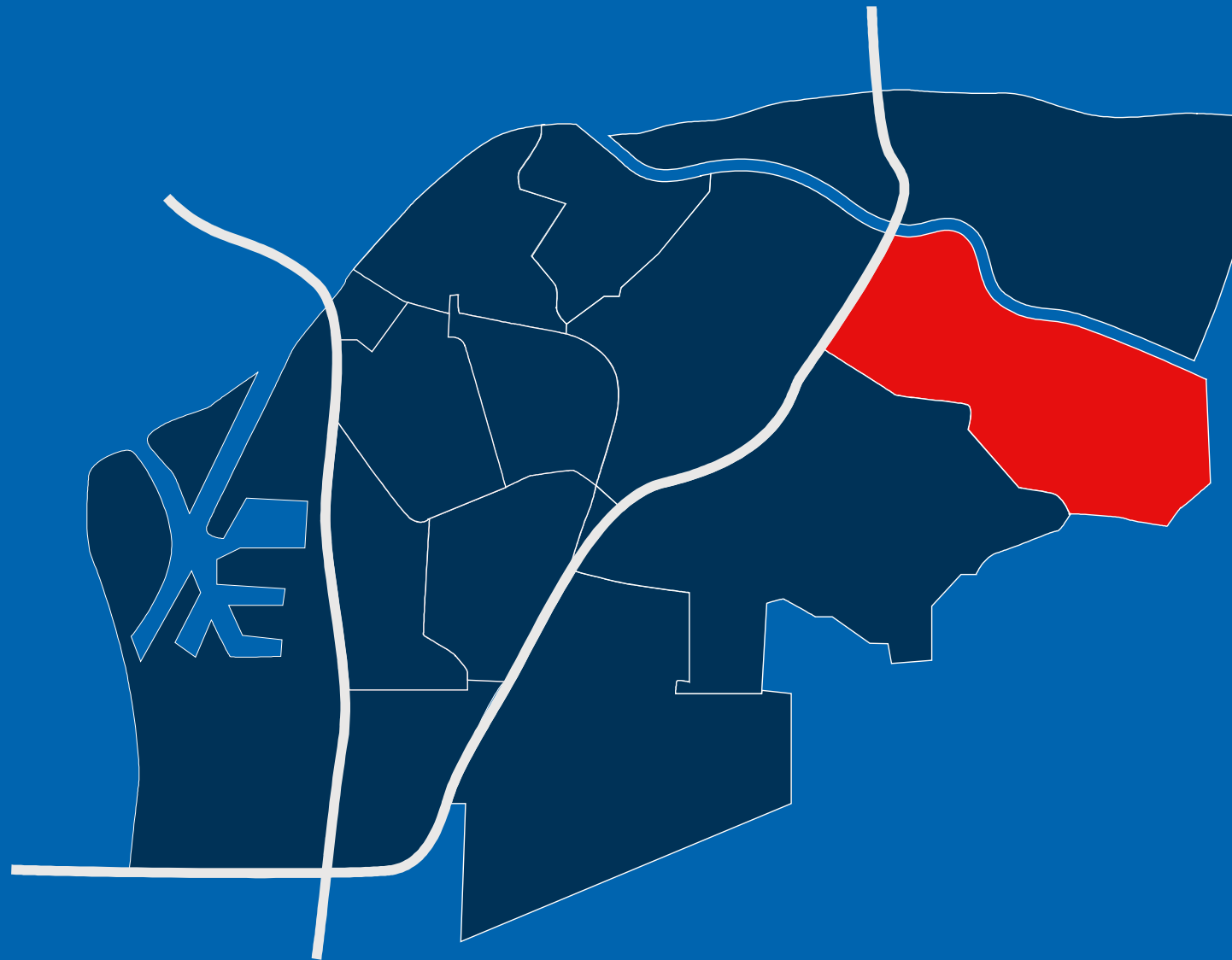
Op de 3-30-300 regel scoort de wijk niet direct goed, dit komt doordat er geen parken in de wijk zelf zijn. Kijkend naar sociale kwetsbaarheid zouden het Pearl-Buck erf en het Suze-Groeneweg erf prioriteit moeten krijgen.

WATERTEKORT EN OVERSCHOT

Door de sterke groen/blauw basis van de wijk ontstaan er geen grote problemen op het gebied van droogte of bij intense regenval. Ook zijn er geen ondiepe funderingen te vinden, weinig paalrot en zijn verzakking een minder groot probleem is. De Oudelandshoek lijkt een uitzondering. Hier is spraken van relatief lage grondwaterstanden bij droge periodes. Indien er nieuwe bomen geplaatst worden moet hier over nagedacht worden (diepe wortels). Het toevoegen van waterstructuren op deze plek lijkt een voor de hand liggende optie.

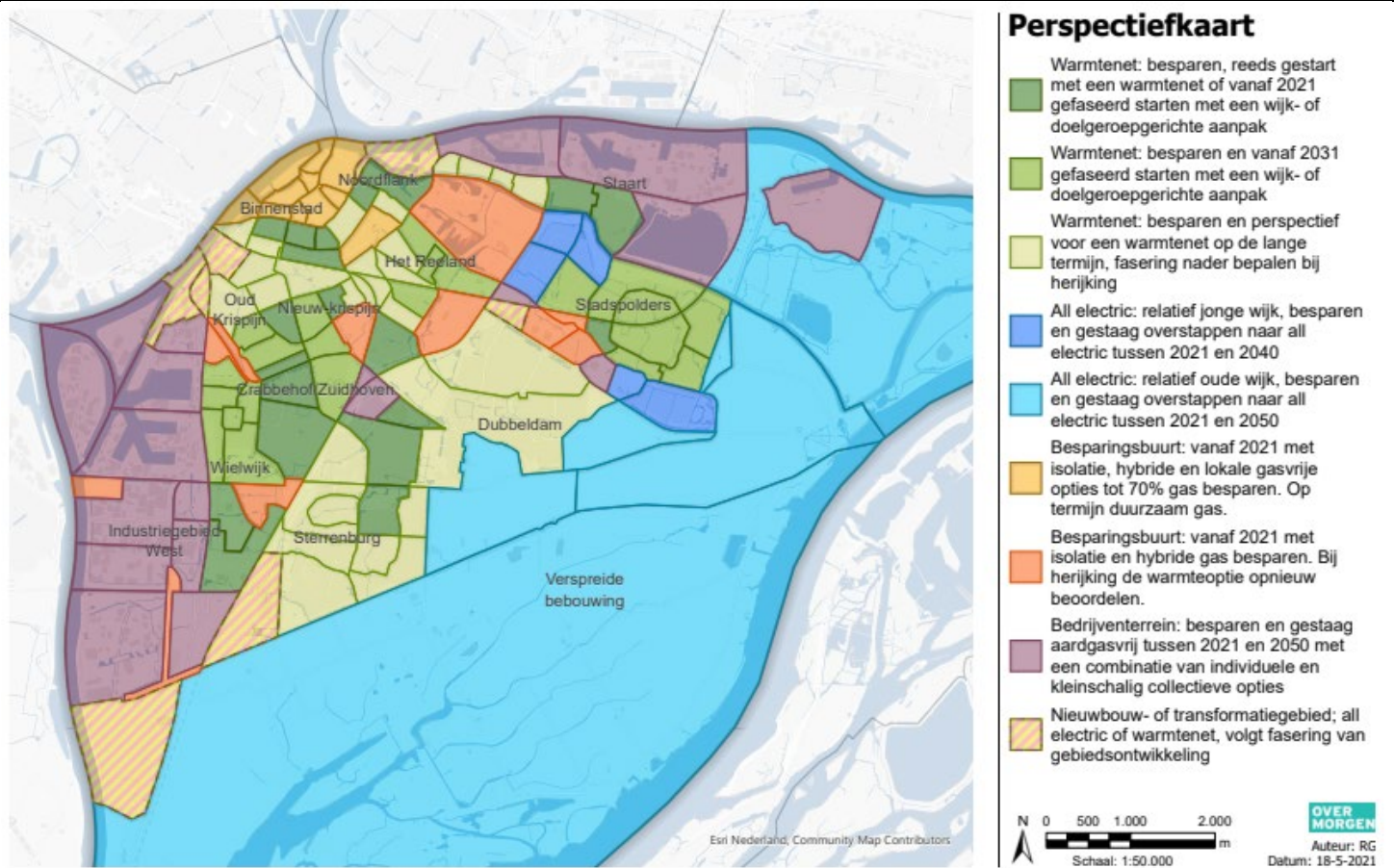
Bij intense regenval zijn er een aantal plekken waar problemen kunnen ontstaan. Er zou per straat even moeten worden bekeken of dit kan worden opgelost. Hoe dan ook leidt het niet tot grote problemen.

DOEL: DUURZAME EN KLIMAATNEUTRALE STAD

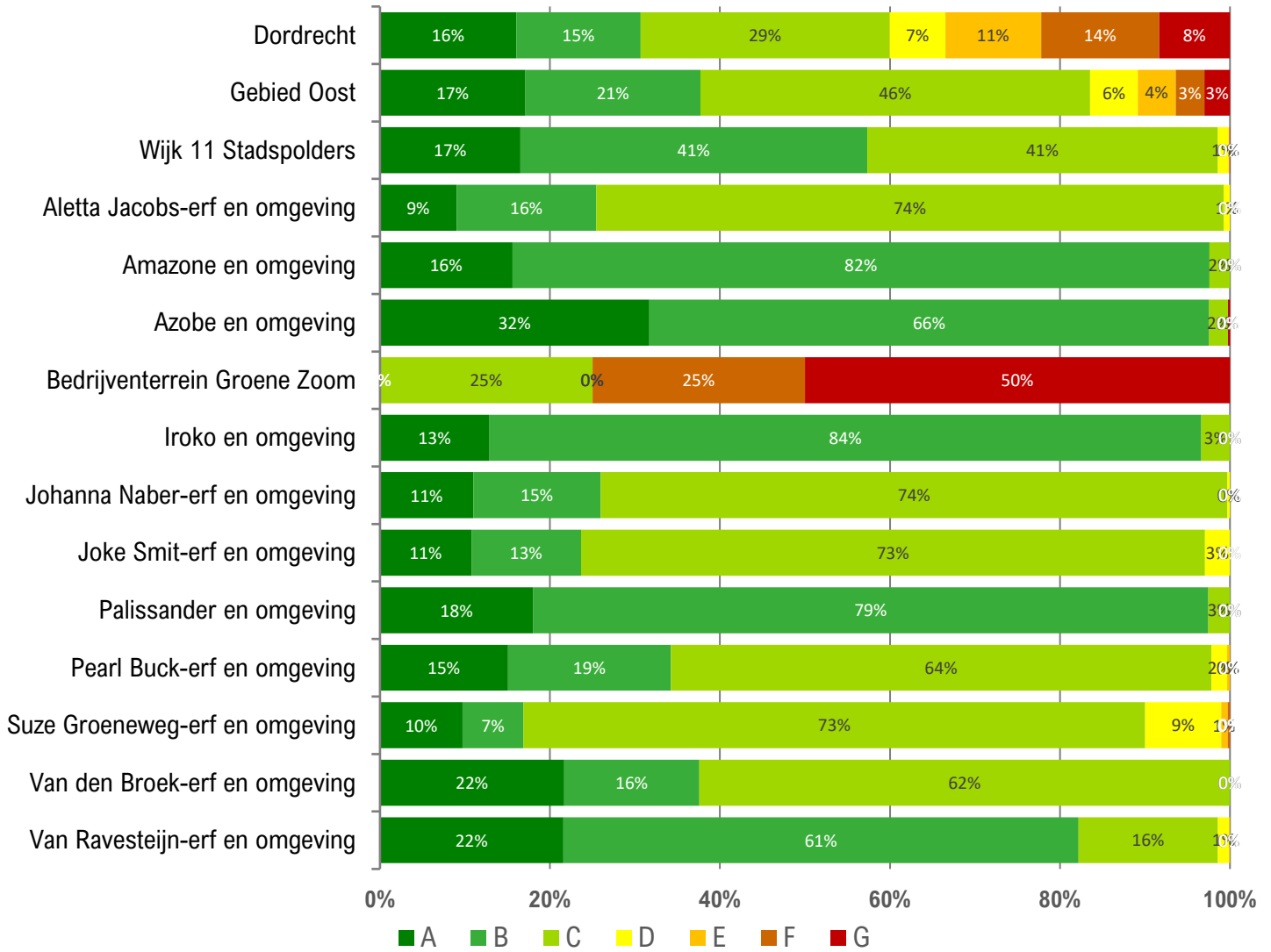

WIJK: STADSPOLDERS

TRANSITIEVISIE WARMTE – HVC TRACE

Wat valt op?
Een groot deel van Stadspolder staat op de planning om tussen nu en 2031 aangesloten te worden op het warmtenet. De buurt Suze Groenweg-erf volgt later. Voor de buurten in het westen van deze wijk is gepland dat deze op termijn all electric verwarmd worden, omdat deze woningen relatief nieuw zijn.

Wat valt op?
In de wijk Stadspolders heeft vrijwel iedere woning een label C of hoger (99%). De buurt Suze Groeneweg-erf blijft hier iets in achter (90%). Binnen Stadspolders scoort het bedrijventerrein Groene Zoom het slechtst, 25% heeft een energielabel C of minder.

UITFASERING E T/M G:						
2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
13	11	8	6	4	0	0

Bron: Aanpak uitfasering E, F en G labels (programma Klimaatneutraal 2040, Loes van Luijk)

Wat valt op?
Vanaf 2023 dient er slechts 0,2% van het totaal aantal woningen in Stadspolders verbeterd te worden. Stadsbreed moeten er de komende jaren 29% woningen aangepakt te worden om een beter energielabel te krijgen.

VERZWARING ELEKTRICITEITSNET: STROOMSTATIONS EN 380 KV

Wijk/Buurt	Aantal
Wijk 11 Stadspolders	30
Amazonen en omgeving	3
Palissander en omgeving	3
Azobe en omgeving	3
Iroko en omgeving	2
Bedrijventerrein Groene Zoom	1
Van Ravesteijn-erf en omgeving	1
Van den Broek-erf en omgeving	3
Suze Groeneweg-erf en omgeving	0
Joke Smit-erf en omgeving	2
Pearl Buck-erf en omgeving	5
Aletta Jacobs-erf en omgeving	3
Johanna Naber-erf en omgeving	4
Bildersteeg en omgeving	0

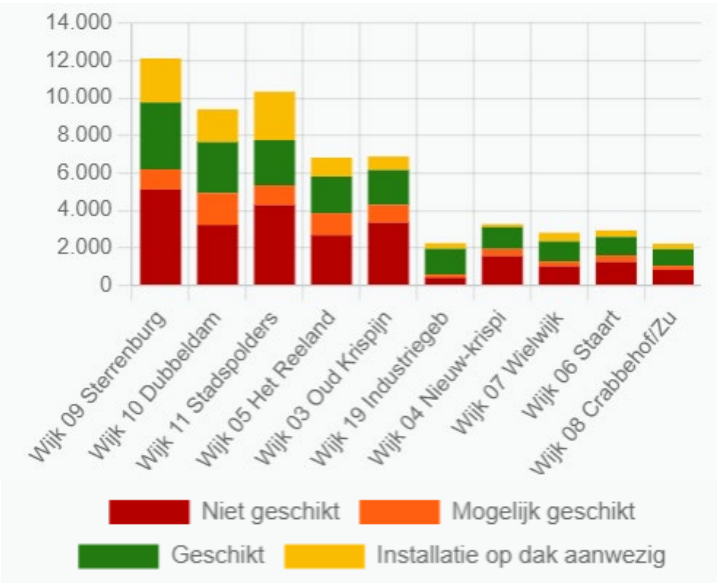
Bron: kaart OGV 2.0 (https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/experiencebuilder/experience/?data_id=dataSource_1-18c20bfd05f-layer-115-18c20d4019f-layer-128-18c20d401e3-layer-129%3A6&id=8eed571d7d494d26bdc33008d2ac74d9)

Wat valt op?

In Stadspolders zijn 30 nieuwe stroomstations nodig. In vergelijking, Dubbeldam heeft er 41 benodigd. In de wijk Sterrenburg moeten 25 stroomstations toegevoegd worden. In de buurt Pearl Buck-erf zijn de meeste nieuwe stroomstations nodig.

AANTAL GESCHIKTE DAKEN EN DAKOPPERVLAK VOOR ZONNEPANELEN

Wijken met het grootste aantal geschikte daken

Ongeveer 19.000 daken zijn er in Dordrecht nog geschikt om zonnepanelen op te leggen. Een relatief groot daarvan, circa 13% bevindt zich in de wijk Stadspolders (ter vergelijking, 19% bevindt zich in Sterrenburg). Het gaat om een dakoppervlak van 161.000 m2.

Bron: www.zonnedakje.nl

Geschiede daken in Stadspolders

AANTAL AANWEZIGE ZONNE INSTALLATIES

Op 25% van de daken in Stadspolders liggen zonnepanelen. Gemiddeld in Dordrecht is dit 16%. Ter vergelijking, in de wijk Noordflank zijn op 10% van de daken zonnepanelen te vinden en in Sterrenburg 20%. Jaarlijks brengen zonnepanelen stadsbreed 68.900 mWh op. Stadspolders levert hiervan ca 13%. Bron: www.zonnedakje.nl

In de buurt Aletta Jacobs-erf zijn de meeste zonne installaties te vinden. De zonne installaties in de buurt Van den Broek-erf hebben samen het meest opgesteld vermogen.

Wijk/Buurt	Aantal	Opgesteld vermogen
Wijk 11 Stadspolders	1564	4919
Amazonen en omgeving	139	418
Palissander en omgeving	146	438
Azobe en omgeving	102	339
Iroko en omgeving	133	415
Bedrijventerrein Groene Zoom		
Van Ravesteijn-erf en omgeving	174	686
Van den Broek-erf en omgeving	184	564
Suze Groeneweg-erf en omgeving	70	168
Joke Smit-erf en omgeving		
Pearl Buck-erf en omgeving	150	474
Aletta Jacobs-erf en omgeving	216	666
Johanna Naber-erf en omgeving	187	544
Bildersteeg en omgeving		0

Bron: CBS, Zonnestroom; vermogen zonnepanelen woningen, wijken en buurten, 2021
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85775NED/table?ts=1721297704346>

Bron: <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=38539af407f3449fa038c73623926975>

Er zijn op dit moment circa 60 laadpalen aanwezig of in voorbereiding in de openbare ruimte in Stadspolders. In Dubbeldam gaat het om ca 45 laadpalen en in Sterrenburg om ca 90.

Bron: <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=d58248f228654ec88cf95af2a98bfd6a>

Wat valt op?

- Er worden tot 2026 circa 50 laadpalen (strategisch) bijgeplaatst in Stadspolders. In de buurt Pearl Buck-erf worden de meeste laadpalen strategisch bijgeplaatst. Ter vergelijking, in Dubbeldam 37 en Sterrenburg 45 laadpalen. In heel Dordrecht circa 300.
- Op basis van trends, demografische en sociaaleconomische gegevens, de mogelijkheid om op eigen terrein te parkeren en andere data zijn prognoses gemaakt hoeveel extra laadpalen er tussen 2026 en 2030 nodig zijn. In Stadspolders zijn in 2030 150 laadpalen nodig, dat zijn er ca 40 meer t.o.v. situatie in 2026. In Dubbeldam moeten er richting 2030 nog eens 25 laadpalen toegevoegd worden en in Sterrenburg ongeveer 73. In totaal zijn er in gebied Oost tussen 2026 en 2030 135 extra laadpalen nodig.

CONCLUSIE

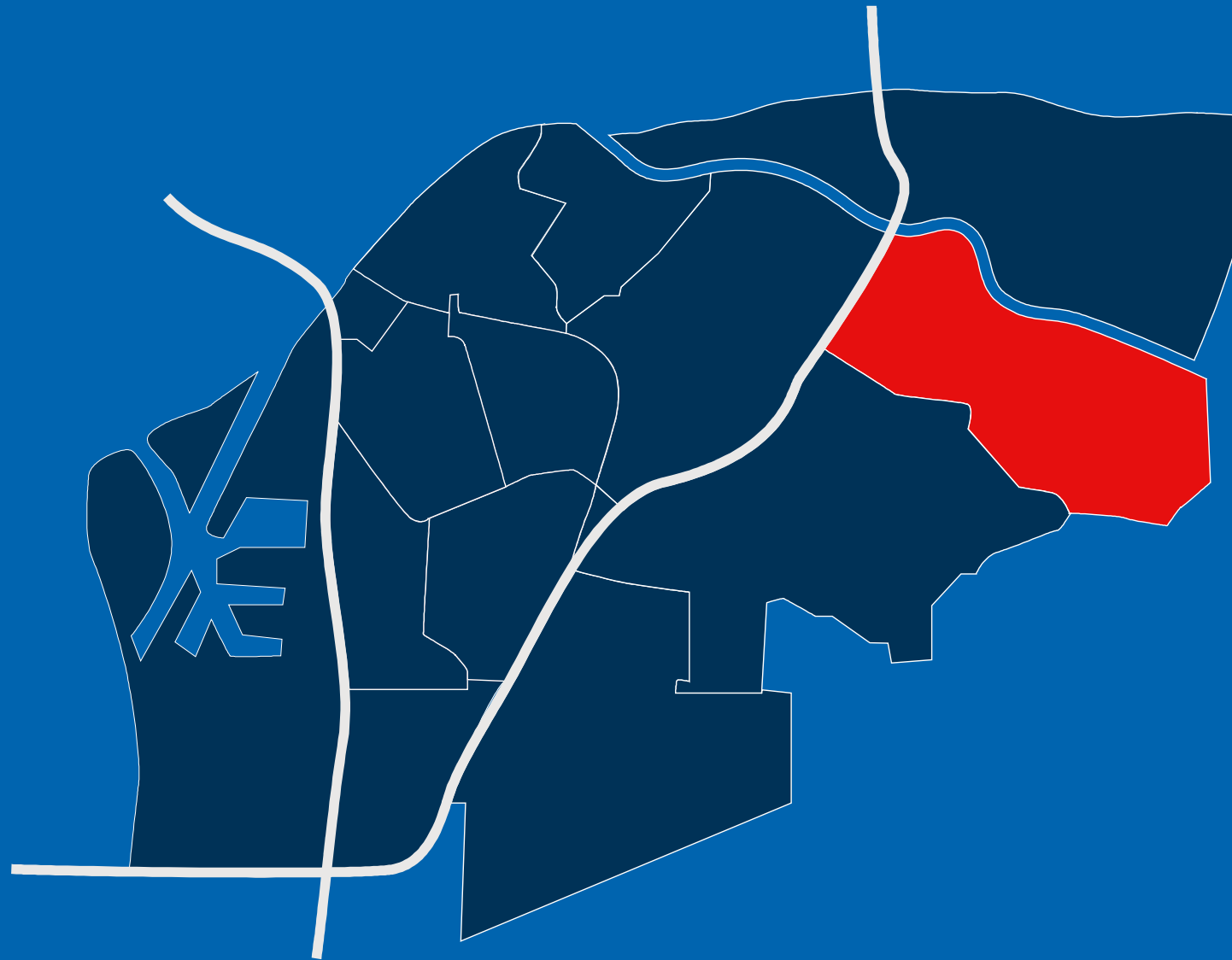
Stadspolders heeft maar een kleine opgave wat betreft energietransitie. Slechts 0,2% van het totaal aantal woningen in de wijk dient nog verbeterd te worden. De buurt Suze Groeneweg-erf blijft iets achter.

De stroombehoefte en aantal zonnepanelen in Stadspolders vraagt om relatief grote toename van stroomstations. Vooral in de buurt Pearl Buck-erf is deze behoefte relatief groot.

In de wijk Stadspolders zijn er richting 2030 nog redelijk wat laadpalen nodig (40). Binnen gebied Oost scoort deze wijk gemiddeld. In de buurt Pearl Buck-erf lijken de meeste publieke laadmogelijkheden nodig.

In totaliteit kan gesteld worden dat Stadspolders voor een flinke gestapelde elektrificatie opgave staat: warmte transitie naar all electric, grote potentie aan locaties voor zonnepanelen en benodigd aantal extra laadpunten.

DOEL: BIODIVERSE STAD

WIJK: STADSPOLDERS

VISIE GROENBLAUW

In het jaar 2030 kent het Dordts groenblauw een gezonde, evenwichtige biodiversiteit. De laatste decennia is de Nederlandse- en zo ook Dordtse biodiversiteit hard achteruitgegaan. Deze algemene achteruitgang is in 2030 gestopt door knelpunten, zoals met invasieve exoten, op te lossen. Daarbovenop is ingezet op het behoud van biodiversiteit door natuurgebieden en specifieke soorten te beschermen. De ontwikkeling van biodiversiteit, leefgebieden en ecosystemen is versterkt door meer ecologische potenties te benutten. Plannen worden afgestemd op (doel) soorten die van nature voorkomen in Dordrecht en daadwerkelijk

van de plannen kunnen profiteren. De ontwikkeling van soorten die hoger in de voedselketen staan is ook gestimuleerd door te voorzien in een gezonde basis van planten en insecten. Continue monitoring volgens een monitoringsplan, op niveau van soortgroepen, maakt de ontwikkeling van Dordtse biodiversiteit inzichtelijk en maakt gericht bijsturen mogelijk. De sterk toegenomen biodiversiteit maakt het (gemeentelijk) groen beter bestand tegen ziekten, plagen en extreme weersinvloeden. Het biedt natuurbeleving en een gezonde leefomgeving aan Dordtenaren.

Dordrecht is omgeven door robuuste natte en droge natuur- en groengebieden. In het landschap bevinden zich veel aaneengesloten, ecologische verbindingen. In de stad bevinden zich aaneengesloten structuren zoals bermen en watergangen, die als ecologische verbinding kunnen fungeren. Ook gebieden zoals parken en (dak)tuinen fungeren als ecologische stapstenen in de stad. De robuuste en kleinere structuren en gebieden vormen samen het ecologisch netwerk. Via dit netwerk wordt de natuur steeds diffuser tot aan de voordeur van de Dordtenaar gebracht. Dit netwerk van groen, blauw en bomenstructuren wordt beschermd en verder versterkt. Naast een sterk vertakt, fysieke netwerk wordt ingezet op de ecologische kwaliteit van dit netwerk. Al een aantal decennialang wordt ecologisch beheer toegepast en steeds verder geprofessionaliseerd, in met name de bermen. Dit beheer leidt tot zichtbare verbetering van de biodiversiteit. Er zijn veel meer gebieden waar ecologisch beheer goed mogelijk en waardevol is, zonder daarbij gebruiksfuncties of veiligheid aan te tasten. Het ecologisch beheer wordt in vervolgprojecten dan ook verder geprofessionaliseerd. De aanpak die hieruit voort komt wordt uitgerold over de gemeente. Dit zorgt ervoor dat traditioneel en ecologisch, of natuurgericht, beheer in 2030 naast elkaar en gecombineerd plaatsvinden.

Om in 2030 de doelstelling voor een biodiverse stad te hebben bereikt, is het nodig om achteruitgang te stoppen en biodiversiteit te behouden en versterken. Dit is mogelijk door het beleid, beheer en de maatregelen uit dit Groenblauwprogramma toe te passen.

Wat valt op?

1. Wantijzone zal impact hebben op Stadspolders.
2. Er zijn een aantal mogelijkheden voor het versterken van getijdenlandschap (rivier het Wantij) & verbeteren van natuurvriendelijke oevers.

Een biodiverse stad

In 2030 is er meer aandacht voor de dieren en (natuurlijke) planten in de buitenruimte. Biodiversiteit is vergroot door veel variatie in de inrichting en het beheer van groen en blauw. De natuur en onderdelen hiervan zijn beschermd. Het groen en blauw is beter verbonden, zodat dieren zich veiliger door Dordrecht en omgeving kunnen verplaatsen. Ontwikkelingen in de biodiversiteit worden gevolgd. Zo kan de gemeente bepalen of de biodiversiteit goed behouden blijft en verder wordt versterkt, of dat actie nodig is.

Wat gaan we hiervoor doen?

1. • Visie Wantijzone
• Versterken van het getijdenlandschap
• Natuurvriendelijke oevers
• Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur
• Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones
2. • Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer
• Faunavorzieningen
• Pilotproject Wantijpark
3. • Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs
4. • Registratie faunavorzieningen
• Monitoring biodiversiteit
• Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer)
5. • Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid
• Honingbij beleid
• Plan van Aanpak Wet natuurbescherming
• Handboek natuurinclusief bouwen
• Informatiedocument tijdelijke natuur

VISIEKAART GROEN/BLAUW

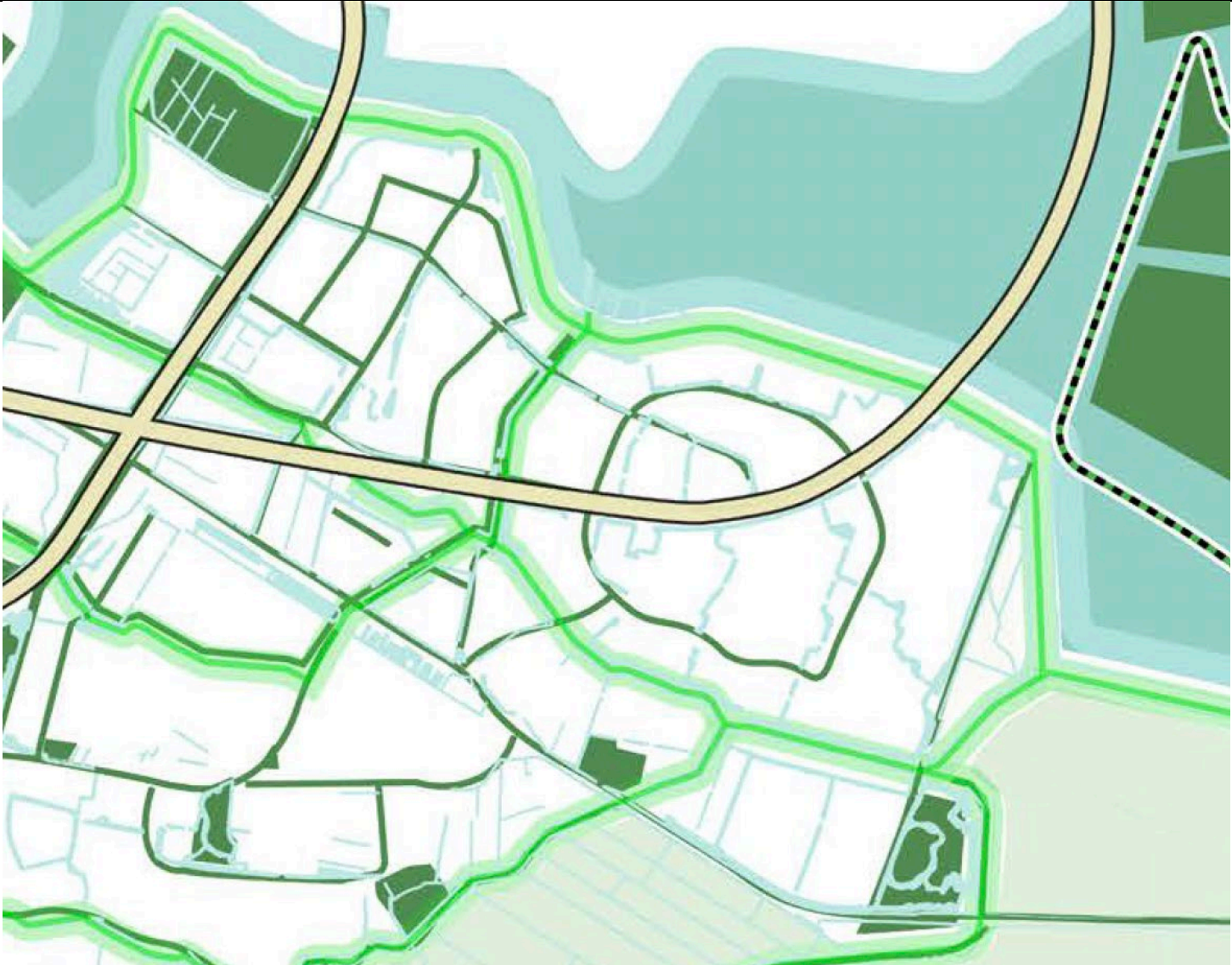
Wat valt op?

- Vergeleken met de andere wijken in gebied Oost heeft Stadspolders het meeste blauw/water.
- Er loopt een groene ader door de kern van de wijk.
- Groenstroken maar eigenlijk geen parken.
- Het spoor loopt dwars door de wijk en speelt een grote verbindingsrol naar het centrum en naar andere steden.
- 't Koeienveld en Bilderbos zijn enige grotere groenstructuren in de wijk maar worden nauwelijks verbonden.
- De wijk wordt omcirkeld door groenstroken

Biodiverse stad

2021	• Registratie faunavorzieningen • Visie Wantijzone • Versterken van het getijdenlandschap • Monitoring biodiversiteit • Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer) • Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer • Pilotproject Wantijpark • Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs • Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid • Honingbij beleid • Plan van Aanpak Wet natuurbescherming • Handboek natuurinclusief bouwen • Informatiedocument tijdelijke natuur	€100.000 €90.000 €550.000 €50.000
2022	• Natuurvriendelijke oevers • Faunavorzieningen	€250.000 €50.000
2024	• Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur	€200.000
2025	• Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones	€100.000
		€1.390.000

PRINCIPEDOORSNEDE VAN DE BIOTOPEN EN HABITATS

Infrastructuur (zand)	Dijkbermen (klei)	Zachte oevers	Harde oevers	Bebouwing	Binnendijks water	Zachte oevers	Open gebied	Struiken	Boomkronen
Bermen		Buitendijks getijdenlandschap	Stenige omgeving		Leefgebied oevers		Polders	Bossen, parken, landgoederen - lanen en lange lijnen	
Vos	Merel	Wilde eend	Stuur	Driehoeksmossel	Waterhoen	Wilde bij	Merel	Winterkoning	Merel
Konijn	Huisvlieg	Waterhoen	Baars	Huisvlieg	Kraaiend	Grote modderkruiper	Huisvlieg	Heggenmus	Huisvlieg
Egel	Turkse tortel	Kleine karekiet	Snoek	Kauw	Kleine karekiet	Argus vlinder	Huisvlieg	Houtpanterjuffer	Turkse tortel
Ringstang	Huisvlieg	Blauwe reiger	Paling	Spreuw	Blauwe reiger		Kauw	Egel	Huisvlieg
Graspijp	Kauw	Heggenmus	Zalm	Vleermuis	Oranjetijg		Ekster	Zanglijster	Kauw
Diverse muizen	Ekster	Winterkoning		Gierzwaluw	Bittervoorn		Spreuw	Struikpinkhaan	Ekster
Wizel	Muizen	Pimpelmees		Egel	Diverse muizen		Icaroblaauwje		Tijgje
Atalanta	Wizel	Nachtgaal			Baars		Zwartsprietkogge		Vink
Citroenvlinder	Atalanta	Glasrijder (bieten)			Snoek		Bruine pinkhaan		Zwartkop
Wilbaardzandbij	Dagpauwoog	Noordse woelmuis			Paling		Wildehommel (olive/roze hommels)	Op landgoed relicten:	Grote bonte specht
		Otter			Glasrijder (bieten)		Hass	Rozse vleermuis (vleermuizen)	Egel
		Bever			Juffers		Zandhommel	Boomklever	Ringstang
								Steenul	Waterjuffers

* Deze faunalist en zonering is samengesteld in samenwerking met Bureau Stadsnatuur

DOELKAART BIODIVERSITEIT

Bron: <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=8eed571d7d494d26bdc33008d2ac74d9>

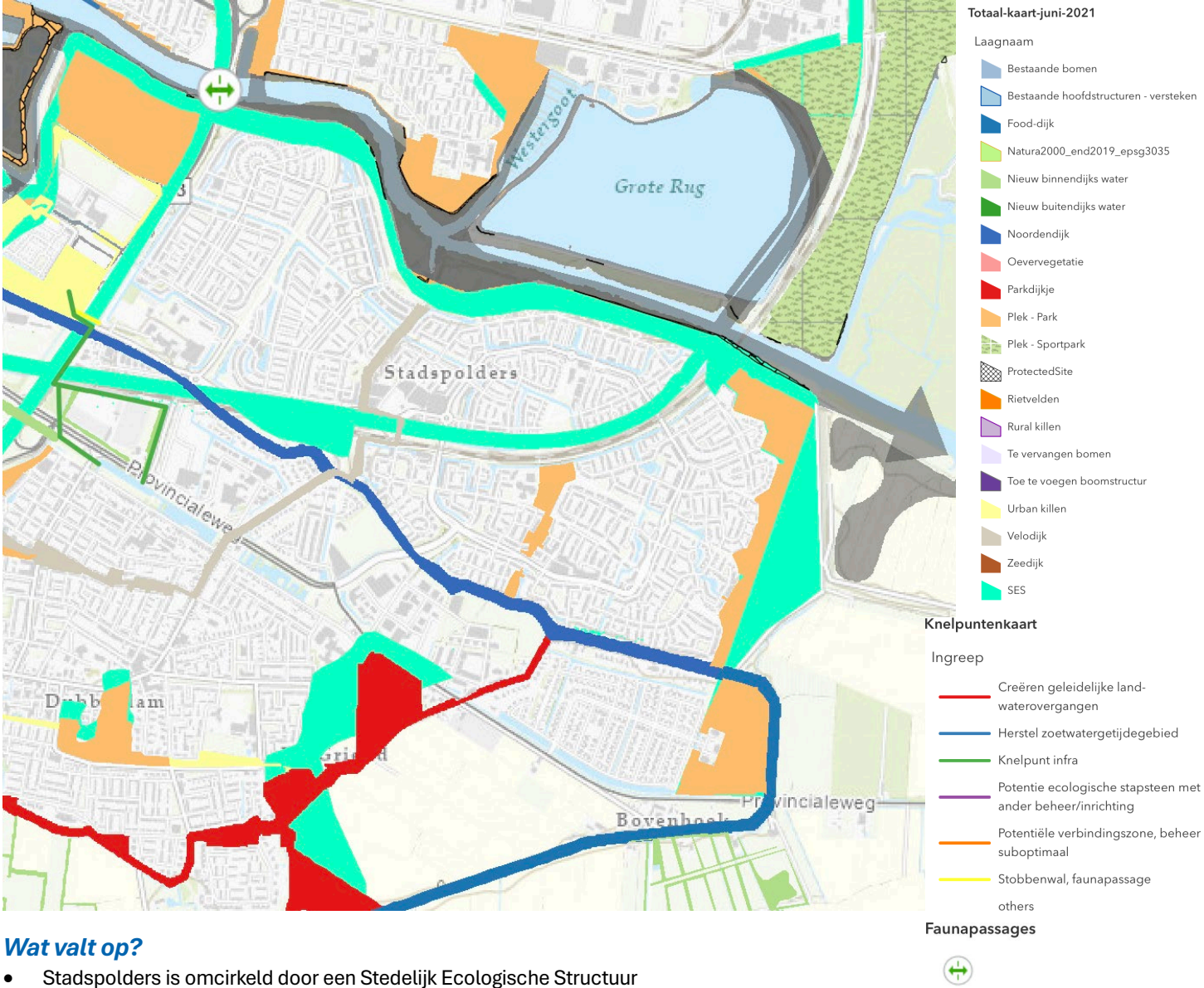
Onderzoek en nulmetingen

Onderzoek naar de Dordtse biodiversiteit is hard nodig. Om te kijken hoe de biodiversiteit op het Eiland van Dordrecht ervoor staat en zich ontwikkelt, heb je een vertrekpunt nodig. Daarom is de gemeente in 2021 begonnen met een nulmeting van de biodiversiteit. Dit is toen uitgevoerd op zes plekken, verspreid over het Eiland van Dordrecht. Het Natuurwetenschappelijk Centrum heeft de nulmetingen uitgevoerd in het Wantijpark, Project Vlijweide, Kors Monsterpad, Sportpark Reeweg en langs de Zeedijk. Inmiddels is op 5 van de 6 locaties een herhaling uitgevoerd. Met de resultaten van de nulmetingen en de herhalingen kunnen we nagaan of de genomen maatregelen het gewenste effect hebben. Voor het stadspark is een nulmeting uitgevoerd door Ecoresult en de Natuur- en Vogelwacht Biesbosch voert jaarlijks een monitoring uit voor het ecologisch beheer in hun areaal. Ook wordt er door het Natuurwetenschappelijk Centrum stadsbreed onderzoek gedaan naar gebouwbewonende soorten vleermuizen, gierzwaluwen en de huismussen ten behoeve van een soortmanagementplan.

Wat valt op?

- Stadspolders is omgeven door groen en heeft een duidelijke 'blauwgroen' hoofdstructuur die voornamelijk door de kern van de wijk loopt.
- De bestaande structuur wordt op veel plekken versterkt, de duidelijk grotere structuren worden ook versterkt.
- Stadspolders heeft aan twee kanten belangrijke verbindingen voor het Stadspark, er ligt een kans om de verbinding door de wijk te trekken.

KNELPUNTENKAART

Wat valt op?

- Stadspolders is omcirkeld door een Stedelijk Ecologische Structuur
- Er zijn geen ingrepen gepland

GROENSTRUCTUREN

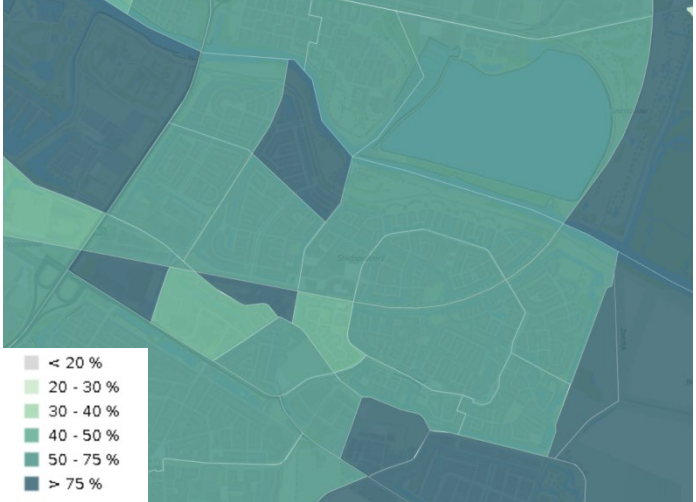

Bron:

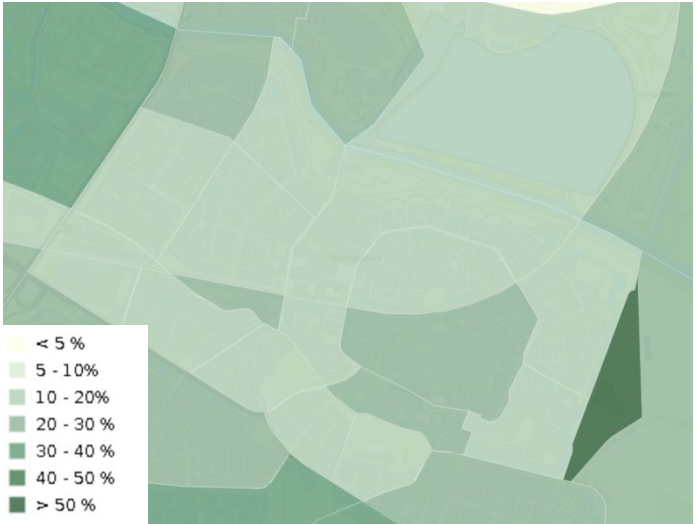
Wat valt op?

1. Aan de randen van de wijk zijn grote dichte groenstructuren te vinden.
2. Een park ontbreekt.

Groen binnen openbare ruimte

Boom per buurt

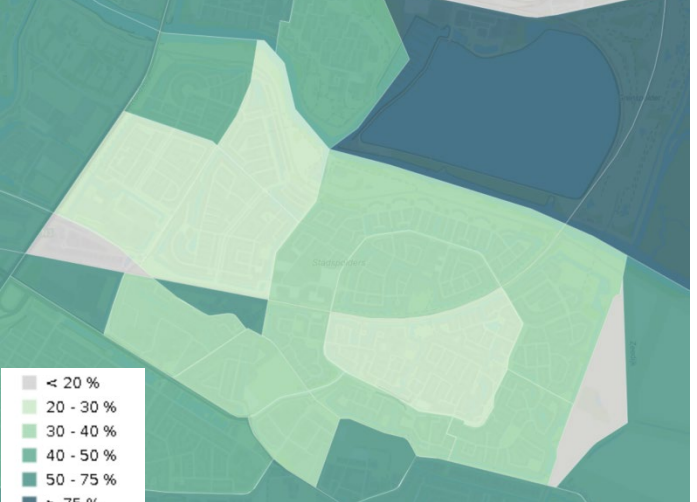

Bron: <https://www.klimaat-effectatlas.nl/nl/>

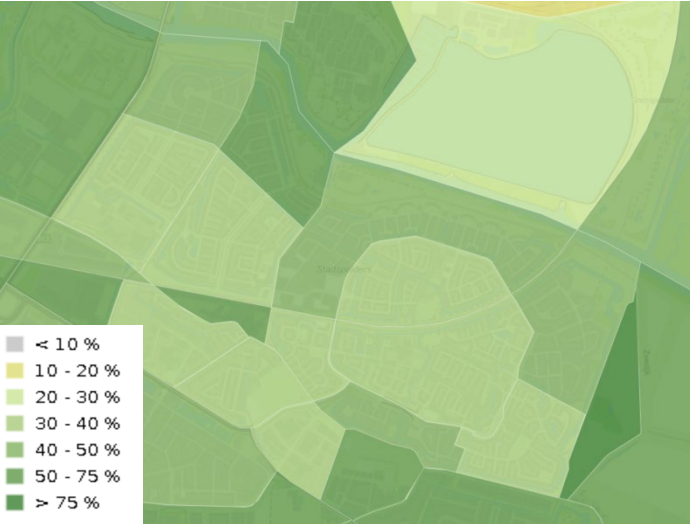
Wat valt op?

- Stadspolders is een beperkt-groene wijk
- Groen op eigen terrein en per buurt en de hoeveelheid bomen per buurt zijn relatief laag ten opzichte van andere wijken. Bilderbos scoort heel laag (hier woont niemand dus geen eigen terrein), Pearl Buck-erf, Amazone, Palissander en Azobe scoren ook laag. Bedrijventerrein Groene Zoom scoort ook laag. Het bedrijventerrein is logisch dat groen op eigen terrein tegenvalt. Palissander en Amazone lijken juist heel groen en blauw op Maps en andere kaarten, weinig tuinen te zien wat gebrek aan groen op eigen terrein kan verklaren. Woningen rondom Pearl Buck-erf (straat) en Boris Pasternak-erf lijken wel erg weinig groen op eigen terrein te hebben op Maps.
- De grootste verbindende structuur loopt langs het spoor, de bruikbaarheid en waarde van het groen daar zal beperkt zijn. Fietspad over de dijk dat langs het spoor loopt, heeft wel bruikbaar groen. Overlast van spoor zal waarschijnlijk gevolgen hebben op de biodiversiteit

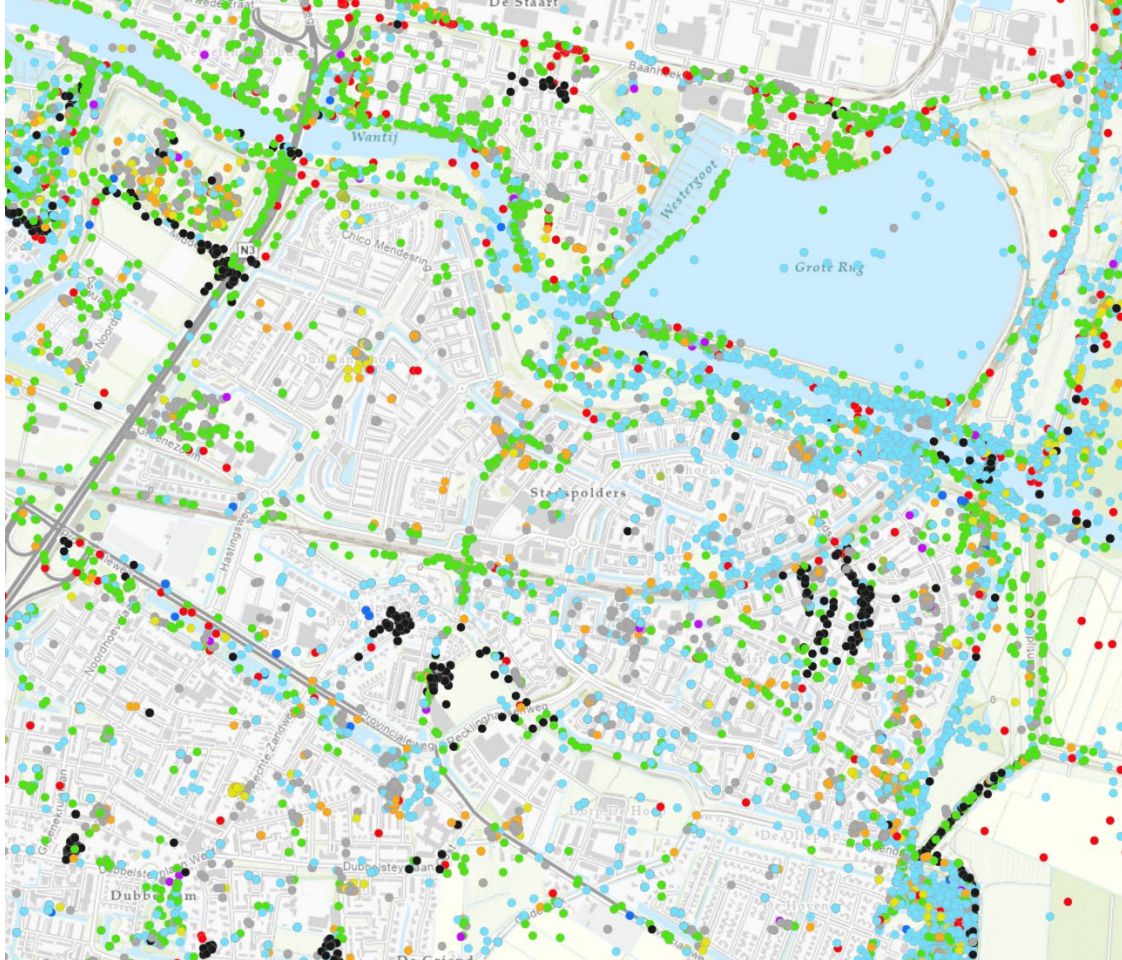
Groen op eigen terrein

Groen per buurt

WAARNEMINGEN, FAUNAVOORZIENINGEN EN SOORTEN

Waarnemingen

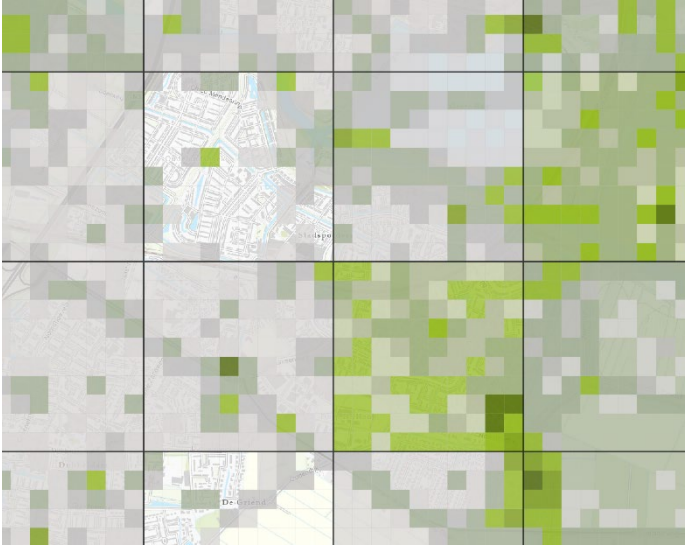
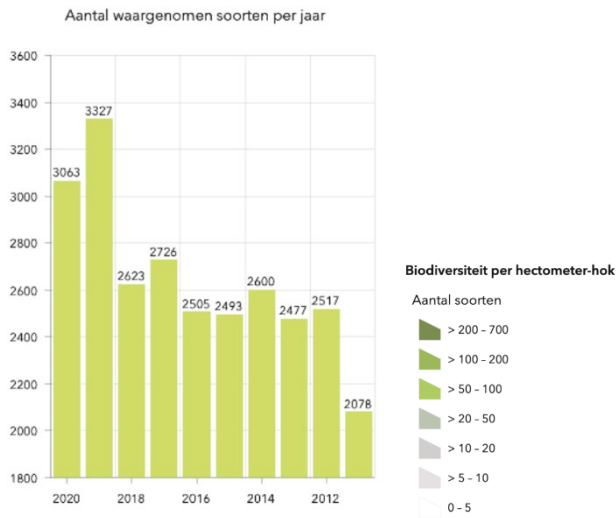
- Vogels
- Zoogdieren
- Vleermuizen
- Vaatplanten
- Weekdieren
- Amfibieën
- Dagvlinders
- Libellen
- Vissen
- Overige

Bron: <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=aa0df6fbb938465ab81264491796cab7>

Wat valt op?

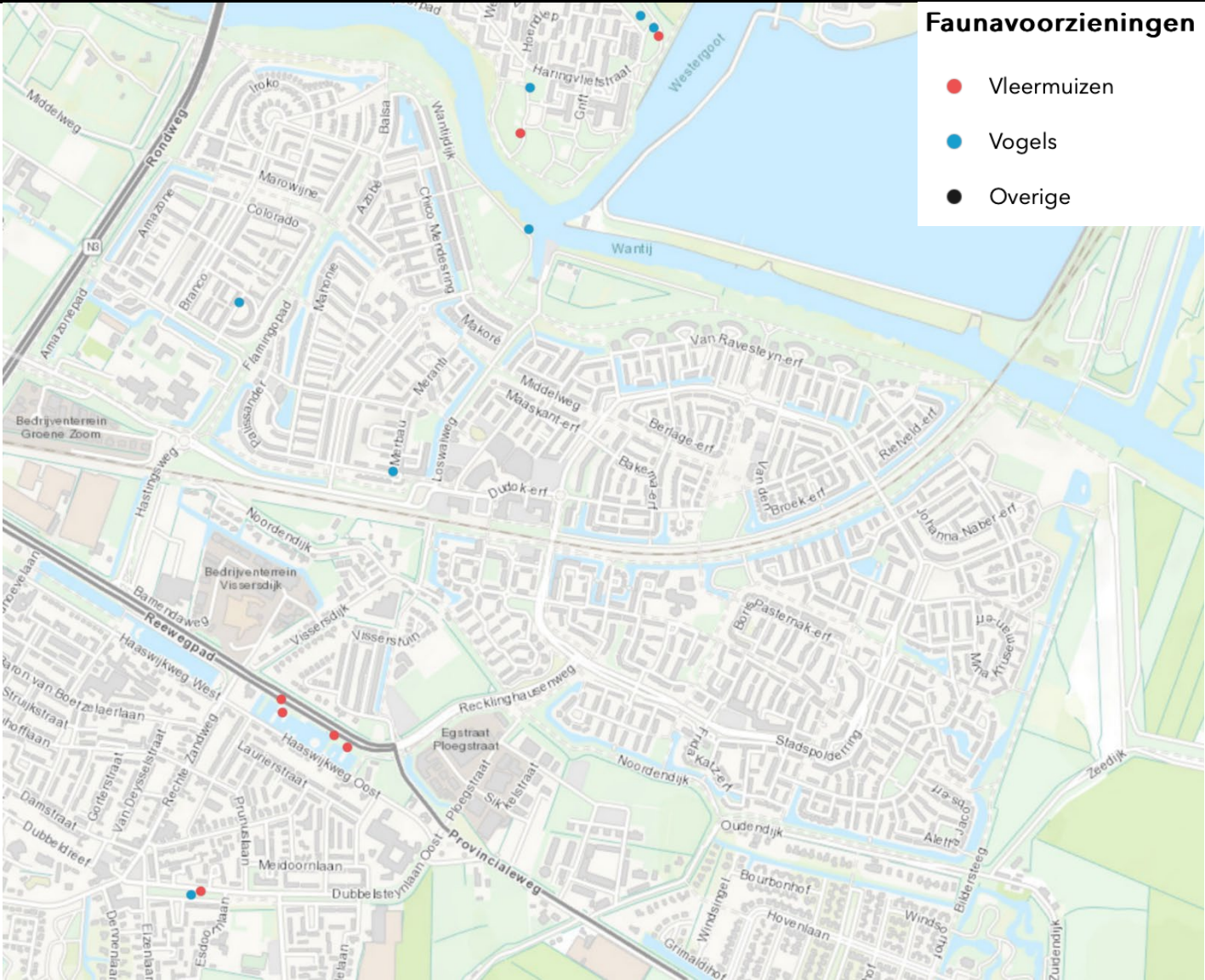
1. Er worden aanzienlijk minder soorten waargenomen in het midden van Stadspolders ten opzichte van de randen van de wijk
2. De diversiteit is niet heel hoog, vaatplanten en vogels hebben de overhand qua waarnemingen
3. Zeer weinig vleermuizen in verhouding met andere wijken
4. Vogels worden alleen langs de Wantij en Bilderbos waargenomen
5. De vogelvoorzieningen worden niet gebruikt
6. Palissander buurt zijn bijna geen waarnemingen, kan te maken hebben met het gebrek aan groen op eigen terrein.

Aantal Waargenomen Soorten per jaar

Bron: <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/dashboards/90b5eff759b14d25a3fe3955041b4eb6>

FAUNA VOORZIENINGEN

Faunavoorzieningen

- Vleermuizen
- Vogels
- Overige

Bron:

BOMEN

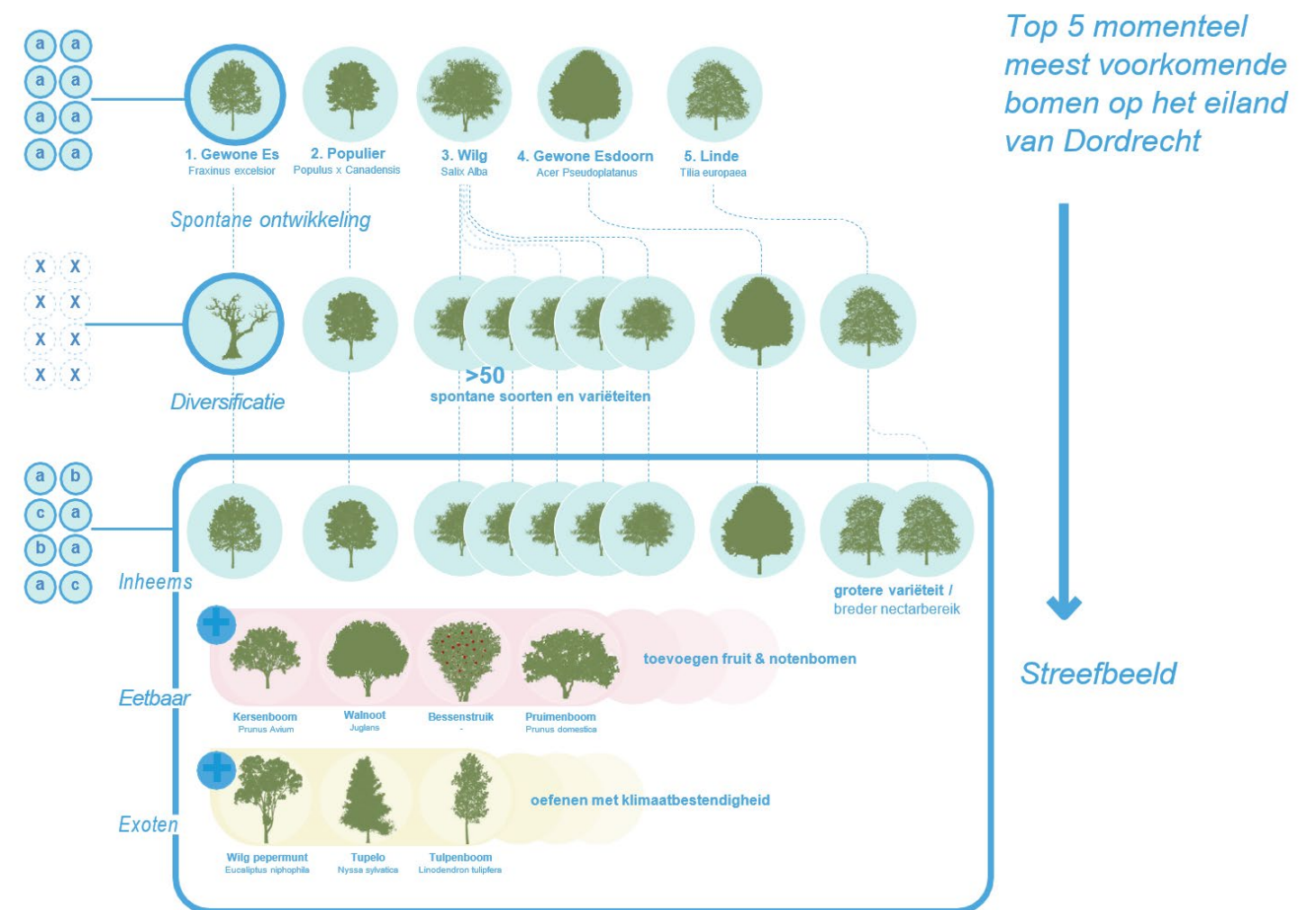
Bron: <https://boomregister.nl/overzichtskaart-van-de-bomen-in-nederland/>

Wat valt op?

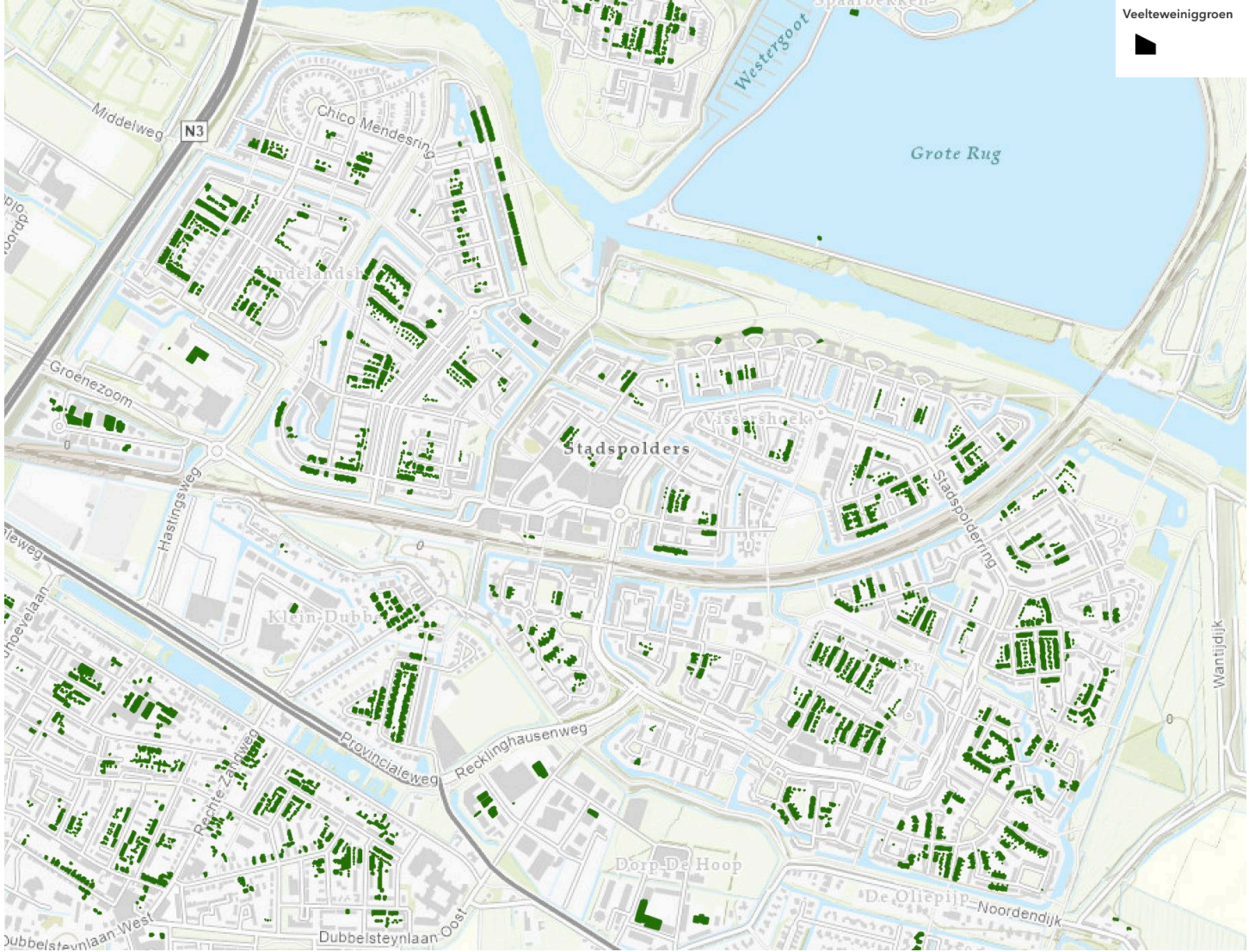
1. Het lijkt alsof er geen park is in de wijk
2. Langs alle wegen wel bomen, heel duidelijk de structuur van de wijk te zien
3. Weinig grote bomen
4. Het spoor valt op deze kaart minder op als kernstructuur van de wijk
5. Bildersteeg, Loswalweg en Groenezoom bevatten meeste oude bomen

VAN MONOCULTUREN NAAR POLYCULTUREN

Bij de keus van bomen is biodiversiteit en klimaatbestendigheid de leidraad, niet de oorspronkelijke herkomst. We kiezen in de toekomst voor het vergroten van biodiversiteit en voor een variatie in inheemse soorten en soorten die zich nu thuis voelen in het gebied tot aan de lijn Lyon-Bordeaux. Daarmee versterken we de lokale biodiversiteit en maken we een langzame aanpassing aan de klimaatverandering mogelijk. Ook wordt het totale bomenbestand meer robuust voor ziekten.

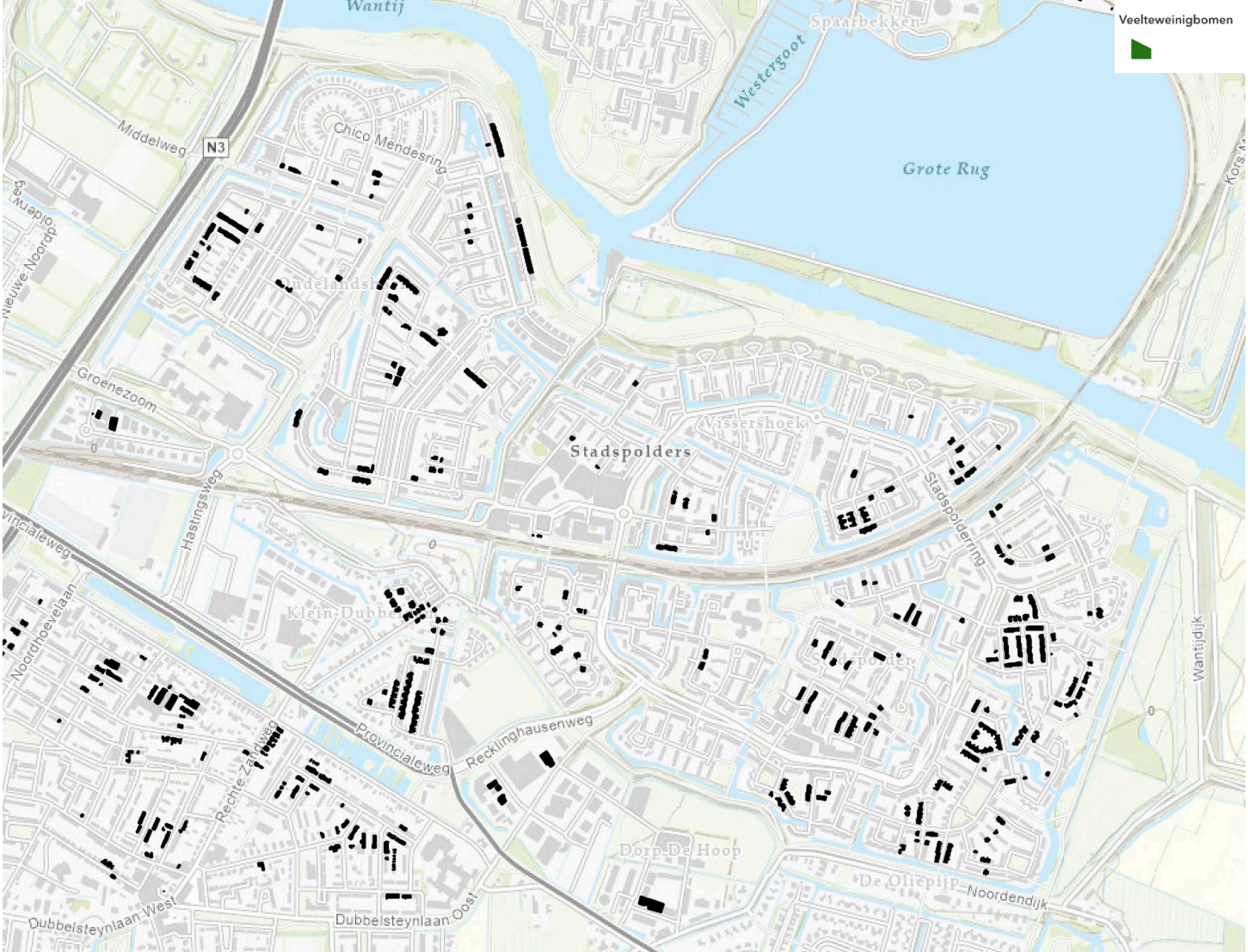
VEEL TE WEINIG GROEN

Wat valt op?

- De aanwezigheid van groen is onevenredig verdeeld over de woonbuurten. Er zijn buurten met nauwelijks groen.

VEEL TE WEINIG BOMEN

Wat valt op?

- Weinig grote bomen.
- In de woonbuurten zijn weinig grote bomen.

VEGETATIE

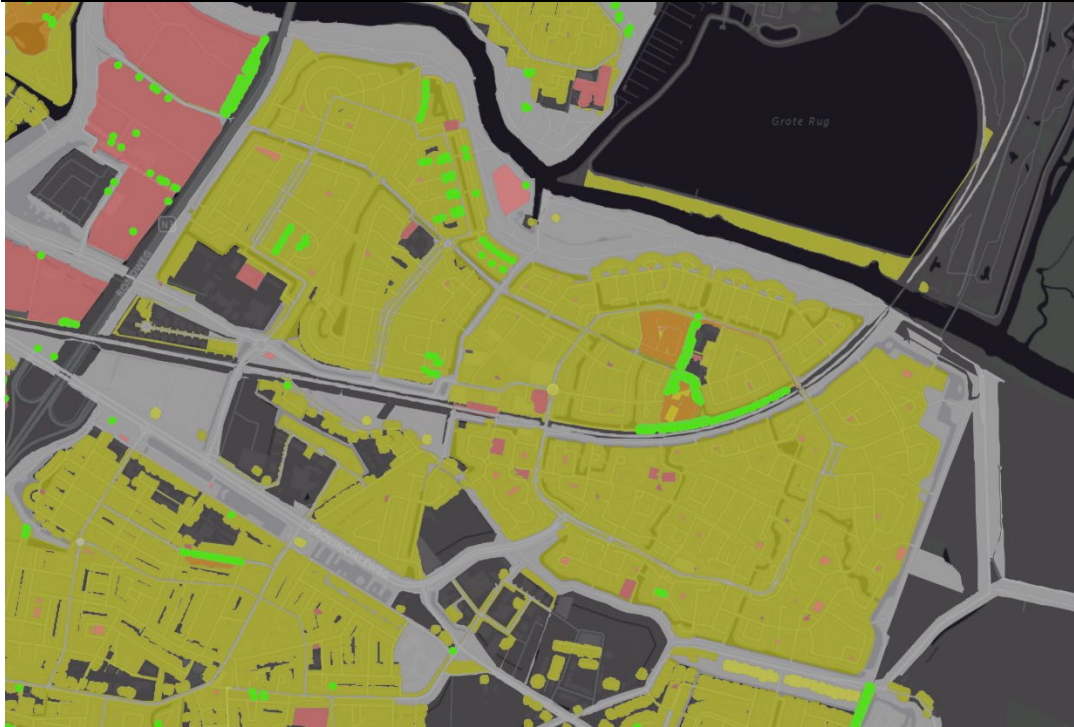

Bron: <https://rechtsteden.nl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=9774fcf40c474cf184dfbb919fd49b31>

Wat valt op?

- De opzet/vormen van de wijk is goed te zien, er zijn veel bomen langs wegen maar het is duidelijk te zien waar de woongedeelten zijn. Hier is goed te zien dat groen op eigen terrein niet hoog scoort in Stadspolders.

EIKENPROCESSIERUPS

Maatregel

- Zuigen
- Niet bepaald

Aanwezigheid nesten

- Ja
- Niet bepaald

Tolerantieklassen

- Geen maatregelen noodzakelijk
- Plaagdrukverlaging, meerjarig
- Plaagdrukverlaging, binnen één seizoen
- Plaagdrukverlaging, direct

Bron: <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=acee3e39bebc40f0b09ed640cedbffb2>

Ziekten en plagen treden op wanneer sprake is van een onbalans in het evenwicht van een ecosysteem. Deze onbalans kan ontstaan door klimaatverandering, ingrijpende veranderingen van het landschap, door invasieve exoten en door aanleg van zogenaamde monoculturen.

Aandacht behoevende ziekten of plagen die in Dordrecht voorkomen zijn: Botulisme, Essentaksterfte en Eikenprocessierups. Klik hier voor meer informatie. Ziekten en plagen leiden tot het verdringen of afsterven van andere soorten flora en fauna en hebben daarmee negatieve impact op de biodiversiteit. Om de achteruitgang van biodiversiteit door ziekten en plagen te stoppen hanteert Dordrecht een aanpak van signaleren, beheren en actief ingrijpen. Door gerichte onderzoeken wordt verdere verspreiding voorkomen. Dit wordt nader uitgewerkt in het ziekten en plagenbeleid.

Invasieve exoten

In Nederland komen inmiddels ca. 2170 exoten voor, waarvan bijna 1200 soorten definitief gevestigd zijn. Bekende en invasieve exoten in Dordrecht die een grote, negatieve impact hebben op de biodiversiteit zijn: Nijlgans, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw.

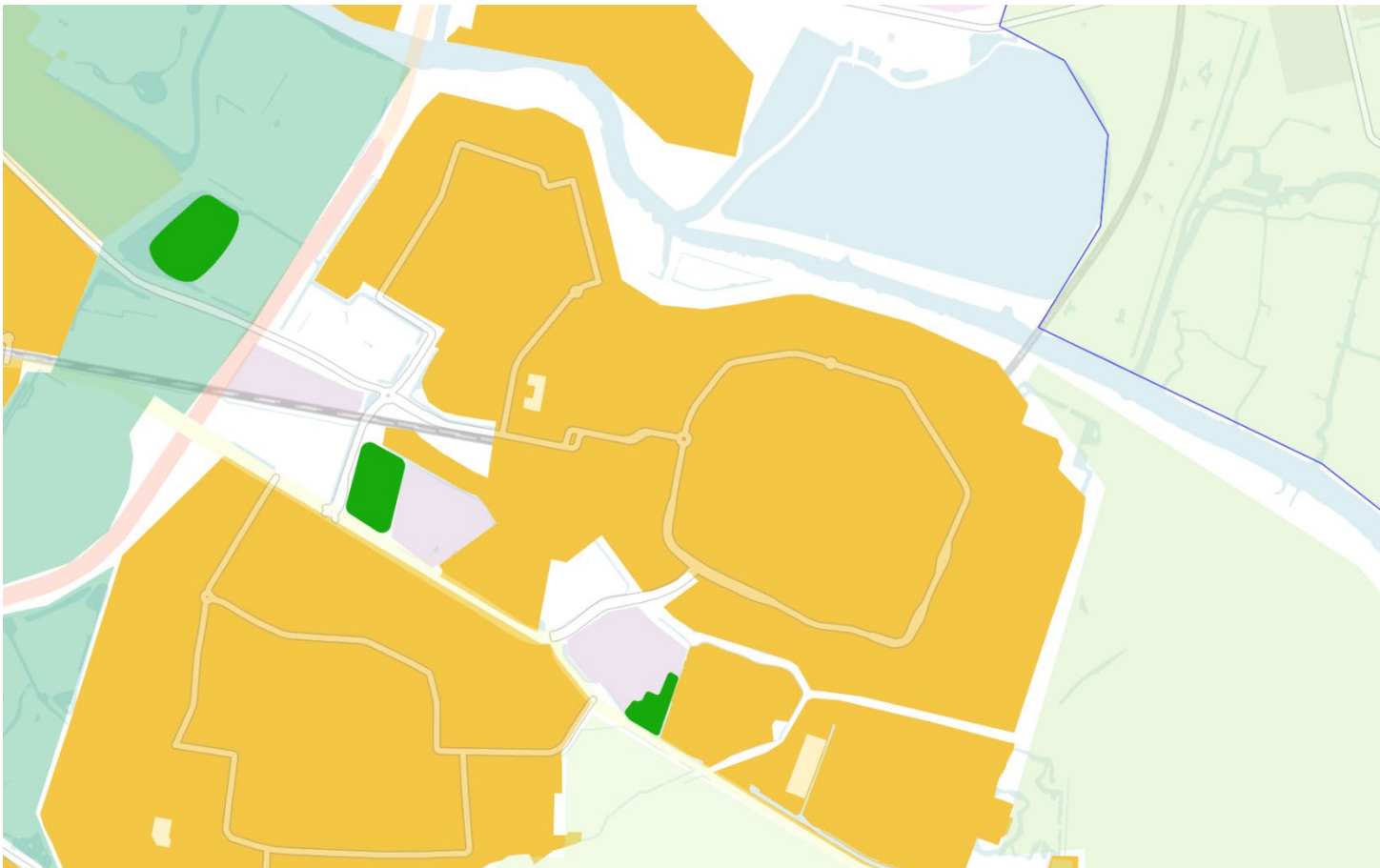
Deze soorten concurreren met inheemse soorten flora en fauna, welke zij verdringen met achteruitgang van biodiversiteit tot gevolg. Dordrecht is verplicht om verspreiding van de soorten op de Unielijst te voorkomen en zet zich aanvullend in om verspreiding te voorkomen of beperken van andere overlast gevende soorten die niet op de Unielijst staan, zoals de Japanse duizendknoop.

Wat valt op?

- Voornamelijk rond het Koeienveld is de eikenprocessierups aanwezig.

VOLKSTUINEN EN MOESTUINEN

Waar kan ik wel groenten en fruit verbouwen? In een groot gedeelte van het grondgebied van de gemeente Dordrecht is de bodem schoon genoeg voor standslandbouw, zoals bijvoorbeeld Crabbehof, Sterrenburg en grote gedeelten van Stadspolders, Krispijn en Dubbeldam. Verder zijn er diverse locaties vinnen de ‘verontreinigde’ stadswijken waarvan de bodem niet is verontreinigd of inmiddels is gesaneerd door het aanbrengen van schone grond. Ook op deze locaties is dus standslandbouw mogelijk.

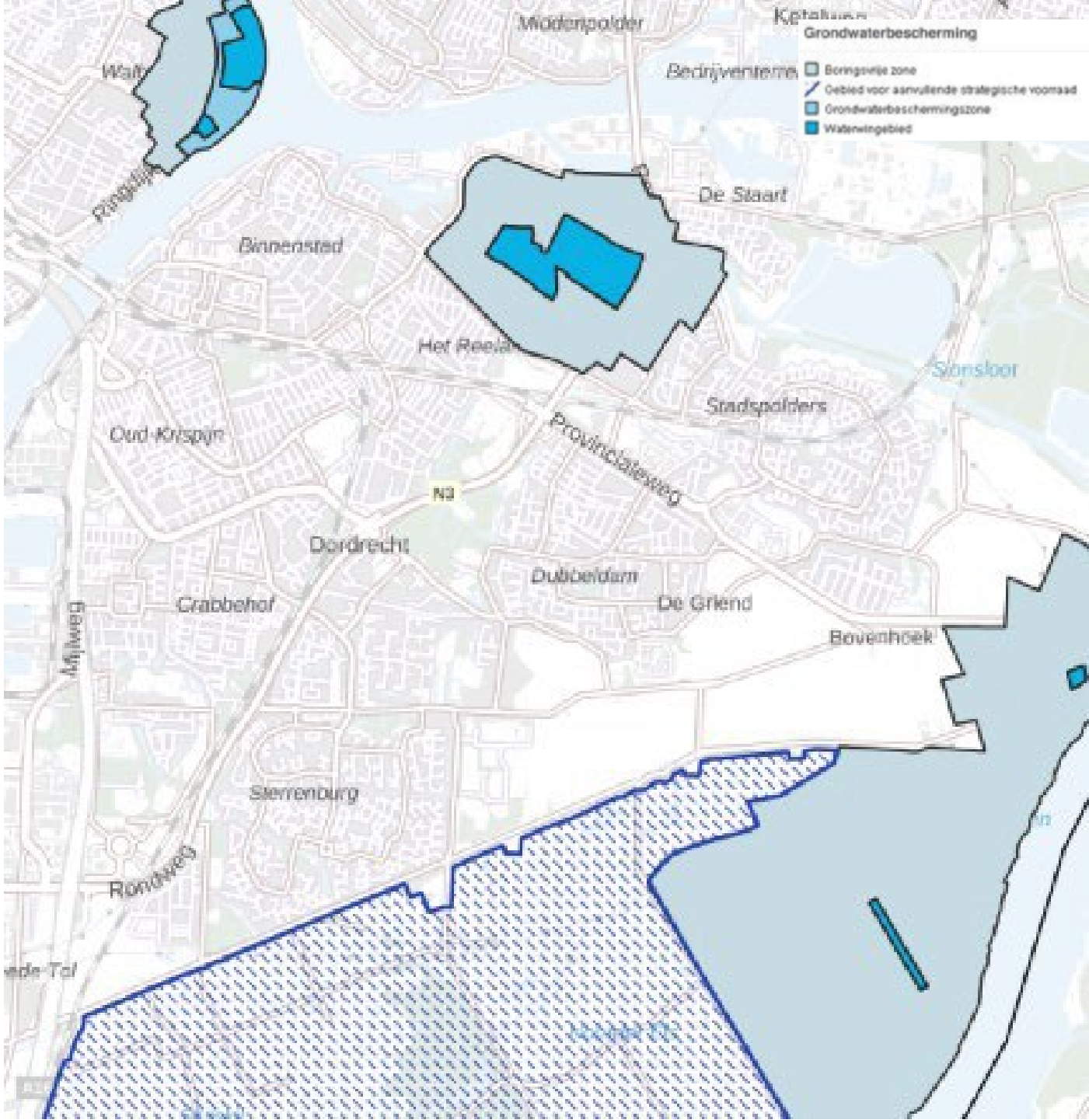

Bron:

Wat valt op?

- In Stadspolders is de bodem grotendeels schoon genoeg voor moestuinen. Het is onduidelijk welke plekken dit precies zijn.
- Net over de grens bij Dubbeldam zijn er twee volkstuinen te vinden als ook in het stadspark.

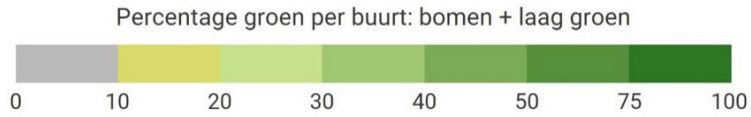
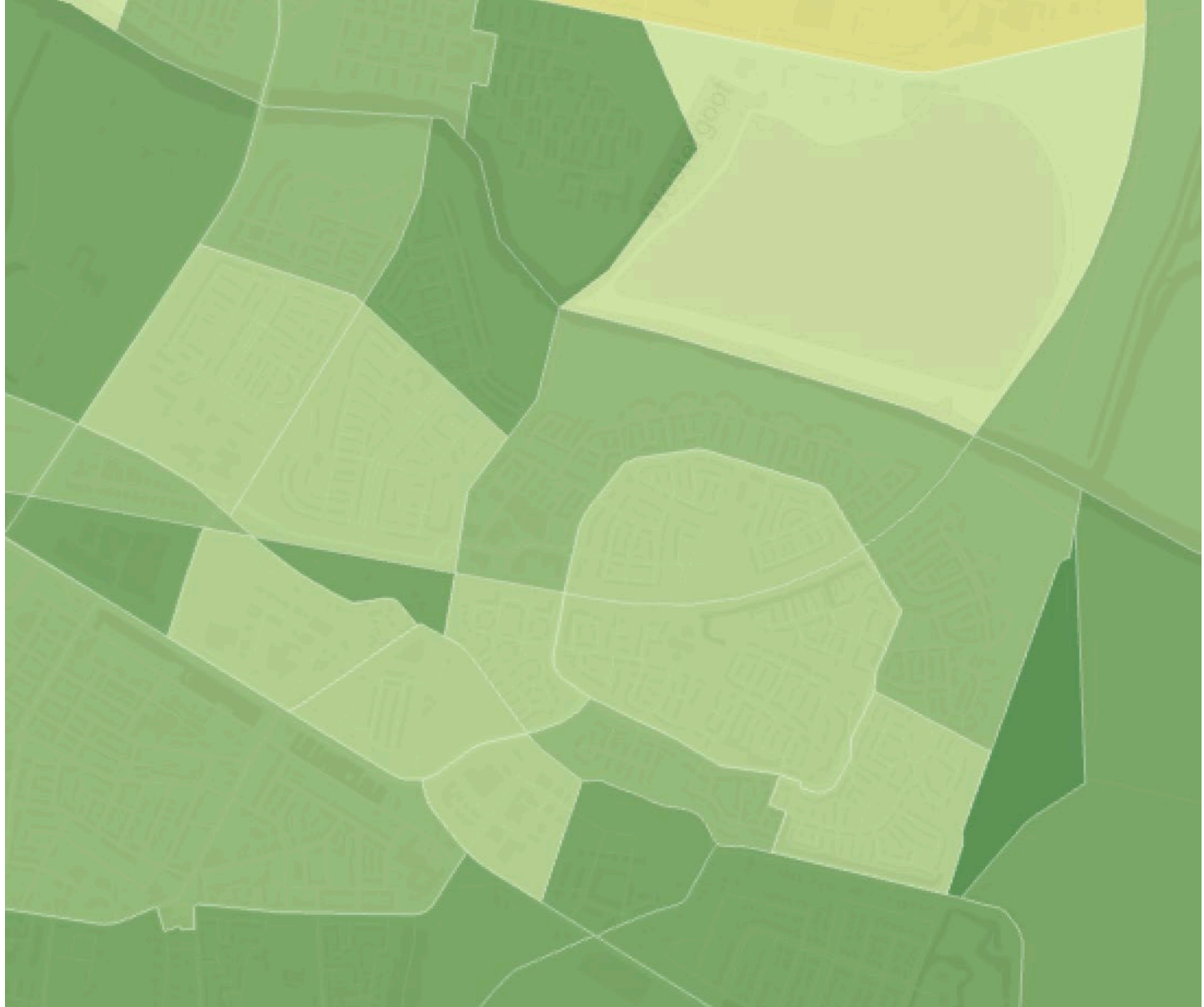
GRONDWATER BESCHERMING

Bron:

Wat valt op?

- Er zijn directe acties nodig in de wijk

Bron:

Wat valt op?

- Stadspolder scoort niet hoog in verhouding met de andere twee wijken in Oost (Dubbeldam & Sterrenburg)
- Azobe scoort het hoogst. Dit is vrij apart aangezien deze buurt uit andere groenkaarten als 'slechtste' uit de test kwam.
- Bildersteeg scoort bijna 100% omdat daar geen huizen staan, hier is de verhouding dan sowieso voordelig voor het groen. Er loopt hier wel een druk fietspad.

CONCLUSIES

ALGEMEEN

De wijk zelf is qua groen en blauw goed opgezet, door de gehele wijk kan men beide vinden. De bestaande structuur wordt op veel plekken versterkt. Opvallend is dat er niet echt parken te vinden zijn, voor de grotere groenstructuren moet men dus naar de randen. De visie en verdere ontwikkeling van de wantijzone en het stadspark speelt een belangrijke voor Stadpolders. Ook zijn er mogelijkheden voor het versterken van het getijdenlandschap (rivier het Wantij) & verbeteren van natuurvriendelijke oevers. Stadspolders heeft aan twee kanten belangrijke verbindingen voor het Stadspark, er ligt een kans om de verbinding door de wijk te trekken

FLORA EN FAUNA

In het algemeen is Stadspolder in de openbare ruimte opgezet als een sterke groen/blauwe wijk (hoewel het nog geen grote, of dichte groenstructuren bezit, of een park). Echter is groen op eigen terrein, het percentage groen/grijs en de hoeveelheid bomen per buurt relatief laag ten opzichte van andere wijken. Woningen rondom Pearl Buck-erf (straat) en Boris Pasternak-erf lijken weinig groen op eigen terrein te hebben. Dit is ook terug te zien in het aantal waarnemingen die in de wijk, wat relatief laag is. In de randen van de wijk zijn deze grotere, dichtere groenstructuren wel te vinden. Hier zijn dan ook meteen meer waarnemingen. Stadspolders zou dus bestaand groen en blauw verder kunnen ontwikkelen om zo meer biodiversiteit de wijk in te krijgen. Hiermee zou ook het planmatige karakter op het gebied van groen/blauw deels meer natuurlijk gemaakt kunnen worden. Met name het vergoten van de diversiteit aan flora zal ziektes/weeromstandigheden in de toekomst minder kans geven. De grond in Stadspolders is niet overal schoon genoeg om groentes te verbouwen (of kinderen te laten spelen?). Het moet duidelijk worden gemaakt welke plekken dit precies zijn en of hier mogelijk iets mee gedaan kan worden.